Dziennik ustaw państwa brah.

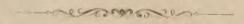
dla

królestw i krajów

W

radzie państwa reprezentowanych.

Rok 1884.

W Wiedniu.

Z cesarsko-królewskiej drukarni nadwornej i rządowej. 1884.

(Polnisch.)

Pierwszy skorowidz.

Spis chronologiczny

ustaw i rozporządzeń w Dzienniku ustaw państwa w roku 1884 egłoszonych.

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Nu- mer	Strona
1883 9 maja	Umowa kolejowa pomiędzy monarchyą austryacko-węgierską, Turcyą, Serbią i Bułgaryą	42	91
21 ,	Traktat pomiędzy monarchyą austryacko-węgierską a cesarstwem brazylij- skiem, tyczący się wzajemnego wydawania sobie zbrodniarzów	142	42
13 grudnia	Rozporządzenie ministerstwa handlu, zmieniające §. 14 rozporządzenia mi- nisterstwa handlu z dnia 3 kwietnia 1875 (Dz. n. p. Nr. 45), dla urzędów miar i wag we względzie czynności sprawdzania opodal siedziby urzędu .	1	1
18 ,	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, tyczące się poddania kontroli olejów kopalinnych w części pogranicza	2	1
27 "	Obwieszczenie ministerstwa rolnictwa, o przystąpieniu Holandyi do Umowy międzynarodowej z dnia 3 listopada 1881, tyczącej się mszycy winnej	3	2
28 2	Rozporządzenie Ministra handłu, tyczące się wpisywania skapitalizowanych odsetek do książeczek wkładkowych c. k. Urzędu pocztowych kas oszczędności	4	2
30 "	Rozporządzenie ministerstwa handlu w porozumienin z ministerstwem spraw wewnętrznych, tyczące się podziału królestw i krajów w Radzie pań- stwa reprezentowanych na dziewięć okręgów dla oddania ich w nadzór inspektorom przemysłowym	5	3
1884 2 stycznia	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, tyczące się rozszerzenia upoważnień ko- mory pomocniczej w Uvacn	6	5
2 "	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, tyczące się postępowania z piwem we flaszkach wywożonem za linią cłową z żądaniem zwrotu podatka	7	5
S "	Umowa pomiędzy monarchyą austryacko-węgierską a Szwajcaryą, tycząca się przyznania prawa ubóstwa	137	41
9 "	Obwieszczenie ministerstwa skarbn o ustanowieniu ekspedycyi celniczej w Bożanowie	8	6
12 "	Rozporządzenie ministerstw skarbn i handlu zmieniające niektóre postano- wienia przepisu z dnia 23 marca 1881 o utrzymywaniu wykazów towaro- wych na okrętach	9	7

Data ustawy, patentu	Treść	Nu- mer	Strona
lub rozporządzeni			
1884 12 stycznia	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu zmieniające niektóre przepisy rozporządzeń ministeryalnych z dnia 2 maja 1×80, tyczących się ułatwień		
	w postępowaniu przewoźnem z towarami wysyłanemi morzem i nłatwień pod względem ładowania i wyładowania w portach martwych	10	10
15 "	Dokument koncesyjny na koleje miejscowe z Berna do Tisznowa (Vorkloster) i z Rudelsdorfn do Landskrony	21	19
17 ,	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o ograniczeniu upoważnień król. wegier- skich nrzędów podatkowych w Warazdynie i Karlowcu (Karolyvaros)	11	13
17 :	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o przeniesienin c. k. komory pomocniczej grünwaldzkiej do Georgendorfu	12	13
19 "	Traktat z księstwem liechtensteinskiem, tyczący się zarządu sprawiedliwości w tem księstwie	124	393
19 "	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, tyczące się uchylenia obowiązku poddawania kontroli warzonki w okręgu pogranicznym salzburskim	17	17
20 "	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, tyczące się pozwalania na wywóz piwa za zwrotem podatku	13	14
21 ,	Rozporządzenie cesarskie, którem na zasadzie ustawy z dnia 11 lutego 1881 (Dz. u. p. Nr. 10), o władzy sądów konsulowskich w Egipcie, przedłnża się ograniczenie władzy sądowej austryacko-węgierskich sądów konsulow- skich i częściowe przelanie jej na nowe sądy w Egipcie zaprowadzone	14	14
24 "	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o zwinięcin komory w Wyszegradzie i zaprowadzeniu komory w Vardiszte	22	22
25 "	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o krotnej podatku przy oznaczaniu war- tości nieruchomości podatkowi gruntowemu podlegających w celu wymie- rzania należytości	18	17
30 "	Rozporządzenie całego ministerstwa, którem na zasadzie nstawy z dnia 5 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 66), wydają się dla okręgów Trybunałów wiedeń- skiego, kornenburskiego i wiener-neustadzkiego rozporządzenia wyjątkowe	15	15
30 "	Rozporządzenie całego ministerstwa, tyczące się zawieszenia działalności Sądów przysięgłych w okręgach Tryhuuałów wiedeńskiego i korneubnr- skiego w Dolnej Austryi	16	16
30 "	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, tyczące się zaprowadzenia Sądu powiatowego w Bieczu w Galicyi	19	18
30 -	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, o rozszerzeniu upoważnień celniczych król. węgierskich komor pomocniczych w Novem, Kraljevicy, Selcach i Jablanacu	23	22
31 ,	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, tyczące się prawności dowodów do oleju kopalnego, podlegającego kontroli w części pogranicza	24	22
1 lutego	Rozporządzenie Ministra handlu, zmieniające niektóre przepisy rozporządzenia z dnia 1 lipca 1880 (Dz. u. p. Nr. 79), o przewozie towarów wybuchających kolejami żelaznemi	20	18
2 n	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia, tudzież Ministra skarbu, tyczące się terminu do podawania wyjawów uznpełniających w §§. 7 i 9 rozpo- rządzenia z dnia 21 sierpnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 112) przewidzianych, celem wymierzenia dodatków do funduszu religijnego	30	55
e		31	56
6 ,	Dokument koncesyjny na kolej żelazuą parową z Łokietn do Giesshübla Obwieszczenie ministerstwa skarbu o przeniesieniu napowrót c. k. komory pomocniczej niederlichtenwaldzkiej II klasy z Waltersdorfu w Saksonii	01	
	do Niederlichtenwalde	25	23
'3 ,,	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia względem egzaminowania kan- dydatów stanu nauczycielskiego w gimnazyach i szkołach realnych	26	25

Data		Nu-	Cı
ustawy, patentu	Treść	mer	Strona
lub rozporządzenia			
4884			
1884 18 lutego	Umowa handlowa pomiędzy monarchyą austryacko-węgierską a Francyą	27	47
28 "	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświccenia, tyczące się zwinięcia Dyrekcyi statystyki administracyjnej i połączenia jej czynności z czynnościami Ko- misyi statystycznej głównej	28	51
29 ,	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, tyczące się pozwalania na zwrot podatku od gorzałki używanej do wyrobu piorunianu rtęci		
8 marca	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, tyczące się zmian w obszarach Sądów powiatowych oleskiego, brodzkiego, załozieckiego i zborowskiego w Galicyi	29 32	52 60
11 ,	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, tyczące się poboru cła od pospolitych win włoskich w wagonach cysternowych	46	145
14 "	Rozporządzenie ministerstwa handlu, zawierające porządek policyjny dla por- tów morskich	33	61
14 "	Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych, urządzające sprzedaż bez przepisu lekarskiego w aptekach publicznych	34	69
15 "	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o nadanin oddziałowi straży skarbowej w Aucza-Livku w Przymorzu upoważnień komory pomocniczej II klasy .	38	85
16 "	Ustawa, mocą której dla zasłonienia wierzycieli od czynności szkodę im przy- noszących, przepisy ustawy o upadłościach i postępowaniu egzekucyjnem zmienione a względnie nzupełnione zostaną	35	71
16 "	Ustawa o zaprzeczaniu ważności czynności prawnych, tyczących się majątku -^Aмəjupłatnego dłużnika	36	73
17 2	Ustawa, tycząca się uwolnienia od opłat fundacyj i ofiar na cele naukowe, do- broczynne i humanitarne z powodu urodzin Jej c. i k. Wysokości Naj- oświeceńszej Arcyksiężniczki Elżbiety	43	104
22 ,,	Rozporządzenie Ministrów spraw wewnętrznych, handlu i rolnictwa ustanawia- jące termin, od którego Porządek targowy dla głównego wiedeńskiego tar- gowiska na bydło w St. Marx, ogłoszony rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 3 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 145), nabywa mocy obowiązujące	37	84
24 "	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, tyczące się ustanowienia tary do poboru cła od fosforu	47	145
26 "	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, tyczące się zmiany niektórych wielkości tary do poboru cła od olejów kopalinnych	48	140
27 ,	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, tyczące się przyłączcnia po- wiatu sądowego bobrzeckiego do okręgu Sądu krajowego lwowskiego w Galicyi	39	85
27 "	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, tyczące się zaprowadzenia sądu obwodowegow Brzeżanach w Galicyi	44	104
28 ,	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o rozszerzeniu upoważnień komory pomo- eniczej II klasy w Michaljevicy w Bośnii	49	146
29 "	Ustawa o dalszem pobieraniu podatkow i opłat, tudzież o pokryciu wydatków rządowych w miesiącu kwietniu 1884	40	86
1 kwietnia	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, tyczące się obowiązkowego za- prowadzenia listów przewozowych dla kolei żelaznych z wydrukowanym znaczkiem stęplowym	41	87
2 "	Traktat pomiędzy monarchyą austryacko-węgierską a eesarstwem rossyjskiem, tyczący się zaprowadzenia bezpośredniej korespondencyi	134	409
3 "	Dokument koncesyjny na koleje żelazne parowe: a) z Wiednia do Stammers- dorfu, b) z Floridsdorfu do Wielkiego Enzersdorfu	59	157
5 "	Ustawa o podwyższeniu kosztów budowy kolei arlberskiej	50	1 47
19			l

		1	
Data	m	Nu-	Strona
ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	mer	Strong
Tub Tozporządzema		<u> </u>	
1884			
7 kwietnia	Ustawa o wyznaczeniu dotacyi dodatkowej na pokrycie kosztów zgromadzenia Synodów walnych wyznania augsburskiego i helweckiego, które odbyło		
	sie w r. 1883	60	162
8 "	Ustawa skarbowa na rok 1884	45	105
9 ,	Ustawa o nabyciu na rzecz państwa kolei Cesarza Franciszka Józefa, Arcy- księcia Rudolfa i vorarlberskiej	51	147
\$ "	Ustawa o umorzeniu kosztów budowy i utrzymania urządzeń do ruchu w porcie tryestyńskim	52	149
S ,,	Ustawa o przyzwoleniach i warunkach dla kolei miejscowej z Budjejowic (Po-rzyca) do Zelnawy	53	150
S "	Ustawa o przyzwoleniach i warunkach do wybudowania kolei miejscowej z Fehringu do Fürstenfeldu	54	151
S "	Ustawa o przyzwoleniach i warunkach do wybudowania kolei miejscowej z Aszu do Rossbachu	55	153
10 "	Ustawa o zmianie artykułu XIII ustawy z dnia 23 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z r. 1872) mocą której zaprowadzony został nowy porządek miar i wag	56	154
11 ,,	Ustawa o zawarciu umowy z reprezentacyą krajową karyntyjskąw przed- miocie uregulowania stosunku Państwa do funduszu indemnizacyjnego ka- ryntyjskiego	170	485
12 "	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o upoważnieniu komory pomocniczej bośniacko-hercegowińskiej w Uwaczu do poddawania piwa i wódki postępowaniu wywozowemu	57	154
21 "	Rozporządzenie ministerstwa handlu, zmieniające §.3 Il rozdziału B II i §. 26 II rozdziału B III tymezasowego porządku żeglugi i nadzoru rzecznego na części Dunaju, przecinającej Górną i Dolną Austryą, rozporządzenie mininisterstwa handlu z dnia 31 sierpnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 122)	61	163
22 "	Ustawa o władzy sądowej konsulów w Tunisie	62	164
22 "	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, tyczące się upoważnienia komory głównej rumburskiej do ekspedyowania oliwy popsutej	65	187
23 "	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o upoważnieniu c. k. komory pomocniczej w Solcie w Dalmacyi do ekspedyowania bez opłaty cła beczek próżnych powracających	66	187
24 "	Rozporządzenie Ministrów spraw wewnętrznych, handlu i rolnictwa, którem zmienia się ostatni ustęp §fu 22go Porządku targowego dla głównego wiedeńskiego targowiska na bydło w St. Marx, wydanego rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 3 września 1833 (Dz. u. p. Nr. 145)	58	155
24 "	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, tyczące się poddawania ocleniu maszyn do szycia i ich cześci składowych	67	188
27 "	Ustawa o dodatku ze skarbu państwa na pokrycie kosztów regulacyi rzeki Drawy w Karyntyi	68	188
2 maja	Rozporządzenie ministerstw handlu i spraw wewnętrznych, stanowiące, w jaki sposób przedsiębiorcy przemysłu tandeciarskiego utrzymywać mają książki i określające kontrolę policyjną, której podlegają we względzie wykony- wania przemysłu.	69	190
3 "	Obwieszczenie ministerstwa handlu, którem podają się do wiadomości prze- pisy dodatkowe do Porządku miar i wag z dnia 19 grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171)	70	191
5 ,,	Traktat pomiędzy monarchyą austryacko-węgierską a Saksonią, tyczący się kilku kolei łączących na granicy krajowej austryacko-saskiej (pod Kraślicami, Nołdawą [Mulde], Reitzenhainem i Johann-Georgen-		
		112	273

	<del></del>		
Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Nu- mer	Strona
		1	
1884 11 maja	Ustawa, którą urządza się w królestwie galicyjsko-lodomeryjskiem z Wielkiem księstwem krakowskiem i w księstwie bukowińskiem prawo wydobywania		
	kopalin, dających się użytkować jako zawierające smożę ziemną	71	192
12 "	Dokument koncesyjny na kolej żelazną parową z St. Pölten do Tulln z odnogami	104	257
14 ,	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, którem podają się do wiadomości prze- pisy o wypuszczeniu w obieg 50cio-złotowych biletów państwa w.a. nowej modły	64	183
16 ,	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o upoważnieniu oddziału straży skarbo- wej w Homolicy do ekspedyowania towarów bezwarunkowo wolnych od		
17	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o zaprowadzeniu delegacy komory reitzen-	72	196
	hainskiej (w Saksonii)	73	196
19 ,	Ustawa, tycząca się zmiany niektórych przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1878 o opodatkowaniu wyrobu gorzałki, jakoteż opodatkowania wyrobu drożdży stałych, połączonego z wyrobem gorzałki i podwyższenia cła wchodowego od drożdży stałych	63	165
19 ,	Rozporządzenie ministerstwa handlu, tyczące się bandery, która na jeziorze bodeńskiem ma być używana	74	196
21 ,	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o zwinięciu królewsko-węgierskich dele- gacyj cłowych w Tureckim Brodzie i Siekovacu	81	217
23 "	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, tyczące się przyłączenia gminy Meduchy do okręgu Sądu powiatowego halickiego w Galicyi	82	217
24 "	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, tyczące się skal do ryczałtowego ozna- czenia podatku od cukru burakowego w kampanii 1884/55, tudzież miary rękojmi na zabezpieczenie dopłaty do podatku od cukru na wypadek ich potrzeby	75	197
24 "	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, tyczące się miary rękojmi, którą fabryki cukru burakowego złożyć mają na zabezpieczenie zwrotu kosztów kontroli w kampamii 1884/85	76	198
24 n	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, podające na kampanią 1884/85 przepisy co do liczydeł używanych w cukrowniach dyfuzyjnych	77	198
25 "	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, którem wyskokomierz Dolaińskiego do tychczasowej konstrukcyi i wyskokomierz Jeanrenauda dotychczasowej konstrukcyi uchylają się od uż ywania w gorzelniach opodatkowanych podług wyrobu do kontroli podatkowej a dozwala się używania z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 19 maja 18:4 (Dz. u. p. Nr. 63), wyskokomierza Dolaińskiego nowej konstrukcyi, którego opis z rysunkiem, jakoteż przepis używania podaje się do wiadomości.	ÞΩ	
29 +	Patent cesarski, tyczący się rozwiązania sejmów krajowych dolno- i górno- austryackiego, salzburskiego, styryjskiego, karyntyjskiego bukowińskiego, morawskiego, szląskiego i vorariberskiego	78	198
30 ,	Rozporządzenie cesarskie, którem na zasadzie ustawy z dnia 22 kwietnia 1884 (Uz. u. p. Nr. 02) i ze skutkiem dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, zawiesza się wykonywanie władzy sądowej w sprawach karnych i cywilnych, służącej konsulom monarchyi austryacko-węgierskiej		213
1 czerwca	w Tunisie i przekazuje ją ustanowionym tamże sądom francuskim Ustawa o przytłumieniu choroby skrljevo w Dalmacyi	83	218
2 ,	Patent cesarski, tyczący się zwołania sejmów krajowych dalmatyńskiego, bu- kowińskiego, morawskiego, tyrolskiego, istryjskiego, jakoteż goryckiego	10%	263
2	i gradyskiego	80	215
~. n		120	383

Data			
ustawy, patentu	Treść	Nu-	Strona
lub rozporządzenia		mer	
1884			
3 czerwca	Ustawa, którą dla okręgu Trybunału kottorskiego przedłuża się moc obowią-		
	zującą ustawy z dnia 28 lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 22) o zaprowadzeniu sądów wyjątkowych w Dalmacyi	84	218
3 "	Ustawa o dalszem czasowem zawieszeniu działalności sądów przysięgłych w okręgu sądu obwodowego kottorskiego w Dalmacyi	85	219
24. 29	Ustawa o uchyleniu odpowiedzialności za zaciągnięcie długu nieustalonego w sumie 25 milionów	86	220
2 <u>4</u>	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i obrony krajowej, tyczące się wykonauia ustawy z dnia 3 czerwca 1884 (Dz. u. p. Nr. 84), którą przedłużone zostało dalsze trwanie władzy sądów wojsko- wych w Dalmacyi	87	220
5 "	Ustawa o budowie kolei żelaznej z Mostaru do Metkowic	92	235
5 "	Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych, zmieniające niektóre prze-		
	pisy rozporządzenia z dnia 10 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 49) o należy- tościach za pomoc zbrojną udzieloną administracyi cywilnej	88	221
5 n	Rozporządzenie ministerstwa handlu, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych, tyczące się dostawania patentu szyperskiego do dowodzenia statkami wiosłowemi lub żaglowemi albo parowcami na jeziorze bodeńskiem	89	221
55 27	Rozporządzenie ministerstwa handlu, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych, tyczące się wydawania patentów żeglarskich statkom wiosłowym, żaglowym i parowym, żeglującym po jeziorze bodeńskiem	90	223
8 "	Ustawa o nabyciu kolei pilzeńsko-brzeźnieńskiej (chomutowskiej) na rzecz państwa	91	227
8 27	Ustawa o nabyciu a względnie wybudowaniu domów własnych dla poczt i te- legrafów w Gradcu, Ołomuńcu i Opawie	94	237
9 ,	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o zaprowadzeniu delegacyi komory cłowej w Castel Tesino	93	236
10 "	Ustawa zmieniająca przepisy Dodatku do Porządku obiorczego dla Radypaństwa, tyczące się okręgów wyborczych w Galicyi, d) Gminy wiejskie l. 4 i l. 10	95	238
10	Ustawa dozwalająca używania udziałowych zapisów dłużoych galicyjskiej po- życzki krajowej w sumie 3,800.000 zł. do lokowania dla korzyści kapita- łów fundacyjnych, sierocych i tym podobnych	96	239
10 n	Ustawa o zawarciu umowy z reprezentacyą kraju Styryi we względzie tak zwanych należytości najazdowych Styryi z r. 1809	97	239
11 "	Ustawa, zmieniająca §. 3 ustawy z dnia 20 maja 1869 (Dz. n. p. Nr. 78), o zakresie działania sądów wojskowych	98	242
41 22	Ustawa, zmieniająca przepisy Dodatku do Porządku obiorczego dla Rady państwa, tyczące się okręgów wyborczych w Czechach, b) miasta 1. 3 i 1. 4	99	243
13 "	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, zmieniające ustęp 4 rozporządzenia z dnia 2 stycznia 1884 (Dz. u. p. Nr. 7), tyczącego się postępowania przy wy- wozie piwa we flaszkach, wysyłanego za linią cłową z żądaniem zwrotu podatku	100	243
14 ,	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, tyczące się zmian co do stanowisk in- spektorów skarbowych w Górnej Austryi	101	243
19	Rozporządzenie ministerstwa handlu, tyczące się wywołania z obiegu znacz- ków pocztowych z r. 1867	108	269
20 "	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, tyczące się przyłączenia gminy Bieńkówki do Okręgu Sądu powiatowego makowskiego w Galicyi	102	244
21	Ustawa o zatrudnieniu młodocianych robotników i osób płci żeńskiej, tudzież o długości pracy dziennej i wypoczynku niedzielnym w górnictwie	115	367

	Data awy, patentu ozporządzenia	Treść	Nu- mer	Strona
23	1884 czerwca	Ustawa, zatwierdzająca uchwałę sejmu kraińskiego, tyczącą się pobierania w r. 1884 dodatków do podatków stałych na rzecz funduszu indemniza- cyjnego kraińskiego	109	269
23	27	Rozporządzenie Ministra handlu, tyczące się organizacy i zarządu kolei żela- znych rządowych w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezento- wanych i ustanawiające siedziby Dyrekcyi ruchu kolei żelaznych, które na zasadzie tejże organizacyi mają być zaprowadzone	103	245
30	e	Ustawa o popieranie knltury ziemi w związku z budownictwem wodnem	116	369
30	n	Ustawa o robotach, mających na celu nieszkodliwe odwrócenie wód górskich	117	374
30		Rozporządzenie Ministra handlu uzupełniające a po części zmieniające prze- pisy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 17 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 148), w przedmiocie oznaczenia rodzajów przemysłu rękodzielniczego	110	270
Д	lipca	Rozporządzenie Ministra handlu, zmieniające niektóre przepisy Porządku ruchu na kolejach żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowa- nych, wydanego rozporządzeniem z d. 10 czerwca 1874 (Dz. u. p. Nr. 75) a względnie nowej osnowy Dodatku D do niego, zaprowadzonej rozporzą-		
1		dzeniami z dnia 15 września 1881 (Dz. u. p. Nr. 100) i z dnia 1 waja 1883 (Dz. u. p. Nr. 52)	106	264
1	v)	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i skarbu, zabrania- jące przywozu i przewozu szmat, starych lin, tudzież przeznaczonej do obrotu handlowego starej odzieży, używanej bielizny wdziewalnej i uży- wanej pościeli, pochodzących z Francyi, Algieru i Tunetu	107	267
1	? ?	Rezporządzenie ministerstwa skarbu, dozwalające używania wyskokomierza V. Pricka systemu J. Weisera w gorzelniach opłacających podatek podług wyrobu i podające do wiadomości opis tegoż z rysunkiem i przepisem używania	113	285
2	77	Dokument koncesyjny na kolej żelazną parową z Fehringu do Fürstenfeldu .	133	403
3	31	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i handlu zmieniające roz- porządzenie ministeryalne z dnia 4 lutego 1859 (Dz. u. p. Nr. 30) we wzglę- dzie używania chlorku potasu do wyrobu zapałek	111	271
5	77	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, tyczące się zmiany niektórych urządzeń celniczych w Istryi	118	381
8	3)	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, tyczące się składania opłaty stęplowej od podań z Bośnii i Hercegowiny nadsyłanych w formie telegramów	127	397
11	n	Ustawa o przyczynieniu się ze strony skarbu państwa do kosztów regulacyi rzeki Glan w Karyntyi	128	397
4.1	23	Rozporządzenie ministerstwa handlu, tyczące się dalszego używania poczto- wych kart oszczędności z wyciśniętym znaczkiem listowym pięciocento- wym emisyi 1867 roku	121	388
44	n	Rozporządzenie ministerstwa rolnictwa, tyczące się przypuszczania do egza- minu kandydatów do służby technicznej w zarządzie lasów rządowych	125	396
14	39	Rozporządzenie ministerstw skarbu, tyczące się wykonania ustawy o opo- datkowaniu wyrobu gorzałki i połączonego z nim wyrobu drożdży stałych	114	301
15	27	Doknment koncesyjny na kolej żelazną parową z Aszu do Rossbachu	153	447
15	77	Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych, tyczące się podziału powiatu administracyjnego karlińskiego w Czechach, tudzież ustanowienia nowego starostwa w mieście "Hory vinicne" pod Pragą i zwinięcia zarazem starostwa polniańskiego	119	381

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Nu- mer	Strona
1884 15 lipca	Rozporządzenie Ministra handlu, tyczące się uregulowania stosunków Dyrekcyi głównej kolei austryackich rządowych do Inspekcyi głównej kolei austrya- ckich	122	388
15 "	Obwieszczenie ministerstwa obrony krajowej i ministerstwa skarbu o dodat- kowem zaliczeniu gminy Niepołomie do 7 klasy Taryfy czynszów wojsko- wych (Dz. u. p. Nr. 140 z r. 1881)	135	415
22 "	Patent cesarski, tyczący się zwołania sejmu krajowego vorarlberskiego	123	391
27 n	Rozporządzenie ministerstwa skarbu objaśniające ustęp 2gi §fu 16go prze- pisu wykonawczego do powszechnej taryfy cłowej	129	398
28 "	Rozporządzenie cesarskie, tyczące się udzielenia zapomóg z funduszów pań- stwa okolicom Gelicyi, Lodomeryi i Krakowskiego powodziami dotkniętym	130	398
28 "	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o rozszerzeniu upoważnień celniczych c. k. komory pomocniczej II klasy w Fazanie	126	396
1 sierpnia	Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych, zawierające wyjaśnienie do rozporządzenia z dnia 14 marca 1884 (Dz. u. p. Nr. 34), urządzającego sprzedaż w aptekach bez przepisu lekarskiego	131	400
S n	Pateut cesarski, tyczący się zwołania sejmu krajowego galicyjsko-lodomoryj- sko-krakowskiego	132	401
18	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i skarbu, rozciąga- jące na Włochy zakaz przywozu i przewozu szmat, starych lin, tudzież przeznaczonej do obrotu handlowego starej odzieży, używanej bielizny wdziewalnej i używanej pościeli, pochodzących z Francyi, Algieru i Tunetu (Dz. u. p. Nr. 107 z r. 1884)	136	415
19 "	Rozporządzenie ministerstwa skarbu zawierające postanowienia dodatkowe do przepisu używania wyskokomierza Dolainskiego	138	421
20 5	Patent cesarski, zwołujący sejmy krajowe czeski, dolno- i górno-austryacki, salzburski, styryjski, karyntyjski, kraiński, szląski, tudzież sejm miasta Tryestu i jego okręgu	140	423
20 "	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia wydane w porozumieniu z Mi- nistrem rolnictwa, tyczące się zaprowadzenia w c. k. szkole głównej rol- niczej w Wiedniu egzaminów teoretycznych rządowych z przedmiotów technicznych ziemiaństwa	145	437
21 "	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o zaprowad eniu delegacy i cłowej w dworcu król. węgierskich kolei państwa w Zemuniu	139	422
24 ,	Rozporządzenie Ministrów spraw wewnętrznych, handlu i rolnictwa, mocą którego przepisy przejściowe Porządku targowego dla głównego wiedeńskiego targowiska na bydło w St. Marx, zawarte w artykule III §§. 1—3 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 3 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 145), tracą moc obowiązującą dla targowiska na rogaciznę, dla targowiska świńskiego i dla targowiska owczego.	141	424
28 "	Rozporządzenie ministerstw bandlu, spraw wewnętrznych i skarbu, tyczące się zaliczenia przemysłu kupczenia szwatami w powiatach pogranicznych Czech, Morawii, Szląska, Galicyi, Górnej Austryi, Salzburga, Tyrolu i Vorarlbergu do rodzajów przemysłu wymagających konsensu	143	434
28 "	Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych dozwalające cukiernikom używania do niektórych robót naczyń miedzianych niepobielanych	146	442
30 7	Dokument koncesyjny na kolej żelazuą parową z Budjejowic (Porzicza) do Zelnawy	171	486
30 "	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, tyczące się upoważnienia komory głów- nej w Lublanie do ekspedyowania oliwy popsutej	150	445

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Nu- mer	Stroua
1884 31 sierpnia	Rozporządzenie ministerstwa handlu, tyczące się zaprowadzenia w obrocie pocztowym austryacko-węgierskim przekazów pocztowych wolnych od opłaty	147	445
1 września	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia, wydane w porozumieniu z Mi- nistrem spraw wewnętrznych, tyczące się załatwienia spraw parafii rzym- sko-katolickiej bielskiej	148	443
<u>t⊈</u> ″ _u	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o npoważnienie komory pomocniczej I klasy w Bernaticach do pobierania cła od olejów kopalnych wymie- nionych w Taryfie pod Nr. 119 a) i 121 a)	154	452
3	Patent cesarski, tyczący się zwołania sejmu krajowego galicyjsko-lodomeryj- sko-krakowskiego	144	435
8 ,,	Rozporządzenie ministerstwa handlu, zaprowadzające doręczanie adresatom w Wiedniu i niektórych przedmieściach wiedenskich posyłek pocztowych wozowych i zmieniające §§. 22 i 23 Porządku poczt wozowych z r. 1838	149	444
10 "	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, tyczące się przyłączenia gminy Troubek do okręgu Sądu powiatowego przerowskiego w Morawii	151	445
10 "	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o upoważnieniu c. k. komory głównej w Görlitz do ekspedyowania oliwy popsutej	155	452
11 ,,	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i skarbu zabrania- jące przywozu i przewozu z Hiszpanii szmat, starych lin, tudzież przezna- czonej do obrotu handlowego starej odzieży, używanej bielizny wdziewal- nej i używanej pościeli	152	446
13 "	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, uchylające warunek, aby wszystkie bale eukru w głowach, wywożonego beczkami za zwrotem podatku, miały tę samą wagą czystą	156	453
14 "	Rozporządzenie ministerstwa handlu, tyczące się zaprowadzenia w obrocie pocztowym austryacko-węgierskim bezpłatnych kart listowych	157	453
16 "	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, tyczące się ważności dokumentów do zasłonięcia towarów podlegających kontroli wokręgach pogranicznych	158	454
16 "	Rozporządzenie ministerstwa handlu, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych, tyczące się upoważnień agentów handlowych podróżujących	159	454
16 ,	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, dozwalające używania wyskokomierza A. M. Beschornera w gorzelniach opłacających podatek podług wyrobu i podające do wiadomości opis tegoż z rysunkiem i przepisem używania.	163	457
23 "	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, wyznaczające sądowi powiatowemu bieckiemu w Galicyi termin rozpoczęcia urzędowania	160	455
26 "	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, zawierające postanowienia do opisu uży- wania wyskokomierza V. Pricka	161	455
28 "	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, tyczące się zaprowadzenia komor po- mocniczych II klasy w Katarzynkach (na gościńcu pilczańskim) i w Przy- wozie	162	456
29 "	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości stanowiące, kiedy sąd powiatowy dolno-meidlinski w Dolnej Austryi rozpocząć ma urzędowanie	164	475
8 październ.	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, tyczące się zmiany znaczków stęplowych	172	492
8 ,	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, tyczące się sprzedaży blankietów weks- łowych ze stęplami centowemi o tekście słoweńskim	173	493
8 "	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, zaprowadzające zmienione znaczki do pieczętowania kart do grania	174	493

Data ustawy, patentu	T r e ś ć	Nu-	St rona
lub rozporządzenia		mer	
- 0.0			
1884 9 październ,	Obwieszczenie ministerstwa obrony krajowej i ministerstwa skarbu, którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gminy Hohenthurm do 5 klasy Taryfy czynszów wojskowych (Dz. u. p. Nr. 140 z r. 1881)	178	497
10 %	Obwieszczenie ministerstwa handlu, wydane wporozumieniu z ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu, zabraniające handlu obnośnego na obszarze okręgu leczniczego merańskiego	175	494
1.1. "	Obwieszczenie ministerstwa skarhu o upoważnieniu komor głównych bregen- ckiej, buchskiej i st. margaretheńskiej do postępowania wywozowego z cukrem	165	475
11年	Rozporządzenie Ministra handlu, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych, tyczące się wypiekania chleba czarnego przez mły- narzy	166	476
19 ,	Obwieszczenie ministerstwa skarbn o upoważnieniu kr. węgierskiej komory pomocniczej I klasy w Csik Gyimes do ekspedyowania bez opłaty cła be- czek używanych znaczonych	167	476
19 17	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o rozszerzeniu upoważnień celniczych ko- mor w Zworniku, Wardyszczn i Czajnicy	168	476
22 "	Dokument koncesyjny dla kolci z Schimitz do granicy krajowej nad Wąwozom Wlarą według okoliczności z odnogami do Koriczan i Strażnicy	179	497
25 "	Rozporządzenie ministerstwa handlu, tyczące się regestrowania jachtów	169	477
26 n	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, rozszerzające zakres działania c. k. Głó- wnego Urzędn wymiaru taks i opłat, jakoteż c. k. Urzędów wymiaru opłat w Pradze i Lwowie	176	495
30	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości stanowiące, że gmina miejscowa Strzemeniczko z Jaworziczkiem należeć ma do okręgu Sądu powiatowego littowelskiego w Morawii	180	502
31 ,	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o zaprowadzeniu delegacyi cłowej w porcie naftowym w Mlace pod Rjeką	177	495
2 listopada	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, tyczące się przedłużenia terminu wyznaczonego w rozporządzeniu ministerstw skarbu i handlu z d. 1 kwietuia 1884 (Dz. u. p. Nr. 41) do obowiązkowego zaprowadzenia listów przewozowych dla kolei żelaznych z wydrukowanym znaczkiem stęplowym	181	503
14 "	Rozporządzenie ministra skarbu, tyczące się oddzielenia okręgów kontrol- nych straży skarbowej hainspachskiego, rumburskiego i szluknowskiego od libereckiej sekcyi straży skarbowej i przyłączenia do deczyńskiej sek cyi straży skarbowej	182	503
14 ,	Obwieszczenie ministerstwa handlu o przeniesicniu Najwyższej koncesyi kolei miejscowej szwechacko-mannersdorfskiej z dnia 19 maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 74) na uprzyw. austryacko-węgierską Spółkę kolei państwa	183	503
15 ,,	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia, stanowiące, ile wynosić ma szkolne w szkołach pośrednich rządowych z wyjątkiem wiedeńskich	184	505
25 "	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o zaprowadzeniu Urzędu podatkowego i depozytowego sądowego w Dolnym Meidlingu w Dolnej Austryi	185	505
26 "	Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia, którem w porozumieniu z c. k. ministerstwem skarbu podwyższa się taksy pobierane od kandydatów egzuminów rządowych teoretycznych	189	523
27 77	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o wydaniu dodatku do abecadłowego wykazu towarów z r. 1882 (Dz. u. p. Nr. 173)	186	506
28 ,	Obwieszczenie ministerstwa skarbn o zaprowadzeniu delegacy: komory głównej w zakładzie składowym krajowym w Innsbrucku	187	507

Data			
ustawy, patentu lub rozporządzenia	Treść	Nu- mer	Strona
ad resperatella			
1884 A grudnia	Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych, tyczące się cennikalekarstw na rok 1885	190	523
1 29	Rozporządzenie ministerstwa handlu, zmieniające §. 35 rozdziału I Przepisów tymczasowych o żegludze i nadzorze rzecznym na części Dunaju przecinającej Górną i Dolną Austryą [rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 31 sierpnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 122)].	191	524
5 23	Rozporządzenie ministerstw hand u i rolnictwa wydane w porozumieniu z mi- nisterstwem spraw wewnętrznych, tyczące się rybołostwa morskiego	188	507
16 "	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, o ustanowieniu w Rossbachu król. saskiej komory pomocniczej I klasy	193	527
16 "	Obwieszczenie ministerstwa handlu, o zmianach i uzupełnieniach Najwyż- szego dokumentu koncesyjnego z dnia 27 lipca 1882 (Dz. u. p. Nr. 117) na kolej miejscową z Polomu (Hranice) do Wšetina z odnogą do Roż- nowa	194	527
16 "	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, zawierające postanowienie dodatkowe do przepisów używania wyskokomierzy Dolaińskiego, V. Pricka i A.M. Beschornera	196	531
17 "	Obwieszczenie ministerstwa handlu o przeniesieniu Najwyższej koncesyi, nadanej dnia 25 stycznia 1877 (bz. u. p. Nr. 15) celem wybudowania kolei parowej od miasta Lokiet do stacyi Lokiet-Neusattel w. uprzywkolei husztiehradzkiej, na austryacką Spółkę kolei miejscowych w Pradze	195	530
19 "	Rozporządzenie całego ministerstwa, tyczące się zawieszenia działalności Sądów przysięgłych w okręgu Trybunału Wiener-neustadzkiego w Dol- nej-Austryi	192	525
21 ,	Ustawa o dalszem pobieraniu podatków i opłat, tudzież o pokryciu wy- datków rządowych w czasie od dnia 1 stycznia do końca marca 1885	197	532
22 "	Ustawa, o przedłużeniu czasowego zawieszenia działalności Sądów przy- sięgłych w ogręgach Trybunałów wiedeńskiego i korneuburskiego	198	532
22 "	Ustawa, którą dla okręgu Trybunału kottorskiego przedłuża się moc obowiązującą ustawy z dnia 28 lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 22) o zaprowadzeniu sądów wyjątkowych w Dalmacyi	199	533
23 "	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i obrony krajowej, tyczące się wykonania ustawy z dnia 22 grudnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 199), którą przedłużone zostało dalsze trwanie władzy sądów wojskowych w Dalmacyi	200	534
26 "	Ustawa o odkupieniu kolei Arcyksięcia Albrechta na rzecz państwa	201	535
26 "	Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych, stanowiące, który dzień ma być uważany za dzień wydania i rozesłania XIV części Dziennika	9.011	
28 "	ustaw państwa z roku 1859	202	536
	1880 (Dz. v. p. Nr. 56) o ułatwieniach i ulgach dla kolei miejsco- wych	203	537

Drugi Skorowidz.

Spis abecadłowy

ustaw i rozporządzeń od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 1884 w Dzienniku ustaw państwa (Rocznik XXXVI, część I do LXII) ogłoszonych *).

Agenci handlowi podróżujący; ich upoważnienia 159, 454.

Apteki; sprzedaże bez przepisu lekarskiego 34, 69 i 131, 400.

cennik lekarstw na rok 1885 190, 523.

Arlberska kolej, ob. Kolej želazna.

Asz, ob. Kolej żelazna.

Aucza-Livek, ob. Strażskarbowa.

Augsburski i helwecki synod; ustawa o pokryciu kosztów 60, 162.

Bandera dla statków anstryackich na jeziorze bodeńskiem 74, 196.

Beczki próżne wracające; upoważnienie do ich ekspedyowania komory w Solcie 66, 187; komory w Csik Gyimes 167, 476.

Bernatice, ob. Komora.

Berno, ob. Kolej żelazna.

Beschorner; zaprowadzenie w gorzelniach jego wyskokomierza 163, 457 i 196, 531.

Biecz ob. Sąd po wiatowy.

Bielsk; załatwienie spraw parafii rzymsko-katolickiej 148, 443.

Bieńkówka, oh. Sąd powiatowy.

Bilety 50 złotowe nowej modły; przepisy o ich wypuszczeniu w obieg 64, 183.

Blankiety wekslowe o tekscie sloweńskim 173, 493.

Abecadłowy wykaz towarów; obwieszczenie o wydaniu dodatku 186, 506.

Bodeńskie jezioro; dostawanie patentu szyperskiego do żeglowania po nim 89, 221 i 90 223.

– bandery dla statków austryackich 74, 196.

Bosnia, Hercegowina; opłata stęplowa od podań nadsylanych w formie telegramów 127, 397.

Rożanów, oh. Ekspedycy a.

Bobrka, ob. Sad powiatowy.

Brazylia; Traktat tyczący się wydawania zbrodni rzów 142, 425.

Bregencya, ob. Komory.

Brody, ob. Sad powiatowy

Brzezno, ob. Kolej żelazna.

Brzeżany, oh. Sąd obwodowy.

Budownictwo wodne: ustawa o kulturze ziemi 117, 374.

Buchs, oh. Komora.

Budiciowice, ob. Kolej żelazna.

Bukowina, ob. Smoža ziemna.

Bulgarya, oh. Umowa.

Castel-Tesino, oh. Delegacya cłowa.

Celnieze urządzenie w Istryi; zmiana 118, 381.

Cennik lekarstw na r. 1885 190, 523.

Chleb czarny; wypiekanie przez młynarzy 166, 436

Chlorek potasu; zmiana rozporządzenia o używaniu go do wyrobu zapałek 111, 271.

Cto od win włoskich w wagonach cysternowych 46, 145.

- od fosforu; ustanowienie tary 47, 145.

^{*)} Z dwóch cyfr przy każdym wyrazie podanych, pierwsza oznacza liczbę ustawy, druga zaś, grubszemi czcionkami wydrukowana, stronnice Dziennika ustaw państwa, na której te ustawe umieszczono.

Cło od oleju kopalnego; zmiana tary 48, 146.

- od maszyn do szycia; pobór 67, 188.

Cłowa ekspedycya w Bożanowie; jej ustanowienie 8, 6.

- taryfa, ob. Taryfa.

Csik Gyimes, ob. komory węgierskie.

Cukier; skale do oznaczenia podatku od niego w kampanii 1884/85 r. 75, 197.

— wywożony beczkami; uchylenie warunku, aby wszystkie bale miały tę samą wagę czystą 156, 453.

 upoważnienie komor bregenckiej, buchskiej i st. margaretheńskiej do postępowania wywozowego 165, 475.

Cukiernicy; używanie naczyń niepobielanych do niektórych robót dozwolone 146, 442.

Cukrownie; rekojmie na zabezpieczenie zwrotu kosztów kontroli 76, 198.

 dyfuzyjne; przepisy co do liczydeł na kampania 1884/85 r. 77, 198.

Czajnica, ob. Komory

Czynności prawne dłużnika niewypłatnego; ustawa o zaprzeczaniu ich ważności 36, 73.

Delegacya cłowa w Castel-Tesino; zaprowadzenie 93. 236.

- - w Mlace; zaprowadzenie 177, 495.

— w zakładzie składowym w Innsbrucku; zaprowadzenie 187, 50°T.

— w dworcu kolei w Zemuniu; zaprowadzenie 139,

Delegacye cłowe węgierskie w Tureckim Brodzie i Siekowacu; zwinięcie 81, 217.

Dług nieustalony w sumie 25 milionów; ustawa o uchyleniu odpowiedzialności za zaciągnięcie 86, 220.

Dodatki do funduszu religijnego; wyjawy celem ich wymierzenia 30, 55.

Dolaińskiego wyskokomierz; zmiana konstrukcyi przepis używania 78, 198. Dodatki 138, 421 196, 531.

Doręczanie posyłek pocztowych w Wiedniu 149

Dowody do olejn kopalnego; ich prawność 24. 22.

Drawa; ustawa o jej regulacyi 68, 188.

Dunaj; zmiana Porządku żeglugi 61, 163.

 zmiana przepisów o żegludze na jego części przecinającej Górną i Dolną Austryą 191, 524.

Dyrekcya statystyki administracyjnej; zwinięcie i połączenie z komisyą statystyczną 28, 51.

 główna kolei rządowych; urządzenie jej stosunków z inspekcyą główną kolei austryackieh 122, 388.

Dyrekeye ruchu kolei rządowych; ich siedziby 103, 245.

Dziennik ustaw państwa; oznaczenie w którym dniu wydana i rozestana została Część XIV tegoż z roku 1859 202, **536**.

Egipt; przedłużenie ograniczenia władzy sądów konsulowskich 14, 14.

Egzamina kandydatów do służby technicznej w zarządzie lasów; przypuszczanie do nich 125, 396.

 z przedmiotów technicznych w szkole głównej ziemiaństwa w Wieduiu 145, 437.

- rządowe teoretyczne; podwyższenie taks 189, 523.

Egzaminowanie kandydatów na nauczycieli gimnazyów i szkół realnych 26, 25.

Ekspedycya celnicza w Bożanowie, jej ustanowienie 8, 6.

Elżbieta, Arcyksiężniczka; uwolnienie od opłat fundacyj poczynionych z powodu jej urodzin 43, 104.

Enzersdorf wielki, ob. Kolej żelazna.

Fazana, ob. Komora.

Fehring, ob. Kolej želazna.

Flaszki; wywóz piwa w tychże za linią cłową 7, 5 i 100, 243.

Floridsdorf, ob. Kolej żelazna.

Fosfor; ustanowienie tary do poboru cla 47, 145.

Francya; umowa handlowa 27, 47.

 Alger, Tunet; zakaz przywozu szmat, starej odziczy itd. 107, 267.

Fürstenfeld, ob. Kolej żelazna.

Fundacye z powodu urodzin arcyksiężniczki Elżbiety; uwolnienie od opłat 43, 104.

Fundusz indemnizacyjny karyntyjski; umowa z rządem 170, 485.

 indemnizacyjny kraiński; ustawa o dodatkach do podatków na rzecz tego funduszu 109, 269.

Galicya; zaprowadzenie sądu powiatowego w Bieczu 19, 18.

 zmiana obszarów Sądów powiatowych oleskiego, brodzkiego, załozicckiego i zborowskiego 32, 60.

 przyłączenie Sądu powiatowego bobrzeckiego do okręgu Sądu krajowego lwowskiego 39, § 5.

zaprowadzenie Sądu obwodowego w Brzeżanach 44,
 104.

 ustawa o prawie wydobywania kopalin zawierających smołę ziemną 71, 192.

 przyłączenie gminy Meduchy do Sądu powiatowego halickiego 82, 217.

zmiana Dodatku do Porządku obiorczego Rady państwa 95, 238.

 ustawa dozwalająca lokowania funduszów sierocych w obligacyach pożyczki krajowej w sumie 3,800.000 zł. 96, 239.

 przyłączenie gminy Bieńkówki do okręgu Sądu powiatowego makowskiego 102, 244.

— zapomogi dla okolie powodziami dotkniętych 130,

 zaliczenie Niepołomie do 7 klasy Taryfy czynszów wojskowych 135, 415.

- patent cesarski zwołujący sejm 144, 435.

termin otwarcia Sądu powiatowego w Bieczu 160,
 455.

Galicya; rozszerzenie zakresu urzędu wymiaru opłat Jablanac, ob. Komory węgierskie. we Lwowie 176, 495.

Georgendorf, ob. Komora.

Giesshübel, ob. Kolej żelazna.

Gimnazya; egzaminowanie kandydatów na nauczycieli 26. 25.

Glan. rzeka; ustawa o pokryciu kosztów jej regulacyi 128, 397.

Gminna ustawa; oznaczenie dnia, w którym została ogłoszona 202, 536.

Görlitz, ob. Komora.

Gorzałka do wyrobu piorunianu rtęci 29, 52.

— zmiana ustawy o jej opodatkowaniu 63, **165** i 114 301.

Gorzelnie; zmiana konstrukcyi wyskokomierzy Jeanrenauda i Dolaińskiego i przepis używania 78, 198. Dodatki 138, 421, 196, 531.

— zaprowadzenie wyskokomierza V. Pricka 113, 285; dodatki do opisu 161, 455 i 196, 531.

- - Beschornera 163, 457 i 196, 531.

Górna Austrya; zmiana stanowisk inspektorów skarbowych 101, 243.

Gornictwo; ustawa o młodocianych robotnikach i robotnicach, o długości pracy dziennej i wypoczynku niedzielnym 115, 367.

Górskie wody, ob. Wody.

Gradec ob. Poczty i telegrafy.

Grunwald, ob. Komora.

Hainspach, ob. Straż skarbowa.

Handel obnośny; zakaz dla okregu merańskiego 175, 494.

Handlowa umowa, ob. Umowa.

Hiszpania; zakaz przewozu szmat itd. 152, 446.

Hohenthurm, ob. Taryfa czynszów.

Holandya; przystąpienie do umowy tyczącej się mszycy winnej 3, 2.

Homolice ob. Straż skarbowa.

Hory viniene; ustanowienie starostwa 119, 381.

Indemnizacyjny fundusz karyntyjski; ustawa o umowie z Rzadem 170, 485.

Innsbruck, ob. Delegacya.

Inspekcya główna kolei austryackich; urządzenie jej stosunków z Dyrekcyą główną kolei rządowych 122, 388.

Inspektorowie przemysłowi: podział krajów na okręgi

nadzorcze 5, 3.
Inspektorowie skarbowi; zmiana ich stanowisk w Górnej Austryi 101, 243.

Istrya; zmiana urządzeń celniczych 118, 381.

Jachty; ich regestrowanie 169, 477.

Jaworziczko, ob. Sąd powiatowy.

Jeanrenauda wyskokomierz; zmiana konstrukcyi i przepis używania 78, 197 i 138, 421.

Kandydaci stanu nauczycielskiego w gimnazyach i szkołach realnych; przepis o ich egzaminowaniu 26,

Karlowac ob. Podatkowe urzędy.

Karty listowe bezpłatne, zaprowadzenie 157, 453.

oszczędności, ob. Pocztowe karty.

- do grania; zmienione znaczki do pieczętowania 174, 493.

Karyntya: umowa tycząca się funduszu indemnizacyjnego 170, 485.

Kasy oszezedności pocztowe, ob. Pocztowe.

Katarzynki, ob. Komora.

Kolej żelazna Arcyksięcia Albrechta; ustawa o odkupieniu 201, 535.

orlsberska; ustawa o podwyższeniu kosztów budowy 50, 147.

z Aszu do Rossbachu; ustawa o budowie 55, 153. Koncesya 153, 447.

- - z Berna do Tisznowa (Yorkloster) i z Rudelsdorfu do Landskorony koncesya 21, 19.

— — z Budjejowic (Porzycza) do Zelnawy; ustawa o budowie 53, 150.

- - - koncesya 171, 486.

z Fehringu do Fürstenfeldu; ustawa o budowie 54, 151.

- - - koncesya 133, **403**.

- Cesarza Franciszka Józefa, Arcyksięcia Rudolfa i vorarlberska; ustawa o ich nabyciu na rzecz paústwa 51, 147.

- z Lokietu do Giesshübla, koncesya 31, 56.

- - do stacyi Lokiet-Neusattel; przeniesienie koncesyl na Spółkę austryacką kolei miejscowych 195, 530.

- - z Mostaru do Metkowic; ustawa o budowie 92, 235.

- pilzeńsko-brzeźnieńska (chomutowska) nabycie na rzecz państwa 91, 227.

- - z St. Pölten do Tulln, koncesya 104, 257.

- z Polomn do Wšetina; zmiana dokumentu koncesyjnego 194, 527.

- - z Schimitz do granicy nad wawozem Wlara z odnogami do Koriczyn i Strażnicy 179, 497.

_ _ z Spielfeldu do Radkersburga, koncesya 120, 383.

- - szwechacko-mannersdorfska; przeniesienie jej koncesyi na Špółkę austr.-węg. kolei państwa 183, 503.

- Kolej żelazna z Wiednia do Stammersdorfu i Floridsdorfu do Wielkiego Enzersdorfu; koncesya 59, 157.
- Koleje żelazne miejscowe; przedłużenie ustawy o tychże 203, 537.
  - - rządowe; organizacya ich zarządu 103, 245.
  - zaprowadzenie listów przewozowych z wydrukowanym znaczkiem listowym 41, §?.
- przedłużenie terminu do zaprowadzenia listów przewozowych z wydrukowanym znaczkiem stęplowym 181, 503.
- rządowe; urządzenie stosunków Dyrekcyi głównej z Inspekcyą główną kolei 122, 388.
- łączące na granicy anstryacko-saskiej 112, 273.
- zmiana przepisów o przewozie towarów wybuc! ających 20, 18.
- zmiana niektórych przepisów Porządku ruchu 106, 264.
- Komora w Bernaticach; upoważnienie do pobierania cła od olejów kopalnych 154, 452.
- w Fazanie; rozszerzenie upoważnień 126, 386.
- w Görlitz; upoważnienie do ekspedyowania oliwy popsutej 155, 452.
- grünwaldzka; przeniesienie do Georgendorfu 12, 13.
- w Lublanie; upoważnienie do ekspedyowania oliwy popsatej 150, 455.
- w Michaljevicy; rozszerzenie upoważnień 49, 146.
- -- niederlichtenwaldzka; przeniesienie z Waltersdorfu do Niederlichtenwalde 25, 23.
- reitzenhańska; przeistoczenie jej przykomorka na delegacya 73, #96.
- rumburska o upoważnienie do ekspedyowanie oliwy popsutej 65, 187.
- saska w Rossbachu; zaprowadzenie 193, 527.
- w Solcie; ekspedyowanie bez opłaty cła beczek próżnych wracających 66, 187.
- w Uvacu; rozszerzenie jej upoważnień 6. 5; upoważnienie do ekspedyowania piwa i gorzałki 57, 154.
- w Vardiszte; zaprowadzenie 22, 22.
- w Wyszegradzie; zwinięcie 22, 22.
- Komory bregencka, bnchska i St. margaretheńska; upoważnienie do postępowania wywozowego z cukrem 165, 475.
  - w Katarzynkach i Przywozie; zaprowadzenie 162, 456.
- Komory w Zworniku, Wardyszczu, Czajnicy; rozszerzenie upoważnień 168, 476.
- --- węgierskie w Novem, Kraljevicy, Scleach i Jablanacn; rozszerzenie upoważnień 23, 22; w Csik Gyimes; ekspedyowanie heczek używanych 167, 476.
- Konsens; zaliczanie kupczenia szmatami do rodzajów przemysłu onegoż wymagających 143, 434.
- Konsulowskie sądy w Egipcie; przedłużenie ograniczenia ich władzy 14, 14.

- Konsulowskie sady w Tunisie; przekazanie ich władzy sądowej sądom francuskim 83, 218.
- Kontrola cłowa w okręgach pogranicznych; ważność dokumentów do zastonięcia towarów 158, 454.
- w cukrowniach; rękojmie na zabezpieczenie zwrotu jej kosztów 76, 198.
- nad olejem kopalnym w części pogranicza 2, 1 i 24, 22.
- nad warzonką w okręgu pogranicznym salzburskim; uchylenie jej 17, 17.
- policyjna nad przemysłem tandeciarskim 69, 190.
- Kopaliny zawierające smołę ziemną; ustawa o prawie wydobywania ich w Galicyi i na Bukowinie 71, 192.
- Korespondencya bezpośrednia, ob. Rossya.
- Koriczin, ob. Koleje żelazne.
- Korneuburg, ob. Wyjątkowe rozporządzenia. Sądy przysięgłych.
- Kottor; przedłużenia istnienia sądów wyjątkowych w okregu Trybunału, ustawa 84, 218 i 199, 533; rozporządzenie wykonawcze 87, 220 i 200, 534.
- zawieszenie nadal Sądów przysięgłych w okręgu sądu obwodowego 85, 219.
- Kraina; ustawa o dodatkach do podatków na rzecz funduszu indemnizacyjnego 109, 269.
- Kraljewica, ob. Komory węgierskie.
- Krotna podatku gruntowego do oznaczenia wartości nieruchomości 18, 17.
- Książki przemysłowe tandeciarzy; przepis o ich utrzymywaniu 69, 190.
- Kultura ziemi; ustawa o jej popieraniu w związku z budownictwem wodnem 116, 369.
- Landskrona, ob. Koleje żelazne.
- Lasy rządowe; egzamina kandydatów do służby technicznej w ich zarządzie 125, 396.
- Lekarstwa; cennik na rok 1885 190, 523.
- Liberec, ob. Straż skarbowa.
- Liczydła w cukrowniach dyfuzyjnych; przepisy na kampania 1884/85 77, 198.
- Lichtenstein, ob. Traktat.
- Listowe karty, ob. Karty listowe.
- Listy przewozowe, ob. Koleje żelazne.
- Littovel, ob. Sad powiatowy.
- Lokiet, ob. Kolej żelazna.
- Lublana, ob. Komora.
- Lwów; rozszerzenie zakresu działania urzędu wymiaru opłat 176, 495.
- Margarethen St., ob. Komora.
- Maszyny do szycia; podawanie ich ocleniu 67. 188.

Meducha, ob. Sad powiatowy.

Meidling dolny, ob. Sad powiatowy.

- - zaprowadzenie urzędu podatkowego 185, 505.

Meran, ob. Handel obnośny.

Metkowice, ob. Kolej żelazna.

Miary i wagi; sprawdzenie ich opodal siedziby urzedu

zmiana Porządku sprawdzania, ustawa 56, 154.
 Dodatek 9ty 70, 191.

Michaljevica, ob. Komora.

Miedziane naczynia nie pobielane; używanie ich w niektórych robotach 146, 442.

Mlaka, ob. Delegacya.

Whynarze; wypiekanie chleba czarnego 166, 476.

Morskie porty, ob. Porty.

Mostar, ob. Kolej żelazna.

Miszyca winna; przystąpienie Holandyi do umowy tyczącej się mszycy 3, 2.

Naczynia miedziane, ob. Miedziane naczynia.

Najazdowe należytości Styryi; umowa z jej reprezentacyą 97, 229.

Należytości za pomoc zbrojną dla administracyi cywilnej; zmiana przepisów 88, 221.

Nauczyciele gimnazyów i szkół realnych; przepis o ich egzaminowaniu 26, 25.

Niederlichtenwalde, ob. Komora.

Niedzielny wypoczynek robotników, ob. Górnictwo.

Niepołomice; zaliczenie do 7 klasy Taryfy czynszów wojskowych 135, 415.

Nove, ob. Komory węgierskie.

Objaśnienie rozporządzenia o sprzedaży w aptekach bez przepisu lekarskiego 131, 400.

 ustępu 2 §. 16go przepisu wykonawczego do Taryfy cłowej 129, 398.

Odpowiedzialność za zaciągnięcie długu nieustalonego w sumie 25 milionów, ustawa o jej uchyleniu 86, 220.

Odsetki; wpisywanie ich do książeczek wkładkowych urzędu pocztowych kas oszczędności 4, 2.

Okręgi; oddanie ich w nadzór inspektorom przemysłowym 5, 3.

Okręty; zmiana przepisu o utrzymywaniu wykazów towarowych 9, 7.

Olej kopalny; kontrola w części pogranicza 2, 1.

- - zmiana taksy do poboru cła 48, 146.

 — prawność dowodów do niego w części pogranicza 24, 22.

Oleje kopalne wymienione pod Nr. 119 a i 121 a Taryfy; pobieranie cła od nich w Bernaticach 154, 452.

Olesko, ob. Sad powiatowy.

Oliwa popsuta, ob. Komora.

Otomuniec, ob. Poczty i telegrafy.

Opawa, ob. Poczty i telegrafy.

Organizacya zarządu kolei rządowych 103, 245.

Parafia rzymsko-katolicka w Bielsku; załatwienie jej spraw 148, 443.

Patent cesarski rozwiązujący sejmy dolno i górno austryacki, salzburski, styryjski, karyntyjski, bukowiński, morawski, szląski i vorarlberski 79, 213.

zwołujący scjmy dalmatyński, bukowiński, morawski, tyrolski, istryjski, jakoteź gorycki i gradyski 80, 215.

— — zwołujący sejm vorarlberski 123, 391.

— zwołujący sejm galicyjsko-lodomeryjsko-krakowski 132, 401 i 144, 435.;

 zwołujący sejmy czeski, dolno i górno austryacki, salzburski, styryjski, karyntyjski, kraiński, szląski, tudzież miasta Tryestu 140, 423.

Pilzen, ob. Koleje żelazne.

Piwo; wywóz we flaszkach za zwrotem podatku 7, 5, 100, 243.

- pozwolenie na wywóz za zwrotem podatku 13, 14.

Piorunian rtęci; zwrot podatku od gorzałki do jej wyrobu 29, 52.

Pocztowe karty oszczędności ze znaczkiem listowym z r. 1867; używanie ich nadal 121, 388.

 — — wpisywanie odsetek do książeczek wkładkowych 4, 2.

- znaczki, ob. Znaczki pocztowe.

Poczty i telegrafy w Gradcu, Ołomuńcu i Opawie; ustawa o nabyciu a względnie wybudowaniu domów własnych 94, 237.

Podatek od cukru; skale do oznaczenia go w kampanii 1884/85 75. 197.

 gruntowy i krotna podatku do oznaczenia wartości nieruchomości 18, 17.

Podatki i opłaty; ustawa o ich pobieraniu w kwietniu 1884 r. 40, 86; od stycznia do końca marca 1885 r. 197, 532.

Podatkowe urzędy węgierskie w Warazdynie i Karlowacu; ograniczenie ich upoważnień 11, 13.

Podatkowy urząd; zaprowadzenie w Dolnym Meidlingu 185, 505.

Podwyższenie taks od egzaminów rządowych teoretycznych 189, 523.

Pogranicze; poddanie kontroli olejówkopalnych 2, 1.

— prawność dowodów do oleju kopalnego 24, 22.

Polna w Czechach; zwinięcie starostwa 119, 381.

Polom, "ob. Koleje żelazne.

Port tryestyński; ustawa o umorzenin kosztów budowy, urządzeń ruchu 52, 149.

Porty martwe; zmiana w postępowaniu przewoźnem w tychże 10, 11.

- morskie; Porządek policyjny 33, 61.

Porządek miar i wag; dodatek 9ty do niego 70, 191.

- - ustawa o zmianie tegoż 56, 154.
- obiorczy Rady państwa; zmiana tycząca się Galicyi 95, 238; Czech 99, 243.
- policyjny dla portów morskich 33, 61.
- targowy dla targowiska wiedeńskiego w St. Marx; termin od którego nabywa mocy 37, 84.
- dla targowiska wiedeńskiego w St. Marx, zmiany 58, 155, 141, 424.
- ruchu na kolejach żelaznych, zmiana 106, 264.
- żeglugi na Dunaju, zmiana 61, 163.

Posytki pocztowe; doreczanie ich w Wiedniu 149

Pośrednie szkoły rządowe; ile wnich wynosić maszkolne 184, 505.

Powodzie; zapomogi dla okolic niemi dotkniętych w Galicyi 130, 398.

Pozwalanie na wywóz piwa za zwrotem podatku 13,

Pożyczka galicyjska w sumie 3,800.000 zł. ustawa dozwalająca lokowania funduszów sierocych w jej obligacyach 96, 230.

Prawo wydobywania w Galicyi i na Bukowinie kopalin zawierających smołę ziemną; ustawa 71, 192.

Prick V.; zaprowadzenie jego wyskokomierza w gorzelniach 113, 285; dodatki do opisu 196, 531, 161, 455.

Przedłużenie mocy obowiązującej ustawy o kolejach miejscowych 203, 537.

Przekazy pocztowe wolne od opłaty 147, 442.

Przemysł rękodzielniczy; zmiana przepisów rozporządzenia w przedmiocie oznaczenia rodzajów tego przemysłu 110, 270.

Przemysłowe okregi; oddanie ich w nadzór inspektorom 5, 3.

Przepis lekarski; sprzedaż bez niego w aptekach publicznych 34, 69.

Przewozowe listy, ob. Listy.

Przewoźne postępowanie z towarami wysłanemi morzem 10, 11.

Przewóz szmat, starej odzieży itd. z Francyi, Algieru, Tunetn 107, 267; z Włoch 136, 415; z Hiszpanii 152, 446.

Radkersburg, ob. Kolej żelazna.

Realne szkoły; egzaminowanie kandydatów na nauczycieli 26, 25.

Regestrowanie jachtów 169, 477.

Regulacya rzeki Glan; ustawa o pokryciu kosztów 128, 397.

- - Drawy; ustawa o pokryciu kosztów 68, 188.

Religijny fundusz; wyjawy celem wymierzenia dodatków do niego 30, 55.

Reizenhain, ob. Komora.

Rekodzielniczy przemysł, ob. Przemysł.

Rekojmie na zabezpieczenie podatku od cukru w kampanii 1884/85 r. 75, 196.

— — — zwrotu kosztów kontroli w cukrowniach 76, 198.

Robotnicy i robotnice, ob. Górnictwo.

Rossbach, ob. Komora i Kolej żelazna.

Rosya, ob. Traktat.

Rozwiązanie sejmów krajowych; patent cesarski 79. 213.

Rudelsdorf, ob. Kolej želazna.

Rumburk, ob. Strāż skarbowai Komora.

Rybołostwo morskie; regulamin 188, 507.

Saksonia; Traktat z nia tyczący się kolei łaczących 112, 273.

Salzburski okrąg pograniczny; uchylenie kontroli nad warzonką 17, 13.

St. Pölten, ob. Kolej żelazna.

Sad obwodowy w Brzeżanach; zaprowadzenie 44, 104

- powiatowy Biecki; zaprowadzenie 19, 18.
- — termin rozpoczęcia urzędowania 160, 455.
- bobrzecki; przyłączenie go do okręgu Sądu krajowego lwowskiego 39, 85.
- dolno-meidlinski; rozpoczęcie urzędowania 164
   475.
- — halicki; przyłączenie gminy Meduchy 82, 217.

Sąd powiatowy littowelski; przyłączenie gminy Strzemeniczko z Jaworziczkiem 180, 502.

- makowski; przyłączenie gminy Bieńkówki do jego okręgu 102, 244.
- oleski, brodzki, załoziecki i zborowski; zmiana obszarów 32, 60.
- przerowski; przyłączenie gminy Troubek 151, 445.

Sadowa władza konsniów w Tunisie; ustawa 62, 164.

Sądy konsulowskie w Egipcie; przelanie ich władzy na nowe sądy 14, 14.

- w Tunis; przekazanie ich władzy sądom francuskim 83, 218.
- przysięgłych w okręgu kottorskim; ich zawieszenie 85, 219.
- zawieszenie ich w okręgach trybunałów wiedeńskiego i korneuburskiego 16, 16 i 198, 532.
- - w Wiener-Neustadt; zawieszenie 192, 535.
- wojskowe; zmiana §. 3 ustawy o ich zakresie działania 98, 242.
- wyjątkowe w Dalmacyi; przedłużenie ich istnienia w okręgu kottorskim; ustawa 84, 218; 199, 523; rozporządzenie wykonawcze 87, 220 i 200, 534.

Schimitz, ob. Kolej żelazna.

Sejm galicyjski; patent tyczący się zwołania 144, 435.

- vorarlberski; patent zwołujący 123, 391.

213.

patenty cesarskie zwolujace 80, 215 i 140, 423.

Solce, ob. Komory wegierskie.

Serbia, ob. Umowa.

Sickovac, ob. Delegacye cłowe.

Skale do oznaczenia podatku od cukru w kampanii 1884/85 75, 197.

Skarbowa ustawa na r. 1884, ob. U stawa.

Skrljevo; ustawa o przytłumieniu tej choroby 105, 263.

Smoła ziemna; ustawa o prawie wydobywania w Galicyi i na Bukowinie kopalin ja zawierających 71,

Solta, ob. Komora.

Spielfeld, ob. Kolej żelazna.

Sprawdzanie miar i wag opodal siedziby urzędu !, 1.

Sprostowania str. 6 i 23.

Sprzedaż w aptekach bez przepisu lekarskiego 34, 69 i 131, 400.

Stammersdorf, ob. Kolej żelazna.

Starostwo horsko-viniene w Czechach; ustanowienie

Starostwo polniańskie w Czechach; zwinięcie 119, 381.

Statystyka administracyjna; zwiniecie Dyrekcyi 28,

Steplowe opłaty od podań nadsyłanych z Bośnii i Hercegowiny w formie telegramów 127, 397.

— znaczki; zmiana 172, 492.

Straż skarbowa w Homolicy; upoważnienie do ekspedyowania towarów wolnych od cła 72, 196.

- oddzielenie okręgów hainspachskiego, rumburskiego i szluknowskiego od sekcyi libereckiej i przyłącze-nie do sekcyi deczyńskiej 182, 503.

– w Aucza Livku; nadanie upoważnień oddziałowi straży skarbowej 38, 85.

Strażnica, ob. Kolej **ż**elazna.

Strzemeniczko, ob. Sąd powiatowy.

Styrya; ustawa o zawarciu umowy z jej reprezentacyą we względzie należytości najazdowych 97, 239.

Synody augsburski i helwecki; ustawa o pokryciu kosztów 60. 162.

Szkolne; ile wynosić ma w szkołach pośrednich rządowych 184, 505.

Szkoła główna ziemiaństwa w Wiedniu; egzamina z przedmiotów technicznych 145, 437.

Szluknów, ob. Strażskarbowa.

Szmaty, zaliczenie kupczenia niemi do rodzaju przemysłu wymagających konsensu 143, 434.

– stara odzież itd. zakaz przywozu z Francyi, Algieru i Tunetu 107, 267; z Włoch 136, 415; z Hiszpanii 152, 446.

Szwajcarya; umowa tycząca się prawa ubóstwa 137, 417.

Sejmy krajowe; patent cesarski rozwiązujący je 79, Szyperski patent do żeglowania po jeziorze bodeńskiem 89, 221 i 90 223.

> Taksy od egzaminów rządowych teoretycznych; podwyższeuie 189, 523.

— i opłaty, rozszerzenie zakresu działania urzędów wymiaru tychże w Wiedniu, Pradze i Lwowie 176, 495.

Tandeciarski przemysł; utrzymywanie książek i kontrola policyjna 69. 190.

Tara do poboru cla od oleju kopalnego 48, 146.

- — — fosforu; jej ustanowienie 47, 145.

Targowisko wiedeńskie w St. Marx; termin od którego Porządek targowy nabywa mocy 37, 84.

- - zmiany Porzadku targowego 58, 155 i 141 424

Taryfa cłowa; objaśnienie ustępu 2go §. 16 przepisu wykonawczego do tejże 129, 398.

- czynszów wojskowych; zaliczenie Niepołomie do 7mej klasy 135, 415.

Taryfa czynszów wojskowych; zaliczenie gminy Hohenthurm do 5 klasy 178, 497.

Techniczna służba w zarządzie lasów; egzamina kandydatów do tejże 125, 396.

Telegraficzne podania nadsyłane z Bośnii i Hercegowiny; opłata stęplowa od tychże 127, 397.

Termin od którego Porządek dla targowiska w St. Marx nabywa mocy 37, 84.

Towary podlegające kontroli w okręgaeb pogranicz-nych; ważność dokumentów do ich zastonięcia 158, 454.

Traktat zBrazylia, tyczący sie wydawania zbrodniarzów 142, 425.

z Liechtensteinem, tyczący się zarządu sprawiedliwości w tem ksiestwie 124, 393.

- z Rosyą, tyczący się zaprowadzenia bezpośredniej korespondencyi 134, 409.

- z Saksonią, tyczący się budowy kolei łaczących 112,

Troubek, ob. Sad powiatowy.

Tryesteński port, ob. Port.

Tulin, ob. Kolej želazna.

Tunis, ustawa o władzy sadowej konsulów 62, 164.

- ob. konsulowskie sądy.

Turcya, ob. Umowa.

Turccki Brod, ob. Delegacye cłowe.

Ubóstwa prawo; umowa z Szwajcaryą 137, 417.

Umowa handlowa z Francya 27, 45.

— kolejowa z Turcyą, Serbią i Bulgaryą 42, 91.

– z Szwajcaryą, tycząca się prawa ubóstwa 137, 417.

tycząca się mszycy winnej; przystąpienie Holandyi 3, 2.

Upoważnienia agentów handlowych podróżujących 159, 454.

Ustawa o zasłonieniu wierzycieli 35, 71.

- o zaprzeczaniu ważności czynności prawnych 36, 73°
- o pobieraniu podatków i opłat w kwietniu 1884 r. 40,
   66; od stycznia do końca marca 1885 i 7, 532.
- o uwolnieniu od opłat findacyj poczynionych z powodu urodzin Arcyksiężniczki Elżbiety 43. 104.
- skarbowa na rok 1884 45, 105.
- o podwyższeniu kosztów budowy kolei arlberskiej 50,
- o nábyciu na rzecz państwa kolei Cesarza Franciszka Józefa, Arcyksięcia Rudolfa i Vorarlberskiej 51,
- o umorzeniu kosztów budowy portu tryestyńskiego 52, 149.
- o budowie kolei z Budjejowic (Porzycza) do Zelnawy 53, 150.
- o budowie kolei z Fehringu do Fürstenfeldu 54,
   151.
- o budowie kolei z Aszu do Rossbachu 55, 153
- -- o zmianie Porządku miar i wag 56, 154.
- o dotacyi na koszta synodów augshurskiego i helweckiego z roku 1883 60. 16%.
- o władzy sądowej konsulów w Tunisie 62. 104.
- zmieniająca ustawę z roku 1878 o opodatkowaniu gorzałki 63, 165.
- o dodatku na regulacyą rzeki Drawy 68, 188.
- o prawie wydobywania kopalin zawierających smołę ziemna w Galicyi 71, 192.
- przedłużająca istnienie sądów wyjatkowych w okręgu Trybunału kottorskiego 84, 218 i 199, 533.
- zawieszająca nadal Sądy przysięgłych w okręgn Sądu obwodowego kottorskiego 85, 219.
- o uchyleniu odpowiedzialności za zaciągnięcie długu nieustalonego w sumie 25 milionów 86, 220.
- o nabyciu kolei pilzeńsko-brzeźnieńskiej (chomutowskiej) na rzecz państwa 91, 225.
- o budowie kolei żelaznej z Mostaru do Metkowie 92, 235.
- o nabyciu lub wybudowaniu domów dla poczt i telegrafów w Gradcu, Ołomuńcu i Opawie 94, 237.
- zmieniająca Dodatek do Porządku obiorczego do Rady państwa, tyczący się Galicyi 95, 238.
- dozwalająca lokowania fuuduszów sierocych w obligacyach pożyczki galicyjskiej 96, 239.
- o zawarciu umowy ze Styryą we względzie należytości najazdowych 97, 239.
- zmieniająca §. 3 ustawy o zakresie działania sądów wojskowych 98, 242.
- zmieniająca Dodatek do Porządku obiorczego Rady państwa tyczący się Czech 99, 243.
- o przytłumieniu choroby skrljevo w Dalmacyi 105,
   263.
- zatwierdzająca uchwałę sejmu kraińskiego, tyczącą się dodatków do podatków na rzecz funduszu indemnizacyjnego 109, 269.

- Ustawa o zatrudnianiu młodocianych robotników i osób płci żeńskiej, o długości pracy dziennej i wypoczynku niedzielnym w górnictwie 115. 367.
- o popieraniu kultury ziemi w związku z budownictwem woduem 116, 369.
- o robotach, mających na celu nieszkodliwe odwrócenie wód górskich 117, 374.
- o przyczynieniu się do pokrycia kosztów regulacyi rzeki Glan 128. 397.
- o zawarcin umowy z reprezentacyą krajową karyntyjską w przedmiocie uregulowania stosunku Państwa do funduszu indemnizacyjnego 170, 485.
- o odkupieniu kolei Arcyksięcia Albrechta 201, 535.
- o przedłużeniu ustawy, tyczącej się kolei miejscowych 203, 53 7.

Vardiszte, ob. Komora.

Vorarlberg; patent tyczący się zwołania sejmu 123, 391.

Workloster, ob. Kolej żelazna.

Wagony cysternowe; pobór cia od win włoskich niemi wiezionych 46, 145.

Waltersdorf, ob. Komora.

Warazdyn, ob. Podatkowe urzędy.

Wartość nieruchomości; krotna podatku do jej oznaczenia 18, 17.

Warzonka; uchylenie kontroli nad nią w okręgu pogranicznym salzburskim 17, 12.

Wekslowe blankiety o tekscie sloweńskim 173, 493.

Wiedeń; doręczanie posyłek pocztowych 149, 444.

- ob. Kolej żelazna.
- ob. Wyjątkowe rozporządzenia.
- zawieszenie Sądów przysięgłych 16, 16 i 198, 532.
- Wiedeńskie targowisko w St. Marx; termin od którego Porządek targowy nabywa mocy 37, 84.
- — zmiana Porządku targowego 58, 155 i 141,
   424.

Wiener-Neustadt, oh Wyjątkowe rozporządzenia.

- - zawieszenie Sądów przysięgłych 192, 525.

Wierzyciele; zastonienie ich od czynności szkodę im przynoszących, ustawa 35, 71.

Wina włoskie w wagonach cysternowych; pobór cła od tychże 46, 145.

Wlara, ob. Kolej żelazna.

Włochy; zakaz przywozu szmat itd. 136, 415.

Wody górskie; ustawa o ich odwracaniu nieszkodliwem 117, 374.

Wojskowe czynsze; zaliczenie gminy Hohenthurm do 5 klasy Taryfy 178, 497.

Wsetin, ob. Kolej żelazna.

Wybuchające towary; zmiana przepisów o ich przewozie 20, 18.

- Wyjawy uzupełniające celem wymierzenia dodatków Zmiana Porządku miar i wag; ustawa 56. 154. do funduszu religijnego 30, 55.
- Wyjatkowe rozporządzenia dla okręgów trybunałów wiedeńskiego, korneuburskiugo i wiener neustadzkiego 15, 15.
- Wykaz abecadłowy towarów; obwieszczenie o wydaniu dodatku do niego 186, 506.
- Wykazy towarowe na okrętach; zmiana przepisu o ich utrzymywaniu 9, 7.
- Wyskokomierz V. Pricka; zaprowadzenie w gorzelniach 113, 285; 161, 455 i 196, 531.
- Dolaińskiego i Jeanrenauda; zmiana konstrukcyi i przepis używania 78, 198; 138, 421 i 196, 531.
- Beschornera; zaprowadzenie w gorzelniach 163, 457 i 196. **531**.
- Wyszegrad, ob. Komora.
- Wywóz piwa we flaszkach za linią cłową 7, 5 i 100, 243.
- za zwrotem podatku; pozwalanie na wywóz 13, 14,
- Zakaz handlu obnośnego w okręgu merańskim 175,
- przywozu szmat starej odzieży itd. z Francyi, Algieru, Tnnetu 107, 267.
- z Hiszpanii 152, 446.
- rozciągnięcie go na Włochy 136, 415.
- Załoźce, ob. Sąd powiatowy.
- Zapałki; zmiana rozporządzenia o używaniu chlorkupotasu do ich wyrobu 111, 271.
- Zapomogi dla okolic powodziami dotkniętych w Galicyi 130, 308.
- Zaprzeczanie ważności czynności prawnych; ustawa 36, 73.
- Zastonienie wierzycieli od czynności szkodę im przynoszących 35, 71.
- Zawieszenie Sądów przysięgłych w okręgach trybunałów wiedeńskiego i korneuburskiego 16, 16 i
- - w Wiener-Neustadt 192, 525.
- nadal Sądów przysięgłych w okręgu kottorskim 85, 219.
- Zborów, ob. Sąd powiatowy.
- Zbrojna pomoc dla administracyi cywilnej; zmiana przepisów o należytościach za jej udzielanie 88,
- Zbrodniarze; Traktat z Brazylia, tyczący się ich wydawania 142, 425.
- Zelnawa, ob. Kolej żelazna.
- Zemuń, ob. Delegacya.
- Ziemiaństwo; egzamina z przedmiotów technicznych tegoż w szkole głównej Ziemiaństwa w Wiedniu 145, 437.
- Zmiana koncesyi na kolej z Polomu do Wšetina 194, 527
- w obszarach Sądów powiatowych oleskiego, brodzkiego, załozieckiego i zhorowskiego 32. 60.

- - dodatak 9ty do niego 70, 191.
  - Porządku obiorczego Rady Państwa tyczaca się Galicyi 95, 238; Czech 99, 243.
  - Porządku targowego dla wiedeńskiego targowiska w St. Marx 58, 155 i 141, 424.
- Porządku żeglugi na Dunaju 61, 103.
- w postępowaniu przewoźnem i w portach martwych 10, 11.
- przepisów o należytościach za pomoc zbrojną dla administracyi cywilnej 88, 221.
- Zmiana przepisów Porządku rnchu na kolejach żelaznych 106, 264.
- przepisów o przewozie towarów wybuchających 20, 18.
- przepisu o ntrzymywanin wykazów towarowych na okretach 9, 7.
- przepisów używania wyskokomierzy Dolaińskiego. Pricka i Beschornera 196, 531.
- przepisów o żegludze na części Dunaju przecinającej Górna i Dolna Austrya 191, **524**.
- rozporzadzenia tyczącego się wywozu piwa we flaszkach 100, 243.
- we względzie sprawdzania miar i wag opodal siedziby nrzędu 1, 1.
- w przedmiocie oznaczenia rodzajów przemysłu rękodzielniczego 110, 270.
- o używaniu chlorku potasu do wyrobu zapałek 111, 271.
- stanowisk inspektorów skarbowych w Górnej Austryi 101, 243
- urządzeń celniczych w Istryi 118, 381.
- Zmiana, tary do cla od oleju kopalnego 48, 146.
- ustawy o opodatkowaniu gorzałki 63, 165 i 114, 301.
- §. 3 ustawy o zakresie działania sadów wojskowych 98, 242.
- znaczków do pieczętowania kart do grania 174, 493.
- znaczków stępiowych 172, 492.
- Znaczki stęplowe, ob. Zmiana.
- pocztowe z r. 1867 wywołanie z obiegu 108, 269.
- Zwinięcie Dyrekcyi statystyki administracyjnej i połączenie z komisyą statystyczną 28, 51.
- Zwornik, ob. Komory.
- Zwrot podatku od gorzałki do wyrobu piorunianu rtęci 29. 52.
- Zegluga na części Dunaju przecinającej Górną i Dolną Austrya 191, 524
- na jeziorze bodeńskiem: bandera dla statków 74, 196; patenty szyperskie 89, 221; 90, 223.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część I. — Wydana i rozesłana dnia 17 stycznia 1884.

1.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 13 grudnia 1883,

zmieniające §. 14 rozporządzenia ministerstwa haudlu z dnia 3 kwietuia 1875 (Dz. u. p. Nr. 45), dla urzędów miar i wag we względzie czynności sprawdzania opodal siedziby urzędu.

Przepis §fu 14 rozporządzenia ministerstwa handlu z dnia 6 kwietnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 45) dla urzędów miar i wag, tyczący się wykonywania szczególnych czynności sprawdzania opodal siedziby urzędu, zmienia się w ten sposób, że przełożeni urzędu będą odtąd mieli prawo dawać samodzielnie pozwolenie do wykonywania szczególnych czynności sprawdzania opodal siedziby urzędu, tylko w takich przypadkach, gdy sprawdzanie ma być wykonane w miejscu, leżącem w obrębie tego samego powiatu administracyjnego, w którym urząd miar i wag ma siedzibę.

We wszystkich innych przypadkach przełożeni urzędów miar i wag winni wprzód postarać się, aby inspektor miar i wag zgodził się na danie pozwolenia.

Pino r. w.

2.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 18 grudnia 1883,

tyczące się poddania kontroli olejów kopalinnych w części pogranicza.

W myśl §fu 337go ustawy, o cłach i monopoliach z roku 1835, orzeka się niniejszem, iż oleje kopalinne Nr. 120 i 121 a) i b) powszechnej austryackowegierskiej Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882 poddane być mają kontroli w pograniczu galicyjskiem od strony Rosyi, tudzież w pograniczu bukowińskiem od strony Rosyi i Rumunii.

Wyjawszy przypadki, w których takie oleje kopalinne sa nabywane lub posyłane do celów przemysłowych, ilości aż do trzech kilogramów sa uwolnione od kontroli.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 lutego 1884.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

3.

Rozporządzenie ministerstwa rolnictwa z dnia 27 grudnia 1883,

o przystąpieniu Holandyi do Umowy międzynarodowej z dnia 3 listopada 1881, tyczącej się mszycy winnej.

Stósownie do doniesienia Rady związkowej szwajcarskiej, Rząd król. holenderski oznajmił, iż przystępuje do Umowy międzynarodowej z dnia 3 listopada 1881 (Dz. u. p. Nr. 105 z r. 1882), tyczącej się mszycy winnej.

Falkenhayn r. w.

4.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 28 grudnia 1883, tyczące się wpisywania skapitalizowanych odsetek do książeczek wkładkowych c. k. Urzędu pocztowych kas oszczędności.

Ażeby włożycieli pocztowych kas oszczedności ile możności nie pozbawiać używania bez przerwy posiadanych książeczek wkładkowych, uznaję za stosowne zmienić niektóre przepisy §§. 19 i 17 rozporządzenia wykonawczego z dnia 10 października 1882 (Dz. u. p. Nr. 163) do ustawy z dnia 28 maja 1882 i rozporządzam co następuje:

§. 1.

W miejsce uchylonego niniejszem pierwszego ustępu §fu 19 rozporządzenia

wykonawczego z dnia 10 października 1882, który opiewa:

"Każdy włożyciel winien co rok raz a to wrocznice swojej pierwszej wkładki posłać swoje książeczke wkładkową w kopercie, która do tego celu bedzie mu wydana, za poleceniem (za rewersem oddawczym) do Urzędu pocztowych kas oszczędności. Urząd zapisze odsetki, które przyrosną aż do poprzedzającego 31 grudnia i odeśle książeczkę za jej poleceniem, pod adresem w niej wyrażonym lub pod jakimkolwiek innym, który oddawca poda"

zaprowadzają się następujące przepisy:

"Każdemu włożycielowi z końcem roku a najpóźniej w dwa miesiące od rocznicy jego pierwszej wkładki, pośle Urząd pocztowych kas oszczędności zlecenie odsetek (blankiet Nr. 58 a), ważne dwa miesiące a opiewające na sume

odsetek, które po dzień 31 grudnia poprzedniego roku przyrosły.

Włożyciel winien w ciągu dwóch miesięcy, w których to zlecenie odsetek, od Urzedu pocztowych kas oszczędności otrzymane, jest ważne, okazać je której-kolwiek kasie zbiorczej, a po odebraniu tegoż, kasa zapisze w jego książeczce wkładkowej należność odsetkową, z dniem 31 grudnia ubiegłego roku do kapitału

doliczona (art. 9 ustawy), jako nowa wkładke, od dnia 1 stycznia bieżacego roku odsetki niosąca.

Wkładki takie nie podlegają owemu ograniczeniu, iż wynosić winny 50 c.

lub krotna 50 c.

Gdyby włożyciel nie postarał się w przeciągu okresu, w którym otrzymane zlecenie odsetek jest ważne, aby kasa zbiorcza wpisała skapitalizowane odsetki, albo, gdyby po upływie dwóch miesięcy, licząc od rocznicy pierwszej wkładki, nie otrzymał zlecenia odsetek, winien niezwłocznie posłać książeczkę do Urzędu pocztowych kas oszczędności, w kopercie do tego celu przeznaczonej (blankiet Nr. 42 a), jako list polecony. Urząd pocztowych kas oszczędności zapisze w książeczce wkładkowej odsetki, które przyrosną aż do poprzedzającego 31 grudnia i odeśle książeczkę oddawcy jako list polecony pod adresem w książeczce wyrażonym, lub pod jakimkolwiek innym, który oddawcą poda. "

§. 2.

Końcowy ustęp §fu 17go rozporzadzenia wykonawczego z dnia 10 paździer-

nika 1882, który opiewa:

"Książeczki do jakiejkolwiek czynności urzędowej kasie zbiorczej okazane, których w poprzednia rocznicę pierwszej wkładki nie posłano do Urzędu pocztowych kas oszczędności do rewizyi i zapisania odsetek, winna osoba pocztowa w obecności okaziciela włożyć w kopertę do tego celu przeznaczona i posłać do Urzędu pocztowych kas oszczędności. Posyłkę taka wyekspedyować ma urząd pocztowy jako list pieniężny, naznaczając jego wartość w kwocie należności i pod pieczęcią urzędową a włożycielowi trzeba wydać rewers"

uchyla się a na jego miejsce wydaje przepis następujący:

"Gdy do jakiejkolwiek czynności urzędowej okazana będzie kasie zbiorczej ksiażeczka, w której skapitalizowane odsetki roku poprzedniego nie sa jeszcze zapisane i wykryje się, że albo włożyciel, otrzymawszy od Urzędu pocztowych kas oszczędności przekaz wypłaty (§. 19), nie postarał się w przeciągu dwóch miesięcy, dopóki było ważne, aby je wpisano, lub że włożyciel, chociaż od rocznicy pierwszej jego wkładki najmniej dwa miesiące upłynęły, nie otrzymał zlecenia odsetek, osoba pocztowa winna odebrać od włożyciela ksiażeczkę wkładkową za osobnem potwierdzeniem odbioru (blankiet Nr. 17 a) i posłać ja niezwłocznie do Urzędu pocztowych kas oszczędności jako list polecony, w celu wpisania odsetek."

Pino r. w.

5.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych pod d. 30 grudnia 1883 wydane,

tyczące się podziału królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na dziewięć okręgów dla oddania ich w nadzór inspektorom przemysłowym.

· §. 1.

Ku wykonaniu ustawy z dnia 17 czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 117) e ustanowieniu inspektorów przemysłowych, dziela się królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane na dziewięć okręgów nadzorczych a rozległość każdego z nich ogranicza się jak następuje:

Pierwszy okrąg nadzorczy:

Obreb policyi wiedeńskiej.

Drugi okrąg nadzorczy:

Austrya poniżej Anizy z wyjątkiem obrębu policyi wiedeńskiej; Austrya powyżej Anizy.

Trzeci okrąg nadzorczy:

Obszary starostw: pilzeńskiego, horszow-tyńskiego, domaźlickiego, klattow-skiego, presteckiego, piseckiego, blatnieńskiego, strakonickiego, susickiego, prachatickiego, budjejowickiego, krumławskiego, kaplickiego, trzebnickiego, neuhauskiego, taborskiego, mołdawo-tyńskiego, milewskiego, pelhrzymowskiego, selczańskiego, beneszowskiego, przybramskiego, horzowickiego, czeskobrodzkiego, kolińskiego, kutnohorskiego, czasławskiego, ledeckiego, niemiecko-brodzkiego, polnieńskiego, choteborskiego, chrudimskiego, wysoko-myckiego, litomyskiego, polickiego.

Czwarty okrąg nadzorczy:

Obszar magistratu praskiego i starostw: karlińskiego, śmichowskiego, slańskiego, rakonickiego, louńskiego, rudnickiego, uścieckiego, cieplickiego, mosteńskiego, chomutowskiego, kadańskiego, zateckiego, podborzańskiego, kralowickiego, ludickiego, karlowowarskiego, jachimowskiego, kradlickiego, falkenawskiego, aszskiego, chebskiego, plańskiego, tachowskiego, teplańskiego, strzibreńskiego.

Piaty okrąg nadzorczy:

Obszar magistratu libereckiego i starostw: libereckiego (okolicy), litomierzyekiego, deczyńskiego, czesko-lipskiego, rumburskiego, szluknowskiego, jabłońskiego, dubskiego, melnickiego, młodo-bolesławskiego, hradycko-mnichowskiego, turnowskiego, jabłonieckiego, mirowskiego, ilemnickiego, verchlabskiego, trutnowskiego, braumowskiego, jiczyńskiego, nowo-bydzowskiego, semilskiego, podjebradzkiego, pardubickiego, kralovo-hradeckiego, kralovo-dworskiego, nowo-miejskiego n. M., rychnowskiego, żamberskiego, lanckrońskiego.

Szósty okrag nadzorczy:

Morawia i Szlask.

Siódmy okrąg nadzorczy: Galicya i Bukowina.

Ósmy okrąg nadzorczy:

Tyrol z Vorarlbergiem, Karyntya.

Dziewiąty okrąg nadzorczy:

Styrya, Kraina, Tryest z Pobrzeżem, Dalmacya.

§. 2.

Dla każdego z tych okręgów nadzorczych ustanawia się jednego inspektora przemysłowego, który dla pierwszego okręgu nadzorczego ma siedzibę w Wiedniu;

dla drugiego w Linzu; dla trzeciego w Budjejowicach; dla czwartego w Pradze; dla piatego w Libercu; dla szóstego w Bernie; dla siódmego we Lwowie; dla ósmego w Bozenie; dla dziewiatego w Gradcu.

§. 3.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

6.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 2 stycznia 1884,

tyczące się rozszerzenia upoważnień komory pomocniczej w Uvacu.

Począwszy od 1 stycznia 1884 nadane zostały komorze pomocniczej II klasy w Uvaczu w Bośnii upoważnienia celnicze komory pomocniczej I klasy.

Dunajewski r. w.

7.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 2 stycznia 1884, tyczące się postępowania z piwem we flaszkach wywozonem za linią cłową z żądaniem zwrotu podatku.

W celu uregulowania postepowania z piwem we flaszkach, wywozonem za linia cłową z żądaniem zwrotu podatku, stanowi się, odnośnie do rozporządzeń ministerstwa skarbu z dnia 14 lipca 1858, 30 listopada 1859, 23 sierpnia 1863, 28 kwietnia 1869, 12 czerwca 1875, ustęp 6 (Dz. u. p. 1858 Nr. 114, 1859 Nr. 219, 1863 Nr. 73, 1869 Nr. 54, 1875 Nr. 91), w porozumieniu z król. wegierskiem ministerstwem skarbu co następuje:

1. Flaszki z piwem, przeznaczone do wywozu za linią cłową z żądaniem zwrotu podatku, w tej samej pace umieszczone, powinny być tej samej formy

i wielkości.

2. Pojemność flaszki oznacza się w całych dziesiątych częściach litra; ułamków dziesiątej części litra nie bierze się w rachubę.

3. Piwowar winien złożyć na komorze wysyłającej wzory każdej formy i wielkości flaszek, których zamierza używać do wywozu piwa.

Na każdej flaszce wzorowej przypieczętować należy kartkę z napisem wy-

rażającym pojemność.

4. Flaszki napełnione piwem, do tej samej posyłki, która zawierać ma najmniej 100 litrów, należące, powinny być zapakowane w pakach, koszach lub beczkach, na którychby pieczęci urzędowe zupełnie zabezpieczające można było

położyć a to w każdem opakowaniu, w ilości podzielnej przez 10. Wyjmuje się tylko te przypadki, w których zamiast opieczętowania pak, może nastąpić opieczętowanie miejsca ładunku, gdy transport odchodzi koleja żelazna lub statkiem parowym.

5. Dla sprawdzenia, czy piwo wolne od kwasu weglowego ma najmniej 2½ stopnia sakcharometru, odbywać się będa próby na oślep z flaszkami przy-

gotowanemi już do wywozu.

Tym sposobem zbadać należy najmniej jeden od sta flaszek, na wybór których strona nie ma wywierać wpływu. Flaszki dla zbadania otwarte, moga być

zastapione innemi tej samej formy i wielkości.

6. W deklaracyi wywozowej, tyczacej się piwa we flaszkach, podać należy oprócz szczegółów, które w ogóle zawsze podawane być maja, gdy się wysyła piwo z żadaniem zwrotu podatku, także jeszcze ilość piwa podług ilości i pojem-

ności flaszek, np. 200 flaszek po 0.5 litra.

7. Jeżeli rewizya posyłki, przepisana w ustępie 5 rozporzadzenia ministerstwa skarbu z dnia 14 lipca 1858 (Dz. u. p. Nr. 114), wykonał urzędnik straży skarbowej i urzędnik cłowy, a opieczętowanie urzędowe, jakoteż zewnętrzny stan opakowania posyłki jest należyty, można zaniechać ponownej rewizyi na komorze wywozowej.

Dunajewski r. w.

8.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 9 stycznia 1884,

o ustanowieniu ekspedycyi celniczej w Bożanowie.

Na granicy od strony Prus w Bożanowie w Czechach ustanowiona została delegacya komory halbstadzkiej z upoważnieniami celniczemi komory pomocniczej II klasy, która rozpoczęła urzędowanie dnia 1 stycznia b. r.

Dunajewski r. w.

Sprostowanie.

W Części III Dziennika ustaw państwa, wydanej dnia 30 stycznia 1883, zawierającej wykaz komor i ich upoważnień a mianowicie na str. 29 w Uwadze do 57, zamiast "Pobór cła jak pod 9", powinno być: "Pobór cła jak do 20".

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część II. — Wydana i rozesłana dnia 25 stycznia 1884.

9.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 12 stycznia 1884,

zmieniające niektóre postanowienia przepisu z dnia 23 marca 1881 o utrzymywaniu wykazów towarowych na okrętach.

W porozumieniu z interesowanemi ministerstwami królewsko-węgierskiemi zmieniają się postanowienia §fu 11go przepisu z dnia 23 marca 1881 (Dz. u. p. Nr. 35), tyczącego się utrzymywania wykazów towarowych na okrętach, jakoteż Dodatku do tego paragrafu, tudzież §. 13 jak następuje:

§. 11 ma opiewać:

Od utrzymywania wykazu towarowego uwolnione sa wszystkie okręty handlowe, których ładunek składa się tylko:

1. z przedmiotów wolnych od cła, lub

2. z takich towarów, które jedna komora ekspedyuje do drugiej z dołaczeniem dokumentów celniczych, lub

3. z towarów wzmiankowanych pod 1 i 2.

Dodatek zawiera wykaz towarów, które obecnie są wolne od cła.

Okręty handlowe wypływające z portów wolnych tryestyńskiego i rjekskiego i udające się do krajów tutejszych lub zagranicznych, jeżeli stósownie do postanowień powyższych, są uwolnione od utrzymywania wykazu towarowego, winny wyrobić sobie u właściwej Władzy portowej i zdrowotnej pisemne potwierdzenie tego, że opuściły port bez wykazu towarowego.

Potwierdzenie to zachowywać winny w całym ciągu podróży, pokazywać na żądanie kontrolującym wykonawcom straży skarbowej i w porcie, do którego

się udają, oddać wykonawcom urzędowym w §. 9 wzmiankowanym.

Nieposiadanie tego potwierdzenia karane bedzie w myśl §. 14, l. 1.

Postanowienia niniejszego przepisu o wykazach towarowych nie odnosza się bynajmniej do tych statków, które stósownie do Sfu 10go ustawy z dnia 7 maja 1879 o zaciąganiu okrętów handlowych do regestru (Dz. u. p. Nr. 55), nie trudnia się żadnym z rodzajów żeglugi handlowej, jak statki służace wyłacznie do

(Polnisch.)

rozrywki (jachty), do rybołostwa krajowego, do użytku w gospodarstwie wiej-

skiem, albo do obrotu wewnetrznego w portach.

Również nie odnosza się przepisy niniejsze do statków wojennych i wszelkich innych statków, będacych własnościa Rzadu i które Rzad najmie ale jeżeli jego wykonawcy dowodzić niemi będą, dopóki będą woziły transporty z polecenia Rzadu i na jego rachunek.

Dodatek do §. 13go.

Łodzie o mniej niż dziesięciu tonnach, opuszczające porty wolne tryestyński i rjekski bez wykazu towarowego, obowiazane sa wyrobić sobie, zachowywać i w swoim czasie oddać potwierdzenie urzędu portowego, które w S. 11 dla okretów handlowych na ten przypadek jest przepisane.

Rozporzadzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 lutego 1884.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Dodatek

do ustępu I Sfu Ilgo rozporządzenia zmieniającego przepis o wykazach towarowych.

32 a) Jarzyny i owoce, szczegółowo nie wymienione, świeże; Nr. T.

Rośliny i części roślinne, szczegółowo nie wymienione, świeże; 36. Zboże i straczywo ze słoma lub łodygami; Oset, trawa morska, sitowie, trzcina, słoma, siano, mierzwa;

50 a) Dziczyzna i ptactwo wszelkiego rodzaju, żywe;

53. Zwierzęta, szczegółowo nie wymienione;

54. Mleko;

Ule z miodem i woskiem, ule z żywemi pszczołami; 56.

Błamy i skóry surowe, wilgotne lub suche, także nasolone lub na-60. wapnione, ale dalej nie obrobione;

Włosy wszelkiego rodzaju, surowe lub przyrządzone (jakoto: wy-61. czesane, gotowane, zabarwione lub bejcowane, także w postaci loków), szczeć;

Pióra, szczegółowo nie wymienione (także pierze, pióra do pisa-62.

nia), pióra do strojów, nie przyrzadzone;

Płody zwierzęce, szczegółowo nie wymienione; 64.

Drzewo opałowe, także kora drzewna, gałęzie, faszyny, łozina, 94.

chróst, debianka wyługowana i debowiny;

Drzewo na wyroby europejskie i zaeuropejskie, surowe lub suro-95. wo przyrzadzone; klepki;

towary trackie (z wyjatkiem fornirów);

Wegle drzewne, torf i wegiel torfowy; drzewiaki i wegiel kamien-96. ny; koks i wszelki stały sztuczny materyał opałowy z powyższych otrzymany;

Trzcina do krzeseł surowa, nie łupana, laski, trzciny, szlachetniej-97.

Orzechy kokowe i kokwilowe; skorupy z orzechów kokowych; 98. orzechy arekowe i kamienne;

Nr. T. 99. Rogi, krażki rogowe, koniuszki rogów, racice, nogi, kopyta; kości, wszystkie te materyały surowe lub tylko połupane, wyciągnięte

lub pokrajane;

" " 100. Bursztyn (także masa bursztynowa), gagat; kość słoniowa i inne kły zwierzęce; żółwiny; morska pianka; perłowa macica; inne koncy; wszystkie te materyały surowe lub tylko połupane, wyciagnięte lub pokrajane;

" 101. Fiszbin, surowy; korale, surowe (także wiercone, jednak nie oczy-

szczone ani też rzniete);

" " 102. Kamienie, surowe, lub tylko ociosane albo piłowane; rudy, także przyrządzone;

, " 103 a) Ziemie i istoty kopalinne, surowe;

" " 109 a) Drzewa farbierskie w kłodach;

" " 110. Kory, korzenie, liście, kwiaty, owoce, galasówki itp.; także krajane, mielone, lub w inny sposób rozdrobnione do farbowania lub garbowania;

" 111. Katechu (ziemia japońska); kino; alkiermes; lac-dye; orlean;

" Uwaga. | Indygo i czerwiec sprowadzane morzem;

Nr. T. 122. Bawelna, surowa, czesana, bielona, barwiona, malowana; odpadki;

" " 136. Len, konopie, juta i inne przedziwa roślinne, szczegółowo nie wymienione, surowe, roszone, międlone, czesane, bielone, także odpadki;

" 139. Używane, znaczone worki z szarego płótna pakowego;

Nr. T. 148. Używane, znaczone worki z juty;

Nr. T. 152. Welna, surowa, płókana, czesana, barwiona, bielona, mielona i odpadki;

" " 163. Jedwab w pęczkach (oprzędy); odpadki jedwabiu, nieuprzędzone;

" 165 a) Jedwab (zesnuty lub przedzony); także kręcony, surowy;

" 166 a) Pela (odpadki jedwabiu, uprzędzone), także skręcona, surowa lub bielona;

, " 185 a) Miazga papierowa, bielona lub niebielona ze szmat (półmiazga);

" " 197. Kauczuk i gutaperka, surowe lub oczyszczone;

" " 249 a) Dachówki i cegły do murowania i brukowania; ozdoby budowlane (także z terrakoty), rury gliniane; wszystkie te towary nieoszklone;

" , 257. Uwaga 2. Opiłki żelazne i zendra.

Nr. T. 274 a) Zynk, surowy, także stary, okruchy i odpadki; " 275 a) Cyna, surowa, także stara, okruchy i odpadki;

" 276 a) Miedź, nikel, antymon, mosiadz, pakfong, tombak i inne szczegółowo nie wymienione metale i mieszaniny metali surowe, także stare, odłamki i odpadki; — rtęć;

" 296. Złoto, srebro, platyna, metale szlachetne, szczegółowo nie wymie-

nione, surowe, także stare, połamane i odpadki;

" 297 a) Monety (także medale, numizmaty i medale pamiatkowe) z metali szlachetnych;

Nr. T. 297 b) Monety z metali nieszlachetnych (wyjawszy medale, numizmaty i

medale pamiatkowe);

" 318. Boraks, surowy, kwas borowy, saletra chilijska (saletrzan sody) surowy; siarka (w kawałkach i laskach), także mielona i kwiat siarczany; antymon; kamień winny, surowy lub oczyszczony; cytrynian wapna i winian wapna;

" 348. Ksiażki, druki, także kalendarze, gazety i ogłoszenia, mapy (na-

ukowe), nuty, papier, zapisany, akta i rekopisma;

Ryciny na papierze, t. j. miedzio- i staloryty, litografie, drzeworyty, fotografie itp., obrazy drukowane barwami na papierze lub płótnie;

350. Malowidła, t. j. malowidła na drzewie i metalach nieszlachetnych, niepokostowane, na płótnie i kamieniu, tudzież obrazy oryginalne

i rysunki na papierze:

" 351. Płyty z metali nieszlachetnych, kamienia lub drzewa do odbijania

rycin;

" 352. Posagi (także popiersia i figury zwierzat), jakoteż wypukło- i płaskorzeźby kamienne, w sztukach cięższych niż po 5 kilogramów; podobnież posagi, popiersia i figury zwierzat metalowe lub drewniane, jednak najmniej naturalnej wielkości.

Uwaga do Numerów Taryfy cłowej 348 aż do 352.

Wszystkie towary tutaj wzmiankowane o ile na zasadzie uwag do tych numerów i na zasadzie postanowień abecadłowego wykazu towarów do Taryfy cłowej nie mają być zaliczone do nume-

rów cłu podlegających.

Nr. T. 353. Nawozy, zwierzęce lub inne, także środki nawozowe sztuczne (nie z mięszanin soli); popiół drzewny i z wegla kamiennego; kości; popiół z kości; maka z kości; wypalone wegle z kości, zdatne tylko na nawóz; wiory z rogów i kopyt; krew płynna i wysuszona; ścięgna zwierzęce; pozostałości wyrobu soli z krwi; woda amoniacka (gazowa);

" 354. Otręby; słodziny; plewy; pozostałości, stałe, z wyrobów olejów

Otreby; słodziny; plewy; pozostałości, stałe, z wyrobów olejów tłustych, także mielone; braha, pomyje, wytłoczyny; drożdże

winne;

" 356.

" 355. Odpadki fabrykacyi szkła, także szkliwo piecowe, skorupy szklane i gliniane; odpadki woskownicze; odpadki gabek łaziebnych i końskich; skóra klejowa; odpadki fabrykacyi kauczuku i guttaperki, jakoteż stare kawałki takichże wyrobów;

Galgany (szmaty) i inne odpadki do wyrobu papieru, t. j. szmaty lniane, bawełniane, jedwabne i wełniane, obrzynki papieru (wiory papierowe), makulatura (pisana i drukowana), stare sieci, stare liny i stare powrozy;

szarpie (skubanka).

Uwaga. Przywóz wolny od cła.

10.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 12 stycznia 1884.

zmieniające niektóre przepisy rozporządzeń ministeryalnych z dnia 2 maja 1880, tyczących się ułatwień w postępowaniu przewoźnem z towarami wysyłanemi morzem i ułatwień pod względem ładowania i wyładowania w portach martwych.

Z przyczyny zaprowadzenia taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882, zmieniają się w porozumieniu z interesowanemi ministerstwami królewsko-węgierskiemi następujące przepisy rozporządzeń ministerstw skarbu i handlu z dnia 2 maja 1880, tyczących się ułatwień w postępowaniu przewoźnem z towarami, wysyłanemi morzem i ułatwień pod względem ładowania i wyładowania w portach martwych (Dz. u. p. Nr. 49 i 50 z r. 1880) a mianowicie:

T.

§. 2 lit. b) rozporządzenia, tyczącego się ułatwień w postępowaniu przewoźnem z towarami wysyłanemi morzem, ma odtąd opiewać:

"towarów kolonialnych (klasa I Taryfy);

korzeni (klasa II Taryfy);

owoców południowych (klasa III Taryfy);

zboża (numera 23 i 24 Taryfy);

straczywa (numer 26 Taryfy);

maki i mlewa (numer 27 Taryfy);

ryżu (numer 28 Taryfy);

winogron, świeżych, stołowych i ananasów (numer 29 Taryfy);

orzechów włoskich i laskowych, suchych lub wyłuszczonych (numer 30 Taryfy);

jarzyn stołowych, przednich, świeżych (numer 31 Taryfy);

jarzyn i owoców s. n. w. suszonych lub przyrządzonych (numer 32b) Taryfy);

rzepaku (numer 33 Taryfy);

roślin i części roślinnych s. n. w. suszonych lub przyrządzonych (numer 37 Taryfy);

chmielu i maki chmielowej (numer 38 Taryfy);

miodu przaśnego (numer 57 Taryfy);

pecherzy i wnetrzności (numer 63 Taryfy);

towarów XI klasy towarów (tłuszcze) z wyjątkiem 65 i 66 numeru Taryfy; piwa i miodu (numer 75 a) i b) Taryfy);

towarów numeru 80 (chleb, suchary) i 81 (sago itd.) Taryfy;

wszystkich towarów klas XVIII (leki i wonności), XIX (barwniki i garbniki),

XX (gumy i żywice), XXI (oleje kopalne) Taryfy;

towarów drewnianych numera 222 a), b) i c), 223 a) i b), 226 a) i b) Taryfy, nakoniec

towarów XXXV klasy Taryfy (szkło i towary szklane) z wyjątkiem towa-

rów numeru 241 i 242 Taryfy;

cementu i towarów cementowych numer 245 Taryfy."

П.

Drugi ustęp rozporządzenia, tyczącego się ułatwień pod względem ładowania i wyładowania w portach nie otwartych dla obrotu (martwych), opiewać ma odtad:

"Przedmioty w załączce wyszczególnione, dopóki przywóz i wywóz ich jest bezwarunkowo wolny od cła, jeżeli wiezione są odkryte i nieopakowane, lub tak leżą na widoku, że bez żadnych zachodów mogą być natychmiast rozpoznane; tudzież bydło robocze i pastewne, płody, które bydło przyniesie, narzędzia rolnicze, sprzety gospodarskie, ziemiopłody i inne płody surowe, należące do wieśniaków nad brzegiem morza mieszkających, wiezione z pola do budynków mieszkalnych i gospodarskich lub odwrotnie, dalej płody rybołostwa, wiezione statkami rybackiemi austryackiemi lub węgierskiemi z morza, z zachowaniem przepisów policyjnych o wykonywaniu rybołostwa, wolne są od dostawiania na komory i nawet w martwych portach mogą być we dnie ładowane i wyładowane pod warunkami poniżej zamieszczonemi."

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Załączka

do rozporządzenia tyczącego się ułatwień pod względem ładowania i wyładowania w portach martwych.

Nr. T. 32 a) Jarzyny i owoce szczegółowo nie wymienione, świeże;

z " 36. Zboże i straczywo ze słoma lub łodygami, oset, trawa morska, sitowie, trzcina, słoma, siano, mierzwa;

" " 54. Mleko;

- " " 56. Ule z miodem i woskiem; Ule z żywemi pszczołami;
- " " 60. Blamy i skóry surowe (wilgotne lub suche, także nasolone lub nawapnione, ale dalej nie obrobione);
- " " 61. Włosy wszelkiego rodzaju, surowe lub przyrzadzone, szczeć;

z " " 62. Pióra szczegółowo nie wymienione;

" 64. Płody zwierzęce szczegółowo nie wymienione;

- " 94. Drzewo opałowe, także kora drzewna, gałezie, faszyny, łozina, chróst, debianka wylugowana i debowiny;
- z " 95. Drzewo na wyroby europejskie, surowe lub surowo przyrzadzone, klepki, towary trackie (z wyjatkiem fornirów);
  - " " 96. Wegle drzewne, torf i wegiel torfowy, drzewiaki i wegiel kamienny, koks i wszelki stały, sztuczny materyał opałowy z powyższych otrzymany;

" 99. Rogi, krażki rogowe, koniuszki rogów, racice, nogi, kopyta, kości, połupane, wyciągnięte lub pokrajane;

" " 102. Kamienie surowe lub tylko ociosane albo piłowane, rudy także przyrządzone;

" " 103 a) Ziemie (jak glina, margiel, ił zduński i cegielny), ziemie, krzemionkowe, ogrodnicze, bagienne, wagno i piasek;

Nr. T. 110. Kory, korzenie, liście, kwiaty, owoce, galasówki itp. także krajane, mielone lub w inny sposób rozdrobnione, do barwienia lub garbowania;

" 152. Wełna, surowa, płukana, czesana, barwiona, bielona, malowana

i odpadki;

" 249 a) Nieoszklone dachówki i cegły do murowania i brukowania, ozdoby budowlane (także z terrakoty), rury gliniane;

z " 353. Nawóz zwierzecy i inne środki nawozowe naturalne, popiół drzewny i z węgla kopalnego, kości, popiół z kości, maka z kości, wiory z rogów i kopyt, krew płynna i wysuszona, ścięgna zwierzece;

" 354. Otręby, plewy, pozostałości stałe z wyrobu olejów tłustych, także mielone, braha, pomyje, wytłoczyny (lecz nie wytłoczyny

z jagód winnych), drożdże winne;

z " " 355. Skorupy szklane i gliniane.

11.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 17 stycznia 1884,

o ograniczeniu upoważnień król. węgierskich urzędów podatkowych w Warazdynie i Karlowacu (Karolyvaros).

Według doniesienia kr. węgierskiego ministerstwa skarbu, cofnięte zostały, począwszy od 1 lutego 1884, owe ograniczone upoważnienia celnicze, które były nadane królewskim urzędom podatkowym w Warazdynie (Varasd) i Karlowacu (Karolyvaros), moca których urzędy te były uprawnione do pobierania cła od posyłek pocztowych aż do ilości wyznaczonych komorom głównym II klasy i od towarów rewidowanych wewnętrznie na innej komorze, jakoteż do ekspedyowania towarów wywozowych, wolnych od cła i takich, których wywozu nie trzeba udowadniać.

Obadwa te urzędy podatkowe przestają więc od 1 lutego 1884 urzędować jako komory.

Dunajewski r. w.

12.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 17 stycznia 1884,

o przeniesieniu c. k. komory pomocniczej grünwaldzkiej do Georgendorfu.

C. k. komora pomocnicza II klasy w Grünwaldzie w Czechach, przeniesiona została do Georgendorfu i od 1 stycznia 1884 rozpoczęła urzędowanie w nowej siedzibie.

Dunajewski r. w.

13.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 20 stycznia 1884,

tyczące się pozwalania na wywoz piwa za zwrotem podatku.

W porozumieniu z król. wegierskiem ministerstwem skarbu, uchyla się rozporządzenie z dnia 2 kwietnia 1879 (Dz. u. p. Nr. 51) i stanowi, że od uzyskania pozwolenia do wywozu piwa za linią cłową z zastrzeżeniem zwrotu podatku, wyłaczony jest każdy producent piwa:

1. który był prawomocnie skazany na karę za przemytnictwo lub za ciężkie przekroczenie skarbowe przeciwko przepisom o opodatkowaniu piwa lub o obro-

cie cłu podlegajacym, albo

2. w którego browarze jeden z jego podwładnych popełnił ciężkie przekroczenie skarbowe przeciwko przepisom o opodatkowaniu piwa, w skutek czego

nastapiło prawomocne skazanie na karę.

Wyłaczenie to ustaje po upływie lat trzech od dnia, w którym wyrok na karę skazujący stał się prawomocnym. Jednakowoż ministerstwo skarbu zastrzega sobie skrócenie tego terminu w przypadkach na względy zasługujących.

Dunajewski r. w.

14.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 21 stycznia 1884,

którem na zasadzie ustawy z dnia 11 lutego 1881 (Dz. u. p. Nr. 10) o władzy sądów konsulowskich w Egipcie, przedłuża się ograniczenie władzy sądowej austryacko-węgierskich sądów konsulowskich i częściowe przelanie jej na nowe sądy w Egipcie zaprowadzone.

§. 1.

Przepisy, tyczace się zmian we władzy sadowej austryacko-węgierskich sądów konsulowskich w Egipcie, wydane rozporządzeniem cesarskiem z dnia 18 grudnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 153), zatrzymują nadal moc swoję a termin, rozporządzeniem cesarskiem z dnia 7 stycznia 1883 (Dz. u. p. Nr. 6) ostatnim razem ustanowiony, przedłuża się tymczasowo aż do dnia 1 lutego 1889.

§. 2.

Wykonanie rozporządzenia niniejszego poleca się Ministrowi sprawiedliwości. Wiedeń, dnia 21 stycznia 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część III. — Wydana i rozesłana dnia 31 stycznia 1884.

15.

Rozporządzenie całego ministerstwa z d. 30 stycznia 1884,

którem na zasadzie ustawy z dnia 5 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 66), wydają się dla okręgów Trybunałów wiedeńskiego, korneuburskiego i wiener-neustadzkiego rozporządzenia wyjątkowe.

Na zasadzie ustawy z dnia 5 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 66), zawieszają się czasowo w skutek uchwały całego ministerstwa z dnia 27 stycznia 1884 i po zasiągnięciu najwyższego przyzwolenia, przepisy artykułów 8, 9, 10, 12 i 13 ustawy zasadniczej o ogólnych prawach obywateli państwa z dnia 21 grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 142) w okręgach Trybunałów wiedeńskiego, korneuburskiego i wiener-neusztadzkiego a to z ograniczeniami poniżej wyłuszczonemi.

Skutki zawieszenia tego są takie, iż nabywają mocy wykonawczej przepisy

ustawy z dnia 5 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 66) a mianowicie przepisy:

1. §fu 3go lit. a) i c);

2. §fu 4go;

3. §fu 5go z ograniczeniem do listów, które wzniecają podejrzenie, iż mają na celu wichrzenie, bezpieczeństwu publicznemu i porządkowi spółecznemu zagrażające;

4. §fu 6go lit. a) i b);

5. Sfu 7go lit. a) z ograniczeniem do druków zagrażających bezpieczeństwu publicznemu i porządkowi spółecznemu;

tudzież, o ile by chodziło o ukaranie wykroczeń przeciwko przepisom tamże zamieszczonym i przeciwko zarządzeniom, na zasadzie §fu 8go wydanym, §. 9ty ustawy z dnia 5 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 66).

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w. Pražák r. w. Ziemiałkowski r. w. Conrad r. w.

Falkenhayn r. w. Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Rozporządzenie całego ministerstwa z d. 30 stycznia 1884,

tyczące się zawieszenia działalności Sądów przysięgłych w okręgach Trybunałów wiedeńskiego i korneuburskiego w Dolnej Austryi.

Na zasadzie §fu 1go ustawy z dnia 23 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 120), całe ministerstwo po wysłuchaniu najwyższego Trybunału, uznaje za stósowne roz-

porządzié:

Od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia aż do dnia 31 grudnia 1884 włącznie, zawiesza się działalność Sądów przysięgłych w okręgu Trybunałów wiedeńskiego i korneuburskiego w kraju koronnym Dolnej Austryi co do następujących zbrodni i występków, ich orzecznictwu odkazanych, w artykule VI ustawy wprowadczej z dnia 23 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 119) do ustawy o postępowaniu karnem wyszczególnionych a mianowicie co do:

zbrodni i występków popełnionych osnowa pisma drukowego, o ile nie są

przedmiotem skargi prywatnej (lit. A); zdrady głównej (lit. B, l. 1); zaburzenia spokojności publicznej (lit. B, l. 2); buntu i rozruchu (lit. B, l. 3); gwaltu publicznego (lit. B, l. 4, lit. a, b, c); falszowania publicznych papierów kredytowych (lit. B, l. 6); falszowania monety (lit. $\tilde{B}$, $\tilde{l}$. 7); obrazy religii (lit. B, l. 8); morderstwa i zabójstwa, o ile nie chodzi o zbrodnie dzieciobójstwa (§. 139) kodeksu karnego (lit. B, l. 12); cieżkiego uszkodzenia ciała (lit. B, l. 15); podpalenia (lit. B, l. 17); kradzieży (lit. B, l. 18); rabunku (lit. B, l. 20); oszczerstwa (lit. B, l. 22); dania pomocy zbrodniarzom (lit. B, l. 23); poniżenia rozporządzeń władz i podburzania (lit. B, l. 24); podniecania do nienawiści (lit. B, l. 25).

Taaffe r. w. Pražák r. w. Ziemiałkowski r. w. Conrad r. w. Falkenhayn r. w. Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

Część IV. — Wydana i rozesłana dnia 6 lutego 1884.

17.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 19 stycznia 1884,

tyczące się uchylenia obowiązku poddawania kontroli warzonki w okręgu pogranicznym salzburskim.

Począwszy od dnia 1 lutego 1884, uchyla się w okręgu pogranicznym salzburskim obowiązek poddawania kontroli warzonki.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

18.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 25 stycznia 1884, o krotnej podatku przy oznaczaniu wartości nieruchomości podatkowi gruntowemu podlegających w celu wymierzenia należytości.

Na zasadzie artykułu III ustawy z dnia 7 czerwca 1881 (Dz. u. p. Nr. 49) o sumie ogólnej podatku gruntowego i obwieszczenia ministerstwa skarbu z dnia 22 czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 119), którem, w celu stanowczego wymierzenia podatku, odsetki podatku gruntowego na okres od dnia 1 stycznia 1883 aż do dnia 31 grudnia 1898, ustanowione zostały po $22^7/_{10}$ od sta czystego dochodu, oznaczonego według uchwał komisyi naczelnej do uregulowania podatku gruntowego, podaje się do wiadomości, że przeto na ten okres siedmdziesiat krotna podatku gruntowego bez potrącenia okazuje się najmniejszą kwotą, w której według §fu 50 ustawy z dnia 9 lutego 1850 (Dz. u. p. Nr. 50) i dodatkowych przepisów ustawowych wartość nieruchomości, podatkowi gruntowemu podlegającej, przyjęta być może.

Dunajewski r. w.

19.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 30 stycznia 1884,

tyczące się zaprowadzenia Sądu powiatowego w Bieczu w Galicyl.

Na zasadzie §fu 2go ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) zaprowadza się w obszarze sądu obwodowego nowo-sądeckiego sąd powiatowy z siedzibą w Bieczu dla gmin i obszarów dworskich I, Biecz (miasto), Biecz (przedmieście), Belna, Binarowa, Klęczany, Kołkówka, Korczyna, Kwiatonowice, Libusza, Moszczanica, Pagorzyna, Racławice, Rosenbark z Bugajem, Rzepiennik biskupi, Rzepiennik marciszowski, Rzepiennik strzyżowski, Rzepiennik suchy, Sietnica, Strzeszyn, Turza, Wojtowa, Zagorzany, Załawie, Głęboka, Olszyny, tudzież II, Grodna kępska i Święcany.

Gdy sąd ten rozpocznie urzędowanie, co później będzie postanowione i do wiadomości podane, gminy i obszary dworskie pod I wymienione, zostaną oddzielone od okręgu sądu powiatowego gorlickiego, wymienione zaś pod II, od okręgu sądu powiatowego jasielskiego a względnie sądu obwodowego tarnow-

skiego.

Pražák r. w.

20.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 1 lutego 1884,

zmieniające niektóre przepisy rozporządzenia z dnia 1 lipca 1880 (Dz. u. p. Nr. 79), o przewozie towarów wybuchających kolejami żelaznemi.

W rozporządzeniu z dnia 1 lipca 1880 (Dz. u. p. Nr. 79), podającem przepisy o przewozie towarów wybuchających kolejami żelaznemi, zmienia się osnowe ustępu b) §fu 10go, który opiewać ma odtąd jak następuje:

§. 10.

b) (Ustep 1 zostaje niezmieniony).

(Ustep 2 przydany):

"Posyłki środków wybuchają ych, które mają być do obszaru krajów w Radzie państwa reprezentowanych wprowadzone, przezeń przewiezione lub z niego wywiezione, powinny być opatrzone cedułami przewodniemi, o wygotowanie których prosić należy ministerstwo spraw wewnętrznych."

(Ustep 3, dotychczas 2):

"Gdy się wyprawia jakiekolwiek inne posyłki, list przewozowy, który posyłający wystawia, służy za cedułę przewodną, ale powinien być potwierdzony przez Władzę administracyjną powiatową, w obszarze policyjnym wiedeńskim, praskim, lwowskim, krakowskim i tryestyńskim przez Władzę policyjną rządową, na podstawie udowodnionego prawa nabywania.

Król. węgierski Minister komunikacyi, z którym się w tej mierze porozumiałem, wydaje jednocześnie takież samo rozporządzenie dla kolei żelaznych krajów korony węgierskiej.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część V. — Wydana i rozesłana dnia 23 lutego 1884.

21.

Dokument koncesyi z dnia 15 stycznia 1884, na koleje miejscowe z Berna do Tisznowa (Vorkloster) i z Rudelsdorfu do Landskrony.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Slawoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austryacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy uprzyw. Spółka austryacko-węgierska kolei państwa podała prośbę o udzielenie jej koncesyi na budowę i utrzymanie w ruchu projektowanych przez nia kolei miejscowych z Berna do Tisznowa (Vorkloster) i z Rudelsdorfu do Landskrony, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsiębiorstwa, widzimy się spowodowani nadać rzeczonej Spółce koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56) i z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy uprzyw. Spółce austryacko-węgierskiej kolei państwa prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu następujących kolei, które wybudowane być mają jako miejscowe ze szlakiem normalnym:

a) od pewnego punktu północnej części głównej linii Spółki pod Bernem na Kartuzy i Kurzim do Tisznowa (Vorkloster) z koleją podjazdowa do składu mundurów wojskowych Nr. 1 pod Bernem;

b) od stacyi w Rudelsdorfie na jej linii czesko-trzebowsko-ołomunieckiej do

Landskrony.

§. 2.

Kolei, na która wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się

nastepujace ulgi:

1. uwolnienie od stepli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, tyczących się zebrania kapitalu i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, tyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;

2. uwolnienie od stepli i opłat pierwszej emisyi akcyj i obligacyj z prawem pierwszeństwa, tudzież kwitów tymczasowych i wpisu hipotecznego obligacyj z prawem pierwszeństwa, jakoteż od opłat za przeniesienie własności

zakupionych gruntów;

3. uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego

dokumentu koncesyjnego;

4. uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Uprzyw. Spółka austryacko-węgierska kolei państwa obowiązana jest rozpocząć budowę kolei koncesyonowanych natychmiast po otrzymaniu pozwolenia na budowę, ukończyć ja najpóźniej do dria 31 grudnia 1884, gotowe koleje oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmie dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć ma Spółka na żądanie Administracyi państwa odpowiednia kaucya w gotówce albo w tych

papierach, w których wolno lokować fundusze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 4.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych, a to stósownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na północnej linii uprzyw. austryacko-węgierskiej

Spółki kolei państwa kiedykolwiek obowiazywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sądów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Spółka zobowiązuje się przystąpić do zawartej przez spółki kolei austryackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku

do transportów wejskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wejskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyj dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wejskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystapienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem pomagania sobie nawzajem swoja służba w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych

na kolejach żelaznych.

Zobowiazania te cieża na Spółce tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei koncesyonowanej jako drugorzednej a w skutek tego zbudowanej, urzadzonej i eksploatowanej z dozwolonemi ułatwieniami a orzeka o tem ministerstwo handlu.

Spółka zobowiązuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i Obrony krajowej w myśl ustawy

z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

We względzie koncesyonowanej kolei miejscowej z Berna do Tisznowa (Vorkloster) cięży nadto na Spółce obowiązek, że w razie uruchomienia wojska lub wojny, winna wstrzymać ruch o tyle i na tak długo, o ile Władza wojskowa uzna to za potrzehne z przyczyny ruchów wojskowych lub jakichkolwiek innych czynności wojennych na drogach, któreby kolej przecinala.

§. 5.

Do kolei miejscowych, niniejszem koncesyonowanych, stosują się zresztą odpowiednio postanowienia, zawarte w §§. 4 do 11 dokumentu koncesyjnego z dnia 21 sierpnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 107), jednakowoż niezawiśle od służącego Rząpowi na mocy §. 6 umowy protekolarnej z dnia 10 a względnie 12 listopada 1882 prawa, iż w razie odkupienia linij węgierskich, kiedykolwiekby to po dniu 1 stycznia 1895 nastąpiło, może odkupić również przed terminem odkupienia, w artykule I umowy z dnia 1 grudnia 1866 (Dz. u. p. Nr. 7 z r. 1867) ustanowionym, wszystkie austryackie linie Spółki a więc także koleje niniejszem koncesyonowane, za opłatą renty rocznej na podstawie czystych do hodów wymierzonej

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nie przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sadów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesya i wszystkiemi postanowieniami, w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Nasza większa pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem miescie Wiedniu dnia piętnastego miesiąca stycznia, w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym czwartym,

Naszego panowania trzydziestym szóstym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

22.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 24 stycznia 1884,

o zwinięciu komory w Wyszegradzie i zaprowadzenin komory w Vardiszte.

Od dnia 1 kwietnia 1884 zwija się komorę pomocniczą II klasy w Wyszegradzie w Bośnii z przykomorkiem w Dolnym Vardisztiu i zaprowadza jednocze-

śnie w Vardisztiu komorę pomocnicza I klasy.

Komorze tej nadają się oprócz odpowiednich jej kategoryi upoważnień do pobierania cła, jeszcze następujące wyjątkowe: Postępowanie wywozowe z płynami wyskokowemi pędzonemi i piwem, tudzież pobieranie cła od towarów wełnianych i bawełnianych numerów 120, 129, 130, 131 i 158 powszechnej Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882 aż do kwoty 75 zł. cła od towarów razem wprowadzanych.

Dunajewski r. w.

23.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 30 stycznia 1884, o rozszerzeniu upoważnień celniczych król. węgierskich komor pomocniczych w Novem, Kraljevicy, Seloach i Jablanacu.

Według doniesienia król. węgierskiego ministerstwa skarbu, komory pomocnicze król. węgierskie II klasy w Novem, Kraljevicy, Selcach i Jablanacu upoważnione zostały do pobierania cła od kawy (N. T. 2), skór na podeszwy (N. T. 214) i skóry, przedniej (N. T. 215) w ilościach aż do 100 kilogr., tudzież od olejów kopalnych, należących do numerów Taryfy 120 i 121 b i od skóry pospolitej (N. T. 213) w nieograniczonej ilości.

Dunajewski r. w.

24.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 31 stycznia 1884, tyczące się prawności dowodów do oleju kopalnego podlegającego kontroli w części pogranicza.

Odnośnie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18 grudnia 1883 (Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1884), o kontroli nad olejami kopalnemi w części pogranicza, stanowi się, że czas, aż do którego dowody wydane do wykazania nabycia, pochodzenia lub opłacenia cła od olejów kopalnych, kontroli podlegających, mogą być przyjmowane do wylegitymowania się w myśl §. 329 ustawy z roku 1835 o cłach i monopoliach rządowych, wynosić będzie sześć miesięcy.

Dunajewski r. w.

25.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 6 lutego 1884,

o przeniesieniu napowrót c. k. komory pomocniczej niederlichtenwaldzkiej II klasy z Waltersdorfu w Saksonii do Niederlichtenwalde.

C. k. komora pomocnicza niederlichtenwaldzka II klasy złączona z kr. saską komorą pomocniczą w Waltersdorfie przeniesiona została napowrót na obszar austryacki do Niederlichtenwalde i tamże 1 stycznia 1884 rozpoczęła czynności.

Dunajewski r. w.

Sprostowanie.

W obwieszczeniu ministerstwa skarbu z dnia 25 stycznia 1884, zamieszczonem pod Nr. 18 w IV części Dziennika ustaw państwa, wydanej 6 lutego 1884, strona 17, wiersz 8 od dołu, zamiast "dnia 31 grudnia 1898" powinno być: "31 grudnia 1895".

(Polnisch.)

Dziennik ustaw państwa

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1884 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, sloweńskim, iliryjsko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1884 w którymkolwiek z ośmiu języków 2 zł. 50 c. i można go odbierać osobiscie lub będzie posyłany bezpłatnie.

Cena roczników 1864 do 1883 włącznie, ale tylko dla tych, którzy zechcą nabyć wszystkie, wynosi 40 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujących cenach:

-	•													
	Rocznik	1851	za	1	zł.	30	c.	Rocznik	1871	za	2	zł.		c.
	77	1856	77	2	77	45	77	77	1872	77	3	77	20	77
	77	1857	27	2	77)	85	77	77	1873	77	3	77	30	77
	77	1861	77	1	99	50	77	77	1874	77	2	77	30	77
	77	1862	77	1	77	4 0	77	77	1875	77	2	77		77
	77	1863	77	1	99	4 0	77	99	1876	77	1	77	50	77
	77	1864	77	1	77	4 0	77	99	1877		1			77
	77	1865	77	2	77	—	27)	99	1878	77	2	77	30	77
	77	1866	27	2	77	20	99	99	1879	81			30	77
	37)	1867	77	2	77	_	77	77	1880	77			20	77
	77	1868	77	2	77		77	77	1881	77	2	77	20	77
	77	1869	.,	3	29	_	77		1882	",	3	77		77
	77	1870	77	1	99	40	77	n	1883	37	3	37	_	37

Roczniki wydań w innych 7 językach z lat 1870 do 1883 włącznie, dostać można po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posylki Dziennika ustaw państwa, które zagineły lub doszły niezupelne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po uplywie tego terminu reklamujący zapłacić winni należytość han-

dlowa (1/4 arkusza za 1 c.).

Po cenie handlowej (1/4 arkusza za 1 c.) dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VI. — Wydana i rozesłana dnia 23 lutego 1884.

26.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia z dnia 7 lutego 1884,

względem egzaminowania kandydatów stanu nauczycielskiego w gimnazyach i szkołach realnych.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 1 lutego 1884, wydaje się niniejszem przepis o egzaminowaniu kandydatów stanu nauczycielskiego w gimnazyach i szkołach realnych. Stósownie do nowych postanowień, komisye wspólne zajmą odtąd miejsce dwojakich komisyj ustanowionych dla kandydatów stanu nauczycielskiego w gimnazyach i szkołach realnych podług przepisów z dnia 24 lipca 1856 (Dz. u. p. Nr. 143), a względnie z dnia 24 kwietnia 1853 (Dz. u. p. Nr. 76) i z dnia 6 października 1870 (Dz. u. p. Nr. 122).

Przepis

o egzaminowaniu kandydatów stanu nauczycielskiego w gimnazyach i szkołach realnych.

Artykuł I. - Komisye egzaminacyjne.

1. Celem rozpoznania naukowego uzdolnienia kandydatów, mających się oddać zawodowi nauczycielskiemu przy gimnazyach i szkołach realnych, ministerstwo wyznań i oświecenia mianuje komisye egzaminacyjne, z siedzibą w miastach stołecznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Minister wyznań i oświecenia stanowi, o ile w której z komisyj ma nastąpić ograniczenie liczby grup egzaminowych, lub liczby tych języków wykładowych, do których kandydat ma być ukwalifikowany.

2. Postanowienia względem kwalifikacyi do nauczania religii, nie wchodzą w zakres niniejszego przepisu.

(Polnisch.)

3. Osobne przepisy stanowia, w jaki sposób nauczyciele rysunku, śpiewu i

gymnastyki składać maja dowód swojego uzdolnienia.

4. Komisye egzaminacyjne składać się maja z osób reprezentujących umiejętnie główne działy nauki gimnazyalnej i szkół realnych w myśl teraźniejszej ich organizacyi. Każdy członek komisyi egzaminacyjnej otrzymuje mandat na rok jeden, po upływie zaś tego czasu, mandat może być przedłużony.

5. Dyrektorem komisyi egzaminacyjnej i jego zastępca, ministerstwo mianuje zazwyczaj tylko członka komisyi. Dyrektor, a w razie przeszkody, jego zastępca, obowiązany jest przewodniczyć na egzaminach i naradach, prowadzić potrzebna

korespondencye i utrzymywać akta w należytym porządku.

6. W miastach, gdzie zasiadają komisye egzaminacyjne, krajowi inspektorowie z urzędu swego obowiązani do dydaktycznego prowadzenia gimnazyów i szkół realnych, mają prawo znajdować się przy egzaminach ustnych, a to w celu poznania przyszłych sił nauczycielskich w gimnazyach i szkołach realnych. Dla tego dyrektorowie komisyj winni są zawiadamiać inspektorów krajowych o terminie rzeczonych egzaminów.

Artykuł II. – Zgłaszanie się do egzaminu.

- 1. Dla ważności egzaminu kwalifikacyjnego, winni krajowi kandydaci stanu nauczycielskiego zdawać go zazwyczaj przed komisya egzaminacyjna tego kraju, do którego sami należą. Świadectwa kwalifikacyjne, uzyskane od komisyi zakrajowej, żeby stały się ważnemi, potrzebuja dodatkowo potwierdzenia Ministra wyznań i oświecenia.
- 2. Celem przypuszczenia do egzaminu, kandydat winien podanie swoje wnieść do dyrekcyi tej komisyi egzaminacyjnej, przed która zamierza zdawać egzamin.

W podaniu tem oznaczyć winien przedmioty naukowe, tudzież klasy gimnazyum lub szkoły realnej, w których chce uzyskać prawo nauczania, niemniej język wykładowy, w którym chce nauczać.

Do podania winien dołaczyć:

- a) świadectwo dojrzałości do nauk uniwersyteckich lub do nauk w szkole głównej technicznej (porówn. ustęp 3);
- b) absolutoryum uniwersyteckie, poświadczające zarazem, że zachowywał się zgodnie z przepisami, że spędził na uniwersytecie najmniej cztery lata a z tych znowu przynajmniej trzy na wydziale filozoficznym jako uczeń zwyczajny, i że w ciągu tego czasu kształcił się w naukach swego zawodu. Pożadanem jest, aby oprócz tego kształcił się w filozofii, w swoim języku wykładowym i w języku niemieckim (porówn. art. XIX, 3) dla nabycia potrzebnego uzdolnienia dydaktycznego i pedagogicznego i uczynienia zadość wymaganiom artykułu V.

Kandydaci, którzy po upływie przepisanego czterolecia zostają nadal w uniwersytecie jako uczniowie zwyczajni, a którzy przeto absolutoryum złożyć nie mogą, winni zamiast tego świadectwa dołączyć do podania ksiażeczkę legitymacyjną, a zarazem udowodnić, że w ciągu nauk uniwersyteckich pod względem obyczajów zachowywali się należycie.

Kandydaci przedmiotów z zakresu nauk przyrodniczych winni udowodnić, że ćwiczyli się praktycznie w odpowiednich zakładach i pracowniach (art. XIII, XIV i XVIII).

Kandydaci na nauczycieli geometryi wykreślnej udowodnić mają, że najmniej przez dwa lata uczeszczali regularnie na wykłady geometryi wykreślnej w szkole głównej technicznej, a nadto mają załączyć rysunki wymienione w art. XVII.

Kandydat, który uczestniczył regularnie w ćwiczeniach seminaryjnych, winien to w własnym interesie udowodnić;

- c) jeżeli od wystapienia kandydata z uniwersytetu upłynęło więcej czasu niż rok jeden, winien kandydat złożyć wiarogodne i dostateczne świadectwo swego zachowania się w tym czasie o ile można, świadectwo od władzy publicznej;
- d) opis życia swego, w którym zwłaszcza wykazać winien bieg kształcenia się swego, kierunek i zakres swoich nauk specyalnych, tudzież pomocnicze ku temu środki literackie, a to tak dokładnie, iżby komisya egzaminacyjna mogła osądzić, czy przysposobienie naukowe kandydata odpowiada wymaganiom prawnym;
- e) świadectwa komisyj egzaminacyjnych dobre lub złe, jeżeli już dawniej takie świadectwa otrzymał.
- 3. Świadectwo dojrzałości ze szkoły realnej (do nauk w szkole głównej technicznej) obok dowodu czteroletniej nauki w wydziale filozoficznym uniwersytetu w charakterze ucznia nadzwyczajnego (porówn. wyżej 2, b), daje kandydatowi tylko ograniczone prawo zdawania egzaminu, mianowicie tylko do urzędu nauczycielskiego w szkołach realnych a i to z ograniczeniem do przedmiotów matematyczno-przyrodniczych (matematyka, rysunek geometryczny, geometrya wykreślna, fizyka, historya naturalna, chemia, geografia).

Każdy kandydat tej kategoryi wykazać winien, że w każdem półroczu słu-

chał najmniej dziesięć godzin wykładów na tydzień.

4. Kandydatom na nauczycieli języków nowożytnych, rok przepędzony we Francyi, Anglii lub Włoszech dla wydoskonalenia się w języku, może być wliczony w czterolecie.

Kandydatom na nauczycieli geometryi wykreślnej w związku z matematyka, moga być wliczone w czterolecie trzy lata, kandydatom na nauczycieli matematyki i fizyki dwa lata nauki, w ciągu których jako zwyczajni uczniowie szkoły głównej technicznej uczeszczali regularnie do szkoły zawodowej inżynieryi, architektury lub budowy machin, albo też lata te w oddziałe ogólnym przebyli.

Podobnież kandydatom na nauczycieli chemii, moga być wliczone w czterolecie trzy lata nauki, w ciągu których jako zwyczajni uczniowie szkoły głównej

technicznej uczeszczali regularnie do szkoły zawodowej chemicznej.

5. Gdy kandydat nie może złożyć jednego z świadectw pod Nr. 2 lub 3 wymienionych, albo gdy komisya egzaminacyjna ma do uczynienia jakie zarzuty, w takim razie winna komisya odwołać się do ministerstwa, aby orzekło, czy kandydat może być przypuszczony do egzaminu, do zapytania zaś dołączyć winna swoje opinia.

6. Kandydaci zagraniczni, chociażby wszystkim warunkom powyższym zadosyć czynili, przypuszczeni być mogą do egzaminu tylko za zezwoleniem mini-

sterstwa, na wniosek komisyi egzaminacyjnej.

Artykuł III. — Różnica kwalifikacyi na nauczycieli do gimnazyów i szkół realnych.

Mała różnica w zakresie nauczania przedmiotów wykładanych w gimnazyach i szkołach realnych*) nie pociąga za sobą potrzeby rozróżniania egzaminów nauczycielskich. Egzamin jest w ogóle zastósowany do potrzeb gimnazyum, a kwalifikacya na nauczyciela gimnazyum uprawnia także do szkoły realnej.

Gdyby jednak kandydatowi, ze wzgledu na rodzaj jego studyów przygotowawczych (art. II, 3) lub na rodzaj jego przedmiotów szkolnych (art. VI) nadane być mogło upoważnienie tylko do uczenia w szkole realnej, natenczas w świadectwie egzaminu orzec należy wyraźnie, iż uzdolniony jest na nauczyciela tylko do szkół realnych.

Artykuł IV. — Wymagania od każdego kandydata.

- 1. Ażeby w ogóle udowodnić k walifikacya na nauczyciela zwyczajnego w gimnazyum lub szkole realnej, winien każdy kandydat, po pierwsze: uczynić zadość wymaganiom, wskazanym w art. V co do swego filozoficznego pedagogicznego ukształcenia, tudzież co do języka, w którym wykładać chce, a nadto co do języka niemieckiego, jeżeli ten nie jest wykładowym; a powtóre: winien wykazać przez egzamin w pewnej grupie przedmiotów nauki w gimnazyum lub szkole realnej, ów zasób wiadomości, który jest bliżej określony w artykułach VIII—XVIII.
- 2. Pomyślny egzamin z głównego przedmiotu daje prawo do uczenia owego przedmiotu w całem gimnazyum lub całej szkole realnej, pomyślny zaś egzamin z przedmiotu pomocniczego, do uczenia tylko w niższem gimnazyum lub niższej szkole realnej.
- 3. Do otrzymania posady nabywa kandydat prawa dopiero wtedy, gdy odbędzie rok próby i dowiedzie tym sposobem praktycznego uzdolnienia.

Artykuł V. – Ukształcenie ogólne.

Każdy kandydat przyswoić sobie winien w ciągu nauk ogólne wykształcenie filozoficzne i pedagogiczne, jakie nauczycielowi którejkolwiek gałęzi nauk jest niezbędnie potrzebne (art. II, 2 b) i skutek w tym względzie osiągnięty udo-

wodnić opracowaniem w domu pewnego tematu (art. XIX, 3).

Nadto udowodnić ma każdy kandydat na egzaminie ustnym (art. XXI), że swoim językiem wykłado wym włada poprawnie, że zna najważniejsze prawidła gramatyczne; winien prócz tego wykazać znajomość głównych dzieł z zakresu literatury pięknej swego kraju, a to bez względu na to, czy się sposobi lub nie do nauczania tego języka. Jeżeli językiem wykładowym jest inny aniżeli niemiecki, natenczas od kandydata wymagać należy, aby władał poprawnie językiem niemieckim, iżby nie podlegało watpliwości, że dzieła naukowe, tyczące się jego przedmiotów, w języku niemieckim pisane, należycie rozumieć może. Baczyć także należy na poprawność języka w zadaniach po niemiecku pisanych.

^{*)} Przedmiotami nauki gimnazyalnej są: religia, język łaciński, grecki, język niemiecki (język wykładowy), geografia i historya, matematyka, fizyka, historya naturalna, propedentyka filozoficzna (rysunek, gimnastyka). Przedmiotami nauki w szkołach realnych są: religia, dwa języki nowożytne (francuski, angielski, włoski), język wykładowy, geografia historya, matematyka, fizyka, historya naturalna, chemia, rysnnek geometryczny, geometry a wykreślna, rysunek, gimnastyka.

Artykuł VI. - Grupy przedmiotów egzaminowych.

1. Kandydat zdaje egzamin zawodowy z przedmiotów jednej z następujących grup, stósownie do wymagań, oznaczonych art. VIII—XVIII.

a) Filologia klasyczna, t. j. języki łaciński, grecki i ich literatura jako przedmioty główne, obok nich język wykładowy jako przedmiot dodatkowy.

b) Język niemiecki lub którykolwiek inny język krajowy (wykładowy) jako przedmiot główny, obok nich

jezyki łaciński i grecki jako przedmioty dodatkowe.

c) Geografia i historya jako przedmioty główne.
d) Matematyka i fizyka jako przedmioty główne.

e) Historya naturalna jako przedmiot główny, obok niego matematyka i fizyka jako przedmioty dodatkowe.

f) Filozofia, połaczona

albo z językiem greckim jako przedmiotem głównym i łacińskim jako dodatkowym,

albo z matematyka jako przedmiotem głównym i fizyka jako dodatkowym.

(Do szkół realnych wyłącznie odnosza się):

Oprócz grupy d) jeszcze następujace:

- g) Filologia nowożytna t. j. dwa z następujących języków nowożytnych: francuski, włoski, angielski, także niemiecki w tych zakładach naukowych, w których nie jest językiem wykładowym, jako przedmiot główny i język niemiecki lub którykolwiek język krajowy (wykładowy) jako przedmiot dodatkowy.
- h) Język niemiecki lub język krajowy (wykładowy) jako przedmiot główny, obok niego inny język nowożytny jako przedmiot główny a drugi jeszcze nowożytny, jako przedmiot dodatkowy.

i) Matematyka jako przedmiot główny, połaczona

albo z geometrya wykreślna,

albo z rysunkiem geometrycznym i z fizyka jako przedmiotami dodatkowymi.

k) Historya naturalna i chemia

albo jako przedmioty główne ze soba połaczone,

albo jedna z nich jako przedmiot główny, połaczony z dwoma dodatkowymi, jakoto: matematyka, fizyka, chemia, historya naturalna i geografia dowolnie dobranymi; rysunek geometryczny połaczony być może tylko

z matematyka.

- 2. W grupach tych zmian zaprowadzać nie można; mniejsza liczba przedmiotów, jakoteż połączenie ich różne od wyżej wymienionego, miałyby ten skutek, że kandydat nie mógłby być dopuszczony do egzaminu. Wolno mu wszakże jednocześnie lub później składać egzamin z przedmiotów, należących do wybranej przez niego grupy w ten sposób, że egzamin z przedmiotu dodatkowego zdawać będzie podług wymagań, oznaczonych dla przedmiotów głównych, jak również wolno mu zdawać z jakiegokolwiek innego przedmiotu, lub z więcej przedmiotów.
- 3. Nawet w tych razach, gdy kandydat do obranej grupy przybiera inny przedmiot dodatkowy, historya nie może stanowić oddzielnego przedmiotu, lecz musi być połaczona z geografia w taki sposób, że egzamin z obu przedmiotów

ma być razem zdawany; natomiast można samą geografią przybrać jako przedmiot dodatkowy (tak przy egzaminie do gimnazyum jak i do szkoły realnej.

Do ważności egzaminu z fizyki i z geometryi wykreślnej, jako z przedmiotów głównych, koniecznym jest egzamin z matematyki, jako z przedmiotu głównego; z matematyki wszakże można zdawać egzamin jako z przedmiotu głównego

w połaczeniu z grupa oddzielna.

4. Przepis wyjątkowy. Uzdolnienie do nauczania jezyka niemieckiego i innego języka krajowego jako przedmiotów głównych, nadaje prawo do otrzymania stałej posady nauczycielskiej przy gimnazyum lub przy szkole realnej, jeżeli kandydat udowodni oraz w egzaminie ustnym gruntowna i pewna znajomość gramatyki obu języków klasycznych, jakoteż biegłość w tłumaczeniu ustępów autorów rzymskich i greckich, w których niema szczególnych trudności językowych.

Artykuł VII. - Podział egzaminu.

Kandydatom, którzy chca poddać się egzaminowi z którejkolwiek grupy prócz d) lub i) (art. VI) po przychylnem ocenieniu wszystkich wypracowań domowych, można pozwolić bezzwłocznie, aby dalszy egzamin zdawali w dwóch osobnych terminach, w przeciągu dozwolonego czasu (art. XIX, 9) w taki sposób, aby egzamin z przedmiotów pomocniczych, jakoteż z języka wykładowego i z języka niemieckiego odbył się przed egzaminem z przedmiotów głównych. Jeżeli obrana grupa obejmuje tylko przedmioty główne, porządek zostawia się do woli kandydata.

Nie wolno jest egzaminu z przedmiotu głównego dzielić na stopnie w ten sposób, iżby kandydat zgłaszal się naprzód do egzaminu na gimnazyum niższe lub niższa szkołę realna (przedmiot dodatkowy). Natomiast pozwala się komisyi orzekać stósownie do wypadku egzaminu klauzurowego i ustnego (art. XX i XXI), że kandydat tyle tylko umie, ile potrzeba do uczenia przedmiotu w niższych

klasach.

Szczegółowe wymagania egzaminu.

Artykuł VIII. - Filologia klasyczna.

a) Jako przedmiot główny.

1. Kwalifikacya do nauczania filologii w całem gimnazyum, wymaga gruntownej i pewnej znajomości gramatyki obu języków klasycznych i w łacinie biegłości stylistycznej, która kandydat udowodni w piśmiennych wypracowaniach łacińskich; nadewszystko rozległego oczytania się w klasykach obu języków w gimnazyum czytywanych a mianowicie z łacińskich Cezar, Liwiusz, Salustiusz, Cycero, Tacyt, Owidyusz, Wergiliusz, Horacyusz; z greckich: Xenofon, Herodot, mowy polityczne Demostenesa, przystępniejsze dyalogi Platona (a więc oprócz pomniejszych: Protagoras, Gorgias, Phaedon, Symposion), Homer, Sofokles. Oprócz tego bodaj częściowej znajomości Plauta lub Terencyusza i Tibulla, liryków greckich, Eschylosa, Eurypidesa i Lysiasza. Temat wypracowania domowego nie koniecznie ma odnosić się do wymienionych autorów.

2. Z historyi greckiej i rzymskiej kandydat udowodnić winien gruntowną znajomość faktów. W naukach filologicznych nie żąda się wprawdzie systema-

tycznej znajomości mitologii, starożytności politycznych i prywatnych, historyi literatury i metryki, ale wymaga się ogólnego wyobrażenia o istocie rzeczy i znajomości najlepszych środków pomocniczych, stósownie do teraźniejszego stanu nauki a oprócz tego takiej w tych przedmiotach, zwłaszcza w starożytnościach biegłości, iżby kandydat dawał rekojmię, że zdoła gruntownie objaśniać klasyków nie tylko pod względem formy, ale i co do treści i że potrafi łaczyć szczegóły w ogólny obraz życia starożytności. Kandydat sam dojść musi do tego ogółowego obrazu, a to głównie przez wielokrotne i gruntowne wczytywanie się w klasyków, którego głębokość i rozciągłość ma być głównie rozpoznana na egzaminie.

b) Jako przedmiot dodatkowy.

Kwalifikacya do nauczania w gimnazyum niższem wymaga takiej samej gruntowności w wiadomościach gramatycznych, jak do nauczania w całem gimnazyum; kandydat winien ją udowodnić przy egzaminie klauzurowym, z łaciny tak samo wypracowaniem piśmiennem po łacinie; z greckiego — przekładem z języka wykładowego na grecki, nie wymaga się wszakże takiej biegłości stylistycznej, jak na całe gimnazyum.

Co się tyczy oczytania, kandydat winien okazać, że zna dokładnie Cezara, Liwiusza, Salustyusza, Cycerona, Owidiusza, Homera, Xenofonta (lub Herodota). Tych zaś autorów, którzy czytywani są w wyższych klasach gimnazyalnych, o tyle przynajmniej znać musi, żeby z należytem zrozumieniem czytał większe ustępy z dzieł obszernych i trudniejszych, albo niektóre z dzieł najważniejszych (np. dwie tragedye Sofoklesa, dwie większe mowy polityczne Demostenesa i Cycerona itp.). Należyte zrozumienie i takież objaśnienie tych autorów lub dzieł ma dostarczyć dowodu, że kandydat, ucząc języka niemieckiego lub jakiegokolwiek innego krajowego, albo też propedeutyki filozoficznej, literatura klasyczna będzie mógł posługiwać się skutecznie i z trafnem jej zrozumieniem równie do objaśniania dzieł z własnej literatury, jak do dobrego wyboru przykładów.

Oprócz tego kandydat udowodnić winien, że ma ogółową znajomość historyi i historyi literatury greckiej i rzymskiej, natomiast z innych przedmiotów: mitologii, starożytności, metryki, mniejszy zakres wiadomości będzie wymagany.

Artykuł IX. – Język niemiecki i języki krajowe.

a) Jako przedmiot główny.

Kwalifikacya do nauczania języka niemieckiego albo języka krajowego w całem gimnazyum lub całej szkole realnej, oprócz znajomości języka niemieckiego lub innego wykładowego, jaka na podstawie art. V kandydat zgłaszajacy się do egzaminu mieć musi, wymaga: gruntownej znajomości gramatyki, poprawnego języka w wypracowaniach piśmiennych, znajomości literatury i jej historyi a to w zwiazku z historya polityczna i historya oświaty tego narodu, którego języka kandydat ma nauczać; znajomość dawniejszych stosunków języka i najważniejszych jego zabytków; nadto obeznania się z takiemi dziełami estetyczno-krytycznemi, autorów za najlepszych uznanych, które praktycznie pomódz moga do zrozumienia organicznej budowy i artystycznej wartości dzieł literatury pięknej.

I tak do nauczania języka niemieckiego wymaga się dokładnej gramatycznej znajomości języka średniowiecznego (mittelhochdeutsch), a mianowicie żeby kandydat łatwo i gruntownie rozumiał główne dzieła literatury średniowiecznej: (Nibelungenlied, Kudrun, poezye Hartmanna von der Aue, Waltera von der Vogelweide i dawnych liryków) w oryginalnym tekscie. Literaturę niemiecką od XIV do XVIII wieku musi kandydat znać w głównych zarysach. Przedewszystkiem wymagać trzeba znajomości nowszej literatury klasycznej. Kandydat powinien umieć objaśnić najważniejsze dzieła tejże literatury pod względem języka i treści, i umieć zdać sprawę z przejść i przemian duchowego rozwoju najznakomitszych pisarzy. Przy wymaganem od kandydata objaśnianiu dzieł tak prozaicznych jak poetycznych, lub też ich ustępów, powinien egzaminator na te oba względy szczególnie zwracać uwagę. Nie należy też zaniedbywać estetycznych rozbiorów.

Co do języka włoskiego, to ze względu, że język dawniejszy nie bardzo różni się od nowszego, powstanie zaś języka pod względem gramatycznym całkowicie a pod wzgędem leksykalnym po większej części na łacinie polega, wymagać należy od kandydata, by znał należycie gramatykę historyczna, t. j. prawa, podług których brzmienia i formy łacińskie przeistoczyły się we włoskie, jakoteż i zmiany, które w samymże języku włoskim zaszły. Również winien kandydat udowodnić gruntowną znajomość składni i wskazać przy tem dokładnie liczniejsze na tem polu różnice między dawniejszemi i nowszemi formami. Kandydat powinien znać dostatecznie z własnego czytania najważniejsze dzieła nasyków wszystkich peryodów; wymagać także należy od niego dokładnej znajomości historyi literatury od jej poczatków. Co się zaś tyczy zdolności zużytkowania nabytej wiedzy do objaśniania wzorów klasycznych, żąda się tego samego, co w tej mierze wyżej o języku niemieckim postanowiono.

Od kandydata mającego uczyć któregokolwiek języka słowiańskiego, żądać należy, aby co do tego języka słowiańskiego, którego ma uczyć, uczynił zadość wymaganiom, na czele oddziału niniejszego wyłuszczonym, aby był obznajmiony z gramatyka starosłowiańska i zdolny teksty starosłowiańskie tłumaczyć i objaśniać.

Co się tyczy języka rumuńskiego, wymagać należy tego, co powyżej w ogólności orzeczono.

b) Jako przedmiot dodatkowy.

Gdy kandydat chce uzyskać upoważnienie z języka niemieckiego, jako przedmiotu dodatkowego, winien uczynić zadość wymaganiom, tyczącym się tego języka, jako przedmiotu głównego, z tem ograniczeniem, że znajomości niemczyzny średniowiecznej (mittelhochdeutsch) i dawniejszego języka i literatury nie będzie wymagana.

Co do innych języków krajowych, upoważnienie to będzie dane, gdy kandydat udowodni, że przez własne czytanie nabył znajomości celniejszych dzieł nowszej literatury pięknej w takim stopniu, aby to wystarczyło do ich należytego objaśniania i jeżeli co do interpretacyi i estetycznej analizy uczyni zadosyć wymaganiom, przepisanym na czele poprzedniego działu a).

Artykuł X. - Historya.

a) Jako przedmiot główny.

Z historyi kandydat ubiegający się o upoważnienie do nauczania we wszystkich klasach gimnazyum lub szkoły realnej, wykazać winien chronologicznie pewny przeglad dziejów powszechnych, zrozumienie pragmatycznego związku wydarzeń głównych i cywilizacyjnej treści najważniejszych epok, historyczno-literacka znajomość najznakomitszych dziejopisów, zwłaszcza greckich i rzymskich; a nadto winien wykazać, że co do jednej przynajmniej z głównych epok dowolnie obranej, posiada dokładna, własnemi studyami nabyta znajomość źródeł, jako też najlepszych środków pomocniczych, do poznania tejże epoki służacych. Oprócz tego winien mieć rozległa gruntowna znajomość historyi i geografii starożytnej i przynajmniej takie wykształcenie filologiczne, iżby mógł dobrze tłumaczyć i gramatycznie objaśniać te przynajmniej ustępy z Cezara i Liwiusza, Xenofonta i Herodota, w których niema szczególnych językowych trudności. Nadto zwracać należy szczególna uwagę na gruntowność i zakres wiadomości z historyi i krajoznawstwa państwa austryackiego, jakoteż na znajomość najznakomitszych nowszych badań w tym względzie. (Co do wymagań z geografii ob. art. XI).

b) Jako przedmiot dodatkowy.

Do i aczania historyi w niższem gimnazyum lub niższej szkole realnej nie wymaga się dokładniejszej, opartej na źródłowych badaniach i literaturze specyalnej znajomości pewnej epoki; wymagania co do zakresu szczegółowych wiadomości, moga być mniejsze; wymagania zaś co do wiadomości z geografii i filologii sa te same.

Artykuł XI. — Geografia.

Do nauczania geografii potrzebna jest dokładna znajomość ziemi pod względem matematycznym, topograficznym, fizycznym i politycznym, zwłaszcza dokładna znajomość krajów europejskich, mianowicie Europy środkowej a nadewszystko monarchyi austryacko-węgierskiej.

Kandydat winien znać dokładnie stosunki statystyczne monarchyi austrya-

cko-węgierskiej a w głównych zarysach także statystykę innych krajów.

Przedmioty, rodzaje i drogi handlu powszechnego, powinny mu być znane

w dokładnych zarysach.

Kandydat powinien przyswoić sobie pewność i wprawe w tych rodzajach graficznego przedstawienia, które mu przy nauczaniu będa potrzebne.

Artykuł XII. - Matematyka.

a) Jako przedmiot główny.

Znajomość arytmetyki ogólnej, geometryi syntetycznej i analitycznej. Znajomość rachunku różniczkowego i całkowego i ich zastósowania do geometryi, tudzież poczatków rachunku waryacyjnego.

Obeznanie się z głównemi zasadami nowszych teoryj funkcyj.

b) Jako przedmiot dodatkowy.

Znajomość matematyki elementarnej, zwłaszcza tych jej działów, których ucza w gimnazyach i szkołach realnych; zupełna pewność i biegłość w używaniu stósowanych na tem polu metod rachunkowych i konstrukcyjnych.

Artykuł XIII. - Fizyka.

a) Jako przedmiot główny.

Znajomość najważniejszych praw i metod fizyki doświadczalnej.

Znajomość głównych zasad mechaniki analitycznej i ogólne zrozumienie innych działów fizyki matematycznej, biegłość w stósowaniu właściwych praw

do rozwiazywania prostszych zagadnień.

Znajomość głównych teoryj chemii, astronomii i geografii matematycznej. Od szczegółowego egzaminu z tych przedmiotów może komisya egzaminacyjna podług własnego uznania uwolnić kandydata, jeżeli ten złoży dobre świadectwa potwierdzające, że umyślnie w tym celu odbywał kollokwia.

Kandydat winien wykazać, że pracował w laboratoryum fizycznem przynajmniej przez dwa, a w chemicznem przynajmniej przez jedno półrocze; dobry skutek tej pracy dowodzi się przez złożenie dziennika laboratoryum, lub też

świadectwa dyrektora laboratoryum.

Kandydat udowodnić winien należyta biegłość w używaniu i przechowywaniu przyrzadów, tudzież znajomość najlepszych metód do czynienia doświadczeń.

b) Jako przedmiot dodatkowy.

Kandydat winien wykazać znajomość zasad fizyki doświadczalnej, tudzież fizyki matematycznej elementarnej, jakoteż geografii matematycznej.

Udowodnić, że praktycznie pracował po jednem półroczu w laboratoryum

chemicznem i fizycznem.

Że posiada biegłość praktyczną w robieniu doświadczeń szkolnych chemicznych i fizycznych.

Artykul XIV. — Historya naturalna.

a) Jako przedmiot główny.

Gruntowna znajomość najważniejszych szczegółów morfologii, anatomii, fizyologii i paleontologii roślin i zwierzat, jakoteż ich geograficznego rozszerzenia. Znajomość tych systemów historyi naturalnej, które powszechnie zostały przyjęte. Znajomość płodów natury, które przez szczególne własności, albo większe rozpowszechnienie praktycznie sa więcej znaczące. Kandydat winien przedmioty takie za okazaniem należycie rozpoznać i oznaczyć.

Znajomość najważniejszych szczegółów morfologii i fizyologii minerałów, tudzież prawidlowego zwiazku ich własności, rozróżnianie zwykłych rodzajów

skał i ogólna znajomość teoryj budowy i zmiany skorupy ziemskiej.

Kandydat powinien najmniej w jednym z trzech działów przyrodoznawstwa, zoologii, botanice lub mineralogii nabyć rozleglejszych wiadomości przez gruntowne studia i własne w pracowni wykonywane roboty; z dwóch innych działów winien przynajmniej przez jedno półrocze mieć udział w ćwiczeniach praktycznych.

b) Jako przedmiot dodatkowy.

Oparta na rozpatrzeniu się znajomość główniejszych płodów przyrody i ich cech właściwych; znajomość najpowszechniej w użyciu będących systemów przyrodniczych, oraz tych szczegółów ogólnej zoologii, botaniki i mineralogii, które są niezbędne do zrozumienia systematycznego podziału.

Artykuł XV. - Filozofia.

Od tych kandydatów, którzy zamierzają udzielać nauk filozoficznych, żądać należy obeznania się z głównemi zagadnieniami filozofii i z jej historycznym poczatkiem, nadto obeznania się z jednym ze znakomitszych systemów filozoficznych, usiłujących rozwiazać owe zagadnienia, a to na podstawie zgłębienia głównych dzieł któregokolwiek z nowszych filozofów (Deskarta, Leibmitza, Lockego, Huma, Kanta). Nadto tacy kandydaci winni okazać, że owładneli umiejętnie przedmioty propedeutyczne (psychologia empiryczna i logikę), i że najistotniejsze ich zasady w nauczaniu jasno i zrozumiale wyłożyć są zdolni.

Artykuł XVI. — Języki nowożytne.

Francuski, włoski, angielski.

a) Jako przedmiot główny.

Kwalifikacya do nauczania języka francuskiego, włoskiego lub an-

gielskiego w całej szkole realnej, nadaje:

1. Zdolność przetłumaczenia bez błędu na język obcy bez środków pomocniczych ustępu z pisarza niemieckiego, jakoteż wypracowania w obcym języku pod temi samemi warunkami na łatwiejszy temat historyczno-literacki albo historyczno-gramatyczny.

2. Zdolność napisania w obcym języku większej rozprawy na zadany temat (wypracowanie domowe), przez co kandydat udowodni tak naukowe usposobienie do wykonania dokładnej pracy z zakresu filologii francuskiej, włoskiej lub angielskiej, jak również poprawność gramatyczna i obycie się z właściwościami stylistycznemi obcego języka.

3. Gruntowna znajomość gramatyki francuskiej, włoskiej lub angielskiej

w jej historycznym rozwoju.

Co do języka angielskiego, wymaganie to stosuje się do znajomości form gramatycznych anglo-saskich, staro-angielskich i nowo-angielskich w ich historycznym związku.

4. Znajomość najważniejszych prawideł i form dawniejszej i nowszej

metryki.

5. Zdolność biegłego tłumaczenia i dokładnego objaśniania podanych ustępów z pisarzy klasycznych rozmaitych peryodów literatury obcej na język niemiecki. Wymaganie to co do języka francuskiego i angielskiego odnosi się głównie do literatury nowszej, co się zaś tyczy staro-francuskiego, anglo-saskiego i staro-angielskiego, wystarcza zdolność należytego rozumienia i gramatycznego objaśnienia ustępu nie zbyt trudnego.

Co się tyczy języka włoskiego, wymaganie powyższe ściąga się do całego

zakresu literatury.

6 Gruntowna znajomość nowoczesnej literatury francuskiej lub angielskiej i ich historyi od poczatku szesnastego stulecia, jakoteż dostateczne obeznanie się z głównemi dzielami literatury staro-francuskiej lub anglo-saskiej i staro-angielskiej.

Co do jezyka włoskiego, wymaganie to obejmuje cały zakres literatury.

7. Poprawność i pewność w mówieniu językiem obcym, jakoteż dobra wymowa. Dla przekonania się o niej, część jakaś egzaminu odbywać się winna w języku, o który chodzi.

b) Jako przedmiot dodatkowy (język francuski i włoski).

Na egzaminie tym wymaga się od kandydata:

1. Zdolności przetłumaczenia bez błędu na język francuski lub włoski ustępu łatwiejszej osnowy z pisarza niemieckiego, jakoteż napisania samodzielnego wypracowania po francusku lub włosku na zadany temat.

2. Gruntownej znajomości gramatyki nowofrancuskiej lub włoskiej.

3. Znajomości najgłówniejszych prawideł metryki francuskiej lub włoskiej.
4. Znajomości najznakomitszych pisarzy klasycznych literatury nowofran-

4. Znajomości najznakomitszych pisarzy klasycznych literatury nowofrancuskiej lub włoskiej i zdolności przetłumaczenia z łatwościa na język niemiecki i należytego objaśnienia wskazanego ustępu.

5. Dostatecznej znajomości historyi literatury francuskiej od początku

siedmnastego stulecia.

Co się tyczy języka włoskiego, wymaganie to ściąga się do ogółownej znajomości całej historyi literatury, jednak z ograniczeniem do najznakomitszych

pisarzy.

6. Dostatecznej biegłości i poprawności w ustnem używaniu języka francuskiego lub włoskiego, jakoteż należytej wymowy. Dla przekonania się o niej, część jakaś egzaminu odbywać się winna w tym języku.

Artykuł XVII. — Geometrya wykreślna i rysunek geometryczny.

a) Geometrya wykreślna.

Nauka o rzucie prostokatnym, ukośnym i środkowym w całej rozciągłości,

łacznie z aksonometrya i rzutem w przestrzeni.

Wykreślenia geometryczne, dotyczace linij i powierzchni krzywych, w szczególności zaś krzywe drugiego rzędu, krzywe w przestrzeni rzędu trzeciego i czwartego, linie śrubowe, cykloidy płaskie i kuliste, powierzchnie obrotowe, powierzchnie liniałowe powłokowe i powierzchnie drugiego rzędu.

Wykreślenia cieniów, najważniejsze działy o przecięciach brył, głównie zaś co najistotniejsze z nauki kamieniarstwa, ciesiołki i gnomoniki, dalej rzuty koto-

wane i najważniejsze rzuty map geograficznych.

Nowsza syntetyczna geometrya w takiej rozciagłości, w jakiej znajduje za-

stosowanie w geometryi wykreślnej.

Kandydat winien także udowodnie potrzebna wprawe i pewność w rysunku konstrukcyjnym. Dla udowodnienia tego, złożyć należy częścia świadectwa szkoły głównej technicznej, w której rysunek konstrukcyjny bywa zawsze osobno klasyfikowany, częścia zaś wykonane samodzielnie i uwierzytelnione rysunki z geometryi wykreślnej i nauk technicznych konstrukcyjnych. (Rysunki takie należy dołaczyć do podania Art. II 2, b, ustęp przedostatni).

b) Rysunek geometryczny.

Nauka geometryi wykreślnej w takiej rozciągłości, w jakiej ma być nauczana w wyższych klasach szkół realnych; wykreślenia w rzucie aksonometrycznym; poczatki nauki o cieniach i perspektywy linijnej; konstrukcye geometryczne wieloboków i na wielobokach, krzywych płaskich, zwłaszcza przecięć stożkowych.

Pewność i wprawa w rysunku geometrycznym.

Artykuł XVIII. - Chemia.

a) Jako przedmiot główny.

Gruntowna umiejętność chemii ogólnej nieorganicznej i organicznej i zastósowanie zasad chemii do gałęzi fabrykacyi, które się na nich opierają. Znajomość nowszych teoryj chemicznych, licząc tu teoryą elektro-chemiczną Berzeliusa.

Gruntowna umiejetność chemii analitycznej pod względem tak jakościowym jak ilościowym, i prób technicznych wartości najważniejszych materyałów handlowych, zawsze ze względem na technike.

Obznajomienie się z praktycznem wykonywaniem czynności rozbiorowych udowodnić zrobieniem po jednej pracy na próbę z zakresu analizy jakościowej i ilościowej, jakoteż prób technicznych (te ostatnie wykonać jednocześnie z analiza jakościowa).

Obznajomienie się z wykonywaniem prób szkolnych, udowodnić kilku doświadczeniami w ciągu egzaminu praktycznego w laboratoryum lub w inny sposób za porozumieniem się dyrektora z egzaminatorem.

b) Jako przedmiot dodatkowy.

Na egzaminie tym wymagana będzie również gruntowna umiejętność chemii ogólnej, natomiast nie będzie wymagana dokładna znajomość analizy ilościowej i technicznego oznaczania wartości materyałów chemicznych pomocniczych.

Forma egzaminu.

Każdy egzamin składa się z trzech części: z wypracowań domowych, — wypracowań pod nadzorem, — egzaminu ustnego.

Artykuł XIX. — Wypracowania domowe.

1. Kiedy kandydat uczynił zadosyć warunkom, wymienionym w art. II, komisya egzaminacyjna wyznacza mu zadania do wypracowań domowych.

Wypracowania domowe obejmować winny szczegółowe przedmioty egzaminu w taki sposób, aby kandydat miał pole do okazania, że zdoła podejmować prace naukowe i że przedmiot swój zna gruntownie.

Kandydaci, ubiegający się o upoważnienie do nauczania filologii klasycznej,

winni napisać jedno z tych zadań w języku łacińskim.

Kandydaci do nauczania języka krajowego, napisać winni w tym języku zadanie domowe lub, gdyby się to zdawało właściwszem, przynajmniej zadanie pod nadzorem.

2. Co do ilości zadań domowych z każdej grupy przedmiotów (art. VI),

trzymać sie należy zasad następujacych:

Z każdego przedmiotu głównego wyznacza sie jedno zadanie domowe. Ze wszystkich przedmiotów dodatkowych, należacych do jednej grupy, tylko jedno zadanie domowe; z języka wykładowego nie daje się nigdy wypracowania, natomiast innych języków, matematyki i geografii (art. VI, 1, k) pomijać nie wolno.

Zadanie domowe z filologii klasycznej, jako przedmiotu dodatkowego, ma

za treść przedmiot grecki, a napisane być winno po łacinie.

3 Każdemu kandydatowi zadany będzie oprócz tego do opracowania w domu temat treści ogólnej filozoficznej, pedagogicznej lub dydaktycznej, nastręczający mu sposobność do udowodnienia, że nabył wiadomości przygotowawczych z filozofii a oraz, że pojmuje należycie związek przedmiotów swoich z celami wykształcenia ogólnego i że dobrze obmyślił, jak ma przedmiotu w szkole uczyć.

4. Do wypracowania zadań domowych daje się kandydatowi na każde zadanie trzy miesiące czasu. Jeżeli kandydat przed upływem tego terminu prosi o jego przedłużenie, może komisya termin przedłużyć, wszelako nie więcej, jak

o drugie trzy miesiące.

5. Do opracowania zadań domowych nie tylko wolno jest kandydatowi używać znanych mu dzieł naukowych pomocniczych, lecz owszem wymagać się będzie od niego znajomości literatury przedmiotu. Przeto kandydat winien nietylko napisać dokładnie na czele wypracowania dzieła, których używał do pomocy, lecz jeszcze i w wypracowaniu sumiennie wymieniać je tam, gdzie się niemi posługiwał. Nadto jeszcze winien do wypracowania dodać oświadczenie na piśmie, że oddane wypracowanie sam napisał i że oprócz wymienionych źródeł i dzieł pomocniczych, nie miał żadnej innej pomocy.

6. Kiedy kandydat razem z curriculum vitae składa prace drukowaną lub aprobowaną rozprawe doktorską, komisya egzaminacyjna może podług własnego uznania przyjąć takową za wypracowanie egzaminacyjne domowe i oceniać jako

takie, lub też obstawać przy prawem przepisanych wymaganiach.

7. Dyrektor oddaje wypracowania egzaminatorom zawodowym, którzy mają dać o nich zdanie. Każdemu członkowi komisyi wolno jest przejrzeć wypraco-

wania domowe w biurze dyrektora.

Egzaminator przy sądzeniu zadania, ma zważać zarówno na samodzielność opracowania i gruntowność wiadomości, która ma odpowiadać wymaganiom art. VIII—XVIII, jak nie mniej na jasność myśli i wykładu, na poprawność stylistyczną i wprawę pisarską. Co się tyczy wypracowania w języku łacińskim porów. art. VIII.

Egzaminatorowi oceniającemu wypracowanie domowe dydaktyczno-pedagogiczne (obacz liczbę 3) wolno jest roztrząsać je z kandydatem przy egzaminie ustnym. Wszelako, kiedy egzaminator uważa taką rozmowę z kandydatem za potrzebną, winien to wyraźnie zastrzedz sobie osobnym dodatkiem w piśmiennej opinii o wypracowaniu kandydata. O zastrzeżeniu tem uwiadomić należy kandydata a to wtedy, gdy się go wzywa do egzaminu klauzurowego i ustnego.

Do szczegółowej opinii o wartości pracy kandydata dodać należy wyraźne oświadczenie, czy na podstawie tego wypracowania kandydat może być przy-

puszczony do dalszych cześci egzaminu w tym zakresie, jaki pierwotnie, zgła-

szając się do egzaminu, oznaczył (przedmiot główny, lub do latkowy).

8. Jeżeli już wypracowania piśmienne dowodza, że kandydat nie czyni zadość wymaganiom ustawy, komisya egzaminacyjna prostem uwiadomieniem a tylko na wyraźne żadanie kandydata, wydaniem formalnego świadectwa winna usunać go od dalszego składania egzaminu i odłożyć go do pewnego oznaczonego czasu (art. XXII), o czem uwiadomić należy urzędownie inne komisye egzaminacyjne całego państwa, jakoteż kr. chorwacka komisya egzaminacyjna gimnazyalną w Zagrzebiu.

Gdy jedna część wypracowań domowych uznana będzie za dostateczną a druga za niedostateczną, komisya egzaminacyjna winna jednocześnie z odrzuceceniem orzec, czy kandydat ma wygotować nowe wypracowania domowe ze

wszystkich, czy tylko z niektórych przedmiotów egzaminu.

Jeżeli nie było powodu odrzucenia wypracowań piśmiennych domowych, natenczas wzywa się kandydata, aby stanał do wykonania wypracowania klau-

zurowego i złożenia egzaminu ustnego.

9. Wypracowania domowe traca swoję ważność, jeżeli kandydat w ciągu najbliższych dwu lat po ich przyjęciu nie stawi się do egzaminu klauzurowego i ustnego.

Artykuł XX. — Wypracowania pod nadzorem.

Wypracowania pod nadzorem służa głównie do wykazania, o ile kandydat w zakresie swego przedmiotu nawet bez wszelkich środków pomocniczych, posiada gotowe i pewne wiadomości.

1. Z każdego przedmiotu egzaminu, z wyjatkiem języka wykładowego jako przedmiotu dodatkowego, winien kandydat dokonać wypracowania pod nieustannie ścisłym nadzorem. Od chwili otrzymania tematu aż do złożenia wypracowa-

nia, nie powinien kandydat opuszczać pokoju.

Na wypracowania z przedmiotu głównego wyznacza się dziesięć, z przedmiotu dodatkowego pięć godzin. Czas pracy pięcio-godzinnej trwa bez przerwy przed południem lub popołudniu. Praca dziesięcio-godzinna ma mieć w południe dwugodzinna przerwę, podczas której kandydaci moga się oddalić; przerwę tę tak urządzić należy, iżby przed południem i popołudniu wypadało po pięć godzin na opracowanie tematu. Stósownie do tego, zadanie pod nadzorem z przedmiotów głównych składa się z dwóch części, z których każda powinna być tak obmyślana, iżby w przeciągu pięciu godzin wypracowana być mogła. Kandydatowi nie wręcza się od razu obu części zadania, lecz każda osobno na początku pięcio-godzinnego okresu.

2. Co do historyi jako przedmiotu głównego (art. VI, 1, c), obowiazuje przepis osobny, ażeby egzamin pod nadzorem odbywał się osobno z historyi powszechnej a osobno z historyi austryackiej, minowiciezaś pięcio-godzinny z tego przedmiotu, z którego wzięto temat do zadania domowego a dziesięcio-godzinny z drugiego. Z geografii, gdy jest z historya połaczona, odbyć się ma

pięcio-godzinny egzamin pod nadzorem.

Co do historyi naturalnej obowiązuje przepis, że egzamin pod nadzorem odnosić się powinien do tych dwóch królestw przyrody, które pominieto w tema-

cie do zadania domowego.

Chemicy, zamiast wypracowania pod nadzorem, wykonać maja dokładne rozbiory w laboratoryum (XVIII).

3. Ponieważ zadania wyznaczają się z uwzględnieniem czasu i z wyłaczeniem wszelkich pomocy literackich, wymagać się będzie takiej samej jasności myśli i wykładu jak w wypracowaniach domowych a tylko formę stylistyczną, ze względu na krótkość czasu, można sadzić nieco poblażliwiej.

Filolodzy wygotować mają jedno wypracowanie pod nadzorem w jezyku łacińskim, kandydaci na nauczycieli języków nowożytnych po jednem takiemże

wypracowaniu w każdym języku, bez pomocy słownika lub gramatyki.

4. Co do oceniania wypracowań pod nadzorem obowiązują te same przepisy, jak co do wypracowań piśmiennych domowych, w szczególności zaś co do

odrzucenia z powodu rezultatu. (Art. XIX, 7, 8).

Egzaminator obowiązany jest oznajmić dyrektorowi sąd swój o wypracowaniu pod nadzorem przed nadejściem dnia na egzamin ustny wyznaczonego i tylko wtedy można przystąpić do egzaminu ustnego, gdy wszystkie wypracowania kandydata pod nadzorem uznane będą za dostateczne.

5. Liczba kandydatów, którzy razem mogą odbywać egzamin pod nadzo-

rem, zależy od tego, ilu można równocześnie z cała ścisłościa dogladać.

Artykuł XXI. - Egzamin ustny.

Egzamin ustny obejmuje przedewszystkiem przedmioty, do których nauczania kandydat życzy sobie uzyskać kwalifikacya i ma na celu uzupełnienie i stwierdzenie wypadku poprzedzających działów egzaminu. Nadto wszyscy kandydaci egzaminowani być mają z języka niemieckiego i z języka wykładowego (art. V) a prócz tego kandydaci przedmiotów filologicznych z historyi greckiej i rzymskiej (art. VIII), kandydaci zaś historyi i geografii, jakoteż kandydaci, których tyczy się przepis wyjatkowy art. VI, 4, także też z filologii w oznaczonym zakresie (art. X i VI, 4). Z wymienionych przedmiotów egzaminować mają właściwi członkowie komisyi, t. j. egzaminatorowie języka niemieckiego, języka wykładowego, historyi i filologii.

2. Jeżeli kandydat, który uzyskał już zupełne uznanie, pragnie dodatkowo otrzymać jeszcze upoważnienie do nauczania w innym języku, oprócz tego, który sobie pierwotnie obrał, natenczas, jeżeli nie wypracował już poprzednio, w tym drugim języku przynajmniej jednego zadania pod nadzorem, poddać się powinien przed egzaminem ustnym (punkt 1) jeszcze trzechgodzinnemu egzaminowi pod nadzorem. Na egzaminie tym kandydat winien bądź opracować samodzielnie temat z zakresu swego przedmiotu, bądź też przetłumaczyć kilka ustępów z kom-

pendyów tej treści.

3. Wolno jest komisyi odbywać egzamin ustny jednocześnie z dwoma kandydatami, jednak tylko wtenczas, jeżeli obaj ubiegają się o kwalifikacya w tym samym zakresie nauki. O ile to być może, kandydaci egzaminowani być powinni oddzielnie.

4. Podczas egzaminu ustnego, dyrektor komisyi egzaminacyjnej powinien być obecny nieustannie, a prócz niego ciągle przynajmniej dwa inni członkowie. Z każdego egzaminu ustnego spisać należy protokół, a gdy się egzaminuje jednocześnie dwóch kandydatów, protokół ma być spisany o każdym osobno.

5. Komisyi egzaminacyjnej wolno jest odbywać egzamin ustny publicznie, wszelako wstęp będzie każdemu dozwolony tylko za kartą wejścia, wydaną na

jego nazwisko przez przewodniczącego.

Artykuł XXII. - Orzeczenie, czy wypadek egzaminu jest pomyślny.

1. Po ukończeniu wszystkich działów egzaminu, członkowie komisyi, którzy egzaminowali kandydata, orzekaja na zasadzie zdań o pojedynczych wypadkach egzaminu na posiedzeniu, które w tym celu odbyć się ma jak najrychlej, czy kandydat zdał egzamin pomyślnie czy niepomyślnie. Orzeczenie to, w razie potrzeby z uzasadnieniem, dołaczyć należy do protokołu egzaminu ustnego (art. XXI, 4).

Egzamin uważać należy za pomyślny, jeżeli kandydat uczynił zadość wymaganiom art. IV—XVIII co do każdego z przedmiotów, wchodzących w zakres jego egzaminu. W żadnym okresie egzaminu znakomite wypadki w jednym przedmiocie, nie mogą być poczytane za uzupełnienie braków w drugim.

Wbrew wnioskowi właściwego egzaminatora, kwalifikacya przyznana być nie może. Zreszta w razie równości głosów, rozstrzyga głos przewodniczącego.

O wypadku egzaminu zawiadamia się kandydata zaraz po zapadnięciu uchwały.

2. Jeżeli okazane przez kandydata dowody uzdolnienia naukowego nie odpowiadaja wymaganiom ustawy, dozwalają jednak spodziewać się, że przy dalszych studyach kandydat będzie mógł uczynić temu zadosyć, natenczas komisya egzaminacyjna, wydając mu dokładne świadectwo o wypadku egzaminu, oddali go na teraz a zarazem oznaczy czas, po którego upływie najrychlej znowu zgłosić się będzie mógł do egzaminu przed komisyą. Po oddaleniu, kandydat nie może w zasadzie rychlej zgłosić się do powtórnego egzaminu, aniżeli po upływie całego roku, a tylko w przypadkach godnych uwzględnienia, może to nastąpić wyjątkowo po upływie pół roku.

Kandydaci, którzy po powtórnym egzaminie nie utrzymali się, moga być przypuszczeni jeszcze raz do egzaminu jedynie za zezwoleniem ministerstwa wyznań i oświecenia. Trzeci raz nie można egzaminu ponawiać. O każdym niepomyślnym egzaminie uwiadomić należy urzędownie wszystkie inne komisye egzaminacyjne w państwie, jakoteż królewsko chorwacka komisya egzaminacyjna gimnazyalna w Zagrzebiu.

- 3. Jeżeli kandydat zostaje oddalony na zasadzie ustnego egzaminu, komisya egzaminacyjna orzeka natychmiast z góry, czy ma on ponowić egzamin ze wszystkich, czy tylko z pewnych przedmiotów i z których, tudzież, czy przy ponownym egzaminie ma mu być uczyniona ulga przez zwolnienie go od wypracowań domowych w całości lub częściowo. Uwolnienie od egzaminu pod nadzorem i ustnego w żadnym razie udzielone być nie może.
- 4. Gdy wreszcie niedostateczne wykształcenie naukowe kandydata nie pozwala nawet spodziewać się, aby przy dalszej nauce mógł uzupełnić to, czego mu niedostaje, komisya egzaminacyjna winna kandydata oddalić przez wydanie świadectwa, uzasadniającego tę uchwałę, nie zezwalając na późniejsze ponowienie egzaminu i uwiadomić urzędownie o tem wszystkie inne komisye egzaminacyjne w całem państwie, tudzież królewsko chorwacka komisya egzaminacyjna w Zagrzebiu; kandydatowi służy prawo odwołania się w takim razie do ministerstwa wyznań i oświecenia.
- 5. Gdy kandydat na nauczyciela filologii klasycznej uczyni wprawdzie zadosyć wymaganiom prawnym z języka łacińskiego i greckiego, lecz na egzaminie ustnym nie odpowie dostatecznie z historyi greckiej i rzymskiej (art. VIII, 2);

również gdy kandydat na nauczyciela historyi i geografii złoży pomyślnie egzamin z tych przedmiotów; tudzież jeżeli kandydat podlegający przepisom wyjatkowym (art. VI, 4) nie udowodni przy egzaminie ustnym, iż posiada w jezyku łacińskim lub greckim wiadomości określone ustawa (art. X, a, albo VI, 4); wreszcie jeżeli kandydat nie uczyni zadość tylko wymaganiom ogólnym, tyczacym się swego języka wykładowego (art. V, ustęp 2), natenczas należy mu dopóty odmawiać wydania świadectwa uzdolnienia, dopóki przy ponownym egzaminie ustnym nie uzupełni, czego mu niedostawało. W ciągu tego czasu żadnych innych wyjaśnień o kandydacie dawać nie można, prócz że jest w toku egzaminu.

Artykuł XXIII. — Osnowa świadectwa.

1. Świadectwo z egzaminu podpisać winien dyrektor komisyi egzaminacyjnej i egzaminatorowie przedmiotów głównych (lub, gdyby ci nie mogli, dwaj

inni członkowie komisyi). Świadectwo to ma zawierać:

a) dokładny rodowód kandydata: nazwisko, miejsce, dzień i rok urodzenia, religia, szkołę, uniwersytet (szkołę główna techniczna), wzmiankę o świadectwach uczestnictwa w ćwiczeniach seminaryjnych lub w pracach praktycznych w zakładach i laboratoryach (art. II, 2 b, ustęp 3, 4, 5), świadectwa komisyj egzaminacyjnych przychylne lub nieprzychylne, jeżeli je dawniej uzyskał;

b) wymienienie przedmiotów wypracowań domowych i pod nadzorem, tudzież całego egzaminu ustnego, z dołaczeniem w obu razach orzeczenia o wy-

padkach;

c) w końcu sad ogólny komisyi, czy kandydat został czy nie został uznany za uzdolnionego na nauczyciela; a w pierwszym przypadku do jakich przedmiotów, do których klas gymnazyum lub szkoły realnej (przedmiot główny czy dodatkowy) i w jakim języku wykładowym. Jeżeli kandydat żadał upoważnienia do używania więcej niż jednego języka wykładowego, natenczas świadectwo zawierać ma orzeczenie co do każdego z tych języków.

Gdy kandydat nie został uznany za uzdolnionego na nauczyciela, nadmienić

należy na jak długo, lub że na zawsze został oddalony.

Ponieważ stopnie osiągniętego zakresu uzdolnienia są już oznaczone w osnowie świadectwa, dla tego końcowe zatwierdzenie powinno być wyrażone po prostu, bez zadnego dodatku; nie należy więc ani ograniczać go jakimś warunkiem lub zastrzeżeniem, ani też jakokolwiek stopniować przez charakterystyczne określenia.

2. Jeżeli kandydat złożył pomyślnie egzamin badź na niższe badź na wyższe klasy, wtedy ma prawo prosić o przypuszczenie do nowego egzaminu, w celu uzyskania upoważnienia do uczenia w wyższych klasach lub jeszcze innych przedmiotów, jeżeli sposobem wskazanym (art. II, 2 d) przekona komisya egzaminacyjna, że odbył wymagane studya. Nowy egzamin ma być przeprowadzony przez wszystkie okresy.

Artykuł XXIV. - Skutki świadectwa.

1. Świadectwo potwierdzające, że kandydat w zupełności złożył egzamin, upoważnia go przedewszystkiem do odbycia roku próby (porów. art. XXV)

w zakładzie (gimnazyum, szkole realnej) z takim językiem wykładowym, do którego kandydat został upoważniony a następnie, jeżeli kandydat w zupełności uczyni zadosyć warunkom w zakresie każdego przedmiotu egzaminacyjnego, świadectwo to daje mu prawo do otrzymania posady w gimnazyach lub szkołach realnych.

2. Świadectwo traci swoje ważność tak, gdy kandydat w ciągu najbliższych lat pięciu nie wstąpi do praktyki próbnej, jak i wtedy, gdy na dłużej niż pięć lat

przerwie pełnienie obowiązków w szkole publicznej.

Świadectwo może odzyskać znowu wagę, gdy kandydat udowodni, że w ciągu tego czasu pracował bez przerwy na polu nauki lub dydaktyki. Dowodu tego dostarczyć należy komisyi egzaminacyjnej, która, jeżeli go uzna za dostateczny, dodać winna do wydanego pierwej świadectwa odpowiednia uwagę, iż je uznaje i nadal za ważne. Gdyby dowodu nie złożono, lub uczyniono to w sposób niedostateczny, natenczas egzamin winien być ponowiony, przy czem kandydat od wypracowań domowych może być uwolnionym; uwolnienie zaś od wypracowań pod nadzorem albo od egzaminu ustnego nigdy miejsca mieć nie może. Roku próby ponawiać nie trzeba.

Artykuł XXV. - Rok próby.

1. Po złożeniu egzaminu, winien każdy kandydat postarać się o zatrudnienie przez jeden rok w gimnazyum lub szkole realnej, w celu wyrobienia praktycznego swych zdolności nauczycielskich.

2. Rok próby odbyć można tylko w zakładzie publicznym (gimnazyum, szkole realnej) tego samego rodzaju, co ów, do którego kandydat uzyskał nau-

kowa kwalifikacya.

Kandydat może sobie wybrać kraj koronny, zakład naukowy jednak wyznacza Władza szkolna tegoż kraju koronnego. Władza ta winna przedewszystkiem mieć na względzie cel pedagogiczny roku próby (praktyczne wykształcenie kandydata) potrzeby zakładów naukowych i słuszne życzenia kandydata ubocznie tylko uwzględniane być mogą.

3. Kandydat w ciagu roku próby poddaje się pod szczególny, zawodowi jego odpowiedni kierunek profesora. Temu samemu profesorowi nie można po-

wierzać jednocześnie więcej niż dwóch kandydatów.

4. W pierwszem półroczu roku próby, kandydat początkowy przysłuchuje się wykładom przewodniczącego nauczyciela a według możności i uznania dyrektora także wykładom innych nauczycieli; następnie sam bierze udział w nauczaniu podczas niektórych godzin, w obecności i pod dozorem profesora, który jest jego przewodnikiem a to w tylu klasach, w ilu to być może. Jak z jednej strony kandydat winien trzymać się wskazówek profesora, tak znowu profesor unikać powinien podczas godzin szkolnych wszystkiego, coby mogło narażać powagę kandydata w obec uczniów.

5. Nastręczające się objawy życia szkolnego, czem się na lekcyach zajmowano, i co ma być przedmiotem najbliższego zajęcia; sposób traktowania rozmaitych działów przedmiotu z uwzględnieniem stopnia nauki, rozkład całego materyału, zastósowany do planu i czasu nauki; zakładanie i utrzymywanie zbiorów środków naukowych; karność szkolna, literatura szkolna przedmiotu, godne uwagi rozprawy pedagogiczno-dydaktyczne, szczególnie zaś plan organizacyi

gimnazyów (szkół relnych) i tym podobne sprawy, szkoły dotyczące, stanowić mają w obu półroczach po za godzinami szkolnemi przedmiot roztrzasań pomiędzy profesorem a kandydatem, po części przygodnych, po części regularnych, mniej więcej co tydzień a w miarę okoliczności służyć mają za materyał do wypracowań piśmiennych.

Dyrektor powinien od czasu do czasu osobiście zapoznawać się ze specyalnemi wskazówkami, kandydatowi udzielanemi i przekonywać się o należytem

w tej mierze postępowaniu.

6. Dyrektor, w drugiem półroczu próby, bacząc troskliwie na dobro zakładu, ma prawo powierzyć kandydatowi samodzielne nauczanie w jednej klasie, w ten sposób jednak, iżby to nie pozbawiało go całkowicie kierownictwa i nadzoru jego przewodnika, lecz owszem, iżby kandydat zwłaszcza przy klasyfikacyi półrocznej, zostawał pod kontrolą swego przewodnika, aby przez to zachowaną była jednostajność oceny postępów uczniów w obu półroczach. Gdyby zaś szczególne trudności, zachodzące w zakładzie nie pozwalały rozłożyć nauki między większą od prawidłowej liczbę nauczycieli, natenczas (mianowicie, jeżeli więcej kandydatów niż jeden znajduje się na próbie) i w drugiem półroczu kandydat musi pozostać przy tej czynności, która miała miejsce przy końcu pierwszego półrocza (zob. ustęp 4).

Gdyby jednak siły kolegium nauczycielskiego nie wystarczały na podobne zastępstwa, natenczas każdy kandydat, którego zdolność nie ulega watpliwości, może być użyty nawet więcej niż do jednej klasy. Także i w tym razie zadaniem profesora, którego przewodnictwu kandydat jest powierzony, jest wspieranie go rada i wskazówkami. W ogóle całe ciało nauczycielskie uważać to powinno za obowiązek względem swojej szkoły i względem swoich towarzyszów w zawodzie koleżeńskiem postępowaniem z kandydatem, stanowisko jego w zakładzie uła-

twiać i wzmacniać.

- 7. Zreszta kandydat odbywajacy próbe, obowiazany jest ulegać ogólnym przepisom ustaw szkolnych i szczegółowym przepisom porzadku szkolnego w swoim zakładzie, jak również zarządzeniom dyrektora w taki sam sposób, jak każdy nauczyciel etatowy; mianowicie winien uczeszczać regularnie na konferencye nauczycielskie a jeżeli udziela nauki samodzielnie, ma obowiazek i prawo głosowania na nich co do postępów uczniów w swoim przedmiocie i obyczajnego zachowania się ich w swoich godzinach, tak w ciagu roku szkolnego jak i wtedy, gdy chodzi o promocya i klasyfikacya. We wszystkich innych przypadkach, kandydat ma na konferencyi głos tylko doradczy.
- 8. Gdyby dydaktyczne lub pedagogiczne uchybienia kandydata, odbywajacego rok próby, albo w ogóle jego zachowanie się okazało się szkodliwem dla zakładu, w którym pełni obowiązki, dyrektor ma prawo (w razach naglących nawet natychmiast) zawiesić czynność jego w swoim zakładzie. Dyrektor winien wysłuchać w tym względzie zdania grona nauczycielskiego a następnie orzec według własnego przekonania i o oddaleniu kandydata uwiadomić natychmiast przełożoną Władzę szkolną krajową, dołączając protokół opinii grona nauczycielskiego. Władza szkolną, stósownie do rodzaju powodów, które były przyczyną oddalenia kandydata, albo przeniesie go do innego zakładu naukowego dla dokończenia roku próby, udzieliwszy mu stósownych wskazówek, albo, gdy uzna to za konieczne, przedstawi ministerstwu wniosek o usunięcie go od urzędu nauczycielskiego.

9. Po upływie roku próby, dyrektor stósownie do okoliczności, na podstawie narady z przewodniczącym profesorem albo z gospodarzami owych klas, w których kandydat na próbie będący pracował, wyda mu świadectwo podpisane przez siebie i tegoż profesora lub gospodarzy klas, w którem określić należy czynność kandydata, wymienić przedmioty i klasy, w których czasowo lub samodzielnie uczył i ocenić otwarcie stopień okazanej przez niego biegłości w nauczaniu i utrzymywaniu karności. Odpis świadectwa dołączyć należy do sprawozdania rocznego zakładu. Przez to świadectwo dopiero nabywa kandydat zupełnej kwalifikacyi do otrzymania posady zwyczajnego nauczyciela.

10. Prace w ciągu roku próby dają kandydatowi prawo do wynagrodzenia za udzielanie lekcyj tylko w tym razie, gdy więcej niż sześć godzin na tydzień nauczał. W takim przypadku dyrektor zaproponować może Władzy szkolnej

krajowej, aby wyznaczyła wynagrodzenie.

Artykuł XXVI. - Taksy.

Każdy kandydat, który zgłosił się do egzaminu z przedmiotów jednej z grup w art. VI wymienionych, złożyć winien taksę a mianowicie: piętnaście złotych, gdy zostanie przypuszczony do egzaminu, drugie piętnaście złotych przy wezwaniu do wypracowań pod nadzorem (a względnie do egzaminu ustnego) a przeto razem trzydzieści złotych.

Też same takse płaci się i wtedy, gdy kandydat zdaje egzamin jednocześnie

z pewnej grupy przedmiotów i z przedmiotu należącego do innej grupy.

Od każdego uzupełnienia i rozszerzenia egzaminu płaci się taksę w kwocie

dwudziestu złotych w dwóch równych ratach.

Kandydaci, którzy otrzymali już upoważnienie na nauczycieli i chcą zdać jeszcze egzamin w tym celu, aby mogli udzielać nauki także w innym języku prócz tego, który sobie pierwotnie obrali, opłacić winni taksę w kwocie dziesięciu złotych.

W razie ponawiania egzaminu, taksy powyżej ustanowione opłacić należy

powtórnie.

Podobnież opłacić należy ponownie pierwszą ratę taksy w tym razie, gdy kandydat otrzyma pozwolenie, aby egzaminu rozpoczętego przed pewną komisyą egzaminacyjną dokończył przed inną komisyą.

Artykuł XXVII. — Czynności biurowe.

1. Wszystkie komisye egzaminacyjne podlegają bezpośrednio ministerstwu

wyznań i oświecenia.

2. Dyrektor komisyi egzaminacyjnej utrzymywać ma korespondencyą z ministerstwem i kandydatami i akta komisyi egzaminacyjnej przechowywać w należytym porządku.

3. Akta te sa:

a) ogólne, zawierające ogólne rozporządzenia ministerstwa w skutek zapytań komisyi egzaminacyjnej i tym podobne;

b) akta osobowe.

Dla każdego kandydata, zdającego egzamin przed komisyą egzaminacyjną, założyć należy osobne akta, które zawierać muszą: prośbę kandydata z wyszczególnieniem świadectw i ich treści, opis jego życia, orzeczenia ministerstwa, jeżeli

zachodziła watpliwość, czy kandydata można przypuścić do egzaminu, odezwy komisyi egzaminacyjnej do kandydata, jego wypracowania piśmienne, zdanie komisyi egzaminacyjnej o wypracowaniach piśmiennych, protokół egzaminu ustnego i ostatecznej narady komisyi egzaminacyjnej, świadectwo wydane kandydatowi.

4. Z końcem każdego roku szkolnego mają być przesyłane ministerstwu

oświecenia tylko te akta osobowe, których ministerstwo wyraźnie zażąda.

Artykuł XXVIII. - Postanowienia przejściowe.

1. Dla tych kandydatów, którzy skończyli nauki przed wydaniem niniej-

szego przepisu o egzaminach, utrzymuje się (dawne) trzechlecie.

2. Ci, którzy kończą trzechlecie w roku szkolnym 1883/84, zatrzymują do końca roku szkolnego 1884/85 prawo zgłoszenia się do egzaminu według dotych-czasowych przepisów.

3. Po roku szkolnym 1886/87, nowy przepis o egzaminach stósowany będzie

do wszystkich bez wyjątku.

Conrad r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VII. — Wydana i rozesłana dnia 12 marca 1884.

27.

Umowa handlowa z dnia 18 lutego 1884,

pomiędzy monarchyą austryacko-węgierską a Francyą.

(Zawarta w Paryżu dnia 18 lutego 1884, ratyfikowana przez Jego c. i k. Apostolską Mość w Wiedniu dnia 29 lutego 1884, ratyfikacye wzajemne wymieniono w Paryżu dnia 8 marca 1884.)

Nos Franciscus Josephus Primus, divina favente clementia Austriae Imperator;

Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae, superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus. Quum a Plenipotentiariis Nostris atque illis Reipublicae Francogallicae Praesidis ad promovendas et dilatandas comercii relationes conventio die decima octava mensis Februarii anni 1884 Parisiis inita et signata fuit tenoris sequentis;

Pierwopis.

Le Gouvernement de Sa Majesté Rzad Na l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohème stryackiego, etc. et Roi Apostolique de Hongrie, et i Króla Ap

Le Gouvernement de la République française, se réservant de reprendre aussitôt que possible les négociations en vue de la conclusion d'un traité complet et définitiv de commerce, et désirant ne pas laisser les relations commerciales entre l'Autriche-Hongrie et la France en dehors de toute garantie conventionnelle à partir du 1er mars prochain, date à laquelle doit expirer la Convention du 7 novembre 1881, prorogée par l'arrangement du 28 avril 1883, ont résolu de conclure à cet effet une convention spéciale et ont nommé pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohème etc. et Roi Apostolique de Hongrie:

Son Excellence Monsieur le Comte Hoyos, Son Ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire près le Gouvernement de la République française etc. etc. et

Monsieur le Comte de Kuefstein, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire etc. etc. et

Le Président de la République française:

Monsieur Jules Ferry, Député, Président du Conseil des Ministres, Ministre des Affaires étrangères etc. etc. et

Monsieur Hérrison, Député, Ministre du commerce etc. etc.,

lesquels après s'être communiqués leurs pleins pouvoirs respectifs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Przekład.

Rząd Najjaśniejszego Cesarza austryackiego, Króla czeskiego itd. i Króla Apostolskiego węgierskiego, tudzież

Rzad Rzeczypospolitej francuskiej, zastrzegajac sobie wznowienie jak bedzie można najrychlej rokowań w celu zawarcia zupełnego i stanowczego traktatu handlowego, postanowiły dla zapobieżenia, aby poczawszy od dnia 1 marca 1884, w którym to dniu umowa z dnia 7 listopada 1881, przedłużona umowa z dnia 28 kwietnia 1883 traci moc swoje, stosunki handlowe pomiedzy monarchyą austryacko - węgierską a Francya nie zostały całkiem bez gwarancyi traktatowej, zawrzeć osobną umowę i w tym celu mianowały swymi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz austryacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski:

Jego Ekscelencya pana hrabiego Hoyosa, Swego nadzwyczajnego i pełnomocnego ambasadora przy Rządzie Rzeczypospolitej francuskiej itd. itd. i

Jaśnie Wielmożnego pana hrabiego Kuefsteina, Swego nadzwyczajnego posła i pełnomocnego Ministra itd. itd. a

Prezydent Rzeczypospolitej francuskiej:

JMPana Juliusza Ferry, deputowanego, prezesa rady Ministrów, Ministra spraw zewnętrznych itd. itd. i

JMPana Hérissona, deputowanego, Ministra handlu itd. itd.,

którzy okazawszy sobie nawzajem swoje pełnomocnictwa i znalaziszy je w dobrej i należytej formie, zgodzili się na następujące artykuły:

Article 1er.

Les Hautes Parties contractantes se garantissent réciproquement le traite-sobie nawzajem postepowanie jak z nament de la nation la plus favorisée tant rodem, któremu najbardziej sprzyjają, pour l'importation, l'exportation, le tak co do przywozu, wywozu, przewozu transit, et en général, tout ce qui con- i w ogólności tego wszystkiego, co się cerne les operations commerciales, que tyczy czynności handlowych jak i co do pour l'exercice du commerce ou des trudnienia sie handlem i przemysłem, industries et pour le paiement des taxes tudziez oplacania przywiazanych do qui s'y rapportent.

Article 2.

Les Autrichiens et Hongrois en France et les Français en Autriche-Hongrie, jouiront réciproquement des mêmes droits que les nationaux, pour la protection des marques de fabrique et de commerce, ainsi que des dessins et modèles industriels.

Article 3.

A dater de la mise en vigueur de la présente convention, le droit applicable aux vins mousseux de provenance française à l'entrée sur le territoire de l'Autriche-Hongrie sera réduit de 50 à 40 florins les 100 kilogrammes.

Article 4.

En ce qui concerne le régime sanitaire du bétail, les moutons, viandes, peaux et débris frais d'animaux continueront d'entrer sous réserve de l'exécution des règlements de police sanitaire; toutefois, en présence d'une maladie contagieuse, que l'autorité sanitaire serait impuissante à circonscrire l'introduction des animaux menacés par l'épizootie pourrait être momentanément interdite. L'interdiction cesserait dés que tout danger de propagation de la maladie aurait disparu.

Article 5.

Chacune des Hautes Parties contractantes aura la faculté de dénoncer à może wszelkiego czasu wypowiedzieć toute époque la présente convention, qui umowe niniejsza, nabywająca mocy od

Artykuł 1.

Wysokie Strony rokujące poręczaja tego podatków.

Artykuł 2.

Austryacy i Węgrzy we Francyi a Francuzi w monarchyi austryacko-wegierskiej używać będa tych samych praw co krajowcy pod względem opieki nad znakami fabrycznemi i handlowemi jak i nad próbkami i wzorami przemysłowemi.

Artykuł 3.

Poczawszy od dnia, w którym umowa niniejsza nabędzie mocy, cło od win musujacych francuskiego pochodzenia, wprowadzonych do monarchyi austryacko-węgierskiej, zostanie zniżone z 50 na 40 zł. od 100 kilogramów.

Artykuł 4.

Co się tyczy dozoru policyjno-weterynarskiego nad bydłem, owce, mięso, skóry i odpadki zwierzece świeże, wolno będzie jak dotad wprowadzać pod warunkiem dopełniania przepisów policyjno-weterynarskich; gdyby się jednak pojawiła choroba zaraźliwa zwierzeca a władza zdrowia nie zdołała rozszerzaniu się jej zapobiedz, można będzie zakazać czasowo wprowadzania zwierzat ta choroba zagrożonych. Zakaz taki winien być odwołany, jak tylko zniknie niebezpieczeństwo rozszerzania się choroby.

Artykul 5.

Każda z Wysokich Stron rokujących

entrera en vigueur le 1er mars 1884 et dnia 1 marca 1884, a w takim razie prendra fin six mois après le jour de przestanie ona obowiązywać w sześć sa dénonciation.

Article 6.

La présente Convention sera ratifiée; les ratifications en seront échangées à Paris, dès que les formalités préscrites par les lois constitutionelles des Etats contractants auront été accomplies, et au plus tard, le 28 février 1884.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et y ont apposé leurs cachets.

Fait à Paris, en double expédition, le 18 février 1884.

(L. S.) Ladislas comte lloyos m. p. (L. S.) Comte de Kuefstein m. p. (L. S.) Jules Ferry m. p. (L. S.) C. Hérisson m. p.

Article additionel.

Le traité de navigation, la Convention consulaire, la Convention relative sulów, umowa co do postepowania ze au règlement des successions et la Convention destinée à garantir la propriété des oeuvres d'esprit et d'art, signés, le 11 décembre 1866, entre l'Autriche-Hongrie et la France continueront de rester en vigueur, jusqu'à la conclusion de nouveaux arrangements sur les mêmes matières. Chacun des dits Traité et conventions pourra d'ailleurs être dénoncé séparément un an à l'avance.

Fait à Paris, le 18 février 1884.

(L. S.) Ladislas comte Hoyos m. p. (L. S.) Comte de Kuefstein m. p. (L. S.) Jules Ferry m. p. (L. S.) C. Hérisson m. p.

miesięcy od dnia wypowiedzenia.

Artykuł 6.

Umowa niniejsza będzie ratyfikowana a wymiana ratyfikacyj nastapi w Paryżu, jak tylko dopełnione zostana formalności, przepisane ustawami konstytucyjnemi obu Państw rokujacych, najpóźniej zaś dnia 28 lutego 1884.

W dowód czego Pełnomocnicy obu Stron podpisali umowę niniejsza i wycisneli na niej swoje pieczęci.

Spisano w dwoch egzemplarzach w Paryżu dnia 18 lutego 1884.

(L. S.) Władysław hr. Hoyos r. w. (L. S.) Hrabia Kuefstein r. w. (L. S.) Juliusz Ferry r. w. (L. S.) C. Hérisson r. w.

Artykuł dodatkowy.

Traktat żeglarski, umowa co do konspadkami i umowa co do opieki nad własnościa autorska dzieł literatury i sztuki, zawarte pomiędzy monarchya austryacko-węgierska a Francya dnia 11 grudnia 1866, obowiązywać mają nadal aż do zawarcia nowych umów co do tych samych przedmiotów. Każda jednak z przerzeczonych umów może być osobno rokiem wprzód wypowiedziana.

Działo się w Paryżu, dnia 18 lutego 1884.

(L. S.) Władysław hr. Hoyos r. w. (L. S.) Hrabia Kuefstein r. w. (L. S.) Juliusz Ferry r. w. (L. S.) C. Hérisson r. w.

Nos visis et perpensis conventionis hujus, atque articuli ei adnexi stipulationibus illas ratas gratasque habere profitemur, Verbo Nostro Caesareo et Regio spondentes, Nos ea quae in illis continentur, fideliter executioni mandaturos esse. In quorum fidem, majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus, sigilloque Nostro appresso muniri jussimus.

Dabantur Viennae die vigesimo nono mensis Februarii anno Domini millesimo octingentesimo octogesimo quarto, Regnorum Nostrorum trigesimo sexto.

Franciscus Josephus m. p.

Gustavus Comes Kálnoky m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium :

Hugo liber Baro a Glanz m. p.,

Considerius sectionis.

Powyższą umowę handlową z dnia 18 lutego 1884 razem z artykułem dodatkowym, przyjętą przez obie Izby Rady państwa, ogłasza się niniejszem.

00088000

Wiedeń, dnia 10 marca 1884.

Taaffe r. w

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

28.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia z dnia 28 lutego 1884,

tyczące się zwinięcia Dyrekcyl statystyki administracyjnej i połączenia jej czynności z czynnościami Komisyi statystycznej głównej.

Jego c. i k. Apostolska Mość Najwyższem postanowieniem z dnia 22 lutego b. r. raczył najmiłościwiej pozwolić, by Dyrekcya statystyki administracyjnej została zwinieta, jej zaś czynności połaczone z czynnościami komisyi statystycznej głównej pod przewodnictwem jej prezesa i w duchu przepisów statutowych tejże komisyi, tudzież, by urzędnicy rzeczonej Dyrekcyi, zatrzymując swoje stopnie i płace, przeszli pod bezpośrednie zwierzchnictwo prezesa komisyi głównej.

Conrad r. w.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 29 lutego 1884,

tyczące się pozwalania na zwrot podatku od gorzałki używanej do wyrobu piorunianu rtęci.

W porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu, rozporządza się na zasadzie §§. 4 i 102 ustawy o opodatkowaniu gorzałki z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 72), co następuje:

§. 1.

Podatek od gorzałki zwracany być może także tym, którzy wyrabiają piorunian rtęci, od gorzałki, w tym celu użytej, przy czem trzymać się należy następujących przepisów:

1. Gorzałka przeznaczona do wyrobu piorunianu rtęci powinna mieć najmniej 88 stopni alkoholu i powinna być uczyniona przed użyciem, w obecności dwóch podwładnych władzy skarbowej, niezdatna do picia (przeistoczona) za pomocą przymieszki, której fabrykant piorunianu rtęci dostarczyć ma własnym kosztem.

Celem przeistoczenia przymieszać należy pieć od sta wyskoku drzewnego. Za środek do przeistoczenia używać wolno tylko takiego wyskoku drzew-

nego, który był badany, uznany został za zdatny a od przyniesienia do fabryki aż do chwili przymieszania zostawał ciągle pod zamknięciem urzędowem.

Badać go beda znawcy, przeznaczeni do tego przez c. k. Władze skarbowa, kosztem fabrykanta piorunianu rteci, wykonywać zaś winni badanie podług do-

łaczonej instrukcyi.

2. Do tego zbadania dwaj podwładni Władzy skarbowej wziąć mają w obecności strony z każdej posyłki wyskoku drzewnego do fabryki nadchodzącej, która ma być zaraz potem urzędownie zamknięta, próbkę w ilości 500 centymetrów sześciennych (1/2 litra) i tę, pieczęcią urzędowa i pieczęcią strony opatrzoną, posłać do szkoły głównej technicznej, przeznaczonej do zajmowania się badaniem.

Dopiero po nadejściu wywodu badania, potwierdzającego, że wyskok drzewny ma odpowiednie własności, wolno wyskoku drzewnego, pod zamknięciem

urzedowem będącego, użyć do przeistoczenia.

3. Ilość gorzałki, najmniej 88 stopni alkoholu liczącej, która ma być wyskokiem drzewnym na raz przeistoczona, wynosić może najmniej dwa hektolitry.

Celem wykonania tego przeistoczenia, fabrykant piorunianu rtęci umieścić ma w lokalu fabrykacyi własną kadź dostatecznej wielkości i uwiadomić o tem kontrolora powiatowego straży skarbowej, iżby została urzędownie wymierzona i ocechowana. W kadzi tej wymierzone będą urzędownie wysokości, do których ma dojść gorzałka sama, do przeistoczenia przeznaczona i mięszanina tejże z wyskokiem drzewnym.

4. Fabrykant podać winien w prośbie o pozwolenie na zwrót podatku, średnia ilość alkoholu, potrzebną do wyrobu każdego kilogramu piorunianu rtęci. Za ilość nieprzekraczalną przyjmuje się najwięcej dziesięć stopni hektolitrowych

gorzałki do wyrobu jednego kilogramu piorunianu rteci.

W pozwoleniu na zwrót podatku nie wolno przekroczyć ilości, którą fabrykant poda jako potrzebną, lub powyższej nieprzekraczalnej, gdyby podał większą.

5. W fabryce piorunianu rteci, mającej prawo do zwrotu podatku od gorzałki, nie wolno ustawiać przyrządu do rektyfikacyi wyskoku.

6. Zreszta postanowienia §fu 3go przepisu wykonawczego z dnia 3 lipca 1878 do ustawy o opodatkowaniu gorzałki z dnia 27 czerwca 1878, stósowane być maja odpowiednio także do fabrykantów piorunianu rteci, roszczacych sobie prawo do zwrotu podatku od gorzałki, użytej do fabrykacyi tego towaru.

§. 2.

W prośbach o pozwolenie na zwrot podatku, fabrykanci piorunianu rtęci wyrazić mają w stopniach hektolitrowych (litrach) tę ilość alkoholu, co jej w ciągu roku, na który pozwolenie do zwrotu podatku ma być wydane, prawdopodobnie potrzebować będą do fabrykacyi i zamierzają poddać przeistoczeniu.

Władze skarbowe I instancyi (dyrekcye skarbowe, dyrekcye skarbowe powiatowe, inspektorowie skarbowi i inspektorowie skarbowi starsi), obowiazani są przed wydaniem pozwolenia zasięgnąć od izby handlowo-przemysłowej, w której okręgu przedsiębiorstwo się znajduje, wyjaśnienia, czy wyrób odbywa się w istocie fabrycznie i czy wyrażona w prośbie fabrykanta prawdopodobna ilość alkoholu odpowiada rozmiarom fabrykacyi.

Gdyby izba handlowo przemysłowa uznała, że stósownie do rozmiarów fabrykacyi, mniejsza od wyrażonej przez fabrykanta ilość alkoholu byłaby dostateczna, pozwolenie ograniczyć trzeba do tej mniejszej ilości.

Dunajewski r. w.

Instrukcya

do badania wyskoku drzewnego.

W badaniu wyskoku chodzi o rozpoznanie następujących własności:

1. ciężaru gatunkowego,

2. punktu wrzenia,

3. latwości mieszania się z wodą,

4. łatwości mieszania się z ługiem sodowym,

5. zdolności przyjęcia bromu.

- Do 1. Ciężar gatunkowy wyskoku drzewnego nie powinien wynosić więcej nad 0.840, t. j. tęgość jego, która zbadać trzeba 100częściowym sprawdzonym alkoholometrem, po zredukowaniu do temperatury normalnej 12 stopni Reaumura, nie ma wynosić mniej niż 88%.
- Do 2. Gdy się destyluje 100 centymetrów sześciennych wyskoku drzewnego, powinno w ciepłocie aż do 60 stopni Reaumura, przejść najmniej 90 centymetrów sześciennych. Celem sprawdzenia, czy wyskok ma tę własność, trzeba odmierzyć 100 centymetrów sześciennych wyskoku drzewnego w naczyniu szklannem podzielonem na stopnie, obejmujące po 10 centymetrów sześciennych, wlać do alembika i tu ogrzewać. Przez zatyczkę alembika wpuszczony jest aż do środka alembika ciepłomierz podający stopnie ciepłoty od 58 aż do 62 stopni Reaumura. Przez drugi otwór zatyczki przechodzi rurka szklana, która tworzącą się w alembiku parę przeprowadza do tak zwanego chłodnika Liebiga a stąd, zgęszczony napowrót wyskok drzewny, do podzielonego na stopnie naczynia szklanego.

Do 3. Wyskok drzewny zmieszany z wodą, powinien zostać czystym, lub co najwięcej, zabarwić się słabo opalowo. W celu sprawdzenia tej jego własności, trzeba nalać do naczynia szklanego na stopnie podzielonego (jak do 2), 20 centy-

metrów sześciennych wyskoku drzewnego i tyleż wody, i skłócić.

Do 4. Wyskok drzewny nie powinien mieszać się zupełnie z ługiem sodowym. Celem sprawdzenia tej jego własności, trzeba się postarać o ług sodowy, któregoby ciężar gatunkowy wynosił podług uwierzytelnionego urzędownie areometru 1·3. Do naczynia szklanego, podzielonego na stopnie (jak do 2), wlewa się 20 centymetrów sześciennych tego ługu sodowego i 10 centymetrów sześciennych wyskoku drzewnego i kłóci. Po niejakim czasie jeszcze najmniej 1 centymetr sześcienny wyskoku drzewnego nierozpuszczonego powinien zebrać się po nad resztą płynu.

Znaczek zrobiony w naczyniu szklanem poniżej kreski, oznaczającej 30 cen-

tymetrów sześciennych, ułatwia dokładne ocenienie ilości nierozpuszczonej.

Do 5. Wyskok drzewny powinien odbarwiać pewna ilość rozczynu bromu, który przed przymieszaniem wyskoku drzewnego ma żywa czerwono-brunatna barwę. Celem przekonania się o tej własności, trzeba sporzadzić rozczyn bromu, biorac jedne część bromu i 80 części 50procentowego kwasu octowego. Wlewa się potem do bańki szklanej 10 centymetrów sześciennych wyskoku drzewnego i 20 centymetrów sześciennych wody i kłóci, nakoniec dodaje się 20 centymetrów sześciennych owego rozczynu bromu, w skutek czego mieszanina stać się powinna bezbarwna lub tylko żółtawo zabarwiona.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VIII. — Wydana i rozesłana dnia 12 marca 1884.

30.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia, tudzież Ministra skarbu z dnia 2 lutego 1884,

tyczące się terminu do podawania wyjawów uzupełniających w §§. 7 i 9 rozporządzenia z dnia 21 sierpnia 1881 (Oz. u. p. Nr. 112) przewidzianych, celem wymierzenia dodatków do funduszu religijnego.

W wykonaniu przepisów ustępu 3go §fu 7go, tudzież ustępu 1 §fu 9go rozporządzenia z dnia 21 sierpnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 112), stanowi się co na-

stepuje:

W takich przypadkach, gdzie dodatek do funduszu religijnego został już na dziesięciolecie 1881—1890 wymierzony albo przynajmniej wyjaw w sfie 4 rzeczonego rozporządzenia przewidziany, został już podany, obowiązani do płacenia dodatku winni do obliczenia przychodu z gruntu podług nowych oznaczeń katastralnych i na nowo wymierzonego podatku gruntowego z odnośnemi dodatkami, podawać wyjawy uzupełniające do Władzy wymierzającej najpóźniej w przeciągu dwóch miesięcy od dnia, w którym rozporządzenie niniejsze nabędzie mocy obowiązującej.

Jeżeli dotychczas ani dodatek do funduszu religijnego nie został wymierzony, ani jeszcze nie podano wyjawu do wymierzenia tegoż, interesowani, aby nie stracić prawa zastrzeżonego w przerzeczonych paragrafach rozporządzenia z dnia 21 sierpnia 1881, winni już do wyjawu, który podać mają na zasadzie §fu 4go, przyłączyć dowody poświadczające nowy przychód katastralny a względnie nowy

podatek gruntowy z dodatkami.

Conrad r. w.

Dunajewski r. w.

Dokument koncesyjny z dnia 6 lutego 1884, na kolej želazna, parowa, z Łokietu do Giesshübla.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Slawoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austryacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd.

Gdy Spółka austryacka kolei miejscowych w Pradze podała prośbę o udzielenie jej koncesyi na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu projektowanej kolei miejscowej z Łokietu do Giesshübla, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsiębiorstwa, widzimy się spowodowani nadać rzeczonej Spółce koncesyą niniejszą, na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56) i z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy Spółce austryackiej kolei miejscowych prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako miejscowa ze szlakiem normalnym, od stacyi w Łokiecie istniejącej kolei łokieckiej przez Spółkę nabytej, na Douby, Fischern i Karłowe Wary do Giesshübla.

Spółka obowiązana jest wybudować na żądanie Rządu linią łączącą rzeczoną

kolej miejscową z n. uprzyw. koleją busztiehradzką pod Dallwicami.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

- a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, tyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, tyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;
- b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisyi akcyj i obligacyj z prawem pierwszeństwa, tudzież kwitów tymczasowych i wpisu hipotecznego obligacyj z prawem pierwszeństwa, jakoteż od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;
- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego;

d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Spółka obowiązana jest rozpocząć budowę kolei w §. 1 wzmiankowanej natychmiast, ukończyć ją w przeciągu roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rekojmie dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć ma Spółka stósowną kaucyą w tych papierach, w których wolno lokować fundusze sieroce.

Odnoge do n. uprz. kolei busztiehradzkiej pod Dallwicami w §. 1 wzmiankowana, ukończyć ma Spółka i oddać na użytek publiczny w ciągu sześciu miesięcy od daty odnośnego polecenia ministerstwa handlu.

§. 4.

Do wybudowania tej kolei koncesyonowanej, nadaje się Spółce austryackich kolei miejscowych prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiazujących.

Takież samo prawo nadane będzie Spółce do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał potrzebę wybudowania takich kolei ze wzgledu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinna Spółka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, jakie ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

§. 6.

Rząd zastrzega sobie prawo objęcia ruchu kolei koncesyonowanej z wolnością ustanawiania taryf, na czas okresu koncesyjnego i utrzymywania go na rachunek koncesyonaryusza, który natomiast obowiązany jest wynagrodzić mu koszta z powodu tego utrzymywania ruchu rzeczywiście poniesione lub ryczałtowo oznaczone.

§. 7.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych a to stósownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na n. uprz. kolei busztiehradzkiej kiedykolwiek obowiązywać będą.

Postanowienia te stósowane będą także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko, gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także, gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia

wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sadów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży

bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Spółka austryacka kolei miejscowych zobowiazuje się przystapić do zawartej przez Spółki kolei austryackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyi dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystapienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem wygadzania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych na

kolejach żelaznych.

Zobowiązania te cieża na Spółce tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na tej kolei jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwolonemi ułatwieniami, o czem decydować będzie ministerstwo handlu.

Spółka zobowiazuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

8. 8.

Koncesya nadaje się z obrona przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, na lat dziewięcdziesiat (90), liczac od dnia dzisiejszego, po uprywie zaś tego czasu traci ona moc swoje.

Rzad może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiazania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §. 11 lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrzaśnieniami politycznemi i finansowemi.

§. 9.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu w każdym czasie, a w tym razie wynagrodzi Spółkę gotówką.

Dla oznaczenia ceny odkupu obliczone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu lat siedmiu przed rzeczywistą chwilą odkupu, z tego strącone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych i policzony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

Gdyby jednak średni dochód czysty, w ten sposób obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, która potrzebna jest do oprocentowania po 5 od sta i umorzenia kapitału zakładowego rzeczywistego, przez Rząd zatwierdzonego, w przeciągu okresu koncesyjnego, natenczas ta suma roczna uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.

W przerzeczony sposób postąpi się także w tym wypadku, gdyby kolej odkupiona być miała przed upływem siódmego roku ruchu.

Celem wynagrodzenia Spółki, Administracya państwa według własnego wyboru albo płacić jej będzie rentę, wyrównywającą powyższym dochodom średnim a względnie najmniejszym, z dołu w ratach półrocznych dnia 1 stycznia i dnia 1 lipca każdego roku aż do upływu okresu koncesyjnego, albo zapłaci jej jednorazowo sumę, odpowiadającą policzalnej, na podstawie oprocentowania po pięć od sta wymierzonej wartości kapitałowej rat rocznych, które od chwili odkupu kolei wypadałoby płacić aż do upływu okresu koncesyjnego.

Suma kapitalu zakładowego imiennego podlega zatwierdzeniu Rzadu.

Gdyby po upływie pierwszego roku ruchu jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta stąd poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli

koszta beda należycie wykazane.

Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłata ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia, w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei, niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkiemi do niej należącemi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobowe z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były całkiem lub częściowo użyte stósownie do swego przeznaczenia.

§. 10.

Gdy koncesya utraci moc swoje i od tego dnia, w którym to nastapi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależytości, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów, jakoteż funduszów zasobowych i obrotowych, z kapitału zakładowego utworzonych, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już całkiem lub częściowo użyte stósownie do swego przeznaczenia (§. 10).

Tak wtedy, gdy koncesya moc swoje straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 10), zatrzyma Spółka na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa fundusz zasobowy i należace się jej aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majatku wzniesione lub nabyte, do których zbudowama lub nabycia Rzad upoważnił ja z tym wyraźnym dodatkiem, że nie maja stanowić

przynależytości kolejowej.

§. 11.

Nadto zastrzega sobie Rzad prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia, ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiazków w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającemi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nie przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesya i wszystkiemi postanowieniami w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia szóstego miesiąca lutego, w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym czwartym, Naszego panowania trzydziestym szóstym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

32.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 8 marca 1884,

tyczące się zmian w obszarach Sądów powiatowych oleskiego, brodzkiego, załozieckiego i zborowskiego w Galicyi.

Na zasadzie §fu 2go ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59), oddziela się:

I. Gminy Jasionów, Dubie, Kadłubiska, Raźniów i Czechy od okręgu Sadu

powiatowego oleskiego, tudzież

II. Gminy Białogłowy i Neterpińce od okręgu Sadu powiatowego załozieckiego i przyłacza wymienione pod I do okręgu Sadu powiatowego brodzkiego a wymienione pod II do okręgu Sadu powiatowego zborowskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 stycznia 1885.

Pražák r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część IX — Wydana i rozesłana dnia 19 marca 1884.

33.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 14 marca 1884, zawierające porządek policyjny dla portów morskich.

§. 1.

Każdy okręt handlowy, gdy we dnie wpływa do portu, ma wywiesić swoję banderę narodowa i nie wolno mu jej zdejmować, dopóki urząd portowy i zdrowotny nie załatwi swojej czynności.

W nocy zachowywać trzeba przepisy, tyczące się utrzymywania świateł. Przy wstępie do portu nie wolno zapuszczać kotwicy, wyjawszy przypadki nadzwyczajne.

§. 2.

Okrętowi, który przybędzie do portu, dopóki nie uzyska upoważnienia do ladowania, wzbroniona jest wszelka komunikacya z ladem, z innemi osobami, tudzież okrętami, pominawszy wyjatki, przepisami zdrowotnemi i celniczemi uzasadnione.

Gdy takie wyjątki nie mają miejsca, szyper udać się ma zaraz po przybyciu okrętu, do urzędu portowego, dla postarania się o upoważnienie do lądowania a względnie dla złożenia raportu zdrowia.

§. 3.

W rozporządzeniu niniejszem rozumie się przez "urząd portowy" władzę portową miejscową, bez względu na to, jaką ma nazwę szczególną.

§. 4.

Składając raport zdrowia, winien szyper złożyć papiery okrętowe i udzielić wiadomości o swojej podróży, jakoteż o wydarzeniach ważnych pod względem żeglarskim i zdrowotnym, których doświadczył.

Oprócz tego we wszystkich przypadkach, w których wymagają tego przepisy, mianowicie przepis o wykazach towarowych z dnia 23 marca 1881 (Dz. u.

(Polniach.)

p. Nr. 35), winien szyper złożyć wykaz ładunkowy a to w portach wolnych, w urzędzie portowym, w portach zaś, leżacych w okregu cłowym, u Władzy cłowej a gdy do złożenia go nie jest obowiązany, oznajmić winien na żądanie, jaki ma ładunek.

Gdy okręt wiezie przedmioty palne jak proch, materyały rozsadzające, naftę, saletrę, wyskoki itp., winien szyper oznajmić o tem niezwłocznie, nie czekając, aż będzie zapytany.

W ogóle szyper odpowiedzieć winien na wszelkie zapytania, jakie mu urzad

portowy zada z obowiazku służbowego.

S. 5.

Po odebraniu raportu zdrowia urząd portowy wyznacza okrętowi miejsce do zarzucenia kotwicy lub stanowisko.

Szyprowi nie wolno wybierać sobie tego miejsca ani go zmieniać bez po-

zwolenia urzędu portowego.

Stanowiska wyznaczane będą, wyjawszy przypadki uzasadnione szczególnemi umowami, bez względu na krajowość okrętu, według kolei przybycia, jakości ładunku i pojemności okrętu.

§ 6.

Žaden okret nie może stać bez zajęcia przy brzegu, gdy inny okret potrzebuje przystani dla ładowania lub wyłożenia ładunku.

W ogóle mają okręty opuścić miejsce, które zajmują, gdyby tego urząd por-

towy zażadai.

Tylko za zezwoleniem urzędu portowego i pod warunkiem zachowania właściwych przepisów cłowych (§. 39 ustawy o cłach z r. 1835) wolno na okręcie lub łodzi przy brzegu stojącej, trudnić się drobną sprzedażą albo urządzać skład towarów.

§. 7.

Szyper okrętu przytwierdzonego u brzegu w obrębie portu musi się na to zgodzić, gdy urząd portowy obok jego okrętu postawi inny okręt i temu ostatniemu pozwoli przez jego okręt poprowadzić liny do brzegu.

§. 8.

Okręt przytwierdzić trzeba na stanowisku podług polecenia urzędu portowego.

W niektórych portach, z tego względu szczególnie oznaczonych, nie wolno okrętom z poprzecznemi żaglami i parowcom przytwierdzać się, odbijać lub jaki-

kolwiek ruch wykonywać bez pomocy rotmana portowego.

Gdyby szyper potrzebował rotmana urzędu portowego do jakiejkolwiek czynności żeglarskiej, urząd portowy przyda mu go bezpłatnie, nie biorac jednak na siebie odpowiedzialności za jego zarządzenia lub pracę, szyper zaś obowiązany jest przysłać po niego czołno swojego okrętu do urzędu portowego i w podobny sposób odesłać go tamże, gdy się czynność skończy.

§. 9.

W obrębie portu ulegać należy urzędowi portowemu i jego podwładnym we wszystkich sprawach, tyczących się służby portowej i morskiej. W razie nieposłuszeństwa, urząd portowy ma prawo wykonać zarządzenia swoje niezwłocznie własnemi siłami a to na koszt i niebezpieczeństwo okrętu, który odmówił posłuszeństwa.

§. 10.

Okręty, na znakach kotwicznych przytwierdzone, winny odwinać liny swoje o tyle, o ile tego wymaga siła wiatru, w razie burzy na długość najmniej 30 metrów.

W czasach burzliwych nie wolno przyczepiać liny do znaku kotwicznego,

na którym okret już jest przytwierdzony.

Gdy okręt ma być do pali lub słupów bez pierścieni przytwierdzony, obwinać je trzeba naokoło łańcuchami i linami a środki, które do przytwierdzenia maja być użyte, odpowiadać powinny stosunkom miejscowym i poleceniom urzędu portowego.

Gdy inny okręt przechodzi, każdą linę przyczepioną trzeba odwiązać.

Okretom, nie mającym dostatecznej ilości środków do przytwierdzenia, nie będzie wcale wyznaczone miejsce w bassenie portowym.

Okręty winny na rozkaz urzędu portowego maszt przedni wciągnąć, reje przechylić lub żagle zwinąć i w ogóle spełniać wszelkie podobne zarządzenia.

§. 11.

Zwracać trzeba należyta uwagę na sygnały w obrębie portu, oznaczające, gdzie są telegrafy podmorskie, rury gazowe, wodociągowe itp., mianowicie nie wolno przytwierdzać lin w tych miejscach, które nie są do tego wyznaczone.

§. 12.

Nie wolno zamykać łańcuchami i linami linij komunikacyjnych i w ogóle tamować komunikacyj.

§. 13.

Gdy okret ma być spuszczony ze zrębu lub na nim postawiony, inne okręty w pobliżu stojące, powinny na czas do tego potrzebny opuścić swoje stanowiska.

§. 14.

Kłod drewnianych jakoteż innych przedmiotów, które mogłyby uszkodzić okręty lub wystawiały je na niebezpieczeństwo, nie wolno trzymać w wodzie

pływających, ani też zakładać niemi brzegów portu.

Łodzie okretowe tylko w wodzie trzymać wolno, o ile to w ogóle nie będzie zawadzało innym okretom lub utrudniało komunikacyi. Piecza o łodzie wszelkiego rodzaju należy zawsze do ich właściciela, który odpowiedzialny jest za wszelką szkodę, jakaby powstała z przyczyny złego ich przytwierdzenia.

§. 15.

Wszelkie uszkodzenie murów brzegowych, jakoteż wbijanie w te mury żelaza, belek lub palików jest wzbronione i nie wolno wyjmować kamieni z murów brzegowych.

§ 16.

Cudzego okrętu nie wolno odczepiać bez pozwolenia urzędu portowego i nie wolno uszkadzać cudzej liny przytwierdzajacej.

§. 17.

Szyper okrętu, wykonywającego ruch w obrębie portu, winien dokładać należytego starania, aby nie uszkodził budowli portowych lub innych okrętów.

§. 18.

Żadnego sygnału żeglarskiego lub przyrządu do przytwierdzenia służącego, bez względu, czy się znajduje w wodzie, czy na lądzie, nie wolno uszkodzić, zmienić lub usunąć.

§. 19.

Na pokładzie okrętów, w porcie przytwierdzonych, znajdować się powinny zwyczajnie dwie trzecie części załogi z oficerem okrętowym, urząd portowy może jednak ze względu na wielkość załogi lub na stanowisko okrętu zmniejszyć tę ilość.

Na okrętach rozebranych, w porcie przytwierdzonych, powinna znajdować się straż tak silna, jak to urząd portowy stósownie do okoliczności postanowi.

W porze nocnej na każdym bez wyjątku okręcie w porcie będącym, stać ma na pokładzie majtek na straży.

§. 20.

Trzymanie psów na pokładzie okrętów, przytwierdzonych w szeregu lub do brzegów, jest wzbronione.

§. 21.

Wzbronione jest utrzymywanie światła nie osłonionego na pokładzie okrętów, w basenach portowych lub kanalach szeregiem stojących.

Do zapalania ognia na dole celem wykadzania, potrzebne jest pozwolenie

urzędu portowego, który zarazem wyda odpowiednie polecenia.

Podczas ładowania lub wyładowywania przedmiotów palnych, wzbronione jest najsurowiej palenie tytoniu na pokładzie i pod pokładem, jakoteż na dole, tudzież na brzegu tuż około tych przedmiotów.

§. 22.

W razie pożaru na okręcie lub innego nieszczęścia w jakiemkolwiek miejscu portu, szyprowie ze swymi załogami powinni przygotować się do dania pomocy w razie, gdyby urzad portowy wezwał ich do tego. Kierowanie robotami

mającemi na celu ratunek, należy do urzędu portowego.

Gdy na okręcie wybuchnie pożar lub zdarzy się jakieś nieszczęście, zagrażające bezpieczeństwu publicznemu, szyper a mianowicie strażnik tego okrętu, gdyby zaś on tego nie uczynił, strażnik sąsiedniego okrętu winien dzwonić na gwałt dzwonem okrętowym i nadto uwiadomić urząd portowy.

§. 23.

W ogóle, gdyby niebezpieczeństwo zagrażało portowi i okrętom w nim stojącym, szyper obowiązany jest nawet bez zarządzenia urzędu portowego, uczynić to, co stósownie do okoliczności mogłoby zapobiedz klęsce lub ją zmniejszyć.

§. 24.

Gdy się ładuje lub wyładowuje proch, amunicyą i materyały wybuchowe, naftę i inne przedmioty palne, stósować się trzeba do przepisów w tej mierze obowiązujących.

§. 25.

Zapas prochu i przedmiotów pirotechnicznych, przeznaczonych na własny użytek, złożyć ma okręt w miejscu przeznaczonem do zachowywania tych przedmiotów, zanim zajmie stanowisko w porcie. Również wykręcić należy naboje z broni palnej, zanim okręt zajmie stanowisko.

Przedmioty powyższe wolno wziąć napowrót dopiero wtedy, gdy okręt jest

gotów do podróży i brzeg lub basen portowy już opuścił.

§. 26.

Strzelanie z dział i innej broni palnej, jakoteż palenie ogni sztucznych w obrębie portu bez osobnego pozwolenia urzędu portowego, jest wzbronione.

Pod względem noszenia broni na lądzie, szyper zobowiązać winien załogę do posłuszeństwa zarządzeniom, które urząd portowy wyda na podstawie przepisów, w tej mierze w miejscu obowiązujących i jemu zakomunikuje.

§. 27.

Wszelkie przedmioty, które mają być z okrętu wyłożone lub na okręt ładowane, trzeba jak najrychlej z brzegu uprzątnąć i na pokład przenieść i przez noc nie wolno ich zostawić na brzegu.

W razie uchybienia temu przepisowi, służba portowa sprzątnie owe przedmioty na koszt i niebezpieczeństwo opieszałych, zwrócone zaś będą dopiero po zapłaceniu wydatków i kar pieniężnych, w rozporządzeniu niniejszem prze-

pisanych.

W przypadkach udowodnionej konieczności, urząd portowy może pozwolić, aby owe przedmioty zostawiono przez noc na brzegu, lecz pod warunkiem zachowania przepisów cłowych, w tej mierze obowiązujących. Gdyby między niemi znajdowały się przedmioty palne, urząd portowy przydać ma do nich swoję straż na koszt właściciela.

§. 28.

Bez pozwolenia urzędu portowego, nie wolno balastu żadnego rodzaju brać na okręt, wyładowywać ani też przenosić z jednego okrętu na drugi.

Czynności takie odbywać się mogą tylko we dnie i używać trzeba do nich zawsze żagla lub płótna żaglowego namazionego, aby balast nie wpadł w wodę.

Balast brać trzeba w miejscach do tego przeznaczonych i w tych miejscach

wyładowywać.

Także do ładowania lub wyładowywania rzeczy sypkich, używać trzeba żagli lub płótna żaglowego namazionego.

§. 29.

Wrzucanie popiołu, zuzli węglowych i innych rzeczy tego rodzaju w większej ilości w wodę, jest zabronione. Przedmioty takie mają się składać w miejscu, które urząd portowy lub właściwe Władze miejscowe wyznaczą.

§. 30.

Przechylanie okretów, jakoteż utykanie szczelin od zewnatrz, odbywać się może tylko za szczególnem pozwoleniem urzedu portowego w miejscach do tego przeznaczonych.

Także do utykania wewnatrz i do wszelkich takich robót, z któremi łaczy się gotowanie materyałów bitumicznych, jak smoły itp., postarać się trzeba, aby

urzad portowy wydał zarzadzenia.

W czasie robót tego rodzaju, używać trzeba wszelkich ostrożności, których natura rzeczy wymaga.

§. 31.

Nie wolno zostawiać w wodzie okrętów popsutych, nie zdatnych do żeglugi. Szyper okrętu, który w obrębie portu osiadł na mieliźnie lub zatonał, obowiązany jest puścić go na wodę, ten ostatni jednak tylko w tym razie, jeżeliby tamował komunikacyą.

Gdyby szyper lub właściciel nie uczynił zadość powyższym przepisom w terminie przez urząd portowy wyznaczonym, urząd portowy zarządzi sam

usuniecie lub wydobycie na koszt i niebezpieczeństwo okrętu i ładunku.

§. 32.

Burzenie okrętu po za obrębem warsztatu jest w ogóle zabronione. W przypadkach jednak, zasługujących na względy, urząd portowy może w porozumieniu z Władzą cłowa dać pozwolenie do burzenia w innych miejscach, w tym razie, gdy to ani nie przerwie ani nie zatamuje komunikacyi. W obrębie portu nie wolno w żadnym razie burzyć dalej jak do wysokości jednego metra nad powierzchnia wody, pozostała zaś część okrętu trzeba rozebrać na warsztacie lub w innem miejscu, który urząd portowy wyznaczy.

§. 33.

Utykanie szczelin, naprawianie i burzenie okrętu w nocy bez szczególnego pisemnego pozwolenia urzędu portowego, jest zabronione.

§. 34.

Gdyby okręt postradał na wodach obrębu portowego przedmioty własnego ładunku lub porządki okrętowe, a szyper nie mógł ich niezwłocznie wydobyć lub znaleść, winien uwiadomić o tem urząd portowy, aby uzyskać pozwolenie do wydobycia ich później, lub aby urząd portowy sam zarządził ich wydobycie na koszt szypra lub właściciela, któremu te wydobyte przedmioty zostaną oddane za zwrotem poniesionych wydatków i opłatą znaleźnego.

Ktoby znalazi przedmioty takie w morzu, lub gdy je morze na brzeg wyrzuci i wział do siebie, winien uwiadomić o tem urząd portowy celem dalszego zarządzenia, znalezione zaś przedmioty oddać ma niezwłocznie Władzy cłowej

dla wzięcia w urzędowe zachowanie.

§. 35.

Wynoszenie przynależytości okrętowych wszelkiego rodzaju lub przedmiotów należących do ładunku bez wyraźnego pozwolenia szypra lub właściciela okrętu albo ładunku, jest osobom należącym do załogi zabronione.

§. 36.

Każdy szyper jest obowiązany uwiadamiać niezwłocznie urząd portowy o wszelkich dostrzeżonych uszkodzeniach w palach, przyrządach do przytwierdzania okrętów, sygnałach i murach brzegowych, jakoteż o zatonięciu lub osiędnięciu na mieliźnie łodzi i okrętów, nakoniec o wszelkiej, jakiegobądź rodzaju przeszkodzie, żeglugę tamującej.

§. 37.

Szyper jest odpowiedzialny za wynagrodzenie szkody, któraby w urządzeniach w §. 36 wzmiankowanych, wyrządzona została przez jego okręt, jego łodzie lub jakaś osobę z jego okrętu. Przypadki nadzwyczajne uwalniają od odpowiedzialności.

§. 38.

W ciągu pobytu w obrębie portu, szyper czuwać ma nad zachowaniem się załogi okrętowej i napominać ją, aby się nie dopuszczała uchybień lub wykroczeń.

Także i w obrębie portowym prawo porządkowego karcenia na okręcie należy do szypra.

§. 39.

Gdyby szyper postrzegł, że dla przywrócenia na pokładzie okrętowym porządku ciężko zagrożonego, potrzebuje niezbędnie pomocy władzy publicznej, winien zażądać tejże od urzędu portowego.

Jeżeli okret jest zagraniczny, szyper oznajmić ma to żądanie swoje za pośrednictwem reprezentanta konsulowskiego swego narodu. Gdyby zaś w porcie nie było takiego reprezentanta konsulowskiego lub gdyby zwłoka była niebezpieczna, może szyper wystósować prośbę wprost do urzędu portowego.

Na pokładzie okrętu zagranicznego może urząd portowy wykonywać czynność urzędowa bez uczęstnictwa właściwego reprezentanta konsulowskiego tylko wtedy, gdy uczęstnictwo takie nie jest uzasadnione odpowiedniemi traktatami.

§. 40.

Zabrania się przeszkadzania służbie portowej, gdy pełni swoje obowiązki, mieszania się w jej czynności urzędowe, obrażania jej i zachowywania się względem niej w sposób ubliżający jej powadze.

§. 41.

W obrębie portu nie wolno kąpać się w morzu w takich miejscach, których Władza właściwa nie przeznaczyła na kąpiele publiczne.

§. 42.

Bez pozwolenia urzędu portowego nie wolno dawać na okrętach przytułku obcym osobom.

§. 43.

Szyper okrętu jakiejkolwiek bandery obowiązany jest niezależnie od przepisów, tyczących się wysiadania żeglarzy na ląd, uwiadomić urząd portowy w przeciągu 24 godzin a gdyby okręt miał wcześniej odpłynąć, jeszcze przed odpłynicciem, gdyby kto z załogi okrętowej został oddalony lub tajemnie oddalił się z pokładu.

§. 44.

Szyper okrętu zagranicznej bandery obowiązany jest złożyć w urzędzie portowym przed wzięciem odprawy, odpis regestru czeladzi okrętowej.

§. 45.

Szyper otrzyma odprawę i pozwolenie do odpłyniecia z portu nie pierwej, aż gdy uczyni zadość przepisom, tyczącym się wykazów towarowych i wykaże dostatecznie, iż opłacił należytości żeglarskie i cłowe i wszelkie opłaty ciężące

na okrecie lub towarach.

Również nie otrzyma odprawy, dopóki ciężące na szyprze kary pienieżne, jakoteż koszta postępowania karnego nie zostana zapłacone, a gdyby uszkodzono port lub jego zakłady, dopóki szkoda nie będzie nagrodzona, lub dopóki nie będzie dana odpowiednia rękojmia, iż zapłata nastąpi później w ciągu czasu, który urząd portowy a według okoliczności Władza sądowa oznaczy.

§. 46.

Gdyby z jakiejkolwiek przyczyny Władza do tego powołana wzięła okret w sekwestr, urząd portowy ma prawo użyć środków, nie pozwalających okretowi odpłynać.

§. 47.

Wykroczenia przeciwko przepisom powyższym, karane będą stósownie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30 września 1857 (Dz. u. p. Nr. 198), kara pieniężną w kwocie aż do 100 zł. lub aresztem od 6 godzin aż do 14 dni.

§. 48.

Gdy z przekroczenia takiego wynika obowiązek wynagrodzenia za uszkodzenie własności rządowej lub prywatnej, urząd portowy winien wyrządzoną szkodę zbadać i orzec tymczasowo o obowiązku wynagrodzenia, jeżeli ugoda pomiędzy stronami nie da się osiągnąć. Gdyby strona poczytywała się za pokrzywdzoną tem tymczasowem orzeczeniem, wolno jej zwykłą drogą prawa szukać pomocy przeciw drugiej stronie.

§. 49.

W postępowaniu karnem stósowane będą w ogóle te przepisy, które obo-

wiazuja we względzie karania wykroczeń przeciwko policyi morskiej.

Władza portowa, która według przepisów o karaniu wykroczeń przeciwko policyi morskiej jest właściwa, stanowi pierwsza, Władza morska druga a ministerstwo handlu trzecia instancya.

Odwołanie się przeciw orzeczeniu wnieść trzeba w ciagu dni 15.

W razie, gdyby druga instancya zatwierdziła orzeczenie pierwszej instancyi, chociażby wymiar kary zmniejszyła, dalsze odwołanie się jest niedopuszczalne. Dochód z kar pieniężnych wpływa do funduszu zapomogowego marynarzy.

§. 50.

Termin przedawnienia dla czynów w rozporządzeniu niniejszem wzmiankowanych wynosi 3 miesiące.

Wytoczenie postępowania karnego przerywa ten termin.

§. 51.

Każdy szyper bez względu na banderę, winien mieć egzemplarz niniejszego porządku policyi portowej.

Egzemplarz ten wydaje urząd portowy po odebraniu raportu o przybyciu

za opłatą przepisanej należytości.

§. 52.

Przepisy §§fów 2, 5, 9 ustęp pierwszy, 11, 12, 14 ustęp pierwszy, 15, 16, 18, 24, 29, 34, 36, 37, 40, 48 i 50 niniejszego rozporządzenia, stosują się także do okrętów wojennych.

Okręty wojenne, któreby miały przez dłuższy czas stać przy brzegu, podle-

gają zwyczajnie przepisom §fu 25go.

§. 53.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 kwietnia 1884.

Od dnia, w którym rozporządzenie niniejsze zacznie obowiązywać, wszystkie istniejące dotąd przepisy, o ile tyczą się spraw, rozporządzeniem niniejszem urządzonych, tracą moc swoję.

Pino r. w.

34.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 14 marca 1884,

urządzające sprzedaż bez przepisu lekarskiego w aptekach publicznych.

Odnośnie do przepisów §§fów 16 i 17 postanowienia kancelaryi nadwornej z dnia 3 listopada 1808, L. 16135, które wciągnięte zostały także do instrukcyj dla aptek, przez Władze krajowe wydanych i zrewidowanych, rozporządza się celem dokładniejszego oznaczenia tych leków, których w aptekach nie wolno sprzedawać bez przepisu lekarskiego, co następuje:

1. Następujące leki i przetwory, jakoto:

Aloë, Amylum nitrosum, Chloroformium, Euphorbium, Elaterium, Gutti, Ipecacuanha, Jalapa, Sabina, Scammonium, Syrupus Diacodii;

2. wszystkie w farmakopei austryackiej "Editio sexta" i w cenniku lekarstw

† oznaczone środki lekarskie;

3. wszelkie leki, które wprawdzie nie są oznaczone krzyżykiem w farmakopei i cenniku lekarstw, lecz wyszczególnione są w tablicy dawek n eprzekraczalnych, przydanej do cennika lekarstw na rok 1884, wydawać wolno z aptek tylko za pisemnemi przepisami lekarzy i chirurgów, upoważnionych do wykonywania praktyki lekarskiej.

Podobnież wszelkie przetwory lekarskie, które stósownie do rozporządzenia z dnia 17 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 152), tylko w aptekach wolno trzymać na sprzedaż i sprzedawać, jeżeli w skład ich wchodzi jeden ze środków lekarskich, przytoczonych w powyższych ustępach, wydawać wolno tylko za przepisem

lekarskim.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1884 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, sloweńskim, iliryjsko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1884 w którymkolwiek z ośmiu języków 2 zł. 50 c. i można go odbierać osobiście lub będzie posyłany bezpłatnie.

Cena roczników 1864 do 1883 włącznie, ale tylko dla tych, którzy zechcą nabyć wszystkie, wynosi 40 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujacych cenach:

Ц														
Rocznik	1851	za	1	zł.	30	c.	Ro	cznik	1871	za	2	zł.	~~	c.
77	1856	77	2	77	45	97		77	1872	77	3	77	20	77
77	1857	77	2	77	85	77		77	1873	77	3	77	30	77
77	1861	77	1	77	50	27)		27	1874					
77	1862	77	1	27)	40	27)		77	1875	77	2	77		77
77	1863	27)	1	77	4 0	77		9)	1876	#7			50	77
77	1864	27	1	77	40	77		27	1877	37	1	7)		77
77	1865	33	2	77	-	77		ħ	1878	27	2	77	30	77
77	1866				20	70		77	1879	77	2	97	30	77
27)	1867	77	2	77		77		77	1880	77	2	77	20	77
77	1868	27)	2	77		77		17	1881	27	2	97	20	77
77	1869	77	3	39		77		77	1882	77	3	77		77
77	1870	77	1	77	4 0	77		77	1883	27)	3	37		27

Roczniki wydań w innych 7 językact z lat 1870 do 1883 włącznie, dostać można po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niezupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po upływie tego terminu reklamujący zapłacić winni należytość handlową (1/4 arkusza za 1 c.).

Po cenie handlowej (1/4 arkusza za 1 c.) dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

-como

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część X. — Wydana i rozesłana dnia 25 marca 1884.

35.

Ustawa z dnia 16 marca 1884,

mocą której dla zasłonienia wierzycieli od czynności szkodę im przynoszących, przepisy ustawy o upadłościach i postępowania egzekucyjnem zmienione a względnie uznpełnione zostają.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Jeżeli ktoś przed ogłoszeniem upadłości był dłużnikiem, kompensata z wzajemną pretensyą krydataryusza, oprócz przypadków oznaczonych w §. 21 ustawy o upadłościach z dnia 25 grudnia 1868 (Dz. u. p. 1869 Nr. 1), równie i w tym razie miejsca nie ma, gdy wzajemna pretensya do krydataryusza wprawdzie jeszcze przed ogłoszeniem upadłości powstała, albo od osoby trzeciej nabytą była, jednakże posiadacz wzajemnej pretensyi w chwili jej powstania a względnie nabycia, miał wiadomość o tem, że żądanie o ogłoszenie upadłości co do majątku krydataryusza wniesione zostało, albo, że tenże będąc zaprotokołowanym w regestrze handlowym, wstrzymał wypłaty.

Przepis ten nie ma zastósowania, jeżeli pretensya wzajemna do krydataryusza wcześniej nad sześć miesięcy przed ogłoszeniem upadłości powstała, a względnie w drodze odstapienia nabyta była, albo jeżeli posiadacz wzajemnej pretensyi, takowa przyjąć lub wierzyciela krydataryusza zaspokoić był obowiązany, a w chwili zawarcia zobowiązania, ani o żądaniu ogłoszenia upadłości co do majątku krydataryusza, ani o zawieszeniu przez niego wypłat, wiadomości

nie miał.

Twierdzenie, że się wiedziało lub nie wiedziało o powyżej wymienionych okolicznościach, przez przysięgę główną dowodzić nie można; wolno jednak dowodzić przez przysięgę główną takich okoliczności faktycznych, z których o wiadomości lub niewiadomości wnioskować można.

§. 2.

Jeżeli wierzyciel, który żąda ogłoszenia upadłości co do majatku swego dłużnika, występuje z wiarogodnemi zarzutami, to należy ogłosić upadłość, choćby w chwili wniosku o ogłoszenie upadłości, jeden tylko był osobisty wierzyciel lub majatek okazywał się za szczupły do pokrycia kosztów postępowania konkursowego.

W takim przypadku ogłoszenie upadłości można zrobić zawisłem od złożenia kaucyi na koszta postępowania konkursowego, której wysokość sędzia oznaczy.

§. 3.

Jeżeli przeprowadzona przeciwko dłużnikowi egzekucya o zapłatę należytości pieniężnej nie odniosła skutku, z przyczyny, że albo przedmiotów do wykonania egzekucyi nie było, albo też znaleziono jedynie przedmioty, z których się jasno okazuje, że te, ze względu na ich mała wartość, na prawa zastawu na tych przedmiotach już innym wierzycielom służące, lub też ze względu na pretensye przez trzecie osoby do tych przedmiotów roszczone, sa niedostateczne; Sad powołany do wydania zezwolenia na pierwszy stopień egzekucyi, obowiązany jest na żądanie wierzyciela, za poprzedniem wysłuchaniem dłużnika, polecić temuż, aby na terminie w tym celu wyznaczonym, swój majatek i miejsce, gdzie się szczegółowo przedmioty tegoż znajduja, podał i przysięgę wykonał na to, że podania jego są rzetelne i że nic z swego majatku nie zamilczał.

Gdyby dłużnik na tym terminie nie stanał, albo przysięgi złożyć nie chciał, może Sad na wniosek wierzyciela zarządzić przyaresztowanie dłużnika. Co do wykonania aresztu, stósować należy przepisy ustawy sadowej o zarządzaniu aresztu jako środka przymusowego. Łaczny czas zarządzonego aresztu sześciu

miesięcy przechodzić nie może.

§. 4.

Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia ogłoszenia. W dniu tym traca moc obowiązującą wszystkie przepisy, które się z jej treścią nie zgadzają.

Przepis §. 1go nie ma zastósowania do czynności, które przed nadaniem tej

ustawie mocy obowiazującej przedsięwzięte były.

§. 5.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi sprawiedliwości. Wiedeń, dnia 16 marca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Prazák r. w.

36.

Ustawa z dnia 16 marca 1884,

o zaprzeczaniu ważności czynności prawnych, tyczących się majątku niewypłatnego dłużnika.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Oddział I.

Zaprzeczanie ważności czynności prawnych w postępowaniu konkursowem.

§. 1.

Po ogłoszeniu upadłości, przedsięwzięte poprzednio czynności prawne, dotyczące krydataryusza, moga być stósownie do przepisów niniejszego Oddziału zaprzeczane i za pozbawione skutku względem wierzycieli uznane.

§. 2.

Zaprzeczaniu ważności ulegają:

I. Wszelkie czynności prawne, które krydataryusz w wiadomym drugiej stronie zamiarze pokrzywdzenia swych wierzycieli, w ostatnich dziesięciu latach przed ogłoszeniem upadłości, przedsięwział.

§. 3.

- II. Następujące w ostatnim roku przed uznaniem upadłości przedsięwzięte czynności prawne:
- 1. Wszelkie pod tytułem darmym rozporządzenia krydataryusza dotyczące majątku jego, o ile do takowych prawem nie jest obowiązany i o ile te nie są zwykłemi nie wielkiej wartości przygodnemi podarunkami; możność ta zaprzeczania rozciąga się i do tych kontraktów krydataryusza, które są częścią odpłatne, częścią darme, o ile się darmemi okazują;
- 2. zabezpieczenie posagu, oprawy lub pensyi wdowiej na majatku meża, jak niemniej zwrót posagu lub wydanie oprawy albo pensyi wdowiej, o ile maż w czasie dokonania aktu tego, ani kontraktem przy zawarciu malżeństwa lub objęciu posagu zawartym, ani v razie ustania wspólności malżeńskiej, prawem do tego zobowiązanym nie był;
- 3. zabezpieczenie na majątku żony pretensyi męża z ustanowienia posagu pochodzącej, albo oddanie mężowi ustanowionego z majątku żony posagu, o ile żona w czasie tej czynności, kontraktem przy zawieraniu małżeństwa zdziałanym, do jej wypełnienia obowiązaną nie była;
- 4. odplatne umowy malżeńskie krydataryusza bądź przed, bądź po wejściu w związek malżeński, lub też z bliskimi krewnymi zawarte, o ile wierzyciele krydataryusza przez zawarcie kontraktu pokrzywdzeni będą, a strona druga nie udowodni, że jej w czasie zawarcia kontraktu, zamiar krydataryusza

pokrzywdzenia wierzycieli, wiadomym nie był. Za bliskich krewnych krydataryusza należy uważać te osoby, które z nim albo z jego żoną a względnie z mężem, w prostej linii lub w drugim stopniu linii pobocznej są spokrewnione lub spowinowacone.

§. 4.

III. Wszelkie w ostatnich sześciu miesiącach przed ogłoszeniem upadłości przez krydataryusza z osobami nie należącemi do wymienionych w §. 3cim, 1. 4, zawarte akta kupna, zamiany i dostawy, o ile strona druga, w aktach tych, marnowania majątku ze szkodą wierzycieli, dorozumiewać się musiała.

§. 5.

IV. Wszelkie czynności prawne po zawieszeniu wypłat przez krydataryusza, którego firma jest do regestru handlowego wpisana, przedsięwzięte, jak niemniej czynności po wniesieniu żądania o ogłoszenie upadłości, lub wciągu dwóch ostatnich tygodni przed jednym z dwóch rzeczonych terminów zdziałane, a dające jednemu z wierzycieli zabezpieczenie jego wierzytelności lub zaspokojenie, którego tenże albo nie miał prawa żądać, albo nie w tym sposobie lub nie w tym czasie, jeżeli wierzyciel nie udowodni, że w czasie tego zabezpieczenia lub zaspokojenia, zamiar krydataryusza zapewnienia mu tą czynnością prawną większej korzyści niż drugim wierzycielom, wiadomym nie był.

Dowód ten przyjęty być nie może, skoro stwierdzono, że wierzyciel w czasie przedsięwzięcia czynności prawnej miał wiadomość o zawieszeniu wypłat lub

o wniesieniu żądania o ogłoszenie upadłości.

Rzeczona czynność prawna zaprzeczona być nie może, jeżeli przedsięwziętą była wcześniej niż na rok przed ogłoszeniem upadłości.

§. 6.

V. Wszelkie czynności prawne, o ile już §fem 5tym nie są objęte, po zawieszeniu wypłat przez krydataryusza, którego firma jest wpisana do regestru handlowego, lub po wniesieniu żądania o uznanie upadłości, zawarte, a wierzycielowi zabezpieczenie lub zaspokojenie pretensyi dające, o ile tenże w chwili przystąpienia do tej czynności, wiedział o zawieszeniu wypłat lub o wniesieniu żądania o uznanie upadłości.

To postanowienie nie ma zastósowania do czynności prawnych, któremi wierzycielowi zaspokojenie o tyle udzielonem zostaje, o ile pretensya jego w sposób wolny od zarzutu jest tak zabezpieczona, że mu nawet przy upadłości służy

prawo żądania, aby przed innymi był zaspokojony.

§. 7.

Zaprzeczenie zabezpieczenia nie ulega wyłączeniu przez to, iż takowe uczynione było według §. 63 ustawy o upadłościach z dnia 25 grudnia 1868 (Dz. u. p. 1869 Nr. 1) w celu zadośćuczynienia zleceniu.

§. 8.

Nie można żądać od odbiorcy na podstawie §fu 6go zwrotu wypłaty weksli krydataryusza, jeżeli według prawa wekslowego odbiorca był obowiązany do przyjęcia zapłaty, pod rygorem utracenia regresu wekslowego do innych wekslowo zobowiązanych.

§. 9.

VI. Wszelkie czynności prawne, przepisami §§. 2 do 7 nie objęte, po zawieszeniu wypłat przez krydataryusza, którego firma do regestru handlowego jest wpisana, lub po wniesieniu żądania o ogłoszenie upadłości, zawarte, a szkodę wierzycielom przynoszące, o ile druga strona, w chwili przystąpienia do tej czynności, miała wiadomość o zawieszeniu wypłat lub wniesieniu żądania o ogłoszenie upadłości.

§. 10.

Na podstawie §§. 6 lub 9 nie może być zaprzeczoną ważność czynności prawnej, gdy takowa wcześniej niż sześć miesięcy przed ogłoszeniem upadłości zawartą została.

§. 11.

Ważność nabytków i wypłat, pochodzacych ze sprzedaży przedmiotów ruchomych pojedynczemi sztukami, w zakładach jawnie prowadzonych, lub na publicznych licytacyach, może być zaprzeczoną w granicach powyższych przepisów tylko o tyle, o ile zachodzi objęty §fem 2gim warunek możności zaprzeczenia.

§. 12.

Zaprzeczenia ważności nie wyłącza ta okoliczność, że na rzecz mającej temu uledz czynności prawnej, uzyskany został wykonalny wyrok, wykonalna ugoda, lub inny tytuł egzekucyjny, albo że owa czynność powstała w skutek prowadzonej egzekucyi na zabezpieczenie lub zaspokojenie. Jeżeli z powodu zaprzeczenia czynność prawna, za pozbawioną względem wierzycieli skutku uznaną została, to równie co do nich, bez osobnego zaprzeczenia, tytuł egzekucyjny i przedsięwzięte kroki egzekucyjne, moc swoję tracą.

§. 13.

Stósownie do §§. 2 i 3 zaprzeczane być moga:

- 1. Zaniedbane objęcie spadku na krydataryusza przypadłego, lub zaniedbane przyjęcie zapisanego mu legatu;
- 2. wyrok sędziego cywilnego wydany przeciw krydataryuszowi albo z powodu zupełnie zaniedbanej obrony, albo nieużycia służących mu środków zaczepnych lub obronnych, lub też użycia takowych w niewłaściwy sposób;
- 3. zaniedbanie przepisanego ustawa a do utrzymania zabezpieczenia lub dochodzenia ważności pewnego prawa potrzebnego kroku, do przedsięwzięcia którego krydataryusz edyktem sądowym z wyznaczeniem do tego terminu, wezwanym został.

§. 14.

Według poprzedzających postanowień mogą być zaprzeczane także czynności prawne, dotyczące spadku, jeszcze krydataryuszowi nieprzyznanego.

§. 15.

Zaprzeczenie ważności dopuszcza sie:

1. Przeciw temu, który pod względem ulegającej zaprzeczeniu czynności prawnej, jest kontraktowym wspólnikiem krydataryusza, albo przez tę czynność zabezpieczenie, zaspokojenie lub korzyść jaka odniósł;

2. przeciw spadkobiercy tej osoby, przeciwko której prawo zaprzeczenia,

według l. 1 uzasadnione było;

3. przeciw innemu bezpośredniemu następcy prawnemu, lub bezpośredniemu prawonabywcy tej osoby, przeciw której prawo zaprzeczenia opiera się na przepisie pod l. 1, jednakże tylko wtedy:

a) gdy tenże w czasie swego nabycia wiedział, że krydataryusz czynność prawną przedsięwział w zamiarze pokrzywdzenia swoich wierzycieli (§. 2), albo

b) gdy jego nabycie opiera się na takiej czynności prawnej, która z przepisu §. 3, l. 1, zaprzeczona być by mogła w razie, gdyby przez krydataryusza przedsięwzięta była, albo

c) gdy należy do rzędu osób w §. 3, l. 4. wymienionych, o ile nie udowodni, że mu w czasie nabycia, okoliczności, na których się prawo zaprzeczenia

przeciwko jego poprzednikowi opiera, wiadome nie były.

Przeciw dalszemu następcy lub prawonabywcy, zaprzeczenie ważności może być tylko wtedy dopuszczone, gdy prawo do tego według powyższych postanowień, tak przeciw niemu, jak i przeciw każdemu z jego poprzedników, jest uzasadnione;

4. przeciw spadkobiercy osoby, względem której na podstawie przepisu l. 3,

prawo zaprzeczenia było uzasadnione.

§. 16.

Do zaprzeczenia ważności jest powołany ogół wierzycieli, zastępowany przez zarządzcę masy. Wyjatkowo wierzyciele rzeczowi, w celu ochrony prawa swego do zaspokojenia z pewnych dóbr krydataryusza z pierwszeństwem przed drugimi lub też w celu zaprzeczenia pretensyj do tych dóbr innego hipotecznego wierzyciela, prawo zaprzeczenia wykonywać moga.

Prawo to może być wykonywanem przez pozew lub obronę.

§. 17.

Co przez czynność prawną, której ważność zaprzeczenia ulega, z majatku krydataryusza sprzedano, wydano lub uroniono, winno być do masy konkursowej powrócone.

Gdy zwrót nastapić nie może, należy się wynagrodzenie.

Przy oznaczeniu wysokości wynagrodzenia, ocenieniu innych powinności osoby do zwrotu obowiązanej i roszczeń z powodu poniesionego na rzecz nakładu, należy te osobe, w myśl powszechnej ustawy cywilnej, uważać za posiadacza w złej wierze, o ile w niniejszej ustawie nie jest inaczej postanowione.

§. 18.

Zobowiazania spadkodawcy na §fie 17 oparte, przechodza i na spadkobierców. Ograniczenie odpowiedzialności spadkobiercy, warunkowo spadek przyjmującego, oparte na prawie cywilnem, nie ulega przez to naruszeniu.

Jeżeli spadkobierca jest obowiazany powrócić jakie przedmioty do masy konkursowej, to, o ile już w skutek doręczenia mu skargi, za posiadacza w złej wierze nie ma być uważany, wtenczas tylko, jako na posiadaczu w złej wierze, cięży na nim odpowiedzialność przez czas jego posiadania, co do czynności prawnych o przedmioty te zawartych, w myśl powszechnej ustawy cywilnej, gdy mu wiadome były okoliczności, stanowiace podstawe do wniesienia skargi przeciwko spadkodawcy. Podług tej samej zasady oceniać należy obowiązek spadkobiercy do wynagrodzenia, jeżeli zwrot stał się niemożebnym dopiero w ciągu czasu jego posiadania.

§. 19.

Świadczenie pod tytułem bezpłatnym (§. 3, l. 1), odbiorca ma tylko zwrócić o tyle, o ile w czasie zaprzeczenia przez to świadczenie jeszcze jest wzbogacony. Dobrodziejstwo to jednak odbiorcy nie służy:

1. gdy nabycie choćby odpłatne, ulega zaprzeczeniu;

2. gdy odbiorca rzecz odebrana lub jej wartość wypuszcza w złej wierze z posiadania swego.

§. 20.

Gdy czynność prawna, której ważność zaprzeczona być może, polega na nadaniu, odstąpieniu, opuszczeniu lub zrzeczeniu się praw, albo na zapłaceniu lub zabezpieczeniu, natenczas obowiązki osoby, przeciw której zaprzeczenie jest wniesione, oceniać należy w duchu postanowień w §§. 17 do 19.

§. 21.

Jeżeli na rzeczach sprzedanych lub zastawionych, które zwrócone być mają, trzecie osoby, przeciw pierwszemu lub następnemu nabywcy rzeczy lub zastawu, nabyły praw takich, których ważność ani według powszechnej ustawy cywilnej, ani według przepisów niniejszej ustawy, zaprzeczona być nie może, w takim razie ten, za którego posiadania rzeczy te prawami, o których mowa, obciażone zostały, jeżeli jego nabycie, na zasadzie niniejszej ustawy zaprzeczeniu ulega, może być zmuszonym, w granicach poprzedzających przepisów, do wynagrodzenia ubytku wartości, jaka się okaże przez utrzymanie tych praw ze szkodą wierzycieli.

§. 22.

W przypadku §fu 8go może być ostatni regresowy dłużnik wekslowy, a w razie pozbycia wekslu na rachunek osoby trzeciej, ta osoba zmuszona do zwrotu zapłaconej sumy, jeżeli ostatniemu regresowemu dłużnikowi albo osobie trzeciej, w czasie, gdy weksel pozbywał, albo pozbyć kazał, była wiadoma jedna z okoliczności w §. 6 oznaczonych.

§. 23.

Jeżeli w skutek pozwu w drodze zaprzeczenia pozwany zobowiązany będzie do jakiego świadczenia, przedmiot tego świadczenia włączyć należy do masy konkursowej.

§. 24.

Co do reszty mogacej pozostać po przeprowadzeniu konkursu na skutek zaprzeczenia wywalczonego majatku, stosunki prawne na zaprzeczonych czynnościach pomiędzy krydataryuszem a zaczepionym przeciwnikiem zawartych oparte, pozostana nie naruszone a pytanie, do którego z tych dwóch pozostałość należy, winno być rozwiazane według ogólnych postanowień prawa cywilnego.

§. 25.

Strona, przeciw której zaprzeczenie uczyniono, może o tyle żądać zwrotu swego wzajemnego świadczenia, to jest tego, co na zasadzie zaprzeczonej czynności prawnej dała krydataryuszowi, o ile przedmiot w masie konkursowej jeszcze odróżniony być może, lub o ile masa wzbogaciła się wartościa wzajemnego świadczenia.

Z dalej sięgającem roszczeniem do zwrotu wzajemnego świadczenia, jak niemniej z żądaniem, powstałem w skutek zaprzeczenia, może strona przeciwna tylko

jako konkursowy wierzyciel przeciw masie konkursowej występować.

Jeżeli w upadłości nastąpił dział, w którym strona przeciwna z powodu zgłoszenia się nie z własnej winy spóźnionego, z tem roszczeniem uwzględniona nie została, natenczas stronie tej przy dalszym rozdziale masy przyznać należy z rozdzielić się mającej sumy, przedewszystkiem taka kwotę, iżby stanęła ona na równi z poprzednio uwzględnionymi wierzycielami.

§. 26.

Pretensya wniesiona w toku procesu o zaprzeczenie nie może być w drodze kompensaty umorzona przez pretensya strony przeciwnej do krydataryusza.

§. 27.

Prawo zaprzeczania ważności upada, w razie nie wystąpienia w drodze sądowej w ciągu jednego roku od ogłoszenia upadłości.

Oddział II.

Zaprzeczanie ważności czynności prawnych po za postępowaniem konkursowem.

§. 28.

Po za postępowaniem konkursowem, czynności prawne, majatku dłużnika dotyczące, mogą być w granicach postanowień tego Oddziału, w celu zaspokojenia wierzyciela zaprzeczone i względem niego za pozbawione skutku uznane.

§. 29.

Zaprzeczeniu ważności ulegaja:

I. Wszelkie czynności prawne, które dłużnik w ciągu ostatnich lat dziesięciu przed sądowem poparciem prawa zaprzeczenia, zawarł w zamiarze drugiej stronie wiadomym, przyniesienia swym wierzycielom uszczerbku.

§. 30.

II. Następujace, w ostatnim roku przed sadowem poparciem prawa zaprze

czenia ważności przedsięwzięte, czynności prawne:

1. Wszelkie pod tytułem darmym rozporządzenia dłużnika majątkiem do niego należącym lub w drodze spadku albo legatu na niego przypadłym, o ile do takowych prawem nie był obowiązany i o ile one nie stanowią zwykłych przygodnych, stosunkowo małej wartości podarunków; możność ta zaprzeczenia rozciąga się i do tych kontraktów dłużnika, które są częścią odpłatne, częścią darme, o ile się darmemi okazują;

2. zabezpieczenie posagu, oprawy lub pensyi wdowiej na majatku meża, jak niemniej zwrot posagu, lub wydanie oprawy albo pensyi wdowiej, o ile maż w czasie dokonania aktu tego, ani kontraktem przy zawarciu małżeństwa lub objeciu posagu zawartym, ani w razie ustania wspólności małżeńskiej, prawem do tego zobowiazanym nie był;

3. zabezpieczenie na majatku żony pretensyi meża z ustanowienia posagu pochodzacy, albo oddanie meżowi ustanowionego na majatku żony posagu, o ile żona w czasie tej czynności, kontraktem przy wchodzeniu w związek mał-

żeństwa zawartym, do jej wypełnienia obowiazana nie była;

4. odpłatne umowy małżeńskie dłużnika, badź przed badź po wejściu w związek małżeński, lub też z bliskimi krewnymi zawarte, o ile wierzyciele dłużnika przez zawarcie kontraktu pokrzywdzeni beda, a strona druga nie udowodni, że jej w czasie zawarcia kontraktu, zamiar dłużnika pokrzywdzenia wierzycieli, wiadomym nie był. Za bliskich krewnych dłużnika należy uważać te osoby, które z nim albo z jego żoną a względnie z mężem w prostej linii lub w drugim stopniu linii pobocznej są spokrewnione lub spowinowacone.

§. 31.

Zaprzeczenie ważności dopuszcza się:

1. przeciw temu, który pod względem ulegającej zaprzeczeniu czynności prawnej jest kontraktowym wspólnikiem dłużnika, albo przez tę czynność zabezpieczenie, zaspokojenie lub korzyść jaka odniósł;

2. przeciw spadkobiercy tej osoby, przeciw której prawo zaprzeczenia we-

dług l. 1 uzasadnione było;

3. przeciw innemu bezpośredniemu następcy prawnemu, lub bezpośredniemu prawonabywcy tej osoby, przeciw której prawo zaprzeczenia opiera się na przepisie pod l. 1, jednakże tylko wtedy:

a) gdy tenże w czasie swego nabycia wiedział, że dłużnik czynność prawną przedsięwział w zamiarze pokrzywdzenia swoich wierzycieli (§. 29), albo

b) gdy jego nabycie opiera się na takiej czynności prawnej, która z przepisu §. 30 l. 1 zaprzeczona by być mogła w razie, gdyby przez dłużnika przedsięwzięta była, albo

c) gdy należy do rzędu osób w §. 30, l. 4 wymienionych, o ile nie udowodni, że mu w czasie nabycia, okoliczności, na których się prawo zaprzeczenia

przeciw jego poprzednikowi opiera, wiadome nie były.

Przeciw dalszemu następcy lub prawonabywcy zaprzeczenie ważności może być tylko wtedy dopuszczone, gdy prawo do tego według powyższych postanowień, tak przeciw niemu, jak i przeciw każdemu z jego poprzedników, jest uzasadnione;

4. przeciw spadkobiercy tej osoby, względem której na podstawie przepisu

1. 3 prawo zaprzeczenia było uzasadnione.

§. 32.

Prawo zaprzeczenia ważności służy każdemu wierzycielowi, którego wierzytelność egzekwowana być może, bez względu na czas jej powstania, o ile egzekucya na majatku dłużnika nie przyniosła wierzycielowi całkowitego zaspokojenia lub domniemywać się należy, że takowego nie przyniesie.

Prawo to wykonywać można tak za pomoca skargi jak obrony.

(Polnisch.)

§. 33.

Jeżeli wierzyciel, nim jego wierzytelność będzie mogła być wyegzekwowaną, lub zanim się okaże, że egzekucya na majatku dłużnika do zupełnego zaspokojenia nie doprowadziła, lub doprowadzić nie zdoła, tę osobę, przeciw której jednę z wymienionych w §. 30 czynności prawnych przedsięwział, lub jej spadkobierców, aktem sądowym lub notaryalnym o zamiarze zaskarżenia tej czynności zawiadomił, natenczas termin roczny, we wstępie §. 30 wzmiankowany, liczyć się będzie wstecz od dnia doręczenia, o ile do upływu dwóch lat od tego terminu, nastąpi sądowe poszukiwanie prawa zaprzeczenia, a nadto domniemywać się można, że egzekucya na majątku dłużnika, już w czasie tego doręczenia, nie byłaby doprowadziła do zupełnego zaspokojenia wierzyciela.

Jeżeli doreczenie tej osobie, z która przedsięwzieta została jedna z czynności prawnych, w §. 30 wymienionych, lub jej spadkobiercom nie nastapiło, to rzeczone przedłużenie terminu we wszystkich przypadkach, ma tylko miejsce względem tego zaczepionego przeciwnika, któremu to doreczenie uskuteczniono.

§. 34.

Prawo zaprzeczenia ważności za pomoca obrony, może być w wykonanie wprowadzone, zanim pretensya występującego wierzyciela wykonalna się stanie.

Równie okoliczność, że wierzytelność wnoszącego zaprzeczenie jeszcze nie jest wymagalną, nie stanowi przeszkody pod względem uskutecznienia prawa zaprzeczenia w postępowaniu o podział ceny kupna, otrzymanej w drodze przymusowej przedaży.

§. 35.

Jeżeli zaprzeczenie nastąpiło za pomocą pozwu, wówczas z żądaniem, iżby zakwestyonowana czynność prawna w obec wierzyciela za nieważna uznana została, należy połączyć dalsze żądanie względem orzeczenia, co dla zaspokojenia wierzyciela, pozwany dać lub ponieść jest obowiązany.

§. 36.

Zwrotu wzajemnego świadczenia albo wierzytelności wznowionej w skutek zaprzeczenia, zaczepiony przeciwnik może poszukiwać tylko na dłużniku. Jeżeli z tego powodu żada ogłoszenia upadłości co do majatku dłużnika, to ciężący na nim według §§. 63, 64 i 198 ustawy o upadłościach z dnia 25 grudnia 1868 (Dz. u. p. 1869 Nr. 1), obowiązek wykazania swego prawa żadania, może być dopełniony przez złożenie zapadłego w tym sporze wyroku, jeżeli spór zaczepny był dłużnikowi oznajmiony.

§. 37.

O ile oddział niniejszy nie zawiera odmiennych postanowień, przepisy §§. 11, 12, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 21 i 26, winny być w właściwym duchu stósowane i w przypadku zaprzeczenia czynności prawnych dłużnika po za postępowaniem konkursowem.

§. 38.

Zaczepiony przeciwnik może się uwolnić od sporu o zaprzeczenie przez zaspokojenie należytości, jaką ma zaczepiający wierzyciel do dłużnika.

§. 39.

Okoliczność, że ważności tej samej czynności prawnej kilku wierzycieli w tym samym lub w różnych sporach zaprzecza, nie może w żadnym razie mieć następstwa, aby obowiązki zaczepionego przeciwnika, miarę w §§. 17 do 21 wskazaną, przechodziły.

§. 40.

Proces przez wierzyciela za pomocą pozwu o zaprzeczenie rozpoczęty, przerywa się przez ogłoszenie upadłości co do majątku dłużnika.

Zarzadzca masy może w takim procesie zajać miejsce wierzyciela, lub zanie-

chać dalszego działania.

O powziętem przez siebie w tym kierunku postanowieniu, zarządzca masy winien sądownie lub notaryalnie zawiadomić wierzyciela i zaczepionego po-

zwanego.

W razie opóźniania się zarzadzcy masy, może tak wierzyciel jak i zaczepiony pozwany wnieść do sadu konkursowego żadanie o polecenie zarzadzcy masy, aby do upływu oznaczonego dnia kalendarzowego, służące mu prawo wyboru wykonał i o zrobionym wyborze w tym sadzie oświadczenie złożył. To oświadczenie zarzadzcy masy sad konkursowy winien jest natychmiast podać do wiadomości stron spór wiodacych.

Jeżeli zarzadzca masy nie złoży oświadczenia w zakreślonym terminie, uwa-

żać to należy za zaniechanie dalszego działania.

Jeżeli zarządzca masy podejmie proces, to od czasu doręczenia jego oświadczenia służą tak jemu jak i zaczepionemu pozwanemu na nowo w całej pełni ter-

mina procesowe ustawa wskazane.

Gdy zarządzca masy odmówi dalszego działania, każda strona może takowe na nowo podjąć i dalej prowadzić, ale tylko pod względem kosztów procesu. Od dnia doręczenia oświadczenia sądowego strony, iż proces pod względem kosztów na nowo podejmuje, służy stronom co do terminów procesowych, dobrodziejstwo w poprzedzającym ustępie oznaczone.

Zaniechanie dalszego działania nie pozbawia zarządzcy masy możności wykonania samodzielnie prawa zaprzeczenia ważności w terminie służącym mu,

według niniejszej ustawy.

§. 41.

Przedłużenie terminu zaprzeczenia, przez wierzyciela według §. 33 uzyskane, służy także zarządzcy masy do wykonania prawa zaprzeczenia w przypadku ogłoszenia upadłości co do majatku dłużnika przed wniesieniem pozwu, jednak tylko w rozciągłości i pod warunkami, w jakichby i wierzyciel do zaprzeczenia miał prawo.

§. 42.

Na podstawie wyroku na pozew zaczepny jednego z wierzycieli zapadłego, sam tylko zarządzca masy egzekucyę przeciwko zaczepionemu pozwanemu po ogłoszeniu upadłości co do majatku dłużnika przedsiębrać i dalej prowadzić może.

Prawo to zarzadzcy masy nie ma zastosowania, jeżeli wierzyciel na zasadzie wydanego wyroku w pretensyi swojej jest zaspokojony lub jej zabczpieczenie otrzymał; uzyskanie jednak takiego zaspokojenia albo zabezpieczenia, podlega zaprzeczeniu w granicach postanowień w §. 6 zawartych.

§. 43.

Jeżeli w skutek procesu wszczętego pozwem zaczepnym przez wierzyciela, wpłynie jaki fundusz do masy konkursowej, to z tego funduszu należy zwrócić wierzycielowi zaczepiającemu koszta, na proces ten przezeń wyłożone.

§. 44.

Pretensye dające powód do zaprzeczenia ważności już przed ogłoszeniem upadłości co do majątku dłużnika powstałe, nie mogą być poszukiwane po ukończeniu konkursowego postępowania.

§. 45.

Przepisy §§ 40 do 44 nie stosuja się do zaczepnych pozwów wierzyciela rzeczowego, mających na celu obronę jego pretensyi o zaspokojenie przed innemi z oznaczonych dóbr dłużnika lub też zaprzeczenie roszczeń innego rzeczowego wierzyciela, tych samych dóbr dotyczących.

Oddział III.

Postanowienia wspólne.

§. 46.

O ile obowiązujące ustawy na środek zabezpieczenia zezwalają, można w procesie zaczepnym zastąpić poświadczenie co do istnienia niebezpieczeństwa, przez zabezpieczenie ze strony uprawnionego do wniesienia skargi co do tych pretensyj, jakieby dla zaczepionego przeciwnika, z użycia środków zabezpiecze-

nia, wyniknać mogły.

Jeżeli przeprowadzenie prawa do zaprzeczenia wymaga wniesienia do ksiag hipotecznych, natenczas uprawniony, za udowodnieniem wytoczonej skargi zaczepnej i warunków potrzebnych do zezwolenia na środki zabezpieczenia, może żadać w sadzie, przed którym się sprawa toczy, zanotowania w księgach hipotecznych wiszącego sporu. Zanotowanie to ma ten skutek, że wyrok wydany w sporze o zaprzeczenie ma moc zupełna także przeciw osobom, które dopiero po dniu wniesienia do sadu hipotecznego prośby o zanotowanie, praw hipotecznych nabyły.

§. 47.

Gdy prawo zaprzeczenia jest wykonane przez pozew, postępowanie sumaryczne ma miejsce także i w tych przypadkach, w których według ustawy, zwyczajne piśmienne lub ustne postępowanie stósowane być powinno. Jednakże przepisy §§. 8, 9 i 51 dekretu nadwornego z dnia 24 października 1845 (Nr. 906 Zb. pr. sąd.), jak równie przepisy §§. 9, 10 i 52 dekretu nadwornego z dnia 29 marca 1848 (Nr. 1130 Zb. pr. sąd.), w tych przypadkach zastósowania nie znajdują.

§. 48.

W sprawie dotyczącej zaprzeczenia ważności czynności prawnej, jak niemniej skutków tego zaprzeczenia, sędzia nie jest związany przepisami prawa w przedmiocie możności dopuszczenia lub ocenienia wartości dowodów; winien on rozstrzygać według własnego, niczem nie krępowanego i na sumiennem zbadaniu przywiedzionych dowodów osiągniętego przekonania.

Jeżeli możność zaprzeczenia czynności prawnej zawisła od dowodu wiadomości lub niewiadomości jakiej okoliczności, przysięga główna do ustanowienia tego dowodu o tyle tylko dopuszczona być może, o ile jest wskazana na takie faktyczne okoliczności, z których o wiadomości lub niewiadomości wnioskować można.

§. 49.

Gdy w sprawach drobiazgowych rozstrzygać wypadnie o zaprzeczeniu czynności prawnych, pod względem postępowania trzymać się należy przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 66).

§. 50

Wstrzymanie procesu o zaprzeczenie z powodu, iż zaprzeczona czynność prawna okazuje się być czynem ulegającym karze według powszechnego prawa karnego, może tylko wtedy nastąpić, gdy śledztwo karne jest już w toku i gdy prócz tego wyrok sądu cywilnego jest zawisły od orzeczenia sądu karnego o winie zaczepionego przeciwnika.

§. 51.

Przepisy niniejszej ustawy nie tamują dochodzenia szkody w myśl przepisów ustawy cywilnej, jeśli takowa przez czyn karygodny wyrządzoną została.

To samo się rozumie o prawie zarządzcy masy na ustawie cywilnej opartem, pod względem zaprzeczenia ważności kontraktów przez krydataryusza zawartych.

§. 52.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia. Do czynności prawnych przed tym dniem dokonanych, stósowaną być nie może.

Jeżeli która z czynności prawnych w §§. 3, l. 2, 3 i 30, l. 2, 3 za ulegające zaprzeczeniu uznanych, przedsięwzięta została po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy a małżeństwo w tym czasie już było zawarte, to czynność ta na zasadzie rzeczonych przepisów zaczepioną być nie może, skoro obowiązek do jej przedsięwzięcia wypływa z kontraktu na rok pierwej przed tą czynnością zawartego. Powyższe ograniczenie prawa zaprzeczenia ważności nie ma zastósowania, jeżeli jedna z wymienionych w §§. 3, l. 2, 3 i 30, l. 2, 3, czynności prawnych na zasadzie innego przepisu niniejszej ustawy zaczepioną będzie.

Z dniem ogłoszenia tracą moc swoje wszystkie prawne przepisy, odnoszące się do przedmiotów niniejszej ustawy, o ile nie zgadzają się z jej treścią.

§. 53.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi sprawiedliwości. Wiedeń, dnia 16 marca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Prazák r. w.

Rozporządzenie Ministrów spraw wewnętrznych handlu i rolnictwa z dnia 22 marca 1884,

ustanawiające termin, od którego Porządek targowy dla głównego wiedeńskiego targowiska na bydło w St. Marx, ogłoszony rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 3 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 145), nabywa mocy obowiązującej.

W myśl artykułu III rozporządzenia ministeryalnego z dnia 3 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 145) stanowi się, że Porządek targowy dla głównego wiedeńskiego targowiska na bydło w St. Marx, jakoteż przepisy przejściowe w artykule III, §§. 1—3 zawarte, temże rozporządzeniem ministeryalnem ogłoszone, nabywają mocy od dnia 30 marca b. r.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Falkenhayn r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XI. — Wydana i rozesłana dnia 30 marca 1884.

38.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 15 marca 1884,

o nadaniu oddziałowi straży skarbowej w Aucza-Livku w Przymorzu upoważnień komory pomocniczej II klasy.

C. k. oddziałowi straży skarbowej w Aucza-Livku w Przymorzu nadane zostały, poczawszy od d. 1 marca 1884, upoważnienia komory pomocniczej II klasy.

Dunajewski r. w.

39.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 27 marca 1884,

tyczące się przyłączenia powiatu sądowego bobrzeckiego do okręgu Sądu krajowego lwowskiego w Galicyi.

Na mocy Najwyższego przyzwolenia z dnia 23 b. m., oddziela się na zasadzie ustawy z dnia 26 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 62) powiat sądowy bobrzecki od okręgu Sądu obwodowego złoczowskiego i przyłącza do okręgu Sądu krajowego lwowskiego.

Rozporzadzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 października 1884.

Pražák r. w.

40.

Ustawa z dnia 29 marca 1884,

o dalszem pobieraniu podatków i opłat, tudzież o pokryciu wydatków rządowych w miesiącu kwietniu 1884.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd do pobierania nadal w ciągu miesiąca kwietnia 1884 istniejących podatków stałych i niestałych, tudzież opłat i dodatków według ustaw o opodatkowaniu obecnie obowiązujących a mianowicie dodatków do podatku zarobkowego i dochodowego w wysokości, ustawą skarbową z dnia 16 kwietnia 1883 (Dz. u. p. Nr. 47) oznaczonej.

§. 2

Wydatki administracyjne pokrywać należy w ciągu miesiąca kwietnia 1884 w miarę potrzeby na rachunek dotacyj, które ustawą skarbową na rok 1884 w odpowiednich rozdziałach i tytułach ustanowione być mają.

§. 3.

Pozwala się czerpać nadal w ciągu miesiąca kwietnia 1884 z kwot do końca marca 1884 pozostałych z dotacyi dodatkowej w sumie 210.000 zł., wyznaczonej ustawą z dnia 6 czerwca 1882 (Dz. u. p. Nr. 64) na budowę domów obronnych (koszar) dla żandarmeryi w okręgu krzywoszyjańskim i okolicy a ustawą z dnia 16 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 65) przedłużonej.

§. 4.

Wykonanie ustawy niniejszej, nabywającej mocy dnia 1 kwietnia 1884, porucza się Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 29 marca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w. Ziemiałkowski r. w. Falkenhayn r. w. Pražák r. w. Conrad r. w. Welsersheimb r. w. Dunajewski r. w. Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XII. – Wydana i rozesłana dnia 1 kwietnia 1884.

41.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 1 kwietnia 1884.

tyczące się obowiązkowego zaprowadzenia listów przewozowych dla kolei żelaznych z wydrukowanym znaczkiem stęplowym.

1. W obszarze królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, począwszy od dnia 1 stycznia 1885, wolno będzie używać, z wyjątkami w ustawie stęplowej wskazanemi, tylko listów przewozowych z wydrukowanym znaczkiem stęplowym a mianowicie, gdy się oddaje do stacyj austryacko-węgierskich, w każdym razie, gdy się zaś oddaje do stacyj, leżących po za obrębem monarchyi austryacko-węgierskiej, we wszystkich przypadkach, w których dla pewnych komunikacyj związkowych za zezwoleniem Władzy nadzorczej kolei nie zostały zaprowadzone formularze, różniące się od przepisanych powszechnie.

2. Rzeczone listy przewozowe wydrukowane są na papierze, mającym 37 centymetrów szerokości a 29 centymetrów wysokości, do posyłek wozowych,

białym, do pospiesznych, czerwonym.

3. Znaczek stęplowy na 1 i 5 centów wydrukowany jest czarno, z orłem wypukłym i umieszczony po lewej stronie napisu "List przewozowy" lub "List

pospieszno-przewozowy".

4. Na listach przewozowych, z lewej strony, powyżej oznaczenia wagonu, wyciśniety jest, jako pieczęć firmowa zarządów kolei żelaznych, c. k. orzeł, z napisem okólnym: "Dla zarządów austryackich kolei żelaznych. Z c. k. drukarni

nadwornej i rządowej".

5. Każdemu wolno zaraz przy zamawianiu listów przewozowych kazać w c. k. drukarni nadwornej i rządowej wydrukować na tychże swoje nazwisko lub firme i adres, a to albo w miejscu przeznaczonem na podpis posyłającego, albo, stósownie do regulaminu ruchu kolei żelaznych, §. 50, l. 7, ustęp 3 na odwrotnej stronie listu przewozowego, byle to nie zabrało miejsca na zapiski manipulacyjne kolei, przeznaczonego, tudzież adres odbiorcy, przedmiot posyłki

(Polnisch.)

i znak paki, nakoniec deklaracye, ustawami lub regulaminami dozwolone, wszy-

stkie te ostatnie szczegóły, w miejscach właściwych.

6. Wolno też dopiero później wydrukować (wylitografować, wycisnąć lub inaczej wyrazić) na liście przewozowym nazwisko lub firmę i adres oddawcy, adres odbiorcy, przedmiot posyłki i znak paki.

7. Listy przewozowe z wyciśnietym znaczkiem stęplowym, sprzedawane będa w ekspedycyi towarowej kolei żelaznych, jakoteż w innych miejscach, które

w miare potrzeby beda ogłaszane.

8. Čena ich wynosi, tak niemieckich jak dwujęzykowych, białych lub czerwonych, nie licząc należytości stęplowej:

a) w sprzedaży pojedynczemi sztukami, bez wyjatku na papierze tego samego

gatunku 1/2 centa za sztuke;

b) w sprzedaży najmniej po 1000 sztuk, na papierze przepisanym do sprzedawanych pojedynczemi sztukami 4½ zł. a na grubszym papierze, gdy to

będzie wyraźnie żądane, 5 zł. za każdy 1000 sztuk.

9. Na listach przewozowych, partyami najmniej po 1000 sztuk nabywanemi za poprzedniem zamówieniem w miejscu sprzedaży (l. 7), lub wprost w c. k. drukarni nadwornej i rzadowej, dodrukowane będzie bez podwyższenia ceny także jeszcze nazwisko lub firma, oraz adres posyłającego, w miejscu na jego podpis przeznaczonem.

10. Należytość za dodrukowanie nazwiska lub firmy i adresu posyłajacego w miejscu na podpis przeznaczonem, gdy partya wynosi mniej niż 1000 sztuk, tudzież za wydrukowanie innych dozwolonych dodatków, jako to znaków paki, adresu odbiorcy, nazwiska lub firmy i adresu posyłającego na odwrotnej stronie listu przewozowego, liczyć się będzie osobno, podług taryfy do tego ustanowionej.

11. Gdy zamawiający najmniej 1000 sztuk listów przewozowych, polecają wydrukowanie na nich nazwiska lub firmy i adresu w miejscu na podpis posyła-

jącego przeznaczonem, opuszcza się im prowizya stęplowa po 1 1/2 0/0.

Prowizya te opuszcza się także zarządom kolejowym od listów przewozowych, które biorą na sprzedaż.

12. Z psutych listów przewozowych nie można wymieniać za znaczki stę-

plowe, lecz tylko za nowe blankiety, przyczem płaci się po 1/2 c. od sztuki.

13. Wydawanie nowych listów przewozowych do dowolnego używania, rozpocznie się 1 lipca 1884 a później będzie osobno ogłoszone, odkad i pod jakiemi warunkami listy przewozowe z wydrukowanym znaczkiem stęplowym, dotychczas z c. k. drukarni nadwornej i rządowej wydawane, mają być wyjęte z używania.

14. Listy przewozowe, które na zasadzie ustawy są wolne od należytości, nabywać mają władze cywilne, wojskowe itd. w magazynach stępli swojego kraju, lub w c. k. drukarni nadwornej i rządowej za pisemnem zamówieniem.

Oddając posylkę, trzeba w liście przewozowym napisać dokładnie przyczynę

ustawową uwolnienia.

15. Od dnia, w którym rozporządzenie niniejsze zacznie obowiązywać, utracą moc swoję rozporządzenia z dnia 29 grudnia 1876 (Dz. u. p. Nr. 5 z r. 1877) i z dnia 8 października 1878 (Dz. u. p. Nr. 128).

Taryfa cen

listów przewozowych stęplowanych dla kolei żelaznych.

Liczba bie- żaca	Sztuk	R o d z a j	Ce	na e.	Uwaga
1	1000	list przewozowy do posyłki wozowej lub pospiesznej bez firmy	4	1/2	Bez względu czy w jednym czy w dwóch językach
11	1000	listów przewozowych do posyłek wozowych lub pospic- sznych z miejscem, firmą i prostym znakiem paki .	4	50	Proste znaki paki np. AE. BD. STE. itd.
III	1000	listów przewozowych do posyłek wozowych lub pospie- sznych z miejscem, firmą i dowolnym znakiem pak	5		Dowolne znaki paki np.
ĮV	1000	listów przewozowych do posyłek wozowych lub pospie- szuych z miejscem, firmą i prostym znakiem paki, jak Nr. II, lecz na lepszym papierze	5		
V	1000	listów przewozowych do posyłek wozowych lub pospic- sznych z miejscem, firmą i dowolnym znakiem paki, jak Nr. III, lecz na lepszym papierze	5	50	
VI		Za adresy i wszelkie inne dozwolone dodatki na odwrotnej stronie listów przewozowych, liczyć się będzie na 1000 sztuk o 50 c. więcej			
VII		Zamawiającym mniej niż 1000 sztuk listów prze- wozowych z firmą, liczyć się będzie za dodrukowanie tejże o l zł. więcej; kosztować przeto będą np. 500 listów przewozowych Nr. II 3 zł. 25 c. 500 " " Nr. III 3 " 50 " 500 " " Nr. IV 3 " 50 " 500 " " Nr. V 3 " 75 "			
VIII		Należytość stęplową po t c. lub po 5 c. od listu przewozowego, opłacić trzeba osobno.			

Gdy się zamawia listy przewozowe z firmą, trzeba posłać zamówienie opłatnie, za pośrednictwem biura sprzedaży lub wprost do Dyrekcyi c. k. drukarni nadwornej i rządowej, dołączając egzemplarz listu przewozowego z wyrażeniem, jakie dodatki A—N są pożądane i kwoty przypadającej według numerów taryfy ll—VIII za żądaną ilość.

Dozwolone dodatki na odwrotnej stronie listu przewozowego.
A. Z posyški N. N
B. Dla posłania dalej N. N
C. Do rozporządzenia N. N "kolej żelazna wolna od zobowiązań".
D. Pod aseknracyą N. N
Inne objaśnienia ustawami lub regulaminem dozwolone. E. Ponieważ nie daję tylu dozorców, ilu kolej żelazna żąda, t. j
F. Oświadczam, iż zgadzam się, aby kolej żelazna przewożąc moją dla pana
G. Ja
H. Oświadczam niniejszem, iż zgadzam się, aby w tym razie, gdyby adresat nie odebrał posyłki w ciągu najbliż szych sześciu godzin po otrzymanin uwiadomienia, przypadających w czasie na ekspedycyą wyznaczonym, lec także w niedziele i święta, posyłka oddana została Władzy administracyjnej, celem jak najrychlejszego usunię cia z lokali dworcowych i do dalszego zarządzenia. Oddawca.
I. Oświadczam niniejszem, iż zgadzam się, aby w takim razie, gdyby adresat nie odebrał posyłki w 24 godzinac po otrzymaniu uwiadomienia, które zaraz po nadejścia będzie mu doręczone, posyłka zwrócona mi została n mój koszt; nadto, aby towar, gdyby odesłanie go napowrót w ciągu trzech dni, licząc od chwili nadejścia d miejsca przeznaczenia, było dla braku stósownego pociągu niemożebne, wydany został Władzy administracyj nej, celem jak najrychlejszego nsunięcia posyłki z lokali dworcowych i do dalszego zarządzenia. Oddawca.
K. Potwierdzam niniejszem, że gdy kolej żelazna odbierała dla przewiezienia towar poniżej wyszczególniony ani go nie wsżono, ani ilości sztuk nie oznaczano.
L. Oświadczam, iż zgadzam się, aby towar poniżej wyszczególniony pozostał na składzie, póki go nie będzi można ładować.
M. Oświadczam, iż zgadzam się, aby towar poniżej wyszczególniony, przewieziony był wagonami niekrytemi lunie całkiem zamkniętemi i biorę na siebie odpowiedzialność za szkodę, która powstać może w skutek niebezpie czeństwa, łączącego się z tym sposobem transportowania.
N. Oświadezam niniejszem, że nskuteczniając naładowanie i wyładowanie towarn poniżej wyszczególnionego, biorna siebie odpowiedzialność za uszkodzenie tego towarn lub wagonów kolej żelaznej.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIII. — Wydana i rozesłana dnia 6 kwietnia 1884.

42.

Umowa kolejowa z dnia 9 maja 1883,

pomiędzy monarchyą austryacko-węgierską, Turcyą, Serbią i Bulgaryą.

(Zawarta w Wiedniu dnia 9 maja 1883, ratyfikowana przez Jego c. i k. Apostolską Mość w Wiedniu dnia 12 października 1883, ratyfikacye wymieniono w Wiedniu dnia 23 października 1883).

Nos Franciscus Josephus Primus, divina favente clementia Austriae Imperator;

Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae, superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus. Quum a Plenipotentiariis Nostris et illis Osmanorum Imperatoris, Serbiae Regis, et Bulgariae Principis de viis ferreis inter utriusque Nostrum ditiones conjungendis conventio die nona mensis Maji anni currentis Viennae inita et signata fuit tenoris sequentis:

Pierwopis.

Le Gouvernement de Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie,

le Gouvernement de Sa Majesté le Rci de Serbie,

le Gouvernement de Sa Majesté Impériale le Sultan, et

le Gouvernement de Son Altesse le Prince de Bulgarie, animés du désir de favoriser et de régler, par l'exécution des jonctions des voies ferrées prévues aux articles X, XXI et XXXVIII du Traité de Berlin, le trafic entre Leurs territoires, ont résolu de conclure une Convention et ont nommé à cette fin pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté Impériale et Royale Apostolique:

le Sieur Gustave Comte Kálnoky de Körös-Patak, Chambellan et Conseiller intime actuel, Son Ministre de la Maison Impériale et des affaires étrangères, Général dans Ses armées et

le Sieur Ladislas de Szögyényi-Marich de Magyar-Szögyén et Szolgaegyháza, Chambellan et Conseiller intime actuel, Premier Chef de Section au Ministère de la Maison Impériale et des affaires étrangères.

Sa Majesté le Roi de Serbie:

le Sieur Milan M. Boghitchévitch, Son envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près Sa Majesté Impériale et Royale Apostolique,

Sa Majesté Impériale le Sultan:

Sadoullah Pacha, Son Embassadeur extraordinaire et plénipotentiaire près Sa Majesté Impériale et Royale Apostolique,

Przekład.

Rzad Najjaśniejszego Cesarza austryackiego, Króla czeskiego itd. i Króla Apostolskiego węgierskiego,

Rząd Najjaśniejszego Króla serbskiego,

Rząd Jego Cesarskiej Mości Sultana i

Rząd Jego Wysokości księcia bulgarskiego, pragnąc ułatwić i urządzić stosunki handlowe pomiędzy obszarami swoich państw przez przywiedzenie do skutku kolei żelaznych łaczacych, w artykułach X, XXI i XXXVIII Traktatu berlińskiego, przewidzianych, postanowiły zawrzeć umowę i do tego celu mianowały swoimi pełnomocnikami a to:

Jego Cesarska i Królewska Apostolska Mość:

JMPana hrabiego Gustawa Kálnoky de Körös-Patak, szambelana i rzeczywistego tajnego radcę, Swego ministra cesarskiego domu i spraw zewnętrznych, general-majora i

JMPana Władysława Szögyényi-Maricha de Magyar-Szögyén i Szolgaegyháza, szambelana i rzeczywistego tajnego radce, pierwszego naczelnika wydziału w ministerstwie cesarskiego domu i spraw zewnętrznych,

Najjaśniejszy Król serbski:

JMPana Milana M. Bogiczewicza, Swego nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra przy Jego cesarskiej i królewskiej Apostolskiej Mości,

Jego cesarska Mość Sułtan:

Sadoullaha basze, Swego nadzwyczajnego i pełnomocnego ambasadora przy Jego cesarskiej i królewskiej Apostolskiej Mości. Son Altesse le Prince de Bulgarie:

le Sieur Nicolas S. Stoitchoff, ancien Ministre, et

le Sieur Constantin Stoiloff, ancien Ministre,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article 1.

En exécution des dispositions arrêtées par les articles X, XXI et XXXVIII du Traité de Berlin, les Parties contractantes s'engagent à faire construire et raccorder et à livrer à l'exploitation simultanément à la date du 15 octobre 1886 les lignes désignées dans les articles 2, 3, 4 et 5 ci-après conformément aux dispositions de la présente wartykulach 2, 3, 4 i 5. Convention.

Article 2.

Le Gouvernement Impérial et Royal d'Autriche-Hongrie s'engage à faire construire et raccorder et à livrer à l'exploitation simultanément à la date susdite du 15 octobre 1886 une jonction de Budapest par Semlin jusqu'à la frontière hongroise-serbe à Belgrade.

Article 3.

Le Gouvernement Impérial ottoman s'engage à faire construire et raccorder et à livrer à l'exploitation simultanément à la date susdite du 15 octobre 1886:

1° le raccordement de la ligne déjà existante de Constantinople-Bellova à la ligne à construire de Nich par Sophia jusqu'à la frontière ottomane-bulgare;

2° un embranchement qui se détachera, aux environs de Pristina, ou de tout autre point qui sera trouvé convenable par les autorités Impériales Jego Wysokość Ksiaże bulgarski:

JMPana Mikolaja S. Stoiczowa, byłego ministra i

JMPana Konstantyna Stoilowa, byłego ministra,

którzy, okazawszy sobie wzajemnie swoje pełnomocnictwa i znalaziszy je w dobrej i należytej formie, zgodzili się na następujące artykuły:

Artykuł 1.

Czyniac zadość postanowieniom zawartym wartykułach X, XXI i XXXVIII Traktatu berlińskiego, zobowiazuja się Strony rokujace kazać wybudować, przyłaczyć i jednocześnie dnia 15 października 1886 oddać na użytek publiczny zgodnie z przepisami umowy niniejszej, linie wyszczególnione poniżej

Artykuł 2.

Rzad cesarski i królewski austryacko-węgierski zobowiązuje się kazać wybudować, przyłaczyć i oddać na użytek publiczny jednocześnie w rzeczonym dniu 15 października 1886 linia łaczaca od Budapesztu na Zemuń aż do granicy wegiersko-serbskiej pod Belgradem.

Artykuł 3.

Rzad cesarsko-ottomański zobowiazuje się kazać wybudować, przyłączyć i oddać na użytek publiczny jednocześnie w rzeczonym dniu 15 października 1866:

1. linia łaczaca pomiędzy istniejaca już koleja żelazna konstantynopolitańsko-bellowska a koleja, która wybudowana być ma od Niszu na Zofia aż do granicy ottomańsko-bulgarskiej;

2. odnoge wychodzaca w okolicy Pristiny albo z któregokolwiek innego, przez władze cesarsko-ottomańskie za odpowiedni uznanego punktu kolei żeottomanes, du chemin de fer déjà existant laznej salonicko-mitrowickiej już istnieSalonique-Mitrovitza et qui sera conduit, | jacej i poprowadzona w kierunku, za suivant le tracé jugé le plus convenable wspólna zgoda za najwłaściwszy uznad'un commun accord, jusqu'à la frontière ottomane-serbe, pour se joindre à la ligne serbe désignée au Nº 3 de l'article 4 ci-après.

Article 4.

Le Gouvernement Royal de Serbie s'engage à faire construire et raccorder et à livrer à l'exploitation simultanément à la date susdite du 15 octobre 1886:

1° La ligne de Belgrade à Nich, se raccordant près de Belgrade à la ligne

de jonction hongroise.

2° Une ligne de raccordement de Nich à la frontière serbo-bulgare viâ Pirot vers Bellova dans la direction de

Constantinople.

3° Une ligne de raccordement de Nich par Vranja à un point de la frontière serbo-ottomane à déterminer de cemmun accord, pour se joindre à la ligne ottomane désignée dans l'article 3 sous Nº 2.

Article 5.

Le Gouvernement Princier de Bulgarie s'engage à faire construire, à raccorder et à livrer à l'exploitation simultanément à la date susdite du 15 octobre 1886 un chemin de fer se raccordant à la ligne à construíre par la Serbie de Nich via Pirot à la frontière bulgaro-serbe et lequel ira de ladite frontière par Çaribrod et Sophia jusqu'à la frontière bulgaro-ottomane, pour se joindre à la ligne Constantinople-Bellova qui sera conduite jusqu'à ce point.

Article 6.

Les Gouvernements voisins s'engagent à faire procéder, par une Com- mianowaé i wysłać na miejsce komisya mission spéciale, nommée par eux et osobna, która wykona badania technienvoyée sur les lieux, aux études tech-czne, potrzebne do oznaczenia miejsca

nym, aż do granicy ottomańsko-serbskiej, gdzie bedzie miała uście do linii serbskiej, wzmiankowanej poniżej w artykule 4 pod Nr. 3.

Artykuł 4.

Rzad królewsko-serbski zobowiazuje sie kazać wybudować, przyłaczyć i oddać na użytek publiczny jednocześnie w rzeczonym dniu 15 października 1886:

1. kolej żelazna od Belgradu do Niszu z uściem pod Belgradem do kolei

wegierskiej łaczacej;

2. linia lacząca od Niszu aż do granicy serbsko-bulgarskiej na Pirot ku Bellowy w kierunku Konstantynopola;

3. linia łacząca od Niszu na Vranja aż do pewnego miejsca granicy serbskoottomańskiej za wspólną zgodą oznaczonego, z uściem do linii ottomańskiej, wzmiankowanej w artykule 3 pod Nr. 2.

Artykuł 5.

Rząd książęcy bulgarski zobowiązuje się kazać wybudować, przyłączyć i oddać na użytek publiczny jednocześnie w rzeczonym dniu 15 października 1886 kolej żelazna, łączącą się z linią, którą Serbia wybudować ma od Niszu na Pirot do granicy bulgarsko-serbskiej a idacą od tejže granicy na Carybrod i Zofia až do granicy bulgarsko-ottomańskiej i łaczącą się z linią konstantynopolitańskobellowska, która aż do tego miejsca be dzie doprowadzona.

Artykuł 6.

Rządy sąsiadujące zobowiązują się niques nécessaires pour fixer le point de na granicy, gdzie linie ich maja sie la frontière où la jonction de leurs lignes z soba laczyć. Rzeczone prace przygol'expiration d'un an à partir du jour de l'échange des ratifications de la présente Convention.

De même les Parties contractantes prennent l'engagement de fournir, dans le délai précité, la preuve qu'elles ont assuré selon leur convenance, soit par une concession définitive, soit par l'adjudication des travaux, l'exécution jusqu'au 15 octobre 1886 des lignes à construire sur leurs territoires respectifs.

Article 7.

Afin de simplifier autant que possible par rapport au trafic des voyageurs et des marchandises, les Gouvernements réservent d'établir, d'un commun accord, des stations communes de frontière et de relais de manière à ce que les bureaux frontière des pays que les organes des dits bureaux puissent fonctionner immédiatement l'un jedna po drugiej. après l'autre.

Dans le cas où des stations communes de frontière et de relais seraient établies, on est convenu que l'exploitation des lignes de jonction à partir de ces stations communes, jusqu'à la frontière territoriale sera remise à l'administration qui exploite la ligne de jonction située sur le territoire voisin. L'indemnité à payer par cette administration sera fixée d'un commun accord, mais ne devra dépasser le montant de 5 pour 100 du capital employé à la construction.

Article 8.

Les chemins de fer à construire en

respectives devra avoir lieu. Ces tra-|towawcze beda skończone i rzady intevaux préparatoires seront terminés et les resowane oznacza miejsca polaczenia points de jonction fixés par les Gouver- najpóźniej przed upływem roku od dnia nements respectifs, au plus tard avant wymiany ratyfikacyj umowy niniejszej.

> Również zobowiazuja się Strony rokujące udowodnié w ciągu rzeczonego okresu, że badź przez nadanie stanowczej koncesyi, badź przez poruczenie budowy, co za lepsze uznają, zabezpieczyły, aby linie, które na ich obszarach maja być wybudowane, zostały skończone do 15 października 1886.

Artykuł 7.

Ażeby ile możności uprościć spral'exercice du contrôle douanier et autre wowanie kontroli clowej i wszelkiej innej, tyczącej się podróżnych i towarów, Rzady sasiednie wymawiaja sobie, iż zaprowadza za wzajemna zgoda wspólne stacye graniczne i zmiennicze w taki sposób, iżby urzędy pograniczne krajów sasiednich mogły tam być złaavoisinants intéressés y soient réunis et czone a służba tych urzędów mogła wypełniać swoje obowiazki bezpośrednio

> Na wypadek, gdyby miały być zaprowadzone wspólne stacye graniczne i zmiennicze, zgodzono się, aby ruch na liniach łaczacych, poczawszy od tych stacyj wspólnych aż do granicy kraju, poruczony był zarzadowi, który utrzymuje ruch na linii złaczonej, położonej w obszarze kraju sasiedniego. Wynagrodzenie, które zarząd ten ma płacić, oznaczone będzie za wspólna zgoda, lecz nie powinno przenosić kwoty pięć od sta kapitalu na budowe wylożonego.

Artykul 8.

Koleje żelazne, które na zasadzie vertu de la présente Convention devront umowy niniejszej maja być wybudowaêtre construits et exploités, pour autant ne, powinny być wybudowane i w ruchu que l'intérêt du trafic réciproque le utrzymywane, o ile dobro wspólnego demande, d'après des règles uniformes, obrotu tego wymaga, wedlug tych sanotamment:

1° Ces chemins de fer auront, en conformité avec les lignes contiguës, la largeur de voie ordinaire, c'est à dire un intervalle de 1.436 mètres en lumière des rails.

2º Le matériel roulant devra être construit d'après des règles uniformes et de telle manière qu'il puisse librement circuler non seulement de la ligne du propre territoire sur celle du pays voisin, mais aussi sur les lignes de jonction des autres Parties contractantes.

3º Le service des signaux à introduire sur les lignes en question sera conforme au système en vigueur sur les lignes de jonction austro-hongroises.

Article 9.

Sur les chemins de fer à construire en vertu de la présente Convention aucune différence ne sera faite dans le même pays entre les sujets des Parties contractantes, quant aux prix de transport et aux taxes publiques, comme au temps et mode d'expedition.

De même les marchandises importées de l'un des pays dans l'autre, soit pour y rester, soit pour y passer en transit, n'y seront, sous aucun des rapports susmentionnés, traitées moins favorablement que les marchandises indigènes.

Article 10.

En ce qui concerne les tarifs pour le trafic des marchandises et autres objets de transport de tout genre sur les lignes à construire en vertu de la présente Convention, on est convenu des dispositions suivantes:

I° Chacune des Parties contractantes se réserve pleine liberté de fixer les tarifs du trafic local sur son propre territoire.

mych zasad i prawideł, mianowicie:

1. Koleje te powinny mieć tak samo jak linie, z któremi sie łączą, normalną szerokość szlaku, to jest 1.436 metrów w świetle szyn.

2. Wszelkie wozy urzadzone być winny według tych samych zasad i w taki sposób, iżby nie tylko z linii własnego kraju na linie kraju sasiedniego, lecz oraz na linie łaczące wszystkich innych państw rokujących mogły bez przeszkody przechodzić.

3. Na liniach rzeczonych zaprowadzona bedzie służba sygnałowa według tego samego systemu co na kolejach austryackich, z któremi owe linie mają

być połączone.

Artykul 9.

Na kolejach żelaznych, które na zasadzie umowy niniejszej mają być wybudowane, nie będzie w tym samym kraju żadnej różnicy pomiędzy poddanymi Stron rokujących tak we wzgledzie cen przewozu i opłat publicznych jak i we względzie czasu i sposobu ekspedyowania.

Również z towarami, wprowadzanemi z jednego kraju do drugiego, czy mają tam zostać czy dalej być powiezione, nie wolno obchodzić się pod żadnym z powyższych względów gorzej,

jak z towarami krajowemi.

Artykuł 10.

Co się tyczy taryf do przewozu towarów i innych przedmiotów wszelkiego rodzaju, transportowanych kolejami żelaznemi, które na zasadzie umowy niniejszej mają być wybudowane, zgodzono sie na nastepujące postanowienia:

I. Każda ze Stron rokujących zastrzega sobie zupełną wolność ustanawiania taryf dla obrotu miejscowego na

swoim własnym obszarze.

Il est entendu qu'on ne pourra traiter comme trafic local, au sens des dispositions précédentes, le transport des marchandises et d'autres objets de toute sorte qui passent la frontière en rupture de charge.

II° Les tarifs pour le trafic international seront fixés sur la base du principe de la nation la plus favorisée, ainsi qu'il suit:

1° La Sublime Porte s'engage à ne pas appliquer au trafic avec des pays tiers ni directement ni indirectement des taxes unitaires kilométriques moindres, ni autres facilités, ni faveurs que celles qui sont appliquées aux mêmes articles dans le trafic avec l'Autriche-Hongrie.

La Sublime Porte prend les mêmes engagements relativement à la Serbie et à la Bulgarie.

Il est toutefois entendu que les dispositions précédentes seront applicables aux lignes de jonction ottomanes déjà existantes, en autant que des droits acquis en vertu de concessions antérieures ne s'y opposent.

2° La Bulgarie s'engage à ne pas appliquer au trafic avec des pays tiers ni directement ni indirectement des taxes unitaires kilométriques moindres, ni autres facilités, ni faveurs que celles qui sont appliquées aux mêmes articles dans le trafic avec l'Autriche-Hongrie.

La Bulgarie prend les mêmes engagements relativement à la Turquie et à la Serbie.

3° Conformément au principe de la réciprocité la Turquie et la Bulgarie jouiront des mêmes avantages sur les lignes serbes. Ces avantages leur sont également garantis sur la ligne de jonction hongroise devant aboutir à Budapest, ainsi que sur les lignes qui relient aujourd'hui Budapest à Vienne, en tant que pour ces derniers des droits déjà existants, acquis en vertu de concessions, ne s'y opposent.

Zgodzono sie, że przewóz towarów i innych przedmiotów wszelkiego rodzaju, które w przerywanym obrocie przechodza przez granice, nie może być uważany za obrót miejscowy w duchu postanowień powyższych.

II. Dla obrotu miedzynarodowego ustanowione będą taryfy podług zasady jak dla narodu, któremu się najbardziej sprzyja, w sposób następujący:

1. Wysoka Porta zobowiazuje się nie zaprowadzać ani bezpośrednio ani pośrednio dla obrotu z trzeciemi krajami niższych opłat taryfowych i żadnych innych ułatwień lub ulg, któreby nie służyły tym samym przedmiotom w obrocie z monarchya austryacko-węgierska.

Wysoka Porta bierze na siebie to samo zobowiązanie w obec Serbii i Bulgaryi.

Nadto zgodzono się, że postanowienia powyższe odnosić się mają także do linij łaczących ottomańskich już istniejących, o ile pozwalają na to prawa nabyte mocą dawniejszych koncesyj.

2. Bulgarya zobowiązuje się nie zaprowadzać ani bezpośrednio ani pośrednio dla obrotu z trzeciemi krajami niższych opłat taryfowych i żadnych innych ułatwień lub ulg, któreby nie służyły tym samym przedmiotom w obrocie z monarchyą austryacko-węgierską.

Bulgarya bierze na siebie to samo zobowiązanie w obec Turcyi i Serbii.

3. Stósownie do zasady wzajemności, Turcya i Bulgarya będą doznawały na liniach serbskich tych samych korzyści. Korzyści te będą im służyły także na linii łączącej węgierskiej, która będzie dochodziła do Budapesztu, jakoteż na liniach, łączących obecnie Budapeszt z Wiedniem, o ileby na tych ostatnich nie stały temu na przeszkodzie prawa już istniejące, nabyte na podstawie koncesyj.

Article 11.

Les administrations des chemins de fer à construire en vertu de la présente Convention introduiront des correspondances directes pour le transport des personnes et des marchandises entre leurs stations principales, y compris Constantinople et Salonique. Des correspondances directes seront de même établies entre lesdites stations principales, y compris Constantinople et Salonique d'une part et Vienne et Budapest de l'autre.

Les administrations des chemins de fer intéressés seront tenues à s'entendre sur les arrangements nécessaires pour les règlements et les tarifs directs à appliquer au trafic international.

Ces tarifs directs seront établis sur la base de taxes unitaires kilométriques égales. Il sera cependant tenu compte des rampes de 10 par 1000 ou dépassant ce chiffre et des courbes d'un rayon de 600 métres ou moindre, en fixant dès à présent que le nombre réel des kilomètres pourra être augmenté, suivant une échelle à concerter entre les administrations des chemins de fer intéressés, d'une quote-part qui, au maximum, ne pourra dépasser les 100 pour cent.

Ces tarifs directs et les autres arrangements concertés entre les administrations seront soumis par elles à l'approbation des Gouvernements respectifs.

Article 12.

Les chemins de fer à construire en vertu de la présente Convention ayant pour but d'établir non seulement une communication directe entre l'Autriche-Hongrie et la Serbie d'une part et la Turquie d'Europe et la Bulgarie de l'autre, mais encore la communication indirecte de ces derniers pays avec les autres Etats européens, les Gouvernements intéressés auront soin que les administrations des ces chemins de fer, cye kolei żelaznych, układając

Artykuł 11.

Zarządy kolei żelaznych, które na zasadzie umowy niniejszej mają być wybudowane, zaprowadzą obrót bezpośredni do przewozu osób i towarów pomiedzy swojemi stacyami głównemi, licząc tu Konstantynopol i Salonikę. Również zaprowadzony będzie obrót bezpośredni pomiedzy rzeczonemi stacyami głównemi, licząc tu Konstantynopol i Salonike z jednej a Wiedniem i Budapesztem z drugiej strony.

Zarządy interesowanych kolei żelaznych zobowiązane będą do porozumienia się z sobą i pozawierania potrzebnych układów we względzie regulaminów i taryf bezpośrednich dla obrotu międzynarodowego.

Bezpośrednie taryfy te ułożone będą na zasadzie opłat od jednostki i kilometro. Jednakowoż będzie czyniony wzgląd na spadki, wynoszące 10 na 1000 lub więcej i na krzywizny o promieniu mającym 600 metrów lub krótszym i postanawia się już teraz, że ilość rzeczywista kilometrów może być powiększona podług skali przez zarządy interesowanych kolei żelaznych, przyjetej, o część krotną, która jednak nie może wynosić więcej jak 100 od sta.

Zarządy kolejowe obowiazane są przedstawić rządom swoim do zatwierdzenia taryfy bezpośrednie, jakoteż inne układy, które między sobą pozawierają.

Artykuł 12.

Ponieważ celem kolei żelaznych, które na zasadzie Umowy niniejszej maja być wybudowane, jest nietylko połączenie bezpośrednie monarchyi austryacko-węgierskiej i Serbii z jednej a Turcyi europejskiej i Bulgaryi z drugiej strony, lecz oraz połaczenie bezpośrednie tych ostatnich krajow z innemi państwami europejskiemi, Rządy interesowane dołożą starania, aby administra-

service des trains, pourvoient à ce que les trains de voyageurs et de marchandises qui desserviront sur ces lignes le transit, recoivent une correspondance directe et commode, tant entre eux-mêmes qu'avec les lignes contiguës.

La Sublime Porte assurera, de plus, à ces trains une correspondance conforme également sur les lignes déjà existantes jusqu'à Constantinople et Salonique.

Quant au nombre des trains de voyageurs en transit circulant de Vienne et Budapest jusqu'à Constantinople et Salonique, il est expressément stipulé qu'il y aura un train au moins par jour, allant dans chaque direction, pour le transport de la poste et des voyageurs, et ayant une vitesse de 35 kilomètres à l'heure, au minimum, y compris les haltes. Cette vitesse minimum peut, la première année à partir de la mise en exploitation, être réduite à 30 kilomètres à l'heure (haltes comprises).

Article 13.

Les Parties contractantes s'engagent à garantir la circulation sur les voies ferrées entre leurs territoires contre toute perturbation et entrave. En conséquence il ne sera admis sur le territoire de l'une des Parties contractantes aucune exécution sur l'accessoire se trouvant sur ce territoire et appartenant à un chemin de fer de l'autre Partie contractante, en particulier sur le matériel fixe et roulant, ainsi que sur les restants en caisse et les créances qui résultent du trafic réciproque.

Article 14.

Dans le trafic réciproque des chemins de fer à construire en vertu de la présente Convention des règlements sanitaires autant que possible uniformes seront appliqués à la désinfection des transports et des moyens de transport. Il en sera de même pour les autres mesures préventives contre les maladies d'infection d'hommes et d'animaux.

en établissant d'un commun accord le wspólna zgoda porzadki ruchu, miały na względzie tę okoliczność, że pociagi osobowe i towarowe do obrotu przewozowego służace, winny łaczyć sie wygodnie i bezpośrednio tak między soba jak i z liniami, które się z soba stykaja.

> Nadto Wysoka Porta postara się, aby z temi pociagami łaczyły się w sposób odpowiedni także pociągi na istniejacych już liniach do Konstantynopola i

Saloniki prowadzących.

Co się tyczy pociagów osobowych przechodnich, utrzymujacych obrót między Wiedniem i Budapesztem a Konstantynopolem i Salonika, postanowiono wyraźnie, że najmniej jeden pociąg dziennie będzie szedł w każdym kierunku dla przewozu poczty i podróżnych z chyżościa najmniej 35 kilometrów na godzinę z przestankami. W pierwszym roku po otwarciu ruchu, chyżość te najmniejsza zredukować można aż do 30 kilometrów na godzinę (z przestankami).

Artykuł 13.

Strony rokujące zobowiązują się zabezpieczyć ruch na kolejach łaczących ich kraje od wszelkich przerw i przeszkód. Z tego powodu znajdująca się na obszarze jednej ze Stron rokujacych własność kolei żelaznej drugiej Strony, mianowicie zaś jej nieruchomości i park wozowy, jakoteż zasoby kasowe i należytości pochodzace z wspólnego obrotu, wolne będa od wszelkiej egzekucyi.

Artykuł 14.

W obrocie wspólnym na kolejach żelaznych, które na zasadzie Umowy niniejszej maja być wybudowane, zaprowadzone będa ile możności jednakowe przepisy lekarskie pod względem odwietrzania posyłek i wagonów. Rozumie się to także o wszelkich innych środkach, majacych zapobiegać chorobom zaraźliwym ludzi i zwierzat.

Article 15.

Les autorites de surveillance des de toutes les lignes de jonction pourront directement correspondre entre elles pour toutes les questions relatives à l'exploitation et au trafic.

Article 16.

En ce qui concerne le détail des formalités à concerter par rapport à la révision douanière et à l'expédition des bagages des voyageurs, ainsi que des marchandises importées et exportées, Gouvernements contractants donnent mutuellement l'assurance qu'ils admettront sur les lignes à construire en vertu de la présente Convention ainsi que sur celles qui y seront raccordées, dans l'intérêt du commerce, toute facilité et toute simplification compatibles avec les lois en vigueur dans leurs pays respectifs.

Les Parties contractantes faciliterent sur leurs territoires la circulation réciproque par chemin de fer, en établissant des raccordements directs entre les lignes au point de leur jonction et en faisant passer le matériel roulant d'une

ligne sur l'autre.

Les Parties contractantes exempteront à la frontière où se trouvent les jonctions directes et où a lieu le passage du matériel roulant, les marchandises de la déclaration, du déchargement et de la révision à la frontière, ainsi que de la fermeture des colis, pourvu qu'elles entrent dans des wagons clos selon le règlement, qu'elles soient destinées à être conduites dans ces mêmes wagons à un endroit à l'intérieur du pays où se trouve un bureau de douane ou de finance autorisé à l'expédition, et qu'elles soient déclarées à l'entrée par la remise des listes de chargement et des lettres de voiture.

Les marchandises qui, dans des wagons clos selon les règlements et sans gonach wedlug przepisów zamkniętych

Artykuł 15.

Władze nadzorcze kolei żelaznych, chemins de fer, ainsi que les directions jakoteż dyrekcye wszystkich łaczacych się kolei będą korespondowały ze sobą bezpośrednio we wszystkich sprawach, tyczacych się ruchu na kolejach i obrotu.

Artykuł 16.

Co się tyczy formalności rewizyi cłowej i ekspedycyi towarów wprowadzanych i wyprowadzanych, które to formalności będa póżniej szczególowo określone, Rzady rokujące dają sobie zapewnienie, że na liniach, które na zasadzie Umowy niniejszej maja być wybudowane, jakoteż na tych, które niemi maja być połaczone, zaprowadza dla dobra handlu wszelkie ułatwienia i uproszczenia, na jakie tylko pozwola ustawy w ich krajach obowiazujace.

Strony rokujące postarają się o ułatwienie na swoich obszarach wzajemnego obrotu kolejowego przez zaprowadzenie bezpośrednich połaczeń pomiędzy liniami w punkcie ich zetkniecia sie i przez przechodzenie parku ruchomego

z jednej linii na druga.

Na granicy, gdzie znajdują się połaczenia bezpośrednie i gdzie park ruchomy przechodzić może, Strony rokujace beda uwalniały towary od deklaracyi, wyładowania i rewizyi, jakoteż od opieczętowania pak, pod warunkiem, by wchodziły w wagonach podług przepisu zamkniętych i szły w tych samych wagonach do takiego miejsca w glębi kraju, w którym znajduje się komora cłowa lub urzad podatkowy, tudzież aby je oznajmiono przy wprowadzeniu przez złożenie wykazów ładunkowych i listów przewozowych.

Towary przechodowe, które w waêtre déchargées, passent en transit sur le i bez wyładowania przechodza na obszar

en venant du territoire de l'autre ou y étant destinées, seront exemptées de la déclaration, du déchargement et de la révision, ainsi que de la fermeture des colis, tant à l'intérieur qu'aux frontières, pourvu qu'elles soient déclarées au transit par la remise des listes de chargement et des lettres de voiture.

L'application de ces dispositions est cependant subordonnée à la condition que les administrations des chemins de fer intéressées répondent de l'arrivée des wagons, en temps opportun et avec fermeture intacte, au bureau d'expédition situé a l'intérieur du pays ou à celui de sortie.

Bien qu'en général les dispositions précédentes ne trouvent pas d'application aux déchargements des marchandises, il reste d'ailleurs entendu que néanmoins, dans les cas où un pareil déchargement devient nécessaire par suite de la très grand distance entre les lieux de chargement et de déchargement, ces facilités pourront être étendues aux déchargements en question à la condition qu'ils aient lieu sous contrôle réglementaire.

Les Gouvernements voisins auront à s'entendre ultérieurement, quant au réglement à établir pour le service des douanes aux stations frontière.

Article 17.

Les administrations des postes et télégraphes des Parties contractantes auront à s'entendre ultérieurement, quant au règlement à établir pour le service respectif sur les lignes des chemins de fer en question. Il est convenu toutefois dès à présent que les institutions postales et télégraphiques en vigueur sur les lignes déjà existantes et les mesures y relatives seront mises en harmonie avec les besoins d'une communication régulière des chemins de fer.

territoire d'une des Parties contractantes, | jednej ze Stron rokujacych, przybywaja zaś z obszaru drugiej Strony lub sa do niego przeznaczone, wolne będa od deklaracyi, wyładowania i rewizyi, jakoteż od zamkniecia pak tak w głębi kraju jak i na granicach, pod warunkiem, aby przechód ich był oznajmiony przez złożenie wykazów ładunkowych i listów przewozowych.

> Postanowienia te stósowane będa jednak pod tym warunkiem, że zarzady interesowanych kolei żelaznych sa odpowiedzialne za nadejście wagonów w odpowiednim czasie i z nienaruszonem zamknieciem do urzedu ekspedyujacego w głębi kraju lub do urzędu majacego ekspedyować do wychodu.

> Zgodzono się, że lubo przepisy powyższe nie maja być w ogólności stósowane do towarów przeładowanych, to jednak w takich przypadkach, gdy przeładowanie jest potrzebne z przyczyny bardzo wielkiej odległości pomiędzy miejscami naładowania i wyładowania, ułatwienia powyższe moga być rozciagniete także na towary przeładowane pod warunkiem, aby przeładowane zostaly pod przepisana kontrola.

> We względzie wydania przepisów postepowania dla służby cłowej w stacyach pogranicznych, Rzady sasiednie porozumia sie później.

Artykuł 17.

Zarzady poczt i telegrafów Stron rokujacych porozumieja się później we względzie urządzenia odnośnej służby na kolejach żelaznych w mowie będacych. Postanawia się jednak już teraz, że urzadzenia pocztowe i telegraficzne zaprowadzone na liniach już istniejacych, jakoteż środki odnośne, zastósowane beda do potrzeb regularnego obrotu na kolejach żelaznych.

Article 18.

Les Gouvernements contractantes s'engagent à faciliter, tant que le permettra la sûreté publique, dans l'intérêt commun de la communication, et autant que possible, l'exercice de la police à la frontière.

Article 19.

Chacune des Parties contractantes se réserve le droit, sur son propre territoire, de contrôler l'exploitation des chemins de fer qui forment l'objet de la présente Convention, afin qu'elle réponde, de tout temps, aux besoins du trafic international et aux stipulations arrêtées entre les Gouvernements respectifs.

Article 20.

Dans le cas où l'une des Parties contractantes après l'expiration de la dixième année à partir du jour de l'échange des ratifications demanderait la révision de la présente Convention, les Délégués des Parties contractantes se réuniront à cet effet a Vienne sur la convocation du Gouvernement Impérial et Royal.

Il est entendu que les Parties contractantes se réservent la faculté d'introduire, de tout temps et d'un commun accord, dans cette Convention toute modification dont l'utilité serait démontrée par l'expérience.

Article 21.

La présente Convention sera, s'il y a lieu, soumise aux Corps législatifs respectifs et entrera en vigueur aussitôt après l'échange des ratifications, qui aura lieu à Vienne au plus tard le 1er Octobre 1883.

En foi de quoi les Plénipotentiaires ont signé la présente Convention et l'ont revêtue du cachet de leurs armes.

Artykul 18.

Rządy rokujące zobowiązują się ułatwiać ile możności sprawowanie policyi na granicy o ile na to bezpieczeństwo publiczne pozwoli a dobro obustronnej komunikacyi będzie tego wymagało.

Artykuł 19.

Każda ze Stron rokujących zastrzega sobie prawo kontrolowania na swoim obszarze ruchu kolei żelaznych, których się tyczy Umowa niniejsza, iżby tenże odpowiadał zawsze wymaganiom obrotu międzynarodowego, jakoteż układom między ich Rządami zawartym.

Artykuł 20.

Gdyby po upływie dziesiatego roku od dnia wymiany ratyfikacyj Umowy niniejszej, jedna ze Stron rokujących zażądała jej rewizyi, delegaci Stron rokujących zbiora się w tym celu w Wiedniu na zaproszenie c. k. Rządu.

Strony rokujące zastrzegają sobie za wspólną zgodą prawo uczynienia w Umowie niniejszej kiedykolwiek po wzajemnem porozumieniu sie zmiany, któraby doświadczenie dało poznać jako pożyteczną.

Artykuł 21.

Umowa niniejsza przedstawiona będzie ciałom prawodawczym o ile to będzie potrzebne i nabędzie mocy zaraz po wymianie ratyfikacyj, mającej nastapić w Wiedniu najpóźniej 1 października 1883.

W dowód czego Pełnomocnicy podpisali Umowę niniejsza i wycisnęli na niej swoje pieczęci. Fait à Vienne, en quadruple expédition, le neuvième jour du mois de mai de l'an mil huit cent quatre-vingt-trois.

Spisano w czterech egzemplarzach w Wiedniu dnia 9 miesiaca maja w roku tysiac ośmset ośmdziesiatym trzecim.

Kálnoky m. p. (L. S.)
Szögyényi m. p. (L. S.)
M. M. Boghitchévitch m. p. (L. S.)
Sadoullah m. p. (L. S.)
Nicolas S. Stoitchoff m. p. (L. S.)
U. Stoiloff m. p. (L. S.)

Kálnoky r. w. (L. S.)
Szögyényi r. w. (L. S.)
M. M. Bogiczewicz r. w. (L. S.)
Sadoullah r. w. (L. S.)
Mikołaj S. Stoiczow r. w. (L. S.)
C. Stoilow r. w. (L. S.)

Nos visis et perpensis conventionis hujus articulis, illos omnes ratos gratosque habere profitemur, verbo Nostro Caesareo et Regio spondentes Nos ea, quae in illis continentur, fideliter executioni mandaturos esse. In quorum fidem majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas signavimus sigilloque Nostro adpresso muniri jussimus. Dabantur in Vienna die duodecima mensis octobris anno Domini millesimo octingentesimo octogesimo tertio Regnorum Nostrorum trigesimo quinto.

Franciscus Josephus m. p.

Gustavus Comes a Kálnoky m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Hugo liber Baro a Glanz m. p.

Consiliarius sectionis.

Powyższą umowę kolejową, jako obowiązującą w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, ogłasza się niniejszem. Wiedeń, dnia 2 kwietnia 1883.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

43.

Ustawa z dnia 17 marca 1884,

tycząca się uwolnienia od opłat fundacyj i oflar na cele naukowe, dobroczynne i humanitarne z powodu urodzin Jej c. i k. Wysokości Najoświeceńszej Arcyksiężniczki Elżbiety.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykuł I.

Pozwala się niniejszem, aby fundacyc i inne akty ofiary na cele naukowe, dobroczynne i humanitarne, uczynione z powodu urodzin Najoświeceńszej Arcyksiężniczki Elżbiety, córki Najoświeceńszego Następcy tronu i jego małżonki, uwolnione zostały od opłat, którym podlegają dokumenty i przeniesienia majątku, tudzież od opłat za wpis hipoteczny.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej, nabywającej mocy od dnia ogłoszenia, porucza się Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 17 marca 1884.

Franciszek Józef r. w

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

44.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 27 marca 1884,

tyczące się zaprowadzenia Sądu obwodowego w Brzeżanach w Galicyi.

Na mocy Najwyższego przyzwolenia z dnia 20 stycznia 1883 i z dnia 23 marca 1884, jakoteż na zasadzie ustawy z dnia 26 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 62), zaprowadza się w okręgu Sądu krajowego wyższego lwowskiego Sąd obwodowy z siedzibą w Brzeżanach dla okręgów Sądów powiatowych brzeżańskiego, bursztyńskiego, chodorowskiego, kozowskiego, podhajeckiego, przemyślańskiego, rohatyńskiego i wiśniowczyckiego, które oddzielają się od okręgów Sądu obwodowego złoczowskiego i Sądu obwodowego tarnopolskiego.

Trybunał ten wykonywać ma w swoim okręgu także władzę sądowo-handlową. Dla miasta Brzeżan i okolicznego powiatu w obszarze teraźniejszego Sądu powiatowego brzeżańskiego, zaprowadza się w Brzeżanach Sąd delegowany miejsko-powiatowy, który będzie załatwiał sprawy cywilne i karne do zakresu takiego Sądu należące a zwija się teraźniejszy Sąd powiatowy brzeżański.

Sąd obwodowy i Sąd delegowany miejsko powiatowy w Brzeżanach rozpocząć mają urzędowanie dnia 1 października 1884 i od tegoż dnia teraźniejszy Sąd powiatowy w temże miejscu zawiesi swoje czynności.

Rozporządzenie niniejsze nie narusza właściwości Sądu obwodowego sam-

borskiego jako górniczego.

Pražák r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIV. – Wydana i rozesłana dnia 12 kwietnia 1884.

45.

Ustawa skarbowa z dnia 8 kwietnia 1884, na rok 1884.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykuł I.

Na wszystkie wydatki państwa 1884 r. wyznacza się ogółem 514,919.373 zł. waluty austryackiej.

Artykuł II.

Wydatki szczegółowe i sumy etatowe, dla każdego wydziału administracyi wyznaczone, podane są w pierwszej części preliminarza państwa poniżej zamieszczonego.

Dotacye, w poszczególnych rozdziałach, tytułach i paragrafach tego preliminarza państwa, wyznaczone, mogą być użyte tylko na cele w odpowiednich rozdziałach, tytułach i paragrafach wskazane a mianowicie oddzielnie na potrzeby zwyczajne i nadzwyczajne.

Artykuł III.

Na pokrycie wydatków państwa, w artykule I wyznaczonych, przekazują się wpływy z podatków stałych, z podatków niestałych i wszystkich innych gałęzi dochodów państwa, ustanowione w drugiej części niżej zamieszczonego preliminarza państwa w sumie 474,555.699 zł. waluty austryackiej.

Artykuł IV.

Dla otrzymania sumy dochodów państwa w artykule III ustanowionej, podatki stałe i niestałe pobierane będą w ogólności według istniejących przepisów.

(Polnisch.)

Z podatkiem zarobkowym i z podatkiem dochodowym pobierany będzie prócz należytości zwyczajnej dodatek nadzwyczajny w kwocie równej podatkowi zwyczajnemu.

Od tych osób do płacenia podatku obowiązanych, których całkowita należytość zwyczajna podatku zarobkowego i dochodowego pierwszej klasy, lub podatku dochodowego drugiej klasy nie przenosi kwoty 30 zł. wal. austr., pobierany będzie dodatek nadzwyczajny, w kwocie wynoszącej tylko siedm dziesiątych części podatku zwyczajnego.

Artykuł V.

Na pokrycie kapitałów ogólnego długu państwa, które mają być spłacone w ciągu roku 1884 można puścić w obieg stósownie do §. 2 ustawy z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. 1868 Nr. 3), obligacye nie zwrotnego jednorakiego długu państwa, utworzonego mocą ustawy z dnia 20 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 66) a to za taką kwotę, jaka będzie potrzebna, aby przez zbycie tychże otrzymać fundusze, wystarczające na pokrycie owych kapitałów.

Na rachunek tej amortyzacyi kapitałów wygotować należy niezwłocznie i wydać Ministrowi skarbu obligacye długu przynoszącego odsetki w papierach w kwocie imiennej 14,450.450 zł., tudzież obligacye długu przynoszącego odsetki w srebrze, w sumie 645.300 zł.

Artykuł VI.

Kwoty wyznaczone na wydatki roku 1884, aż do końca tegoż roku albo wcale nie, albo nie całkiem wydane, jednak z wyjątkiem dotacyj zarządu cłowego, tudzież dotacyj na zwroty podatkowe od wyrobu gorzałki, piwa i cukru z buraków, które z końcem roku zawieszają się, mogą także być jeszcze użyte aż do 31 marca 1885 na cele w niniejszej ustawie skarbowej przewidziane i w granicach pozycyj tamże ustanowionych; odnośne wypłaty jednak mają być zapisane w rachunku rocznym na karb zarządu poprzedniego roku.

To jednak pozwolenie co do kwot, nieużytych nawet i w pierwszych trzech miesiącach 1885 roku, traci moc z dniem ostatnim marca 1885.

Postanowienie to nie rozciąga się do kwot, wyznaczonych na pokrycie stałych płac, jakiemi są pensye, emerytury itd. albo na uiszczenie tych wypłat, które opierają się na obowiązującym tytule prawnym, jak odsetki od długu państwa itd. Kwoty te można wydawać aż do upływu terminu przedawnienia.

Również nie rozciąga się postanowienie powyższe na te dotacye, co do których w pierwszej części preliminarza wyznaczono termin używania aż do końca marca 1886, jeżeliby jednak w r. 1884 użyte nie były, tak uważane będą, jak gdyby były wyznaczone w preliminarzu 1885 roku i dla tego mają być policzone na zarząd tegoż ostatniego roku.

Przychody z cełł, z podatku konsumcyjnego od wyrobu piwa, z podatku konsumcyjnego od wyrobu gorzałki, tudzież z podatku konsumcyjnego od wyrobu cukru z buraków nie maja być policzone na zarząd przeszłoroczny.

Z dotacyi dodatkowej w sumie 210.000 zł. wyznaczonej na rok 1882 ustawa z dnia 6 czerwca 1882 (Dz. u. p. Nr. 64) na postawienie budynków obronnych (koszar) dla żandarmeryi w Krzywoszyju i okolicy, można czerpać jeszcze aż do końca marca 1885; rachunki jednak z tej dotacyi złożyć należy tak, jak gdyby wyznaczona była ustawa skarbowa na rok 1883 w myśl artykułu VI, ustępu 4.

Artykuł VII.

Upoważnia się Ministra skarbu do sprzedania w ciągu roku 1884 takich nieruchomości rządowych, których wartość szacunkowa każdej z osobna nie przenosi 25.000 zł. aż do sumy ogólnej 300.000 zł. a to bez poprzedniczego szczegółowego pozwolenia Rady państwa, jedynie pod warunkiem, iż później usprawiedliwi sprzedaż. Upoważnia się nadto Ministra skarbu, pod warunkiem późniejszego usprawiedliwienia, by spółkom, którym służy użytkowanie kolei żelaznych państwa, udzielił w ciągu roku 1884 pozwolenie do sprzedaży zbytecznych gruntów kolei państwa, pod warunkiem wynagrodzenia Skarbu państwa za zrzeczenie się prawa własności, a pozwolenie to może być udzielone i wtedy, gdy wartość szacunkowa jednego takiego przedmiotu przenosi sumę 25.000 zł.

Artykuł VIII.

Od sumy ogólnej wydatków .	-						. 514,919.373 zł.
odciagnąwszy sume ogólna dochodów			•	•		•	. 474,555.699 "
niedobór wynosi							. 40,363.674 zł.

Upoważnia się Ministra skarbu, aby na częściowe pokrycie tego niedoboru postarał się o sumę trzydzieści milionów złotych wal. austr. przez wypuszczenie w obieg obligacyj długu, utworzonego mocą ustawy z dnia 11 kwietnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 33) niezwrotnego, uwolnionego od podatku, odsetki po pięć od sta w wal. austr. przynoszącego, a dopóki to nie nastąpi, aby zebrał kwoty potrzebne przez zaciągnięcie długu nieustalonego, który ma być spłacony w ciągu 1884 roku.

Nadto upoważnia się Ministra skarbu, aby sprzedał 17.225 sztuk akcyj c. k. uprzywilejowanej kolei Cesarza Franciszka Józefa w wartości imiennej 3,445.000 zł. własnością kasy ogólnej państwa będące i aby sumy za nie otrzymanej użył na pokrycie niedoboru, równie jak wierzytelności państwa, ściągających się do zarządu byłych kas zaliczkowych 1ządowych, które w ciągu 1884 roku będą jeszcze zwrócone; pozostała zaś jeszcze część niedoboru pokryta będzie zapasami kasowemi.

Artykul IX.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi skarbu. Wiedeń, dnia 8 kwietnia 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w. Ziemiałkowski r. w. Falkenhayn r. w. Pražák r. w. Conrad r. w. Welsersheimb r. w. Dunajewski r. w. Pino r. w.

Preliminarz państwa

na rok 1884 dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część pierwsza. – Potrzeby.

-	=						
						latki	
zdział	Įn;	Paragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	nadzwyczaji leniem używ końca 1885	vania aż do	Suma
Ro	Tytue	Pa			zł. w waluc	ie austryacki	ej
1			I. Dwór cesarski	4,650.000			4,650.000
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaśn. Pana 50%	72.272			72.272
3			III. Rada państwa.				
	1 2 3 4 5		Izba panów Izba deputowanych Delegacya Komisya kontroli długu państwa Na budowę i urządzenie wewnętrzne nowego domu dla	52.098 635.884 14.000 12.560	1.300		52.498 637.184 14.000 12.560
			parlamentu			257.500	257.500
			Suma (Rozdział 3, Tytuły 1-5).	714.542	1.700	257.500	973.742
4			IV. Trybunał państwa	24.000			24.000
5			V. Rada ministrów.				
	1		Prezydyum rady ministrów				140.899
	3		Fundusz dyspozycyjny	50.000 599.200			50.000 599.200
	4		Biuro korespondencyj telegraficznych	94.000			94.000
	5	П	Trybunal administracyjny				126.310
			Suma (Rozdział 5, Tytuły 1—5).	1,010.409			1,010.409
6		H	VI. Suma na wydatki w sprawach wspólnych.				
	1		Nadwyżki przychodów cłowych	15,406,200			15,406.200
	2		Podatek dochodowy austryacko-wegierskiego Lloyda	178.000			178.000
	3 4		Kwota na pokrycie wydatków wspólnych	67,264.874			67,264.874
			trzeby wojska stojącego w Bośnii i Hercegowinie,				
	5		tudzież w okręgu Limu Dotacye dodatkowe do preliminarza wspólnego z roku		4,937.142		4,937.142
			1883 (minist. spraw zewn. i marynarka wojenna)	628.993			628.993
	6		Na pokrycie wydatków wspólnych a to stosownie do za- twierdzonego zamknięcia rachunków wspólnych za	married as			
			rok 1881	339.768			339.768
			Suma (Rozdział 6, Tytuły 1-6).	83,817.835	4,937.142		88.754.977
7			VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych.				
	1	1 2	Kierownictwo naczelne	451.400	9.000 10,000		460.400 10.000
	2		Wydatki policyi rządowej	120.000			120.000
	3		Koszta dziennika ustaw państwa	55.400			57.800
	4	1 2	Zarząd administracyjny wszystkich krajów Wydatki z powodu chorób epidemicznych i epizootycznych	5,494.000	103.610 217.500		5,597.610 217.500

					<u> </u>	
Rozdział	Tytue	Paragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo leniem używania aż d końca marca 1885 1886	
E E	F	Pg			zł. w walucie austrya	ekiej
7	5	1 2	Strata na monecie do tego złota (19%) Nadzwyczajne wydatki policyjne w Dalmacyi (włóczę-		1.670	1.670
			gostwo)			
	6		Służba budownicza rządowa		13.418	
	7	ı	Budowa dróg:			
		1	Austrya poniżej Anizy	447.000		. 447.000
		2	Austrya powyżej Anizy	184.000	10.00	
		3	Salzburg	96.000		. 96.000
		4	Styrya	270.000		
			(2 rata)		1.26	
		5	Karyntya	172.300		. 172.300
			Drawie pod Bielakiem (2 rata)		70.00	70.000
			kamiennemi w miasteczku Spittalu (1 rata)			8.000
			3. Podwyższenie gościńca tyrolskiego pod Góraym Drauburgiem (1 rata)		10.00	10.000
			4. Podwyższenie gościńca tyrolskiego pomiędzy Kleblachem a Lessnigskim wąwozem (1 rata)		4.00	4.000
	İ		5. Dodatek skarbowy na poprawienie drogi w doli- nie Lessachu (2 rata)		3.00	3.000
			6. Dodatek skarbowy na budowle dla ochrony dróg (1 rata)		35.00	35.000
		6	Kraina			120.000
			Dodatek skarbowy na odbudowanie drogi w doliuie kopacznicej aż do granicy przymorskiej		10.00	0 10.000
		2	Przymorze	99.700		99.700
			Przełożenie gościńca polańskiego pod Bujem . Dodatek skarbowy na wybudowanie drogi (kon-		8.80	
		4	kurencyjnej) w dolinie Baczy (ostatnia rata)		5.00	0 5.000
			Przełożenie gościńca karyntyjskiego i budowa mostu na strumieniu Rachot pod Desclą Dodatek skarbowy na budowę drogi łączącej mię-		6.10	6.100
			dzy drogą kopacznicką a konkurencyjną kirch- heimską		3.70	3.700
		8	Tyrol i Vorarlberg	373.600		373.600
			Brezu (5 rata)		80.00	
			3. Urządzenie drogi pusterthalskiej w kilometrze 109-2-122-0 (ostatnia rata)		10.20	0 10.200
			w Lavis i ubezpieczenie gruntu (ostatnia rata)		63.00	0 63.000
			Zniesienie .	1,762.600	388.06	2,150.660
1		I				1

7 7 8 S. Odbudowanie mostu drewnianego na dzikim potoku Chiepenie. 9,000 9,000 0,000					NV - d o 4 h 2				
Suma									
Przeniesienie 1,762,600 288,060 2,150,680 2,									
Przeniesienie 1,762.600 388.060 2,150.660 7 7 8 5. Odbudowanie mostu drewnianego na dzikim potoku Grigno w Grignei in a cozyszarzenie łożyka potoku 7. Odbudowanie mostu kuniennego w Prigione 32.000 32.000 32.000 7. Odbudowanie mostu kuniennego w Prigione 32.000 32.0	ia.		Je.	Wydatki państwa	zwyczajne			Suma	
Przeniesienie 1,762.600 388.060 2,150.660 7 7 8 5. Odbudowanie mostu drewnianego na dzikim potoku Grigno w Grignei in a cozyszarzenie łożyka potoku 7. Odbudowanie mostu kuniennego w Prigione 32.000 32.000 32.000 7. Odbudowanie mostu kuniennego w Prigione 32.000 32.0	zpz	ţn,	38			1885	1886		
7 7 8 S. Odbudowanie mostu drewnianego na dzikim potoku Chiepenie 6 kudowa mostu z wierzehem źcłaznym na potoku Grigno w Grignie i na oczyszczenie łożyska potoku 7. Odbudowanie mostu kamiennego w Prigione 9,000 9,000 9,000 9,000 9,000 1,000,000 9,000 1,000,0	Ros	Ty	Par			zł. w waluc	ie austryackie	ej	
7 7 8 S. Odbudowanie mostu drewnianego na dzikim potoku Chiepenie 6 kudowa mostu z wierzehem źcłaznym na potoku Grigno w Grignie i na oczyszczenie łożyska potoku 7. Odbudowanie mostu kamiennego w Prigione 9,000 9,000 9,000 9,000 9,000 1,000,000 9,000 1,000,0									
10km Chiepenie 9,000 9,000 6 Budowa mostu z wierzehem ściaznym na potoku Grignie i na oczyszczenie łożyska potoku - 7,0dbudowanie mostu kamiennego w Prigione 9,000 32,000 9,000 9,000 9,000 9,000 9,000 9,000 9,000 9,000 1,050,000				Przeniesienie .	1,762.600		388.060	2,150.660	
10km Chiepenie 9,000 9,000 6 Budowa mostu z wierzehem ściaznym na potoku Grignie i na oczyszczenie łożyska potoku - 7,0dbudowanie mostu kamiennego w Prigione 9,000 32,000 9,000 9,000 9,000 9,000 9,000 9,000 9,000 9,000 1,050,000	7	2	Q	5 Odhudowania mostu drawnjanago na dzikim no-					
Grigno w Grignie i na oezyszczenie łożyska potoku 7. Odbudowanie mostu kamiennego w Prigione 32.000 32.000 9	i	ľ	Ĭ	tokn Chiepenie			9.000	9.000	
toku 7. Odbudowanie mostu kamiennego w Prigione									
1,050,000 1,05				toku			32.000	32.000	
1. Budowa mostu drewnianego na Wondrebie pod Gansineami 2. Budowa mostu zelaznego na Zabie pod Jaromic-rzem (1 rata) 230.000 25.00				7. Odbudowanie mostu kamiennego w Prigione			9,000	9.000	
1. Budowa mostu drewnianego na Wondrebie pod Gansineami 2. Budowa mostu zelaznego na Zabie pod Jaromic-rzem (1 rata) 230.000 25.00			9	Czeehy	1,050.000			1,050.000	
2. Budowa mostu zelaznego na Zabie pod Jaromic- rzem (1 rata)				1. Budowa mostu drewnianego na Wondrebie pod				44.620	
3. Budowa mostu żelaznego na Łabie pod Jaromierzem (1 rata) 23,000 25,000 25,000 25,000 25,000 25,000 25,000 25,000 25,000 25,000 26								7.500	
10 Morawia 230.000 230.000 3				3. Budowa mostu żelaznego na Łabie pod Jaromie-			011 000	000 90	
Dedatek skarbowy na budowę drogi powiatowej staromiejsko-spiklickiej (ostatnia rata)				rzem (1 rafa)			25.000	25,000	
Tomiejsko-spiklickiej (ostatnia rata) 3.000 3.000 3.000 106.000			10	Morawia	230.000			230,000	
11 Szląsk 106,000							3,000	3.000	
12 Galicya i Krakowskie								40.000	
I. Gościniec podolski: 1. Budowa mostu stałego Nr. 13 na Serecie pod Czortkowem (ostatnia rata) 8.500 8.500 2. Budowa mostu stałego na Dniestrze pod Zaleszczykami (2 rata) 90.000 90.000 II. Gościniec bursztyński: 90.000 10.000 III. Gościniec dobromilski: 10.000 10.000 III. Gościniec karłego Nr. 52 na Jabłonce pod Turka 10.000 10.000 III. Gościniec karłego Nr. 52 na Jabłonce pod Turka 10.000 10.000 III. Gościniec karłego Nr. 52 na Jabłonce pod Turka 10.000 10.000 III. Gościniec karłego Nr. 52 na Jabłonce pod Turka 10.000 10.000 III. Gościniec karłego Nr. 52 na Jabłonce pod Turka 10.000 10.000 III. Gościniec karłego Nr. 52 na Jabłonce pod Turka 10.000 10.000			11	· ·				106.000	
1. Budowa mostu stałego Nr. 13 na Serecie pod Czortkowem (ostatnia rata)			12	Galicya i Krakowskie	846.000			846,000	
1. Budowa mostu stałego Nr. 13 na Serecie pod Czortkowem (ostatnia rata)				I. Gościniec podolski:					
2. Budowa mostu stałego na Dniestrze pod Zale-				1. Budowa mostu stałego Nr. 13 na Serecie pod			0.400	0 800	
Szezykami (2 rata) 90,000 90,000				2. Budowa mostu stałego na Dniestrze pod Zale-			8.500	8.500	
3. Budowa mostu stałego Nr. 34 na Siwce pod Serednią							90.000	90.000	
3. Budowa mostu stałego Nr. 34 na Siwce pod Serednią				II. Gościniec bursztyński:					
HI. Gościniec dobromilski: 4. Budowa mostu stałego Nr. 58 na Jabłonce pod Turką. 10.000 10.000 5. Budowa mostu stałego Nr. 52 na Jabłonce pod Turką. 6.000 6.000 6. Budowa mostu stałego Nr. 51 na Jabłonce pod Turką 7.000 7.000 7. Budowa mostu stałego Nr. 50 na Jabłonce pod Turką 7.000 7.000 8. Odbudowanie gościńca karpackiego dolińsko-wyskowskiego (1 rata) 20.000 20.000 9. Odbudowanie drogi powiatowej źmigrodzko-grabskiej (2 rata) 30.000 30.000 10. Budowa mostu na Wiśle pod Pustynią (1 rata) 10.000 10.000 11. Budowa mostów na Łomnicy i Siwce na gościńcu halicko-siwieckim (1 rata) 6.500 6.500 13. Bukowina 90.800 90.800 12.300 12.300 14. Budowa mostów Nr. 33 pod Hatną 12.300 12.300 12.300 15. Budowa mostów Nr. 33 pod Hatną 12.300				3. Budowa mostu stałego Nr. 34 na Siwce pod Se-				4 - 00-	
4. Budowa mostu stałego Nr. 58 na Jabłonce pod Turką. 10.000 10.000 5. Budowa mostu stałego Nr. 52 na Jabłonce pod Turką. 6.000 6.000 7. Budowa mostu stałego Nr. 51 na Jabłonce pod Turką 7.000 7.000 7. Budowa mostu stałego Nr. 50 na Jabłonce pod Turką 7.000 7.000 8. Odbudowanie gościńca karpackiego dolińsko-wyskowskiego (1 rata) 20.000 20.000 9. Odbudowanie drogi powiatowej źmigrodzko-grabskiej (2 rata) 30.000 30.000 10. Budowa mostu na Wiśle pod Pustynią (1 rata) 10.000 10.000 11. Budowa mostów na Łomnicy i Siwce na gościńcu halicko-siwieckim (1 rata) 90.800 6.500 13. Bukowina 90.800 12.300 12.300 14. Budowa mostów Nr. 33 pod Hatną 2. Urządzenie drogi podjazdowej do mostu stałego na Dniestrze pod Zaleszczykami (1 rata) 85.000 85.000 14. Dalmacya 85.000 5.000 5.000 15. Dokończenie rozpoczętych bndowli na gościńcu z Tobolja do Kiewa 5.000 5.000 5.000				rednią			10.000	10.000	
Turka 10.000 10.000 10.000 Turka 6.800 6.000 Turka 7.000 7.000 7.000 7.000 7.000 7.000 7.000 Turka 7.000 7.000 7.000 7.000 7.000 7.000 7.000 Turka 7.000 7									
5. Budowa mostu stałego Nr. 52 na Jabłonce pod Turką				4. Budowa mostu stałego Nr. 58 na Jabłonce pod	7		10,000	10,000	
Turka				5. Budowa mostu stałego Nr. 52 na Jabłonce pod					
Turka				Turka			6.000	6.000	
Turką 8. Odbudowanie gościńca karpackiego dolińsko-wy-skowskiego (1 rata) 20.000 20.000 20.000 9. Odbudowanie drogi powiatowej źmigrodzko-grabskiej (2 rata) 30.000 30.000 10.000 10.000 11. Budowa mostu na Wiśle pod Pustynia (1 rata) 10.000				Turką			7.000	7.000	
8. Odbudowanie gościńca karpackiego dolińsko-wy- skowskiego (1 rata)				7. Budowa mostu stalego Nr. 50 na Jablonce pod			7 000	7 000	
9. Odbudowanie drogi powiatowej źmigrodzko-grab- skiej (2 rata)				8. Odbudowanie gościńca karpackiego dolińsko-wy-					
10. Budowa mostu na Wiśle pod Pustynia (1 rata) 10.000 10.00				skowskiego (1 rata)			20.000	20.000	
11. Budowa mostów na Łomnicy i Siwce na gościńcu halicko-siwieckim (1 rata)				skiej (2 rata)	W			30.000	
13 Bukowina				10. Budowa mostu na Wisle pod Pustynia (1 rata)			10.000	10.000	
1. Budowa mostów Nr. 33 pod Hatną 2. Urządzenie drogi podjazdowej do mostu stałego na Dniestrze pod Zaleszczykami (1 rata)				halicko-siwieckim (1 rata)			6.500	6.500	
1. Budowa mostów Nr. 33 pod Hatną 2. Urządzenie drogi podjazdowej do mostu stałego na Dniestrze pod Zaleszczykami (1 rata)									
2. Urządzenie drogi podjażdowej do mostu stałego na Dniestrze pod Zaleszczykami (1 rata)			13	Bukowina			12 300	90.800	
14 Dalmacya				2. Urządzenie drogi podjazdowej do mostu stałego					
1. Dokończenie rozpoczętych bndowli na gościńcu z Tobolja do Kiewa				na Dniestrze pod Zaleszczykami (1 rata)			20.000	20.000	
z Tobolja do Kiewa			14	Dalmacya	85.000			85.000	
				Dokończenie rozpoczętych bndowli na gościńcu Z Tobolia do Kiewa			\$ 000	5,000	
Zniesienie . 4,170,400									
				Zniesienie.	4,170.400		727.510	4,897.910	
			1				l l		

					Wyd	latki	
	Tytul	Paragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	leniem uży	ne z dozwo- wania aż do marca 1886	Suma
E	Ę.	Pa			zł. w waluc	ie austryackie	j
			Przeniesienie .	4,170.400		727.510	4,897.91
	7	14	z gościńcem wewnętrznym na Duare (4 rata) 3. Budowa drogi jezdnej z Castelnuovo na Meljiny			12.000	12.00
1			w powiecie kottorskim (reszta)			22.300	22.30
			Suma (Tytuł 7, §§. 1—14).	4,170.400		761.810	4,932.21
	8		Bndownictwo wodne:				
		1	Austrya poniżej Anizy	277.300	430.000		277.30 430.00
		2	Austrya powyżej Anizy	194.000			194.00
		П	1. Budowle wodne na Dunaju,			60.000 60.000	60.00 60.00
			3. " " " Salzachu			10.000	10.00
			4. " " " Traunie			60.000	60.00
		3	Salzburg	37.000		65.000	37.00 65.00
		4	Styrya				39.60
		Î	1. Dodatek skarbowy na uregulowanie Murn (10 rata) 2. Dodatek skarbowy za przydane roboty koło regu-			30.600	30.60
			lacyi Muru (2 rata)			23.100	23.10
		-	10 rata)			8.000	8.00
è	41	-	TO POSSESSE SECTION OF THE POS	- 1		1.260	1.26
		5	Karyntya	37.800		150.000	37.800 150.000
		6	Kraina	11.600		40.000	11.60 40.00
		17	Tyrol i Vorarlberg	104 600		122	104.60
		1	1. Budowle recesowe na rzece Inn	104.000		6.000	6.00
			1. Budowle recesowe na rzece Inn			25.000	25.00
		8	Czechy	206.000			206,00
		٦	A TT 1 .* BT 3.1			45.000	45.00
		н	2. Regulacya Łaby			145.000	145.00
		9	Morawia	400			40
	1	0	Szlask				
			1. Regulacya Odry (2 rata)			20.000 20.000	20.00 20.00
		11	Galicya i Krakowskie	118.000			118.00
		1	1. Budowle na Wiśle			156.000	156.00
						30.000	30.00
						53.000 67.000	53.00 67.00
						10.000	10.00
			O TITLE TO			5.000	5.00
	1	2	Bukowina	2.500		10,000	2.50 10.00
			Suma (Tytuł 8, §§. 1—12).	1,028.800	430.000	1,099.960	2,558.76

					Wyd	latki	
Rozdział	tul	Paragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	nadzwyczaji leniem użyv końca 1885	vania aż do	Suma
Ro	Tytul	Pa			zł. w walue	ie austryackie	ej
7	9		Nowe budowle dla zarządu administracyi i większe urzą- dzenia:			1	
		2	Na roboty w c. k. budynkn dykasteryalnym (rządo- wym) w Salzburgu			3.700	3.700
		3	brucku (1 rata)			2.4 00 25. 000	2.400 25.000
		5 6 7	(ostatnia rata)		1.400 454 640		12.000 1.400 454 640
			Suma (Tytuł 9, §§. 17).		2.494	43.100	45.594
	-		Razem (Rozdział 7, Tytuły 1—9).	16,097.005	799,882	1,951.670	18,848.557
8	1		VIII. Ministerstwo obrony krajowej. Kierownictwo naczelne	287.000			288.200
	3		Obrona krajowa (1.920 zł. w złocie)	4,044.100	235.600 365		4,279.700 365
	4 5 6 7		koszta przymusowego przystawienia niechcących wró- cić urłopników i rezerwistów	32.700 78.500			71.200 32.700 78.500 4,601.700
	1		Zapomogi dla potrzebujących pomocy rodzin rezerwistów powołanych		15.800		15.800
			Suma (Rozdział 8, Tytuły 1-7).	9,115.200	262.965		9,368.165
9			IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia.	-			
			A. Wydatki centralne.				
	1		Kierownictwo naczelne	258.000			301.000
	2		Nadzór nad szkołami	606.900			606.90
	4		Akademie umiejętności	75.000	2.000		77.00
		1 2	czno-technicznych: Muzeum sztuki i przemysłu · · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	75.300 9.500	1		75.60 9.50
	5		Zapomoga dla stowarzyszenia przemysłowego dolno- austryackiego na mnzeum przemysłowe technologiczne w Wiedniu		30.000		30.00
	6		Komisya główna i dyrekcya statystyki administracyjnej .	74.900			74.90
	7		Instytut geologiczny państwa	54.800			54.80
			Zniesienie .	1,154.400	75,300		1,229.700

					Wyd	latki	
Rozdział	Tytul	Paragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	leniem uży	ne z dozwo- wania aż do marca	Suma
H		a.			zł. w walue	ie austryacki	ej
		ı	Przeulesienie .	1,154.400	73.300		1,229.700
9	8		Zakład naczelny meteorologii i magnetyzmu ziemi	24,900	2.050		26.950
	9		Wydatki na cele sztuki archeologii:				
			a) Na cele sztuk:	-			
		1 22 0	Akademia sztuk pięknych w Wiedniu	113.000 18.500			113.700 18.500
		3	szkół		18.600		18.600
		4	Stypendya dla artystów zamówienia, wspieranie przedsię- biorstw artystycznych i inne wydatki	29.550			29.550
			Suma (Tytuł 9, §§. 1—4).	161.050	19.300		180.350
		ı	b) Na cele archeologiczne:				
			Komisya naczelna do badania i utrzymania zabytków sztuki i pomników historycznych Restauracya dawnych zabytków budownictwa Restauracya katedry w Spljecie	11.030 4.000	400	10.000	11.430
			Otoczenie rusztowaniem dzwonicy w Spljecie (2 i ostatnia rata)			25.000 10.000	59.000
		7	Odbudowanie katedry praskiej			10,000	5.500
		1	Suma (Tytuł 9, §§. 5—7).	20.530	400	55.000	75.930
			Suma (Tytuł 9, §§. 1—7) .	181.580	19.700	55.000	256,280
		ı	Razem (Rozdział 9, Tytuł 1-9).	1,360,880	97.050	55. 000	1,512.930
		ı	B. Wyznania.				
1	10		Potrzeby funduszów religijnych:				
			a) Wydatki funduszów:				
		1	Austrya poniżej Anizy	427.000		4.200	431.200
		2	Austrya powyżej Anizy	104.000			104.000
	,	3 4	Salzburg	79.000 132.000	1.000		79,600
			Nowe budowle, przebudowania i dobudowania			900 1. 500	135,400
		5	Dodatki na budowle	10.500			10.500
		6	Styrya	240.000		3,433	245.150
		7	Dodatki na budowle	78.300		1.717	78.300
		8	Kraina	114.000			114.000
		9	Tryest	50.000 71.000			50.000 71.000
		1	lstrya	59.500		1 900	61.390
	1	2	Nowe budowle, przebudowania i dobudowania	247.500	4.000	1.890 46.500 9.900	307.900
			Zniesienie	1,612.800	5.000	70,040	1,687.840
			amesienie .	1,01,000	0.000		,

		1, 27, 11, 1		Wyd	latki	
Tytul	Paragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	leniem uży	ne z dozwo- wania aż do marca	Suma
E	Pa			zł. w waluc	ie austryacki	ej
		Przeniesienie .	1,612.800			1,687.840
10	13	Czechy				715.500
	14	Morawia	294.000			294.000
	15		59.700 956.000			59.700 956.000
	17	Kraków	53.000			53.000
	18	Nowe budowle, przebudowania i dobudowania			2.000	38.500
		Zapomogi dla plebanów katolickich		600.000		600.000
		Suma (Tytuł 10, §§. 1—19).	3,703.000	605.000	96.540	4,404.540
		b) Wydatki lasów i dóbr funduszowych	920 870			
	20	Nowe budynki i kupno realności			34.030	
		Pomiar, rozgraniczenie i urządzenie leśniarki Wykup i uregulowanie służebnictw		3,830 - 570 400		269.400
		Suma (Rozdział 9, Tytuł 10, §§. 1—20).	3,933.570	609.800	130.570	4,673.94
11		Fundacye i dodatki na potrzeby wyznania katolickiego:				
	1 2	Fundacye	31.500 121.500			31.500
	-	Na budowę kościoła w Fiumicello			2.000	123.500
		Suma (Tytuł 11, §§. 1 i 2).	153,000		2.000	155.000
12		Dodatki na potrzeby wyznania ewangelickiego: Wyższa rada kościelna ewangelicka	30.300	700		31.000
	2	Ryczałtowe wsparcie dla kościoła ewangielickiego, wyznania augsb. i helweckiego	75,000			75.000
		Suma (Tytuł 12, §§. 1 i 2).	105.300	700		106.000
13		Dodatki na potrzeby wyznania grecko-oryentalnego:	69,000	1		
	1	Dalmacya	62.000		16,500	)
	2	Dodatki na nowe budowle		6.000	3.000	87.500
		Suma (Tytuł 13, §§. 1 i 2).	62.000	6.000	19.500	87.500
		Suma (Rozdział 9, Tytuły 10-13).	4,253.870	616.500	152.070	5,022.440

					Wyd	atki	
Rozdzia?	Tytut	Paragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	nadzwyczajn leniem używ końca 1885	vania aż do	Suma
Ro	Ty	Pa			zł. w waluci	e austryaekiej	
			C. Oświecenie.				
0	14		Szkoly główne.				
	1.2						
		,	a) Uniwersytety:	ማይዩ በበበ			
		ř	Uniwersytet w Wiedniu		1	500.000	
			Wewnetrzne urządzenie tegoż (1 rata)			160.000	
			patologiczno-anatomicznym (3 i ostatnia rata)			17.000	1,476.000
			Wewnętrzne urządzenie i wyposażenie naukowe tego instytutu (2 i ostatnia rata)			12.000	
			ny (2 rata)			2.000	
		2	Uniwersytet w Insbruku	207.000			207.000
		3	Uniwersytet w Gradeu	274.700			274.700
		A	Uniwersytety w Pradze	692.000		\	
			Uniwersytet niemiecki: Raty roczne		1.448		
			Uniwersytet czeski: Urządzenie i potrzeby naukowe:				
			Dotacya na założenie biblioteki dla seminaryum wy- działu prawa i administracyi (2 rata)		1.000		
			Dotaeya na uzupełnienie przyrządów naukowych dla katedry fizyki (2 rata)	7			
			Wydatek nadzwyczajny z powodu otwarcia wydziału medycznego, na urządzenie i wyposażenie instytu- tów medycznych, jakoteż na pokrycie innych z tego				790.998
			względu wydatków		70.000		
			Na umorzenie i oprocentowanie ceny kupna gruntu pod budowę domu na instytuty medyczne (2 rata) Wydatek wspólny:		20.000		
			Na uzupełnienie biblioteki uniwersyteckiej, zwłaszcza dziełami z zakresu literatury medycznej (2 rata)		1.000		
			Na krzyż z marmuru kararyjskiego do kaplicy w Caro- linum (3 rata)		1.000		
			Dobra uniwersyteckie Michle i Maleszyce: Wynagrodzenie dzierżawcy dóbr		550	/	
		5	Uniwersytet we Lwowie	147.000		,	
			Knpienie realności Głowińskiego z 5% odsetkami od reszty ceny kupna (3 rata)		29.700	}	176.700
		6	Uniwersytet w Krakowie				
			Nabycie mikroskopów dla instytutu patologiczno-ana- tomicznego		900		
,			Dalsze wyposażenie naukowe gabinetu fizycznego Na nowe szafy dla biblioteki i na naprawienie starych		2.000 2.550	117	
			Na rozszerzenie budującego się domu dla uniwersytetu (1 rata)			70,000	
			Zniesienie . }	2,351.700	134.148	761.000	2,925.398
			,				wj0.w01000

					Wyd	latki	
Rozdziae	Tytu	Paragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	nadzwyczaji leniem użyv końca 1885	wania aż do	Suma
E	F	2			zł. w waluci	e austryacki	ej
9 1	1.0		Przeniesienie . { Wyporządzenie facyaty obserwatoryum astronomiczne-	2,351.7 00	134.148	761.000	2,925.398
3	172		go, pokrycie zynkiem "Collegium physicum" i wy- porządzenie dziedzińca Wylanie asfaltem dziedzińca biblioteki uniwersyteckiej			5.000 1,150	327.600
		7	Uniwersytet w Czerniowcach	103.800		40.000	143.800
		8	Wszystkie uniwersytety	4.872			4.872
			Suma (Tytn/ 14, §§. 1—8).	2,460.372	134.148	807.150	3,401.670
			b) Wydziały teologiczne nie złączone z uniwersytetem:				
		9 10 11	Wydział teologiczny katolicki w Salzburgu	14.400 14.200 28.400			14.400 14.200 28.400
			Suma (Tytul 14, §§. 9 - 11).	57.000			57.000
			c) Szkoły główne techniczne:				
		12	Szkoła główna techniczna w Wiedniu	257.9 00			257.900
			Potrzeby naukowe		1.100	150.000	265.400
		14	Annuity (4 rata)	220.800	3.000		224.100
		15	Potrzehy naukowe				86.400
			Szkoła główna techniczna we Lwowie Wszystkie szkoły główne techniczne	89.100	2.000		89.100 1.030
			Suma (Tytuł 13, §§. 12—17).	764.550	9.400	150,000	923.95 0
		18	d) Akademia rolnicza w Wiedniu		2,700		122.900
			Potrzeby nankowe		300		)
		19	e) Na wykształcenie sił nauczycielskich w szkołach głównych		20.000		20.000
		20	f) Wsparcia dla uczniów wszystkich szkół głównych .				4.000
			Suma (Tytuł 13, §§. 1-20).	3,405.822	166.548	957.150	4,529.520
1	15		Szkoły średnie.				
		1	a) Gymnazya i gymnazya realne: Austrya poniżej Anizy	393. 300 71. 500			39 3. 300 71. 500
		3	Austrya powyżej Anizy	25.900			25.900
			Tyrol	100.800	1.500		102.300
			Vorarlberg	22.800 131.100			22.8 00 131.1 00
			Zniesienie.	745.400	1.500		746,900

			Wydatki			
True united	Paragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca 1885 1886	Suma	
E	Parag			zł. w walucie austryackie	j	
T			Maria 200		wr. 0.00	
		Przeniesienie .	745.40 0		746.900	
9 1	5 7 8	Karyntya			42.100	
		Kupienie budynku liceum i odwachn w Lublanie		10.000	102.800	
		Tryest	29 .800		29.800	
		Goryeya			25.600 48.000	
		Dalmacya	92.900		98,200	
		zyalnym w Dubrowniku				
	13	Czechy	977.600	28.667	1,006.267	
	14	Morawia				
		Budowa nowego domu na gymnazyum (czeskie) w Oto- muńcu (4 i ostatnia rata)		44.393		
1		Wewnętrzne urządzenie tegoż		12.880		
		Wyporządzenie dachów i strychów budynku gymna- zyalnego w Nikolsburgu (4 i ostatnia rata)		4.000	509.473	
		Rata roczna i należytości poboczne za budowę domu na gymnazyum (II niemieckie) w Bernie		8.200		
		Odsetki od należytości i należytości poboczne za bu-				
	15	dowę domu na gymnazyum (czeskie) w Bernie		10.000	116.600	
		Galicya				
		Odnowienie stropów budynku gymnazyalnego w Rze- szowie		8.400	638.100	
	17	Kraków	105.00 0		105.000	
	10	Potrzeby naukowe gymnazyum wyższego w Radow-			60.900	
	19	cach		1.000	N.	
		towane: Uzupełnienie zbiorów naukowych		4.000	4,000	
ı		Suma (Tytuł 15, §§. 1—19).	3,395.400	63.367 74.973	3.533.740	
		b) Szkoły realne:				
	20	Austrya poniżej Anizy	246,9 00		246.900	
	21	Austrya powyżej Anizy	45.900		45.900	
L	22 23		24.200 67.800		24.200 67.800	
Г	24	Styrya	43.000		43.0 00 23.5 00	
	25 26	2	23.500 26.000		26.000	
	27	Tryest	27.100		27.100	
	28 29		24.4 00 20. 000		24.400 20.000	
		Dalmacya	34.400		34.400	
		Czechy	288.000			
		Subwencye		14.667	307.902	
		Annuity Wyporządzenia i urządzenia dla szkoły realnej wyższej			307.302	
	96	(niemieckiej) w Karlinie	88 000	4.500		
	32	Subwencye		4.000	92.900	
	33	Szlask	97.500		97.500	
		Zniesienie .	1,057.600	19.402 4.500	1,081.502	
	1					

1				Wydatki			
SUZING	Tytus	Paragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	leniem uży	ne z dozwo- wania aż do marca 1886	Suma
1	ğ	Pa			zł. w waluc	ie austryackie	ej
			Przeniesienie .	1,057.600	19.402	4.500	1,081.502
9		35 36	Galieya Kraków Bukowina Wszystkie królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane:				92.700 36.200 11.600
			Uzupełnienie zbiorów naukowych		1.000		1.000
			Suma (Tytuł 15, §§. 20-37).	1,198.100	20.402	4.500	1,223.002
		3 8	c) Komisye egzaminacyjne	5.800			5.800
		39	d) Kursa dla nauczycieli gimuastyki	2.200			2.200
		40	e) Dodatki za zasługi dla profesorów	6.400			6.400
			cieli, remuneracye za kierowanie ćwiczeniami prak- tycznemi kandydatów		11.700		11.700
			Suma (Tytuł 15, §§. 1—41) .	4,607.900	95.469	79.473	· 4,782.842
1	16		Biblioteki zakładów naukowych	22.600			22.600
	17	1	Szkoły przemysłowe. Szkoły przemysłowe Budowa i urządzenie domu na zakład do próbowania rur karabinowych w Ferlachu Dodatki na budowle Raty roczne			3.000	1,079,890
		2	Czynsze			44.500	)
			mysłowych			• • • • •	83.000 17.800
			Suma (Tytuł 17, §§. 1—3).	1,120.800	12.390	47.500	1,180.690
1	18	2 3	Zakłady naukowe wyłączne. Szkoły dla akuszerek	22.800 3.600			19.700 22.800 3.600
			Uzupełnienie zbiorów naukowych, wydawnietwo dzieł naukowych itd. Urządzenie i potrzeby naukowe akademii handlowej i żeglarskiej w Tryeście				81.400
			Suma (Tytuł 18, §§. 1—4) .	124.500	3.000		127.500
1	19	1	Szkoły początkowe. Seminarya nauczycielskie męskie i żeńskie Budowa nowego domu dla seminaryum nauczycielskie- go męskiego i żeńskiego w Lublanie (3 rata) Urządzenie tegoż			80.000 13.000	)
			Zniesienie .	1,240.000		93.000	

			Wydatki				
Rozdział	tuł	Paragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	leniem użyv	ne z dozwo- wania aż do marca 1886	Suma
Ro	Ty	Pa			zł. w waluci	ie austryackie	j
			Przeniesienie .	1,240.000		93.000	/
9	19		Rozszerzenie budynku skarbowego seminaryum nauczy- cielskiego w Borgo-Erizzo (1 rata)			4.000	
			Budowa nowego domu dla czeskiego seminaryum dla nauczycielek, tudzież akademii sztuk pięknych i szkoły sztuk i rzemiosł w Pradze (2 rata)			- 195,000	1,544.294
			Należytości roczne i poboczne za dom na seminaryum żeńskie czeskie w Bernie (7 rata)		12.294		
			Stypendya dla seminarzystów		80.000		80.000
			Dodatki za zasługi dla nauczycieli w seminaryach mę- skich i żeńskich				1.900
			Dodatki rządowe do funduszów szkół normalnych	151.112			151.112
			Na podniesienie szkół początkowych w Tyrolu Wynagrodzenia dla nauczycieli za szczególne zasługi			38.000	38.000
			około podniesienia nauki muzyki				1.000
		1	Dodatki na rzecz szkół początkowych		15.000		94.000
				1,473.012			1,910,306
			Suma (Tytuł 19, §§. 1—7).	1,475.012	107.294	330.000	1,810.800
	20		Fundacye i dopłaty.				
		1	Fundacye	35.056			35.056
		2	Doplaty	88.676			)
			Dodatek na budowę muzeum Francisco-Carolinum w Linzu (3 i ostatnia rata)		5.000		100.176
			Pomiar stopnia europejskiego			6.500	)
			Suma (Tytuł 20, §§. 1 i 2).	123.732	5.000	6.500	135.232
	21		Administracya funduszów naukowych.				
		1	Wydatki funduszów	39,200			\
			Restauracya kościoła św. Barbary w Kutnejhorze (2 rata)			12.000	56.200
		_	Subwencya na częściowe pokrycie kosztów restauracyi kościoła jezuickiego we Lwowie		5,000		50.200
		4	Wydatki lasów funduszowych i dóbr	17.160			)
			Koszta pomiarów, rozgraniczenie i urządzenie administracyi lasów		300		17.460
			Suma (Tytuł 21, §§. 1-4).	56.360	5.30 0	12.000	73.660
			Razem (Rozdział 9, Tytnły 14-21).	10,934.726	395.001	1,432.623	12,762.350
			Ogółem (Rozdział 9, Tytuły 1—21) .	16,549.476	1,108.551	1,639.693	19,297.720
				- 3-			

			1.1157 / 10	Wydatki			
dział	n,	Paragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	nadzwyczajno leniem używ końca n 1885	ania aż do	Suma
HOZ	Tytul	Par	CONTRACTOR OF THE CONTRACTOR O	zł. w walucie austryackie			j
Ť							
			W. Mileton of a street				
			X. Ministerstwo skarbu.			12	
			A. Właściwe wydatki państwa.				
10			Zarząd finansów:				
	1		Kierownictwo naczelne (z departamentem rachunkowym i departamentem rachunków specyalnych, tudzież katastrem podatku gruntowego)	971.140	20.800		991.940
	2		Dyrekcye skarbowe krajowe, dyrekcye skarbowe i dy-				
			rekcye skarbowe powiatowe, inspektorowie finansowi i urzędy wymiarn należytości	2,581.000	11.900		2,592.900
	3	ı	Administracye podatkowe, służba podatkowa przy sta- rostwach powiatowych i lokalne komisye podatkowe	1,053.280	660		1,053.940
	4		Ogólna kasa państwa, ministeryalny urząd płatniczy, kasy główne krajowe i kasy skarbowe krajowe, tu- dzież urzędy płatnicze krajowe	391.506	1.880		393.386
	5		Straž skarbowa (50.000 zł. w złocie)	5,215.000			5,219.400
	6	4		3,875.000	1		9.500 3.907.770
	U	2	Urzędy podatkowe	3,073.000		16,630	16.636
	7	~	Prokuratorye skarbowe	354.020			355.000
	8		Zarząd celł (82.384 zł. w złocie)	1,408.570	12.200		1,420.776 15.636
	9		Utrzymanie w ewidencyi katastru podatku gruntowego .	797.980			797.980
			Suma (Rozdział 10, Tytuły 1–9).	16,647.496	110.720	16.630	16,774.840
			the land of the second of the				
11			Ogólna administracya kasowa.				
	1		Strata na monecie		590.000		590.000
	2		Wynagrodzenia stronom	10.000			10.000
	3		Remuneracya za załatwianie spraw funduszów sierociń- skieh łącznych		100		100
	4		Pożyczka bezprocentowa na regulacyą rzeki Gail w Karryntyi (9 rata)		30.000		30.00
	5		Zwrót dochodów pobieranych z majątku zniesionych bractw świeckich w Zadarze i okolicy		35,300		35.30
	6		Fundusz taksy wojskowej				1,171.46
	7		Wydatki rozmaite	'			37.20
	8		Bezprocentowe zaliczki współuczęstnikom, spółkom wo- dnym, gminom i członkom gmin w Tyrolu, w myśl §fu 9go ustawy z dnia 13 marca 1883 (Dz. u. p Nr. 31); z sumy ogólnej wynoszącego 1.5 milionów				
			złotych wypadnie dać w roku 1884 prawdopodobnie.		500.000		500.00
	9		Zaliczki na koszta uregnlowania rzeki Drawy w Karyntyi; wydatek ogólny 333.333 zł. a tegoż 1 rata		33.333		33.33
			Suma (Rozdział 11, Tytuły 1-9).	1,218.66	1,188.733		2,407.39

				Wydatki			
Rozdział	Tytu?	ragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	nadzwyczajni leniem używ końca i 1884	ania aż do	Suma
Ro	Ty	Par			zł. w walucie	austryaekie	j
			B. Koszta obrotu, poboru i zarządu dochodów państwa.				
			·				
12			Podatki stale.				
	2		Wynagrodzenia stronom i osobom prywatnym tudzież będącym w służbie publicznej za pomoc przy oznaczaniu i ustanawianiu podstaw podatku, tudzież przy ściąganiu podatków	74.000			74.000
	-0		gruntowego	2.200			2.200
	3 4		Koszta egzekucyi podatków		10000		400.000 10.000
			Suma (Rozdział 12, Tytuły 1—4).	76.200	410.000		486.200
13			Cło.				
	1 2 3 4		Zwroty złożonych rękojmi podatkowych	505.100 111.400 1,400.000 25,940.000			505.100 111.400 1,400.000 25,940.000
			Suma (Rozdział 13, Tytuły 1-4)	27,956.500			27,956.500
			Podatki niestałe.				
14			Podatek konsumeyjny:				
	1 2		Wydatki zarządu	226.100 5,639.500		12.000	226.420 5,639.500 12.000
	3		Wynagrodzenie król. weg. administracyi skarbu za zwroty podatków konsumcyjnych	6,770.000			6,770.000
			Suma (Rozdział 14, Tytuły 1-3).			12.000	12,647.920
							- 4
15			Sól:				
	1		Koszta produkcyi i zakupna	2,685.000	100	150.200	2,685.000 100 150.200 228.000
	2		Wydatki przy sprzedaży	228.000			
			Suma (Rozdział 15, Tytuły 1 i 2).	2,913.000	100	150.200	3,063.300
16			Tytoń:			79	
	1		Wydatki administracyjne	647.300			647.300
	2		Koszta produkcyi i kupna (8,970.590 złotych w zło- cie)	22,002.290	1,704.410	318,000	22,002.290 1,704.410 318.000
	3		Nowe budowle	1,120.000			1,120.000
			Suma (Rozdział 16, Tytuły 1-3).	23,769.590	1,704.410	318.000	25,792.000

					Wyd	latki	
Rozdział	Tyto?	ragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	nadzwyczaji leniem używ końca 1885	wania aż do	Suma
Ro	Ē	Pa			zł. w waluci	e austryackie	ej
17			Stępel	370.000			37 0.000
18			Taxy i opłaty od czynności prawnych	623.000			623.000
19			Loterya	12,460.000			12,460.000
20			Myta	26.000	المستحدين المستحدين		26.000
21			Cechowanie	77.390			77.518
22			Podatek osobny od napojów wyskokowych pędzonych .	14.700			14.700
			Snma (Rozdziały 14—22).	52,889.28 0	1,704.958	480.200	55,074.438
			W łasność państwa.				
23			Gmachy dykasteryalne	128.676			129.676 9,133
			Suma (Rozdział 23).	128.676	10.133		138.809
24 25 26 27			Fiskalności i bezdziedziczności	4.000 1,251.200 188.773	2.710		4.000 1,251.200 2.710 191.900
~ 1							
			Ogółem (Rozdziały 10-27).	100,360.790	3,430.381	496.830	104,288.001
			XI. Ministerstwo handlu.				
28			A. Właściwe wydatki państwa.				
	. 1	2	Kierownictwo naczelne	367.000			402.500
		3	dotacyi		7.000 5.000		7.000 5.000
		4	Wygotowanie statystyki kolei żelaznych		5.000		5.000
			Suma (Tytul 1, §§. 1—4).	367.000	52.500		419.500
	2		Nadzór nad przemysłem	68.000			68.000
	3	2	Inspekcya główna austryackich kolei żelaznych Dla pomocników inspekcyi głównej i na inne wydatki w sprawach kolejowych	238.000	15.700 20.000		253.700 20.000
			•				
			Suma Tytuł 3, §. 1 i 2).	238.000			273.700
	4		Służba miar i wag	375.000		• • • • •	375.000
	5		Służba portowa i zdrowotna morska	627.900	5.1 60		627.900 5.160
		3	portowej w Tryeście			20.130 58.480	20.130 58.480
		4	Nowe budowle w Dalmacyi			61.9 00 6. 800	61.900 6.800
		6	tów w nowym porcie tryestyńskim		100.000		100.000
			Sumn (Tytul 5, §§. 1-6).	627.900	105.160	147.310	880.370
II.	i					0.00	

		1			Wyd	atki	
Total	Paraoraf	ig t at	Wydatki państwa	zwyczajne	nadzwyczajn leniem używ końca i	vania aż do	Suma
Total	Para	9			zł. w waluci		
		1				, , , , , , , ,	<u>.1</u>
8	6	ŀ	Uregulowanie Narenty i osuszenie doliny Narenty			600.000	600.000
		ł	Suma (Tytuky 1-6).	1,675.900	193 360	747.310	2,616.570
		I					
L	_	ı	D Titummenia manti talangsi				
	4	1	B. Utrzymanie poczt i telegrafów.	10.000		100	
		ł	Służba pocztowa w Austryi.				
		1	Płace osobiste				10,660.575
		2	Wydatki na utrzymanie ruchu	8,525.275			8,525.275
		3	Wydatki nie będące właściwie administracyjnemi				721.88
		3	Na dodatki dla listowych i woźnych pocztowych		155. 000		155.000
		9	Płace osobiste z powodu połaczenia telegrafów z poczta-	1	497 940		4917 9 44)
		D	mi, przeniesione z rubryki wydatków zwyczajnych .		137,340 32 430		137.340 32.430
		ä	Strata na monecie do 170.700 zł. w złocie (19% ażyo). Na założenie nowych linij telegraficznych i rur pneuma-		32 430		32.400
		Ί	tycznych; na zaciąganie drutów itd		139,000	Λ.	
		8	Na telegraf podziemny w tunelu arlberskim.		94.000		0.00 000
	1 5	9	Na przeniesienie i założenie ilnij telegraficznych wzdłuż		0 21000	)	263.000
			kolei transwersalnej w Galicyi		30.000	1	
	1	0	Na nowe wozy pocztowe		100.000	{	
	1	1	Wydatki na pomnożenie inwentarza		49.000	(	164.000
	1	2	Na urządzenie dla nowych urzędów i rozszerzenie istnie-				104.000
1		1	jacych		15.000	)	
	1	3	Zapomogi dla stowarzyszenia emerytalnego służby pocz-				
			towej na prowincyi		20.000		20.600
1	1	4	Przybudowa w domu pocztowym w Pradze			50.000	50,000
	1	э	Przebudowanie lokalu pocztowego w dworcu kolei w Pra-			5.000	5.000
		1	gerhofie			3.000	3.000
		ı	Suma (Tytul 7, §§. 1-15).	19,907.730	771.770	55.0 00	20,734.500
		1					
	1	R	II.	179 /LOO			73,400
	ľ	U	Urzędy pocztowe austryackie w Turcyi	13.200			19.200
		ı	Suma (Tytuł 6, §§. 1-16).	19,981.130	771.770	55.000	20,807.900
	1	ı					
		ı					
	8	ı	C. Urząd pocztowych kas oszczędności	372.000	9,000		381,000
		ı					
				1 2 19			
	9	ı	D. Budowa kolei żelaznych państwa.				-1 JY
		,	Kolej arletańska			13,400.000	13,400,000
		2	Kolej transwersalna galicyjska			11,450.000	
		3	Odnogi kolei transwersalnej galicyjskiej			8,050.000	
		4	Budowa kolei żelaznej ze Stryja na Skole do granicy ga-				5,000,000
			licvisko-wegierskiej pod Beskidem			30.000	30.000
		10	Budowa kolei żelaznej dalmatyńskiej z Siverichu do Kninu			20.000	20.00
		6	Budowa odnogi kolei rządowej istryjskiej z Herpelje do				
			Terronto			20.000	20.00
			Tryescu				43.42.00 .00
		7	Tryestu			200.000	
		7	Budowa kolei transwersalnej czesko-morawskiej Suma (Tytuł 9, §. 1—7) .				

			Thistophy		Wyd	atki		
dziad	70	Paragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	nadzwyczaji leniem użyv końca 1885	vania aż do	Suma	
HOZ	E.	Par			zł. w waluc	ie austryackiej	1 1 =	
İ	1	i					T	
			19,00					
28 1	10		E. Współudział w zebraniu kapitałów na budowę kolei żelaznych prywatnych.	-		en line		
			Na budowę kolei miejscowej od uprzyw. kolei lwowsko- czerniowiecko-jasskiej pod Czerniowcami do Nowo-			0.00 .000	D W.0.000	
			sielicy			350.000	350.000	
			F. Budowa zakładu do przeprawy					
	11	- 1	F. Budowa zakładu do przeprawy w Bregencyi (1 rata)			700,000	700.000	
9			W Diogonogi (1 iata)	• • • • •		7001000		
1	12		G. Koleje żelazne państwa.			The same of		
		1	Kolej tarnowsko-leluchowska:					
			a) Zarząd ogólny				18.000	
ı			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei c) Służba ruchn i handlowa				150.000 116.700	
	1	î	d) Służba pociągowa i warsztatowa	83.400			83.400	
			wydatki szczegome me naiezące do własciwych	17.000			17.000	
			Nadto wydatki nadzwyczajne:					
			Na nznpełnienie zakładów kolejowych z powodu			LÇ-II, I		
			otwarcia ruchu na kolei transwersalnej galicyj- skiej, tudzież nieprzewidziane wydatki na budowe					
			i nabytki			300.000 5.000	300.000 5.000	
-			Na założenie wielkiej tarczy obrotowej do głównego			10.000	10.000	
ı			torn na stacyi w Muszynie			50.000	50.000	
					120	-46-		
		2	Kolej dniestrzańska:	A E MOO			14.500	
			a) Zarząd ogólny	14.500 14 6. 100			146.100	
			c) Służba ruchu i handlowa	93.800 89.700			93.800 89.700	
			e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych				14.000	
		ı	wydatków ruchu	14.000			1-2.000	
			Nadto wydatki nadzwyczajne: Na uzupełnienie zakładów kolejowych z powodn	F. F. U.L.		1.345		
			otwarcia ruchu na kolei transwersalnej galicyj-					
			skiej, tudzież nieprzewidziane wydatki na budowę i nabytki			100.000	100.000	
			Na nabycie 2 lokomotyw			50.000 1 25.00 0	50.000 125.000	
		3	Linia podmokielska:					
			Wydatki nadzwyczajne:					
			Nieprzewidziane wydatki na budowę i nabytki			300	300	
			Zniesienie .	743.200		640.300	1,383.500	

			La ratio et		Wy	datki	
Rozdział	Tytus	Paragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	leniem uży końca 1885	ne z dozwo- wania aż do marca 1886	Suma
				710 000		242.222	
00	10		Przeniesienie .	743.200		640.300	1,383.500
20	12	4	Kolej rządowa z Kriegsdorfu do Rymarzowa: a) Zarząd ogólny	8.200			1.750 8.200 9.010
			 d) Służba pociągowa i warsztatowa				7.920 320
		ı	Nadto wydatki nadzwyczajne:				
			Na wymianę podkładów			2.400 1.000 750 3.000	2.400 1.000 750 3.000
		5	Kolej rządowa z Dolnego Draubnrga do Wolfsbergu:				
		I	a) Zarząd ogólny	28.000 20.600			5.350 28.000 20.600 17.000
			e) Wydatki szezegőlne nie należące do właściwych wydatków ruchu	480			480
			Nadto wydatki nadzwyczajne: Budowle ubezpieczające nad rzeką Lavantem i na				
			pochyłościach			1.6 00 2. 000	1.600 2.000
		6	Kolej rządowa z Mürzzuschlagu do Neuberga:				
			a) Zarząd ogólny b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei c) Służba ruchu i handlowa d) Służba pociągowa i warsztatowa e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych	11.400 10.260 7.640			2.110 11.400 10.260 7.640
		I	wydatków ruchu	30			30
			Nadto wydatki nadzwyczajne: Nieprzewidziane wydatki na budowę i nabytki			1.000	1.000
						11003	2.000
		7	Kolej rządowa z Nowych Herwinów do Wrbna:	9 200			2.500
			a) Zarząd ogólny b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei c) Służba ruchu i handlowa d) Służba pociągowa i warsztatowa				10.800 12.970 10.630
			e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	500			500
			Nadto wydatki nadzwyczajne:				
			Na wymianę podkładów			700 1.000	700 1.000
			Suma (Tytuł 12, §§. 1—7).	910.670		653.750	1,564.420

			AND DESCRIPTION OF THE PARTY OF		Wyd	atki	
Rozdział	n∦	Paragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	nadzwyczajn leniem używ końca i 1885	ania aż do	Suma
Roz	Tytu!	Par			<u> </u>	e austryackiej	
28	13	1	H. Administracya rządowa kolei cesarzowej Elżbiety i kolei państwa, zostających pod zarządem c. k. Dyrekcyi do administracyi rządowej kolei żelaznych w Wiedniu. Administracya rządowa kolei cesarzowej Elżbiety: a) Zarząd ogólny	227.000 1,669.690	79.000		227.000 1,748.690
			c) Służba rnchu i handlowa	2,620.710			2.620.710
			d) Służba pociągowa i warsztatowa	2,106.590			2,106.590
			wydatków ruchu	627.480			627.480
			f) Spółce akcyjnej c. k. uprzyw. kolei Cesarzowej Elżbiety w myśl kontraktu	9,088.080			9,088.080
			Nadto wydatki nadzwyczajne:			order to the	
			Na nabycie trzech lokomotyw do pociągów pospiesznych z wozami zapasowemi i rezerwowem. Na nabycie trzydziestu wagonów komunikacyjnych. Na nabycie piętnastu wagonów towarowych. Na nabycie dwudziestu lowrys. Na budowę wozowni na części składowe lokomotyw i uzupełnienie urządzenia istniejących warsztatów. Na wybrukowanie drogi do magazynów w dworcu wiedeńskim (2 rata). Na przedłużenie toru do zakładu gazowego w Salzburgu, połączenie toru w Kuchlu i budowę dolną pod tor w Werfen. Na pokłady dla bezpieczeństwa na mostach żelaznych. Na urządzenie zwrotnic wjazdowych i środki bezpieczeństwa w dworcach kolei w Wiedniu, St. Pölten, Attnangu, Amstettenie, Aigenie i kilku pomniejszych stacyach. Na budowę magazynu na materyały i piwnicy na naftę w Salzburgu. Na wystawienie jedenastu budek opalanych, urządzenie studni przy pięciu domkach streżniczych i powiększenie ośmiu chat sygnałowych. Na wydatki budownicze i nabytki nieprzewidziane.			106.200 121.200 53.550 40.000 112.600 10.000 3.200 8.000 20.000 8.800 10.000	106.200 121.200 53.550 40.000 112.600 10.000 8.000 25.000 20.000
		2	C. k. koleje rządowe: a mianowicie:				
			Kolcj istryjska, dalmatyńska, brunowsko-strasswalcheń- ska, rakonicko-protiwińska, dolno-austryacka (naddunaj- ska i linie południowo-zachodnie) i kolej z Tarvisn do Ponteby:				
			a) Zarząd ogólny	74.42(588.25(			74.420 588.250
			Zniesienie .	17,002.220	79.000	518.550	17,599.770

			2001203		Wyd	latki	
Rozdział	ns,	Paragraf	Wydatki państwa	zw y czajne	leniem uży	ne z dozwo- wania aż do marca	Suma
Roz	Tytu	Par	Control Control		zł. w walue	ie austryacki	ej
			Przeniesienie .	17,002.220			17,599.770
28	13		c) Służba ruchu i handlowa	547.420 452.640			547.420 452.640
			e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	35.610			35.610
			Nadto wydatki nadzwyczajne:	0.1020	(I)		00,010
			Na nabycie dwóch machin do pociągów pospiesznych	of laters a	1 1 1 1		
			z wozami zapasowemi i rezerwowemi Na nabycie pięciu wagonów towarowych			70.100 17.850	
			Na nabycie dwudziestu lowrys			39.400	
			Wymiana podkładów na kolejach rakonicko-proti- wińskiej, dalmatyńskiej i istryjskiej			20.000	20.000
			Budowa piętra na domku strażniczym w Rownem, budowa lodowni amerykańskiej w Cerowlu, ma-	1000			
			gazynu na sikawki w Polju, założenie wodociągu w Polju, pobicie gontami magazynu w Herpeljc-	- Settle			0111
			Kozinie			3.000 6.900	3100.
			rteprzewicziane wydatki na nucowę i nanytki			0.000	6.900
			Kolej arlberska:		page 1	41 10	4 149
			a) Zarząd ogólny				10.950 127,010
		П	b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	121.410			121.410
		ı	 d) Służba pociągowa i warsztatowa	84.820			84.820
			wydatków ruchu	98.330			98.330
			Suma (Tytuł 13, §§. 1—3).	18,480.410	79.000	675.800	19,235,210
			Suma ogólna (Rozdział 28, Tytuły 1–13).	41,420.110	1,053.130	36,351.860	78,825.100
			To distribute			0 = 4 = =	
29			XII. Ministerstwo rolnictwa.				
			A. Właściwe wydatki państwa.			Salt is	
	1		Kierownictwo naczelne	268.100			273.300
	2		Zakłady naukowe i do prób	76.870	3.580		80.450
	3	1	Kultura krajowa: Zapomogi	186.000			508.500
		3	Dodatek konkurencyjny na regulacyą rzeki Gail Na wytępienie Phylloxera vastatrix		30.000	32.520	32.520 30.000
		4	Dodatek rządowy na regulacyą Adygi Dodatek rządowy na budowle w celu ulżenia niedostat-			188.350	188.350
		6	kowi nad rzekami Drawą, Rienzem, Eisakiem itd Wydatki na wykonanie i konserwacyą robót w celu osu-		1,133.320		1,133.320
	4		szenia bagien pod Aquileja	2.950 306.560			2.950 306.560
	5		Urzędy do nadzorowania kultury krajowej	184,280	3.750		188.030
	6		Zakłady naukowe górnicze	77.010 1,628.100	10.400 22.125		87.410 1.650.225
			Strata na monecie				5.000
			Suma (Rozdział 29, Tytuły 1-7).	2,729.870	1,535.875	220.870	4,486.615
		I		*			

				Wyd	atki	
Rozdział Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	nadzwyczajn leniem użyv końca 1885	vania aż do	Suma
F. T.	Pa			zł. w waluci	e austryack	iej
30		B. Lasy, dobra i kopalnie. Lasy i dobra rządowe:				
	1 2 3 4 5 6 7	Dyrekcye lasów i dóbr		59.500 27.400 31.400	104.900	312.200 2,898.700 104.900 59.500 27.400 31.400 18.800
		Suma (Tytuł 1, §§. 1—7).	3,220.200	127.800	104.900	3,452.900
2	1 2 3	Kopalnie: Wydatki ogólne zarządu Zarząd górniczy w Kirchbichlu Zarząd górniczy i hutniczy w Brixleggu Kupno realności Zarząd hutniczy w Cilli	71.476 98.975 265.922		800	71.476 98.975 265.922 800 260.451
	6	Dyrekcya górnicza w Idryi Nowe budowle i zakłady korzystne Kupno realności Dyrekcya górnicza w Brüx Nowe budowle i zakłady korzystne Kupno realności	215.151		30.585 3.700 95.930 6.000	215.151 95.930 6.000
	8	Dyrekcya górnicza w Przybramie Nowe budowłe i zakłady korzystne Kupno realności Inne c. k. kopalnie Nowe budowle i zakłady korzystne Kupno realności	687.600		80.000 5.000 5.000 1.600	5. 000 687. 600
		Suma (Tytul 2, §§. 1—8)	5,153.64 0		228.615	5,382.255
		Suma (Rozdział 30, Tytuły 1 i 2)	8,373.840	127.800	333.515	8,835.155
		Razem (Rozdział 29 i 30).	11,103.710	1,663.675	554.3 85	13,321.770
31		XIII. Ministerstwo sprawiedliwości.				
1 2 3		Kierownictwo naczelne Najwyższy trybunał Zarząd sprawiedliwości w krajach koronnych Przyrost wydatków na założenie nowych ksiąg gruntowych		53.3 00 5. 27 0		182.600 500.300 16,905.270 460.000
		Przyrost wydatków z powodu założenia nowych są- dów i zmiany w poczcie urzędników, mianowicie z powodu otwarcia sądu obwodowego w Brzeżanach		50.000		50.000
4		Nowe budowle zarządu sprawiedliwości:				
	1 2	Austrya poniżej Anizy: Na kupno koszar dla straży sądowej w Wiedniu (część należytości)				
		rata roczna)	17,526.300			18,098.170

					Wyd	atki	
Rozdział	711	Paragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	nadzwyczajn lenicm używ końca 1885	rania aż do	Suma
Rox	Tytue	Par			zł. w waluci	e austryackie	j
			Przeniesienie . {	17,526.300	571.870 1.506		18,098.170
31	4	4	Na kupienie gruntu pod budowę w Wiener-Neustadt (nowy dom sądowy) reszta ceny kupna w kwocie . Na wybudowanie nowego domu w Marchegg, w któ- rym pomieszczony będzie sąd powiatowy i urząd				35.106
		5	podatkowy (reszta)			30.000	
			Austrya powyżej Anizy:				
		6	Budowa domu sądowego i więzienią w Ried (3 rata) Zaliczka gminie miasta Raab na budowę domu sądo- wego w temże mieście			10.000	16.000
			Tyrol:				
		8	Budowa domu dla sądu i na więzienie w Innsbrucku			00,000	
		9	(3 rata)			90.000 40.000	130.000
			Kraina:				
		10	Urządzenie realności Nr. 159 w Rudolfswörth na potrzeby sądu, reszta należytości			1.400	1.400
			Czechy:			11 0	
		11	Kupienie realności Nr. 226 w Horzycach (część na-		80%		
		12 13 14	leżytości)		1.610		62,693
						0.200	
		15	Szląsk: Na budowę domu na sąd i więzienie w Opawie (2 rata)			63.800	63.800
			Galicya wschodnia:				
		16	Na kupienie realności Nr. 295 w Śniatynie dla sądu (część należytości)		571		)
		18	ceny kupna		8.400		19.07
		19	reszta			5.1 00	
		20	Galicya zachodnia: Na kupno domn dla Sądu w Wadowicach (rata roczna)		8.528		8.528
			Bukowina:		-		
		21	Na wyhudowanie nowego domn sądowego i więzien- nego w Suczawie (4 rata)			60. 000	)
		22 23	Rozprzestrzenienie lokali sądowych w Czerniowcach			7.000 15.000	82.000
			(2 rata)	17,526,300			18,516.77(
			Zinestenie .	11,000,000	00,310.10	30,1000	

		1			Wyd	atki	
Rozdział	115	Paragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	nadzwyczajn leniem używ końca i 1885	ania aż do	Suma
Roz	Tytuk	Par			zł. w waluci	e austryackie	
			Przeniesienie .	17,526.300	602.970	387.5 00	18,516.770
31	6		Zakłady karne	2,2 80.000	2.820		2,282.820
		1	Na budowę domn karnego w Marburgu			60.000	60.000
		2	Na roboty przygotowawcze do budowy nowego zakła-			5.000	\
		3	du karnego		7		10.020
		4 5	Na wewnętrzne urządzenie zakładu karnego w Stani- sławowie			20.000	28.960
			we Lwowie (część należytości)			472.500	90 500 270
			Suma (Rozdział 31, Tytuły 1—6).	15,000.500	013.770	412.500	20,898.570
32			XIV. Najwyższa izba obrachunkowa	150.000	3,000		153,000
33			XV. Etat emerytalny.				
	1		Ogólny etat emerytalny administracyi cywilnej		1.000		15,297.000
	2		Wspólne emerytury cywilne	-			325. 000 74.7 50
			Zostaje .				250.250
			Suma (Rozdział 33, Tytuły 1 i 2).	15,546.25 0	1.000		15,547.250
			XVI. Zapomogi i uposaženia.	-			
34			A. Dla funduszów krajowych i gmin.				
	1 2 3		Funduszowi krajowemu dolno-austryackiemu	50.000 10.000 182.000			50,000 10,000 182,000
			Suma (Rozdział 34, Tytuł 1 aż do 3).	242.000			242.000
35			B. Przedsiębiorstwom komunikacyjnym.				*
	1		Subwencye: Lloyd austryacko-węgierski za kursa do Indyj wscho- dnich: a) Subwencya mon. pap 437.000 zł.				
	0		b) Zwrót opłat na Kanale Suez w złocie . 210.000 "	647.0 00 69. 000			647.000 69.000
	23		Kolei zytawsko-libereckiej w złocie Jako 4% zaliczka: a) Kolei lwowsko-ezerniowiecko-jaskiej . w srebrze b) Kolei Franciszka Józefa , , , , , , , , , , , , , , ,		1,073.000 271.000 5,972.000 850.000 190.000 50.000		1,073.000 271.000 5,972.000 850.000 190.000 50.000
			Zniesienie.	716.000	8,406.000		9,122.000
					1	28	

	Ī	1			Wyd	latki	
Rozdział	tu?	Paragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	leniem uży	ne z dozwo- wania aż do marca	Suma
Ros	TV	Par			zł. w waluc	ie austryack	iej
			Przeniesienie .	716.000	8,406.000		9,122.000
35	3		g) Kolei łączącej połud. półn. niem {w mon. pap. w srebrze				53.000 477,000
			h) Pierwszej węgiergalie. kolei: 1. Zaliczka z tytułu gwarancyi w srebrze				900,000
1 202			2. Na niedobór ruchn w mon. pap.				
			 i) Kolei zachodnio-węgierskiej w srebrze k) Kolei verarłberskiej: 		283.000		283.000
			1. Zaliczka z tytułu gwarancyi w srebrze 2. Na niedobór ruchu w mon. pap.				
			l) Kolei Arcyksięcia Albrechta w srebrze		900.000		900.000
			n) Kolei morawskiej granicznej w srebrze n) Austr. węgierskiej Spółce kolei państwa:		302.000		302.000
			Sieć uzupełniająca w mon. pap.				358.000
			Snma.	716.000	12,324.000		13,040.000
	4		Z tego w mon. pap 848.000 zł. Strata na monecie:				
			279.000 zł. w złocie po 19%		53.010		53.010
					12,377.010		
			Suma (Rozdział 35, Tytuły 1—4).	710.000	12,377.010		13,093.010
36			C. Kilku funduszom indemnizacyjnym.				
			Zaliczki hezprocentowe:		0.00 469 0		0.00 400 0
	1 2	-1	Dla Galicyi		380.000		2,625.000 380.000
	3	-	Stała zapomoga roczna dla Krainy	175.000	79,000		175.000 79.000
			Suma (Rozdział 36, Tytuły 1–4).				3,259.000
			Razem (Rozdziały 34-36).		15,461.010		16,594.010
			XVII. Dług państwa.				
37	1		A. Odsetki od ogólnego długu pań-				
		1	stwa	115,152.470			115,152.470
			Straciwszy z tego kwotę roczną przypadającą na kraje	20 465 725			30,165.735
			korony węgierskiej	84,986.735			84,986.735
	0	-1					
	2		Strata na monecie	84,986.735			521.079 85,507.814
			Suma .	02,000.100			00,007.014
	3		B. Umorzenie ogólnego długu pań-				
			stwa	11,974.831			11,974.831
			Strąciwszy z tego kwotę roczną przypadającą na kraje	440.000			420.000
			korony węgierskiej w monecie brzęczącej, razem Zostaje .	150.000 11,824.831			150.000
				11,024.031			
	4		Strata na monecie		147.728		147.728
			Suma.	11,824.831	147.728		11,972.559

					Wyda	atki	
Rozdział	Tytul	Paragraf	Wydatki państwa	zwyczajne	nadzwyczajne leniem używar końca ma 1885	nia aż do	Suma
R ₀	F	Pa			zł. w walucie	austryack	iej
37	5		C. Regulacya Dunaju	600.235			600.235
	6		D. Wypłaty terminowe kolei południowej	762.047			762.047
	7		E. Obligacye renty				
	8		królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych		2,590.462		19,747.703 2,590.462
		I	Suma.	19,747.703	2,590.462 .		22,338.165
	9		F. Odsetki od długu nieustalonego				
			królestw i krajów w Radzie państwa repre- zentowanych	69,5 00			69.500
	10	I	G. Umorzenie długu nieustalonego				
			królestw i krajów w Radzie państwa repre- zentowanych	53. 000			53. 000
			Razem (Rozdział 37, Tytuły 1–10).	118,044,051	3,259.269		121,303.320
38			XVIII. Zarząd długu państwa.				
	1 2 3		Wydatki na zarząd nieustalonego długu wspólnego (70%) Wydatki na zarząd nieustalonego długu niewspólnego . Wydatki na zarząd długu ustalonego	595.000 16.500 355.510	1		595.000 16.500 377.010
			Suma (Rozdział 38, Tytuły 1-3).	967.010			988.510

						Wyd	latki	
Hozdział	Tytul	Paragraf		Wydatki państwa	zwyczajne		ne z dozwo- wania aż do marca 1886	Suma
E E	T	십				zł. w waluc	ie austryacki	ej
				Zestawienie.				
1			I.	Dwór cesarski	4,650.000			4,650.000
2			H.	Kancelarya gabinetowa Najjaśniejszego Pana	72.272			72.272
3			Ш.	Rada paústwa	714.542	1.700	257.5 00	973.742
4			IV.	Trybunał państwa	24.000			24.000
5			₩.	Rada ministrów	1,010.409			1,010.409
6			VI.	Soma na wydatki w sprawach wspólnych	83,817.835	4,937.142		88,754.977
7			VII.	Ministerstwo spraw wewnętrznych	16,097.005	799.882	1,951.670	18,848.557
8			VIII.	Ministerstwo obrony krajowej	9,115.200	252.965		9,368.165
9			IX.	Ministerstwo wyznań i oświecenia	16,549.476	1,108.551	1,639.693	19,297.720
10 do			X.	Ministerstwo skarbn	100,360.790	3,430.381	496.830	104,288.001
28			XI.	Ministerstwo handlu	41,420.110	1,053.130	36,351.86 0	78,825.100
29 i			XII.	Ministerstwo relaictwa	11,103.710	1,663.675	554. 385	13,321.770
30 31			XIII.	Ministerstwo sprawiedliwości	19,806.300	619.770	472.5 00	20,898.570
32			XIV.	Najwyższa izba obrachunkowa	150.00 0	3.000		153.000
33			XV.	Etat emerytalny	15,546.25 0	1.000		15,547.250
34 do			XVI.	Zapomogi i uposaženia	1,133.00 0	15,461.01 0		16,594.010
36 37			XVII.	Dług państwa	118,044.051	3,259.269		121,303.320
38			XVIII.	Zarząd długu państwa	967.010	21.500		988.510
				Ogólna suma potrzeb .	440,581.960	32,612.975	41,724.438	514,919.373
				Y.				
				- NT				
						-		

Preliminarz państwa

na rok 1884 dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część druga. – Pokrycie.

<u> </u>				1			
				Dochody			
Rozdział	Tytul	Paragraf	Dochody państwa	zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma	
Ro	Ty	Pa		zł. w	walucie austry	ackiej	
1			l. Dwór cesarski				
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaś. Pana			l lk	
3			III. Rada paústwa				
4			IV. Trybunał państwa				
5			V. Rada ministrów				
	1 2		Gazety urzędowe	623. 900 67. 000		623,900 67,000	
			Snma (Rozdział 5, Tytnł 1 i 2).	690.900		690,900	
6			VI. Sprawy wspólne				
7			VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych.				
	1 2 3 4 5		Dochód z dziennika ustaw państwa Administracya poszczególnych krajów Bezpieczeństwo publiczne Budowa dróg Budownictwo wodne	161.293 827.693 25.285		63,000 161,293 827,693 25,285 28,384	
			Suma (Rozdział 7, Tytuły 1—5) .	1,105.655	. ,	1,105.655	
8	1 2		VIII. Ministerstwo obrony krajowej. Straž policyjna wojskowa	34,240 179.030		34.240 179.030	
			Suma (Rozdział 8, Tytuły 1 i 2).	213.270		213.270	
9			IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia. A. Zarząd naczelny.				
	1 2	1	Nadzór szkolny	25		25	
	3 4 5	2	Muzeum sztuki i przemysłu . Zakład do prób chemiczno-technicznych . Komisya główna i dyrekcya statystyki administracyjnej . Instytut geologiczny państwa . Zakład główny meteorologii i magnetyzmu ziemi	12.000 300 4.225 2.200 1.080	925	12.000 300 5.150 2.200 1.080	
			Znicsienie.	19.83 0	925	20.755	

				D	o e h o d	y
Rozdział	711	Paragraf	Dochody państwa	zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
Roz	Tytul	Раг		zł. w	walucie austry:	nckiej
			Przeniesienie .	19.830	925	20.755
9	6	1	Przychody w zakresie sztuk i archeologii: a) Przychody w zakresie sztuk: Akademia sztuk pięknych w Wiedniu	5,660		5.660
3		3	Szkoła sztnk pięknych w Krakowie	400		400
		4	Czynsze			1.320
			Dodatek gminy na założenie tegoż (4 rata)		300	300
			Suma (Rozdział 9, Tytuły 1-6).	27,210	1.225	28.435
			B. Wyznania.	,		
	7		Wpływy fundaszów religijnych:			
		1	a) Wpływy funduszów: Austrya poniżej Anizy	724.300		
		2	Austrya powyżej Anizy	146.100 11.000		146,100 11,000
		4	Tyrol	106.000 700		106.000 700
		6	Vorarlberg	222,200		222.200
		7	Karyntya	96.600		96.600
		8 9	Kraina	77.100 12.000		77.100 12.000
		10	Gorycya	23.900		23,900
		11	Istrya	12.000 17.500		12.000 17.500
		12	Dalmacya	961.800	2.026	963.826
		14	Morawia i Szlask	625.800		625.800 434.100
		15	Galicya	434.100 24.700		24.700
		17	Bukowina	500		500
			Suma (Tytuł 7, §§. 117).	3,496.300	3.026	
		18	b) Wpływy lasów i dóbr funduszowych	348.260	2.170	350,430
			Suma (Tytuł 7, §§. 1—18).	3,844.560	5.196	3,849.756
	8		Fundacye i dopłaty na potrzeby religijne wyznania kato- lickiego:			
			Dodatki	14.500	1.123	15.623
			Razem (Rozdział 9, Tytuły 7 i 8).	3,859.060	6.319	3,865.379
			C. Oświecenie.			
	9		Szkoły główne.			
		1	Uniwersytety Dodatek gr. or. funduszu religijnego bukowińskiego na wystawienie własnego budynku dla instytutu przy-	107.650		117.650
			rodniczego, jakoteż na wybudowanie nowego domu dla seminaryum nauczycielskiego (2 rata)	,	10.000	
			Zniesienie	107.650	10.000	117.650

D o e h o d y						y
Rozdział	Tytul	Paragraf	Dochody państwa	zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
Ro	Ty	Pa		zł. w	walucie austry	ackiej
9			Przeniesienie .	107,650	10.000	117.650
		2 3	Wydziały teologiczne			11.200
		4	Dodatek krajowy Styryi na bndowę szkoły głównej technicznej w Gradcn	. 12.000	150.000	259.400 12.000
			Suma (Tytuł 9, §§. 1—4).	240.250	160.000	400.250
	10		Szkoły średnie.			
		1	Gymnazya i gymnazya realne	728.570	1.150	
	1		wyższych w gymnazyum rządowem w Radowcach, a mianowicie: od funduszu krajowego		3.000	735.220
		2	od gminy miejskiej	155.888		156.989
			hans	884,458	7.751	892,209
	4.4					
	11	1	Szkoły przemysłowe.	26.300		26.300
		2	Środki pomocnicze i do poparcia nauki w szkołach prze- mysłowych	500		500
			Suma (Tytuł 11, §§. 1 i 2).	26. 800		26.800
	12		Zakłady naukowe wyłączne.			
		1 2 3	Szkoły dla akuszerek	2,000		252 2.000 10.400
			Suma (Tytuł 12, §§. 1—3).	12.652		12,652
	13		Szkoły początkowe.			
		1 2 3	Seminarya nanczycielskie męskie i żeńskie Zwrócone stypendya seminarzystów	80.600 275		80.600 275 960
		4	Szkółki początkowe rządowe	6.500 87.375		6.500
	14	1	Fundacyc i dopłaty. Dopłaty:			1 =
			Przychody stacyi do ćwiczeń i obserwacyj zoologiczno- zootomicznych w Tryeście	320		320
			Suma (Tytul 14).	320		320

				Dochody			
Rozdział	Tytul	Paragraf	Dochody państwa	zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma	
Rox	Ty	Pai		zł. w	walucie austry	ackiej	
9	15		Fundusze naukowe:				
		1	Wpływy funduszów Zaległe wykupna robocizny i czynsze gruntowe (6 rata)		1.697	47.297	
		2	Dochody z lasów i dóbr funduszowych			13.980	
			Suma (Tytul 15, §§. 1 i 2).	59.580			
			Razem (Rozdział 9, Tytuły 9–15).	1,311.435			
			Ogółem (Rozdział 9, Tytuły 1—15) .	5,197.705	177.952	5,375.657	
			X. Ministerstwo skarbu.				
10			Zarząd finansów.				
	1		Kierownictwo naczelne (z departamentami rachunkowemi i rachunków specyalnych, tudzież katastrem podatku			9.1100	
	2		gruntowego)			3.500	
	3		urzędy wymiaru należytości			9.000	
	4 5		stwach powiatowych i komisye podatkowe lokalne . Kasy krajowe	1.800 1.000 301.800		1.800 1.000 301.800	
	6 7 8		Zysk na monecie za powyższe złoto (19% ażyo)	6.000 20.000 1,430.800		6.000 20.000 1,430.800 160 176.200	
-			Suma (Rozdział 10, Tytuły 1-9).	1,950.100		1,950.302	
11			Ogólna administracya kasowa.				
	1 2 3	11	Dodatki z funduszów na koszta zarządn		371.500	91.300 371.500	
	4 5		z tych zwyżek	1,000.000 38.600		1,000.000	
		- 1,	Suma (Rozdział 11, Tytuły 1-5).	1,129.900	882.600	2,012.500	
			Podatki sta∤e.				
12 13 14			Podatek gruntowy	and the second second		33,645.000 25,750.000	
15 16 17 18			Podatek po 5% od dochodu z budynków woinych od po- datku czynszowego	1,367.000 10,000.000 24,500.000			
			Suma (Rozdział 12-18).	95,262.000	830.000	96,092.000	

					ochod	У
Rozdzin?	n?	Paragraf	Dochody państwa	zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
Roz	Tytul	Par		zł. w	walucie austry	ackiej
19			Cto.			
	1 2		Dochody z cła	43,362.700		43,362.700
			netto, których część w myśl ustawy dostaje się tutej- szej połowie monarchyj		2,112.374	2,112.374
	3		Z powodu używania monet złotych do opłaty cła według taryfy		100.000 19.000	
			Suma (Rozdział 19, Tytuły 1-3).	43,362.700	2,231.374	45,594.074
20			Podatki niestałe.			
20			Podatek kousumeyjny:			
	1 2 3 4 5		Podatek od wódki Podatek od wina i moszczu Podatek od piwa Podatek od mięsa i bydła rzeźnego Podatek od cukru	7,500.000 4,124.300 22,500.000 5,024.000 37,812.000		7,500.000 4,124.300 22,500.000 5,024.000 37,812,000
	6 7		Podatek konsumcyjny od oleju kopalinnego Podatek konsumcyjny od innych spożywanych przed- miotów	1,000.000 2,091.000		1,000.000
	8 9 10		Dzierżawy	3,557.600 23.100 2,625.000		3,557.600 23.100 2,625.000
	11		Wynagrodzenie od król. węg. administracyi skarbo- wej za zwroty podatku konsumeyjnego	300.000		300.000
			Suma (Rozdział 20, Tytuły 1-11).	86,557.000		86,557.000
21			Sól:			
	1 2		Dochody urzędów produkcyi	72.500 19,900.000		72.500 19,900.000
			Suma (Rozdział 21, Tytuły 1 i 2).	19,972.500		19,972.500
22	1 2		Tytoń: Dochody z sprzedaży w kraju	69,270.000 686.300		69,270.000 686.300
			Zysk na powyższem złocie (19% ażyo) Suma (Rozdział 22, Tytuły 1 i 2) .	69,956.300	43.700	70,000.000
			Came (acousting was, 1 young 112).		10.100	
23 24			Stemple	33,000.000		33,000,000
25			Loterya	20,224.000		20,224.000
26			Myta			2,405.000
27			Cechowanie	226.400		226.400
28			Podatek osobny od handlu napojami wyskokowemi pędzonemi, ich wyszynku i sprzedaży drobnej	1,205.600		1,205.600
			Suma (Rozdziały 20-28).	250,946.800	43.700	250,990.500
				1	90	

Dochody państwa zwyczajne nad-zwyczajne zwyczajne zł. w walucie austryackiej			Dochody				
Dochody z własności państwa. 102.258 102.258 30	~		<u></u>	Doohody państwo		1	
Dochody z własności państwa. 102.258 102.258 30	zdzia	Įn;	agra	Doction pansiwa	zwyczajne		Suma
Commonstant Commonstant	Ros	Tyl	Par		zł. w	walucie austry	ackiej
Commonstant Commonstant				Dackedy - włoszości - dotwo			
Fiskalności i bezdziedziezności 132,000 132,000 134,1200 1,341,200	20				102.258		102.258
Pozostałości z sprzedanej nieruchomej własności państwa	}						132.000
Mennictwe Razem (Rozdziały 10—33) 207.800 207.800 394,434.738 3,988.536 398,423.294	31			· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	1,341.200		1,341.200
Razem (Rozdziały 10—33) 394,434.738 3,988.536 398,423.294 XI. Ministerstwo handlu. 280,000 280,000 418,000 418,000 418,000 418,000 25,662.100 25,662.100 25,662.100 25,662.100 25,662.100 25,662.100 25,745.000 25,745.000 25,745.000 25,745.000 25,745.000 25,745.000 25,745.000 25,745.000 25,745.000 260,							660
1 Shužba miar i wag 280.000 280.000	33				<u> </u>		
1 Stužba miar i wag 280.000 280.000 240.000 2418.0000 2418.0000 2418.0000 2418.0000 2418.0000 2418.0000 2418.0000 2418.0000 24				nazom (nozuziaty 10—33).	334,434.130	3,900,000	350,423.254
Stužba portowa i zdrowotna morska	34			XI. Ministerstwo handlu.			
2		1		Ü			280.000
1				•	418.000		418.000
Suma (Tytuł 3, §§. 1 i 2) 25,745.000 25,745.000		3		Obrót w Austryi			
Urząd pocztowych kas oszczędności 260.000 260.000 360.000 10.000 10.000 10.000 14,750.000 17,050.000 1			2	Zakłady pocztowe austryackie w Turcyi	82.900		82.900
Koleje želazne państwa: Kolej tarnowsko-leluchowska 500,000 510,000				Suma (Tytuł 3, §§. 1 i 2).	25,745.000		25,745.000
1		- î			260,000		260.000
2		5	4	Koleje želazne państwa: Kolej tarnowsko-leluchowska	500.000		500.000
Zysk na powyższem złocie (19% ażyo)	i		2	, dniestrzańska	510.000		510.000
Kolej państwa z Kriegsdorfu do Rymarzowa (370 zł. w złocie)			3				
Tysk na powyższem złocie (19% ażyo) 70 70 70 70 75.000 75.000 75.000 75.000 75.000 75.000 70.000			4	Kolej państwa z Kriegsdorfu do Rymarzowa (370 zł.)			20,000
Dodatki interesowanych 3.740 3.740 70.00000 70.0000 70.0000 70.0000 70.00000 70.0000 70.00000 70.0000 70.00000 70.0000 70.00000 70.00000 70.00000 70.00000 70.00000 70.00000 70.00000 70.00000 70.000000 70.00000 70.00000 70.00000 70.00000 70.00000 70.00000 70.00000 70.00000 70.00000 70.00000 70.00000 70.00000 70.00000 70.00000 70.00000 70.00000 70.00000000 70.000000 70.000000 70.0000000000				Zysk na powyższem złocie (19% ażyo)		70	70
1			5	Kolej państwa z Dolnego Drauburga do Wolfsbergu .	75.000		
A dministracya rządowa kolei zostających pod zarządem c. k. Dyrekcyi do administracyi rządowej kolei żel aznych w Wiednin: A dministracya rządowa kolei zostających pod zarządem c. k. Dyrekcyi do administracyi rządowej kolei żel aznych w Wiednin: A kolej Cesarzowej Elżbiety:				z Mürzznschlagu do Neubergu	70.000		
Zysk na powyższem złocie (19% ażyo)			7	w złocie)	43.000		43.000
Suma (Tytuł 5, §§. 1—7) 1,335.450 24.472 1,359.922				Zysk na powyższem złocie (19% ażyo)			_
Administracya rządowa kolei zostających pod zarządem c. k. Dyrekcyi do administracyi rządowej kolei żelaznych w Wiednin: Kolej Cesarzowej Elżbiety: Dochody z ruchu							1 359,922
zarządem c. k. Dyrekcyi do administracyi rządowej kolei żelaznych w Wiednin: Kolej Cesarzowej Elżbiety: Dochody z ruchu					1,000.100	NI.TIN	1,000,000
rządowej kolei żelaznych w Wiednin: Kolej Cesarzowej Elżbiety: Dochody z ruchu		б					
Dochody z ruchu Dochody z sprzedaży gruntów i w ogóle z powodu zmniejszenia stanu posiadania C. k. koleje państwa, jakoto: istryjska, dalmatyńska, brunowsko-strasswalcheńska, rakonicko-protiwińska, dolno-austryacka (uaddunajska i linia południowo-zachodnia) i kolej z Tarvisu do Ponteby: Dochody z ruchu Kolej arlberska: Dochody z rucbu Suma (Tytuł 6, §§. 1—3) Dodatek krajowy Morawii na budowę kolei transwersalnej czesko-morawskiej 14,750.000 10.000 10.000 17,060.000 17,060.000			4	rządowej kolei żelaznych w Wiednin:			
zmniejszenia stanu posiadania 10.000 10.000 C. k. koleje państwa, jakoto: istryjska, dalmatyńska, brunowsko - strasswalcheńska, rakonicko-protiwińska, dolno-austryacka (uaddunaj- ska i linia południowo-zachodnia) i kolej z Tarvisu do Ponteby: Dochody z ruchu 1,800.000 1,800.000 Kolej arlberska: Dochody z rucbu 500.000 17,060.000 Suma (Tytuł 6, §§. 1—3) 17,050.000 10.000 17,060.000 Dodatek krajowy Morawii na budowę kolei transwersalnej czesko-morawskiej 11.500 11.500			1	Dochody z ruchu	14,750.000		14,750.000
2 C. k. koleje państwa, jakoto: istryjska, dalmatyńska, brunowsko-strasswalcheńska, rakonicko-protiwińska, dolno-austryacka (uaddunajska i linia południowo-zachodnia) i kolej z Tarvisu do Ponteby: Dochody z ruchu						10.000	10.000
rakonicko-protiwińska, dolno-austryacka (uaddunaj- ska i linia południowo-zachodnia) i kolej z Tarvisu do Ponteby:			2	C. k. koleje państwa, jakoto:		10,000	20,000
ska i linia południowo-zachodnia) i kolej z Tarvisu do Ponteby: Dochody z ruchu				istryjska, dalmatyńska, brunowsko-strasswalcheńska, rakonicko-protiwińska, dolno-austryacka (uaddunaj-			
3 Dochody z ruchu 1,800.000 1,800.000 500.000 500.000 1,800.000 1,				ska i linia południowo-zachodnia) i kolej z Tarvisu			
Dochody z rucbu				Dochody z ruchu	1,800.000		1,800.000
Suma (Tytuł 6, §§. 1—3). 17,050.000 10.000 17,060.000 Dodatek krajowy Morawii na budowę kolei transwersalnej czesko-morawskiej			3	Kolej arlberska: Dochody z rucbu	500.000		500.000
7 Dodatek krajowy Morawii na budowę kolei transwersalnej czesko-morawskiej					17,050.000	10.000	17,060.000
czesko-morawskiej		7					
Razem (Rozdział 34, Tytuły 1—7). 45,088.450 45.972 45,134.422			-			11.500	11.500
				Razem (Rozdział 34, Tytuły 1-7).	45,088.450	45.972	45,134.422
				The state of the s			-

				D	ochod	y
Rozdział	n,	Paragraf	Dochody państwa	zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
Roz	Tytuk	Par		zł. w	walucie austrys	ckiej
			WII Ministeredure valuisture			
35			XII. Ministerstwo rolnictwa. Kierownictwo naczelne	400		400
	2		Zakłady rządowe naukowe i do prób	14.600	1.740	16.340
	3		Kultura krajowa	1.950 2.585		1.950 2.585
	5		Władze górnicze	2.051		2.051
	6		Opłaty wymiarowe i za pozwolenie poszukiwania ciał ko- palnych	224.001		224.001
	7 8		Górnicze zakłady naukowe	4.760 415.620		4.760 415.620
	0		Suma (Rozdział 35, Tytuł 1-8).	665.967	1.740	667.707
36	1		Lasy i debra rządowe:		1 10	3311101
		1 2	Dyrekcye lasów i dóbr	4.200 3,797.300		4.200 3 800 300
		3	Lasy i dobra rządowe	3,797.300	3.000 30	3,800.300 250
			Suma (Tytuł 1, §§. 1-3).	3,801.720	3.030	3,804.750
	2		Kopalnie:	AV 0.55		D. O. C.
		2	Řierownictwo naczelne	35.845 153.498		35.845 153.498
		3	Zarzad górniczy i hutniczy w Brixleggu	245.794		245.794
		4 5	Zarząd hutniczy w Cilli	270.093 855.395		270.093 855.395
		6	Tymczasowa dyrekcya górnicza w Brüx	239.312		239.312
		7 8	Dyrekcya górnicza w Przybramie	3,746.306 608.264		3,746.306 608.264
			Suma (Tytuł 2, §§. 1–8).	6,154.507		6,154.507
			Suma (Rozdział 36, Tytuły 1 i 2).	9,956.227	3.030	9,959.257
			Razem (Rozdział 35 i 36).	10.622.194	4.770	10,626,964
37			XIII. Ministerstwo sprawiedliwości.			
31	1		Zarząd sprawiedliwości w krajach koronnych	14.182		14.182
	2		Zukłady kurne	650.000		650.000
			Suma (Rozdział 37, Tytuły 1 i 2).	664,182		664.182
38			XIV. Najwyższa izba obrachunkowa			
39			XV. Etat emerytalny	66.304		66.304
40			XVI. Zapomogi i uposażenia.			
	1		B. Przedsiębiorstwa komunikacyjne.			
		1	Dodatek gminy miasta Wiednia na budowe dworca kolei			00.00
		2	Franciszka Józefa, srebrem		25.313	25.313
			towy za zaliczki otrzymane od skarbu z tytułu gwaran-			
			cyi, a mianowicie: a) od kolei koszycko-bogumińskiej 207.000 zł., b) od kolei berneńsko-rossyckiej 23.000 zł.		230.000	230.000
		3	6procentowe odsetki od naddatków w zaliczkach gwaran- cyjnych w srebrze		20.000	20.000
			Zysk na monecie sumy 398.313 zł. po 0 od sta			
			Suma (Tytul 1, §§. 1—3).		275.313	275.313
	2		C. Fundusze indemnizacyjne.			
		1	Zwrót zaliczek bezprocentowych c. k. funduszu karyn-		95 UVU	25.000
			tyjskiego		25,000	300.313
			Razem (Rozdział 40, Tytuły 1 i 2).		300.313	avv.313
				•		

				Dochody			
Rozdział	Tytul	Paragraf	Dochody państwa	zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma	
Ro	Ty	Pai		zł. w	walucie austry	ackiej	
41	1		XVII. Dług państwa. Dochód z obligacyj renty wydać się mających na amor- tyzacyą powszechnego długn państwa		11,781.138		
	2		Wpłaty kaucyj i depozytów		56.000	56.000	
			Suma (Rozdział 41, Tytuły 1 i 2).		11,837.138	11,837.138	
42			XVIII. Zarząd długu państwa.				
	1 2		Dochody z należytości za blankiety do wymiany obliga- cyi długu państwa			13.000 600	
			Suma (Rozdział 42, Tytuły 1 i 2).	13.600		13.600	
43	1		XIX. Dochody z sprzedaży nieruchomości państwa. Ceny kupna, raty, odsetki i reszty należytości za przed- mioty sprzedane w skutek upoważnienia udzielonego				
	2		w poprzednich ustawach skarbowych lub innych oso- bnych		30.690 10.010 63 300	30.690 10.010 63.300	
			Suma (Rozdział 43, Tytuły 1—3).		104.000	104,000	

				D	ochod	d y	
Rozdział	Tytus	Paragraf	Dochody państwa	zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma	
Ros	Ty	Par		zł. w	walncie austrys	ckiej	
			Magtarrians				
			Zestawienie.				
1			l. Dwór cesarski				
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaśniejszego Pana				
3			III. Rada państwa				
4			IV. Trybnnał państwa				
5			♥. Råda ministrów			690.900	
6			VI. Sprawy wspólne				
7			VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych	1,105.655		1,105.655	
8			VIII. Ministerstwo obrony krajowej	213.270		213.27 0	
9			IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia	5,197.705	177.952	5,375.657	
1033			X. Ministerstwo skarbu	394,434.758	3,988.536	398,423.294	
34			XI. Ministerstwo handlu	45,088.450	45.972	45,134.422	
35 i 36			XII. Ministerstwo rolnictwa	10,622.194	4.770	10,626.964	
37			XIII. Ministerstwo sprawiedliwości	664.182		664.182	
38			XIV. Najwyższa izba obrachnnkowa				
39			XV. Etat emerytalny			66.304	
40			XVI. Zapomogi i uposaženia		300.313	300.313	
41			XVII. Dług państwa		11,837.138	11,837.138	
42			XVIII. Zarząd długu państwa	13.600		13.600	
43			XIX. Dochody z sprzedaży własności ulernchomych państwa		104.000	104.000	
			Ogólna suma pokrycia .	458,097.018	16,458.681	474,555.699	
						Y	

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Oześć XV. – Wydana i rozesłana dnia 12 kwietnia 1884.

46.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 11 marca 1884,

tyczące się poberu cła cd pospolitych win włoskich w wagonach cysternowych.

W porozumieniu z interesowanemi ministerstwami kr. węgierskiemi stanowi się, że wina włoskie pospolite, wprowadzane w wagonach kolejowych do tego urządzonych (cysternowych) bez innego opakowania, wprost przez granicę austryacko-włoską, i opatrzone świadectwami pochodzenia, według przepisu wygotowanemi, ekspedyowane będą podług przepisów protokołu końcowego do Traktatu handlowego z Włochami z dnia 27 grudnia 1878 (Dz. u. p. Nr. 11 z r. 1879), Protokół końcowy III, ustęp 5, t. j. pobierane będzie od nich cło po 3 zł. 20 c. od 100 kilogramów.

Waga czysta wina, w taki sposób wprowadzonego, razem z osadem, gdyby się podczas transportu utworzył, oznaczana będzie w sposób ustanowiony w §. 12 przepisu wykonawczego do Taryfy cłowej z r. 1882 (Dz. u. p. Nr. 49) a celem oznaczenia kwoty cła wwozowego doliczać się będzie do wagi czystej, tak ozna-

czonej, siedmnaście od sta tej wagi na tarę.

Dunajewski r. w

Pino r. w.

47.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 24 marca 1884,

tyczące się ustanowienia tary do poboru cła od fosforu.

W myśl Załączki A do §fu 12go przepisu, tyczącego się wykonania Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882, zawierającej wielkości tary do tejże Taryfy (Dz. u. p. Nr. 49), pozwala się w porozumieniu z interesowanemi ministerstwami kr. (Polnisch)

węgierskiemi, aby dla fosforu T. Nr. 329 liczono na tarę dodatkowa 20 od sta całkowitej wagi brutto w jakichkolwiek jest naczyniach blaszanych (graniastych lub okrągłych) wodą napełnionych.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

48.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 26 marca 1884,

tyczące się zmiany niektórych wielkości tary do poboru cła od olejów kopalinnych.

Ze względu na zmienione stosunki wagi niektórych opakowań oleju kopalinnego, zmienia się w myśl art. XVII ustawy wprowadczej do Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 47), ustęp I rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16 sierpnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 115), w którym ustanowione są wielkości tary w odsetkach wagi surowej do oznaczania wagi czystej przy pobieraniu cła od oleju kopalinnego, tudzież od smoły z węgli kamiennych i łupku (Nr. T. 119, 120 i 121) w taki sposób, iż rzeczone wielkości tary wynosić mają jak następuje:

13 od sta dla beczek z surowym olejem kopalinnym rumuńskim (Uwaga 2

do XXI klasy Taryfy);

15 od sta dla beczek z olejem kopalinnym Nr. Taryfy 120 i 121 b), gdy

waga ryczałtowa jednej beczki wynosi więcej niż 300 kilogramów;

18 od sta dla beczek z olejem kopalinnym Nr. Taryfy 120 i 121 b), gdy waga ryczałtowa jednej beczki wynosi 300 kilogramów lub mniej;

20 od sta dla beczek z innemi olejami kopalinnemi;

24 od sta dla pak zawierajacych naczynia blaszane, flaszki lub kamionki;

16 od sta dla koszów zawierajacych naczynia blaszane flaszki lub kamionki;

10 od sta dla karnistrów, flaszek i kamionek.

Rozporzadzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 15 kwietnia 1884.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

49.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 28 marca 1884,

o rozszerzeniu upoważnień komory pomocniczej II klasy w Michaljevicy w Bośnii.

Komora pomocnicza II klasy w Mihaljevicy w Bośnii wykonywać będzie począwszy od dnia 1 kwietnia 1884 upoważnienia celuicze komory pomocniczej I klasy.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVI. — Wydana i rozesłana dnia 25 kwietnia 1884.

50.

Ustawa z dnia 5 kwietnia 1884,

o podwyższeniu kosztów budowy kolei arlberskiej.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowie co następuje:

Artykuł I.

Koszta budowy kolei arlberskiej, ustawa z dnia 7 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 48) do sumy 35,600.000 zł. ograniczone, podwyższają się o 5,700 000 zł. a przeto aż do sumy 41,300.000 zł.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy od dnia ogłoszenia, porucza się Ministrowi handlu i Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 5 kwietnia 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

51.

Ustawa z dnia 8 kwietnia 1884,

o nabyciu na rzecz państwa kolei Cesarza Franciszka Józefa, Aroyksięcia Rudolfa i vorarlberskiej.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykul I.

Zatwierdzają się następujące umowy, zawarte przez ministerstwa handlu i skarbu, imieniem Rządu ze Spółkami kolei żelaznych a mianowicie:

(Polnisch.)

a) umowa, zawarta w Wiedniu, dnia 12 grudnia 1883 i 21 stycznia 1884, tycząca się zakupu kolei Cesarza Franciszka Józefa na rzecz państwa;

b) umowa, zawarta w Wiedniu, dnia 11 grudnia 1883, tycząca się utrzymywania ruchu na kolei Arcyksięcia Rudolfa na rachunek Rządu i według okoliczności odkupienia tejże kolei na rzecz państwa;

c) umowa, zawarta w Wiedniu, dnia 11 grudnia 1883, tyczaca się odkupienia

kolei vorarlberskiej na rzecz państwa.

Artykuł II.

Upoważnia się Rzad, aby nadane mu w §. 1 umowy, na ostatku wymienionej, prawo nabycia imieniem państwa na własność całego przedsiębiorstwa kolei vorarlberskiej, wykonał w tym razie, jeżeliby państwo, jako objemca ciężącego hipotecznie długu obligacyj pierwszorzędnych, nie było wystawione na większe obciążenie, nad opłacanie tych rent rocznych w srebrze w. a., które sa potrzebne na odsetki po 5% od pożyczek pierwszorzędnych w sumie 7,396.600 zł. wal. a. srebrem i w sumie 841.000 zł. wal. austr. srebrem, tudzież na spłatę tychże pożyczek według planu, w wartości imiennej.

Artykul III.

Co się tyczy kolei Cesarza Franciszka Józefa, państwo, jako objemca ciężącego hipotecznie długu obligacyj pierwszorzędnych nie ma być wystawione na większe obciążenie, nad opłacanie tych rent rocznych w srebrze, które sa potrzebne na odsetki po 5% od pożyczek pierwszorzędnych w pierwotnej sumie łącznej 58,360.000 zł. w. a. srebrem, tudzież na spłatę tych pożyczek według planu w wartości imiennej.

Artykuł IV.

Co się tyczy kolei Arcyksiecia Rudolfa, ciężar, który w razie nabycia na rzecz państwa Rzad ma ponosić w skutku konwersyi teraźniejszych pożyczek pierwszorzędnych, wynoszacych pierwotnie ogółem 57,910.500 zł. wal. austr. srebrem, nie powinien przenosić ciężaru nowej jednorakiej pożyczki na konwersya, najpóźniej do 1 kwietnia 1956 spłacić się majacej, której ciężar roczny równać się ma stałej matematycznej rencie rocznej, potrzebnej na oprocentowanie po 5% w srebrze w. a. i na umorzenie w ciągu powyzszego terminu amortyzacyj owej reszty rzeczonej pożyczki pierwszorzędnej srebrnej, która droga konwersyj ma być ściągnięta.

Pożyczka na konwersya podwyższona być może o tę sumę imienna, która jest potrzebna na spłacenie długu nieustalonego Spółki kolei Arcyksięcia Rudolfa.

W skutek tego podwyższenia ciężar nie może stać się większym od tego, któryby równał się oprocentowaniu po 5% łacznie z odpowiedniemi kwotami na amortyzacya pożyczki w sumie 3,000.000 zł. w. a. srebrem, zwrotnej w okresie powyższego terminu amortyzacyi.

Artykuł V.

Celem dokonania konwersyi pożyczek pierwszorzędnych, ciężacych na kolejach w artykule I lit. a) aż do c) wzmiankowanych, moga być puszczone w obieg nowe obligacye pierwszorzędne, których oprocentowanie i spłata wolne będą od wszelkiego potracenia na podatek, opłaty itp.

Toż samo tyczy się obligacyj pierwszorzędnych, które w myśl art. IV maja być puszczone w obieg na spłacenie długu nieustalonego kolei Arcyksięcia Rudolfa.

Artykuł VI.

W celu odkupienia na rzecz państwa kolei żelaznych, w art. I lit. a) aż do c) wzmiankowanych, upoważnia sie Ministra skarbu do wypuszczenia w obieg obligacyj kolejowych, których oprocentowanie i spłata wolne sa od wszelkiego potracenia na podatek, opłaty itp. a zabezpieczonych prawem zastawu w myśl umowy z każda koleja zawartej, na tej kolei, na której odkupienie sa przeznaczone, w sumach, nie przewyższających następujących kwot imiennych:

a) Na odkupienie kolei Cesarza Franciszka Józefa obligacye kolejowe niosace odsetki po 5½, od sta rocznie, które spłacone być maja podług planów amortyzacyi zatwierdzonych dla akcyj tej kolei, ogółem w sumie imiennej

42,416.600 zł. w. a. srebrem;

b) na odkupienie kolei Arcyksięcia Rudolfa obligacye kolejowe niosace po 4¾ od sta rocznie, które spłacone być maja najpóźniej aż do roku 1960, ogółem w sumie imiennej, równej wartości niewylosowanych do dnia 1 stycznia 1884 w obiegu będacych, 277.406 sztuk akcyj kolei Arcyksięcia Rudolfa po po 200 zł. w. a. srebrem, po straceniu ilości sztuk wylosowanych aż do chwili odkupienia;

c) na odkupienie kolei vorarlberskiej obligacye kolejowe niosace po 5 od sta roeznie, a które maja być spłacone najpóźniej aż do roku 1962, ogółem

w sumie imiennej 5,988.000 zł. w. a. srebrem.

Artykuł VII.

Koleje żelazne, których się tyczy ustawa niniejsza, ma Rzad trzymać na siebie i mógłby przenieść ich eksploatacya na osobę prywatna lub na Spółkę tylko moca ustawy, gdyby w tym względzie była wydana.

Artykuł VIII.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi handlu i Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 8 kwietnia 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

52.

Ustawa z dnia 8 kwietnia 1884,

o umorzeniu kosztów budowy i utrzymania urządzeń do ruchu w porcie tryestyńskim.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykul I.

Upoważnia się Rząd, iżby w celu umorzenia preliminowanych w sumie ogólnej siedmset pięcdziesiąt sześć tysięcy (756.000) złotych w. a. kosztów budowy i utrzymania urządzeń do ruchu (torów, dróg, wind itp.) w porcie tryestyńskim,

które uprzywilejowana Spółka kolei południowej na rachunek Rządu wybudowała i jeszcze ma wybudować, płacił rzeczonej Spółce raty roczne po dwadzieścia pięć tysięcy (25.000) złotych wal. austr. rocznie aż do zupełnego umorzenia powyższych kosztów budowy i utrzymania bez procentu zaliczonych.

Artykuł II.

Na pokrycie rat płatnych, należących się za lata ubiegłe 1880, 1881 i 1882, jakoteż raty za rok 1883, wyznacza się Rządowi na rok 1884 dotacyą nadzwyczajną w sumie sto tysięcy (100 000) złotych wal. austr. w monecie papierowej, która zamieszczona być ma w rubryce wydatków ministerstwa handlu "służba portowa i zdrowotna morska" pod osobnym paragrafem z napisem "tor portowy w Tryeście".

Artykuł III.

Wykonanie ustawy niniejszej, nabywającej mocy od dnia ogłoszenia, porucza się Ministrowi handlu i Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 8 kwietnia 1884.

Franciszek Józef r. w

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

53.

Ustawa z dnia 8 kwietnia 1884,

o przyzwoleniach i warunkach dla kolei miejscowej z Budjejowic (Porzycza) do Zelnawy.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, ażeby przez udzielenie pożyczki hipotecznej w sumie jeden milion dwieście tysięcy (1,200.000) złotych w. a. z funduszów państwa przyczynił się do zebrania kapitału na wybudowanie projektowanej przez Austryacka Spółkę kolei miejscowych w Pradze kolei miejscowej od pewnego miejsca linii lineko-budjejowickiej kolei Cesarzowej Elżbiety będącej w administracyi rządowej pod Porzyczem na Krumłów i Horni Planę do Zelnawy.

To przyczynienie się ze strony skarbu państwa podlega warunkowi, że

a) interesowani złożą na koszta budowy powyższej kolei miejscowej dodatki w sumie rzeczywistej ogółem najmniej dwieście tysięcy (200.000) złotych wal. austr.;

b) Austryacka Spółka kolei miejscowych w Pradze zabezpieczy zebranie reszty kapitału na budowę bez obciążenia skarbu państwa.

Artykuł II.

Pożyczka hipoteczna, która Rząd w myśl artykułu I udzieli, a która zabezpieczona będzie z prawem zastawu w księdze kolei żelaznych na karcie dla kolei miejscowej budjejowicko (porzycko) zelnawskiej otworzyć się mającej, zwrócona

być ma w przeciągu lat sześćdziesięciu (60) w ratach równych z odsetkami po pięć od sta, odsetki jednak tylko wtedy i o tyle będą płacone, o ile czysty dochód roczny kolei przewyższy wydatek na oprocentowanie po cztery i pół od sta i na jednoczesną amortyzacyą podług planu obligacyj pierwszorzędnych za sumę dwa miliony sześćsettysięcy (2,600.000) złotych wal. austr. papierami, jakoteż na przerzeczony zwrót pożyczki skarbowej.

Zaległe odsetki od pożyczki skarbowej opłacane być maja z czystych dochodów kolei, jeżeli pozostana po opłaceniu bieżących odsetek od tejże, atoli od-

setki od odsetek nie maja być liczone.

Artykul III.

Pożyczka hipoteczna, którą Rząd ma udzielić w myśl artykułu I, wypłacona będzie w dwóch połowach, to jest po sześćset tysięcy (600.000) złotych wal. austr. w przeciągu ośmiu dni po dokonaniu policyjno-technicznej rewizyi całej kolei i w przeciągu ośmiu dni po urzędowem sprawdzeniu robót, w żadnym jednak razie przed końcem 1885 roku.

Sumy te wyda Rząd za niestęplowanemi potwierdzeniami odbioru.

Artykuł IV.

Kolej żelazna z Budjejowic (Porzycza) do Zelnawy, w artykule I wzmiankowana, która wybudowana będzie jako miejscowa ze szlakiem normalnym, ukończona być ma i oddana na użytek publiczny w przeciągu dwóch lat i pół, licząc od dnia nadania koncesyi.

Artykuł V.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia. Wykonanie onejże porucza się Ministrowi handlu i Ministrowi skarbu Wiedeń, dnia 8 kwietnia 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

54.

Ustawa z dnia 8 kwietnia 1884,

o przyzwoleniach i warunkach do wybudowania kolei miejscowej z Fehringu do Fürstenfeldu.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykul I.

Upoważnia się Rzad, iżby wział udział w dostarczeniu kapitału na wybudowanie kolei miejscowej od stacyi w Fehringu na kolei węgierskiej zachodniej do Fürstenfeldu z koleją podjazdową do tamtejszej skarbowej fabryki tytoniu przez objęcie akcyj zakładowych Spółki akcyjnej, która się do wybudowania tej kolei miejscowej zawiąże, za sumę czterysta dwadzieścia pięć tysięcy (425.000) złotych waluty austryackiej papierami al pari.

Na to uczęstnictwo skarbu państwa pozwala się pod warunkiem, że:

a) kraj Styrya zapewni przedsiębiorstwu dodatek po 3.000 zł. rocznie na lat

dziesięć, liczac od chwili otwarcia ruchu, dalej, że

b) dostarczenie reszty kapitału na budowe, z którego najwięcej 605.000 zł. w akcyach pierwszorzędnych wolno wypuścić, zapewnia interesowani bez obciążenia skarbu państwa, w taki sposób, że ci, którzy uzyskają koncesyą, mają wziąć na siebie odpowiedzialność tak za to, jak i za wystarczenie kapitału w sumie ogólnej 1,055.000 zł. i że

c) dywidenda należąca się od akcyj pierwszorzędnych, pierwej, zanim akcye zakładowe nabedą prawa do pobierania dywidendy, wymierzana będzie naj-

wyżej po pięć od sta.

Artykuł II.

Wnoszenie kwot na akcye zakładowe, które Rząd ma objąć w myśl artykułu I, i które używać będą tych samych praw co inne akcye zakładowe Spółki akcyjnej zawiązać się mającej, a do których nie może być stósowane przepisane statutem ograniczenie prawa głosowania do nieprzekraczalnej ilości głosów, ani też w obec właścicieli akcyj pierwszorzędnych, zacznie się dopiero po udowodnieniu, że interesowani złożyli własne dodatki i że od kraju Styryi uzyskano dodatek na budowę w sumie 250.000 zł. w żadnym zaś razie przed upływem 1884 roku.

Rząd płacić będzie za niestęplowanemi potwierdzeniami odbioru w miarę postępu budowy należycie udowodnionego i czuwać ma nad tem, aby kwoty wniesione użyte były wyłącznie na budowę i urządzenia kolei w artykule I wzmiankowanej.

Artykuł III.

Kolej żelazna, w artykule I wzmiankowana, wybudowana być ma jako miejscowa ze szlakiem normalnym a skończona i oddana na użytek publiczny w przeciągu dwóch lat, licząc od nadania koncesyi.

Artykuł IV.

Gdyby Rząd miał utrzymywać ruch na kolei miejscowej w artykule I wzmiankowanej, koszta ruchu liczone być mogą ryczałtowo, wymierzając na nie najwięcej 50 od sta przychodów ogólnych a dopóki te nie beda wynosiły 40.000 zł., tylko 45 od sta.

Artykuł V.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi handlu i Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 8 kwietnia 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

55.

Ustawa z dnia 8 kwietnia 1884,

o przyzwoleniach i waruukach do wybudowania kolei miejscowej z Aszu do Rossbachu.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, iżby wziął udział w dostarczeniu kapitału na wybudowanie kolei miejscowej od stacyi w Aszu na linii dvorsko-chebskiej kolei rządowych królewsko bawarskich do Rossbachu przez objęcie akcyj zakładowych Spółki akcyjnej, która się do wybudowania tej kolei miejscowej zawiąże, za sumę dwieście ośmdziesiat tysięcy (280.000) złotych wal. austr. papierami.

Na to uczestnictwo skarbu państwa pozwala się pod warunkiem, że

- a) dostarczenie reszty kapitału na budowe, t. j. 200.000 zł. w. a. w akcyach pierwszorzednych a 140.000 zł. w. a. w akcyach zakładowych zapewnia, biorac je al pari, koncesyonaryusz i interesowani, bez obciążenia skarbu państwa, w taki sposób, że ten, który uzyska koncesya, ma wziąć na siebie odpowiedzialność tak za to, jak i za wystarczenie kapitału w sumie ogólnej 620.000 zł. wal. austr. i ze
- b) dywidenda, należąca się od akcyj pierwszorzędnych, pierwej, zanim akcye zakładowe nabiorą prawa do pobierania dywidendy, wymierzana będzie najwyżej po pięć od sta.

Gdyby miało być zapewnione przedłużenie kolei w mowie będącej aż do kolei rządowych król. saskich pod Adorfem, suma ogólna kapitału, która podług lit. a) wynosić ma 620.000 zł. w. a. może być powiększona przez wypuszczenie w obieg akcyj pierwszorzędnych lub zakładowych a według okoliczności obligacyj z prawem pierwszeństwa o sumę, którą Rząd oznaczy.

Artykuł II.

Kwoty na akcye, które Rzad ma objać w myśl artykułu I i które tych samych praw, co inne akcye zakładowe Spółki akcyjnej, zawiazać się majacej, używać będa, a do których nie może być stósowane przepisane statutem ograniczenie prawa głosowania do nieprzekraczalnej ilości głosów, ani też w obec właścicieli akcyj pierwszorzędnych, wypłacone być maja w dwóch połowach, t. j. po sto czterdzieści tysięcy (140.000) zł. w. a., gdy się odbędzie rewizya policyjnotechniczna i w przeciągu dni ośmiu po urzędowem sprawdzeniu robót, w żadnym zaś razie przed końcem 1884 roku.

Sumy te wyda Rząd za nieostęplowanemi potwierdzeniami odbioru.

Artykuł III.

Kolej żelazna, w artykule I wzmiankowana, wybudowana być ma jako miejscowa ze szlakiem normalnym a skończona i oddana na użytek publiczny w przeciągu roku, licząc od dnia nadania koncesyi.

Artykuł IV.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi handlu i Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 8 kwietnia 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

56.

Ustawa z dnia 10 kwietnia 1884,

o zmianie artykułu XIII ustawy z dnia 23 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z r. 1872) mocą której zaprowadzony został nowy Porządek miar i wag.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Oprócz tych miar pojemności, które w artykule XIII ustawy z dnia 23 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z roku 1872) są wzmiankowane, będzie przyjmowana do sprawdzania i cechowania także miara do płynów, obejmująca w sobie trzy decylitry.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi handlu. Wiedeń, dnia 10 kwietnia 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

57.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 12 kwietnia 1884, o upoważnieniu komory pomocniczej bośniacko-hercogowińskiej w Uwaczu do poddawania piwa

i wódki postępowaniu wywozowemu.

Według deniesienia wspólnego ministerstwa, komora pomocnicza bośniackohercogowińska w Uwaczu upoważniona została od dnia 1 kwietnia 1884 w myśl istniejacych przepisów do poddawania postępowaniu wywozowemu piwa i wódki, wywożonych za linia cłowa.

Dunajewski r. w.

U w a g a. Jednocześnie z niniejszą Częścią Dziennika ustaw państwa wychodzi Załączka do Nr. 51.

Załączka do ustaw z dnia 8 kwietnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 51) o nabyciu kolei Cesarza Franciszka Józefa, Arcyksięcia Rudolfa i vorarlberskiej na rzecz państwa.

a) Umowa

zawarta w Wiedniu dnia 12 grudnia 1883 i dnia 21 stycznia 1884

pomiędzy

c. k. Ministerstwami handlu i skarbu imieniem c. k. Rządu z jednej a c. k. uprzywilejowaną Spółką kolei Cesarza Franciszka Józefa z drugiej strony, w przedmiocie zakupna kolei Cesarza Franciszka Józefa przez Rząd.

§. 1.

Spółka akcyjna c. k. uprzywilejowanej kolei Franciszka Józefa przelewa na Rząd a Rząd obejmuje od dnia 1 stycznia 1884 własność całego przedsiębiorstwa kolei Cesarza Franciszka Józefa, tu należą:

a) wszystkie koleje żelazne, zapisane w księdze dla kolei żelaznych c. k. Sądu krajowego w Wiedniu a to w stanowczym wykazie hipotecznym pod nazwą "c. k. uprzywilejowana kolej Cesarza Franciszka Józefa łącznie z koleją podjazdową klosterneubursko-dunajską,

b) wszystek materyał stały i ruchomy do utrzymywania ruchu na rzeczonych kolejach żelaznych służący lub w ogółe do Spółki należący, licząc tu park wozowy, rzeczy inwentarskie, przedmioty do zużycia przeznaczone i zapasy wszelkiego rodzaju,

c) udział ¹/₆ części w jawnej Spółce wiedeńskiej kolei łączącej, należący do kolei Cesarza Franciszka Józefa,

d) grunty i budynki, nabyte z przyczyny budowy kolei łączącej praskiej, chociaż do budowy tejze nie użyte, jakoteż należące do Spółki domy robotników w Gmünd i dom mieszkalny w Chebie, tudzież grunty zbyteczne linij z Nussdorfu do Chebu i z Gmündu do Pragi nie zapisane w księdze dla kolei żelaznych,

e) cały majątek Spółki, ruchomy i nieruchomy, licząc tu fundusze do niego należące, zasoby kasowe i papiery publiczne, mianowicie 8.600 sztuk obligacyj pierwszorzędnych pożyczki z r. 1879, w posiadaniu Spółki będące, od których drugi klucz ma komisarz rządowy.

Administracyą funduszów, któremi Spółka dotychczas zawiadywała, obejmuje Rząd.

(Polnisch.)

Kolej Cesarza Franciszka Józefa przelewa więc na Rząd sposobem odstąpienia także wszystkie swoje wierzytelności, między niemi zaś mianowicie należytość, którą jej ma płacić gmina wiedcńska z powodu, iż stósownie do uchwały Rady gminnej z dnia 26 października 1868 przyjęta gwarancyą za udział w zwyżce kosztów dworca wiedcńskiego, 500.000 zł. srebrem wynoszący, a c. k. Rząd przyjmuje to ustępstwo w taki sposób, że jako przelewobierca ma prawo po odpowiedniem uwiadomieniu gminy wiedcńskiej, pobierać od niej raty roczne po 25.313 zł. srebrem, z temi samemi prawami i obowiązkami, jakie dotychczas kolei Cesarza Franciszka Józefa służyły lub na niej ciężyły. C. k. Rząd uznaje przeto wyraźnie, że zaliczki, które w skutek powyższej gwarancyi już były i jeszcze będą dane, obowiązany jest gminie wiedcńskiej w swoim czasie zwrócić w taki sam sposób, jak kolej Cesarza Franciszka Józefa zwrócić je winna a to z nadwyżek czystego dochodu kolei Cesarza Franciszka Józefa, które w tym celu oddzielnie będą obliczane.

§. 3.

Razem ze stanem czynnym i zasobami majątkowemi Spółki, przechodzą na Rząd także wszelkie jakiegobądź rodzaju jej passywa, zobowiązania, wydatki, ciężary i długi a mianowicie obejmuje Rząd do spłacenia samosób ciężące hipotecznie na kolejach Spółki długi pierwszorzędne, jakoteż zaciągnięty przez Spółkę użyciem kredytu akceptacyjnego dług bieżący, tudzież wszystkie inne zobowiązania Spółki, Państwo przeto wchodzi na własny rachunek i niebezpieczeństwo także w toczące się jeszcze sprawy sporne Spółki, jako jej następca prawny, tak, że wytwarza się stosunek na kształt ogólnego dziedzictwa.

§. 4.

Tytułem wynagrodzenia za wzmiankowane w §. 1 przeniesienie własności, obejmując rzeczone w §. 3 zobowiązania, daje Rząd nadto w zamian za 212.083 sztuk niewylosowanych i w obiegu będących akcyj kolei Cesarza Franciszka Józefa ogółem w sumie imiennej 42,416.600 zł. w. a. srebrem, obligacye kolejowe rządowe w takiejże samej sumie imiennej, niosące bcz wszelkiego potrącenia na podatek, opłaty itp. rocznie pięć i ćwierć (5½) cd sta w srebrze w. a. i które również bcz potrącenia będą spłacone w myśl planów losowania zatwierdzonych dla akcyj kolei Cesarza Franciszka Józefa, rozporządzeniami c. k. ministerstwa skarbu z dnia 20 sierpnia 1867, L. 4114 M. S. i z dnia 22 października 1878, L. 4535 M. S. imiennie po dwieście (200) zł. w. a. srebrem.

Te obligacye kolejowe, zawierające kupony półroczne, płatne z dołu 1 stycznia i 1 lipca, zabezpieczone będą na kolei Cesarza Franciszka Józefa jednocześnie z zahipotekowaniem prawa własności na rzecz państwa, przez wpisanie prawa zastawu w takim stopniu, aby je poprzedzała tylko istniejąca obecnie pożyczka pierwszorzędna a względnie pożyczka na dokonanie konwersyi, która jej miejsce zajmie.

Wezwanie do wymiany akcyj z kuponami jeszcze nie płatnemi, które już nie będą wypłacone, ogłosić należy trzy razy w odstępach 14-dniowych w sposób statutem przepisany.

Do dokonania wymiany, przy której za kupony niedostające, zatrzymane będą kupony obligacyj kolejowych, wyznaczyć należy akcyonaryuszom termin sześciomiesięczny, licząc go od ostatniego ogłoszenia.

Po upływie tego terminu wydana będzie likwidatorom Spółki suma imienna w obligacyach kolejowych, odpowiadająca akcyom do wymiany nie złożonym a likwidatorowie rozdzielą ją pomiędzy posiadaczy akcyj przez wymianę nie wycofanych, i odbiorą od nich akcye razem z kuponami.

Na spłacenie tych akcyj, którychby pomimo wezwania w formie statutem przepisanej wydanego, nie złożono w terminie sześciomiesięcznym, złożona będzie w Sądzie na rzecz uprawnionych odpowiednia część sumy likwidacyjnej.

Dopóki wymiana akcyj za obligacye kolejowe nie byłaby możebna, płacić się będzie za kupony od akcyj — licząc tu kupon z dnia 1 lipca 1884 — po pięć złotych dwadzieścia pięć centów (5 zł. 25 c.) w. a. srebrem bez potrącenia na stępel, opłaty itp.

§. 5.

Rząd przyjmuje wszystkie osoby, pełniące służbę na kolei Cesarza Franciszka Józefa i zabezpiecza im prawa nabyte przed dniem dzisiejszym, jakoteż nabyte po tymże dniu za wyraźnem zezwoleniem c. k. Rządu, bez względu, czy prawa te opierają się na porządku służbowym i prawidłach, tyczących się uregulowania płac tychże osób, czyli też na szczególnych umowach służbowych i osobom

tym zapewnia mianowicie utrzymanie w mocy praw do zaopatrzenia dla nich i dla ich rodzin, tudzież wszelkich innych praw nabytych na zasadzie obowiązującego obecnie statutu emerytalnego kolei Cesarza Franciszka Józefa, jakoteż na zasadzie szczególnych umów służbowych.

Utworzony staraniem kolei Cesarza Franciszka Józefa dla jej urzędników i sług, tudzież ich wdów i sierót instytut emerytalny, jakoteż kasa zapomogowa dla chorych sług i robotników kolejowych, istnieć będą nadal na podstawie swoich statutów, dopóki statuty te nie zostaną zmienione w sposób w nich przepisany, lub dopóki owe instytucye za wzajemnem przyzwoleniem uprawnionych nie będą zespolone z takiemiż instytucyami emerytalnemi lub dobroczynnemi kolei rządowych lub prywatnych przez Rząd administrowanych, jeżeliby w przyszłości koleje te połączone zostały ze wszystkiemi lub niektóremi liniami kolei Cesarza Franciszka Józefa.

Rząd wchodzi we wszystkie prawa i obowiązki, które Spółce kolei Cesarza Franciszka Józefa we względzie powyższych instytucyj, stósownie do istniejących stosunków służą lub na niej ciężą. Atrybucye, służące według tych statutów Radzie zawiadowczej Spółki, wykonywać będzie na przyszłość administracya państwa.

Tym osobom, którym zarząd kolei Cesarza Franciszka Józefa ze względów słuszności wyznaczył stałe zapomogi roczne, wypłacane będą te zapomogi i w przyszłości podług tego jak zostały wyznaczone.

§. 6.

Gdy umowa niniejsza stanie się obowiązującą, nastąpi likwidacya Spółki kolei Cesarza Franciszka Józefa.

Likwidacya odbędzie się na rachunek Rządu, w sposób który Rząd przepisze.

Czynności likwidacyjne wykonywać będą prócz komisarza, którego c. k. Rząd wydeleguje, członkowie, którzy w czasie, gdy likwidacya nastąpi, będą składali Radę zawiadowczą Spółki.

§. 7.

Spółka kolei Cesarza Franciszka Józefa obowiązana jest, począwszy od dnia dzisiejszego wykonać na wezwanie c. k. Rządu konwersyą teraźniejszych obligacyj pierwszorzędnych Spółki w sposób, który c. k. Rząd ustanowi, jednak pod tym warunkiem, że Spółka nie poniesie przez to żadnych kosztów a mianowicie, że renta stała, stósownie do §fu 4go umowy niniejszej akcyonaryuszom zapewniona, nie będzie ani zmniejszona ani obciążona.

§. 8.

Kolej Cesarza Franciszka Józefa, jakoteż cały majątek Spółki, stósownie do §fu 1go ustąpiony, oddany być ma Rządowi dnia pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym umowa niniejsza będzie drogą prawodawczą zatwierdzona, na podstawie inwentarzy i zamknięć rachunkowych prawidłowo sporządzonych i od tego dnia c. k. Rząd utrzymywać będzie ruch na własny rachunek.

Atoli już od dnia 1 stycznia 1884 aż do powyższego terminu, Spółka kolei Cesarza Franciszka Józefa utrzymywać ma w ruchu przedsiębiorstwo swoje bez osobnego za to wynagrodzenia aż dotąd nie istniejącego, na rachunek i na korzyść państwa, a w ciągu tego czasu Spółka udawać się ma we wszystkich ważnych sprawach do c. k. ministerstwa handlu po pozwolenie, które uważa się za dane, jeżeli w ciągu dni ośmiu nie zostało wyraźnie odmówione. Co się tyczy spraw handlowych i taryfowych, postępować ma Spółka, począwszy od 1 stycznia 1884 w porozumieniu z c. k. dyrekcyą ruchu kolei rządowych, dopóki jej biuro taryfowe nie zostanie połączone z rzeczoną dyrekcyą.

Spółka kolei Cesarza Franciszka Józefa zobowiązuje się dawać za kupony od swoich akcyj, płatne dnia 1 stycznia 1884, nie więcej jak po 5 zł. w. a. srebrem i nadwyżki bilansowe, gdyby je przyniósł czysty dochód 1883 roku, wcielić do funduszu zasobowego.

Począwszy od dnia dzisiejszego, Spółka kolei Cesarza Franciszka Józefa nie ma prawa rozrządzać bez poprzedniczego pozwolenia c. k. ministerstwa handlu swojemi funduszami zasobowemi, ani też sprzedawać lub zastawiać części swojej własności, przyjmować nowych zobowiązań, przekraczających zakres prawidłowego obrotu, zmieniać przedmiot przedsiębiorstwa, lub rozwiązać się w inny sposób, niż w umowie niniejszej przepisany.

Spółka kolei Cesarzowej Elżbiety odpowiedzialna jest za wszelkie ubytki, któreby wynikły z niedotrzymania powyższych zobowiązań.

W terminie, który w §. 8 jest wzmiankowany, wyda Spółka c. k. Rządowi wszystkie dokumenty, plany, książki, rachunki jakie tylko posiada, tudzież całe swoje archiwum a Rząd zachowywać będzie te dokumenty i dowody przez czas, postanowieniami kodeksu handlowego, tego się tyczącemi, przepisany, w taki sposób, aby Rada zawiadowcza i wszyscy reprezentanci Spółki mogli z nich bez trudności korzystać.

§. 10.

Spółka jest też obowiązana wygotować wcześnie na żądanie c. k. Rządu dokumenty prawne, potrzebne do hipotecznego przeniesienia własności na rzecz państwa.

§. 11.

Gdy wykonywanie praw koncesyjnych Spółki kolei Cesarza Franciszka Józefa, stosownie do umowy niniejszej przejdzie na Rząd, ustaną nawzajem od tego czasu obowiązki, mocą koncesyi na Spółke włożone.

Obie Strony przyznają zgodnie, że co się tyczy zaliczek rządowych z tytułu gwarancyi (i odsetek), które kolej Cesarza Franciszka Józefa otrzymała i które z obrachunku aż do końca 1883 roku wynikną, ohowiązek zwrócenia ich nie może na przyszłość ciężyć na Spółce ze względu na postanowienia tak koncesyi jak i umowy niniejszej.

8. 12.

Strony umowę zawierające zrzekają się zaprzeczenia jej ważności o pokrzywdzenie nad połowę wartości.

§. 13.

Postanowienia umowy niniejszej będą miały dla Spółki kolei Cesarza Franciszka Józefa taką samę moc jak postanowienia statutowe i za zezwoleniem c. k. ministerstwa spraw wewnętrznych dołączone będą do statutu Spółki jako dodatek.

§. 14.

Umowa niniejsza jest wolna od opłat i stępli tak samo jak podania, wpisy, wygotowania, kontrakty i wszelkie inne dokumenty na niej oparte.

§. 15.

Umowa niniejsza spisana w dwóch egzemplarzach wolnych od stępli i opłat nabywa mocy obowiązującej dla Spółki kolejowej wtedy, gdy ją zatwierdzi walne zgromadzenie akcyonaryuszów, dla c. k. Rządu zaś tylko, gdy zostanie zatwierdzona drogą prawodawczą.

Jeżeli umowa nie uzyska tego ostatniego zatwierdzenia do końca czerwca 1884, Spółka wolna będzie od umówionych zobowiązań.

b) Umowa

zawarta w Wiedniu dnia 11 grudnia 1883

pomiędzy

c. k. Ministerstwami handlu i skarbu w imieniu c. k. Rządu z jednej a Radą zawiadowczą c. k. uprzyw. kolei Arcyksięcia Rudolfa w imieniu tej Spółki z drugiej strony, tycząca się utrzymywania ruchu na kolei Arcyksięcia Rudolfa na rachunek Rządu i według okoliczności odkupienia tej kolei przez Rząd.

§. 1.

Objęta na zasadzie ustawy z dnia 14 grudnia 1877, Dz. u. p. Nr. 112, przez c. k. Rząd i dotychczas w myśl powyższej ustawy na rachunek Spółki odbywająca się eksploatacya całego przedsiębiorstwa c. k. uprzyw. kolei Arcyksięcia Rudolfa, jakoteż przedsiębiorstw pobocznych przez Spółkę całkiem lub po części na jej rachunek prowadzonych, mianowicie dzierżawionego ruchu na linii z Zeltwegu do Fohnsdorfu i na wszystkich innych kolejach górniczych i przemysłowych, tudzież handlu solą, odbywać się będzie od dnia 1 stycznia 1884 na rachunek Rządu i stosunek ten ma trwać w ciągu całego pozostałego jeszcze okresu koncesyjnego, jeżeli przed upływem tegoż Rząd nie odkupi kolei w mowie będącej.

8. 2.

W skutek objęcia ruchu, linie stanowiące przedsiębiorstwo kolei Arcyksięcia Rudolfa, razem z przynależytościami, licząc tu park ruchomy, inwentarz, zasoby kasowe, zapasy w materyałach i inwentarskie wszelkiego rodzaju, nie mniej należące do handlu solą a z niemi wszystkie zasoby majątku ruchomego i nieruchomego Spółki, jakoteż fundusze, któremi Spółka zawiadywała, przeszły w fizyczne posiadanie c. k. Rządu.

Od terminu, w §. 1 wzmiankowanego, c. k. Rząd dzierżyć będzie rzeczone zasoby majątku, o ile w myśl postanowień poniżej zamieszczonych, własność ich nie przejdzie niezwłocznie na Rząd, mianowicie zaś koleje żelazne, dopóki ich Rząd nie odkupi, w imieniu c. k. uprzyw. Spółki kolei Arcyksięcia Rudolfa, na zasadzie umowy niniejszej.

Gdyby w terminie, w §. 1 wzmiankowanym, jakiekolwiek zasoby majątku były jeszcze w posiadaniu Spółki, oddane zostaną c. k. Rządowi w terminie powyższym. Toż samo tyczy się wszystkich ksiąg przemysłowych, aktów i środków dowodowych, któreby w powyższym terminie w posiadaniu Spółki być miały, jakoteż pieniędzy i papierów publicznych, od których drugi klucz ma Rada zawiadowcza, co od powyższego terminu winno ustać.

Dokumenty, plany, książki, rachunki, tudzież całe archiwum Spółki, gdy posiadanie tego wszystkiego przejdzie od Spółki na Rząd, zachowywać będzie Rząd przez czas postanowieniami kodeksu handlowego, tego się tyczącemi, przepisany w taki sposób, aby Rada zawiadowcza a względnie likwidatorowie Spółki mogli z nich bez trudności korzystać.

§. 3.

Spółka kolei Arcyksięcia Rudolfa zobowiązuje się dawać za kupony od swoich akcyj, płatne 1 stycznia 1884 nie więcej jak po 5 zł. w. a. srebrem i resztę, gdyby została z zagwarantowanego i wszelkiego innego czystego dochodu 1883 roku, o ile nie będzie użyta na częściowe spłacenie długu nieustalonego Spółki, wcielić do funduszu zasobowego.

Od dnia dzisiejszego Spółka kolei Arcyksięcia Rudolfa nie ma prawa rozrządzać bez poprzedniczego pozwolenia c. k. ministerstwa handlu swojemi funduszami zasobowemi, sprzedawać lub zastawiać części swojej własności, przyjmować nowe zobowiązania lub obciążać rachunek, zmieniać przedmiot przedsiębiorstwa lub rozwiązać się w inny sposób, niż to w umowie niniejszej jest przewidziane.

Spółka kolei Arcyksięcia Rudolfa odpowiedzialna jest za wszelkie ubytki, któreby wynikły

z niedotrzymania zobowiązania, w ustępie poprzedzającym wzmiankowanego.

Zgodzono się, że od dnia dzisiejszego Spółce kolei Arcyksięcia Rudolfa nie będzie wolno podwyższyć kapitału zakładowego przez wypuszczenie w obieg nowych akcyj.

§. 4.

Nawet po terminie, w §. 1 wzmiankowanym, Spółka kolei Arcyksięcia Rudolfa pozostanie zahipotekowana na karcie własności wykazów księgi dla kolei żelaznych, otwartych w c. k. Sądzie krajowym wiedeńskim dla kolei Arcyksięcia Rudolfa. Pozostanie ona właścicielką kolei żelaznych, jakoteż materyału stałego i ruchomego, do ich ruchu należącego, o ile tenże jako część składowa jedności hipotecznej, stanowi rękojmią dla wierzycieli mających prawo pierwszeństwa, jakoteż w dotychczasowym zakresie jedyną i wyłączną dłużniczką pożyczek z prawem pierwszeństwa na kolejach żelaznych hipotecznie zabezpieczonych i nmowa niuiejsza nie zmienia w niczem ich stosunku prawnego.

Zresztą od powyższego terminu cały stan czynny majątku Spółki i wszelkie jej zasoby, z któregokolwiek pochodziłyby czasu, mianowicie zaś wszelkie fundusze zasobowe, przechodzą na własność Rządu, któremu przeto wyłącznie, począwszy od 1 stycznia 1884, oddać należy cały zysk osiągnięty

z ruchu przedsiębiorstwa Spółki, t. j. z kolei żelaznych i przedsiębiorstw pobocznych.

Rząd zaś obejmuje, także od 1 stycznia 1884, z wyjątkiem pożyczek pierwszorzędnych, tudzież z wyjątkiem zobowiązań w §fie 9 wzmiankowanych, które nadal ciężyć będą na Spółce, cały stan bierny, wszelkie zobowiązania, wydatki i ciężary Spółki, bez względu, czy powstały przed, czyli też po 1 stycznia 1884, atoli te, które powstały po dniu 1 stycznia 1884 tylko o tyle, o ile co się ich tyczy, Spółka trzymała się postanowień §fu 3, zobowiązuje się wypłacać sam i wyłącznie i bierze od tego czasu na siebie zwyczajne koszta konserwacyi i ruchu, jakoteż wszelkie wydatki nadzwyczajne, mianowicie na rozszerzenie budowli i nowe nabytki, straty, jeżeliby z ruchu przedsiębiorstwa wynikły, tudzież wszelkie niebezpieczeństwa i wszelkie inne nieszczęścia nadzwyczajne.

Do stanu długów Spółki, które Rząd ma objąć, należy także dług nieustalony, który powstał w skutek przekroczenia sumy kapitału na budowę i innych wydatków, gwarancyą rządową nie po-

krytych.

Sumy, przypadające za wylosowane obligacye pierwszorzędne i akcye, jakoteż za płatne kupony, jeżeli nie będą odebrane w czasie właściwym, przepadają, gdy się przedawnią, na rzecz Rządu.

§. 5.

Rząd zastrzega sobie prawo połączenia zarządu kolei Arcyksięcia Rudolfa całkiem lub po części z zarządem innych kolei, któremi zarządza lub które do niego należą.

§. 6.

Ścieśnienie atrybucyj Rady zawiadowczej i walnego zgromadzenia w duchu umowy niniejszej a mianowicie w skutek objęcia przez Rząd ruchu kolei żelaznych Spółki i jej przedsiębiorstw pobo-

cznych, będzie zapisane w regestrze handlowym.

Zadaniem Rady zawiadowczej, należącem do pozostawionego jej zakresu działania, będzie mianowicie przestrzeganie interesów Spółki w obec Rządn, o ile chodzi o dotrzymanie umowy niniejszej, popieranie ich sądowe i pozasądowe, jakoteż reprezentowanie Spółki w jej stosunkach prawnych w obec posiadaczy obligacyj pierwszorzędnych, które wypuściła w obieg, tudzież w sposób, wynikających z tychże stosunków prawnych.

Ilość członków Rady zawiadowczej, niezależnie od zastrzeżonego c. k. Rządowi prawa mianowania każdego czasu jednego członka Rady zawiadowczej, może być zmniejszona stopniowo aż do pięciu i na przysztych zwyczajnych walnych zgromadzeniach nowe wybory dopiero wtedy odbywać się muszą, gdy wybranych członków Rady zawiadowczej będzie mniej niż pięciu.

Rada zawiadowcza zbiera się na wezwanie prezesa lub wiceprezesa, kiedy potrzeba a przynaj-

mniej raz na kwartał.

Warunkiem ważności rozpraw Rady zawiadowczej jest, aby obecną była najmniej połowa osób jej członkami pod porę będących.

Rząd przyjmuje wszystkie osoby, pełniące służbę na kolei Arcyksięcia Rudolfa i zabezpiecza im prawa nabyte i osobom tym zapewnia mianowicie utrzymanie w mocy praw do zaopatrzenia dla nich i dla ich rodzin, tudzież wszelkich innych praw nabytych na zasadzie statutu emerytalnego kolei Arcyksięcia Rudolfa.

Ponieważ zaś utworzony staraniem kolei Arcyksięcia Rudolfa dla jej oficyalistów, tudzież ich wdów i sierót instytut emerytalny, jakoteż kasa chorych dla sług kolei Arcyksięcia Rudolfa, tudzież fundusze tych instytutów połączone zostały w sposób statutem przepisany od dnia 1 lipca 1882 z takiemiż instytutami a względnie funduszami istniejącemi dla oficyalistów c. k. dyrekcyi ruchu kolei rządowych, przeto Rząd wchodzi we wszystkie prawa i obowiązki, które Spółce kolei Arcyksięcia Rudolfa względem powyższych funduszów, stósownie do statutów służą lub które na niej ciężą i atrybucye służące według tych statutów Radzie zawiadowczej Spółki, wykonywać będzie na przyszłość c. k. administracya państwa.

Tym osobom, które Zarząd kolei Arcyksięcia Rudolfa ze względów słuszności wyznaczył stałe zapomogi roczne, wypłacane będą też zapomogi i w przyszłości podług tego jak zostały wyznaczone.

§. 8.

Począwszy od dnia 1 stycznia 1884 i dopóki kolej nie zostanie odkupiona, Rząd dawać będzie do rozrządzenia Spółce kolei Arcyksięcia Rudolfa bez kosztów i stępli:

I. sumy roczne potrzebne w terminach płatności na pokrycie następujących wydatków:

a) na odsetki po 5 od sta srebrem od obligacyj pierwszorzędnych Spółki i na umorzenie tychże kwotami według planu przypadającemi również srebrem

ddo.	15	sierpnia	1867	w kwocie			15,000.000	zł.	wal.	austr.	srebrem
ชา	1	lipca	1868	27			12,970.200	97	27	ท	ກ
91	1	מי	186 8	97		٠	1,018.800	97	11	27	91
91	7	maja	1869	91			10,508.400	27	97	27	91
91	7	77	1869	37			8,067.900	93	n	27	71
97	28	יו	1872	n			1,966.500	91	91	27	91
97)	28	27	1872	27			5,816.100	97	ชา	27	77
97	28	77	1872	27			2,562.600	37	93	ท	ท

razem . 57,910.500 zł. wal. austr. srebrem

- b) na odsetki od obligacyj pierwszorzędnych w złocie ddo. 18 października 1875 w sumie 25,220.000 zł. (obligacye pierwszorzędne kolei do dóbr skarbowych solnych) i na umorzenie tych obligacyj podług planu;
- II. rentę roczną w srebrze, niepodlegającą żadnemu potrąceniu na podatek, opłaty itp. a składającą się:
  - a) z kwoty cztery i trzy czwarte (4%/4) od sta kapitału akcyjnego, który będzie w obiegu, płatną w ratach półrocznych, z których pierwsza przypada 30 czerwca 1884, o ile kapitał akcyjny nie został jeszcze spłacony w skutek losowania;
  - b) z sum potrzebnych na umorzenie podług planu kapitału akcyjnego w ciągu okresu koncesyjnego. Sumy amortyzacyjne pod b) wzmiankowane, obracać wolno wyłącznie na umorzenie akcyj. Dowody uczęstnictwa nie będą już wydawane za umorzone akcye.

8. 9

C. k. Rząd przeznaczy urzędników do Rady zawiadowczej, którzy bez osobnego wynagrodzenia będą załatwiali potrzebne prace biurowe i kasowe, mianowicie będą pośredniczyli w ściąganiu płatnych kuponów, wylosowanych akcyj i obligacyj pierwszorzędnych, tudzież pozwoli, aby posiedzenia Rady zawiadowczej i walne zgromadzenia akcyonaryuszów odbywały się w lokalu urzędowym c. k. dyrekcyj ruchu kolei rządowych.

Spółka kolei Arcyksiecia Rudolfa jest przeto obowiązana:

a) pokrywać inne wydatki swoje także na wynagrodzenia dla Rady zawiadowczej, o ileby przewyższały sumę ryczałtową pięć tysięcy (5.000) zł. wal. austr. w monecie papierowej, która Rząd dawać będzie corocznie do rozrządzenia, jakoteż

b) pokrywać nadwyżki w wydatkach na odsetki i umorzenie obligacyj pierwszorzednych po nad

sumę, którą Rząd daje na to według §fu 8go.

Te sumy, które Spółka kolei Arcyksięcia Rudolfa od dnia 1 stycznia 1884 tytułem podatków i opłat z dodatkami, ma płacić w przepisanej wysokości, dawać będzie c. k. Rząd Spółce do rozrzadzenia.

Służące jeszcze tym liniom kolei Arcyksięcia Rudolfa, na których ruch nie trwa jeszcze lat dziewięć (kolej do dóbr skarbowych solnych) uwolnienie w myśl koncesyi od podatku dochodowego i od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby mocą ustaw został w przyszłości zaprowadzony, przedłuża się na całą pozostałą część okresu konce syjnego w ten sposób, że uwolnienie to rozciąga się także na podatek zarobkowy.

Na tenże sam przeciąg czasu, począwszy od dnia 1 stycznia 1884, uwolnione będą inne linie

kolei Arcyksięcia Rudolfa od opłat stęplowych, którym podlegają kupony.

§. 11.

Wierzycielom kolei Arcyksięcia Rudolfa, posiadającym prawo pierwszeństwa, mianowicie zaś posiadaczom obligacyj pierwszorzędnych, przez Spółkę kolejową wydanych, warują się wyraźnie w całej rozciagłości wszystkie prawa nabyte.

Mianowicie umowa niniejsza nie narusza w żadnym względzie prawa zastawu na rzecz wierzycieli pierwszorzędnych istniejącego, którem odsetki i amortyzacya pożyczek z prawem pierwszeństwa na kolejach Spółki zahipotekowanych, jakoteż stopień hipoteki tychże pożyczek względem siebie jest zabezpieczony.

Spółka kolei Arcyksięcia Rudolfa zostaje w dotychczasowej rozciągłości tak osobistą jak i hipoteczną dłużniczką pożyczek pierwszorzędnych, które pozaciągała, dopóki w myśl zastrzeżenia w tekscie obligacyj zamieszczonego, nie przejdą jako ciężar hipoteczny na państwo w skutek odkupienia kolei.

Spółka obowiązana jest sumy, które Rząd w myśl umowy niniejszej wypłacać jej będzie ratami rocznemi na opłatę odsetków, na amortyzacyą i tytułem renty, obracać przedewszystkiem na opłatę odsetków od pożyczki pierwszorzędnej i na umorzenie tejże.

§. 12.

Spółka Arcyksięcia Rudolfa nadaje c. k. Rządowi prawo odkupienia kiedykolwiek, począwszy od dnia 1 stycznia 1884, kolei Arcyksięcia Rudolfa pod następującemi warunkami:

Jeżeli c. k. Rząd zrobi użytek z tego prawa, w którym to razie nastąpi jednocześnie likwidacya Spółki, wszystkie koleje żelazne, stanowiące kolej Arcyksięcia Rudolfa, jakoteż materyały stałe i ruchome (§. 4) do utrzymywania ruchu potrzebne, przejdą jak są bez rękojemstwa ze strony Spółki na własność państwa.

Natomiast Rząd obowiązany jest w razie zrobienia użytku z prawa odkupienia kolei:

- a) objąć na siebie obligacye pierwszorzędne hipotecznie na kolei ciężące do spłacenia na własny rachunek, w myśl zastrzeżenia w §. 11 wzmiankowanego, i
- b) akcyonaryuszom ofiarować wymianę ich akcyj aż do chwili odkupienia kolei niewylosowanych, w obiegu będących, za obligacye kolejowe, w takiej samej sumie imiennej, które bez żadnego potrącenia na podatek, opłaty itp., nieść będą rocznie po cztery i trzy czwarte (4³/4) od sta w srebrze walucie austryackiej i spłacone być mają również bez potrącenia najpóźniej aż do 1960 roku w sumie imiennej po dwieście (200) złotych wal. austr. srebrem.

Te obligacye kolejowe, zawierające kupony półroczne, płatne z dołu 1 stycznia i 1 lipca, zabezpieczone będą na kolei Arcyksięcia Rudolfa przez wpisanie prawa zastawu w takim stopniu, aby je poprzedzały tylko pożyczki pierwszorzędne, w umowie niniejszej przewidziane.

Wezwanie do wymiany akcyj z kuponami jeszcze nie płatnemi, które już nie będą wypłacone, ogłosić należy trzy razy w odstępach 14dniowych w sposób statutem przepisany.

Do dokonania wymiany, przy której za kupony niedostające, zatrzymane będą kupony obligacyj

kolejowych, wyzuaczyć należy akcyonaryuszom termin sześciomiesięczny.

Po upływie tego terminu wydana będzie likwidatorom Spółki suma imienna w obligacyach kolejowych, odpowiedna akcyom do wymiany nie złożonym a likwidatorowie rozdzielą ją pomiędzy posiadaczy akcyj przez wymianę nie wycofanych i odbiorą od nich akcye razem z kuponami. Za kupony, którychby nie dostawało, zatrzymana będzie odpowiedna kwota z sumy do rozdzielenia przeznaczonej.

Na spłacenie tych akcyj, którychby pomimo wezwania, w formie statutem przepisanej, wydanego, nie przedstawiono w terminie sześciomiesięcznym, złożona będzie w Sądzie na rzecz uprawnionych odpowiedna część sumy likwidacyjnej.

Spółka kolei Arcyksięcia Rudolfa bierze na siebie zobowiązanie, że na wezwanie c. k. Rządu i w sposób, który tenże przepisze, wykona kouwersyą swoich teraźniejszych pożyczek pierwszorzędnych a mianowicie tak pożyczki opiewającej na srebro jak i pożyczki w złocie (obligacye pierwszorzędne kolei do dóbr skarbowych solnych), jednak pod warunkiem, że to nie uszczupli ani zapewnionych w §. 8, l. II, lit. a) i b) rat rocznych i rent, ani też stałej renty odkupu, zapewnionej w §. 12.

W razie konwersyi już od chwili, gdy konwersya mocy nabędzie, aż do dokonania wykupu, ciężar roczny, potrzebny na oprocentowanie i umorzenie nowych obligacyj pierwszorzędnych, zajmie miejsce kwot rocznych, zapewnionych według §fu 8go, l. I, lit. a) a względnie b).

Zastrzega się podwyższenie pożyczki, która ma być zaciągnięta na konwersya obligacyj pierwszorzędnych w srebrze o kwotę, potrzebną na spłacenie długu nieustalonego Spółki, którego spłatę Rząd bierze na siebie.

§. 14.

C. k. Rząd zrobi użytek z nadanego mu w §fie 12 umowy niniejszej prawa odkupienia kolei Arcyksięcia Rudolfa w tym razie i wtedy, gdy Spółka kolei Arcyksięcia Rudolfa zdola dać c. k. Rządowi rękojmią, którąby on mógł uznać za dostateczną, że objęcie długu w obligacyach pierwszorzędnych w srebrze oprocentowanych, hipotecznie zabezpieczonego, nie będzie dla niego większym ciężarem od ustanowionego w §. 8, l. I, lit. a).

Za równy temu ciężarowi będzie uważany ów, który powstanie przez zaciągnięcie nowej jednorakiej pożyczki na konwersyą, mającej się spłacić aż do dnia 1 kwietnia 1956, jeżeli jej ciężar roczny, t. j. odsetki, pięciu od sta w srebrze nie przenoszące, razem z kwotami na amortyzacyą, także w srebrze w. a. płacić się mającemi, będzie wynosił tyle, ileby potrzeba na spłacenie w ciągu powyższego okresu umorzenia reszty pożyczki pierwszorzędnej srebrnej, która drogą konwersyi ma być ściągnięta.

Do dopełnienia świadczeń wzajemnych, z wykonaniem prawa odkupu połączonych a w §fie 12 bliżej określonych, będzie Rząd obowiązany dopiero wtedy, gdy dokonane zostanie hipoteczne przeniesienie całej własności kolei na Rząd.

W tym celu obowiązana jest Spółka kolei Arcyksięcia Rudolfa wygotować na żądanie c. k. administracyi państwa potrzebne dokumenty prawne. Gdyby do terażniejszego stanu długów hipotecznych przybyły nowe ciężary, o ileby to nie nastąpiło w porozumieniu z administracyą państwa, ciężary te weźmie na siebie Spółka kolei Arcyksięcia Rudolfa.

§. 15.

W razie odkupienia kolei Arcyksięcia Rudolfa przez Rząd, nastąpi likwidacya Spółki na rachunek Rządu i w sposób, który Rząd przepisze.

Czynność likwidatorów wykonywać będą prócz urzędnika, którego c. k. Rząd do sprawowania nadzoru wydeleguje, członkowie, którzy w chwili, gdy likwidacya nastąpi, będą składali Radę zawiadowczą Spółki.

§. 16.

Gdy wykonywanie praw koncesyjnych Spółki kolei Arcyksięcia Rudolfa w całym pozostałym jeszcze czasie okresu koncesyjnego, przechodzi na Rząd od dnia 1 stycznia 1884, ustają od tegoż samego terminu obowiązki, mocą koncesyi na Spółkę włożone.

Obie strony przyznają zgodnie, że co się tyczy zaliczek rzadowych z tytułu gwarancyi (i odsetek), które kolej Arcyksięcia Rudolfa otrzymała i które z obrachunku aż do końca 1883 roku wynikną, obowiązek zwrócenia ich nie może na przyszłość ciężyć na Spółce ze względu na postanowienia koncesyj i umowy niniejszej.

Nadto oświadcza Spółka kolei Arcyksięcia Rudolfa, że nie licząc tych zaliczek z tytułu gwarancyi, które stósownie do sprawdzenia rachunków aż do 1 stycznia 1884 włącznie będą się jeszcze należały, z których jednak kwoty przypadające za kupony od obligacyj pierwszorzędnych później płatne, przejść mają na c. k. Rząd razem z zasobami w §fie 3 wzmiankowanemi, nie będzie rościła sobie do Rządu żadnych dalszych pretensyj z tytułu dotychczasowego stosunku gwarancyjnego a względnie z tytułu utrzymywania ruchu na własny rachunek w czasie dawniejszym i aż do powyższego terminu.

Ponieważ razem z liniami kolei Arcyksięcia Rudolfa c. k. Rząd objął ruch na c. k. kolei państwa z Tarvisu do Ponteby, przez co skuteczność umowy, zawartej dnia 5 marca 1879 a tyczącej się eksploatacyi tej kolei państwa, ograniczona została do utrzymywania rachnnków wewnetrznych, postanawia się, że umowa ta stracić ma całkiem moc swoję, począwszy od dnia 1 stycznia 1884.

§. 18.

Zaraz po zatwierdzeniu drogą prawodawczą umowy niniejszej, c. k. skarb zahipotekowany będzie jako właściciel na nieruchomościach Spółki, nie zapisanych w księdze dla kolei żelaznych i Spółka kolei Arcyksięcia Rudolfa wygotuje wcześnie na ządanie c. k. Rządu dokumenty prawne, potrzebne do hipotecznego przeniesienia własności na Rząd. Nadto zgodzono się, że umowa niniejsza, po zatwierdzeniu jej drogą prawodawczą, zapisana będzie w wykazach własności w księdze hipotecznej, otwartej dla kolei Arcyksięcia Rudolfa, jako uzupełnienie wciągniętych tamże a służących przedsiębiorstwu praw do całej jedności hipotecznej i ich ograniczeń.

W szczególności ma to nastąpić celem uwidocznienia ograniczeń praw koncesyjnych Spółki,

z umowy niniejszej wynikających.

Wzmiankowany wpis ma być wykreślony, gdy Rząd zapisany zostanie w wykazie hipotecznym, jako właściciel.

§. 19.

Strony umowę zawierające zrzekają się zaprzeczenia jej ważności z powodu pokrzywdzenia nad połowę wartości.

§. 20.

Postanowienia nmowy niniejszej będą miały dla Spółki kolei Arcyksięcia Rndolfa taka samą moc jak postanowienia statutowe i za zezwoleniem c. k. ministerstwa spraw wewnętrznych, dołączone będą do statutów Spółki jako dodatek.

§. 21.

Umowa niniejsza jest wolna od opłat i stępli tak samo jak podania, wpisy, wygotowania, kon-

trakty i wszelkie inne dokumenty na niej oparte.

W szczególności będzie także wolna od stępli i opłat emisya wszystkich obligacyj pierwszorzędnych, które w myśl §fu 13go umowy niniejszej będą wypuszczone w obieg, jakoteż ich wpis hipoteczny.

§. 22.

Umowa niniejsza, spisana w dwóch egzemplarzach wolnych od stępli i opłat, nabywa mocy dla Spółki kolejowej, gdy ją zatwierdzi walne zgromadzenie akcyonarynszów, dla c. k. Rządu zaś, tylko gdy zostanie zatwierdzona droga prawodawczą.

Jeżeli umowa niniejsza nie uzyska tego ostatniego zatwierdzenia do końca czerwca 1884, Spółka

wolna będzie od umówionych zobowiązań.

c) Umowa

zawarta w Wiedniu dnia 11 grudnia 1883

pomiedzy

c. k. Ministerstwami handlu i skarbu imieniem c. k. Rządu z jednej a Radą zawiadowczą c. k. uprzyw. kolei vorarlberskiej imieniem tejże Spółki z drugiej strony, w przedmiocie odkupienia kolei vorarlberskiej przez Rzad.

§. 1.

C. k. uprzyw. Spółka kolei vorarlberskiej nadaje c. k. Rządowi prawo nabycia na rzecz państwa kiedykolwiek, począwszy od dnia 1 lipca 1884, całego przedsiębiorstwa kolei vorarlberskiej pod warunkami w umowie niniejszej ustanowionemi.

§. 2.

W tym celu Spółka kolei vorarlberskiej przeniesie na c. k. Rząd a względnie odstąpi mu na własność za wygotowaniem potrzebnych dokumentów prawnych w terminie, który Rząd wyznaczy:

a) wszystkie koleje żelazne, zapisane w księdze dla kolei żelaznych c. k. Sądu krajowego w Innsbrucku a to w wykazie hipotecznym dla c. k. uprzyw. kolei vorarlberskiej, stósownie do rezolucyi z dnia 29 sierpnia 1874, l. 3070 otwartym, i odtad za stanowczy uznanym;

b) należące na niej linie na obszarze księstwa liechtensteinskiego i szwajcarskim od granicy pań-

stwa austryackiego z jednej strony do Buchs, z drugiej do St. Margarethen;

c) wszystek materyał stały i ruchomy do utrzymywania ruchu na rzeczonych kolejach żelaznych służący, lub w ogóle do Spółki należący, licząc tu park wozowy Spółki, rzeczy inwentarskie, przedmioty do użycia przeznaczone i zapasy wszelkiego rodzaju;

d) cały majątek Spółki ruchomy i nieruchomy, licząc tu fundusze do niej należące lub któremi

zarządza, zasoby kasowe, papiery publiczne, rezerwy i wierzytelności.

§. 3.

Razem ze stanem czynnym i zasobami majątkowemi Spółki przechodzą na Rząd także passywa, ciężary i długi Spółki, sposobem w umowie niniejszej określonym a Rzad obejmuje pod tym warunkiem do spłacenia samosób ciężące hipotecznie na kolejach Spółki długi pierwszorzędne, jakoteż wszelkie inne zobowiazania Spółki.

§. 4.

Tytułem wynagrodzenia za wzmiankowane w Sfie 1 i 2 przeniesienie własności, obejmując rzeczone w Sfie 3 zobowiązania, daje Rząd nadto w zamian za 29.940 sztuk niewylosowanych akcyj kolei vorarlberskiej w sumie imiennej 5,988.000 zł. wal, austr. srebrem, obligacye kolejowe rządowe w takiejże samej sumie imiennej, niosące bez wszelkiego potrącenia na podatek, opłaty itp. rocznie pięć (5) od sta w srebrze wal. austr. i które również bez potrącenia będą spłacone, najpóźniej aż do roku 1962 imiennie po dwieście (200) złotych wal. austr. srebrem.

Te obligacye kolejowe, zawierające kupony półroczne, płatne z dołu 1 stycznia i 1 lipca, zabezpieczone będą na kolei vorarlberskiej przez wpisanie prawa zastawu w takim stopniu, aby je poprzedzała tylko pożyczka pierwszorzędna, w umowie niniejszej przewidziana.

Wezwanie do wymiany akcyj z kuponami jeszcze nie płatnemi, które już nie będą wypłacone,

ogłosić należy trzy razy w odstępach 14dniowych w sposób statutem przepisany.

Do dokonania wymiany, przy której za kupony niedostające, zatrzymane będą odpowiadające

im kupony obligacyj kolejowych, wyznaczyć należy akcyonaryuszom termin 6miesięczny.

Po upływie tego terminu wydana bedzie likwidatorom Spółki suma imienna w obligacyach kolejowych, odpowiadająca akcyom do wymiany nie złożonym a likwidatorowie rozdzielą ją pomiędzy posiadaczy akcyj przez wymiane nie wycofanych i odbiora od nich akcye razem z kupouami. Za kupony, którychby nie dostawalo, zatrzymana będzie kwota odpowiedna. Na spłacenie tych akcyj, którychby pomimo wezwania, w formie statutem przepisanej, wydanego, nie okazano w terminie sześciomiesięcznym, złożona będzie w Sądzie część odpowiedna na rzecz uprawnionych.

§. 5.

Niezawiśle od nabycia własności w Sfie 1 wzmiankowanego, Spółka kolei vorarlberskiej bierze na siebie już od dnia dzisiejszego zobowiazanie, że na wezwanie c. k. Rządu i w sposób, który tenże przepisze, wykona konwersyą pożyczki pierwszorzednej z dnia 1 czerwca 1871 w sumie 7,396.600 zł. wal. austr. srebrem, jakoteż, o ileby Rząd uznał to za pożądane, pożyczki pierwszorzędnej w sumie 841.000 zł. wal. austr. srebrem, zaciągniętej na zasadzie protokołu z dnia 19 października 1883 pod tym warunkiem, że to nie powiększy ciężarów Spółki, a w szczególności nie uszczupli wynagrodzenia, zapewnionego akcyonaryuszom stosownie do Sfu 4go umowy niniejszej.

§. 6.

Rada zawiadowcza Spółki składa się z ezłonków onejże teraz urzędujących, niezależnie od służącego c. k. Rządowi prawa mianowania każdego czasu członka Rady zawiadowczej.

Wybory do Rady zawiadowczej nie będą się odbywały dopóty, dopóki członków Rady zawiadowczej nie będzie mniej niż pięciu. Dopiero wtedy odbyć się maja wybory a to aż do uzupełnienia tej ilości.

Rada zawiadowcza zbierać się będzie nadal przynajmniej raz na kwartał.

Warunkiem ważności uchwał Rady zawiadowczej jest, aby obecną była przynajmniej połowa osób jej członkami pod porę bedacych.

§. 7.

Po dokonaniu przeniesienia własności w §fie 2 wzmiankowanego, nastąpi likwidacya Spółki w terminie, który c. k. Rząd wyznaczy.

Likwidacya odbędzie się na rachunek Rządu w sposób, który Rząd przepisze.

Czynności likwidacyjne wykonywać będą prócz komisarza nadzorującego, którego Rząd wydeleguje, członkowie, którzy w czasie, gdy likwidacya nastąpi, będą składali Radę zawiadowczą Spółki.

§. 8.

Prawo nadane c. k. Rządowi w Sfie 1 umowy niniejszej przestaje istnieć, jeżeli nie będzie wykonane do dnia 31 grudnia 1885.

Atoli w postanowieniach protokołu II z dnia 25 sierpnia 1869 nie powstaje przeto żadna zmiana.

Poczawszy od dnia dzisiejszego aż do upływu terminu powyżej ustanowionego, Spółka nie ma prawa rozrządzać bez poprzedniczego pozwolenia c. k. ministerstwa handlu, swojemi funduszami zasobowemi, ani też sprzedawać lub zastawiać części swojej własności, przyjmować nowych zobowiązań lub obciążać rachunki kapitału, zmieniać przedmiot przedsiębiorstwa, albo też rozwiązać się w inny sposób, niż w umowie niniejszej przepisany.

Spółka kolei vorarlberskiej odpowiedzialna jest za ubytki, któreby wynikły z niedotrzymania zobowiązania w poprzedzającym ustępie wzmiankowanego, mianowicie za ciężary obarczające obecny

stan hipoteczny długów, o ileby nie zostały przyjęte w porozumieniu z c. k. Rządem. Zgodzono się, że Spółce kolei vorarlberskiej od dnią dzisiejszego nie będzie wolno podwyższać kapitału zakładowego przez wypuszczenie nowych akcyj.

8. 9.

W terminie nabycia własności w §fie 1 wzmiankowanym, wyda Spółka c. k. Rządowi wszystkie dokumenty, plany, książki, rachunki, jakie tylko posiada, tudzież całe swoje archiwum, o ile jeszcze ma je w posiadaniu a c. k. Rząd zachowywać będzie te dokumenty i dowody przez czas postanowieniami kodeksu handlowego, tego się tyczącemi, przepisany, w taki sposób, aby Rada zawiadowcza a względnie likwidatorowie Spółki mogli z nich bez trudności korzystać.

§. 10.

Co się tyczy linij kolei vorarlberskiej, leżących na obszarze szwajcarskim, w §fie 2 pod lit. b) wzmiankowanych, przeniesienie własności tychże czyni się zawisłem od poprzedniego wyjednania pozwolenia potrzebnego według ustaw szwajcarskich.

Spółka kolei vorarlberskiej będzie usiłowała uzyskać jak najrychlej to pozwolenie a c. k. Rząd zapewnia jej poparcie prośby w miejscu właściwem.

§. 11.

Ponieważ umowy zawarte w swoim czasie przez koncesyonaryuszów kolei vorarlberskiej, jakoteż później przez Spółkę kolejową w celu uregulowania stosunków obrotu w obec innych zakładów komunikacyjnych jedynie dla linij, kolej vorarlberską tworzących, mocy obowiązującej nabyły, c. k. Rząd przyjmie na siebie zawarowane tam zobowiązania tylko w tym zakresie, stosownie do §. 3 umowy niniejszej.

§. 12.

W razie wykonania prawa nadanego c. k. Rządowi w §fie 1 umowy niniejszej, zaliczki rządowe z tytułu gwarancyi i niedoboru ruchu z odsetkami, które kolej vorarlberska aż do tego terminu otrzymała, nie będą zwrócone i Spółka wolna będzie od zobowiązania ciężącego na niej w tym względzie.

Zarazem oświadcza Spółka kolei vorarlberskiej, że w powyższym przypadku, nie licząc tych zaliczek z tytułu gwarancyi z zaliczkami na niedobór ruchu, które stósownie do sprawdzenia rachunków aż do powyższego terminu jeszcze mogłyby się jej należeć, nie będzie rościła sobie do Rządu żadnych dalszych pretensyj z tytułu dotychczasowego stosunku gwarancyjnego a względnie z tytułu utrzymywania ruchu na jej rachunek przed powyższym terminem i aż do tegoż terminu.

§. 13.

Strony umowę zawierające zrzekają się zaprzeczenia jej ważności z powodu pokrzywdzenia nad połowę wartości.

§. 14.

Postanowienia umowy niniejszej będą miały dla Spółki kolei vorarlberskiej taką samę moc, jak postanowienia statutowe i za zezwoleniem c. k. ministerstwa spraw wewnętrznych, dołączone będą do statutów Spółki jako dodatek.

§. 15.

Umowa niniejsza jest wolna od stępli i opłat tak samo jak podania, wpisy, wygotowania, kontrakty i wszelkie inne dokumenty, licząc tu emisyą i wpis hipoteczny wszystkich nowych obligacyj pierwszorzędnych w §fie 5 przewidzianych.

§. 16.

Umowa niniejsza, spisana w dwóch egzemplarzach wolnych od stępli i opłat, nabywa mocy dla Spółki kolejowej, gdy ją zatwierdzi walne zgromadzenie akcyonaryuszów, dla c. k. Rządu zaś tylko wtedy, gdy zostanie zatwierdzone drogą prawodawczą.

Jeżeli umowa niniejsza nie uzyska tego ostatniego zatwierdzenia do dnia 31 grudnia 1884, Spółka wolna będzie od umówionych zobowiązań.

Rok 1884.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVII. — Wydana i rozesłana dnia 25 kwietnia 1884.

58.

Rozporządzenie Ministrów spraw wewnętrznych handlu i rolnictwa z dnia 24 kwietnia 1884,

którem zmienia się ostatni ustęp §fu 22go Porządku targowego dla głównego wiedeńskiego targowiska na bydło w St. Marx, wydanego rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 3 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 145).

Uchyla się niniejszem ostatni ustęp §fu 22 Porządku targowego dla głównego wiedeńskiego targowiska na bydło w St. Marx, wydanego rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 3 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 145), opiewający:

"Rzeź na próbe i wspólne kupowanie pewnej ilości bydła rzeźnego, celem podzielenia się, zwłaszcza przez losowanie, jest bezwarunkowo wzbronione."

a zamiast niego obowiązywać mają następujące przepisy:

W razie sprzedaży zwierząt rzeźnych partyami, podług wagi żywej, z potrąceniem odsetkowem, gdy nabywca i sprzedawca nie mogą się zgodzić co do wielkości potrącenia odsetkowego, rzeź na próbę do oznaczenia tego potrącenia za wspólną zgodą może nastąpić pod następującemi warunkami:

1. Partya bydła rzeźnego, która ma być sprzedana, dzieli się na grupy pomniejsze, ile możności równej wartości i oznacza urzędownie wagę żywą każdej

z tych grup.

Następnie wykonawca komisaryatu targowego miejskiego postanawia przez

losowanie, która z grup pojedynczych podledz ma rzezi próbnej.

2. Rzeź na próbe grupy pojedynczej, losem przeznaczonej, wykonać mają w miejskiej rzeźni do prób osoby przez nabywce przyprowadzone, pod dozorem wykonawcy komisaryatu targowego miejskiego i nadzorcy rzeźni miejskiej. Dozorcy ci przestrzegać mają, aby rzeź na próbe odbyła się ściśle według zatwierdzonego przepisu o rzezi i aby należycie ważono. Wynik rzezi a mianowicie ubytek na wadze w porównaniu z wagą żywą stwierdza się urzędownie. Osoby

(Polnisch.)

przyprowadzone przez nabywcę do wykonania rzezi na próbę, winny przez cały czas rzezi próbnej stósować się ściśle do zarządzeń dozorców miejskich. Ci, którzyby inaczej czynili, maja być natychmiast z rzeźni oddaleni, w którym to razie przystapia do dalszej rzezi próbnej i dokończa jej miejscy dozorcy rzeźni.

Oprócz wykonywania rzezi próbnej pod powyższemi warunkami, pozwala się także nabywcom kupować w kilku wspólnie zwierzęta rzeźne podług wagi żywej z potraceniem odsetkowem lub bez tegoż i dzielić się temi zwierzętami wspólnie kupionemi a dział taki, jeżeli strony życzą sobie tego, może także być dokonany losem, w tym jednak ostatnim przypadku losowanie odbywać się może tylko pod dozorem wykonawcy komisaryatu targowego miejskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Taafle r. w.

Pino r. w.

the second of th

Falkenhayn r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVIII. — Wydana i rozesłana dnia 6 maja 1884.

59.

Dokument koncesyjny z dnia 3 kwietnia 1884,

na koleje żelazne parowe: a) z Wiednia do Stammersdorfu, b) z Floridsdorfu do Wielkiego Enzersdorfu.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Slawoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austryacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy firma fabryki lokomotyw Krauss i Spółka w Monachium i Linzu podała prośbę o udzielenie jej koncesyi na budowę i utrzymywanie w ruchu kolei miejscowej od Wiednia z jednej strony do Stammersdorfu, z drugiej do Wielkiego Enzersdorfu, która wybudowana być ma w części jako kolej drogowa (tramwaj parowy), przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsiębiorstwa, widzimy się spowodowani nadać proszącym koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56) i z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy firmie Krauss i Sp. w Monachium i Linzu prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu następujących kolei żelaznych parowych, które wybudowane być mają jako miejscowe ze szlakiem normalnym (tramwaj parowy) a mianowicie:

a) z Wiednia (II dzielnica) na Floridsdorf i Wielki Jedlersdorf do Stammersdorfu i

b) z Floridsdorfu na Neu-Leopoldau, Kagran, Hirschstetten, Asparn n. Duna-

jem i Essling do Wielkiego Enzersdorfu.

Koncesyonaryusz jest nadto obowiązany wybudować na żądanie administracyi państwa przedłużenie kolei żelaznej pod b) wzmiankowanej od Wielkiego Enzersdorfu do Orth, jakoteż odnogi od Kagranu przez gościniec i most Λrcyksiecia Rudolfa do Wiednia, tudzież od Kagranu do Leopoldau w takim przypadku, jeżeli ministerstwo handlu uzna, że stosunki obrotu wymagają tego rzeczywiście, aby rzeczone koleje zostały wybudowane i odpowiednia zyskowność tychże będzie zapewniona.

§. 2.

Kolejom, na które wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się

nastepujace ulgi:

a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, tyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, tyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;

b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisyi akcyj, tudzież kwitów tymczasowych, jakoteż od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;

c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego

dokumentu koncesyjnego;

d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegaja kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości moca ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Koncesyonaryusz obowiązany jest rozpocząć budowę kolei koncesyonowanych natychmiast po otrzymaniu pozwolenia na budowę, ukończyć ja najpóźniej w przeciągu roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotowe koleje oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Przedłużenie w §fie 1 wzmiankowane, jakoteż odnogi kolei do Wielkiego Enzersdorfu pod b) namienione, wybudować należy i oddać na użytek publiczny w przeciągu roku od daty polecenia, które koncesyonaryusz otrzyma w tej mierze

od ministerstwa handlu.

Jako rękojmię dotrzymania powyższych terminów budowy, złożyć ma konsyonaryusz stósowną kaucyą w tych papierach, w których wolno lokować fundusze sieroce.

§. 4.

Do wybudowania tych kolei koncesyonowanych nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszowi do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzacych do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał

potrzebe wybudowania takich kolei ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanych i ruchu na nich, zastosować się powini n koncesyonaryusz do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, jakie ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejacych w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa przepisanych w porzadku ruchu kolei żelaznych o ile ze względu na zmniejszenie chyżości największej, ministerstwo handlu uzna to za możliwe, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda mini-

sterstwo handlu.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszowi prawo utworzenia Spółki akcyjnej za osobnem zezwoleniem Rzadu i pod warunkami, które on ustanowi.

Utworzyć się mająca Spólka akcyjna wchodzi we wszystkie prawa i obo-

wiazki koncesyonaryusza.

Statut Spółki, jakoteż formularze na akcye, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

Obligacye z prawem pierwszeństwa nie będa wypuszczone w obieg.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obrębie okresu koncesyjnego podług planu podlegającego zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Koncesyonaryusz obowiązany jest w razie uruchomienia wojska lub wojny wstrzymać ruch na kolejach koncesyonowanych bez pretensyi do wynagrodzenia o tyle i na tak długo, o ile Władza wojskowa uzna to za potrzebne z przyczyny ruchów wojskowych lub jakichkolwiek innych czynności wojennych na drogach publicznych, któreby koleje przecinały.

§. 4.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych, a to stósownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na kolei Cesarzowej Elżbiety przez Rząd w ruchu

utrzymywanej kiedykolwiek obowiazywać będa.

Postanowienia te stosowane beda także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko gdy podróżuja kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sadów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przystapić do zawartej przez spółki kolei austryackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyj dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy

dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i

rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiazek przystapienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem pomagania sobie nawzajem swoja służba w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych na kolejach żelaznych.

Zobowiazania te cięża na Spółce tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei koncesyonowanej jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwolonemi ułatwieniami a orzeka

o tem ministerstwo handlu.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i Obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 9.

Koncesya nadaje się z obrona przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, na lat dziewięćdziesiat (90), liczac od dnia dzisiejszego, po upływie zaś tego czasu traci ona moc swoję.

Rzad może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiazania pod względem rozpoczecia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będa dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §. 11 lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrzaśnieniami politycznemi i finansowemi.

§. 10.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanych po ich wybudowaniu i otwarciu na nich ruchu w każdym czasie.

Prawo odkupu wykonane być ma według następujacych przepisów:

- 1. Dla oznaczenia ceny odkupu obliczone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu lat pięciu przed rzeczywistą chwila odkupu, z tego strącone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych i policzony będzie średni dochód czysty pozostałych lat trzech.
- 2. Gdyby jednak średni dochód czysty, w ten sposób (ustęp 1) obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, która potrzebna jest do oprocentowania po cztery od sta i umorzenia kapitału zakładowego rzeczywistego, przez Rząd zatwierdzonego, w przeciągu okresu koncesyjnego, natenczas ta suma roczna uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.
- 3. Cena odkupu bedzie suma odpowiadająca policzalnej, na podstawie oprocentowania po cztery od sta wymierzonej wartości kapitałowej rent rocznych, które od chwili odkupu kolei wypadałoby płacić aż do upływu okresu koncesyjnego.
- 4. Cene odkupu bez względu na to, kiedy odkup nastąpi, zapłaci administracya państwa podług własnego wyboru, albo gotówką albo obligacyami kolei rządowych po kursie, jaki będą miały na giełdzie wiedeńskiej w dniu przed rzeczywistą zapłatą.

5. Suma kapitalu zakładowego tak rzeczywistego jak i imiennego podlega

zatwierdzeniu Rzadu.

Co się tyczy rzeczywistego kapitału zakładowego, postanawia się, że oprócz kosztów na sporządzenie projektów, budowę i urządzenie kolei rzeczywiście wyłożonych i należycie wykazanych, łącznie z odsetkami interkalarnemi po pieć od sta w ciągu czasu budowy rzeczywiście zapłaconemi, żadne wydatki jakiegobądź

rodzaju, mianowicie na zebranie funduszów nie mogą być liczone.

6. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłata ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia, w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei, niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkiemi do niej należacemi ruchomościami i nieruchomościami, liczac tu także park wozowy i zapasy materyałów, jakoteż fundusze rezerwowe i obrotowe z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rzadu nie były już całkiem lub częściowo użyte stósownie do swego przeznaczenia.

§. 11.

Gdy koncesya utraci moc swoję i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanych i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależytości, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów, jakoteż funduszów zasobowych i obrotowych, z kapitału zakładowego utworzonych, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już całkiem lub częściowo użyte stósownie do swego przeznaczenia (§. 10).

Tak wtedy, gdy koncesya moc swoję straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 10), zatrzyma koncesyonaryusz na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa fundusz zasobowy i należące się mu aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majatku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił ja z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależytości kolejowej

§. 12.

Rząd ma prawo przekonywania się, czy budowa kolci i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale i zarządzenia, aby wadliwościom w tym względzie zapobieżono lub je usunięto.

Rzad ma także prawo wydelegowania komisarza do wgladania w zarzad.

W razie utworzenia Spółki akcyjnej, komisarz przez Rzad ustanowiony, ma prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi, działającej jako dyrekcya przedsiębiorstwa kolejowego, tudzież na walnych zgromadzeniach, ile razy uzna to za potrzebne i zawieszania wszelkich takich uchwał i zarządzeń, któreby się sprzeciwiały ustawom lub publicznemu dobru.

Za nadzór komisarza nad przedsiębiorstwem kolei, koncesyonaryusz nie jest obowiazany płacić skarbowi państwa wynagrodzenia, również uwalnia się go od przepisanego w §fie 89ym Porzadku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852) obowiazku wynagradzania nadwyżki kosztów dozoru policyjnego i akcyzowego, jakoteż od obowiązku wystawienia bezpłatnie i utrzymywania lokali urzędowych.

§. 13.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia, ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającemi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegajac surowo, aby nikt nie czynił nie przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadajac Spółce prawo uciekania się do Naszych sadów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesya i wszystkiemi postanowieniami w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Nasza większa pieczecia, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia trzeciego miesiaca kwietnia, w roku zbawienia tysiac ośmset ośmdziesiatym czwartym, Naszego pa-

nowania trzydziestym szóstym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

60.

Ustawa z dnia 7 kwietnia 1884,

o wyznaczeniu dotacyi dodatkowej na pokrycie kosztów zgromadzenia Synodów walnych wyznania augsburskiego i helweckiego, które odbyło się w r. 1883.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowie co następuje:

Artykuł I.

Na pokrycie nieprzewidzianego w ustawie skarbowej wydatku z roku 1883, wyznacza się następującą dotacyą dodatkową:

Rozdział IX, Ministerstwo wyznań i oświecenia.

Tytuł 12, Dodatki na potrzeby wyznania ewangielickiego.

§. 2. Zasiłek ryczaltowy dla kościoła ewangielickiego wyznania augsburskiego i helweckiego.

Wydatek nadzwyczajny na pokrycie kosztów zgromadzenia Synodów walnych wyznania augsburskiego i helweckiego, które odbyło się w r. 1883 4.000 zł.

Artykul II.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi wyznań i oświecenia i Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 7 kwietnia 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffer. w.

Conrad r. w.

Dunajewski r. w.

61.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 21 kwietnia 1884,

zmieniające S. 3 II rozdziału B II i S. 26 II rozdziału B III tymczasowego porządku żeglugi i nadzoru rzecznego na części Dunaju, przecinającej Górną i Dolną Austryą, (rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 31 sierpnia 1874 [Dz. u. p. Nr. 122]).

Zmienia się w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych i ministerstwem rolnictwa §. 3 II rozdziału B II (przepisy o przepływaniu statków wiosłowych i parowych po pod mostem na Dunaju w Stein) i S. 26 II rozdziału B III (przepisy dla kanału Dunaju pod Wiedniem) rozporządzenia ministerstwa handlu z dnia 31 sierpnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 122), zawierajacego przepisy tymczasowe o żegludze i nadzorze rzecznym na części Dunaju przecinającej Górna i Dolna Austrya, które opiewać maja na przyszłość jak następuje:

"§. 3. Statków Lolowanych, sprzeżonych z holownikami lub parowcami towarowemi nie wolno przeprowadzać przez otwory jarzmowe mostu.

Gdy stan wody jest aż do 1.3 m nad zero, holowniki i parowce towarowe na dół płynące mogą przepływać tylko z jednym przyczepionym statkiem holowanvm.

Gdy zaś stan wody jest 1.3 m nad zero lub wyższy, obowiązane są najprzód powyżej mostu holowanie odwrócić i takie zająć stanowisko względem rzeki, aby przyczepiony konwoj leżał za parowcem w dole rzeki i następnie konwoj ten, który składać się ma najwięcej z dwóch sprzeżonych statków holowanych w łacznej nieprzekraczalnej szerokości 16 m przeciągnąć przez ów otwór jarzmowy.

§. 26. W kanale Dunaju pod Wiedniem wolno używać do żeglugi parowej

tylko takich parowców, które Władza właściwa uzna za sposobne do tego.

W kanale Dunaju pod Wiedniem wolno używać do holowania parowców tylko za szczególnem pozwoleniem Władzy, która je daje lub odmawia go z szczególnym względem głównie na bezpieczeństwo obrotu."

Pino r. w.

62.

Ustawa z dnia 22 kwietnia 1884,

o władzy sądowej konsulów w Tunisie.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowie co następuje:

Władza sądowa, wykonywana w regencyi tunetańskiej przez konsulów monarchyi austryacko-węgierskiej w Tunisie, może być rozporządzeniem cesarskiem ścieśniona lub uchylona.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Mojemu Ministrowi sprawiedliwości. Schönbrunn, dnia 22 kwietnia 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Prazák r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIX. — Wydana i rozesłana dnia 21 maja 1884.

63.

Ustawa z dnia 19 maja 1884,

tycząca się zmiany niektórych przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1878 o opodatkowaniu wyrobu gorzałki, jakoteż opodatkowania wyrobu drożdży stałych, połączonego z wyrobem gorzałki i podwyższenia cła wchodowego od drożdży stałych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykuł I.

Traca moc obowiązująca §§. 1, 3, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, l. 10, 31, 35, 42, 44, 47, 48, 50, 51, 56, 57, 58, 61, 62, 66, 67, 68, 70, 72, 87, 90, l. 1, 91, 93, 94 i 95 ustawy z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 72) i opiewać mają jak następuje:

Przedmiot i wymiar podatku.

§. 1.

Płyn wyskokowy pędzony podlega w czasie wyrobu podatkowi konsumcyjnemu w kwocie jedenaście centów od każdego hektolitra i każdego stopnia alkoholu podług przepisanego alkoholometru studzielnego (stopień hektolitrowy, alkohol litrowy).

Podatek ten opłacać należy także od wyrobu zapraw octowych i octów wyrabianych z innego płynu, nie z płynu wyskokowego pędzonego, np. z zacieru uległego fermentacyi, przez destylacya tegoż a to podług ilości alkoholu, którą

płyn ten byłby dostarczył, gdyby był użyty do zrobienia alkoholu.

Gdy z wyrobem płynu wyskokowego pędzonego lub z wzmiankowanym wyrobem zapraw octowych lub octu połaczony jest wyrób drożdży stałych (na sprzedaż przeznaczonych), doliczać należy do powyższej stopy podatkowej jeszcze dodatek wynoszący trzydzieści od sta.

Zwrót podatku.

a) W razie wywozu płynu wyskokowego pędzonego.

§. 3.

Od płynu wyskokowego pędzonego, który z zastrzeżeniem zwrotu podatku, wywieziony zostaje za linią cłową w beczkach i w ilości najmniej 50 litrów, zwracać się będzie podatek konsumcyjny w kwocie jedenaście centów za każdy hektolitr i za każdy stopień ilości alkoholu, wykazany za pomocą przepisanego alkoholometru studzielnego (stopień hektolitrowy alkoholu) z dodatkiem dziesięcioprocentowym za zniknięcie powstałe z przyczyny osadzenia się, przewozu itp., a to przekazami, płatnemi w sześć miesięcy od dnia, w którym płyn ten wywieziony został za linią cłowa.

Gdy się wywozi za linią cłowa likwor, natenczas, jeżeli posyłka obejmuje najmniej 25 litrów w beczułkach lub flaszkach zawierających ½, ½, 1 lub więcej litrów, podatek zwracany będzie przekazami rzeczonego rodzaju a mianowicie

w kwocie 4 c. od litra.

Za ilości mniejsze niż 25 litrów podatek nie będzie zwracany.

Sposoby opodatkowania.

§. 20.

Podatek konsumcyjny od płynu wyskokowego pędzonego, pobierany będzie podług rozmaitości surowców, przyrządu do pędzenia i pojemności miejsca zacieru:

I. przez oznaczenie ryczałtem, a mianowicie:

a) podług wydajności miejsca zacieru,

b) podług wydajności przyrządu do pędzenia;

II. na podstawie dobrowolnej umowy z przedsiębiorcą gorzelni (ugody) podług prawdopodobnej ilości alkoholu wyrobić się mającego;

III. na podstawie oznaczeń zegaru kontrolującego, podług ilości wyrobu

za przyjęciem średniej cyfry odsetków alkoholu;

IV. bez zegaru kontrolującego podług ilości wyrobu i odsetków alkoholu.

Podział gorzelni.

§. 21.

W tym celu (§. 20) dziela się gorzelnie:

I. na gorzelnie, przetwarzające istoty mączne (ziemniaki, zboża, strączywo, skrobią), topinambur, buraki lub melas, z którym zostają także na równi odpadki fabrykacyi cukru: syrup i inne płyny, zawierające większą ilość cukru i w których

a) naczynia zacierowe maja ogółem pojemności opłatnej (§. 26) najmniej 17 a jeżeli sa to gorzelnie rolne (§. 27), nie więcej jak 50, jeżeli zaś nie sa gorzelniami rolnemi, nie więcej jak 35 hektolitrów bez względu na ilość i jakość przyrzadów do pedzenia, albo

b) chociaż pojemność ta nie przenosi 17 hektolitrów, używają przyrzadu parowego (przyrzadu do pędzenia) albo kilku przyrzadów do pędzenia z bezpośredniem ogniskiem, albo mają jeden wprawdzie tylko przyrzad do pędzenia tego ostatniego rodzaju, ale taki, który opatrzony jest więcej lub innemi

częściami składowemi, niż pod II sa wzmiankowane, albo których alembik

ma więcej niż dwa hektolitry pojemności, albo
c) naczynia zacierowe mają ogółem pojemności opłatnej (§. 26) — podług tego,

czy sa to gorzelnie rolne (§. 27), czy nie rolne — więcej niż 50 a względnie niż 35 hektolitrów, bez względu na ilość i jakość przyrzadów do pędzenia; II. na gorzelnie, przetwarzające istoty mączne, topinambur, buraki lub melas, albo istoty będące z niemi na równi i które, gdy ogólna opłatna pojemność ich naczyń zacierowych (§. 26) nie przenosi 17 hektolitrów, używają tylko jednego przyrządu do pędzenia z bezpośredniem ogniskiem, który nie ma innych części składowych tylko jeden alembik, mieszadło, hełm, flasze do chłodzenia, wężownicę do chłodzenia lub proste rury do chłodzenia i rurę łaczącą pomiedzy hełmem a oziębialnikiem i których alembik ma najwięcej dwa hektolitry pojemności;

III. na gorzelnie, przetwarzające cellulozy;

IV. na gorzelnie, przetwarzające odpadki od wyrobu wina i wyrabiające

z płynem wyskokowym pędzonym, oraz winiany;

V. na gorzelnie, które przetwarzają inne surowce nie te, które pod I i III są wzmiankowane, jakoto owoce, wytłoczyny winogronowe, jagody, korzenie, lagier winny, wodę miodową itd.

Ryczałtowe oznaczenie podatku podług wydajności przyrządu do pędzenia.

§. 23.

Ryczaltowemu oznaczeniu podatku podług wydajności przyrządu do pędze-

nia, podlegają gorzelnie wzmiankowane w §. 21 pod II i V.

Gorzelnie, wzmiankowane w §. 21 pod II, mogą także wybrać oznaczanie ryczałtowe podług wydajności miejsca zacieru. O tym jednak wyborze trzeba najpóźniej na dni 14 przed otwarciem ruchu w kampanii o którą chodzi, uwiadomić pisemnie Władze skarbową pierwszej instancyi i obowiązuje on na całą kampanią.

U g o d a. §. 24.

Ugoda wzmiankowana w §. 20 pod II nastąpić może:

1. w gorzelniach, używających nie więcej jak dwóch przyrzadów do pędzenia, które składają się tylko z części wzmiankowanych w §. 21, l. II, a których alembiki mają razem nie więcej jak cztery hektolitry pojemności, jeżeli przedsiębiorcami gorzelni są właściciele gruntu i do wyrobu gorzałki używają tylko owoców własnego chowu, albo wytłoczyn winogronowych i drożdzy winnych własnej produkcyi, tudzież jagód albo korzeni lub też innych owoców dziko rosnących;

2. w gorzelniach, w których przetwarzane są istoty mączne, jeżeli używają tylko jednego przyrządu do pędzenia, mianowicie tego rodzaju, który w §. 21, l. II jest wzmiankowany i nadto czynią zadość warunkom §fu 52 i jeżeli przedsiębiorcami są rolnicy, którzy dla tego trudnią się wyrobem gorzałki, aby otrzymywać brahę na paszę dla swego bydła, na to kampanią, która przypada w okresie ośmiomiesięcznym, zaczynającym się we wrzesniu, październiku lub listopadzie;

3. bez względu na jakość przyrządu do pędzenia w gorzelniach, utrzymywanych przez piwowarów, gdy w nich do wyrobu gorzałki używane są tylko odpadki, pochodzące z własnej produkcyi piwa — wyjąwszy piwo zepsute.

Podatek od wyrobu.

§. 25.

I. Opodatkowanie wyrobu podług oznaczeń zegaru kontrolujacego:

Podług ilości wyrobu na podstawie oznaczeń zegaru kontrolującego za przyjęciem średniej cyfry odsetków alkoholu, opłacać mają podatek przedsiębiorcy gorzelni wzmiankowanych w §. 21 I, lit. c III, stósownie do przepisów rozdziału IV.

Podług tego sposobu opodatkowania, opłacać moga podatek także wszyscy

inni przedsiębiorcy gorzelni.

Z gorzelni rolnych, podlegających takiemu opodatkowaniu te, których opłatne miejsce zacieru w kampanii 1883/4 wynosiło nie więcej jak 60 hektolitrów, mogą aż do końca sierpnia 1885 żądać ryczałtowego oznaczenia podług wydajności miejsca zacieru (§. 23), jeżeli ogólna pojemność naczyń zacierowych opłatnych w tych gorzelniach przenosi wprawdzie 50 hektolitrów, ale nie wynosi więcej jak 60 hektolitrów i czynią one zadość wymaganiom §fu 27go.

II. Opodatkowanie wyrobu bez zegaru kontrolujacego:

Opodatkowaniu podług ilości i tegości wyrobu bez zegaru kontrolujacego z ostrożnościami i pod warunkami, które ministerstwo skarbu ustanowi w porozumieniu z królewsko-węgierskiem ministerstwom skarbu, podlegają gorzelnie

wzmiankowane w §. 21 pod l. IV.

Przedsiębiorcy tych gorzelni mogą także wybrać oznaczanie ryczałtowe podług wydajności miejsca zacieru. O tym jednak wyborze trzeba najpóźniej na dni 14 przed otwarciem ruchu w kampanii o którą chodzi, uwiadomić pisemnie Władze skarbową pierwszej instancyi i obowiązuje on na całą kampanią.

Skala ryczałtowego oznaczenia.

§. 26.

Do ryczałtowego oznaczenia podług wydajności miejsca zacieru, przyjmuje się za skalę wydajności dziennej:

1. Bezwarunkowo ogólna pojemność

a) kadzi fermentacyjnych,

b) kadzi do rozpoczęcia fermentacyi drożdżowej (przedfermentacyjnych),

c) naczyń do fermentacyi drożdży,d) naczyń do drożdży zarodowych,

e) naczyń do chłodzenia drożdży zarodowych i

- f) zbiorników zacierowych i podnośników (montejus) do zacieru zaprawionego fermentem, fermentującego, lub który wyfermentował,
- g) jakoteż w ogóle wszelkich naczyń, przeznaczonych na zacier fermentujący lub przynajmniej zaprawiony już fermentem, albo, które z wyjątkiem przyrzadu do pędzenia, służyć mają na zacier, który wyfermentował.

2. Warunkowo a mianowicie całkiem lub częściowo, pojemność naczyń

wzmiankowanych w §. 28, stósownie do przepisów tamże podanych.

3. Za każdy hektolitr pojemności, okazującej się podług 1 i 2 następująca wydajność alkoholu w stopniach hektolitrowych a mianowicie: 5½ stopni hektolitrowych, gdy się przetwarza buraki, 6½ stopni hektolitrowych, gdy się przetwarza istoty mączne i topinambur, a 7 stopni hektolitrowych, gdy się przetwarza melas i istoty będące z nim na równi.

Ustępstwo dla gorzelni rolnych.

§. 27.

Tym gorzelniom, które z pewnem oddzielnem gospodarstwem rolnem połaczone sa w ten sposób, że wyłacznie albo przynajmniej po większej części otrzymują z jego zbiorów istoty do wyrobu gorzałki a natomiast zwracają temuż gospodarstwu otrzymaną przy wyrobie gorzałki brahę na paszę dla bydła, albo przynajmniej nawóz od bydła opasowego taż brahą karmionego i w których miejsce zacieru opodatkować się mające, dziennie 50 hektolitrów nie przenosi, dozwolone będzie ustępstwo z ustanowionej w §. 26 wydajności alkoholu na czas tej fabrykacyi, która odbywa się w okresie ośmiomiesięcznym, poczynającym się we wrześniu, październiku lub listopadzie, jeżeli o to proszą i udowodnią wiarogodnie, że

1. pomiędzy gorzelnia a pewnem oddzielnem gospodarstwem rolnem zacho-

dzi powyższy zwiazek, i że

2. stosunek pomiedzy pojemnościa naczyń, która dziennie ma być opodatkowana a rozległościa gruntów gospodarstwo składających, pola ornego, łak i pastwisk jest taki, że na jeden hektolitr tej pojemności przypada najmniej pięć hektarów ziemi.

Od ustanowionego powyżej warunku, że gorzelnia rolna powinna wyłacznie albo przynajmniej po większej części otrzymywać istoty do wyrobu gorzałki ze zbiorów tego gospodarstwa rolnego, z którem jest połaczona, można odstapić w tym razie, gdy uczynić mu zadosyć niepodobna jedynie z powodu powszechnie wiadomego nieurodzaju.

Ustępstwo to wynosi, gdy pojemność miejsca zacieru dziennie opodatkować

się mająca, czyni

a) aż do 20 hektolitrów włacznie 25 od sta;

b) więcej niż 20 aż do 35 hektolitrów włacznie 20 od sta; c) więcej niż 35 aż do 50 hektolitrów włacznie 10 od sta.

§. 28, l. 10.

Przyrzady używane do pędzenia zacieru (alembiki i podgrzewacze zacierowe), jeżeli nie sa opatrzone urzadzeniami, za pomoca których możnaby z latwościa ściagać próbki płynu, w nich zawartego, i zarazem ich ogólna pojemność wynosi więcej niż 60 od sta całkowitej pojemności naczyń bezwarunkowo opłatnych (§. 26, l. 1) albo, jeżeli sa wprawdzie opatrzone powyższemi urzadzeniami, ale ich pojemność ogólna wynosi więcej niż 110 od sta całkowitej pojemności naczyń bezwarunkowo opłatnych.

Opisanie zakładu gorzelnianego, przegląd naczyń i przyrządów do wyrobu, spisanie wywodu oględzin, zmiana w urządzeniu gorzelni, w składzie osób sprawujących dozór i w osobie kierownika gorzelni.

§. 31.

I. Obowiązek w ogólności.

Przedsiębiorca gorzelni obowiązany jest uwiadomić dyrekcyą skarbową powiatową (dyrekcyą skarbową, inspektora skarbowego), najpóźniej na cztery tygodnie przed rozpoczęciem się fabrykacyi wchodzącej w roczną kampania od dnia 1 września aż do końca sierpnia o siedzibie i numerze konskrypcyjnym gorzelni, tudzież podać dokładne opisanie lokalności do fabrykacyi sposobnych,

jakoteż przegląd wszystkich przyrządów do wyrobu i naczyń, znajdujących się w zakładzie, do ruchu gorzelni zdatnych, w szczególności zaś kadzi, chłodnic, kotłów, naczyń do gotowania itp. z dokładnem wymienieniem ich pojemności, w dwóch egzemplarzach, tudzież wymienie w opisaniu lub przeglądzie także te osoby ze służby, które będą miały dozór nad innemi i osobę, która ciągle lub w nieobecności przedsiębiorcy gorzelni, kierować będzie ruchem tejże i która podpisem swoim ma potwierdzić, że to stanowisko zajmuje.

Ani w opisaniu, ani w przegladzie nie moga się znajdować miejsca zmienione, przekreślone lub wyskrobane, w przeciwnym razie Władza skarbowa od-

rzuci te dokumenty.

Jeden egzemplarz opisania i przegladu, opatrzony urzędowem potwierdzeniem jako był podany, zwrócony będzie przedsiębiorcy gorzelni lub jego pełnomocnikowi, aby się miał czem zastonić.

Na podstawie tego opisania i przegladu, Władza skarbowa zarządza urzędowe rozpoznanie i ocechowanie rzeczonych lokalności, przyrządów do wyrobu

i sprzetów, jakoteż obliczenie pojemności naczyń i zbiorników.

Spisany będzie protokół wyniku tych czynności urzędowych (protokół wywodu oględzin), który podpisać ma także przedsiębiorca gorzelni lub jego pełnomocny zastępca.

Przerzeczone opisanie i przeglad służyć ma także do następnych kampanii,

o ile nie zamierzono uczynić jakiej zmiany.

W każdym jednak razie pojemność naczyń i zbiorników ma być wymierzona, jeżeli się to nie stało w ciągu trzech ostatnich kampanii, albo gdy tego

przedsiębiorca gorzelni wyraźnie zażada.

Ale gdy zamierzoną jest zmiana w urządzeniu gorzelni, natenczas najpóźniej na 14 dni przed rozpoczeciem się kampanii rocznej, gdyby zaś miała nastąpić w ciągu kampanii (§. 34), na 14 dni przed zamierzonem uczynieniem zmiany, uwiadomić o niej należy dyrekcyą skarbową powiatową (dyrekcyą skarbową, inspektora skarbowego), w celu uskutecznienia potrzebnej czynności urzędowej.

Zmiany w składzie dozorców gorzelni, mianowicie w osobie kierownika go-

rzelni, oznajmić ma przedsiębiorca gorzelni natychmiast pisemnie.

Uwiadomienie o przyjęciu nowego kierownika gorzelni ma i on także podpisać.

II. Obowiązki w razie wyrobu drożdży stałych.

Przedsiębiorca gorzelni, który chce wyrabiać w swojej gorzelni drożdże stałe, winien najpóźniej na dni 14 przed rozpoczęciem tej fabrykacyi wnieść do Władzy skarbowej I instancyi uwiadomienie pisemne o tym zamiarze swoim,

napisane w dwóch egzemplarzach.

Uwiadomienie to jest obowiazujące najmniej na dwa po sobie bezpośrednio następujące okresy miesięczne oznajmienia o ruchu gorzelni, w taki sposób, że podatek konsumcyjny od drożdży stałych (§. 1), opłacany być ma także wtedy, gdyby drożdży stałych nie miano w gorzelni wyrabiać.

Jeden egzemplarz uwiadomienia opatrzony urzędowem potwierdzeniem jako

był podany, zwrócony będzie przedsiębiorcy.

Naczynia do wyrobu drożdzy stałych potrzebne, w razie zaprowadzenia tej fabrykacyi, można ustawić w ciągu okresu ryczałtowego oznaczenia (§. 34), po poprzedniem z przepisami zgodnem uwiadomieniu.

Zakaz zmieniania urządzeń gorzelni nie w okresach czasu prawnie na to przeznaczonych.

§. 35.

Z wyjątkiem przypadków określonych w §§. 30, 31 II i 34, czynienie zmian w ciągu rocznej kampanii w sprawdzonym stanie, ilości i pojemności naczyń i przyrządów do wyrobu jest zabronione.

Zakaz ten ma moc i wtedy, gdy następuje zmiana w osobie przedsiębiorcy

gorzelni.

Treść oznajmienia ruchu.

§. 42.

Oznajmienie ruchu gorzelni podać należy do tego urzędu podatkowego, któremu gorzelnia jest przeznaczona.

Zawierać powinno szczegóły następujące:

1. Imię i nazwisko przedsiębiorcy gorzelni, jakoteż miejsce i liczbę konskrypcyjna gorzelni;

2. miesiac, dzień i godzinę rozpoczynania i kończenia opłatnego ruchu go-

rzelni;

3. na pierwszy miesiąc rocznej kampanii, jakoteż w przypadkach jednolub kilkomiesięcznej przerwy fabrykacyi (§. 40), także dzień i godzinę, w której zacznie się używać naczyń do drożdży słodowych a co do gorzelni, w których z naczyniami i przyrzadami do wyrobu w §. 28, l. 1 i 2 wymienionemi, nie ma się postępować jak z naczyniami przedzacierowemi, dzień i godzinę przeniesienia suroweów do tych naczyń i przyrzadów do wyrobu;

4. rodzaj istót używać się mających do wyrobu gorzałki;

5. liczbe i datę urzędowego załatwienia;

6. kwotę podatku ryczałtowego, przypadającą dziennie i na oznajmiony przeciąg czasu;

7. gdyby w ciągu miesiąca chciano wyrabiać także drożdże stałe, w którym to razie opłaca się dodatek stósownie do S. 1 i 31 II, nadmienić o tem należy

w oznajmieniu sposobem uwagi.

Każde oznajmienie wygotowane być powinno na blankietach urzędowych w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, czysto i czytelnie napisanych i nie powinno zawierać ustępów zmienionych lub wyskrobanych, w przeciwnym razie będą odrzucone.

Jeden egzemplarz oznajmienia, opatrzony potwierdzeniem co do dnia i go-

dziny podania, zwrócony będzie stronie razem z cedula podatkowa.

Wymierzenie podatku ryczałtowego miesięcznego.

a) W ogólności.

§. 44.

Podatek ryczałtowy, przypadający za miesiąc, wymierzać się ma:

Przez pomnożenie

a) ilości dni odnośnego miesiąca, w którym ruch opłatny w gorzelni ma się odbywać, przez

b) wydajność dzienną, obliczoną według powyższych przepisów w stopniach

hektolitrowych wyskoku i przez

c) stope podatkowa w kwocie jedenaście centów od każdego stopnia hektolitrowego wyskoku, a jeżeli się wyrabia drożdże stałe, tę stopę podwyższona o 30 od sta.

Tylko w tym przypadku, gdy ruch gorzelni rozpoczał się nie z pierwszym dniem pierwszego miesiąca ruchu rocznej kampanii, albo nie trwał aż do ostatniego dnia ostatniego miesiąca ruchu rocznej kampanii, podatek ryczałtowy za te dwa miesiace obliczyć i opłacić należy tylko podług tego wymiaru, który przypada, co do pierwszego miesiąca ruchu, za część po rozpoczęciu ruchu opłatnego, a co do ostatniego miesiaca roku, za część przed zamknieciem ruchu.

Jeżeli w ciągu rocznej kampanii ruch gorzelni po jedno- lub kilkomiesięcznej przerwie (§. 40) na nowo ma być otwarty, natenczas obliczenie i opłacenie podatku ryczaltowego, co się tyczy pierwszego dnia miesiaca kalendarzowego, w którym fabrykacya rozpoczyna się na nowo, nie ma rozciagać się na tę część, która obrócona została na przygotowania do ruchu opłatnego (§. 42, l. 3).

Skala ryczałtowego oznaczenia.

§. 47.

Do ryczałtowego oznaczenia podatku podług wydajności przyrzadu do pedzenia sluża za skale:

a) ilość zacieru odpowiadająca dziennej wydajności przyrządu do pędzenia i b) wydajność alkoholu w stopniach hektolitrowych, z każdego hektolitra tej ilości zacieru przyjęta dla każdego rodzaju istót.

Dalszy ciąg.

§. 48.

Za dzienną wydajność przyrządu do pędzenia, to jest za ilość zacieru, która łącznie z nalaniem witki przepędzona być może dziennie, licząc dzień po 24 go-

dzin, przyjmuje się:

1. Dla przyrządu do pędzenia, który nie ma innych części składowych prócz alembika bezpośrednio ogniem ogrzewanego, mieszadła, hełmu, flasz do chłodzenia, weżownicy do chłodzenia lub prostych rur do chłodzenia i rury łączącej pomiędzy hełmem a oziębialnikiem, potrójną pojemność alembika wyrażoną w hektolitrach;

2. dla przyrządu do pędzenia, który oprócz części składowych pod 1

wzmiankowanych

a) ma jeszcze podgrzewacz zacierowy, lub

b) jeszcze opatrzony jest rektyfikatorem, zbiornikiem na witkę, deflegmato-

rem itd., poczwórna pojemność alembika, wyrażona w litrach;

3. dla przyrządu do pędzenia takiego systemu jak pod 1 opisano, opatrzonego nadto podgrzewaczem zacierowym i jedną lub kilku częściami składowemi pod 2 b) wzmiankowanemi, pięciokrotną pojemność alembika, wyrażoną w litrach;

4. dla przyrządu do pędzenia ogrzewanego parą, najmniej ośmkrotną w li-

trach wyrażoną, pojemność alembika, do którego wpuszcza się parę.

Gdyby przyrząd do pędzenia tego ostatniego rodzaju (4) okazał większą wydajność dzienną, wydajność te przyjąć należy drogą umowy dobrowolnej pomiędzy administracyą skarbu a przedsiębiorcą gorzelni, a gdyby taka umowa nie mogła przyjść do skutku, przez wykonanie pędzenia próbnego,

Za pojemność alembika przyjmuje się cztery piąte (4/5) całej jego objętości. Gdy wydajność dzienna w litrach wyrażona (1:4) nie jest podzielna przez

10, zaokragla się przez zmniejszenie dla otrzymania tej podzielności.

Gdyby miały wejść w użycie takie przyrządy do pędzenia, dla których w paragrafie niniejszym skala wydajności nie jest ustanowiona, wydajność ich oznaczy osobno ministerstwo skarbu w porozumieniu z królewsko-węgierskiem ministerstwem skarbu.

Wydajność alkoholu.

§. 50.

Wydajność alkoholu z każdego hektolitra zacieru względnie do rozmaitych rodzajów surowca, przyjmuje się jak następuje:

a) gdy się przetwarza istoty maczne, topinambur, buraki, melas, lub istoty bę-

dace z nim na równi (§. 21, l. II) w ilości 5 stopni;

b) gdy się używa śliwek świeżych i suszonych, czereśni, wiśni, morel, brzoskwiń i innych pestczaków (z wyjatkiem tarek), wino, lagier winny, moszcz winny i owocowy, tudzież winogron i wody miodowej, w ilości 3 stopnie;

c) gdy się używa dereń (Dirntel), tarek, głogu, jabłek i gruszek, tudzież innych ziarnkowców, jagód rozmaitych rodzajów i korzeni, tudzież wytłoczyn winnych i odpadków browarnych, w ilości 2 stopnie;

d) gdy się przetwarza ziarnkowce wyciśnięte, 11/4 stopnia.

Z wydajności alkoholu ustanowionej pod a), ustępuje się 20 od sta gorzelniom, istoty maczne przetwarzającym, które używają tylko jednego przyrzadu do pędzenia a mianowicie tego rodzaju, który wzmiankowany jest w §. 21, l. II, i nadto czynia zadość warunkom §fu 52go, jeżeli przedsiębiorcami są rolnicy, którzy dla tego trudnia się wyrobem gorzałki, aby otrzymywać brahę dla swego bydła, na tę kampania, która przypada w okresie ośmiomiesięcznym, zaczynającym się we wrześniu, październiku lub listopadzie.

Postępowanie opłatne.

§. 51.

Gdy się przetwarza rodzaje istót wzmiankowanych w §. 50 pod lit. a), postępowanie opłatne zaczyna się od przeniesienia surowców do naczyń fermentacyjnych a gdy się przetwarza rodzaje istót wzmiankowanych w §. 50 pod lit b), c) i d) od przeniesienia istót do wyrobu gorzałki przeznaczonych (zacieru), na przyrząd do pędzenia.

Oznajmienie.

a) Treść jego i sposób podania.

§. 56.

Oznajmienie postępowania opłatnego podać należy do tego urzędu podat-

kowego lub czynnika skarbowego, któremu gorzelnia jest poruczona.

Co do gorzelni z przyrzadami do pędzenia, dla których skala wydajności ustanowiona jest w §fie 48 pod 3 lub 4, oznajmienie podane być ma pisemnie w dwóch egzemplarzach; co do gorzelni zaś z przyrzadami do pędzenia, dla któ-

rych skala ustanowiona jest w §. 48 pod 1 lub 2, dozwolone sa także oznajmienia ustne, które czynnik skarbowy spisywać ma w dwóch egzemplarzach.

Oznajmienie zawierać ma:

a) imię i nazwisko przedsiębiorcy gorzelni, tudzież miejsce i numer konskryp-

cyjny budynku, w którym się gorzelnia znajduje;

b) rodzaj istót, które maja być przetwarzane, a jeśli się wymienia istoty, wzmiankowane w §. 50 pod lit. a), także numera i pojemność naczyń, używać się mających do zacieru i drożdży;

c) liczbę i dzienna wydajność przyrzadu do pędzenia używać się mającego,

oznaczona w przegladzie urzędowym w hektolitrach zacieru;

d) dzień i godzinę rozpoczęcia przenoszenia surowca na przyrzad do pędzenia;

e) dzień i godzinę, w której pędzenie się kończy;

f) przeciąg czasu pomiędzy chwilami d) i e), t. j. czas pędzenia w dniach i godzinach, przy czem ułamki godziny liczyć należy za całą godzinę;

g) gdyby w oznajmionym okresie miano wyrabiać także drożdże stałe, oświad-

czenie o tej okoliczności.

Oznajmienie pisemne powinno być napisane czytelnie, nie może zawierać ustępów wyskrobanych lub przekreślonych i potwierdzone być ma przez przedsiębiorcę gorzelni lub jego pełnomocnika podpisem lub znakiem ręki.

b) Kiedy ma być wniesione.

§. 57.

Postępowanie opłatne oznajmić należy zwyczajnie na 48 godzin przed jego rozpoczęciem, atoli Władza skarbowa pierwszej instancyi może na prośbę przedsiębiorcy gorzelni skrócić termin ten o tyle, o ile da się to pogodzić z wykonaniem w czasie właściwym kontroli nad opodatkowaniem gorzalki.

Postępowanie opłatne obejmować ma nieprzerwany czas pędzenia najmniej

24 godzin.

Wymierzenie podatku ryczałtowego.

§. 58.

Urząd podatkowy lub czynnik skarbowy oblicza na podstawie oznajmienia przypadający podatek ryczałtowy, mnożąc wydajność przyrządu do pędzenia, w hektolitrach wyrażona:

a) przez oznajmiony czas pędzenia,

b) przez ilość stopni alkoholu z każdego hektolitra zacieru przyjętych dla

oznajmionych rodzajów istót,

c) przez stopę podatkowa w kwocie jedenaście centów od każdego stopnia hektolitrowego alkoholu, a jeżeli drożdże stałe są wyrabiane, przez tę stopę podatkowa powiększona o 30 od sta.

Odsetki alkoholu, które mają być opodatkowane. Ustępstwo co do tychże. Warunki opodatkowania podług wyrobu.

§. 61.

I. Odsetki alkoholu, które mają być opodatkowane, ustanawia się w ilości

75 stopni przepisanego studzielnego alkoholometru.

II. Każdej z gorzelni w §. 27 wzmiankowanych bez względu na wielkość ich miejsca zacieru czyni się ustępstwo z odsetków alkoholu, które maja być

opodatkowane, gdy przedsiębiorca gorzelni o to prosi i udowodni okoliczności

w §. 27 pod l. 1 i 2 wzmiankowane.

Gdy okoliczność l. 2 jest udowodniona, natenczas zamiast jednego hektolitra opłatnego miejsca zacieru, przyjmuje się dziesięć litrów płynu wyskokowego pędzonego, za średnia ilość wyrobu, przypadająca na każdy dzień miesięcznego okresu oznajmienia.

Ustępstwo wynosi:

a) 20 od sta, gdy z wyrobu gorzelni przypada średnio nie więcej jak 3½ hektolitra płynu wyskokowego pędzonego na każdy dzień okresu oznajmienia;

b) 10 od sta, gdy z wyrobu gorzelni przypada średnio więcej jak 3½ aż do 5 hektolitrów włącznie płynu wyskokowego pędzonego na każdy dzień okresu oznajmienia.

Także innym gorzelniom, z których wyrobu przypada średnio na każdy dzień miesięcznego okresu oznajmienia nie więcej jak 3½ hektolitra płynu wyskokowego pędzonego, czyni się ustępstwo po 5 od sta.

III. Opodatkowanie podług wyrobu dozwolone jest pod następującemi warunkami:

1. Każdy przyrzad do pędzenia znajdujący się w gorzelni, posiadający własny oziębialnik, opatrzony być musi zegarem kontrolującym z cylindrem cynkowym, odpowiednio rozporządzeniom ministerstwa skarbu sporządzonym; od tego jednak wyjęty jest przyrząd do rektyfikacyi, jeżeli stósownie do §. 77 warunkowe połączenie gorzelni i wolnej od podatku rektyfikacyi jest dozwolone.

2. Lokal destylacyjny, gdzie już i bez tego tak nie jest, urządzony być musi w porozumieniu z administracya skarbu w taki sposób, aby zegar kontrolujący mógł tam być ustawiony w miejscu łatwo dostępnem i widocznem, oddalonem najmniej po 65 centymetrów od oziębialnika, połaczonego z przyrządem do pędze-

nia i od każdej ściany lokalu destylacyjnego.

3. Oziębialnik należący do przyrządu do pędzenia musi być taki, aby pod względem urządzenia wewnętrznego mógł być dokładnie zbadany i wzięty pod

bezpieczne zamkniecie urzędowe.

4. Przyrządy do pędzenia powinny być tak urządzone, ażeby miejsca, w których zbiera się para, zawierająca alkohol, zostawały w trwałem, mocnem i bezpiecznem połączeniu tak między sobą, jakoteż z alembikami (kotłami, na-

czyniami do gotowania) i z oziębialnikiem (weżownicą do chłodzenia).

5. Rury i miejsca przyrzadu do pędzenia, w których zbiera się para, zawierająca alkohol, tudzież rury i miejsca, w których zbierają się płyny, zawierające alkohol — wyjawszy zacier — zanim przepłyną przez zegar kontrolujący, nie powinny mieć miejsc uszkodzonych ani połatanych, a powinny mieć tylko otwory do fabrykacyi potrzebne, z zewnatrz dostępne; otwory zaś opatrzone być muszą kurkami, prześwidrowanemi tylko w tym kierunku, w którym przewód par i płynów alkohol zawierających, odbywać się musi i których otworzeniu lub wyjściu w celu ułatwienia przewodu par lub płynów, alkohol zawierających na zewnatrz, można przeszkodzić za pomocą zamknięcia urzędowego w ten sposób, aby to było niemożebnem bez naruszenia go, łatwo dostrzedz się dającego.

Przepis ten atoli nie odnosi się do klap bezpieczeństwa, jeżeli znajdują się na górnej pokrywie alembika (w miejscu destylacyi, czyli wrzenia) lub na najwyższych punktach rur przeprowadzających parę, łączących alembiki ze sobą

albo z rektyfikatorem a względnie z deflegmatorem.

Także i co do tych klap, administracya skarbu zażadać może stósownego zabezpieczenia przeciw nadużyciom.

6. Rury, któremi płyny zawierające alkohol — wyjawszy zacier — zanim przepłyną przez zegar kontrolujący, są przeprowadzane, muszą być odznaczone

osobna farba i łatwo dostępne do zbadania ze wszystkich stron.

7. Rura łaczaca pomiędzy oziębialnikiem przyrzadu do pędzenia a zegarem kontrolującym, biedz musi w linii prostej, o ile zboczenie od tego kierunku nie jest potrzebne na końcach z przyczyny połaczenia z oziębialnikiem i zegarem kontrolującym, nie może być dłuższa nad 3 metry i w obecności czynnika skarbowego, opatrzona być musi rurą zwierzchnia z gładkiej blachy zynkowej niepomalowanej, w ten sposób, aby pomiędzy temi dwoma rurami było na wszystkie strony wolne miejsce, mniej więcej na 3 centymetry szerokie.

Jeżeli rura łaczaca przechodzi przez mur, odstawać powinna od niego

z każdej strony nie mniej jak sześć i nie więcej jak ośm centymetrów.

Gdy rura łącząca przechodzi przez drzwi lub otwór okna w murze, odle-

głość jej od muru wynosić może nawet więcej niż ośm centymetrów.

8. Jeżeli przyrząd do pędzenia tak jest urządzony, że płyn zawierający alkohol, odprowadzony być może napowrót do alembika, natenczas rura służąca do odpływu brahy, skierowana być powinna do zbiornika w taki sposób i ten urządzony być musi tak, aby płyn zawierający alkohol nie mógł być przez tę rurę odprowadzony bez zmięszania się z większą ilością brahy, albo rura ta wchodzić powinna pionowo w miejsce destylacyi, najmniej na 8 centymetrów, albo być otoczona równie wysokim, szczelnie przylegającym pierścieniem, tak, żeby braha nie mogła być nigdy całkiem spuszczona przez sama rurę odpływowa, lecz aby zawsze braha została. Jeżeli przyrząd do pędzenia połączony jest tak zwanym oddzielaczem, rura odpływowa tegoż posiadać musi takie urządzenie, aby pozostałość destylacyi w oddzielaczu wchodziła wprost do kanału nieczystości.

9. Jeżeli przedsiębiorca chce otrzymywać niedogon i ten znowu dawać na przyrząd do pędzenia, nie można uchylać go od oznaczeń zegaru kontrolującego.

10. Wszelkie urządzenia i przyrzady, które administracya skarbu uzna za potrzebne do ustawienia zegaru kontrolującego, tak, aby można było na nim polegać, przedsiębiorca gorzelni wykonać ma własnym kosztem.

Opisanie zakładu gorzelnianego, przegląd przyrządów do wyrobu, spisanie wywodu oględzin, ustawienie zegaru kontrolującego.

§. 62.

Każdy przedsiębiorca gorzelni podać ma najpóźniej na cztery tygodnie przed roczna kampania a w ciągu tejże najmniej na 14 dni przed rozpoczęciem się miesiąca, w którym ma ruch rozpocząć a względnie zrobić użytek z pozwolenia w myśl §. 25 I, uzyskanego do opłacania podatku podług wyrobu, wzmiankowane w §. 31 opisanie lokalności gorzelnianych, tudzież przegląd przyrządów do wyrobu i sprzętów, jakoteż uwiadomienie o kierowniku ruchu itd. a jeżeli dobrowolnie wybiera opodatkowanie podług wyrobu, także oświadczenie pisemne, że życzy sobie opłacać podatek na podstawie oznaczeń zegaru kontrolującego.

Władza skarbowa postąpi w takim razie, jak to w §. 31 jest rozporzadzone. Wymierzenie pojemności za pomoca nalania wody, uskutecznić należy w tym

przypadku tylko co do naczyń przeznaczonych na istoty fermentujące.

Gdy warunki w §. 61 III przepisane, sa dopełnione, przystapi się do ustawienia zegaru kontrolującego i połączenia go z przyrządem do pędzenia, i poło-

żone będzie zamknięcie urzędowe na kurkach i połaczeniach przyrządu do pędzenia, oziębialnika itd. W protokole wywodu oględzin wyrazić należy dokładnie ilość i jakość położonych zamknięć urzędowych, tych miejsc przyrządu do pędzenia itd. na których je położono, jakoteż wypisać słowami i liczbami cyfry zegaru, które każdy ustawiony zegar kontrolujący wskazuje, gdy zostanie urzędownie zamknięty.

We względzie wyrobu drożdży stałych obowiązują przepisy trzech pierw-

szych ustępów §. 31 II.

Oznajmienie tegoż.

§. 66.

Postępowanie opłatne należy oznajmić pisemnie najpóźniej na 24 godzin przed rozpoczęciem temu urzędowi podatkowemu, któremu gorzelnia jest poruczona.

Oznajmienia podane być powinny na blankietach urzędowych, w trzech jednobrzmiących wygotowaniach, czytelnie napisane, przez przedsiębiorce lub kierownika gorzelni własnorecznie podpisane i nie powinny zawierać ustępów ani zmienionych, ani przekreślonych, ani wyskrobanych, w przeciwnym razie nie wolno ich przyjać.

Jeden egzemplarz oznajmienia, opatrzony urzędowem potwierdzeniem jako

był podany, zwrócony będzie stronie razem z cedułą podatkową.

Oznajmienia rozciągać się muszą na całe postępowanie opłatne, mające odbywać się w obrębie okresu miesięcznego, którego początek i dzień ostatni oznaczy administracya skarbu dla każdej gorzelni osobno i nie powinny przekraczać

tego przeciągu czasu.

Przez dzień rozumie się czas od ósmej godziny zrana jednego dnia aż znowu do ósmej godziny zrana następującego dnia. Gdy więc gorzelnia, mająca liczyć miesięczny okres czasu, np. od 18 dnia miesiąca, rozpoczyna postępowanie opłatne dopiero dnia 25 albo, po poprzedniej przerwie dalej je prowadzi, oznajmienie i połączone z niem obliczenie nie może w żadnym razie rozciągać się na czas aż do 25 następnego miesiąca ósmej godziny zrana, lecz skończyć się ma z dniem 18 t. m. o ósmej godzinie zrana.

Oznajmienia zawierać mają:

a) Nazwisko przedsiębiorcy gorzelni, siedzibę i liczbę konskrypcyjną gorzelni.

b) Miesiac, dzień i godzine rozpoczecia postepowania opłatnego, tudzież kiedy się skończy i oznajmienie, czy przyrząd do pedzenia ma działać we dnie i w nocy, czy też działanie jego ograniczone będzie do godzin dziennych.

Jeżeliby zamierzano przerywać ruch w oznajmionym przeciągu czasu, wymienić należy osobno początek i koniec postępowania opłatnego w każ-

dej cześci czasu ruchu.

c) Ilość i rodzaj istót, które mają być przetwarzane.

Ilość każdego rodzaju podać należy osobno podług wagi.

d) Ilość, liczby i pojemność naczyń fermentacyjnych używać się mających (kadzi fermentacyjnych, naczyń do fermentacyi drożdży itd.).

e) Jeżeli w oznajmionym okresie wyrabiane być mają także drożdże stale,

oświadczenie o tej okoliczności.

f) Przybliżoną ilość płynu wyskokowego pędzonego, wyrobić się mającą w hektolitrach.

g) Kwotę podatku przypadającego od tego wyrobu podług stopy podatkowej po jedenaście centów za każdy stopień hektolitrowy alkoholu i jeżeli drożdże stałe mają być wyrabiane podług tejże stopy zwiększonej o 30 od sta.

h) Przyrzady do pędzenia, które użyte być mają, jakoteż rodzaj i liczbę zegarów kontrolujących z nim połączonych. Jeżeli w czasie, gdy się podaje oznajmienie do opodatkowania podług wyrobu, ruch gorzelni jest zastanowiony, albo, jeżeli bezpośrednio poprzednicze oznajmienie opiewa na inny sposób opodatkowania, podać należy także słowami i liczbami stan oznaczeń zegaru kontrolującego.

Zmiana oznajmienia.

§. 67.

Ilość i rodzaj istót, które maja być przetworzone [§. 66, lit. c)] można później zmienić, pod warunkiem uwiadomienia o tem pisemnie najmniej na 24 godzin pierwej czynnika skarbowego, któremu dozór nad gorzelnia jest poruczony.

Wolno także zmienić ilość i pojemność oznajmionych kadzi fermentacyjnych [§. 66, lit. d)] pod warunkiem udzielenia takiegoż poprzedniczego uwiadomienia

i jednoczesnego zapisania tego w regestrze gorzelnianym.

Ilość płynów wyskokowych pedzonych podług oznajmienia przypadająca stosunkowo na pozostała jeszcze część okresu oznajmienia, może być zmniejszona lub zwiększona przez takie dodatkowe oznajmienie.

Bezkarność przestrzeni wolnej odnośnie do oznajmionej ilości płynu wyskokowego pędzonego.

§. 68

Przy oznajmianiu ilości płynu wyskokowego pędzonego dozwala się przestrzeni wolnej do podnoszenia się i opadania płynu w naczyniu o 15 od sta w górę i 15 od sta na dół w ten sposób, że dopiero większa lub mniejsza ilość wyrobu, po nad 15 od sta oznajmionej ilości, o ile defraudacya nie jest udowodniona, pociągnie za sobą karę jako nieprawidłowość w postępowaniu opłatnem.

Do osadzenia, czy przestrzeń wolna o 15 od sta została przekroczona, słu-

żyć ma za podstawę zawsze wyrób tylko jednego oznajmienia.

Sposób opłacania podatku podczas przerwy.

§. 70.

I. Podczas przerwy takiej (§. 69) w gorzelni, w której ustawiony jest tylko jeden zegar kontrolujący, pędzenie odbywać się może najdłużej tylko przez dni dziesięć od chwili, jak przerwa nastąpiła, pod następującemi warunkami:

1. W ciągu czasu, w którym pędzenie to dalej się odbywa, nie wolno zmie-

niać ilości i pojemności naczyń w §. 26, l. 1 wzmiankowanych.

2. Za ilość płynu wyskokowego pędzonego, opodatkować się majaca, policzy się na każde 24 godziny tego czasu i każdy hektolitr pojemności oznajmionych naczyń fermentacyjnych (§. 66, lit. d) tę ilość, która przypadala w czasie fabrykacyi przed przerwa w tym samym okresie oznajmienia podług oznaczeń zegaru kontrolującego na każdy dzień fabrykacyi i na każdy hektolitr oznajmionych naczyń do fermentacyi, albo jeżeli używano zakazanych naczyń fermentacyjnych i pojemność rzeczywiście użytych większa była od pojemności tych, które oznajmiono, na każdy hektolitr naczyń fermentacyjnych, rzeczywiście użytych.

Gdyby czas ten nie wynosił całych dziesięciu dni fabrykacyi a w ciągu sześciu miesięcy bezpośrednio przed bieżącym okresem oznajmienia, odbyło się do wymierzenia gorzelni podatku podług wyrobu, obliczenie miesięczne, obejmujące najmniej 10 dni fabrykacyi, natenczas ilość płynu wyskokowego pędzonego, która ma być opodatkowana na każde 24 godziny i każdy hektolitr pojemności oznajmionych naczyń fermentacyjnych przypadająca, oznaczona będzie w stosunku do tego okresu obliczenia.

3. W żadnym razie nie wolno przyjąć płynu wyskokowego pędzonego, który ma być opodatkowany w mniejszej ilości aniżeli ta, która podług oznaj-

mienia przypada stosunkowo na czas przerwy.

II. W gorzelniach, w których jest więcej przyrzadów do pędzenia z zegarami kontrolującemi, pędzenie może także odbywać się dalej pod powyższemi warunkami (I, I. 1, 2, 3) przy zastósowaniu onychże do całego ruchu, rozumie się jednak samo przez się, że ilości płynu wyskokowego pędzonego, która ma być opodatkowana, nie można nigdy ocenić poniżej oznaczeń zegarów kontrolujących, które jeszcze prawidłowo działają.

III. Gdyby przerwy w prawidłowem działaniu zegarów kontrolujacych w gorzelni zdarzyły się w ciągu kampanii częściej niż trzy razy, powyższy termin dziesięciodniowy (I) może być skrócony lub całkiem uchylony. Termin ten może także być skrócony, jeżeli zegar kontrolujacy da się innym zastąpić w krót-

szym czasie.

IV. W gorzelni, w której jest więcej przyrzadów do pędzenia z zegarami kontrolującemi, postępowanie może odbywać się dalej także pod tym warunkiem, że przyrzad do pędzenia, połączony z zegarem kontrolującym, który przestal działać, uczyniony będzie urzędownie nieużywalnym, jak tylko zacier będący w nim naówczas, gdy nastąpiła przerwa, zostanie przepędzony. Ilość płynu wyskokowego z tego zacieru wymierzona być ma do opodatkowania podług zwykłej, urzędownie sprawdzonej wydajności przyrządu do pędzenia.

V. Tym przedsiębiorcom gorzelni, którzy dobrowolnie (§. 25, I) obrali opodatkowanie podług wyrobu, wolno przejść do ryczałtowego oznaczania podatku od gorzałki, w tym zaś razie, co do miesiąca kalendarzowego, w którym się to

dzieje, postapić należy jak z pierwszym okresem kampanii rocznej.

VI. Ministerstwo skarbu może też zarządzić w porozumieniu z kr. węgierskiem ministerstwem skarbu, ażeby ilość płynu wyskokowego pędzonego, podlegająca opodatkowaniu w czasie przerwy w regularnem działaniu zegaru kontrolującego oznaczona była podług ilości, koncentracyi i attenuacyi zacieru.

Obliczenie miesięczne.

§. 72.

Z końcem miesięcznego okresu oznajmienia, jeżeli zaś ruch gorzelni przed jego upływem ma być na czas dłuższy wstrzymany, zaraz po wstrzymaniu ruchu uskutecznione będzie obliczenie tym sposobem, że ogólną ilość płynu wyskokowego pędzonego, oznaczoną za pomocą zegaru kontrolującego, mnoży się przez średnie odsetki alkoholu (§. 61, I), które mają być opodatkowane, z potrąceniem ustępstwa (§. 61, Π), gdyby się należało i od każdego w taki sposób otrzymanego stopnia hektolitrowego, liczy się stopę podatkową po jedenaście centów, gdy zaś drożdże stałe są wyrabiane, tęż stopę podatkową zwiększoną o 30 od sta.

Gdy kwota podatku podług oznajmienia przypadająca, jest mniejsza niż należytość podatkowa z tego obliczenia wypadająca, natenczas, jeżeli podatek jest przedsiębiorcy gorzelni kredytowany, kwota niedostająca, o ile rekojmia jeszcze wystarcza, wciągnięta być ma w sumę kredytowaną, resztę zaś, gdyby była, albo, jeżeli podatek nie jest kredytowany przedsiębiorcy gorzelni, całą sumę niedosta-

jącą dopłacić należy w przeciągu trzech dni pod rygorem egzekucyi.

Ale gdy kwota podatkowa, stósownie do oznajmienia przypadająca, jest większa, niżeli należytość podatkowa, wypadająca z obliczenia, natenczas nadwyżka, jeżeli podatek był przedsiębiorcy gorzelni kredytowany bez złożenia wekslu podatkowego, będzie odpisana od kredytowanych sum podatku, w innych zaś przypadkach zwrócona.

Kara za nieoznajmiony wyrób drożdży stałych i za nieoznajmione przygotowywanie postępowania opłatnego.

§. 87.

Wyrabianie w gorzelni drożdży stałych bez oznajmienia o tem według przepisów, karane będzie jako ciężkie przekroczenie defraudacyjne, popełnione przez nieoznajmienie postępowania opłatnego, grzywną, równającą się dodatkowi cztery aż do ośmiu razy wziętemu, który od wyrobu drożdży stałych ma być opłacany, a przypadającemu od całej sumy podatku ryczałtowego od gorzałki za ów miesiąc fabrykacyi, w którym przekroczenie zostało popełnione.

Zabieranie się do jakiejkolwiek części postępowania wzmiankowanego w §. 42 pod 1 3, zanim urzędowe załatwienie, tyczące się wydajności dziennej i ceduła podatkowa na ryczałtowe odnośnego miesiąca będzie w posiadaniu gorzelni, karane być ma jako wykroczenie przeciw przepisom grzywną od 50 aż do 200 zł.

§. 90, l. 1.

Jako ciężkie przekroczenie defraudacyjne będzie karane:

1. Zabranie się do postępowania opłatnego (§. 51), chociaż nie podano pisemnego oznajmienia i chociaż ceduła podatkowa nie znajduje się w gorzelni, lub wyrabianie drożdzy stałych bez przepisanego oznajmienia.

a) Postepowanie opłatne nieoznajmione.

§. 91.

Gdy się odbywa postępowanie opłatne bez dopełnienia przepisanych warunków, wymierzyć należy karę przypadającą za ciężkie przekroczenie defraudacyjne nieoznajmionego postępowania opłatnego. Jeżeli przy tem wyrobiono płyn wyskokowy pędzony z użyciem zegaru kontrolującego podług przepisu, obliczyć należy należytość podatkową podług przepisu §. 72 i kwotę, która wypadnie, wziąć także za podstawę wymiaru kary. Jeżeli zaś postępowanie opłatne nieoznajmione, odbywało się bez użycia zegaru kontrolującego lub dostrzeżoną została przerwa w regularnem działaniu tegoż, przyjąć należy za każdy hektolitr ogólnej pojemności znalezionych kadzi fermentacyjnych i za każdy dzień nieoznajmionego postępowania opłatnego, wydajność alkoholu w ilości 6½ stopni hektolitrowych i tęż wziąć za podstawę do wymiaru podatku i kary.

Gdyby się jednak pokazało, że pomimo przerwy w działaniu zegaru kontrolującego, należytość podatkowa, podług jego oznaczeń przypadająca, byłaby wyższa aniżeli w skutek przyjęcia wydajności alkoholu w ilości 6½ hektolitrów,

natenczas pierwszą wziąć należy za podstawe do wymierzenia kary.

Wyrabianie w gorzelni drożdzy stałych bez oznajmienia o tem według przepisów w celu opodatkowania, karane będzie jako ciężkie przekroczenie defraudacyjne, popełnione przez nieoznajmienie postępowania opłatnego, grzywną, równającą się dodatkowi cztery aż do ośmiu razy wziętemu, który od wyrobu drożdzy stałych ma być opłacany a przypadającemu od całej sumy podatku od gorzałki obliczonego za ów miesiąc, w którym przekroczenie zostało popełnione.

c) Odprowadzenie płynów zawierających alkohol lub pary zawierającej alkohol. Wpływanie z zewnątrz na wskazówki zegaru kontrolującego. Używanie nieoznajmionych przyrządów do pędzenia, nieoznajmione ustawienie nowych przyrządów do pędzenia, odkrycie oziębialników.

§. 93.

Wymierzyć należy karę od 500 aż do 5000 złotych:

1. gdy płyn wyskokowy, który nie przepłynał przez zegar kontrolujący, odprowadzony został przez działanie zewnętrzne, a strona nie może udowodnić, że działanie to było przypadkowem, albo

2. gdy para zawierająca alkohol, usunięta zostanie przez takież działanie

zewnetrzne, albo gdy

3. zarząd gorzelni umyślnie naruszy właściwe oznaczenie zegaru kontrolującego, tyczące się ilości wyrobu, albo gdy

4. o przerwie w działaniu zegaru kontrolującego z jakiejkolwiek przyczyny

pochodzącej, nie będzie niezwłocznie uczynione doniesienie, albo gdy

5. podczas ruchu oznajmionego używany będzie nieoznajmiony przyrząd do pędzenia, albo gdy

6. bez poprzedniczego uwiadomienia ustawiony będzie w gorzelni przyrzad

do pedzenia, albo gdy

7. w gorzelni znaleziony będzie oziębialnik z zegarem kontrolującym nie połaczony, zdatny do zgęszczania pary zawierającej alkohol i otrzymywania powstającego z niej płynu zawierającego alkohol, z wyjatkiem oziębialnika połaczonego z przyrządem do rektyfikacyi, jeżeli połaczenie gorzelni z uwolniona od podatku rektyfikacyą podług §. 77 jest dozwolone.

W razie ponowienia, karę powyższą należy podwoić.

Nadto nałożyć należy karę za ciężkie przekroczenie defraudacyjne, jeżeli płyn wyskokowy, zanim przepłynał przez zegar kontrolujący, usunięto z uchy-

leniem się od podatku.

Należytość podatkowa, o ile ilość tego płynu wyskokowego da się obliczyć, wymierzyć trzeba względnie do przyjętej średniej ilości alkoholu w wyrobie zawartej (§. 61 I) a jeżeli wyrabiano także drożdze stałe, z doliczeniem ustanowionego dodatku od tychże i wymiar ten wziąć także za podstawę do wymierzenia kary.

d) Dalsze bezprawne wykonywanie oznajmionego ruchu gorzelni. §. 94.

Karze od 500 aż do 5000 złotych podlega także dalsze odbywanie mimo zakazu oznajmionego ruchu gorzelni podczas przerwy w regularnem działaniu zegaru kontrolującego.

Oprócz tej kary wyrobienie płynu wyskokowego z uchyleniem się od po-

datku, karane będzie jako ciężkie przekroczenie defraudacyjne.

Uszczuplona należytość podatkowa obliczana będzie w następujący sposób:

Najprzód oznaczona będzie:

a) suma podatku przypadająca podług rzeczywistych oznaczeń za pomocą zegaru kontrolującego za czas od ostatniej rewizyi urzędowej, z rozpozna-

(Polnisch.)

niem wskazówek tego aparatu połączonej, bez względu czy razem z nią od-

bywało się obliczenie czy nie;

b) suma podatku, która za ten sam czas przypada, jeżeli na każdy hektolitr ogólnej pojemności kadzi fermentacyjnych oznajmionych i nieoznajmionych, jeśli takich używano, przyjmie się do opodatkowania wydajność dzienną w ilości 6½ stopni alkoholu.

Następnie sumę podatku a) porównać należy z sumą podatku b) a kwota, o którą ta ostatnia jest większa niż pierwsza, uważana być ma za uszczuploną.

należytość podatkową.

e) Bezprawne używanie naczyń zacierowych i przyrządów.

§. 51.

Jako wykroczenie przeciw przepisom karane będzie grzywną od 20 aż do

200 zlotych za każdy z osobna przypadek:

a) gdy w kadziach przedzacierowych, chłodnikach, wannach do chłodzenia i w ogólności w naczyniach, które stósownie do oznajmionego przeznaczenia, zawierać powinny tylko zacier, zanim się fermentacya rozpocznie, umieszczony będzie zacier fermentujący lub który wyfermentował, albo

b) gdy zacier umieszczony jest w innych naczyniach fermentacyjnych nie w tych, które podano w oznajmieniu lub dodatkowo, albo w ogóle w naczyniach,

stósownie do wywodu oględzin nieprzeznaczonych na zacier.

Jeżeli zaś przekroczenie takie popełniono w czasie, za który z przyczyny przerwy w prawidłowem działaniu zegaru kontrolującego, ilość wyrobu opodatkowaniu podlegająca oznaczona być ma podług §. 70, I, II, VI, wymierzyć należy grzywne jak za ciężkie przekroczenie defraudacyjne w kwocie 50 złotych za każdy hektolitr pojemności naczyń bezprawnie użytych. Ułamki litra liczą się w tym razie za całe litry.

Artykuł II.

Numer 329 powszechnej Taryfy clowej z dnia 25 maja 1882 (Dz. u. p. 1882

Nr. 47), zmienia się jak następuje:

Uwaga. Ta stopa cłowa obejmuje w sobie dodatek do podatku od gorzałki od wyrobu drożdży stałych w związku

z wyrobem gorzałki

Artykuł III.

Ustawa niniejsza, wydana dla wszystkich królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, z wyjątkiem okręgu wyłączonego tryestyńskiego, nabywa mocy od dnia 1 października 1884.

Artykuł IV.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi skarbu. Budapeszt, dnia 19 maja 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XX. — Wydana i rozesłana dnia 22 maja 1884.

64.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 14 maja 1884,

którem podają się do wiadomości przepisy o wypuszczeniu w obieg 50cio-złotowych biletów państwa w. a. nowej modły.

C. i k. wspólne ministerstwo skarbu zacznie od dnia 23 maja 1884 wypuszczać w obieg pięcdziesięcio-złotowe bilety państwa w. a. nowej modły z datą 1 stycznia 1884 a wywoływać i ściągać pięcdziesięcio-złotowe bilety państwa w. a.

z data "25 sierpnia 1866" w obiegu będące.

Bilety państwa nowej modły będą wypuszczane w obieg a bilety państwa dawniejszej modły ściągane, według prawideł zamieszczonego poniżej obwieszczenia c. i k. wspólnego ministerstwa skarbu, w porozumieniu z c. k. Rządem królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych i z Rządem kr. węgierskim, wydanego, któremu niniejszem nadaje się moc obowiązującą w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych.

Dunajewski r. w.

0 b w i e s z c z e n i e

o wypuszczeniu w obieg 50cio-złotowych biletów państwa w. a. nowej modły z datą 1 stycznia 1884.

C. i k. wspólne ministerstwo skarbu postanowiło w porozumieniu z c. k. Rządem królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych i z Rządem kr. węgierskim wypuścić w obieg 50cio-złotowe bilety państwa w. a. nowej modły a wywołać z obiegu i ściągnąć 50cio-złotowe bilety państwa w. a. obecnie w obiegu będące.

(Polnisch.)

Nowe 50cio-złotowe bilety państwa będą wypuszczone w obieg tak samo jak bilety państwa obecnie w obiegu będące pod kontrolą obydwu komisyj do kontroli długu państwa i w granicach ustawami dla obiegu biletów państwa określonych.

C. i k. naczelna kasa państwa zacznie wypuszczać w obieg nowe 50cio-zło-

towe bilety państwa w w. a. dnia 23 maja 1884.

Są one opatrzone firmą c. i k. kasy naczelnej państwa i datą "1 stycznia 1884"; szczególowy opis tych biletów podaje się w Dodatku do niniejszego obwieszczenia.

Kasy rządowe i urzedy nie będą przyjmowały w zapłacie takich 50cio-zlotowych biletów państwa, których stan okazywalby, że rozmyślnie uczyniono w nich odmianę, lecz trzeba będzie posyłać je za pośrednictwem tychże kas do c. i k. kasy naczelnej państwa w Wiedniu celem zbadania, czy są prawdziwe i wymienienia za zwrotem kosztów wyrobu i manipulacyi.

50cio-złotowe bilety państwa w. a. z firmą c. k. kasy naczelnej państwa i datą "25 sierpnia 1866" obecnie w obiegu będące, zostaną wywolane z obiegu i

ściągnięte.

Pod tym względem postanawia się w porozumieniu z c. k. Rządem królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych i z Rządem kr. węgierskim, co

nastepuje:

1. Bilety państwa 50cio-zł. w. a. z datą "25 sierpnia 1866" obecnie w obiegu będące, przyjmowane będą w zapłacie jeszcze aż do 31 maja 1885 we wszystkich rządowych kasach i urzędach monarchyi austryacko-węgierskiej.

2. Od 1 czerwca 1885 aż do 31 maja 1886 bilety państwa 50cio-zł. w. a. z datą "25 sierpnia 1866" przeznaczone do ściągnięcia, przyjmowane będą w zapłacie jeszcze tylko w c. i k. kasie naczelnej państwa i w c. i k. kasie naczelnej rządowej w Wiedniu, tudzież w k. węg. kasie naczelnej rządowej w Budapeszcie i w ciągu tego czasu nadto także do wymiany we wszystkich kasach i urzędach rządowych, którym wymienianie biletów państwa jest poruczone.

3. Począwszy od 1 czerwca 1886 kasy rządowe i urzędy monarchyi austryacko-węgierskiej nie będą już przyjmowały w zapłacie wywołanych z obie-

gu biletów państwa 50cio-zł. w. a. z data "25 sierpnia 1866".

Od tego terminu bilety owe z obiegu wywołane, przyjmowane będą na żądanie stron do wymiany, w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, już tylko w c. k. kasie naczelnej rządowej (oddział wymiany) w Wiedniu, tudzież we wszystkich kasach krajowych głównych i kasach krajowych skarbowych, jakoteż w urzędach płatniczych krajowych a w królestwach i krajach korony węgierskiej już tylko w kr. węg. kasie naczelnej rządowej w Budapeszcie i w kr. węg. kasie głównej rządowej w Zagrzebiu, tudzież w innych kasach i urzędach, jeżeliby c. k. austryackie i kr. węg. ministerstwo skarbu przeznaczyło do tego niektóre z nich, co osobnem ogłoszeniem podane będzie do wiadomości.

4. Od 1 czerwca 1888 aż do 31 maja 1889 bilety państwa z obiegu wywołane, przyjmowane będą do wymiany już tylko na formalną prośbę stęplowaną, którą trzeba będzie podawać do c. i k. wspólnego ministerstwa skarbu w Wiedniu.

Po dniu 31 maja 1889 wywołane z obiegu 50cio-zł. bilety państwa w. a. z datą "25 sierpnia 1866" nie będą już ani ściągane ani wymieniane.

Wiedeń, dnia 9 maja 1884.

Z c. i k. wspólnego ministerstwa skarbu: Kállay r. w.

Opis pięćdziesięcio-złotowego biletu państwa z roku 1884.

Pięćdziesięcio-złotowe bilety państwa z dnia 1 stycznia 1884 maja 170 milimetrów szerokości a 110 milimetrów wysokości. Są barwy szaro-blękitnej i brunatnej, wydrukowane po obydwóch stronach na papierze żółto-włóknistym, zrobionym bez wodnych znaków, z tekstem niemieckim po jednej i węgierskim po drugiej stronie.

Tło brunatne i rycina biletu szaro-błękitno wydrukowana są tej samej wielkości i maja 162 milimetry szerokości a 102 milimetry wysokości, w skutek czego papier niezadrukowany tworzy naokoło biletu brzeg 4 milimetry szeroki.

Rycina biletu, szaro-błękitno wydrukowana, składa się najprzód z prostokata, w pośrodku ryciny umieszczonego, z ozdobionym wiszacemi owocami portretem Najjaśniejszego Cesarza i króla Franciszka Józefa I w formie medalionu, w profilu, zwróconym ku prawej stronie patrzącego.

Prostokat otaczają cztery postacie dziecięce, z których siedząca po lewej stronie wyobraża handel, stojąca nad nią rolnictwo, siedząca z prawej strony

górnictwo a stojąca nad nią przemysł.

W górnych rogach biletu, obok postaci stojących umieszczone są po jednej i drugiej stronie pola koliste, zawierające jasną cyfrę arabską "50" na ciemnym gwiloszu, która to cyfra, lecz ciemna na jasnym gwiloszu, otoczona obwódką ornamentową, znajduje się także wyobrażona w środku dolnego brzegu biletu.

Rycinę biletu otacza prostokatnie szeroka rama ornamentowa, której brzeg skrajny tworzy powtarzającą się ciągle ozdobę w kształcie koronki, z nią zaś ku wnętrzu styka się wstęga, zawierająca drobną antykwą cyfrę "50" naprzemian z wyrazami "Gulden" a względnie "Forint". W leżącej najbliżej szerokiej ramie ukazują się dwie zwinięte wstęgi, z napisami "Gulden" a względnie "Forint", podczas gdy w klinach tychże przez zwinięcie powstałych, dają się widzieć medaliony z ciemną cyfrą "50". Teraz następuje znowu rzeczona szeroka wstęga a dalej ciemny musywiczny wzorek, którym zakryte są inne płaszczyzny, znajdujące się pomiędzy figurami a ramą.

W środku podstawy, na której siedzą postaci chłopców, wyobrażające handel i górnictwo, wydrukowane są ciemną antykwa na tle jasnem następujące wy-

razy a mianowicie po stronie tekstu niemieckiego na lewo:

"Die Ausgabe der Staatsnoten steht unter Ueberwachung beider Staatsschilden-Control-Commissionen."

na prawo:

"Die Nachahmung der Staatsnoten unterliegt der gesetzlichen Strafe."

po stronie z tekstem węgierskim na lewo:

"Az államjegyek kiadása az államadósságot ellenőrző mindkét bizottság felügyelete alatt all."

na prawo:

"Az államjegyek ntánzása a törvényszabta büntetés alá esik."

Ogólnie biorac, ta strona piecdziesiecio-złotowego biletu państwa, na której jest tekst niemiecki i ta, na której jest tekst węgierski, sa jednakowego układu, różnice stanowi tylko język tekstu.

Tho biletu, które jest barwy brunatnej, stanowią linie falowate poziomo biegnące.

Wzmiankowany powyżej prostokat zawiera osnowe biletu.

Osnowa ta w tekście niemieckim opiewa:

"Fünfzig Gulden."

"Diese Staatsnote bildet einen Theil der gemeinsamen schwebenden Schuld der österreichisch-ungarischen Monarchie und wird von allen Staatscassen und Aemtern bei allen nicht in klingender Münze zu leistenden Zahlungen für Fünfzig Gulden österreichische Währung angenommen und gegeben.

Wien, am 1. Jänner 1884.

Für die k. und k. Reichs-Centralcasse:

Angerer,

w tekście węgierskim:

"Ötven forint."

"Ezen államjegy az osztrák-magyar monarchia közös függő adóssagának részét képezvén, minden állampenztár és hivatal által mindazon fizetéseknél, melyek nem érczpénzben teljesitendők, osztrák értékü ötven forintban elfogadtatik és kiadatik. Bécsben 1884. január 1en

A cs. és kir. közös központi pénztár nevében:

Angerer,

Tło tekstu biletu stanowi gwilosz bardzo delikatny owalny, złożony z linij pozwijanych i ślimakowatych a w środku tegoż znajduje się cyfra arabska "50" na delikatnem rastrowaniu.

Na tej stronie biletu, która zawiera tekst niemiecki i na odwrotnej z tekstem węgierskim, poniżej osnowy na lewo, wyrażona jest serya, na prawo zaś liczba biletu państwa, barwą czerwoną.

Wiedeń, dnia 9 maja 1884.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXI. — Wydana i rozesłana dnia 24 maja 1884.

65.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d.22 kwietnia 1884,

tyczące się upoważnienia komory głównej rumburskiej do ekspedyowania oliwy popsutej.

C. k. komora główna rumburska upoważniona została do ekspedyowania oliwy popsutej za opłata cła po 80 c. od 100 kilogramów w myśl Uwagi do Nr. 72 Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882.

Dunajewski r. w.

66.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 23 kwietnia 1884,

o upoważnieniu c. k. komory pomocniczej w Solcie w Dalmacyi do ekspedyowania bez opłaty cła beczek próżnych powracających.

Upoważnienie, wzmiankowane w abecadłowym wykazie towarów do powszechnej Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882, w ustępie 2 Uwagi pod wyrazem "Beczki", do ekspedyowania bez opłaty cła beczek starych, używanych, znakiem firmy opatrzonych, które służyły do opakowania posyłek wozowych krajowych i do kraju wracają, nadaje się także c. k. komorze pomocniczej w Solcie w Dalmacyi.

Dunajewski r. w.

62.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 24 kwietnia 1884,

tyczące się poddawania ocleniu maszyn do szycia i ich części składowych.

W porozumieniu z interesowanemi król. węgierskiemi ministerstwami uzupełnia się rozporządzenie c. k. ministerstw skarbu i handlu z dnia 29 maja 1882, tyczące się stósowania powszechnej Taryfy cłowej austryacko-węgierskiego okręgu cłowego, we względzie postępowania cłowego z machinami, jak następuje:

1. Postumenty maszyn do szycia, wprowadzane do okręgu cłowego jednocześnie z właściwym przyrządem mechanicznym, lecz w osobnem opakowaniu, poddawać należy ocleniu podług Nr. 287 a) powszechnej Taryfy cłowej, licząc

po 5 zł. od 100 kilogramów.

2. Stopa cłowa po 5 zł. od 100 kilogramów stósowana będzie do postumentów maszyn do szycia (jakoteż i do stoliczków) także wtedy, gdy z niemi połączone jest koło rozpędowe, krążek na rzemień z wałem i pedałem, lecz nie ma innych właściwych części składowych maszyny do szycia.

3. Drewniane, do maszyny należące płyty stoliczków i skrzyneczki, jeżeliby ze względu na swój układ podlegały wyższej stopie cłowej, poddawać trzeba ocleniu podług szczegółowej jakości, jako sprzęty i części składowe sprzętów.

4. Te części składowe maszyny do szycia, które, jak zawiasy, szruby, rekojęci itp. mają tylko podrzędne znaczenie w używaniu maszyny i mogą być użyte także do innego celu, oclić trzeba podług jakości materyału, o ile w Taryfie lub

Spisie towarów szczególne wyjątki nie są ustanowione.

Natomiast wszystkie takie części składowe maszyn do szycia, które w rozporządzeniu na wstępie powołanem, a to w ustępie objaśniającym postępowanie cłowe z machinami do szycia nie są wyraźnie jako takie wymienione, poddawać trzeba ocleniu podług Nr. 284 T. wtedy, gdy mogą być od razu użyte do złożenia maszyny do szycia i do czego innego przydać się nie mogą.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

68.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 1884,

o dodatku ze skarbu państwa na pokrycie kosztów regulacyi rzeki Drawy w Karyntyi.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowie co następuje:

§. 1.

Do pokrycia kosztów regulacyi rzeki Drawy w Karyntyi, tudzież postanowienia ku temu celowi budowli na dzikich potokach i wykonania robót leśnych, stósownie do ustawy krajowej z dnia 27 kwietnia 1884, preliminowanych w sumie 2,500.000 zł. przyczyni się skarb państwa dodatkiem, wynoszącym ⁹/₁₅, t. j. 1,500.000 zł. który wypłacony będzie w dziesięciu równych ratach rocznych, począwszy od r. 1884.

§. 2.

Do ułatwienia krajowi i stronom interesowanym ciężącego na nich, stósownie do ustawy krajowej z dnia 27 kwietnia 1884, obowiazku przyczynienia się do pokrycia kosztów regulacyi, daje państwo zaliczkę bezprocentowa w sumie ogólnej 333.333 zł., która wypłacona będzie w dziesięciu równych ratach rocznych, począwszy od r. 1884, ma zaś być zwrócona państwu w pięciu równych ratach rocznych, począwszy od r. 1894.

Zwrót tej zaliczki poręcza kraj.

§. 3.

Do funduszu, który na pokrycie kosztów utrzymania istniejacych i wykonać się mających budowli regulacyjnych na Drawie, licząc tu budowle na dzikich potokach i prace leśne, jakoteż na pokrycie wydatków zarządu budowy i utrzymania w myśl ustawy krajowej ma być utworzony, dopłaca skarb państwa do wydatku rocznego w kwocie 63.000 zł. preliminowanego, podług stosunku wzmiankowanego w §. 1, dodatek, wynoszący 37.800 zł. rocznie, poczawszy od r. 1884.

§. 4.

W dopłatach państwa, ustawa niniejsza wyznaczonych, zawarte sa wszelkie ciężary tegoż jako ościennego właściciela lub strony interesowanej.

§. 5.

Zaległe raty zaliczki moga być ściagniete od interesowanych porzadkiem egzekucyi administracyjnej.

§. 6.

Budowle regulacyjne i konserwacyjne, jakoteż roboty w związku z niemi będące, wykonane będą pod zwierzchniczym kierunkiem Rządu.

Wydziałowi krajowemu karyntyjskiemu i stronom interesowanym zastrzega

się odpowiedni wpływ.

Uchwalanie we wszystkich sprawach technicznych i ekonomicznych regulacyi Drawy porucza się osobnej komisyi, majacej za przewodniczącego c. k. prezydenta krajowego lub jego zastępce i składającej się:

1. z członka mianowanego przez c. k. ministerstwo spraw wewnętrznych i

przez c. k. ministerstwo rolnictwa,

2. z administracyjnego i technicznego reprezentanta c. k. Rzadu krajowego,

3. z administracyjnego i technicznego reprezentanta Wydziału krajowego karyntyjskiego,

4. z dwóch reprezentantów stron interesowanych.

Dla każdego członka trzeba zamianować zastępcę, któryby w razie nieobecności członka mógł zająć jego miejsce.

§. 7.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, rolnictwa i skarbu.

Wiedeń, dnia 27 kwietnia 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w. Falkenhayn r. w. Dunajewski r. w.

Rozporządzenie ministerstw handlu i spraw wewnętrznych z dnia 2 maja 1884,

stanowiące, w jaki sposób przedsiębiorcy przemysłu tandeciarskiego utrzymywać mają książki i określające kontrolę policyjną, której podlegają we względzie wykonywania przemysłu.

Na zasadzie §. 54, ustępu 1, ustawy z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39) zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową, rozporządza się:

§. 1.

Każdy przedsiębiorca przemysłu tandeciarskiego obowiązany jest utrzymywać książkę przemysłową do zapisywania kupna i sprzedaży w swoim przemyśle.

Kupno i sprzedaż zapisywać trzeba w tej książce przemysłowej w następu-

jących przypadkach:

Kupno i sprzedaż wszelkich towarów złotych i srebrnych, klejnotów, przedmiotów sztuki i antyków, tudzież broni, o ile przedsiębiorcy wolno ją mieć a mianowicie bez względu na wysokość ceny przedmiotów wszystkich kategoryj tutaj wyliczonych; tudzież kupno i przedaż wszelkich innych przedmiotów, gdy wartość (cena kupna) wynosi więcej niż 5 zł. w. a.

Wszystkie stronice książki przemysłowej winny być oliczbowane; przez wszystkie arkusze książki ma być przewleczona nić a końce nici winny być przez

Władze przemysłową urzędownie przypieczętowane.

Książka przemysłowa ma być przez Władzę przemysłową wizowana.

Zawierać powinna rubryki następujące:

a) liczba bieżąca;

b) przedmiot;c) dzień kupna;

- d) nazwisko, stan i mieszkanie sprzedawcy, z uwagą czy sprzedawca jest przedsiębiorcy przemysłowemu osobiście znany;
- e) cena kupna;
- f) dzień sprzedaży;
- g) cena sprzedaży;

h) uwaga.

Książka przemysłowa powinna być zawsze w dobrym stanie; mianowicie nie wolno w niej skrobać ani też zapisywać nieczytelnie.

§. 2.

Przedsiębiorca przemysłowy obowiązany jest zachowywać uporządkowane podług dat uwiadomienia urzędowe, tyczące się przedmiotów zgubionych lub tych, których właściciel pozbawiony został bezprawnie i wykonawcom kontroli urzędowej pokazać je na żądanie. Toż samo tyczy się wszelkich uwiadomień piśmiennych tego rodzaju, które przedsiębiorca przemysłowy otrzyma od osób prywatnych.

§. 3.

Władze przemysłowe pierwszej instancyi obowiązane są odbywać peryodyczne rewizye w lokalach przemysłowych tandeciarzy; również wykonawcy Władz przemysłowych, tudzież właściwych Władz rządowych i policyjnych mają prawo

zwiedzać kiedykolwiek lokale przemysłowe tandeciarzy, przeglądać książki i rewidować wykonywanie przemysłu, jakoteż usuwać dostrzeżone nieprawidło-

wości lub zarządzać ich usunięcie.

Przedsiębiorcy przemysłu tandeciarskiego obowiązani są dawać przerzeczonym osobom urzędowym wszelkie wyjaśnienie co do wykonywania przemysłu jakiego osoby te od przedsiębiorców zażądają.

§. 4.

Wykroczenia przeciwko rozporządzeniu niniejszemu karcone będą stósownie do postanowień karnych ustawy przemysłowej, o ile nie wejdą w zastósowanie postanowienia ustawy karnej.

§. 5.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy w trzy miesiące od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

70.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z dnia 3 maja 1884,

którem podają się do wiadomości przepisy dodatkowe do Porządku miar i wag z dnia 19 grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171).

W zastósowaniu się do ustawy z dnia 23 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z r. 1872), tudzież ustawy z dnia 10 kwietnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 56), podaje się do wiadomości powszechnej następujący dodatek do Porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19 grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171), wydany przez c. k. komisyą główną miar i wag.

Pino r. w.

Dodatek dziewiąty do Porządku sprawdzania miar i wag

z dnia 19 grudnia 1872.

Do §§. 5, 7 i 9.

Przypuszczenie miar do płynów, mających 0.3 litra pojemności.

Oprócz miar objętości do płynów w §. 5 wzmiankowanych, przyjmowane będą do sprawdzania i cechowania także miary do płynów, mające 0·3 litra pojemności.

Beda one opatrzone znakiem: 0.3 L. i moga być zrobione z materyałów, z których w ogóle wolno wyrabiać miary do płynów aż do 2 litrów obejmujące.

Maja one kształt stożka ściętego, którego średnica górna otrzyma taki wymiar, jaki miałaby w mierze kształtu walcowatego, stósownie do warunku, iż wysokość winna być dwa razy większa od średnicy, dolna zaś średnica powinna wynosić 4/3 górnej.

Wymiary ich beda zatem nastepujace:

Obliczona średnica górna dolna 57,6^{mm} 76,8^{mm}

Obliczona wysokość 84,0^{mm}

Robiac te miary, trzeba im dawać wysokości nieco większe od obliczonego wymiaru, tak, ażeby wtedy, gdy się napełni należycie, powierzchnia płynu przypadała najmniej o 4 a najwięcej o 7^{mm} poniżej górnego brzegu. Celem ułatwienia wyrobu pozwala się, aby średnice były nieco większe lub mniejsze od wyżej podanych obliczonych, błąd jednak nie powinien w żadnym razie przenosić 1^{mm}.

Co się tyczy konstrukcyi i innych własności tych miar, jakoteż sposobu ich cechowania, trzymać się należy w tej mierze przepisów, odnoszących się do miar

metalowych, mających mniej niż 2 litry pojemności.

Cechować wolno tylko wtedy, gdy różnica miary, czy to większej czy mniejszej od normalnej, nie przenosi ½000 pojemności właściwej.

C. k. Komisya główna miar i wag: Herr r. w.

71. Ustawa z dnia 11 maja 1884,

którą urządza się w królestwie galicyjsko-lodomeryjskiem z Wielkiem księstwem krakowskiem i w księstwie bukowińskiem prawo wydobywania kopalin, dających się użytkować jako zawierające smołe ziemną.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiem i stanowie co następuje:

§. 1.

W królestwie galicyjsko-lodomeryjskiem z Wielkiem księstwem krakowskiem i w księstwie bukowińskiem prawo rozrządzania co do smoł ziemnych, mianowicie nafty (oleju skalnego, petroleum, kanfiny), wosku ziemnego (ozokeritu), asfaltu, jakoteż kopalin, dających się użytkować jako zawierające smołę ziemną (bitumen) z wyjątkiem węgli kopalnych bitumicznych, służy właścicielowi gruntu.

Wydobywanie tych kopalin oddaje się pod nadzór Władz górniczych.

Upoważnienia górnicze na te kopaliny nadane już na podstawie prawideł ustawy górniczej zatrzymują moc swoję i stosuje się do nich powszechna ustawa górnicza z dnia 23 maja 1854 (Dz. u. p. Nr. 146).

§. 2.

Na takich nieruchomościach, które stanowią przedmiot wykazu hipotecznego księgi gruntowej, jakoteż na części takiej nieruchomości, prawo wydobywania kopalin w §. 1 wzmiankowanych, może być od prawa własności odłączone.

Odłączenie następuje przez oświadczenie właściciela, sądownie lub notaryalnie uwierzytelnione, jako prawo wydobywania kopalin, w §fie 1 wzmiankowanych, ma być od gruntu o który chodzi, na przyszłość odłączone i przez otwarcie dla prawa wydobywania, mającego się odłączyć, wykazu hipotecznego, w osobnej księdze publicznej, księdze naftowej. Otwarcie tego wykazu następuje na podstawie powyższego oświadczenia właściciela i urzędowego potwierdzenia starostwa górniczego, jako kopaliny, w §. 1 wzmiankowane, znajdują się na gruncie o który chodzi.

Odłaczone prawo wydobywania stanowi oddzielny przedmiot majatku i ma przymiot prawny nieruchomości. Może być przez czynności prawne między żyjacemi i na przypadek śmierci pozbyte i obciażone. Nabycie, przeniesienie, ograniczenie i uchylenie praw rzeczowych na odłaczonem prawie wydobywania uskutecznia się przez wpis w księdze naftowej.

Ta powierzchnia gruntu, co do której prawo wydobywania zostało odła-

czone, zowie się polem naftowem.

§. 3.

Do księgi naftowej, do wpisów, które maja być w niej zaciągnięte i do postępowania, które ma być zachowywane w sprawach księgi naftowej, stósowana bedzie odpowiednio powszechna ustawa o księgach gruntowych z dnia 25 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 95).

§. 4.

Przy odłaczaniu prawa do wydobywania kopalin w §. 1 wzmiankowanych, od prawa własności gruntu, stósowane będa odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 lutego 1869 (Dz. u. p. Nr. 18) w ten sposób, że sprzeciwienie się wierzyciela zamierzonemu odłaczeniu może być przez Władzę hipoteczna uznane za bezskuteczne, jeżeli według urzędowego świadectwa starostwa górniczego, pole naftowe utworzyć się mające, ułatwia racyonalne wydobywanie kopalin w §. 1 wzmiankowanych i jeżeli przez odłaczenie bezpieczeństwo wierzytelności, z przyczyny której sprzeciwienie się wniesiono, według postanowień §. 1374 p. k. u. c. nie jest zagrożone.

§. 5.

Na zasadzie oświadczenia sadownie lub notaryalnie uwierzytelnionego dwa lub więcej graniczacych z soba pól naftowych można z soba połaczyć, jeżeli albo na polach naftowych o które chodzi, nie cięża żadne prawa rzeczowe, albo zło-

żony będzie dowód przyzwolenia posiadających prawo rzeczowe.

W tym ostatnim przypadku musi nadto być złożona umowa z posiadającymi prawo rzeczowe a mianowicie co do kolei pierwszeństwa, w jakiej ciężary przejść mają na pole połączone w tym przypadku, jeżeli połączone pole naftowe ma przejść na własność jednej fizycznej lub nie fizycznej osoby (gwarectwa, Spółki akcyjnej itd.) i przeto tylko jako całość ma być obciążone, a na pojedynczych polach naftowych leżą rozmaite ciężary rzeczowe lub takież ciężary w innym porządku; we wszystkich zaś innych przypadkach umowa co do stosunku udziałów, w którym każde z pół naftowych ma uczęstniczyć w ciężarach pola, mającego być połączone hipotecznie.

Wierzyciele, którzy przeciw połaczeniu a względnie przeciw umowie z większościa posiadaczy prawa rzeczowego co do stopni pierwszeństwa lub stosunku udziałów, zawartej, sprzeciwienie się wnoszą, jeżeli ich wierzytelność wpisana jest jako kapitał kwotą oznaczony, muszą przyjąć spłatę, chociażby jeszcze nie nadszedł czas spłacenia ich wierzytelności, jednakże waruje się im prawo osobiste do wynagrodzenia szkody, jeżeliby ją ponieśli z przyczyny przedwczesnej spłaty.

§. 6.

Do działu rzeczowego pola naftowego i wymiany części pola pomiędzy graniczącemi polami naftowemi, stósowana będzie odpowiednio ustawa z dnia 6 lutego 1869 (Dz. u. p. Nr. 18).

Celem udowodnienia stósownie do wymagań §§. 9 i 10 tejże ustawy, że zamiana posłużyła do zaokraglenia lub lepszego zagospodarowania posiadłości osób zamieniających, złożyć trzeba potwierdzające tę okoliczność urzędowe świadectwo starostwa górniczego.

§. 7.

Właściciel pola naftowego ma prawo celem ulepszenia biegu swojej kopalni, zakładać odbudowy pomocnicze w cudzych odbudowach, służacych do wydobywania kopalin, w §. 1 wzmiankowanych i na wszelkich gruntach innych właścicieli, o ile przez to bieg cudzej kopalni nie zostanie przerwany lub zagrożony.

Jeżeli uprawniony do wydobywania kopalin, w sfie 1 wzmiankowanych, w którego odbudowach lub gruntach odbudowa pomocnicza ma być założona, zaprzecza, jakoby do pozwolenia na to był obowiazany, w takim razie rozstrzyga

starostwo górnicze.

Uprawniony do założenia odbudowy pomocniczej obowiązany jest wynagrodzić całkowicie wszelka szkodę, któraby przez swoje odbudowę zrządził w cudzym gruncie lub polu naftowem.

§. 8.

Stosunki prawne dwóch lub więcej współuczestników prawa wydobywania oceniać należy podług ugody, która z soba zawarli lub podług jakiegokolwiek innego oświadczenia woli a gdyby takiego nie było, podług ogólnych przepisów ustawowych.

Więcej współinteresowanych do jednego pola naftowego moga także urządzić stosunki swoje prawne, stósownie do przepisów §§. 137 do 167 powszechnej

ustawy górniczej z dnia 23 maja 1854 (Dz. u. p. Nr. 146).

Atoli odmiennie od §. 140 powszechnej ustawy górniczej, majątek gwarecki wolno dzielić tylko na 100 udziałów a zamiast zanotowania założenia gwarectwa w ksiedze górniczej podług §. 137 drugiego ustępu powszechnej ustawy górni-

czej, nastapić winno zanotowanie w księdze naftowej.

We wszystkich takich przypadkach, w których odbudowa kopalin w §fie 1 wzmiankowanych, utrzymywana jest w biegu przez więcej osób, osoby te, o ile zastępstwo ich nie jest ustawa uporządkowane, obowiązane są dokumentem notaryalnie lub sądownie uwierzytelnionym, ustanowić pełnomocnika w krajach tutejszych zamieszkałego, któremuby służyło prawo odbierania z pełnym skutkiem prawnym doręczeń urzędowych, do interesowanych wystósowanych i reprezentowanie tychże w obec Władz i w obec kasy brackiej.

§. 9.

Przepisy dziewiątego rozdziału powszechnej ustawy górniczej z dnia 23 maja 1854 (Dz. u. p. Nr. 146) "O stosunkach posiadaczy kopalń do urzędników i robotników" i odnoszące się do nich §§. 247 do 248 powszechnej ustawy górniczej, tudzież przepisy dziesiątego rozdziału powszechnej ustawy górniczej "O kasach brackich", stósowane będą także do eksploatacyi kopalin w §. 1 wzmiankowanych.

§. 10.

Jeżeli do utrzymania biegu górnictwa pewnego właściciela pola naftowego a mianowicie do założenia dróg, mostów, kładek, kolei żelaznych, kanałów, wodociągów, rynien do oleju, stawów i odbudów pomocniczych, potrzeba użyć cudzego gruntu, właściciel tego gruntu obowiązany jest odstąpić go właścicielowi pola naftowego a do tego przypadku stósowane będa §§. 99 i 100 powszechnej ustawy górniczej.

Gdy interesowani nie moga się zgodzić co do odstapienia gruntu lub wynagrodzenia, zarządzone będzie postępowanie, w §§. 101 do 103 powszechnej ustaw; górniczej przepisane.

§. 11.

We względzie wynagrodzenia szkód na powierzchni gruntu stanowczemi są zasady powszechnej ustawy górniczej z dnia 23 maja 1854 (Dz. u. p. Nr. 146), o ile interesowani nie zawarli w tej mierze osobnej umowy.

§. 12.

Jeżeli będzie urzędownie stwierdzone, że właściciel pola naftowego trwale zaniedbuje swoje odbudowy i to w takim stopniu, że powstać może lub powstała obawa o bezpieczeństwo osobiste lub dobro powszechne, tudzież, że pomimo ponownego wezwania nie czyni zadość przepisom policyjno-górniczym, starostwo górnicze orzec ma odebranie pola naftowego i gdy orzeczenie to stanie się prawomocnem, zarządzić egzekucyjne ocenienie i sprzedanie pola naftowego.

W tej mierze trzymać się należy §§. 254 do 258 powszechnej ustawy górniczej. Gdy sprzedaż egzekucyjna przyjdzie do skutku, nabywca wchodzi we wszy-

stkie prawa i obowiazki poprzedniego właściciela pola naftowego.

Gdy zajdzie jeden z przypadków przewidzianych w sfie 259 powszechnej ustawy górniczej, orzec należy, iż pole naftowe jest zniesione, zarządzić wykreślenie go w księdze naftowej i uwiadomić o tem posiadających prawo rzeczowe.

Gdy właściciel pola naftowego oznajmi Władzy hipotecznej, że je opuszcza, zastósowane być ma postępowanie, przepisane w §§. 263 do 265 powszechnej

ustawy górniczej.

Przy każdem wreszcie wykreślaniu pola naftowego z hipoteki, zachowane być winny postanowienia §§. 266 do 267 powszechnej ustawy górniczej.

§. 13.

Wydanie dalszych postanowień ustawowych we względzie uregulowania praw wydobywania kopalin, dających się użytkować jako zawierające smoły ziemne, należy do zakresu prawodawstwa krajowego, mianowicie zaś postanowień co do eksploatacyi i zarządu, policyi górniczej i postępowania przed Władzami górniczemi, nakoniec umocowania Władz górniczych do karania i ustawa niniejsza nabyć ma mocy obowiązującej w każdym z osobna kraju dopiero wtedy, gdy zastrzeżone prawodawstwu krajowemu zarządzenia we względzie wykonania onejże zostana wydane.

§. 14.

Odnośnie do krajów i kopalin w §. 1 wzmiankowanych, §. 3 powszechnej ustawy górniczej traci moc swoję.

§. 15.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom rolnictwa, sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i skarbu.

Wiedeń, dnia 11 maja 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w. Falkenhayn r. w. Dunajewski r. w. Pražák r. w.

(Polnisch.)

72.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 16 maja 1884,

o upoważnieniu oddziału straży skarbowej w Homolicy do ekspedyowania towarów bezwarunkowo wolnych od cła.

Według doniesienia król. węgierskiego ministerstwa skarbu, król. węgierski oddział straży skarbowej w Homolicy upoważniony został, jako delegacya król. węgierskiej komory głównej w Pancsowy, do ekspedyowania w zakresie komory pomocniczej II klasy towarów, których przywóz i wywóz jest bezwarunkowo wolny od cła.

Dunajewski r. w.

73.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 17 maja 1884,

o zaprowadzeniu delegacyi komory reitzenhainskiej (w Saksonii).

Przykomorek komory reitzenhainskiej (w Saksonii), na gościńcu ku Sebastianbergowi w okregu administracyjnym c. k. Dyrekcyi skarbowej krajowej w Pradze ustanowiony, przeistoczony został na delegacya rzeczonej komory z upoważnieniami celniczemi komory Π klasy.

Nowa delegacya rozpoczęła urzędowanie dnia 1 maja 1881.

Dunajewski r. w.

74.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 19 maja 1884,

tyczące się bandery, która na jeziorze bodeńskiem ma byc używana.

§. 1.

Statki krażące po jeziorze bodeńskiem, austryackiemi patentami żeglarskiemi opatrzone, jakoteż będące własnością poddanych austryackich, jedynie do podróży pomiędzy miejscami pobliskiemi lub dla rozrywki służące, gdyby potrzebowały, wywiesić banderę, mają wywiesić wyłącznie tę, która obwieszczeniem ministerstwa handlu z dnia 6 marca 1869 (Dz. u. p. Nr. 28), dla okrętów handlowych morskich jest przepisana.

Obcym statkom wzbronione jest używanie tej bandery.

§. 2.

Wykroczenia przeciwko przepisom w §fie 1 zawarte, karane będą w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30 września 1857 (Dz. u. p. Nr. 198).

§. 3.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy w miesiąc od dnia ogłoszenia.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXII. – Wydana i rozesłana dnia 31 maja 1884.

75.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 24 maja 1884,

tyczące się skal do ryczałtowego oznaczenia podatku od cukru burakowego w kampanii 1884/85, tudzież miary rękojmi na zabezpieczenie dopłaty do podatku od cukru na wypadek ich potrzeby.

We względzie opodatkowania cukru burakowego w kampanii 1884/85 stanowi się na zasadzie §fu 4 ustawy z dnia 18 czerwca 1880 o częściowej zmianie przepisów, tyczących się opodatkowania cukru burakowego (Dz. u. p. Nr. 74) i odnośnie do §fu 2go, l. 3 i §fu 3go, l. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 71), w porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu, że w opodatkowaniu cukru burakowego w kampanii 1884/85, stósowane być mają przepisy rozporządzenia z dnia 25 maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 52) tak co do dziennej, opodatkowaniu podlegającej wydajności naczyń dyfuzyjnych w baterye połączonych i pras do soku, jak niemniej co do miary rękojmi na wypadek dopłaty do podatku od cukru burakowego, gdyby była potrzebna.

Nadto postanawia się w porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu, że z naczyniem dyfuzyjnem, które ścianą pośrednią podzielone jest na dwie przegrody, tak postępować trzeba przy wymierzaniu wydajności, jak z naczyniem dyfuzyjnem nie przegrodzonem, jeżeli obie przegrody mają wspólną górną i wspólną dolną pokrywę a jednocześnie napełniane i wypróżniane bywają i jeżeli do policzenia rzeczywistej ilości napełnień, używane jest liczydło Hodeka. Gdyby którykolwiek z tych warunków nie miał miejsca, każda przegroda uważana

bedzie za osobne naczynie dyfuzyjne.

Dunajewski r. w.

76.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 24 maja 1884,

tyczące się miary rękojmi, którą fabryki cukru burakowego złożyć mają na zabezpieczenie zwrotu kosztów kontroli w kampanii 1884/85.

Kwotę rękojmi, którą każdy przedsiębiorca fabryki cukru burakowego ryczałtowo opodatkowanej złożyć ma na zabezpieczenie zwrotu kosztów kontroli, stósownie do §fu 6go ustawy z dnia 18 czerwca 1880, zmieniającej niektóre przepisy o opodatkowaniu cukru burakowego (Dz. u. p. Nr. 74), ustanawia się na kampanią 1884/85 w kwocie 1 od sta sumy ryczałtowej, która przypada na fabrykę za 120 dni ruchu.

Dunajewski r. w.

22.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 24 maja 1884, podające na kampanią 1884/85 przepisy co do liczydeł używanych w cukrowniach dyfuzyjnych.

W porozumieniu z król. wegierskiem ministerstwem skarbu pozostawia się w mocy obowiązującej także na kampania 1884/85 rozporządzenia z dnia 14 lipca 1881 (Dz. u. p. Nr. 80), z dnia 7 lipca 1882 (Dz. u. p. Nr. 97) i z dnia 25 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 75) we względzie liczydeł, mających służyć do oznaczenia rzeczywistej ilości ładunków naczyń dyfuzyjnych w fabrykach cukru burakowego.

Dunajewski r. w.

78.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 25 maja 1884,

którem wyskokomierz Dolaińskiego dotychczasowej konstrukcył i wyskokomierz Jeanrenauda dotychczasowej konstrukcył uchylają się od używania, w gorzelniach opodatkowanych podług wyrobu, do kontroli podatkowej a dozwala się używania z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 19 maja 1884 (Dz. u. p. Nr. 63), wyskokomierza Dolaińskiego nowej konstrukcyi, którego opis z rysunkiem, jakoteż przepis używania podaje się do wiadomości.

W skutek zmienionych ustawą o opodatkowaniu gorzałki z dnia 19 maja 1884 (Dz. u. p. Nr. 63) §§. 25 i 61 postanowień o opodatkowaniu podług ilości wyrobu z przyjęciem średniej wydajności alkoholu w ilości 75°, wyskokomierze Dolaińskiego i Sp. tudzież Jeanrenauda i Sp. systemu J. Weisera, których opis i przepis używania rozporządzeniami ministerstwa skarbu z dnia 3 sierpnia 1878 (Dz. u. p. Nr. 107) i z dnia 19 lipca 1881 (Dz. u. p. Nr. 81) zostały ogłoszone, nie mogą już, począwszy od 1 października 1884 być używane w gorzelniach do kontroli podatkowej.

W porozumieniu z król. wegierskiem ministerstwem skarbu pozwala się używać od rzeczonego dnia do kontroli podatkowej w gorzelniach opodatkowanych podług wyrobu, tymczasowo tylko wyskokomierza Dolaińskiego nowego systemu, którego opis dołącza się poniżej, a to z zachowaniem przepisów rzeczonej ustawy i podług postanowień przepisu używania, poniżej zamieszczonego.

Dunajewski r. w.

A. Opis

wyskokomierza Dolaińskiego, przeznaczonego dla gorzelni opłacających podatek podług wyrobu.

Główne części składowe tego wyskokomierza na dołączonej rycinie wyobrażonego są:

1. Skrzynia zewnętrzna na wszystkie części przyrządu;

2. stagiewka alkoholometru;

3. beben mierniczy z rachmistrzem;

4. przyrządy do kontroli spoczynku bebna mierniczego;

5. szczególne przyrządy bezpieczeństwa.

Główne części składowe 1 aż do 4 włacznie, oznaczone być powinny nazwiskiem fabrykanta i dla każdego egzemplarza przyrządu osobną liczbą.

1. Skrzynia zewnętrzna.

Skrzynia zewnętrzna (Fig. 1, 2, 3, 4 i 5) składa się z grubych ścian bocznych z kutego żelaza, połączonych ściśle z podziurkowanym spodkiem, który jest z lanego żelaza.

Od góry skrzynia zamyka się pokrywką z lanego żelaza, wysuwającą się naprzód w zakładce i zamykającą się za pomocą prętów c i c_1 (Fig. 3 i 5) urządzonych do położenia na nich plomby urzędowej a schodzących się z sobą nad niemi.

Na tylnej części skrzyni jest nasadka blaszana a (Fig. 3 i 4) z otworem do przypływu f (Fig. 3) i z kapą na kształt sita podziurkowaną, przez której dziurki powietrze i gaz uchodzi.

Ta nasadka blaszana tworzy ze stojącą prosto częścią b (Fig. 3) pokrywki

skrzyni puzdro, przeznaczone na pomieszczenie stagiewki alkoholometru.

Przód części b stanowi rame zamknieta grubem szklem, przez które obserwować można alkoholometr, jakoteż przyrząd do kontroli spoczynku bębna mierniczego (tarcza sygnałowa) opisany pod 4, lit. e).

W podziurkowanym spodku znajduje się w każdym z czterech rogów otwór na szruby, za pomocą których przymacnia się skrzynią do płyty podstawowej.

2. Stagiewka alkoholometru.

Stągiewka alkoholometru A (Fig. 1, 2, 3, 4 i 5) zrobiona jest z metalu brytańskiego i składa się z dwóch części d i e (Fig. 3), z których pierwsza doprowadza wyskok do przyrządu a druga odprowadza go do bębna mierniczego.

Stagiewka alkoholometru przymocowana jest nieruchomie do skrzyni za po-

mocą nakatki żelaznej i dwóch wystających skrzydeł.

Przy szrubie f (Fig. 3) wyskok wchodzi do przegrody d, stad do nasadzonej rury d_1 i po nad czarka przez wiszące sitko do przegrody e, a stad rura e_1 do bębna mierniczego.

Rura d_i (Fig. 3) przeznaczona jest na alkoholometr, którego stan wygodnie obserwować można przez szkło nasadki pokrywkowej b (Fig. 3) powyż wzmian-

kowanej.

Gdyby przypadkiem wyskok płynał tak prędko, iżby czarka nie mogła go objąć i pryskałby na szkło nasadki, część spływająca pobocznie wchodzi po nad wyskok blaszany do rynny e₂ (Fig. 3 i 4) a stad przez dziurki po bokach umie-

szczone do przegrody e i dalej do bębna mierniczego.

Własne zreszta dobro gorzelnika wymaga baczenia na to, aby przypływ wyskoku był ile możności jednostajny i aby mianowicie unikano ile możności zmiany ciśnienia w przyrządzie do pędzenia i wynikającego stąd nierównego przypływu wyskoku do wyskokomierza kontrolującego.

3. Beben mierniczy z rachmistrzem.

Bęben mierniczy B (Fig. 2, 3, 4 i 6) zrobiony podobnież z metalu brytańskiego ma średnicę najmniej o 50 centymetrach i składa się z 4 przegród zupełnie równych I, II, III, IV (Fig. 6), z których każda mieści w sobie ściśle 5 litrów, tak że za jednym obrotem bębna przepłynąć muszą ściśle 20 litrów.

Wyskok przypływa do środka bebna rura e, (Fig. 3) stagiewki alkoholo-

metru, odpływa zaś otworami g, g₁, g₂, g₃ (Fig. 6) na obwodzie bebna.

Oś bebna leży po jednej stronie w małym krzyżu rury e_i (Fig. 3) wyż wymienionej, po drugiej zaś stronie w łożysku h (Fig. 3 i 4), które przymocowane jest do ściany niecułek odpływowych.

Po nad tem łożyskiem jest umieszczona flaszeczka z oliwa, służąca do natłu-

szczania osi.

Łożyska osi zrobione sa z odlewu twardego. Również i oś powleczona jest

wewnatrz łożyska takimże odlewem twardym.

Na odwróconej od bebna stronie łożyska h (Fig. 3 i 4), oś bebna połaczona jest za pomoca zworki z osią rachmistrza C (Fig. 3 i 5), leżącego na przedniej części skrzyni.

Rachmistrz C ma 6 tarczy z cyframi, widzialnych od zewnatrz pod rama

metalowa i nakrytych szkłami.

Ponieważ każdy wylew z bębna wynosi 5 litrów, a nawet każdy pojedynczy wylew bywa oznajmiony, przeto oznajmione liczby wzrastają o 5 jednostek, z których każda oznacza jeden litr aż do 999.995. Liczba 1,000.000 następująca bezpośrednio po 999.995 podana jest w sześciu zerach (000.000).

Przegrody bebna wypróżniaja się do niecułek odpływowych D (Fig. 2, 3 i 4) zrobionych z metalu brytańskiego; z nich płynie wyskok otworem i (Fig. 3) do do przestrzeni E (Fig. 3), naokoło umieszczonego tamże ciała skrzyneczkowatego k (Fig. 3) a następnie rura odpływowa l (Fig. 3) opuszcza skrzynia przyrzadu.

Otwór i (Fig. 3) umieszczony jest nie w najniższym punkcie niecułek odpływowych D, tak, że te całkiem sa próżne, gdy przyrząd do pędzenia spoczywa.

Działanie i urządzenie bebna poznać można latwo z fig. 6 dolaczonej ryciny,

na której ściana przednia jest odjęta.

Wyskok wchodzi otworem m (Fig. 6) a to w kierunku strzały na rycinie wyobrażonej, do przegrody I i napełnia ją tak wysoko, jak stoi przypływ m_1 przegrody II. Wyskok wchodzący teraz do przegrody II sprawia, że wkrótce jedna strona znacznie przeważy, bęben obróci się w lewo, płyn przegrody I wyjdzie otworem g i wprowadzi przegrodę II w to samo położenie, w którem pierwej była przegroda I.

Kotwica umieszczona przy h (Fig. 3) nie pozwala, aby bęben został w prawo

obrócony a przez to rachmistrz przełożony.

4. Przyrządy do kontrolowania spoczynku bębna mierniczego.

a) Hustawka.

Gdyby beben z jakiejkolwiek przyczyny stanał, dolna połowa jego napełnia się zwolna wyskokiem, który w końcu wchodzi przednia szyją bebna do półkoli-

stej czarki n (Fig. 3).

Stad płynie wyskok otworem kształt dziuba mającym na huśtawkę z metalu brytańskiego F(Fig. 1 i 3), która podzielona jest na dwie równe przegrody, około 1 litra wyskoku obejmujące i kołysze się około osi do brzegu dna przymocowanej. Łoża osi zrobione są z kości słoniowej dla zapobieżenia stlenieniu.

Hustawka podnosi ciągle jednę przegrodę, drugą zniża, wyskok napełnia przegrodę podniesioną, aż ciężar zwolna zwiększający się sprawia, iż przegroda

napelniona wywraca się i opadając, wypróżnia się.

Wyskok dostaje się teraz do drugiej przegrody i to samo powtarza się

kolejno.

Hustawka znajduje się w skrzyni G (Fig. 1, 3 i 4), z metalu brytańskiego zrobionej, umieszczonej obok niecułek odpływowych D poniżej stagiewki alkoholometru.

Do tej skrzyni G wylewa się wyskok odpływający z huśtawki, płynie stad otworem o (Fig. 3) do niecułki D a stad otworem i tudzież przestrzenią E naokoło skrzyni k do rury odpływowej l (Fig. 3).

b) Sygnał dzwonkowy.

Po prawej i lewej stronie w skrzyni G (Fig. 1) umieszczone są dwie dźwignie równoramienne p i p_1 (Fig. 1), o których jedno ramię, huśtawka, idac na dół, za każdym razem uderza. Przez to podnosi się drugie ramię dźwigni i za pomocą pionowego drażka q a względnie q_1 (Fig. 1) porusza dalszą dźwignię r a względnie r_1 (Fig. 1), której koniec, opatrzony kulą uderza w dźwięczny dzwonek s a względnie s_1 (Fig. 1), umieszczony na zewnętrznej stronie skrzyni przyrządu.

Dzwonki s i s, przyszrubowane sa wewnatrz za pomoca obłaku t i t, do

skrzyni przyrzadu.

Gdy hustawka przestanie cisnać na ramiona dźwigni p a względnie p_i wszy-

stkie drażki wracaja do pierwotnego położenia.

Tym sposobem sygnał dzwonkowy wyraźnie słyszeć się dajacy, oznajmia o każdem poruszeniu się huśtawki.

c) Rachmistrz.

Na przedniej stronie huśtawki F umieszczony jest obłak półkolisty u (Fig. 1 i 3), zrobiony z blachy miedzianej cyną pobielonej, rozpięty nad rurą odpływową e_1 stągiewki alkoholometru i kołyszący się z huśtawką. Obłak ten ma w górnej części rozpór, w którym wisi wolno dźwignia metalowa v (Fig. 1 i 3),

mająca punkt obrotu w rachmistrzu H i sprawiająca przez swój ruch powrotowy, że rachmistrz naprzód pomyka.

Rachmistrz H (Fig. 1 i 3), który osłoniety jest blacha ochraniająca, poru-

szającą się łatwo, ma 6 tarczy z cyframi nakrytych szkłami.

Ponieważ każda przegroda hustawki obejmuje około jeden litr a każde jej poruszenie się bywa oznajmione, przeto oznajmione liczby wzrastają tu ciągle o 2 jednostki, z których każda oznacza 1 litr aż do 999.998. Liczba 1,000.000 następująca bezpośrednio po 999.998 podana jest w 6 zerach (000.000).

d) Naczynie do przekonania się w kontroli zwyczajnej o ruchu hustawki.

Po lewej stronie skrzyni hustawki G znajduje się naczynie U (Fig. 1), nakryte równia pochyła. Spadająca hustawka wyrzuca mała część wyskoku na pochyła pokrywę rzeczonego naczynia, opatrzona w najniższem miejscu rozporem.

W skutek poruszania się hustawki, wyskok musi zbierać się w tem naczyniu. Naczynie wypróżnia się za pomoca kurka x (Fig. 2), leżacego po za drzwiczkami skrzyni J (Fig. 2).

e) Tarcza sygnałowa do przekonania się o spoczynku bębna mierniczego.

O spoczynku bębna mierniczego uwiadamia nietylko sygnał dzwonkowy, lecz nadto jeszcze tarcza sygnałowa M (Fig. 1). W tym celu prawy koniec huśtawki połączony jest za pomocą sznurka jedwabnego, drutem miedzianym obwiniętego, z krótszem ramieniem dźwigni ruchomej dwuramiennej, umieszczonej na stagiewce alkoholometru, w taki sposób, że za pierwszem poruszeniem huśtawki w prawo, drugie ramię tej dźwigni, opatrzone tarczą sygnałową podnosi się w górę i przyrzadem do zamykania także w ciągu dalszych poruszeń huśtawki dopóty w tem samem położeniu zatrzymane zostaje, aż wykonawca kontroli stanowczej wyjmie hamulczyk i dźwignia powróci znowu w dawne położenie.

Ten przyrzad sygnałowy sprawia, że huśtawka spoczywająca musi stać

zawsze pochylona w lewo (Fig. 1).

5. Szczególne przyrządy bezpieczeństwa.

a) Zabezpieczenie otworu odpływowego skrzyni przyrządu.

Ażeby przez otwór odpływowy skrzyni przyrzadu nie można było wywierać z zewnątrz wpływu na działanie bębna mierniczego, leży naprzeciwko tegoż otworu odpływowego ciało k (Fig. 3) kształt skrzyneczki mające, od dołu otwarte, około którego wyskok wypływający musi przepływać.

W tem ciele k wisi przymocowana na drucie blacha y (Fig. 3) dajaca się

łatwo wyjąć.

Gdyby przez rurę odpływowa próbowano świdrować, chcac wpływać na działanie bębna, musianoby prześwidrować nietylko dwie ściany rzeczonego ciała,

lecz także te blache.

Ale w takim razie wyskok spłynalby przez dziury wyświdrowane do skrzynki k, stad do skrzyni przyrządu a nakoniec po podstawie, a w blasze o której mowa, zostałby ślad wiercenia.

b) Zabezpieczenia przeciw spiętrzaniu się odpływającego wyskoku.

W tylnej ścianie skrzynki hustawki G (Fig. 1 i 3) prawie w równym pozio-

mie z osią hustawki znajdują się dwa rozpory w i w_1 (Fig. 1).

Położenie szczytów tych rozporów jest tak obliczone, ażeby wyskok, dopóki nie spietrza się wyżej jak do tych rozporów, nie wywierał wpływu na działanie ani hustawki ani bębna.

W razie większego spiętrzenia, wyskok spływałby przez te rozpory do zewnętrznej skrzyni przyrządu a ponieważ ta ostatnia ma dno podziurkowane, po

podstawie.

Gdyby usiłowano jakimkolwiek sposobem przeszkodzić temu odpływaniu i przez to wywołać spiętrzenie się wyskoku w skrzyni przyrządu, ażeby przerwać działanie hustawki i bębna, w takim razie nietylko naczynie U (Fig. 1), lecz także naczynie K (Fig. 3 i 4), które się na przedniej zewnętrznej ścianie niecułki bębna mierniczego po prawej stronie znajduje i łatwo wyjąć daje, napełniłoby się wyskokiem i pozostałoby napełnione, chociażby spiętrzenie ustało.

Naczynie to obejmuje 1/4 litra wyskoku i jest zbudowane podobnie jak na-

czynie U.

Dla przeszkodzenia wreszcie, aby wyskok zawarty w naczyniu K, w powyższy sposób przez spiętrzenie napełnionem, nie został wypędzony np. przez podwyższenie ciepłoty za pomocą wprowadzenia pary i wywołanie parowania, umieszczone jest na tej samej przedniej zewnętrznej ścianie niecułki bębna mierniczego, po której znajduje się to naczynie, lecz z lewej strony, naczynie wstawione K_1 (Fig. 4), które napełnić trzeba wyskokiem, zanim wyskokomierz działać zacznie, a na niem leży termometr maksymalny L (Fig. 4) z podziałką aż do 100° Celsiusa.

Podwyższenie temperatury w wyskokomierzu daje poznać termometr maksymalny, a usiłowanie odparowania płynu wyskokowego w naczyniu K zdradza następujące jednocześnie ulotnienie się wyskoku w naczyniu wstawionem K_1 .

c) Zamknięcie urzędowe.

Do urzędowego zamknięcia skrzyni przyrządu potrzebne jest oprócz wzmiankowanego już pod A_1 zamknięcia za pomocą prętów c i c_1 (Fig. 3 i 5), tylko

jeszcze zamkniecie przy drzwiczkach J (Fig. 2, 4 i 5).

Szruba holenderska przy rurze przypływowej i odpływowej skrzyni przyrządu zabezpieczona jest dostatecznie przepisanym w sfie 61, III l. 1 ustawy o opodatkowaniu gorzałki cylindrem zynkowym.

B. Przepis

używania wyskokomierza Dolaińskiego do opodatkowania wyrobu w gorzelni.

I. Wyskokomierz Dolaińskiego, który ma być ustawiony w gorzelni opłacającej podatek podług wyrobu, powinien być do tego celu uwierzytelniony przez jeden z c. k. urzędów miar i wag w Wiedniu, Bernie, Pradze i Lwowie, opatrzony świadectwem uwierzytelnienia, tudzież znakiem urzędu miar i wag.

Nadto zamkniecia, które urząd miar i wag położył na zamknieciu pokrywki

skrzyni i na drzwiczkach tejże skrzyni, powinny być nienaruszone.

Także dalsze używanie wyskokomierza Dolaińskiego, uwierzytelnionego i już ustawionego, w opodatkowaniu wyrobu, zależy od tego, aby zawsze był pod zamknięciem urzędowem, wyjawszy czas, w ciągu którego odbywały się dochodzenia urzędowe.

II. Wyskokomierz do opodatkowania wyrobu gorzelni, ustawiony być powinien pod dozorem bezpośrednim dwóch czynników skarbowych, w obecności przedsiębiorcy gorzelni lub jego zastępcy.

Zanim się ustawianie zacznie, czynniki skarbowe zbadać mają, czy warunki,

o których jest mowa w ustępie I, są dopełnione.

Jeżeli w tym względzie wszystko jest w porzadku, czynniki urzędowe, odjawszy zamkniecia urzędu miar i wag i usunawszy z wewnętrznych części przyrządu opakowanie, które je ubezpieczało podczas przewozu, zbadać maja, czy która część przyrządu nie zgięła się w przewozie lub w inny sposób nie została uszkodzona, mianowicie zaś, czy bęben mierniczy porusza się łatwo w tym kie-

runku, w którym obraca się przy mierzeniu płynu.

Jeżeli i to zbadanie żadnych nie nasunie watpliwości, flaszeczka na oliwe nad łożyskiem osi bebna mierniczego napełniona bedzie odpowiednia oliwa, której gorzelnia ma dostarczyć, hustawkę wprowadza się w położenie z lewej strony a tarcze sygnałowa ku dołowi, napełnia wyskokiem naczynie wstawione K_1 , kolumnę rtęci termometru maksymalnego przez silne wstrzaśnienie ku zeru sprowadza się do najniższego stanu, poczem skrzynia przyrządu natychmiast zamyka się i urzędownie opieczętowuje.

III. Do ustawienia wyskokomierza gwoli opodatkowania wyrobu przystapić wolno tylko wtedy, gdy przy badaniu i oględzinach, stosownie do ustępów I i II wykonanych, nie znaleziono nie do zarzucenia.

Ustawiając zaś, trzymać się należy ściśle przepisów §. 61, III, l. 2 ustawy o

opodatkowaniu gorzałki i przepisu wykonawczego o podatku od gorzałki.

Płyta podstawowa, łaczaca wyskokomierz z podstawa z cegieł wymurowana, zrobiona być musi z lanego żelaza i mieć spód wydrażony z kotwica. Przy ustawianiu tej płyty baczyć należy, aby strona tejże oznaczona h leżała po tej stronie, gdzie wyskok przypływa do wyskokomierza. Figury 1, 2 i 3 na dołaczonej rycinie wyobrażają tak płytę podstawy z kotwica, jakoteż przymocowanie jej do podstawy.

Wyskokomierz, stojacy na płycie podstawy, należy do niej przyszrubować. Do tego celu znajdować się musza w czterech rogach tejże płyty otwory, opatrzone krokiem szrubowym, które odpowiadaja otworom w dnie skrzyni

przyrzadu, przeznaczonym na włożenie szrub utwierdzajacych.

Szruby te przykręcić trzeba mocno i zabezpieczyć je od nieupoważnionego zwolnienia żelaznemi pręcikami, opatrzonemi na jednym końcu główka a na drugim końcu uszkiem, przetykając taki pręcik przez każde dwie przewiercone głowy szrub i kładąc plombę urzędowa na końcu jego opatrzonym w uszko.

IV. Wyskokomierz łączy się z oziębialnikiem przyrządu do pędzenia tym sposobem, że rurę łączącą (§. 61, III, I. 7 ustawy o opodatkowaniu gorzałki) spaja się za pomocą krezy z tym kawałkiem rury, przez który płyn wyskokowy przepędzony wychodzi z oziębialnika a za pomocą szruby holenderskiej, umieszczonej na rurze przypływowej wyskokomierza, z tąż rurą. Rurę łączącą osłonić należy rurą zwierzchnią, o czem traktuje §. 61, III, I. 7 ustawy o opodatkowaniu gorzałki i §. 16 przepisu wykonawczego do tej ustawy.

V. Cylinder cynkowy, którego wymaga §. 61, III, l. 1 ustawy o opodatkowaniu gorzałki, powinien być zewnatrz gładki i nie pomalowany, wewnatrz zaś powleczony biała farba olejna i składać się musi w wyskokomierzu Dolaińskiego

1. z płaszcza i

2. z pokrywki zamykajacej go od góry.

Do 1. Płaszcz składa się z dwóch części, z których jedna zakrywa ścianę przednia i obie ściany boczne skrzyni przyrządu, druga zaś tylną ścianę skrzyni przyrządu.

Ta część tylna opatrzona jest po obu stronach zagięciem, obejmującem obie

przylegające ściany boczne.

Tak na tem zagięciu, jakoteż na obu ścianach bocznych płaszcza, znajdują się po dwa uszka do włożenia cienkiego pręcika metalowego, urządzonego tak,

aby można było położyć na nim zamknięcie urzędowe.

Przednia część płaszcza musi mieć do odczytywania oznaczeń rachmistrza, wycięcie, którego krawędzie wewnątrz zagięte przylegają mocno do płyty mosiężnej rachmistrza i które może być tylko tak wielkie, jak jest potrzebne do odczytywania cyfr, tudzież na rurę odpływową wyskokomierza drugie wycięcie, którego część dolna, rurą odpływową nie napełniona, daje się zamknąć blachą ochraniającą tak urządzoną, aby można było położyć na niej zamknięcie urzędowe.

Na tej bowiem blasze ochraniającej znajdują się dwa rozpory, odpowiadające dwu uszkom płaszcza cylindra wyskokowego. Położywszy blachę ochraniającą na tych dwóch uszkach, wtyka się w uszka pręcik metalowy, na którymby

można było położyć zamknięcie urzedowe.

W płaszczu cylindra zynkowego znajdować się muszą także drzwiczki tak urządzone, aby zamknięcie urzędowe można było położyć a odpowiadające

drzwiczkom J skrzyni przyrządu.

Do 2. Pokrywka cylindra zynkowego powinna mieć kape odpowiednia postaci stagiewki alkoholometru z wycięciem służącem do obserwowania alkoholometru, tudzież rozpór na rurę przypływowa a po nad zasłona podziurkowana stągiewki alkoholometru otwór powietrzny i zamykać powinna obie części płaszcza jak wieko pudełka.

Otwarta zaś część wzmiankowanego wyżej rozporu pod rurą przypływową, opatrzona być powinna blachą ochraniającą, która łączy pokrywkę cylindra zyn-

kowego z tylną częścią płaszcza.

Do otrzymania tego połączenia służą dwa uszka na pokrywce i uszko na płaszczu, tudzież trzy odpowiadające im rozpory w blasze ochraniającej, która nadto opatrzona jest dwoma uszkami z prawej i lewej strony dolnego rozporu

Położywszy blachę ochraniającą, przetyka się pręciki żelazne tak przez dwa górne uszka pokrywki, jakoteż przez uszka plaszcza i dwa uszka blachy ochraniającej i kładzie się na nich zamknięcie urzędowe.

Celem przeszkodzenia nieupoważnionemu odjęciu pokrywki, znajdują się

po czelnej stronie pokrywy i płaszcza uszka na zamknięcie urzędowe.

VI. Jak tylko wyskokomierz ustawiony zostanie w sposób, w ustępach powyższych przepisany, zanotowany będzie stan rachmistrza wyskokomierza i huśtawki i spisany zostanie protokół całej czynności, który podpisać ma także przedsiębiorca gorzelni lub jego zastępca.

VII. W celu oznaczenia ilości wyskoku, który przepłynał przez wyskokomierz Dolaińskiego, jakoteż ilości odsetków alkoholu w tymże wyskoku zawar-

tego, postępuje się w sposób następujący:

1. Najprzód bada się dokładnie, czy zamknięcia urzędowe na przyrzadzie do pędzenia, oziębialniku, rurze zwierzchniej, osłaniającej rurę łaczącą oziębialnik z wyskokomierzem, na cylindrze zynkowym tego ostatniego itd. sa nienaruszone i czy cel ich nie został udaremniony.

Wszystko, co było do zarzucenia, będzie urzędownie stwierdzone.

2. Następnie ogląda się dokładnie podstawę, tudzież przestrzeń na około tejże i bada, czy niema śladów wyskoku, który spłynął po podstawie.

Gdyby coś takiego spostrzeżono, trzeba to niezwłocznie stwierdzić, zawez-

wawszy pomocy urzędowej.

3. Następnie wstrzymuje się na czas krótki ruch przyrządu do pędzenia, zapisuje w regestrze gorzelnianym to co wskazuje rachmistrz wyskokomierza i odejmuje się tak cylinder zynkowy od wyskokomierza jak i rurę zwierzchnia od rury łączącej.

Ściany wewnętrzne skrzyni przyrzadu i jego połaczenie z podstawa, tudzież części wewnętrzne rury zwierzchniej i części zewnętrzne rury łaczacej będa również starannie obejrzane i wadliwości, jeżeliby się znalazły, zostana urzędownie

stwierdzone.

4. Teraz wkłada się rurę zwierzchnia napowrót na rurę łaczącą i jeżeli chodzi tylko o prostą kontrolę tak płaszcz cylindra walcowego jak i jego pokrywkę napowrót na skrzynia przyrządu a na rurze zwierzchniej, tudzież na cylindrze zynkowym kładzie się zamknięcie urzędowe.

5. Otwiera się potem w cylindrze zynkowym i w skrzyni przyrządu drzwiczki prowadzące do rurki odpływowej naczynia stwierdzającego poruszenia

huśtawki, aby zbadać, czy naczynie to zawiera płyn czy nie.

Gdyby zawierało płyn, natenczas, jeżeli od czasu, gdy naczynie to było próżne, nie oznajmiono przerwy w działaniu bębna mierniczego, uczyniony będzie zarzut defraudacyi.

6. Kontrola zwyczajna kończy się po zbadaniu wzmiankowanem w powyż-

szym 5 ustępie.

Drzwiczki J w skrzyni przyrządu i płaszczu zamyka się i ubezpiecza zamknięciem.

Zresztą przy kontroli zwyczajnej można zaniechać czynności pod 3 i 4 wzmiankowanych, z wyjatkiem zapisania oznaczeń rachmistrza, jeżeli stosunki ruchu gorzelni lub inne okoliczności nie dają powodu do ściślejszego badania.

7. Całkowity wynik kontroli zwyczajnej zapisuje się w regestrze gorzel-

nianym.

8. Przy kontroli stanowczej wykonywa się najprzód czynności wzmianko-

wane pod 1 aż do 3 włącznie.

Dalsze postępowanie kontroli stanowczej obejmuje odjęcie pokrywy skrzyni przyrządu, której część wewnętrzna dostępna jest tylko dla kontroli stanowczej i obejrzenie wewnętrznych części przyrządu, mianowicie przyrządu do zabezpieczenia przeciw spiętrzaniu się wyskoku i przeciw wierceniu przez rurę odpływowa, jakoteż przyrządów do przekonania się o spoczynku bębna mierniczego.

Jeżeli oznaczenie zegarowe dla huśtawki zmieniło się od czasu ostatniej rewizyi stanowczej a w ciągu tego czasu nie oznajmiono o przerwie w działaniu bębna mierniczego lub przerwa taka była zakwestyonowana, albo, jeżeli z oznaczenia zegarowego dla huśtawki pokazuje się, że o przerwie nie doniesiono w czasie właściwym, albo jeżeli się pokaże, iż naczynie do spiętrzenia jest napełnione płynem wyskokowym, albo że naczynie wstawione K_1 jest próżne a termo-

metr maksymalny silnie wzburzony albo blacha w ciele skrzynkowatem zawieszona, przed rura odpływowa jest uszkodzona, uczynić należy zarzut defraudacyi. Spisawszy istote czynu, trzeba naczynie do spiętrzania całkiem wypróżnić.

Gdyby postrzeżono zmiane w oznaczeniu zegarowem dla hustawki, wypró-

żnić trzeba także naczynie do stwierdzania ruchu huśtawki.

Ogladanie wewnetrznych części wyskokomierza o tyle tylko miejsce mieć może, o ile to da się uczynić bez odejmowania i wyjmowania tych części. Gdyby się znalazły uchybienia, należy urzędownie je stwierdzić, a gdyby miały psuć dokładność oznaczeń wyskokomierza lub ułatwiały psucie tych oznaczeń, używanie nadal tego wyskokomierza do opodatkowania wyrobu będzie zabronione.

Jeżeliby zaś sito stągiewki alkoholometru było onieczyszczone, czynnik skarbowy sam je oczyści i flaszeczkę na oliwe, umieszczoną nad łożami osi bębna mierniczego, napełni odpowiednią oliwą. Według okoliczności napełnić trzeba świeżym wyskokiem także naczynie wstawione, kolumnę rtęci ciepłomierza maksymalnego w sposób powyżej opisany do pierwotnego położenia względem zera sprowadzić i huśtawkę, jakoteż tarczę sygnałową ustawić w sposób pod II wzmiankowany.

Gdy w taki sposób zadanie kontroli stanowczej co do wyskokomierza będzie spełnione, pokrywa skrzyni przyrządu i cylinder zynkowy wzięte będą napowrót pod zamknięcie urzędowe.

9. Także ogólny wynik kontroli stanowczej zapisać trzeba w regestrze go-

rzelnianym.

W szczególności wykonawca kontroli stanowczej zapisać ma w tym regestrze

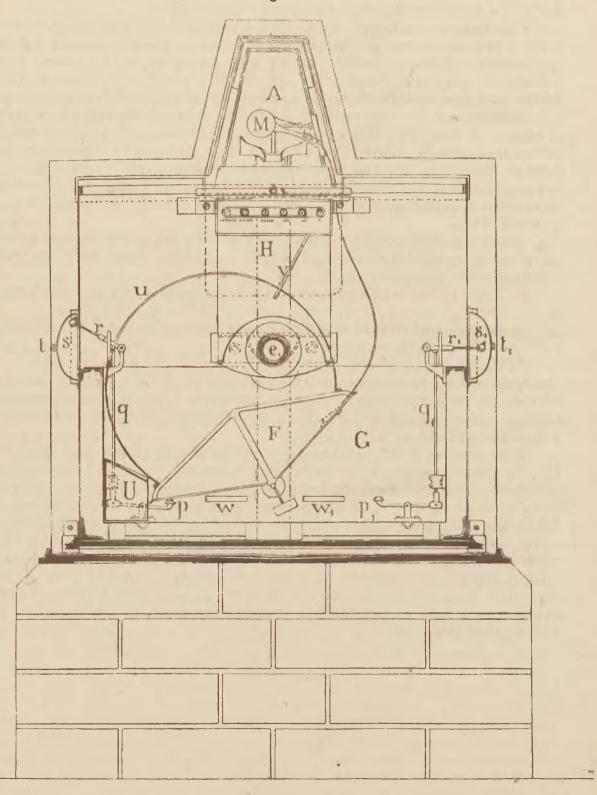
także oznaczenia zegarowe huśtawki.

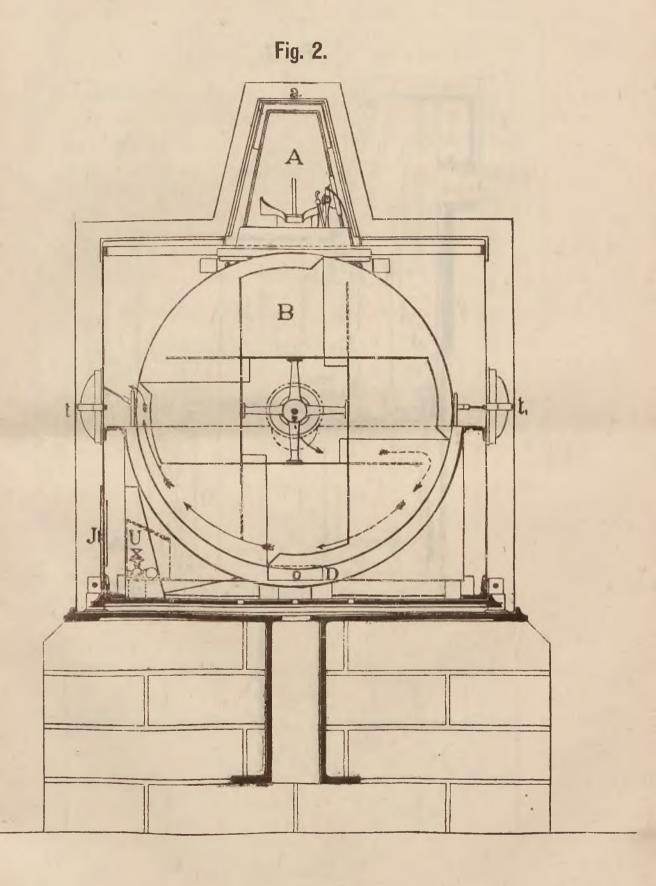
VIII. Przynajmniej raz w ciagu każdej kampanii rocznej dwóch czynników skarbowych, mianowicie wykonawca kontroli stanowczej i powiatowy kierownik kontroli skontrolować mają w gorzelni oznaczenia ilości na wyskokomierzu, mierząc wyskok z niego wypływający i porównywając wynik tego zmierzenia

z oznaczeniem ilości na wyskokomierzu.

Z taż kontrolą łączy się także próba, czy przyrządy, które mają zapowiadać przerwę w działaniu bębna mierniczego a względnie o niej uwiadamiać, są jeszcze skuteczne, czy więc, gdy bęben mierniczy zatrzyma się podczas przypływu wyskoku, huśtawka, rachmistrz i dzwonek będą w ruchu, czy tarcza sygnałowa przez szkło puzdra przy stągiewce alkoholometru jest widzialna i czy odnośne naczynie do stwierdzenia służące, napełnia się wyskokiem. Mała ilość wyskoku, która podczas próby niezmierzona przez wyskokomierz przepłynie, zostanie oceniona ze względem na pojemność przegród huśtawki, tudzież ilość wywrotów huśtawki, po ocenieniu w regestrze gorzelnianym zapisana i przy obliczaniu miesięcznem podatku od gorzałki, doliczona do ilości oznaczonej za pomocą wyskokomierza.

Fig. 1.

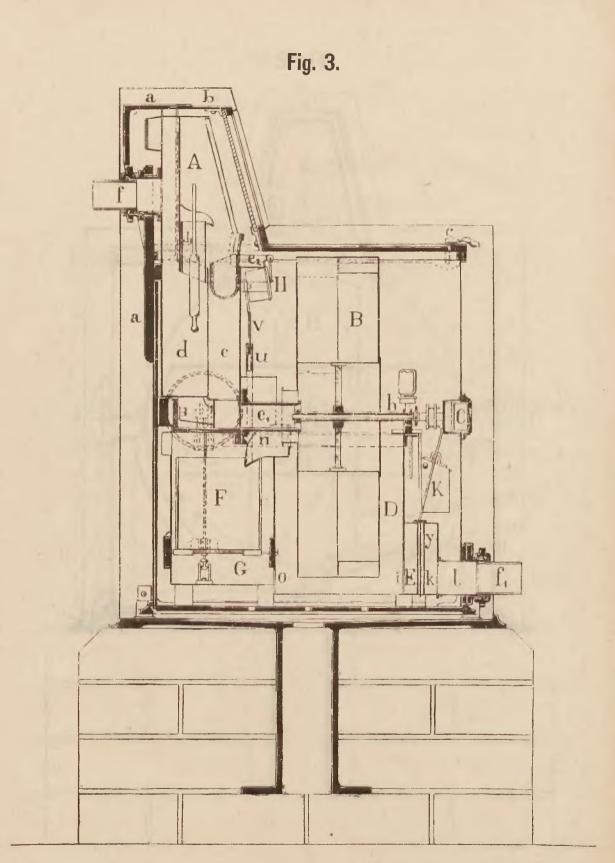
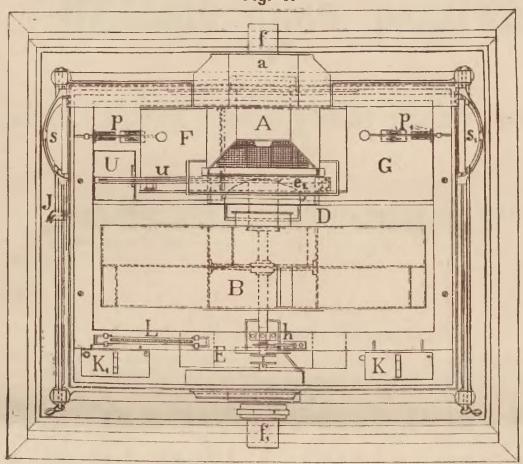
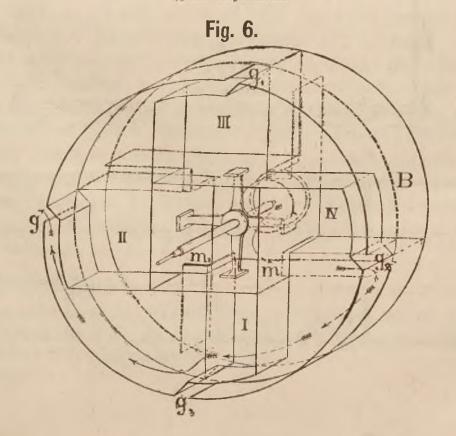
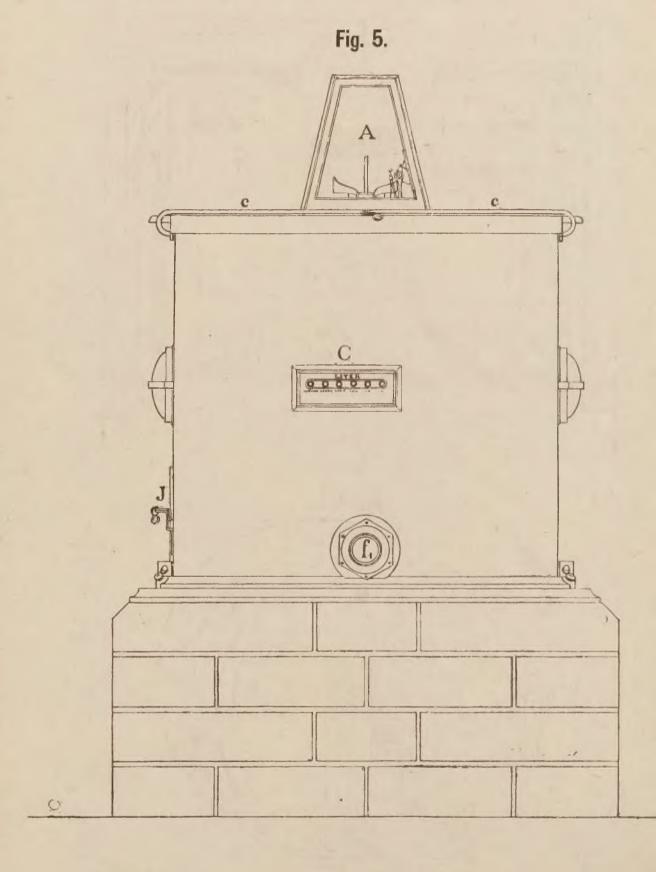

Fig. 4.

1/6 naturalnej wielkości.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIII. — Wydana i rozesłana dnia 31 maja 1884.

79.

Patent cesarski z dnia 29 maja 1884,

tyczący się rozwiązania sejmów krajowych dolno- i górno-austryackiego, salzburskiego, styryjskiego, karyntyjskiego, bukowińskiego, morawskiego, szląskiego i vorarlberskiego.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, slawoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austryacki; wielki książę toskański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyjski, kraiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacencki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski, uksiążęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohennemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd., pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchyi; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejmy krajowe dolno- i górno-austryacki, salzburski, styryjski, karyntyjski, bukowiński, morawski, szląski i vorarlberski zostają rozwiązane i rozpisać należy nowe wybory do tychże sejmów krajowych.

(Polnisch.)

Dan w Naszej rezydencyi letniej Schönbrunnie dnia dwudziestego dziewiątego maja w roku tysiąc ośmset ośmdziesiątym czwartym, Naszego panowania trzydziestym szóstym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w. Pražák r. w. Ziemiałkowski r. w. Conrad r. w.

Welsersheimb r. w. Pino r. w.

Falkenhayn r. w.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIV. – Wydana i rozesłana dnia 4 czerwca 1884.

80.

Patent cesarski z dnia 2 czerwca 1884,

tyczący się zwołania sejmów krajowych dalmatyńskiego, bukowińskiego, morawskiego, tyrolskiego, istryjskiego, jakoteż goryckiego i gradyskiego.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, slawoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austryacki; wielki książę toskański i krakowski; książę lotaryński, salcburski, styryjski, karyntyjski, kraiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacencki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski; uksiążęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohennemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchii; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Następujące sejmy krajowe zostają zwołane na dni poniżej ustanowione do miejsc na ich zebrania ustawą przepisanych;

(Polnisch.)

Sejmy krajowe margrabstwa istryjskiego, jakoteż uksiążeconego hrabstwa goryckiego i gradyskiego na dzień 9 czerwca 1884;

sejmy krajowe królestwa dalmatyńskiego i uksiążeconego hrabstwa tyrolskiego na dzień 16 czerwca 1884;

sejm krajowy margrabstwa morawskiego na dzień 10 lipca 1884; sejm krajowy księstwa bukowińskiego na dzień 22 lipca 1884.

Dan w Naszej rezydencyi letniej Schönbrunnie dnia drugiego czerwca w roku tysiąc ośmset ośmdziesiątym czwartym, Naszego panowania trzydziestym szóstym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w. Pražák r. w. Ziemiałkowski r. w. Conrad r. w.

Falkenhayn r. w. Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXV. — Wydana i rozesłana dnia 14 czerwca 1884.

81.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 21 maja 1884,

o zwinięciu królewsko-węgierskich delegacyj cłowych w Tureckim Brodzie i Siekovacu.

Według doniesienia król. węgierskiego ministerstwa skarbu, delegacye król. węgierskiej komory głównej brodzkiej, które istniały w Tureckim Brodzie i w Siekovacu, zostały zwinięte.

Dunajewski r. w.

82.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 23 maja 1884,

tyczące się przyłączenia gminy Meduchy do okręgu Sądu powiatowego halickiego w Galicyi.

Na zasadzie ustaw z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) i z dnia 26 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 62) oddziela się gminę Meduchę od okręgu Sadu powiatowego bursztyńskiego a obwodowego złoczowskiego i przyłacza do okręgu Sadu powiatowego halickiego a obwodowego stanisławowskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 października 1884.

Pražák r. w.

83.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 30 maja 1884,

którem na zasadzie ustawy z dnia 22 kwietnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 62) i ze skutkiem dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, zawiesza się wykonywanie władzy sądowej w sprawach karnych i cywilnych, służącej konsulom monarchyi austryacko-węgierskiej w Tunisie i przekazuje ją ustanowionym tamże sądom francuskim.

§. 1.

Konsulowie monarchyi austryacko-węgierskiej w Tunisie zawiesić mają wykonywanie służącej im w regencyi tunetańskiej władzy sądowej w sprawach karnych, tudzież w sprawach cywilnych i handlowych a mianowicie postępowanie tak rozpoznawcze jak i wykonawcze i przekazać sądom francuskim, mocą ustawy francuskiej z dnia 27 marca 1883 tamże ustanowionym, o tyle, o ile zakres działania tych sądów rozciąga się na wykonywanie przerzeczonej władzy sądowej.

Sprawy karne, któreby w czasie namienionego zawieszenia jeszcze się toczyły w wzmiankowanych konsulatach, mają być w tychże dokończone; toż samo rozumie się o toczących się sporach w sprawach cywilnych i handlowych, o ile na zgodny wniosek obu stron dokończenie ich nie będzie przekazane sądom

francuskim.

§. 2.

Rozporządzenie niniejsze nie zmienia zresztą stanowiska urzędowego, przywilejów, swobód i praw reprezentacyjnych rzeczonych konsulów, jakoteż praw służących w Tunisie obywatelom monarchyi austryacko-węgierskiej i pod jej opieką będącym a polegających na traktatach i zwyczajach.

§. 3.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy dnia 1 lipca 1884 a wykonanie onegoż poruczam Memu Ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 30 maja 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Prazák r. w.

84.

Ustawa z dnia 3 czerwca 1884,

którą dla okręgu Trybunału kottorskiego przedłuża się moc obowiązującą ustawy z dnia 28 lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 22) o zaprowadzeniu sądów wyjątkowych w Dalmacyi.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Moc obowiązującą ustawy z dnia 28 lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 22), przez którą władza sądowo-karna w Dalmacyi przelaną została z wyrażonemi w niej ograniczeniami i zastrzeżeniami na sądy wojskowe, przedłuża się dla okręgu

Trybunału kottorskiego na następne sześć miesięcy od upływu okresu, ustawą z dnia 22 grudnia 1883 (Dz. u. p. Nr. 181) przedłużonego, a przeto do końca grudnia 1884.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia w Dzienniku ustaw państwa.

§. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i obrony krajowej, którzy w tej mierze porozumieć się winni z wspólnym Ministrem wojny.

Wiedeń, dnia 3 czerwca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w. Pražák r. w.

Welsersheimb r. w.

85.

Ustawa z dnia 3 czerwca 1884,

o dalszem czasowem zawieszeniu działalności sądów przysięgłych w okręgu sądu obwodowego kottorskiego w Dalmacyi.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Działalność sądów przysięgłych w okręgu sądu obwodowego kottorskiego w królestwie dalmatyńskiem, co do wszystkich zbrodni i przestępstw, w artykule VI ustawy wprowadczej do Porządku postępowania karnego z dnia 23 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 119) wymienionych a ich sądownictwu przekazanych, zawiesza się na przeciąg następnego roku, począwszy od dnia 24 czerwca 1884.

§. 2.

Postanowienie §fu 2go ustawy z dnia 23 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 120) o czasowem zawieszeniu sądów przysięgłych będzie odpowiednio zastósowane.

§. 3.

Upoważnia się Rząd do uchylenia ustawy niniejszej nawet przed upływem terminu w Sfie 1 ustanowionego.

§. 4.

Wykonanie ustawy niniejszej, nabywającej mocy od dnia ogłoszenia, porucza się Ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 3 czerwca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

86.

Ustawa z dnia 4 czerwca 1884,

o uchyleniu odpowiedzialności za zaciągnięcie długu nieustalonego w sumie 25 milionów.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykuł I.

Uwalnia się c. k. Rząd od odpowiedzialności za wystawienie w r. 1878 wekslu jedynkowego w celu zaciągniecia długu nieustalonego w sumie 25 milionów, który spłacony został wpływami z renty złotej, wypuszczonej w obieg w skutek ustawy z dnia 27 marca 1879 (Dz. u. p. Nr. 42).

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi skarbu. Wiedeń, dnia 4 czerwca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

87.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i obrony krajowej z dnia 4 czerwca 1884,

tyczące się wykonania ustawy z dnia 3 czerwca 1884 (Dz. u. p. Nr. 84), którą przedłużone zostało dalsze trwanie władzy sądów wojskowych w Dalmacyi.

Ku wykonaniu ustawy z dnia 3 czerwca 1884 (Dz. u. p. Nr. 84) stanowiącej, aby moc obowiązująca ustawy z dnia 28 lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 22), przez którą władza sądowo-karna w Dalmacyi przelana została z wyrażonemi w niej ograniczeniami i zastrzeżeniami na sądy wojskowe, przedłużona została dla okręgu Trybunału kottorskiego na następne sześć miesięcy od upływu okresu, ustawą z dnia 22 grudnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 181) przedłużonego, a przeto do końca grudnia 1884, postanawia się, że przedłużenie to zacznie być skutecznem dla obszaru starostwa kottorskiego, począwszy od dnia 1 lipca 1884.

Taaffe r. w. Pražák r. w. Welsersheimb r. w.

88.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 5 czerwca 1884,

zmieniające niektóre przepisy rozporządzenia z dnia 10 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 49) o należytościach za pomoc zbrojną udzieloną administracyi cywilnej.

W porozumieniu z c. k. wspólnem ministerstwem wojny i innemi Władzami naczelnemi stanowi się, że od dnia 1 marca 1884, gdy administracyi cywilnej pomoc zbrojna zostanie udzielona, dodatek dzienny dla pobierających płace od 6 aż do 12 włącznie klasy dyet będzie wynosił połowę dyet stopniowi odpowiadających (§. 13 przepisu o należytościach część I), a dla kadetów zastępców oficerów 1 zł.

Inne osoby należące do oddziałów pomocy zbrojnej będą nadal pobierały dodatki w dotychczasowym wymiarze.

Taaffe r. w.

89.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 5 czerwca 1884, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnetrznych,

tyczące się dostawania patentu szyperskiego do dowodzenia statkami wiosłowemi lub żaglowemi albo parowcami na jeziorze bodeńskiem.

Na podstawie międzynarodowego Porządku żeglarskiego i portowego dla jeziora bodeńskiego z dnia 22 września 1867 (Dz. u. p. Nr. 19 z r. 1868), rozporządza się co następuje:

§. 1.

Każdy dowódca statku wiosłowego lub zaglowego albo też parowca na jeziorze bodeńskiem, posiadać winien przepisany paszport szyperski.

Uwalnia się od tego tylko dowódców małych statków, służacych jedynie do kursów pomiędzy miejscami nadbrzeżnemi blisko siebie leżacemi lub do przejażdzek dla rozrywki.

§. 2.

Kto chce dostać dla siebie patent szyperski do dowodzenia statkami wiosłowemi lub żaglowemi albo też parowcami na jeziorze bodeńskiem, winien podać do starostwa bregenckiego prosbę, odpowiedniemi dokumentami opatrzoną.

§. 3.

W prośbie tej ubiegający się o patent szyperski do dowodzenia statkami wiosłowemi lub żaglowemi na jeziorze bodeńskiem, winien wykazać, gdzie stale mieszka, wiek swój, że zasługuje na zaufanie i nadto

a) że jest obywatelem austryackim i

b) że najmniej przez trzy lata pełnił praktycznie odpowiednia służbę na okręcie. Kandydat winien oznajmić, do jakiego rodzaju statków pragnie uzyskać patent szyperski.

S. 4.

Jeżeli kandydat złoży wszystkie powyższe dowody, starostwo przypuści go do złożenia egzaminu.

Egzamin z kandydatem odbyć ma pod kierunkiem starosty lub jego zastępcy

przynajmniej jeden doświadczony szyper, którego starosta przeznaczy.

Przedmioty egzaminu zastósowane być mają do rodzaju statków, któremi ubiegający się o patent chce dowodzić i tyczyć się powinny nie tyle teoryi, ile

raczej praktyki służby okrętowej.

Gdy kandydat zda dobrze egzamin, starostwo wyda mu patent szyperski, wypełniony należycie podług wzoru dołaczonego do międzynarodowego Porządku żeglarskiego i portowego dla jeziora bodeńskiego.

§. 5.

Kto się ubiega o patent szyperski do dowodzenia statkami parowemi na jeziorze bodeńskiem, wykazać winien, gdzie stale mieszka, swój wiek, że zasługuje na zaufanie i nadto,

a) że jest obywatelem austryackim,

b) że skończył z dobrym skutkiem nauki w szkole żeglarskiej lub przynajmniej w szkole realnej niższej, albo że innym sposobem nabył wiadomości odpo-

wiadajacych temu stopniowi wykształcenia, i

c) że najmniej przez trzy lata pełnił w sposób odpowiedni służbe praktyczna na okręcie. Służby za chłopca okrętowego nie liczy się w ten czas służby okrętowej; kandydat powinien w ciągu tej służby okrętowej najmniej rok podróżować parowcem za morze i pełnić służbę po części sternika lub jego zastępcy, po części służbę zastępcy szypra, pod nadzorem tego ostatniego. W świadectwie wydanem przez dowódcę okrętu, pod którym kapitan w końcu służył, powinno znajdować się wyraźne potwierdzenie, że kandydat udowodnił zupełnie zdatność praktyczna, potrzebna do dowodzenia okrętem.

§. 6.

Jeżeli kandydat złoży wszystkie powyższe dowody, przypuszczony będzie

do egzaminu.

Komisya egzaminacyjna ma siedzibę w Bregencyi i składa się: z starosty bregenckiego lub jego zastępcy, który jest przewodniczącym, z przełożonego inspekcyi nad żegluga na jeziorze bodeńskiem, podlegającej dyrekcyi wiedeńskiej ruchu kolei rządowych i najmniej z jednego szypra, doświadczonego w dowodzeniu parowcami, którego wyznaczy starostwo.

§. 7.

Egzamin rozciągać się ma nie tyle na teoryą żeglarstwa, ile raczej na praktyczną żeglugę na jeziorze bodeńskiem i obejmuje następujące przedmioty:

a) Międzynarodowy Porządek żeglarski i portowy na jeziorze bodeńskiem i Porządki portowe w portach jeziora bodeńskiego w Bregencyi, Lindau,

Friedrichshafen, Konstancyi i Romanshornie;

b) przepisy tyczące się kursów, spotykania się, przecinania drogi, które statki parowe zachowywać mają w rozmaitych podróżach, postępowania przy oznaczaniu kursów i podróży, jakoteż wożenia i używania książek sterniczych;

c) zachowywanie się w podróży podczas mgły, w nocy, w czasie burzy i zachowywanie się podczas nieszczesnych przygód (gdy statek trzeba opuścić, w czasie pożaru, zalewu, gdy statki uderzą o siebie itd.).

§. 8

Gdy kandydat zda dobrze egzamin, patent szyperski będzie mu wydany w sposób przepisany w §fie 4.

§. 9.

W przypadkach na szczególne względy zasługujących, sam tylko Minister handlu może uwolnić od uczynienia zadość wymaganiom §. 3, lit. b), §. 5, lit. c) i od egzaminu przepisanego w rozporządzeniu niniejszem.

§. 10.

Zakazuje się surowo używania patentu szyperskiego przez inna osobę, to jest nie tę, dla której pierwotnie był wydany.

§. 11.

Zreszta we względzie przemysłu dowodzenia statkami wiosłowemi i żaglowemi na jeziorze bodeńskiem, trzymać się należy przepisów ustawy przemysłowej, we względzie dowodzenia parowcami, przepisów rozporządzenia ministerstwa handlu z dnia 4 stycznia 1855 (Dz. u. p. Nr. 9).

§. 12.

Wykonywanie bezpośrednie przepisów rozporządzenia niniejszego porucza się starostwu bregenckiemu.

§. 13.

Rozporzadzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

90.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 5 czerwca 1884, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych,

tyczące się wydawania patentów żeglarskich statkom wiosłowym, żaglowym i parowym, żeglującym po jeziorze bodeńskiem.

Na podstawie międzynarodowego Porządku żeglarskiego i portowego dla jeziora bodeńskiego z dnia 22 września 1867 (Dz. u. p. Nr. 19 z r. 1868), rozporządza się co następuje:

§. 1.

Każdy statek wiosłowy, żaglowy lub parowy, po jeziorze bodeńskiem żeglujący a należący do obywatela monarchyi lub do c. k. zakładu przewoźniczego, powinien być opatrzony przepisanym patentem żeglarskim. Uwalnia się od tego tylko małe statki, służące jedynie do kursów pomiędzy miejscami nadbrzeżnemi, blisko siebie leżącemi lub do przejażdżek dla rozrywki.

§. 2.

Patent żeglarski wydaje starostwo bregenckie i do tejto Władzy trzeba podać prośbę o patent, w niej zaś oznaczyć należy dokładnie statek, dla którego żąda się patentu i udowodnić stosunki własności w §fie 1, ustęp 1 wzmiankowane.

Starostwo, otrzymawszy prośbę należycie wygotowana, wyznacza znawców do zbadania wytrzymałości okrętu, jakoteż jego zdatności i przekonania się, czy

jest dostatecznie zaopatrzony i jaka ma załogę.

Rewizya ta odbędzie się zgodnie z przepisami międzynarodowego Porzadku żeglarskiego i portowego dla jeziora bodeńskiego, na parowcach zaś także zgodnie z przepisami, tyczącemi się kotłów parowych.

Jeżeli okręt okaże się sposobnym do żeglugi, będzie mu wydany patent

podług dołączonego wzoru, który trzeba należycie wypełnić.

Patent żeglarski powinien zawsze znajdować się na statku, dopóki trwa żegluga.

§. 3.

Gdy zajdzie zmiana w stosunkach własności statku lub jego nazwie, gdy okręt stale przestanie służyć do zeglugi, gdy ma być przerobiony lub restaurowany, właściciel winien uwiadomić o tem starostwo.

Jeżeli nastąpiło istotne przerobienie lub restauracya statku, starostwo zarza-

dzić winno ponowna rewizya i wynik tejże zapisać w patencie żeglarskim.

Również gdy własność statku przechodzi na krajowca, zapisać trzeba zmianę w patencie żeglarskim.

Gdy nazwa statku zostaje zmieniona, trzeba patent żeglarski odnowić.

Gdy statek stale przestaje służyć do żeglugi lub przechodzi na własność

cudzoziemców, należy odebrać patent żeglarski.

Gdy stan okretu nie odpowiada przepisom, starostwo może w myśl art. 11 międzynarodowego Porządku żeglarskiego i portowego dla jeziora bodeńskiego, patent żeglarski odebrać i zatrzymać go, póki wady nie będą usunięte.

§. 4.

W starostwie bregenckiem utrzymywany będzie regestr statków opatrzonych patentami, w którym statki te będą zapisywane podług jakości, oddzielnie wiosłowe lub żaglowe albo parowe pod liczbami bieżącemi i z podaniem stosunków własności a oraz wykazywane będą zmiany w stosunkach własności, uwagi w patencie żeglarskim zamieszczone i unieważnienia patentów.

Gdy statek zmienia nazwę, wpis w regestrze trzeba odnowić.

§. 5.

Zakazuje się surowo używania patentu żeglarskiego przez inny statek, to jest nie ten, dla którego pierwotnie był wydany.

§. 6.

Wykroczenia przeciwko rozporządzeniu niniejszemu, o ileby inne ustawowe przepisy karne do nich się nie odnosiły, karcone beda podług rozporzadzenia ministervalnego z dnia 30 września 1857 (Dz. u. p. Nr. 198).

§. 7.

Wykonywanie bezpośrednie przepisów rozporządzenia niniejszego porucza sie starostwu bregenckiemu.

§. 8.

Rozporzadzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Wzór. 1 strona.

C. k. Starostwo bregenckie.

Patent żeglarski.

. . . . należacy, liczba . . . opatrzony i pod ta liczba w tutejszym regestrze statków zapisany, o . . . . . wytrzymałości, w roku . . . . zbudowany, którego załoga normalna liczy****) . . . . . osób (razem z dowódca), był szczegółowo i starannie zbadany przez biegłych do tego ustanowionych i obowiazanych i uznany za dobry i zdatny do żeglugi po jeziorze bodeńskiem.

Na zasadzie tej rewizyi technicznej pozwolono właścicielowi rzeczonego statku używać tegoż do żeglugi na jeziorze bodeńskiem dopóty, dopóki będzie sie znajdował w dobrym stanie.

W dowód czego wygotowany został niniejszy patent żeglarski pod pieczęcia urzędową.

Bregencya, dnia . . . . .

(L. S.) C. k. Starostwo bregenckie.

(Podpis:)

¹) Nazwa statku lub wyrażenie, 12 statek jej nie ma.

^{**)} Nazwisko właściciela. Siedziba właścieiela.

**** Ność osób.

2, 3 strona.

Li czba bieżąca	Uwagi urzędowe co do zaszłych zmian

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVI. — Wydana i rozesłana dnia 14 czerwca 1884.

91.

Ustawa z dnia 8 czerwca 1884,

o nabyciu kolei pilzeńsko-brzeźnieńskiej (chomutowskiej) na rzecz państwa.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykul I.

Niniejszem zatwierdza się umowę poniżej zamieszczoną, przez ministerstwo handlu i skarbu w imieniu Rządu z jednej a Spółka akcyjną: "C. k. uprzyw. kolei pilzeńsko-brzeźnieńskiej (chomutowskiej)" za przystąpieniem kuratorów ustanowionych sądownie do wspólnego zastępowania praw posiadaczy obligacyj pierwszorzędnych I i II emisyi rzeczonej Spółki kolejowej, w Wiedniu dnia 26 kwietnia 1884 zawartą a tyczącą się nabycia na rzecz państwa linij kolejowych Spółki.

Ciężar, spadający na Rząd, gdy obejmie na siebie w myśl postanowień w §. 2, lit. a) i §. 3 umowy niniejszej zawartych, pożyczkę pierwszorzędną, majacą uledz konwersyi, w skutek czego mogą być wydane nowe obligacye pierwszorzędne, których oprocentowanie i spłata nie będzie podlegała potrąceniu na podatek, opłaty itp. nie może wynosić więcej, jak spłata tych rat rocznych, które są potrzebne na odsetki po cztery od sta i na umorzenie kapitału dłużnego w sumie 11,940.000 zł. w. a. srebrem, w okresie umorzenia od dnia 1 lipca 1884 do

dnia 1 lipca 1963, w wartości imiennej w srebrze.

Artykuł II.

Upoważnia się Ministra handlu, aby celem nabycia kolei żelaznej pilzeńskobrzeźnieńskiej (chomutowskiej) na rzecz państwa, wydał obligacye kolejowe, niosące od dnia 1 lipca 1884 po cztery od sta rocznie w walucie austryackiej papierami, najpóźniej w przeciągu 79 lat od tego terminu, w wartości imiennej wal. austr. papierami spłacić się mające, których odsetki i raty amortyzacyjne nie będą podlegały żadnemu potrąceniu na podatek, opłaty itp. i które, stósownie do §. 3 umowy mają być na obu liniach kolei żelaznej pilzeńsko-brzeźnieńskiej (chomutowskiej) prawem zastawu zabezpieczone, w ogólnej sumie imiennej 7,157.600 zł. wal. austr. papierami.

Artykul III.

Odpowiednia część należacej się Rządowi według §. 4 umowy jako udział w czystych dochodach linii pilzeńsko-klattowsko-eisensteinskiej, aż do 1 lipca 1884 narosłych, kwoty 1,310.000 zł. wal. austr. papierami, użyć należy na umorzenie długów nieustalonych, według §. 11 umowy na karb skarbu objąć się mających, tamże bliżej oznaczonych, w kwocie 183.670 zł. 24 c. i 217.059 zł. 96 c. z odsetkami bieżącemi od 1 lipca 1884.

Artykuł IV.

Ruch na kolei będącej przedmiotem ustawy niniejszej utrzymywać ma Rząd na własny rachunek i przekazanie utrzymywania go osobie prywatnej lub Spółce mogłoby nastąpić tylko na zasadzie ustawy, gdyby w tej mierze została wydana.

Artykuł V.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia. Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi handlu i Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 8 czerwca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

Umowa

która między

c. k. Ministerstwami handlu i skarbu w imieniu c. k. Rządu z jednej a c. k. uprzywilejowaną koleją żelazną pilzeńsko-brzeźnieńską (chomutowską) za przystąpieniem ustanowionych sądownie kuratorów do wspólnego zastępowania praw posiadaczy obligacyj pierwszorzędnych I i II emisyi rzeczonej Spółki kolejowej z drugiej strony, w przedmiocie nabycia na rzecz państwa linij kolejowych Spółki pod następującemi warunkami została zawarta:

§. 1.

C. k. uprzywilejowana kolej pilzeńsko-brzeźnieńska (chomutowska) przelewa na Rząd własność i eksploatacyą wszystkich swoich linij kolejowych ze wszystkiemi prawami, służącemi jej na zasadzie Najwyższych koncesyj z dnia 21 kwietnia 1870 (Dz. u. p. Nr. 111) i z dnia 13 listopada 1872 (Dz. u. p. Nr. 19), umów z dnia 23 kwietnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 52) i z dnia 1 maja 1876 (Dz. u. p. Nr. 74) z Rządem zawartych, tudzież wszelkich pod jakąkolwiek nazwą istniejących tytułów prawnych.

W szczególności stanowią przedmiot przelewu:

a) Kolej pilzeńsko-brzeźnieńska (chomutowska) od Pilzni do Brzezna z odnogą na Żatec do Mostu i Duchcowa;

tudzież kolej pilzeńsko-klattowsko-eisensteinska — dla którychto obu linij głównych istnieją dwa wykazy w księdze kolei żelaznych c. k. Sądu krajowego w Pradze, jakoteż wszystkie koleje podjazdowe, własnością Spółki będące, z wyjątkiem jedynie kolei podjazdowej deggendorfskiej i wszelkie inne nieruchomości Spółki, mianowicie zaś grunta, nabyte z powodu budowy kolei, lecz nie zapisane w księdze dla kolei żelaznych.

- b) Wszystkie przynależytości do stanu i ruchu linij kolejowych Spółki służące, park wczowy, przedmioty wszelkiego rodzaju do urządzenia potrzebne, rzeczy inwentarskie, zapasy materyałów a mianowicie te ostatnie w ilości odpowiadającej dotychczasowemu obrotowi.
- c) Fundusze (§. 10), tudzież kaucye z prawami i obowiązkami na nich ciężącemi.

Natomiast wyjmują się od przeniesienia na Rząd prócz wzmiankowanej już kolei dowozowej deggendorfskiej: zakład deggendorfski do przeładowywania i przedsiębiorstwo żeglarskie, będące z nim w związku, tudzież kopalnia węgla brunatnego St. Jan pod Kutterczycami do Spółki należąca;

nakoniec ów grunt w ilości 3764·46 metrów kwadratowych, czyli 1046·5 sążni kwadratowych ze stanu posiadania Spółki według wykazu 240 pilzeńskiej księgi gruntowej, do Spółki należącego, którego odprzedanie gminie miasta Pilzni jest w toku.

§. 2.

Wynagrodzenie za nabycie kolei żelaznej, w §. 1 wzmiankowanej, umówione zostało w sposób następujący:

a) Rząd obejmuje dług pierwszorzędny I emisyi z dnia 20 lutego 1872, w sumie, która po strąceniu imiennej kwoty kapitałowej 60.000 zł. za wylosowane dotychczas obligacye udziałowe, z pierwotnego kapitału długu imiennie 12,000.000 zł. wynoszącego, pozostała, to jest imiennie 11,940.000 zł. wal. austr. srebrem, jako dłużnik jedyny, pod warunkiem, że stopa procentowa tego długu będzie zniżona z pięciu od sta na cztery od sta srebrem wal. austr.

Ciężar, spadający przez to na skarb państwa, nie może wynosić więcej, aniżeli potrzeba, aby od kapitału długu, 11,940.000 zł. wal. austr. srebrem wynoszącego, równemi ratami opłacić odsetki po cztery od sta na rok w srebrze wal. austr., począwszy od 1 lipca 1884 półrocznie

z dołu i kapitał ten umorzyć najpóźniej aż do 1 lipca 1963 w srebrze wal. austr.

Zaległe odsetki lub raty amortyzacyjne z czasu przed 1 lipca 1884 przechodzą na rachu-

nek Spółki umowę zawierającej.

b) Rząd zrzeka się praw wierzyciela Spółki z tytułu zaliczek na budowę w sumie 7,000.000 zł. wal. austr. stósownie do umowy z dnia 23 kwietnia 1874 i z dnia 1 maja 1876 udzielonych, tudzież z tytułu objęcia 69.999 sztuk obligacyj udziałowych długu pierwszorzędnego II emisyi, bez uszczerbku dla utrzymanego w mocy prawa do dotychczasowego czystego dochodu z linii pilzeńsko-klattowsko-eisensteinskiej (§. 4).

Prawo zastawu dla wierzytelności hipotecznej skarbu państwa w sumie 7,000.000 zl., jakoteż dla obligacyj udziałowych II emisyi przez Rząd objętych, w sumie imiennej 10,499.850 zł.

srebrem, w księdze dla kolei żelaznych zapisane, ma być hipotecznie wykreślone.

c) Rząd zapłaci c. k. uprzywilejowanej kolei żelaznej pilzeńsko-brzeźnieńskiej (chomntowskiej) sumę imienną 7.157.600 zł., wyraźnie siedm milionów sto pięćdziesiąt siedm tysięcy sześćset złotych wal. austr. papierami w obligacyach kolejowych rządowych, podzielonych na 35.788 sztuk po 200 zł. wal. austr. papierami, z których każde 5 sztuk mogą być połączone w sztuki po 1.000 zł.

Te obligacye kolejowe, od których odsetki będą płacone od 1 lipca 1884 w równych ratach rocznych po cztery od sta rocznie papierami, bez wszelkiego potrącenia na podatek, opłaty itp., umorzone być mają, począwszy od tego terminu, najpóźniej do 1 lipca 1963 papierami w wal. austr. podług planu amortyzacyjnego, który Rząd ustanowi, przyczem Rząd zastrzega sobie prawo spłacenia kiedykolwiek także większej ilości sztuk obligacyj, aniżeliby podług planu amortyzacyjnego przypadala.

Rzeczone obligacye kolejowe będą zawierały kupony półroczne płatne z dołu dnia 2 stycznia i 1 lipca, z których pierwszy będzie płatny dnia 2 stycznia 1885. Dla zabezpieczenia rzeczonych obligacyj kolejowych zapisane będzie prawo zastawu w księdze dla kolei żelaznych wspólnie na linii pilzeńsko-brzeźnieńskiej (chomutowskiej) w drugim a na linii pilzeńsko-klattowsko-eisensteinskiej w pierwszym stopniu.

Z tych obligacyj kolejowych Spółka użyć ma sumy imiennej $1^4/_2$ miliona na wykupienie obligacyj pierwszorzędnych II emisyi nie będących w posiadaniu Rządu, w takiejże wartości imiennej

1¹/_o miliona złotych.

§. 3.

C. k. uprzyw. kolej żelazua pilzeńsko-brzeźnieńska (chomutowska) zobowiązuje się, w porozumieniu z kuratorem obligacyj pierwszorzędnych I emisyi, wykonać położoną przez c. k. Rząd w §. 2 lit. a) za warunek redukcyą odsetek przez konwersyą, w taki sposób, że będące teraz w obiegu 79.600 sztuk pięćprocentowych obligacyj pierwszorzędnych I emisyi po 150 zł. wal. austr. srebrem, wymienione będą za takąż ilość nowych obligacyj udziałowych czteroprocentowych po 150 zł. wal. austr. srebrem, których odsetki i kwoty amortyzacyjne nie będą podlegały żadnemu potrąceniu na podatek, opłaty itp. Tekst nowych tytułów dłużnych, w którym dłużnikowi ma być zastrzeżone prawo spłacenia kiedykolwiek także większej od przypadającej według planu amortyzacyi, ilości sztuk obligacyj, jakoteż w ogóle warunki wykonania tej konwersyi, podlegają zatwierdzeniu c. k. Rządu.

Nowe obligacye winny zawierać kupony półroczne płatne z dołu 2 stycznia i 1 lipca, z których

pierwszy będzie płatny 2 stycznia 1885.

Prawo zastawu, zabezpieczające pożyczkę pierwszorzędną I emisyi z dnia 20 lutego 1872 w obu wykazach księgi kolei żelaznych dla stanu posiadania Spółki kolejowej istniejących, ma być wykreślone, jednocześnie zaś prawo zastawu, dla zabezpieczenia nowych czteroprocentowych, przez wymianę w obieg wypuścić się mających obligacyj udziałowych, w ogólnej sumie imiennej 11,940.000 zł. wal. austr. srebrem, zahipotekowane będzie wspólnie w księdze dla kolei żelaznych na linii pilzeńsko-brzeźnieńskiej (chomutowskiej) w pierwszym a na linii pilzeńsko-klattowsko-eisensteinskiej w drugim stopniu.

Koszta konwersyi ponosi c. k. uprzyw. kolej żelazna pilzeńsko-brzeźnieńska (chomutowska). Gdyby z powodu konwersyi trzecie osoby wystąpiły z roszczeniami, Spółka kolejowa, umowę zawic-

rająca, ma je zaspokoić a względnie zasłonić Rząd od skargi i szkody.

§. 4.

Należącą się c. k. Skarbowi część czystych dochodów linii pilzeńsko-klattowsko-cisensteinskiej, ustanawia się za czas od otwarcia tej linii aż do dnia 30 czerwca 1884, stosunkowo razem z odsetkami w sumie 1,310.000 zł., wyraźnie milion trzysta dziesięć tysięcy złotych wal. austr. papierami. Suma ta będzie złożona dnia 1 lipca 1884 gotówką w c. k. kasie naczelnej rządowej w Wiedniu lub w kasie głównej krajowej w Pradze.

Reszta zaś czystego dochodu linii pilzeńsko-klattowsko-eisensteinskiej za czas od jej otwarcia aż do dnia 30 czerwca 1884 dostanie się posiadaczom obligacyj pierwszorzędnych II emisyi, nie

będących własnością Rządu, w sumie imienej 11/2 miliona złotych.

Przez rzeczony rozdział czystego dochodu linii pilzeńsko-klattowsko-eisensteinskiej, roszczenia posiadaczy obligacyj pierwszorzędnych II emisyi do spłacenia im kuponów należących się od emisyi aż do dnia 30 czerwca 1884, zostają umorzone i przeto ani Rząd ani inni posiadacze obligacyj pierwszorzędnych nie mogą już nie więcej żądać od c. k. uprzyw. kolei pilzeńsko-brzeźnieńskiej (chomutowskiej) z tytułu tych kuponów.

Z powodu objęcia 69.999 sztuk obligacyj pierwszorzędnych II emisyi, dokonanego w myśl umowy z dnia 1 maja 1876 (Dz. u. p. Nr. 74) a mianowicie co do ceny objęcia tych obligacyj przez Rząd zapewnionej, żadna ze stron umawiających się nie może narzucać drugiej dalszego żądania.

§. 5.

Oprócz długu pierwszorzędnego I emisyi a względnie pożyczki konwersyjnej czteroprocentowej, ktora zajmie jego miejsce, tudzież objętych w myśl §fu 11 umowy niniejszej spłat kontraktowych, nie bierze Rząd na siebie żadnych innych jakiegobądź rodzaju długów Spółki. W szczególności przeto wyłączają się od objęcia przez Rząd obowiązki Spółki z tytułu emisyi nie subskrybowanej przez Rząd części obligacyj pierwszorzędnych II emisyi w sumie imiennej $1^{1}/_{2}$ miliona złotych srebrem, tudzież dług nieustalony Spółki.

Za nabycie linij kolejowych w §fie 1 wyszczególnionych, nie będzie Rząd w żadnym razie obowiązany zapłacić więcej nad to, co w §§. 2 i 11 jest ustanowione.

Gdyby Rząd z jakiegokolwiek powodu był zniewolony zapłacić więcej, będzie miał prawo żądać od Spółki zwrotu albo nawet ściągnąć należytość bez pośrednictwa sądów z obligacyj kolejowych, które będą się jeszcze znajdowały w kasie rządowej.

§. 6.

C. k. uprzywilejowana kolej żelazna pilzeńsko-brzeźnieńska (chomutowska), począwszy od dnia dzisiejszego, nie ma prawa rozrządzać bez poprzedniczego pozwolenia c. k. ministerstwa handlu swojemi funduszami zasobowemi, tudzież funduszami, któremi zawiaduje, sprzedawać lub zastawiać cokolwiek z własności, stósownie do §fu 1go na Rząd przeniesionej, zmieniać przedmiot przedsiębiorstwa, przyjmować nowe zobowiązania, przechodzące zakres prawidłowego biegu interesów, albo też rozwiązać się w inny sposób, niż w umowie niniejszej przepisany. Za ubytki, któreby powstały w skutek niedotrzymania powyższych zobowiązań, jest Spółka odpowiedzialna.

§. 7.

Linie kolejowe Spółki, razem z przynależytościami, w §fie 1 wyszczególnionemi, oddane będą Rządowi w dobrym stanie, do utrzymywania ruchu sposobnym, dnia pierwszego tego miesiąca, co nastąpi po miesiącu, w którym umowa niniejsza stanie się dla obu stron obowiązującą.

Jeżeliby w tym względzie wady znalezione zostały, Spółka zobowiązuje się usunąć je przed oddaniem kolei, w przeciwnym razie Rząd miałby prawo uczynić to na koszt Spółki i zastosować ustęp końcowy Sfu 5go.

Linie Spółki obrnicko-mostowską i żaboblicko-brzeźnieńską, na których za zezwoleniem Rządu ruch nie jest utrzymywany, oddać należy Rządowi w teraźniejszym stanie.

Zapasy gotówki i papiery publiczne, które w dniu oddania linij kolejowych Spółki, będą się znajdowały w kasach Spółki, oddać również należy Rządowi, z zastrzeżeniem obliczenia ze Spółką, stósownie do Sfu 9go.

§. 8.

Spółka oddając c. k. Rządowi linie swoje, odda mu zarazem wszystkie dokumenty, plany, książki, rachunki i całe swoje archiwum, z wyjątkiem tych książek i pism, które tyczą się wyłącznie przedmiotów majątku, w §fie 1 wzmiankowanych, od przeniesienia na Rząd wyłączonych, a Rząd zachowywać będzie te dokumenty i dowody przez czas, postanowieniami kodeksu handlowego przepisany, w taki sposób, aby rada zawiadowcza i wszyscy reprezentanci Spółki mogli z nich bez trudności korzystać.

§. 9.

Aż do dnia 30 czerwca 1884, ruch na liniach kolejowych Spółki utrzymywany będzie na rachunek Spółki. W dniu tym książki zostaną zamknięte a od 1 lipca 1884 zacznie się utrzymywanie ruchu na rachunek Rządu.

Ponieważ wierzytelności Spółki, pochodzące z okresu przed dniem 1 lipca 1884, pozostają własnością Spółki a z drugiej strony Rząd nie obejmuje innych passywów Spółki, prócz tych, które w umowie niniejszej są wzmiankowane, przeto, o ile Rząd ściągnie wierzytelności Spółki lub zapłaci za nią należytości, do objęcia których nie był obowiązany, nastąpi wzajemne obliczenie.

Podług rezultatu tego obliczenia, do którego wciągnięte oraz będą zasoby kasowe, stósownie do Sfu 7go przez Rząd tymczasowo objęte, strona obowiązana do wyrównania rachunku zapłaci drugiej to, coby się jej należało. Nawet jeszcze przed stanowczem obliczeniem, mają być Spółce wypłacone części należytości w miarę rozrządzalnych funduszów.

§. 10.

Rząd przyjmuje wszystkie osoby, pełniące służbę na kolei pilzeńsko-brzeźnieńskiej (chomutowskiej) i zabezpiecza im prawa nabyte przed dniem dzisiejszym, jakoteż nabyte po tymże dniu za wyraźnem zezwoleniem c. k. Rządu, bez względu, czy prawa te opierają się na porządku służbowym i prawidłach, tyczących się uregulowania płac tychże osób, czyli też na szczególnych umowach służbowych i osobom tym zapewnia wyraźnie mianowicie utrzymanie w mocy praw do zaopatrzenia, tudzież wszelkich innych praw nabytych na zasadzie obowiązującego obecnie statutu emerytalnego kolei pilzeńsko-brzeźnieńskiej.

Utworzony staraniem kolei pilzeńsko-brzeźnieńskiej (chomutowskiej) dla jej urzędników i sług, tudzież ich wdów i sierót instytut emerytalny, jakoteż kasę zapomogową dla chorych sług kolejowych, obejmuje również Rząd z zastrzeżeniem połączenia ich z takiemiż instytucyami zarządu kolei rządowych.

Rząd wchodzi we wszystkie prawa i obowiązki, które Spółce kolei pilzeńsko-brzeźnieńskiej (chomutowskiej) we względzie powyższych instytucyj, stósownie do istniejących stosunków służą lub na niej ciężą. Atrybucye, służące według tych statutów Radzie zawiadowczej Spółki, wykonywać będzie c. k. administracya państwa.

Tym osobom, którym zarząd kolei pilzeńsko-brzeźnieńskiej wyznaczył emerytury lub stałe zapomogi roczne, wypłacane będą te emerytury lub zapomogi i w przyszłości podług tego jak zostały wyznaczone.

§. 11.

Od dnia 1 lipca 1884, Rząd zajmie miejsce c. k. uprzyw. kolei żelaznej pilzeńsko-brzeźnieńskiej (chomutowskiej) we wszystkich kontraktach, tyczących się wspólużywania dworców kolei, które się z nią stykają i ruchu w tychże, jakoteż tyczących się ruchu na łączących się z nią kolejach i na kolejach podjazdowych.

Co do innych umów, tyczących się bądź utrzymania linij kolejowych Spółki, bądź też ruchu na tychże, Rzad wejdzie bezzwłocznie od dnia 1 lipca 1884 w te umowy, które, pomimo łączącego się z niemi czasowego obciążenia przedsiębiorstwa kolejowego, uzna za odpowiednie interesom nabytych linij. Mianowicie zaległą jeszcze z tytułu kupna odnogi nürschanskiej należytość w sumie 183.670 zł. 24 c., tudzież zaległą aż dotąd należytość za nabyte w r. 1881 200 wozów na węgle w sumie 217.059 zł. 96 c. z odsetkami od dnia 1 lipca 1884 weźmie Skarb państwa na siebie bez żądania, aby mu je Spółka zwróciła, przyczem postanawia się wyraźnie, że Spółka opłacić ma jeszcze odsetki bieżące od tych sum aż po dzień 30 czerwca 1884.

Natomiast zastrzega solie Rzad odmówienie przejecia tych umów, które uzna za niezgodne

z interesami ruchu na kolejach rzadowych.

§. 12.

Obligacye kolejowe w snmie imiennej 7,157.600 zł. wal. austr. papierami, które Rząd przyznaje c. k. uprzyw. kolei żelaznej pilzeńsko-brzeźnieńskiej (chomutowskiej) stósownie do §fu 2 lit. c), będą Spółce niezwłocznie wydane, gdy:

- a) wzmiankowana w §fie 4 suma 1,310.000 zł. wal. austr. w gotówce zostanie w kasie państwa złożona;
- b) w myśl postanowień, zawartych w śfie 2 lit. a) i w śfie 3, prawo zastawu, ciężące wspólnie na obu liniach Spółki pilzeńsko-brzeźnieńskiej (chomutowskiej) i pilzeńsko-klattowsko-eisensteinskiej, ku zabezpieczeniu praw posiadaczy obligacyj udziałowych pięćprocentowej pożyczki pierwszorzędnej I emisyi w sumie imiennej 12,000.000 zł. wal. austr. srebrem, będzie w księdze dla kolei żelaznych hipotecznie wykreślone, prawo zastawu dla nowych czteroprocentowych obligacyj udziałowych w sumie imiennej 11,940.000 zł. wal. austr. srebrem, które na miejsce obligacyj pierwszorzędnych I emisyi mają być wydane, zostanie na kolei pilzeńsko-brzeźnieńskiej (chomutowskiej), w księdze dla kolei żelaznych zahipotekowane i zawarowana konwersya pięćprocentowej pożyczki pierwszorzędnej I emisyi, na czteroprocentową pożyczkę pierwszorzędną, zostanie w zupełności dokonana;
- c) prawo zastawu, ciężące na stanie posiadania Spółki ku zabezpieczeniu pożyczki pierwszorzędnej II emisyi w sumie imiennej 11,999.850 zł. wal. austr. srebrem w obu do tego istniejących wykazach hipotecznych księgi dla kolei żelaznych będzie wykreślone i nie objęta przez Rząd część pożyczki pierwszorzędnej II emisyi, składająca się z 10.000 sztuk obligacyj udziałowych po 150 zł. srebrem ogółem wartości imieunej 1½ miliona złotych, będzie Rządowi wydana;
- d) prawo własności państwa będzie zahipotekowane w księdze dla kolei żelaznych a mianowicie w obu wykazach hipotecznych, dla stanu posiadania Spółki istniejących; nakoniec gdy
- e) Spółka wygotuje dokumenty potrzebne do nabycia własności kolei podjazdowych i wszelkich iunych nieruchomości, stósownie do §fu 1go na własność państwa przechodzących a nie będących przedmiotem księgi dla kolei żelaznych.

Zresztą zastrzega sobie Rząd, że ponieważ z wykonania umowy niniejszej mogłyby wyniknąć niepokryte roszczenia do Spółki, przeto zatrzyma w razie potrzeby dla ich zabezpieczenia odpowiednią część obligacyj kolejowych i rozrządzi nią bez interwencyi sądu. Zatrzymauie to będzie jednak uchylone, gdy po upływie terminu do zgłoszenia się wierzycieli, okaże się, że interesa Skarbu państwa nie są zagrożone, ani ze względu na passywa, z któremi się zgłoszono do majątku likwidacyjnego Spółki, ani z żadnych innych przyczyn.

Obligacye kolejowe, przeznaczone na wykupienie obligacyj pierwszorzednych II emisyi w sumie 1½ miliona złotych, nie będących w posiadaniu Rządu, mają jednak być wydane w takiejże sumie imiennej także przed dokonaniem konwersyi obligacyj pierwszorzędnych I emisyi, po dopełnieniu innych warunków, wyżej pod a) aż do e) sformułowanych, jak będzie można najrychlej.

Suma wydać się mająca w tych obligacyach kolejowych nie ma także być wstrzymana z powodu

roszczeń niepokrytych.

C. k. uprzyw. kolej żelazna pilzeńsko-brzeźnieńska (chomutowska) zobowiązuje się, że po otrzymaniu rzeczonych obligacyj kolejowych będzie akcye Spółki w miarę ich ściągania, odsyłała do c. k. naczelnej kasy państwa, w celu uczynienia ich niezdatnemi do użytku.

§. 13.

Akty hipoteczne, potrzebne do zapisania umowy niniejszej w księdze dla kolei żelaznych, wygotowane będą za porozumieniem się obu stron.

Zresztą c. k. uprzyw. kolej żelazna pilzeńsko-brzeźnieńska (chomutowska) zaręcza Rządowi wyraźnie, że w karcie ciężarów, oddziałe I obu, dla linii pilzeńsko-brzeźnieńskiej (chomutowskiej) i pilzeńsko-klattowsko-eisensteinskiej istniejących wykazów hipotecznych, w czasie hipotecznego przeniesienia własności na c. k. Skarb państwa, nie będą istniały żadne wpisy, prócz tych, które wyjednane zostały na rzecz pożyczki pierwszorzędnej I i II emisyi, tudzież na rzecz zaliczki na budowę w sumie 7,000.000 zł. od Skarbu państwa otrzymanej.

§. 14.

Po dopełnienin warunków umowy niniejszej nastąpi likwidacya kolei pilzeńsko-brzeźnieńskiej (chomutowskiej).

Likwidacya wykonana będzie podług przepisów kodeksn handlowego na rachunek Spółki.

§. 15.

Strony nmowę zawierające zrzekają się środków prawnych z powodu pokrzywdzenia nad połowę wartości.

§. 16.

Do wszystkich sporów, któreby z umowy niniejszej wyniknęły, uznaje się za "forum contractns" c. k. Sąd handlowy w Wiedniu.

§. 17.

Postanowienia umowy niniejszej będą miały dla kolei pilzeńsko-brzeżnieńskiej (chomutowskiej) taką samę moc, jak postanowienia statutowe i za zezwoleniem c. k. ministerstwa spraw wewnętrznych dołączone będą do statutu Spółki jako dodatek.

§. 18.

Umowa niniejsza jest wolna od stępli i opłat tak samo jak oparte na niej przeniesienia własności, konwersya obligacyj pierwszorzędnych, podania, wpisy hipoteczne, wygotowania, umowy i wszelkie inne dokumenty.

§. 19.

Obadwaj knratorowie posiadaczy obligacyj pierwszorzędnych I i II emisyi zastrzegają sobie zatwierdzenie umowy niniejszej przez Władzę kuratelną.

§. 20.

Umowa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej dla Spółki kolejowej, gdy ją przyjmie walne zgromadzenie akcyonaryuszów i Władza kuratelna zatwierdzi.

C. k. Rząd oświadcza, że uzna umowę za stanowczą wtedy, gdy porządkiem konstytucyjnym uzyska prawodawcze jej zatwierdzenie.

Gdyby umowa niniejsza nie uzyskała tego ostatniego zatwierdzenia aż do końca czerwca 1884, Spółka i kuratorowie będa wolni od umówionych zobowiązań.

Umowa niniejsza będzie spisana w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, wolnych od stępli i opłat, przez obie strony podpisana a podpisy Spółki kolejowej i kuratorów będą notaryalnie uwierzytelnione.

Jeden egzemplarz wręczony będzie c. k. ministerstwn handln, drngi c. k. uprzyw. kolei pilzeńsko-brzeźnieńskiej (chomutowskiej) a trzeci panom kuratorom wspólnie.

Wiedeń, dnia 26 kwietnia 1884.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVII. — Wydana i rozesłana dnia 18 czerwca 1884.

92.

Ustawa z dnia 5 czerwca 1884,

o budowie kolei żelaznej z Mostaru do Metkowic.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowie co następuje:

§. 1.

Upoważnia się c. k. Rząd do zezwolenia, aby na budowę kolei z Mostaru do Metkowic udzielona była Bośnii i Hercegowinie pożyczka w sumie równej rzeczywistym kosztom budowy, która jednak wynosić może najwięcej 1,700.000 złotych, a to z sum czynnych byłych przychodów centralnych, głównie zaś ze zgromadzonych dotąd i ciągle wpływających odsetków od tych sum czynnych wspólnych, pod tym warunkiem, aby koszta ogólne budowy tej kolei nie przekroczyły sumy 1,700.000. zł.

Odsetki i raty na umorzenie kapitału tej pożyczki pokrywane być mają z nadwyżek przychodów kolei mostarsko-metkowickiej, tudzież z przychodów krajowych Bośnii i Hercegowiny, o ile nie będą potrzebne na pokrycie wydatków

własnej zwyczajnej administracyi.

Pożyczke w ten sposób udzieloną a względnie każda zaległa sume odsetków i rat na umorzenie utrzymywać należy w ewidencyi na rzecz stanu czynnego byłych przychodów centralnych, jako wierzytelność, należącą się od Bośnii i Hercegowiny.

§. 2.

Kolej mostarsko-metkowicka wybudowana być ma jak kolej z waskim szlakiem.

§. 3.

Użycie sum czynnych wspólnych na te pożyczke nie bedzie w żadnym względzie stanowiło przeszkody do podziału tychże sum czynnych.

§. 4.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia pod warunkiem, jeżeli w krajach korony węgierskiej zgodne z nią przepisy nabędą mocy prawa i ogłoszone zostaną jednocześnie z ustawą niniejszą.

Wiedeń, dnia 5 czerwca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

93.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 8 czerwca 1884,

o zaprowadzeniu delegacyi komory cłowej w Castel Tesino.

W Castel Tesino w Tyrolu, w powiecie skarbowym trydenckim, zaprowadzona została delegacya komory pomocniczej tezzeńskiej, która otrzymała upoważnienia celnicze komory pomocniczej II klasy i rozpoczęła urzędowanie dnia 1 czerwca 1884.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 25 czerwca 1884.

94.

Ustawa z dnia 8 czerwca 1884,

o nabyciu a względnie wybudowaniu domów własnych dla poczt i telegrafów w Graden, Ołomuńcu i Opawie.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd, ażeby fundusze, potrzebne na kupienie lub wybudowanie domu dla poczt i telegrafów w Gradcu, tudzież na wybudowanie gmachów rządowych dla poczt, telegrafów, jakoteż urzędów miar i wag w Ołomuńcu i Opawie, a mianowicie:

dla Gradcu w sumie .						٠										360.000	zł.,	
dla Ołomuńca w sumie							-					٠	•	·		130.000	77	i
dla Opawy w sumie .						•										90.000	27	
		]	raz	em	р	ięć	se	t o	śm	dz	ies	iat	ty	sie	cy	580.000	zł.	_

przysposobił w taki sposób, by odsetki od zaciągnietych kapitałów wynosiły najwięcej pięć od sta i dług umorzony został w najmniej dwudziestu pięciu a najwięcej czterdziestu pięciu ratach rocznych.

§. 2.

Sumy rat płatnych zamieszczane będą corocznie w preliminarzu państwa a mianowicie w dziale wydatków ministerstwa handlu; natomiast wydatek dotych-czasowy ministerstwa handlu zmniejszany będzie w preliminarzu państwa o kwotę zaoszczędzanych czynszów.

Dochód roczny pobierany z dzierżawy lokali w tych budynkach zamieszczać należy w preliminarzu państwa w dziale pokrycia wydatków ministerstwa handlu.

(Poluisch.)

§. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej, nabywającej mocy od dnia ogłoszenia, porucza się Ministrowi handlu.

Wiedeń, dnia 8 czerwca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

95.

Ustawa z dnia 10 czerwca 1884,

zmieniająca przepisy Dodatku do Porządku obiorczego dla Rady państwa, tyczące się okręgów wyborczych w Galicyi, d) Gminy wiejskie l. 4 i l. 10.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Przepisy Dodatku do Porządku obiorczego dla Rady państwa zawarte w ustawie z dnia 1 lutego 1883 (Dz. u. p. Nr. 15) a tyczące się okręgów wyborczych w Galicyi d) Gminy wiejskie, l. 4, zmieniają się i opiewać mają jak następuje:

4. Nowy Sącz, Stary Sącz, Krynica, wybory odbywają się w Nowym Sączu;

Limanowa, Mszana Dolna, wybory w Limanowie;

Nowy Targ, Czarny Dunajec, Krościenko, wybory w Nowym Targu; Grybów, Ciężkowice, wybory w Grybowie.

§. 2.

Przepisy Dodatku do Porządku obiorczego dla Rady państwa, tyczące się okręgów wyborczych w Galicyi d) Gminy wiejskie, l. 10 zmieniają się i opiewać mają jak następuje:

Jasło, Frysztak, wybory odbywają się w Jaśle;

Gorlice, Biecz, wybory w Gorlicach;

Krosno, Zmigród, Dukla, wybory w Krośnie.

§. 3.

Ustawa niniejsza nabywa mocy, co się tyczy przepisów zawartych w §fie 1, od dnia ogłoszenia, co się tyczy przepisów zawartych w §fie 2 od tego dnia, w którym sąd powiatowy biecki rozpocznie urzędowanie.

Wiedeń, dnia 10 czerwca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

96.

Ustawa z dnia 10 czerwca 1884,

dozwalająca używania udziałowych zapisów dłużnych galicyjskiej pożyczki krajowej w sumie 3,800.000 zł. do lokowania dla korzyści kapitałów fundacyjnych, sierocych i tym podobnych.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Udziałowe zapisy dłużne pożyczki, na zasadzie upoważnień sejmu krajowego królestwa galicyjsko-lodomeryjskiego oraz Wielkiego księstwa krakowskiego, przez Wydział krajowy w celu przyczynienia się do pokrycia kosztów budowy kolei transwersalnej galicyjskiej, na wykupienie będących jeszcze w obiegu, sześć od sta niosących obligacyj pożyczki krajowej z r. 1873, tudzież na założenie i uposażenie banku krajowego, w sumie 3,800.000 zł. zaciągniętej, mogą być używane do lokowania dla korzyści kapitałów fundacyjnych, majątku zakładów, pod nadzorem publicznym zostających, jakoteż pieniędzy sierocych, powierniczych i depozytowych a po kursie gieldowym, jednak nie po nad wartość imienną, na kaucye służbowe i przemysłowe.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom spraw wewnętrznych, skarbu i sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 10 czerwca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

Dunajewski r. w.

97.

Ustawa z dnia 10 czerwca 1884,

o zawarciu umowy z reprezentacyą kraju Styryi we względzie tak zwanych należytości najazdowych Styryi z r. 1809.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd do zawarcia z reprezentacyą kraju Styryi umowy w załączce umieszczonej.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi skarbu. Wiedeń, dnia 10 czerwca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

Umowa,

zawarta pomiędzy c. k. ministerstwem skarbu w imieniu c. k. Rządu z zastrzeżeniem zatwierdzenia drogą prawodawczą z jednej strony a Wydziałem krajowym księstwa styryjskiego w imieniu tamtejszej reprezentacyi krajowej na zasadzie uchwały sejmu krajowego z dnia 14 lipca 1883 z drugiej strony, w przedmiocie tak zwanych należytości najazdowych Styryi z r. 1809.

- 1. Księstwo styryjskie zobowiązuje się, że gdy umowa niniejsza nabędzie mocy prawa, zniszczone zostaną niezwłocznie, w obecności delegata administracyi skarbu, znajdujące się w chwili, gdy umowa niniejsza mocy prawa nabędzie, w posiadaniu funduszu krajowego styryjskiego tak zwane obligacye pożyczki przymusowej stanów styryjskich, wydane na zasadzie rozpisania p życzki przymusowej przez byłą komisyę zwierzchniczą styryjską z dnia 28 lipca 1809 i z dnia 25 sierpnia 1809, po części pierwotnie 5 od sta, teraz 2½ od sta, po części pierwotnie 4 od sta, teraz 2 od sta niosące, jakoteż będące w przerzeczonym terminie w posiadaniu funduszu krajowego, bezprocentowe asygnacye kasowe w czasie najazdu francuskiego Styryi w r. 1809 za rekwizycye i dostawy wydane.
- 2. Rząd zobowiązuje się, że jak tylko umowa niniejsza nabędzie mocy prawa, zniszczone zostaną w obecności delegata Wydziału krajowego obligacye pożyczki przymusowej stanów styryjskich z r. 1809, które skarb państwa nabył po części przez wykupienie ich na gieldzie, głównie zaś przez odtrącenie na rachunek pożyczki rządowej z dnia 23 września 1851.
- 3. Ksiestwo styryjskie bierze na siebie wyłącznie własny swój obowiązek zaspokojenia a względnie przeistoczenia na dług krajowy wszelkich roszczeń z tytułów następujących, a mianowicie:
  - a) z tytułu obligacyj pożyczki przymusowej stanów styryjskich i asygnacyj kasowych nie przeznaczonych na zniszczenie w myśl ustępów 1 i 2 umowy niniejszej;

b) z tytułu tak zwanych niepokrytych należytości za dostawy, z powodu najazdu francuskiego na Styrya w roku 1809 a względnie z powodu ówczesnych rekwizycyj i dostaw przez urzędy obwodowe zlikwidowanych.

Ksiestwo styryjskie zobowiazuje się więc dołożyć starania, ażeby wzmiankowane wyżej pod a) i b) papiery obiegowe a względnie należytości najpóźniej w przeciągu lat trzech, licząc od chwili, gdy umowa niniejsza stanie się prawomocną, wywołane zostały z obiegu, bądź przez wykupienie, bądź przez konwersyą na tytuły dłużne kraju Styryi i umorzone, a to z zachowaniem tej zasady, że

1. obligacye pożyczki przymusowej winny być wykupione lub wymienione za taka kwotę, która na walutę austryacka zamieniona, uczyni kapitał renty 5 od sta niosacej i wyrównywającej prawnie opłacanym odsetkom po

2 od sta i 2½ od sta kapitalu pierwotnego, i

2. że za każde 100 zł. bankocetlami, asygnacyj kasowych i należytości nie dokumentalnych, liczone będą po 10 zł. wal. austr.

Koszta załatwienia tej czynności poniesie wyłącznie księstwo styryjskie.

- 4. Rząd zaś zobowiązuje się wydać księstwu styryjskiemu, jak tylko umowa niniejsza nabędzie mocy prawa, sumę imienną 400.000 zł., wyraźnie czterysta tysięcy złotych w obligacyach długu królestwi krajów w Radzie państwa reprezentowanych, niosących pięć od sta monetą papierowa bez potrącenia podatku, z odsetkami bieżącemi od dnia wydania.
- 5. Księstwo styryjskie zrzeka się wszelkich roszczeń do otrzymania od skarbu całkowitego lub częściowego wynagrodzenia wydatków, które z funduszu domestykalnego lub z innych funduszów krajowych, na opłatę odsetek i umorzenie tak zwanych obligacyj pożyczki przymusowej stanów styryjskich, wypuszczonych w obieg na zasadzie rozpisania pożyczki przymusowej z dnia 28 lipca 1809 i z dnia 25 sierpnia 1809, dotąd poniosło lub poniesie aż do chwili, gdy umowa niniejsza nabędzie mocy prawa.

Księstwo styryjskie zrzeka się oraz roszczeń do otrzymania wynagrodzenia za wyszczególnione w wykazie Wydziału krajowego styryjskiego z dnia 14 maja 1865 pretensye kraju do Rządu, w następujących kwotach, a mianowicie:

Liczba bieżaca 2 wykazu: nadwyżka dostaw zboża w roku 1820 w walucie wiedeńskiej 581 zł. 193/4 kr. (czyni w walucie austryackiej 244 zł. 16 c.).

Liczba bieżaca 7 wykazu: policzone Rzadowi certyfikaty za podwody w walucie wiedeńskiej 12.934 zł. 83/4 kr. (w wal. austr. 5.432 zł. 34 c.).

Liczba bieżaca 11 wykazu: koszta transportu wołów rzeźnych w roku 1806 w walucie wiedeńskiej 3.874 zł. 24³/₄ kr. (w wal. austr. 1.627 zł. 24¹/₂ c.).

Liczba bieżąca 12 wykazu: zapomoga udzielona miasteczku Frohnleiten w r. 1809 w walucie wiedeńskiej 400 zł. (w wal. austr. 168 zł.).

Liczba bieżąca 14 wykazu: zwroty należytości za podwody w walucie wiedeńskiej 113.035 zł. $34^3/4$ kr. (w wal. austr. 47.474 zł. $94^4/2$ c.).

Liczba bieżaca 15 wykazu: wynagrodzenie z tytułu defraudacyi Zieglera w walucie wiedeńskiej 16.274 zł. 24½ kr. (w wal. austr. 6.835 zł. 24½ c.).

Liczba bieżąca 19 wykazu: koszta nabycia gruntu dla tegoż szpitalu (czynią w wal. austr. 105 zł.).

Liczba bieżaca 20 wykazu: na budowe domu karnego w Carlau (po przeliczeniu na wal. austr. 9.660 zł. 68 c.).

Liczba bieżaca 21 wykazu: zaliczka kasie domestykalnej na zapłacenie rekwizycyj w r. 1809 w walucie wiedeńskiej 208.000 zł. (w wal. austr. 87.360 zł.).

Liczba bieżąca 22 wykazu: na budowe drogi z Friedbergu do Aspangu w walucie wiedeńskiej 2.223 zł. 50 kr. (w wal. austr. 934 zł.).

Liczba bieżąca 23 wykazu: należytości za podwody aż do 1798 (czynią w wal. austr. 3.150 zł. 32 c.).

- 6. Natomiast zrzeka się Rząd następujących pretensyj skarbu do kraju Styryi, a mianowicie:
  - a) zaliczek z funduszów państwa w sumie ogólnej 4,260.000 zł. w bankocetlach, danych kasom rekwizycyjnym w Gradcu w ratach 1809 i 1810 na pokrycie kosztów najazdu;

- b) zwrotu zatrzymanych przez stany styryjskie w latach 1809 aż do 1820 należytości za zboże i sumy kontrybucyjnej ogółem 2,715.133 zł. w walucie wiedeńskiej;
- c) zaliczek na podwody danych przez skarb stanom styryjskim w latach 1809 aż do 1816, w sumie ogólnej 1,236.517 zł. w walucie wiedeńskiej.
- 7. Umowa niniejsza wygotowana jest w dwóch jednobrzmiących nieostęplowanych egzemplarzach, przez c. k. Ministra skarbu, tudzież Starostę krajowego i dwóch członków Wydziału krajowego księstwa styryjskiego podpisanych, z których jeden zachowywany będzie w c. k. ministerstwie skarbu, drugi zaś w reprezentacyi krajowej księstwa styryjskiego.

Wiedeń, dnia 20 czerwca 1884.

Gradec, dnia 26 stycznia 1884.

Dunajewski r. w.

Maurycy Kaiserfeld r. w. Starosta krajowy.

J. Scholz r. w.

Payrhuber r. w. Członek wydziału krajowego. Członek wydziału krajowego.

98.

Ustawa z dnia 11 czerwca 1884,

zmieniająca S. 3 ustawy z dnia 20 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 78), o zakresie działania sądów woiskowych.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Pierwszy ustęp §fu 3go ustawy z dnia 20 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 78) o za-

kresie działania sadów wojskowych opiewać ma jak następuje:

"Urlopnicy, oficerowie w rezerwie nie będacy w czynnej służbie, jakoteż żołnierze i podoficerowie rezerwy i rezerwy dopełniającej przechodzą pod władze sadów wojskowych od dnia doręczenia rozkazu powolującego lub legalnego ogłoszenia tegoż, albo, jeżeli powołanie opiewa na dzień oznaczony, od dnia, na który powołanie opiewa, jeżeli zaś przyjęcie do czynnej służby wprzód nastapilo, od dnia przyjęcia."

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi sprawiedliwości, który w tej mierze działać ma w porozumieniu z wspólnem ministerstwem wojny.

Wiedeń, dnia 11 czerwca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

99.

Ustawa z dnia 11 czerwca 1884,

zmieniająca przepisy Dodatku do Porządku obiorczego dla Rady państwa, tyczące się okręgów wyborczych w Czechach, b) miasta l. 3 i l. 4.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Przepisy Dodatku do Porządku obiorczego dla Rady państwa, tyczące się okręgów wyborczych w Czechach, b) miasta, l. 3 i l. 4 zmieniają się i opiewać mają jak następuje:

3. Praga, Mala Strona, Jozefów, Wyszegrad;

4. Karlin, Smichów.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia. Wiedeń, dnia 11 czerwca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

100.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 13 czerwca 1884,

zmieniające ustęp 4 rozporządzenia z dnia 2 stycznia 1884 (Dz. u. p. Nr. 7), tyczącego się postępowania przy wywozie piwa we flaszkach, wysyłanego za linią cłową z żądaniem zwrotu podatku.

W porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu, stanowi się we względzie ustępu 4 rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 2 stycznia 1884 (Dz. u. p. Nr. 7), że flaszki piwem napełnione, należące do jednej posyłki najmniej 100litrowej, opakowane być mogą także w ten sposób, by w każdem osobnem opakowaniu (skrzyni, koszu lub beczce) znajdowała się ilość flaszek podzielna przez 12 lub też przez 25.

Dunajewski r. w.

101.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 14 czerwca 1884,

tyczące się zmian co do stanowisk inspektorów skarbowych w Górnej Austryi.

Odnośnie do rozporządzenia z dnia 4 stycznia 1874 (Dz. u. p. Nr. 11), tyczącego się niektórych zmian w organizacyi inspektorów skarbowych, podaje się do wiadomości co następuje:

Pieć górno-austryackich inspektoratów skarbowych zmniejsza sie od 1 lipca

1884 i ustanawia tymczasowo cztery inspektoraty skarbowe.

Stanowiska inspektorów skarbowych i inspektorów starszych, jakoteż rozległość ich okręgów, wykazane są w przegladzie poniżej zamieszczonym.

Dunajewski r. w.

Przegląd

stanowisk, tudzież rozległości okręgów urzędowych inspektorów skarbowych i inspektorów starszych w Górnej Austryi.

Stanowisko	Kategorya służbowa	Rozległość okręgu
Linz	Inspektor skarbowy starszy	Stolica kraju Linz i powiaty administracyjne linzki, freistadzki, pergski, steyrski i kirchdorfski.
Wels	Inspektor skarbowy	Powiaty administracyjne welski, riedski i gmundeński.
Braunau	Inspektor skarbowy starszy	Powiaty administracyjne brannanski i vöcklabrucki.
Schärding	Inspektor skarbowy	Powiaty administracyjne schärdingski i rohrbacbski.

102.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 1884,

tyczące się przyłączenia gminy Bieńkówki do okręgu Sądu powiatowego makowskiego w Galicyi.

Na zasadzie ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) oddziela się gminę Bieńkówkę od okręgu Sądu powiatowego myślenickiego i przyłącza do okręgu Sądu powiatowego makowskiego.

Rozporzadzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 stycznia 1885.

Pražák r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIX. — Wydana i rozesłana dnia 27 czerwca 1884.

103.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 23 czerwca 1884,

tyczące się organizacyi zarządu kolei żelaznych rządowych w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych i ustanawiające siedziby Dyrekcyj ruchu kolei żelaznych, które na zasadzie tejże organizacyi mają być zaprowadzone.

Podaje się niniejszem do wiadomości zatwierdzoną Najwyższem postanowieniem z dnia 8 czerwca 1884 organizacyą zarządu kolei żelaznych rządowych w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, nadmieniając, że w §. 35 tejże zamieszczone są postanowienia co do terminu, od którego organizacya ma być zaprowadzona, przyczem oznajmia się, że c. k. Dyrekcya budowy kolei żelaznych rządowych zjednoczona będzie z Dyrekcyą główną od dnia 1 października b. r.

Zarazem na zasadzie przyzwolenia udzielonego przerzeczonem Najwyższem postanowieniem, przeznacza się na siedziby c. k. Dyrekcyj ruchu, które w myśl nowej organizacyj mają być utworzone, Wiedeń, Linz, Insbruck, Bielak, Budjejowice, Pilzeń, Pracz Kraków, Lwów, Polici Splict

jowice, Pilzeń, Pragę, Kraków, Lwów, Polje i Spljet.

Pino r. w.

Organizacya

zarządu kolei żelaznych rządowych w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych.

I. Postanowienia ogólne.

§. 1.

Ruchem na kolejach państwa, któremi Rząd na własny rachunek zawiaduje, jakoteż na kolejach prywatnych, w administracyi rządowej będących, zarządza, tudzież budową kolei rządowych kieruje pod zwierzchniczym nadzorem Ministra handlu, Władza wspólna, temuż bezpośrednio podlegająca, która urzęduje niezależnie od wszystkich innych spraw kolejowych ministerstwa handlu i zowie się: "c. k. Dyrekcyą główną kolei austryackich rządowych".

Dyrekcya główna ma być w sprawach rzeczonego zakresu czynnikiem wykonawczym Ministra handlu i w przymiocie tym ma reprezentować przerzeczone koleje jako sieć łączną mianowicie w obec Władz wojskowych naczelnych, tudzież w obec innych zakładów komunikacyjnych i w Związku niemieckich zarządów kolejowych.

W razie uruchomienia wojska, Dyrekcya główna wstępuje natychmiast do zarządu naczelnego transportów wojskowych.

§. 2.

Do kierowania na kolejach w §. 1 wzmiankowanych, służbą ruchu miejscowego w okręgach, których rozległość będzie zależała od potrzeb obrotu, ustanawiają się pod zwierzchnictwem Dyrekcyi głównej urzędy, noszące nazwę "c. k. Dyrekcya ruchu kolei żelaznych".

Ruchem zakładu przewoźniczego i żeglugą na jeziorze bodeńskiem zawiadywać będzie osobna inspekcya żeglarska w Bregencyi, podlegająca bezpośrednio Dyrekcyi głównej.

§. 3.

Miejscową służbę ruchu na kolejach w §. 1 wzmiankowanych, uorganizowaną ze względem na potrzeby miejscowe i w ogóle z oddzieleniem od siebie trzech głównych gałęzi służby, sprawować będą następujące w hierarchyi najniższe czynniki:

- a) służbę nadzorczą, jakoteż służbę konserwacyi kolei i budowniczą dla tych budowli, dla których osobne zarządy budownicze nie są ustanowione, wydziały konserwacyi kolei;
- b) służbę obrotową i handlową, stacye (przestanki), z których ważniejsze zwać się będą: "c. k. Urząd ruchu kolei" i otrzymają szerszy zakres działania;
- c) służbę pociągową i warsztatową, po części zarządy palarni, po części zarządy warsztatów.

Oprócz wydziałów konserwacyi kolei ustanowione być mogą do kierowania nowemi budowami na kolejach żelaznych, na których Rząd ruch utrzymuje, osobne urzędy techniczne (wydziały, zarządy budownicze).

§. 4.

Nowe koleje żelazne, które mają być budowane kosztem rządowym, budowane będą przez zarządy budownicze do tego celu ustanowione, podlegające bezpośrednio Dyrekcyi głównej, którym podlegają wydziały pojedynczych przestrzeni budowy.

§. 5.

Do wydawania opinij w sprawach ekonomicznych, tyczących się obrotu kolejowego, przydaje się Ministrowi handlu Radę kolei rządowych.

§. 6.

Koszta naczelnego zarządu ruchu kolei rządowych, równie jak koszta budowy kolei rządowych, rozkładane będą na pojedyncze koleje w stosunku, który ustanowi ministerstwo handlu.

8. 7.

Jezykiem służbowym zarządu kolei żelaznych rządowych jest niemiecki.

Ten język mianowicie używany będzie w całej wewnętrznej służbie, jakoteż do korespondencyj wszystkich czynników zarządu kolei rządowych między sobą. Wszystkie czynniki zarządu kolei rządowych korespondować mają z Władzami wojskowemi i cywilnemi w języku niemieckim.

Ustanowione jednak w Galicyi dyrekcye ruchu kolei żelaznych, jakoteż urzędy im podlegające w tymże kraju, mają stósownie do obowiązującego tamże rozporządzenia ministeryalnego z dnia 5 czerwca 1869, wydanego na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 4 czerwca 1869, używać polskiego języka do korespondencyj z rządowemi niewojskowemi Władzami, urzędami i sądami krajowemi, jakoteż z tamtejszemi władzami i czynnikami autonomicznemi. Postanowienie to nie stosuje się do wzajemnych stosunków rzeczonych Dyrekcyj ruchu kolei żelaznych i niższych urzędów między sobą albo z urzędami i czynnikami służby pocztowej i telegraficznej w kraju będącemi.

Na podania i odezwy stron lub Władz i czynników autonomicznych, nadchodzące do Dyrekcyj ruchu kolei żelaznych a napisane w jednym z języków publicznie używanych w tych częściach kraju, w których leżą przestrzenie kolei, Dyrekcyi ruchu wydzielone, odpowiadać trzeba w tym samym języku.

Wszelkie uwiadomienia przeznaczone dla publiczności (obwieszczenia, napisy, okólniki itp.)

wydawane będą w języku niemieckim i w tym, który w kraju jest publicznie używany.

Do porozumiewania się z publicznością będzie służył język niemiecki i język w kraju publicznie używany podług tego, czy zapytanie lub wyjawienie myśli, wymagające odpowiedzi, uczyniono w jednym lub drugim języku.

§. 8.

Zarząd kolei żelaznych rządowych nie podlega pod względem technicznym nadzorowi innych

czynników rządowych.

Gdyby Inspekcya główna kolei austryackich, obowiązana w myśl ustawy przestrzegać bezpieczeństwa i porządku w ruchu kolei żelaznych, miała do uczynienia jakie zarzuty ruchowi na kolejach zarządu rządowego, winna we względzie zaradzenia złemu porozumieć się z odpowiednią Dyrekcya ruchu kolei żelaznej a jednocześnie uwiadomić o tem Dyrekcyą główną przez zakomunikowanie jej odpisu. Gdyby omieszkano zaradzić, trzeba przedstawić rzecz Ministrowi haudlu.

II. Dyrekcya główna.

§. 9.

Przewodniczącym Dyrekcyi głównej, która ma być ustanowiona do zawiadywania ruchem na kolejach rządowych i budową kolei rządowych, będzie naczelnik oddziałowy ministerstwa handlu

i będzie używał tytułu "prezesa".

Dyrekcya główna, która w poruczonym jej zakresie działania załatwia samodzielnie wszystkie sprawy, nie zastrzeżone Ministrowi handlu, kieruje pod bezpośrednim nadzorem Ministra handlu całą służbą Dyrekcyj ruchu kolei żelaznych, tudzież zarządów budowniczych pod względem administracyjnym, technicznym, ekonomicznym i dogląda ją pod temi względami.

Stosunki Dyrekcyi głównej do Inspekcyi głównej kolei żelaznych austryackich, uregulowane

zostana osobnem rozporządzeniem Ministra handlu.

§. 10.

Dyrekcya główna obejmuje:

I. Oddział prezydyalny, który mianowicie będzie się zajmował przedmiotami, stósownie do zakresu działania Ministrowi handlu zastrzeżonemi (§. 16);

tudzież od działy techniczne

- II. konserwacyi kolei i budowy (także budowania nowych linij);
- III. służby obrotowej i machinowej, do której należy także służba pociągowa i warsztatowa;
- IV. służby administracyjnej i handlowej, do której należy kontrola przychodów, buchhalterya i kasowość.

Przełożeni oddziałów technicznych (dyrektorowie) mają w zakresie im wyznaczonym reprezentować samodzielnie Dyrekcyą główną a w szczególności znosić się z Władzami wojskowemi.

Gdyby zachodziła potrzeba, rzeczone oddziały techniczne będą dzielone na poddziały.

Buchhalteryą jakoteż kasą główną będą zawiadywali niezawiśle od siebie osobni przewodniczący.

Porządek czynności Dyrekcyi głównej ustanowi Minister handlu.

§. 11.

Prezesa mianuje Najjaśniejszy Pan.

§. 12.

Prezes kieruje wszystkiemi sprawami poruczonemi Dyrekcyi głównej. Jest za jej czynności odpowiedzialny, a to, o ile nie załatwia ich bezpośrednio w tym sposobie, że starać się ma, aby osoby, przeznaczone do pełnienia służby, wykonywały ją podług przepisów i zniewalać je do należytego sprawowania obowiązków służbowych.

Zastępcę prezesa ustanowi Minister handlu.

Przełożonymi oddziałów technicznych w §. 10, l. II—IV wzmiankowanych, mianowani będą urzędnicy wyżsi, którzy będą używali tytułu "dyrektor" z dodatkiem oznaczającym gałąź służbową

oddziału (dyrektor budowy, dyrektor obrotu, dyrektor administracyi).

Zadaniem dyrektorów będzie kierowanie bezpośrednie gałęziami służbowemi w oddziałach technicznych scentralizowanemi, jakoteż nadzorowanie niższych urzędników i czynników do nich ustanowionych a mianowicie czuwanie nad tem, aby w ich oddziałe służba sprawowana była podług odnośnych przepisów i aby pod względem technicznym zawsze czyniła zadość wymaganiom.

Dyrektorowie są odpowiedzialni za dopełnianie obowiązków swoich głównie prezesowi i winni

postępować według poleceń od niego otrzymanych.

Deklaracye prawnie obowiązujące w obrębie zakresu działania wyznaczonego Dyrekcyi głównej

wydaje prezes a względnie jego zastępca.

Sprawy załatwiane będą w Dyrekcyi głównej podług postanowienia prczesa, wyjąwszy sprawy porządkowo-karne, w których wnioski czyni komisya.

§. 13.

Dyrekcyi głównej a względnie Ministrowi handlu zastrzeżone są we względzie ruchu kolei w §. 1 wzmiankowanych wszystkie te sprawy, które nie należą do zakresu działania ustanowić się mających Dyrekcyj ruchu (§. 28).

Zakres działania Dyrekcyi głównej obejmuje z obowiązkiem zasięgania w niektórych sprawach pozwolenia, w szczególności także:

- 1. Jednostajne i zgodne z sobą uregulowanie służby we wszystkich gałęziach, mianowicie wydawanie obowiązujących powszechnie przepisów służbowych, instrukcyj i wszelkich innych rozporządzeń zasadniczych, jakoteż interpretacya, zmiana i uchylanie tychże;
- 2. sprawy budżetowe, kasowe i rachunkowe całego zarządu kolei rządowych za współdziałaniem wydziałów rachunkowych, przydanych Dyrekcyom ruchu kolei żelaznych;
- 3. znoszenie się z Władzami naczelnemi wojskowemi i cywilnemi, z innemi zarządami kolejowemi i zakładami komunikacyi, jakoteż ze Spółkami kolei, na których ruch Rząd utrzymuje;
- 4. ustanawianie i zmiana pocztu osobowego, naznaczanie stopni urzędnikom, mianowanie, posuwanie, wypowiadanie służby (przenoszenie na emeryturę) i decydowanie w sprawach porządkowokarnych, tyczących się urzędników i pomocników urzędniczych, przenoszenie tychże o ile to nie ma nastąpić w okręgu tej samej Dyrekcyi ruchu jakoteż mianowanie i przenoszenie przełożonych służby, przyjmowanie i oddalanie lekarzy kolejowych i agentów handlowych, nareszcie wymiar emerytur i prowizyj dla całego pocztu osobowego, tudzież inne sprawy osobowe pocztu pełniącego obowiązki w Dyrekcyi głównej;
- 5. zarządzanie funduszami do zaopatrzenia i wszelkiemi innemi humanitarnemi, dla podwładnych istniejącemi, podług odnośnych statutów;
- 6. kierowanie służbą konserwacyjną i budowniczą, jakoteż zatwierdzanie projektów i pozwalanie na czynienie w stanie kolei zmian, przechodzących zakres zwykłej konserwacyi lub tyczących się używania zakładów kolejowych;
- 7. kierowanie służbą pociągową i warsztatową, jakoteż utrzymywanie w ewidencyi całego parku wozowego i kontrola nad nim, wydawanie rozkazów co do używania go, nabywanie i pożyczanie wozów, kierowanie warsztatami nie podlegającemi Dyrekcyom ruchu kolei żelaznych;
  - 8. kierowanie służbą obrotową, jakoteż ustanawianie porządku ruchu pociągów i zmiana tegoż;
- 9. ustanawianie i zmiana taryf dla pasażerów i towarów, udzielanie biletów bezpłatnych, zniżanie opłat od przewozu osób i towarów, regulowanie stosunków obrotu w obec innych zakładów przewozowych, jakoteż zawieranie umów, gdyby do tego celu były potrzebne, tudzież kontrola nad przychodami, z wyjątkiem kontroli uad przychodami w obrocie wewnętrznym, należącej do Dyrekcyj tuchu;

- 10. zarządzanie materyałami, jakoteż nabywanie i rozdzielanie tych materyałów, tudzież rzeczy inwentarskich, których rodzaj wymaga zespolenia zawiadowstwa;
- 11. decydowanie co do zażaleń (rekursów) przeciw poleceniom niższych urzędów, jakoteż czuwanie i kontrola nad całą służbą.

§. 14.

Prezesowi Dyrekcyi głównej przydaje się stałą Radę pomocniczą do spraw finausowych i handlowych.

Pięciu członków tejże mianuje Minister handlu z grona członków Rady kolei żelaznych rządowych i na czas urzędowania tejże Rady.

Stałej Radzie przybocznej przedstawione będą do wydawania opinij, wszystkie ważniejsze kwestye służby finansowej i handlowej, mianowicie czynić ona ma wnioski:

- a) co do przyzwalania na zniżenie taryf dla pasażerów i towarów;
- b) co do poruczania robót i dostaw na liniach dla ruchu otwartych, o ile poruczanie a względnie potwierdzanie zawartego kontraktu należy do Dyrekcyi głównej.

§. 15.

Członkowie stałej Rady przybocznej mają stósownie do postanowienia prezesa Dyrekcyi głównej uczęstniczyć w kontroli nad zarządem finansowym a mianowicie w skontrowaniu kasy głównej, tudzież w zarządzie funduszów emerytalnych i dobroczynnych.

Członkowie stałej Rady przybocznej pobierać będą wynagrodzenie, którego wielkość oznaczy Minister handlu.

§. 16.

Ministrowi handlu waruje się oznaczenie tych spraw, wcielonych do zakresu działania Dyrekcyi głównej (S. 13), które mają mu być przedstawiane do decyzyi lub zatwierdzania.

Mianowicie zastrzega się Ministrowi handlu:

- 1. Wydanie rozporządzeń, tyczących się wykonania niniejszej organizacyi, jakoteż zatwierdzanie wszelkich ważniejszych zarządzeń organizatorskich w obrębie organizacyi najwyżej postanowionej;
- 2. ustanawianie corocznego preliminarza i pozwalanie na czynienie wydatków w onymże nie przewidzianych, w miarę dotacyj, które sposobem konstytucyjnym będą wyjednane;
  - 3. mianowanie zastępcy prezesa Dyrekcyi głównej;
- 4. mianowanie przełożonych oddziałowych Dyrekcyi głównej, dyrektorów ruchu i kierowników budowy, jakoteż przełożonego inspekcyi żeglugi na jeziorze bodeńskiem;
- 5. mianowanie, posuwanie, wypowiadanie służby (przenoszenie na emeryturę) i decydowanie w sprawach porządkowo-karnych, tyczących się wszystkich tych urzędników zarządu kolei rządowych, którzy pobierają więcej niż 2000 zł. rocznej pensyi, jakoteż udzielanie rzeczonym urzędnikom zaliczek i zapomóg;
  - 6. udzielanie urlopu prezesowi, jego zastępcy i przełożonym oddziałowym Dyrekcyi głównej;
- 7. zatwierdzanie porządku służbowego (pragmatyki służbowej), składu osobowego i prawideł uregulowania płac pocztu osób, statutów instytucyj emerytalnych i prowizyjnych, jakoteż funduszów dobroczynnych;
- 8. zarządzanie wykonania robót przygotowawczych technicznych pod nowe linie, wybudowania tychże, jakoteż pozwalanie na otwarcie ruchu;
- 9. pozwalanie na zawarcie umów, tyczących się zbycia lub obciążenia nieruchomości rządowych, tudzież zatwierdzanie umów, o ile suma kontraktowa, w razie rozpisania licytacyi publicznej i przyjęcia najkorzystniejszej oferty nie przenosi sumy 150.000 zł., w innym razie sumy 30.000 zł.;
- 10. zatwierdzanie zasad do układu taryf, które mają być zaprowadzone do przewozu pasażerów i towarów.

III. Rada kolei rządowych.

§. 17.

Rada kolei rządowych składa się z przewodniczącego i 50 członków, których mianować będzie Minister handlu na trzy lata.

Z tych:

- a) 9 członków wyhiera Minister handlu według własnego zdania a 5 członków mianowani będą tym sposobem, że Minister skarhu i Minister rolnictwa wskażą po 2 a wspólny Minister wojny jednę z osób, mających być mianowanemi;
- b) 24 członków mianowani będą na przełożenie Izb handlowo-przemysłowych i
- c) 12 członków na przełożenie rad kultury krajowej i wszelkich innych korporacyj technicznorolniczych.

Z członków, którzy mają być proponowani według lit. b), przypada na pojedyncze Izby handlowo-przemysłowe następująca ilość:

na wiedeńską 3, berneńską, krakowską, pragską i tryestyńską po 2, lwowską i brodzką razem 2, gradecką i czerniowiecką po 1.

Inne Izby proponnją wspólnie grupami:

liberecka, chebska											razem	1
budjejowicka, pilzeńska .											37	1
ołomuniecka, opawska												
lincka, salzburgska												
innsbrucka, feldkircheńska												
bozeńska, roverecka												
celowiecka, lubnienska												
gorycka, lublańska												
rowińska, zadarska, spljecka	, d	ub	rov	wni	ick	a					n	1.

Z członków, którzy mają być proponowani podług lit. c), przypada po 1 na c. k. Towarzystwo rolnicze w Wiedniu, Gradcu, Krakowie i Lwowie, tudzież na Radę kultury krajowej dla Czech, jakoteż na Towarzystwo kultury krajowej księstwa bukowińskiego w Czerniowcach; nadto na c. k. Towarzystwa gospodarcze i rolnicze połączone w grupy

w Linzu, Salzburgu				-						razem	1
w Celowcu, Lublanie											
w Gorycyi, Tryeście,											

Rada kultury krajowej dla Tyrolu i Towarzystwo rolnicze w Feldkirchu proponują razem 2 (a mianowicie: po 1 sekcya I Rady kultury krajowej dla Tyrolu z Towarzystwem rolniczem vorarlberskiem i sekcya II Rady kultury krajowej dla Tyrolu);

c. k. Towarzystwo rolniczo-przyrodniczo-geograficzne morawsko-szląskie w Bernie i Towarzystwo rolniczo-leśnicze austryacko-szląskie w Opawie razem 1.

Mianowanie zastępców zastrzega się Ministrom pod lit. a) wzmiankowanym.

Proponując członków pod lit. b) i c) wzmiankowanych, trzeba zarazem podać ich zastępców.

§. 18.

Izby handlowo-przemysłowe, jakoteż korporacye rolnicze (Rady kultury krajowej) winny proponować na członków Rady kolei rządowych tylko te osoby, które są ich członkami.

Wolno im proponować ponownie tych samych członków po upływie okresu ich urzędowania. Zastrzega się Ministrowi handlu staranie o ponowne obsadzenie miejsc opróżnionych w Radzie kolei rządowych przed upływem 3letniego okresu urzędowania, mianowicie zaś powołanie zastępcy według okoliczności zamianowanie innej osoby w takim przypadku, gdyby członek w skutek chorob lub jakiej innej przeszkody nie mógł dopełniać swoich obowiązków, albo gdyby mu to przychodził z wielką trudnością.

§. 19.

Rada kolei rządowych ma prawo i obowiązek wydawać opinią w ważnych kwestyach obrotu kolejowego, tyczących się interesów handlu, przemysłu, rolnictwa i leśnictwa.

Sprawy, w których Rada kolei rządowych wydawać ma opinią, o ile chodzi o koleje, na których Rząd ruch utrzymuje, są:

- a) wszelkie ważne wnioski tyczące się taryf, mianowicie te, których przedmiotem jest ustanowienie taryf normalnych dla obrotu pasażerskiego i towarowego, tudzież zasady stósowania taryf wyjatkowych i dyferencyalnych;
- b) programy ruchu, które mają być ustanawiane dwa razy na rok (na miesiące letnie i zimowe);
- c) wnioski, tyczące się zmiany przepisów regulaminowych, o ile nie chodzi o postanowienia techniczne, tudzież postanowień taryfowych, o ile nie odnoszą się tylko do stosunków wyjątkowych, przemijających;
- d) zasady poruczania dostaw i robót.

Nadto jest obowiazkiem Rady kolei rządowych wydawać na żądanie Ministra handlu opinią co do wyboru miejsc, w których mają być zaprowadzone Dyrekcye ruchu kolei żelaznych, urzędy ruchu, magazyny materyałów i oddziały konserwacyi kolei.

Rada kolei rządowych może podawać zapytania i wnioski we względzie kolei, na których Rząd ruch utrzymuje.

Może także w sprawach, do jej zakresu działania należących, podawać wnioski, tyczące się innych kolei żelaznych lub w ogóle spraw kolejowych.

§. 20.

Rada kolei rządowych zbiera się na posiedzenie na wezwanie Ministra handlu według potrzeby, najrzadziej zaś dwa razy na rok, to jest na wiosnę i w jesieni.

Prezes może zarządzić przypuszczenie do uczęstniczenia w posiedzeniach Rady kolei rządowych znawców, nie będących czynnikami zarządu kolei rządowych.

Prawo przewodniczenia na posiedzeniach Rady kolei rządowych służy Ministrowi handlu, zastępcą zaś jego w Radzie kolei rządowych jest prezes Dyrekcyi głównej.

Gdy Ministra handlu i prezesa zajdzie przeszkoda, Minister handlu wyznacza zastępcę.

Rozprawy Rady kolei rządowych toczą się na posiedzeniach nie publicznych, według porządku czynności, który wyda Minister handlu.

Rada kolei rządowych daje opinią na podstawie uchwał wydanych większością głosów członków obecnych.

Zdania odmienne wciągnąć należy do protokołu na żądanie głosujących.

8. 21.

Członkowie Rady kolei rządowych, o ile nie są urzędnikami rządowymi, składać mają ślubowanie przed Ministrem handlu lub jego zastępcą.

Urząd ich jest honorowy i żadna płaca nie jest z nim połączona.

Członkowie nie mieszkający w Wiedniu, mają prawo do pobierania dyet po 8 zł. i do odbycia bezpłatnie podróży kolejami, na których Rząd ruch utrzymuje do miejsca, w którem się posiedzenie odbywa i napowrót, wagonem którejkolwiek klasy.

Także koszta podróży poniesione z powodu użycia innych środków komunikacyjnych będą im zwrócone.

IV. Dyrekcya ruchu kolei żelaznych.

§. 22.

Dyrekcye ruchu kolei żelaznych kiernją w swoich okręgach na podstawie poleceń (§. 2) otrzymanych od Dyrekcyi głównej miejscową służbą ruchu, licząc tu służbę warsztatową i zarząd materyałów, jakoteż te nowe budowy, dla których nie sa ustanowione zarządy budownicze, podlegające bezpośrednio Dyrekcyi głównej.

Dyrekcye ruchu kolei żelaznych są w myśl Porządku ruchu na kolejach żelaznych z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852) odpowiedzialne za porządek i bezpieczeństwo ruchu w swoim okręgu i w tej mierze podlegają nadzorowi i kontroli inspekcyi głównej kolei austryackiej.

§. 23.

Każda Dyrekcya ruchu kolei żelaznych stanowi urząd zespolony do trzech głównych gałęzi służby (konserwacyi kolei, obrotu, ruchu pociągów), tudzież do spraw administracyjnych ogólnych, licząc tu zarząd materyałów.

Podlegają jej: urzędy zaliczające się do najniższych kategoryj trzech głównych gałęzi służby, tudzież inspektorat budowy i konserwacyi, magazyn materyałów i oddział rachunkowy, który we względzie sposobu utrzymywania rachunków otrzyma osobne instrukcye.

Przekazy pieniężne Dyrekcyj ruchu kolei żelaznych realizuje zwyczajnie kasa stacyjna (urzędu ruchu), znajdująca się w siedzibie Dyrekcyi ruchu i utrzymuje do tychże oddzielne rachunki.

Wyjątkowo zaprowadzona być może w Dyrekcyi ruchu własna kasa.

§. 24.

Miejsca, w których dyrekcye ruchu kolei mają być ustanowione, oznaczy Minister handlu za Najwyższem zezwoleniem, ze względem na potrzeby służby.

Siedziby urzędów ruchu, oddziałów konserwacyi kolei i magazynów na materyały, oznaczy z szczególnym względem na wymagania służbowe nadzoru i rozkładu materyałów Dyrekcya główna za zezwoleniem Ministra handlu.

§. 25.

Przewodniczącym każdej dyrekcyi ruchu jest wyższy urzędnik, używający tytułu "Dyrektora ruchu".

Jest on odpowiedzialny za cały bieg czynności, mianowicie za bezpieczeństwo, porządek i regularność ruchu w okręgu dyrekcyi.

Dyrektorowi ruchu przydaje się zastępcę, jakoteż odpowiedni poczet pomocników.

Wszyscy podwładni dyrekcyi ruchu kolei rządowych sprawować mają służbę stósownie do istniejących przepisów podług poleceń otrzymanych od Dyrektora ruchu.

Porządek czynności dyrekcyj ruchu kolei żelaznych podlega zatwierdzeniu Ministra handlu.

§. 26.

Dyrektor ruchu reprezentuje dyrekcyą ruchu na zewnątrz i wydaje w jej imieniu deklaracye prawnie obowiązujące.

We wszystkich sprawach, zaliczonych do zakresu działania dyrekcyi ruchu, znosi się bezpośrednio z uprawnionemi do tego Władzami wojskowemi i cywilnemi krajów, w których leży okrąg dyrekcyi ruchu, tudzież z inspekcyą główną kolei austryackich, jakoteż z urzędami innych zakładów komunikacyjnych na równi będącemi.

Dyrektor ruchu winien bezwarunkowo spełniać w obrębie swego okręgu żądania komend terytoryalnych wojskowych, tyczące się przewozu wojska i rekwizytów wojskowych a ma reklamować wozy do tego potrzebne, gdyby mu na nich zbywało.

Gdy transporty wojskowe idą po za granice okręgu, dyrektor ruchu, do którego udała się Władza wojskowa wysyłająca, winien w porozumieniu z dalszemi okręgami zarządzić co potrzeba we względzie odebrania i dalszego przewozu transportu wojskowego aż do miejsca przeznaczenia.

§. 27.

Dyrektor ruchu obowiązany jest zarządzać i nadzorować wykonanie wyższych poleceń, zniewalać podwładnych do dopełniania powinności i czuwać nad tem, aby ich współdziałanie przynosiło korzyść, jakoteż nad przestrzeganiem oszczędności, o ile tylko można.

Winien mieć na pieczy rezultat interesów swego okręgu i starać się o polepszenie go i w ogóle eksploatacyj już to stósownemi środkami własnego zakresu działania, już też przez podawanie wnio sków do Dyrekcyj głównej.

Gdyby zwłoka groziła niebezpieczeństwem, dyrektor ruchu ma prawo i obowiązek wydawania odpowiednich zarządzeń także w sprawach zastrzeżonych Dyrekcyi głównej, winien jednak zdać sprawę niezwłocznie celem uzyskania zatwierdzenia.

S. 28

Zakres działania dyrekcyj ruchu kolei żelaznych obejmuje wykonywanie i nadzorowanie służby ruchu w obrębie własnego okręgu, a mianowicie:

- 1. układanie preliminarza rocznego i zawiadywanie dotacyami rocznemi przez Ministra handlu wyznaczonemi, jakoteż zestawianie wykazów administracyjnych i zamknięć rachunkowych;
- 2. przyjmowanie (mianowanie), przenoszenie, posuwanie, oddalanie ze służby (wypowiadanie), tudzież postępowanie porządkowo-karne co do wszystkich sług, licząc tu strażników i sług stałych wszelkich rodzajów, jakoteż co do pomocników przygodnie potrzebnych, stósownie do obowiązujących prawideł w granicach przepisanej ilości pocztu osób i zatwierdzonego preliminarza; następnie co do stałych urzędników podrzędnych i urzędników, jakoteż aspirantów na urzędników, dawanie pozwoleń do ożenienia, przenoszenie (z wyjątkiem przełożonych) w obrębie własnego okręgu, proponowanie do posunięcia, zarządzanie śledztw porządkowo-karnych, jakoteż zawieszanie w służbie.

Gdy się przenosi stałych urzędników podrzędnych, urzędników, tudzież aspirautów na urzędników, jakoteż, gdy się wytacza śledztwo porządkowo-karne przeciwko jednemu z nich lub go zawiesza, trzeba jednocześnie uwiadomić Dyrekcyą główną;

- 3. dawanie podwładnym urlopu na czas aż do czterech tygodni;
- 4. zezwalanie na wynagrodzenia i zapomogi z funduszów, jakie na podstawie zatwierdzonego preliminarza będą do rozrządzenia w kwocie aż do 100 zł., jakoteż czynienie wniosków, gdyby chodziło o wieksze kwoty;
- 5. załatwianie spraw podatku dochodowego od osób w służbie będących, jakoteż spraw podatku gruntowego i budynkowego od nieruchomości kolei w okręgu leżących;
- 6. odpuszczanie lub też pozwalanie na odpisanie zarzutów rachunkowych i wierzytelności nie dających się ściągnać, tudzież strat w materyałach i zasobach inwentarskich, jeżeli wartość pieniężna nie przenosi w każdym z osobna przypadku 500 zł. a w tym samym roku ogółem 5000 zł., z zastrzeżeniem ścigania na drodze porządkowo-karnej;
- 7. sporządzanie i przedstawianie projektów do odbudowy, rozszerzeń budowy i nowych budów na liniach, na których się ruch odbywa;
- 8. wykonywanie takich budów podług zatwierdzonych projektów i preliminarzy o ile do tego nie są ustanowione osobne zarządy budownicze;
- 9. czynienie wniosków co do ustanawiania i zmiany porządku ruchu pociągów pasażerskich i towarowych;
- 10. rozporządzenie pociągów programowych, jakoteż pociągów wysyłanych w potrzebie, pociągów wojskowych, tudzież rozporządzanie pociągów osobnych i nadzorowanie całego ruchu pociągów i kontrola nad programem godzin;
- 11. rokowanie a względnie decydowanie, gdy chodzi o uszkodzenie wagonów, z wyjątkiem obliczeń z obcemi kolejami co do kosztów reparacyj wagonów;
- 12. zarządzanie parkiem machin i wagonów w obrębie okręgu dyrekcy
i ruchu i czynienie wniosków, gdyby zachodziła potrzeba zmiany lub pomnożenia parku;
  - 13. dochodzenia co do przygód nieszczęsnych;
  - 14. sprawowanie policyi kolejowej;
  - 15. czynienie wniosków we względzie ustanawiania taryf pasażerskich i towarowych;
- 16. udzielanie kart bezpłatnych i po cenie zniżonej w szczególnych przypadkach, tudzież miejscowe zniżanie taryf towarowych, jedno i drugie w myśl instrukcyj osobnych, jakoteż czynienie wniosków w przypadkach nie przewidzianych w instrukcyach;
- 17. decydowanie co do zażaleń przeciw podwładnym (książki zażaleń) i załatwianie reklamacyj, tudzież roszczeń do wynagrodzenia w obrocie pasażerskim i towarowym miejscowym, o ile cała suma wynagrodzenia reklamowana w obrocie pasażerskim nie przenosi 100 zł. a w obrocie towarowym 1000 zł., jakoteż kontrola nad przychodami w obrocie miejscowym;

- 18. wydzierżawianie miejsc na składy i gruntów kolejowych, jakoteż ustępowanie czynszow aż do kwoty 100 zł.;
- 19. interwencya w pertraktacyach konkurencyjnych, jakoteż pozwalanie na stawianie budynków prywatnych nad koleją i w pobliżu dworców;
  - 20. skontrowanie kas i zapasów w obrębie własnego okregu;
- 21. zawiadywanie warsztatami, o ile podlegają dyrekcyi ruchu i magazynów na materyały, stósownie do istniejących przepisów;
- 22. zakupowanie na cały rok materyałów zużywczych i rzeczy inwentarskich z wyjątkiem tych. których natura wymaga, aby je kupowano zbiorowo (jak wozy, rzeczy rezerwowe, szyny itp.).

§. 29.

Materyały kupować należy (§. 28, l. 22) w granicach zatwierdzonego preliminarza potrzeb i kosztów z przestrzeganiem jak najściślejszej oszczedności.

Dostawy, których wartość preliminowana dochodzi do sumy 5000 zł. lub ją przewyższa, powinny być zabzpieczane zwyczajnie przez rozpisanie licytacyi publicznej i poruczenie dostawy temu, który podał najkorzystniejszą ofertę.

Przy ocenianiu ofert trzeba zwracać uwagę nietylko na ofiarowaną cenę, lecz także na zmieniające się stósownie do miejsca wyrobu koszta nadzoru fabrykacyi, transportu do miejsca odstawy, odbioru i rozdziału, jakoteż na wynikające stąd utrudnienia a zarazem na to, czy podawca oferty zdoła rzecz wykonać i czy zasługuje na zaufanie. Gdy warunki są jednakowe, pierwszeństwo trzeba dawać zawsze przemysłowi i płodom surowym własnego okręgu.

Jeżeli przeciwko rozpisaniu licytacyi publicznej przemawiają ważne powody, jak np. stosunki targowe, mała ilość sposobnych oferentów, domyślne porozumienie się ich z sobą itp. można wyjątkowo poruczyć dostawy rzeczonego rodzaju, jakoteż dostawy, których wartość wynosi mniej niż 5000 zł. co do których sposób poruczenia obierany być powinien w ogóle według okoliczności, przez ściślejszą licytacyą lub na akord. Na akord kupować można zwłaszcza wtedy, gdy się nastręcza sposobność zabezpieczenia dostawy po cenach jednostkowych, wziętych za podstawę do preliminarza pod warunkami korzystniejszemi od tych, które na dokonanej właśnie licytacyi publicznej uzyskane zostały od innego zakładu lub przedsiębiorstwa.

Także i w takich przypadkach trzymać się trzeba tej zasady, że gdy warunki są równie korzystne, pierwszeństwo dawać należy własnemu okręgowi.

Dyrekcye ruchu kolei żelaznych stósować mają odpowiednio przepisy powyższe, gdy chodzi o poruczenie robót.

V. Postanowienia co do osób i końcowe.

§. 30.

Osoby składające poczet zarządu kolei rządowych (urzędnicy, urzędnicy podrzędni, słudzy, aspiranci itd.) mianowani są albo stale albo tymczasowo.

Prawa i obowiązki pocztu osób urządzone będą z zawarowaniem praw nabytych, porządkiem służbowym (pragmatyką służbowa), którą wyda Dyrekcya główna a Minister handlu potwierdzi, tudzież innemi przepisami służbowemi na podstawie tejże wydanemi a według okoliczności osobnemi kontraktami służbowemi.

Emeryci, jakoteż wdowy i sieroty, otrzymywać będą zaopatrzenie z osobnych instytutów emerytury (prowizyi), stósownie do odnośnych statutów, na podstawie wkładek, przez uczęstników wnoszonych.

§. 31.

Postępowanie w sprawach porządkowo-karnych uregulowane będzie w zarządzie kolei żelaznych rządowych porządkiem służbowym (pragmatyką służbową), która w myśl §fu 30go ma być wydana, z zachowaniem tej zasady, że w każdej dyrekcyi ruchu, jakoteż w Dyrekcyi głównej, utworzona być ma komisya porządkowo-karna, która wydawać będzie uchwały większością głosów na podstawie wyniku śledztwa porządkowo-karnego,

§. 32.

O ile postanowienia powyższe (§§. 30, 31) nie ustanawiają odmiennych praw i obowiązków, przepisy, tyczące się urzędników rządowych i sług rządowych, stósowane będą odpowiednio do urzędników, urzędników podrzędnych i sług zarządu kolei rządowych stale mianowanych.

§. 33.

Ministrowi handlu służy zawsze prawo przeznaczania do pełnienia służby naprzemian czynników ministerstwa handlu, juspekcyj głównej kolej austryackich, tudzież zarządu kolej żelaznych.

Prawa służące tym urzędnikom, do których stosują się przepisy ustawy z dnia 15 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 47) nie będą naruszone przez powołanie ich do służhy przy zarządzie kolei żelaznych.

§. 34.

Sprawowanie policyi kolejowej w myśl istniejących przepisów, należy głównie do przeznaczonych do tego w myśl instrukcyi czynników miejscowej służby ruchu i dyrekcyj ruchu kolei żelaznych, tudzież przełożonych oddziałów Dyrekcyi głównej.

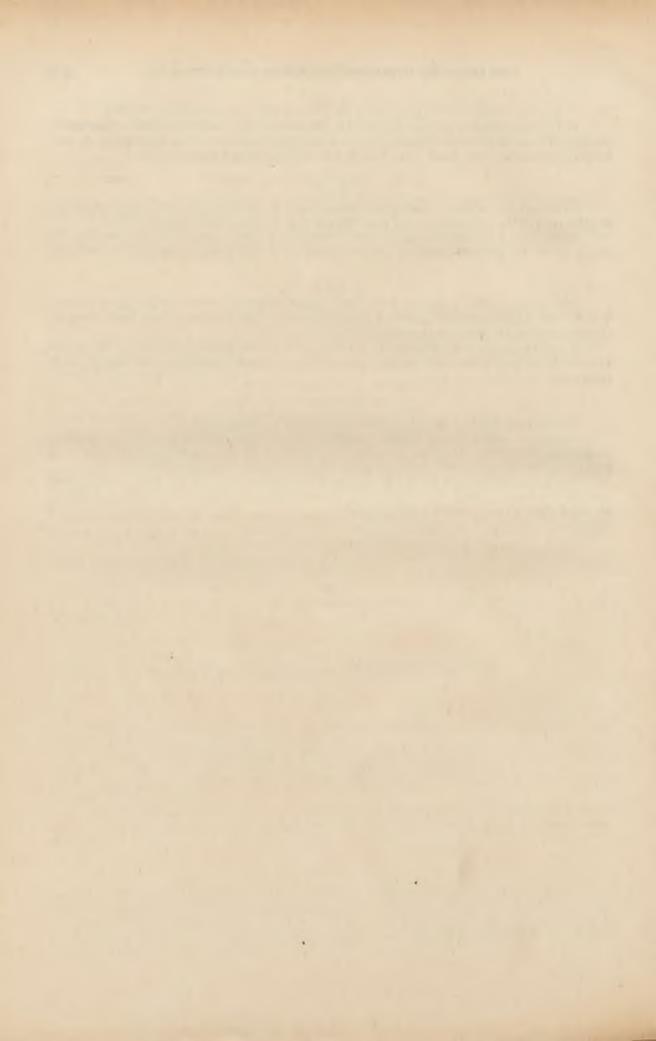
Przysięgę od osób przeznaczonych do sprawowania czynności policyi kolejowej, w §fie 102gim Porządku ruchu kolei żelaznych przepisaną, odbierać będą zastępczo czynniki zarządu kolei żelaznych rządowych.

§. 35.

Organizacya niniejsza ma być wprowadzona od dnia 1 sierpnia 1884.

Od tego terminu tracą moc wszelkie niezgodne z nią przepisy, mianowicie ogłoszone rozporządzeniem ministerstwa handlu z dnia 26 lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 25) "Zasady organizacyi ruchu na kolejach rządowych zachodnich, tudzież tych prywatnych, któremi Rząd zawiaduje".

Dyrekcya budowy kolei żelaznych rządowych, ustanowiona w myśl Sfu 10go rozporządzenia ministerstwa handlu z dnia 26 sierpnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 116) zjednoczona będzie z Dyrekcyą główną w czasie, który Minister handlu oznaczy.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXX. — Wydana i rozesłana dnia 2 lipca 1884.

104.

Dokument koncesyjny z dnia 12 maja 1884, na kolej želazną parową z St. Pölten do Tulin z odnogami.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Slawoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austryacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Ilrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd.

Gdy uprzywilejowany Bank dla krajów austryackich w Wiedniu i Spółka austryacka kolei żelaznych miejscowych w Pradze podały prośbe o udzielenie im koncesyi na budowę i utrzymywanie w ruchu kolei miejscowej z St. Pölten do Tulln z odnogami i przedłużeniami, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsiębiorstwa, widzimy się spowodowani nadać obu rzeczonym Spółkom koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56) i z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy uprzywilejowanemu Bankowi dla krajów austryackich w Wiedniu złączonemu ze Spółką austryacką kolei miejscowych w Pradze prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej miejscowej ze szlakiem normalnym od stacyi w St. Pölten kolei Cesarzowej Elżbiety na Herzogenburg, Traismauer i Judenau do Tulln, gdzie się ma łączyć z koleja Cesarza Franciszka Józefa.

§. 2.

Koncesyonaryusze są nadto obowiązani na żądanie Rządu wybudować jeszcze następujące linie, będące częścią odnogami powyższej kolei miejscowej, po części przedłużeniami koncesyonowanej kolei miejscowej:

1. z Judenau do St. Andrä-Wördern,

2. z Traismauer lub innego stósownego miejsca linii St. Pölten-Traismauer do Mautern,

3. z Mautern lub innego stósownego miejsca odnogi 2 z wybudowaniem

stałego mostu na Dunaju do Krems,

4. z Krems a według okoliczności z innego stósownego miejsca odnogi absdorfsko-kremskiej kolei Cesarza Franciszka Józefa na Langenlois i przez dolinę Kampy do Horn i aż do stacyi Sigmundsherberg,

5. z Tulin a według okoliczności z St. Andrä-Wördern, przez położenie drugiego toru, przytykającego do kolei Cesarza Franciszka Józefa, do Wiednia,

6. z Klosterneuburga przez dolinę strumienia Kirbing (tramwaj parowy)

z ujściem w stósownem miejscu do linii St. Pölten-Tulln.

Rząd jednak może żądać wybudowania linij wzmiankowanych pod l. 1, 2, 4, 5 i 6 tylko o tyle, o ile według zdania Rządu można będzie oczekiwać, że dotykające koncesyonaryuszów podwyższenie ciężaru kapitalowego będzie pokryte zapewnionemi przez kontrakty przewozowe, dopłaty interesowanych lub w jakikolwiek inny sposób czystemi dochodami nowych linij kolejowych, doliczonemi do rzeczywistego czystego dochodu z linij już wybudowanych, o ile tenże przewyższa ich ciężar kapitałowy po wliczeniu w niego sześćprocentowej dywidendy od akcyj.

Postanowienie powyższe stósowane będzie odpowiednio także do przedłużenia pod l. 3 wzmiankowanego, przyczem jednak za tę linia i most na Dunaju nie wolno umieszczać w rachunku większego ciężaru rocznego nad 5·1 od sta rze-

czywistych kosztów budowy, które koncesyonaryusze poniosą.

Koncesyonaryusze sa nadto obowiązani w razie budowania odnogi 2, przyczynić się do wybudowania mostu powyższego na Dunaju, gdyby przez innego przedsiębiorce miał być stawiany, dopłatą trzeciej części kosztów budowy, o ile według uznania Rządu pięćprocentowe odsetki roczne tej dopłaty będą zapewnione bądź świadczeniami interesowanych, bądź w inny sposób, za doliczeniem wzmiankowanych w przedpoprzednim ustępie nadwyżek czystego dochodu linij już wybudowanych.

§. 3.

Liniom kolei, na które wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

- a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, tyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, tyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;
- b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisyi akcyj i obligacyj pierwszorzędnych, tudzież kwitów tymczasowych i wpisu hipotecznego obligacyj pierwszorzędnych, jakoteż od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;

- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego;
- d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegaja kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości moca ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 4.

Koncesyonaryusze obowiazani sa rozpoczać budowe kolei miejscowej z St. Pölten do Tulln natychmiast i ukończyć ja najpóźniej do dnia 1 września 1885.

Terminy rozpoczecia i skończenia budowy każdej z odnóg i przedłużeń w §fie 2 wzmiankowanych, jak tylko wybudowanie ich będzie zażądane, wyznaczy ministerstwo handlu po wysłuchaniu koncesyonaryuszów.

Gotowe koleje oddać należy niezwłocznie na użytek publiczny i utrzymywać

w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższych terminów budowy, złożyć maja konsyonaryusze kaucya w sumie dziesięć tysięcy złotych (10.000 zł.) w tych papierach, w których wolno lokować fundusze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być

może za przepadła.

§. 5.

Do wybudowania linij kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszom prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszowi do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd ze względu na dobro publiczne uznał potrzebę wybudowania takich kolei.

§. 6.

We względzie budowy kolei koncesyonowanych i ruchu na nich, zastosować się powinni koncesyonaryusze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, jakie ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

§. 7.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo przelania za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które on ustanowi, praw i obowiązków z koncesyi niniejszej wynikających, na inną Spółkę akcyjną, która w takim razie wejdzie we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszów.

Suma rzeczywistego jakoteż imiennego kapitału zakładowego linij w paragrafach 1 i 2 wzmiankowanych, podlega zatwierdzeniu Rządu.

Ogólna suma kapitału zakładowego winna być umorzona w okresie koncesyjnym podług planu podlegającego zatwierdzeniu Rządu.

§. 8.

Transporty wojskowe przewożone być musza po cenach taryfowych zniżonych, a to stósownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na kolei Cesarzowej Elżbiety przez Rząd w ruchu

utrzymywanej kiedykolwiek obowiazywać będa.

Postanowienia te stosowane beda także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko gdy podróżuja kosztem skarbu, lecz także gdy jada po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sadów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Koncesyonaryusze zobowiazuja się przystapić do zawartej przez spółki kolei austryackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyj dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystapienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem pomagania sobie nawzajem swoja służba w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych

na kolejach żelaznych.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei koncesyonowanej jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwolonemi ułatwieniami a orzeka o tem ministerstwo handlu.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i Obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 9.

Koncesya nadaje się z obrona przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, na lat dziewięćdziesiat (90), licząc od dnia dzisiejszego, po upływie zas tego czasu traci ona moc swoję.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §. 11 lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrząśnieniami politycznemi i finansowemi.

§. 10.

Ruch na liniach kolei, na która nadaje się niniejszy dokument koncesyjny, będzie utrzymywał Rząd na rachunek koncesyonaryuszów.

Warunki tego utrzymywania ruchu będa określone w umowie, która Rząd zawrze w tym celu z koncesyonaryuszami.

§. 11.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu w każdym czasie, a w tym razie wynagrodzi Spółke gotówka.

Dla oznaczenia ceny odkupu obliczone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu lat trzech przed rzeczywistą chwila odkupu, z tego strącone będą czyste dochody roku najniepomyślniejszego i policzony będzie średni

dochód czysty pozostałych lat dwóch.

Gdyby jednak średni dochód czysty, w ten sposób obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, która potrzebna jest do oprocentowania po 5 od sta i umorzenia kapitału zakładowego imiennego, przez Rząd zatwierdzonego, w przeciągu okresu koncesyjnego, natenczas ta suma roczna uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.

Podobnież postapi się, gdyby kolej odkupiona być miała przed upływem

trzeciego roku ruchu.

Celem wynagrodzenia koncesyonaryuszów, Administracya państwa płacić im będzie rentę, wyrównywająca powyższym dochodom średnim a względnie najmniejszym a to z dołu w ratach półrocznych dnia 30 czerwca i dnia 31 grudnia każdego roku aż do upływu okresu koncesyjnego.

Zastrzega sobie Rząd prawo zapłacenia kiedykolwiekbądź zamiast rent jeszcze nie płatnych, wartość kapitałowej tychże, zdyskontowanej po pięć od sta

na rok, doliczając odsetki do odsetek.

Gdy Rząd postanowi spłacić kapitał, spłaci go podług własnego wyboru gotówką lub obligacyami długu państwa. Obligacye będą w takim razie liczone po średnim kursie, jaki według kursów urzędownie notowanych, obligacye długu państwa tegoż rodzaju będą miały na gieldzie wiedeńskiej w półroczu bezpośre-

dnio poprzedzajacem.

Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłata ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia, w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei, niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkiemi do niej należacemi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobowe z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były całkiem lub częściowo użyte stósownie do swego przeznaczenia.

Rządowi służy także prawo odkupienia jedynie podług powyższych zasad przedłużenia w §fie 2, l. 5 wzmiankowanego, przyczem za podstawę do oznaczenia ceny wzięty będzie czysty dochód tej linii oddzielnie obliczony, a względnie

jej kapitał zakładowy.

§. 12.

Gdy koncesya utraci moc swoje w skutek upływu okresu koncesyjnego i od tego dnia, w którym to nastapi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej, tudzież wszystkich jej ruchomości i nieruchomości, liczac tu także park wozowy i zapasy materyałów, jakoteż fundusze ruchu i zasobowe z kapitału zakładowego utworzone, o ile te ostatnie nie zostały już za zezwoleniem Rządu całkiem lub częściowo użyte, stósownie do swego przeznaczenia (§. 11).

Tak wtedy, gdy koncesya moc swoję straci, jak i w razie odkupienia kolei zatrzymają koncesyonaryusze na własność utworzony z własnych dochodów

przedsiębiorstwa fundusz zasobowy i należące się im aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił ich z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależytości kolejowej.

§. 13.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Ze względu na służące Rządowi według §. 11go prawo odkupienia, koncesyonaryusze obowiązani są kontrakty budowy i dostaw przed zawarciem przed-

stawić Rządowi do zatwierdzenia.

Rząd ma także prawo wglądania w zarząd przez wydelegowanego do tego urzędnika, a w szczególności nadzorowania w wszelki sposób, jaki uzna za stósowny, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i kontraktami i wydelegowania do tego urzędników na koszt koncesyonaryuszów.

§. 14.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia, ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającemi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nie przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesya i wszystkiemi postanowieniami w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia dwunastego miesiąca maja, w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym czwartym, Naszego

panowania trzydziestym szóstym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

105.

Ustawa z dnia 1 czerwca 1884,

o przytłumieniu choroby skrljevo w Dalmacyi.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowie co następuje:

§. 1.

Na przytłumienie choroby skrljevo, panującej w niektórych okolicach Dalmacyi, przeznacza się zasiłek rządowy, który w preliminarzu państwa ma być w miarę potrzeby zamieszczany, w sumie aż do 30.000 złotych.

§. 2.

Rzeczony zasiłek rzadowy przeznacza się na pokrycie tych wydatków, do wynagrodzenia których gminy dalmatyńskie sa obowiązane według ustawy krajowej z dnia 14 grudnia 1866 (Dz. u. kr. Nr. 20) o zakładaniu publicznych szpitali powszechnych i ich zawiadywaniu, tudzież na pokrycie owego wydatku nadzwyczajnego, który okaże się potrzebnym do zapewnienia ustawie niniejszej pomyślnego skutku.

§. 3.

Rząd dołożyć ma starania, ażeby środki, potrzebne do zwalczenia złego, wykonane zostały jednostajnie i w czasie jak można najkrótszym. Winien wydać stósowne zarządzenia policyjno-zdrowotne i w porozumieniu z Wydziałem krajowym dażyć do tego, ażeby osoby, które trzeba obserwować i leczyć, były utrzymywane w ewidencyi i leczone tak, jak tego właściwość choroby wymaga.

§. 4.

Osoby dotkniete choroba skrljevo lub o nia podejrzane, oddawać należy do szpitali do tego przeznaczonych, w razie potrzeby przymusowo.

Uwolniona od tego może być tylko osoba, która niewatpliwie będzie się leczyła gdzieindziej i w taki sposób, że choroba jej nie może udzielić się innym.

§. 5.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych i Memu Ministrowi skarbu.

Szoproń, dnia 1 czerwca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

106.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 1 lipca 1884,

zmieniające niektóre przepisy Porządku ruchu na kolejach żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, wydanego rozporządzeniem z dnia 10 czerwca 1874 (Dz. u. p. Nr. 75) a względnie nowej osnowy Dodatku D do niego, zaprowadzonej rozporządzeniami z dnia 15 września 1881 (Dz. u. p. Nr. 100) i z dnia 1 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 52).

W Porządku ruchu dla kolei żelaznych królestwi krajów w Radzie państwa reprezentowanych, wydanym rozporządzeniem z dnia 10 czerwca 1874 (Dz. u. p. Nr. 75) a względnie w nowej osnowie Dodatku D do niego, zaprowadzonej rozporządzeniami z dnia 15 września 1881 (Dz. u. p. Nr. 100) i z dnia 1 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 52) zmienia się a względnie uzupełnia wyszczególnione poniżej paragrafy i numery w sposób następujący:

§. 45.

Ustep 1 ma opiewać:

Czas dostawienia składa się z czasu na ekspedycyą i z czasu na przewiezienie, nie może zaś wynosić więcej, jak:

Poczyna się on od północy, która nastąpi po wyciśnięciu pieczęci na liście przewozowym albo doręczeniu rewersu pakunkowego lub transportowego i jest dotrzymany, jeżeli w ciągu tego czasu bydło przystawione zostało na stacyą przeznaczenia do odbioru.

Bieg terminu dostawienia ustaje w czasie pobytu bydła na stacyach do pojenia.

Uwaga: W obrocie wewnetrznym austryacko-węgierskim najwyższa Władza nadzorcza może do przejścia z jednej kolei na drugą, albo nawet do przejścia z jednej linii na drugą linią tego samego zarządu kolejowego pozwolić na przedłużenie terminu ekspedycyi najwiecej o 6 godzin do każdego przejścia.

Bieg terminów dostawienia ustaje także w czasie wstrzymania transportów bydła z powodu oględzin lekarskich.

Zreszta do obliczenia terminów, jakoteż do skutków uchybienia terminu dostawy, stósowane będą przepisy, zawarte w dziale III dla posyłek pospiesznych.

Uwaga: W obrocie wewnętrznym austryacko-węgierskim obowiązuje to tylko o tyle, o ile transporty przewożone są według taryfy do posyłek pospiesznych; przeto przepisy działu III, tyczące się posyłek pospiesznych lub zwykłych, stósowane będą podług tego, czy bydło oddane zostało do przewozu jako pospieszna czy jako zwykła posyłka.

Ustępy 2 i 3 nie ulegają żadnej zmianie.

§§. 49 i 50.

Do S. 49 i do S. 50, liczba 2, ustęp 3, dołożyć należy:

Uwaga: Przy oddawaniu w monarchyi austryacko-węgierskiej stępel ekspedycyjny stacyi odejścia (wyjawszy, iż posyłka zostaje w magazynie, póki naładowanie nie będzie możebne [§. 55], wycisnąć należy na liście przewozowym niezwłocznie po całkowitem przystawieniu w obecności posyłającego lub jego pełnomocnika i jeszcze przed wygotowaniem rewersu oddawczego.

§. 57.

Ustep 1 ma opiewać:

Każdy zarząd kolejowy ogłosi taryfami dla obrotu w swoim obrębie terminy dostawy, które obejmują czas przewozu i ekspedycyi i nie mogą przekraczać następujących okresów, ustanowionych jako najdłuższe:

a) Dla towarów pospiesznych:

- - b) Dla towarów zwykłych:
- 1. termin wyekspedyowania . . . . 2 dni, 2. termin przewozu na odległość aż do 100 kilometrów . . . . 1 dzień,

Ustep 2 ma opiewać:

Jeżeli przewóz przechodzi z obrębu jednego zarządu w obręb zarządu drugiej kolei, która się z tamta łączy, obliczają się terminy przewozu, biorąc całkowitą odległość pomiędzy stacyą przyjmującą a stacyą przeznaczenia, terminy zaś ekspedycyi bez względu na ilość zarządów kolejowych, przez których obręby posyłka przechodzi, liczy się tylko raz.

Uwaga: W obrocie wewnętrznym austryacko-wegierskim najwyższa Władza nadzorcza może do przejścia z jednej kolei na druga albo nawet do przejścia z jednej linii na druga linia tego samego zarządu kolejowego pozwolić na przedłużenie terminu ekspedycyi najwięcej o 6 godzin dla posyłek pospiesznych a najwięcej o 12 godzin dla zwykłych posyłek do każdego przejścia. Do przejść za pomocą kolei łączących w większych miastach i przez rzeki, na których niema mostu (promem), może najwyższa Władza nadzorcza pozwolić interesowanemu zarządowi na jeszcze większe przedłużenie terminów.

Ustep 3 ma opiewać:

Zarządom kolejowym wolno ustanowić i ogłosić przedłużenia terminów do wyjątkowych stosunków obrotu a to za zezwoleniem Władzy nadzorczej lub z zastrzeżeniem takiego zezwolenia.

Ustep 4 nie ulega zmianie.

Ustep 5 odpada.

Ustępy 6 do 8 nie ulegają zmianie.

(Palvineh.)

§. 67.

Do liczby 1, b) dodać należy:

Uwaga: W obrocie wewnętrznym austryacko-węgierskim koleje nie biora na siebie odpowiedzialności za stłuczenie żelaza lanego, o ile stłuczenie może nastąpić w skutek wewnętrznych własności materyału (niejednostajności odlewu, uderzających wad).

Dodatek D.

Numer XXXVIII. Jako ostatni ustep przydać należy następujące postanowienie: "Kwas węglowy w postaci gazu przyjmowany będzie do przewozu tylko wtedy, gdy ciśnienie jego nie przenosi ciśnienia 20 atmosfer, i gdy jest oddany w naczyniach z żelaza szwejsowanego, lanego lub stali lanej, które badane urzędownie nie dawniej jak na rok przed oddaniem, wytrzymały bez stałej zmiany formy ciśnienie najmniej półtora razy większe od tego, któremu kwas weglowy przy oddaniu ulega. Każde naczynie winno być opatrzone otworem, dozwalajacym obejrzeć ściany wewnętrzne, klapa bezpieczeństwa, kurkiem do upustu wody, wentylem do napełniania a względnie upustu, jakoteż manometrem i stan jego winien być corocznie urzędownie zbadany. Na naczyniu, w miejscu w oczy wpadającem, winien być umieszczony zapisek urzędowy, wyrażający dokładnie, kiedy i pod jakiem ciśnieniem naczynie było badane. W liście przewozowym wyrazić należy, że ciśnienie oddanego na kolej kwasu weglowego także przy podniesieniu się ciepłoty aż do 40 stopni Celsiusa nie może przewyższać ciśnienia 20 atmosfer. Stacya wysyłająca winna przekonać się o zachowaniu powyższych przepisów a mianowicie przez porównanie stanu manometru z zapiskiem o badaniu, czy naczynia były badane pod dostatecznie wielkiem ciśnieniem."

Zmiany powyższe a względnie uzupełnienia zaczynają obowiązywać, co się tyczy terminów dostawienia (§§. 45 i 57), od dnia 1 października 1884, co się

tyczy innych szczegółów, od dnia 1 sierpnia 1884.

Królewsko-węgierski Minister komunikacyi, z którym porozumiałem się w tej mierze, wydaje jednocześnie takież samo rozporządzenie dla kolei żelaznych krajów korony węgierskiej.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXI. — Wydana i rozesłana dnia 3 lipca 1884.

107.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 1 lipca 1884,

zabraniające przywozu i przewozu szmat, starych lin, tndzież przeznaczonej do obrotn handlowego starej odzieży, używanej bielizny wdziewalnej i używanej pościeli, pochodzących z Francyi, Algieru i Tunetu.

Dla zapobieżenia roznoszeniu chorób zaraźliwych, zabrania się w porozumieniu z Rządem król. węgierskim przywozu i przewozu z Francyi, Algieru i Tunetu szmat, starych lin, tudzież starej odzieży, używanej bielizny wdziewalnej i używanej pościeli, o ile przedmioty te przeznaczone są do obrotu handlowego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia, w którym właściwe komory a względnie Władze zdrowotne morskie otrzymają o niem wiadomość.

Co się tyczy Egiptu, rozporządzenie ministeryalne z dnia 14 lipca 1883 (Dz. u. p. Nr. 129) zachowuje się w mocy.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustan państwa

kellester i kinjor u Ledak patstyre reprezentowanych.

Core NXX - Wydnas rosminas dala 3 tipos 1883.

102.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrzuych, handlu i skarba z dula i lipra 1884.

etheratory organization from the state of a graph to the delice of a constant of a constant of the constant of

in the capelor that the control of t

Harging and American in the control of the control

Co sig tyery tigoph, responsively and sergalists of him 14 lips 21:13 (18. in p. No. 120) and over all a more.

Taniffor ...

and on Pil

W. r interwalancett

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXII — Wydana i rozesłana dnia 5 lipca 1884.

108.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 19 czerwca 1884,

tyczące się wywołania z obiegu znaczków pocztowych z r. 1867.

Począwszy od dnia 1 sierpnia 1884 wolno będzie c. k. urzędom pocztowym i sprzedawcom znaczków pocztowych sprzedawać tylko znaczki pocztowe, puszczone w obieg w r. 1883, jednakowoż stronom, któreby po dniu 31 lipca b. r. posiadały jeszcze znaczki pocztowe, puszczone w obieg w r. 1867, pozwala się używać ich aż do końca października b. r. do frankowania korespondencyj lub wymieniać je za nowe w c. k. urzędzie pocztowym.

Po upływie miesiąca października 1884, znaczki rzeczone nie będą już przyjmowane do wymiany a korespondencye opatrzone znaczkami pocztowemi z r. 1867 lub posylane w kopertach owoczesnych, uważane będą począwszy od

dnia 1 listopada 1884 za niefrankowane.

Pino r. w.

109.

Ustawa z dnia 23 czerwca 1884,

zatwierdzająca uchwałę sejmu kraińskiego, tyczącą się pobierania w r. 1884 dodatków do podatków stałych na rzecz funduszu indemnizacyjnego kraińskiego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowie co następuje:

W myśl ustępu 3 Umowy z dnia 29 kwietnia 1876 (ustawa z dnia 8 maja 1876 [Dz. u. p. Nr. 72]) zatwierdza się uchwałę sejmu krajowego księstwa kraińskiego, według której, celem zebrania za pomocą dodatków do podatków stałych

sumy dopłat krajowych na pokrycie wydatku indemnizacyjnego w r. 1884 pobierany być ma dodatek mniej niż 20procentowy do wszystkich podatków stałych całkowicie wziętych na przepis.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi skarbu i Memu

Ministrowi spraw wewnętrznych.

Schönbrunn, dnia 23 czerwca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

110.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 30 czerwca 1884, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych,

uzupełniające a po części zmieniające przepisy rozporządzeuia ministeryalnego z dnia 17 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 148) w przedmiocie oznaczenia rodzajów przemysłu rękodzielniczego.

Rozporządzenie ministeryalne z dnia 17 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 148), w przedmiocie oznaczenia rodzajów przemysłu rekodzielniczego, uzupełnia się a po części zmienia i na zasadzie §fu 1go, ustęp 2 ustawy z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39) i następujące rodzaje przemysłu z ograniczeniami w ustępie 3 §fu 1go podanemi, oznacza się jako rękodzieła; sa niemi rzemiosła:

- 1. bednarzów;
- 2. białoskórników;
- 3. blacharzów;
- 4. cukierników i pasztetników;
- 5. dacharzów, dachówkowe i łupkowe dachy układających;
- 6. fryzyerów, golarzów, perukarzów;
- 7. garbarzów;
- 8. grzebieniarzów, wachlarzowników, snycerzy kości;
- kaletników, rymarzów, bicze wyrabiających, daszkarzów, siodlarzów i szory wyrabiających;
- 10. kapeluszników;
- 11. kotlarzów;
- 12. koszykarzów;
- 13. kowalów sprzetowych, ostrogarzów, nożowników, szlifierzów metalu i stali (z wyjątkiem wózkowych), pilnikarzów, wyrabiających piłki sprężynowe, iglarzów, wyrabiających płochy;

- 14. kowali wozowych;
- 15. krawców;
- 16. kuśnierzów, farbiarzów futer, czapników;
- 17. malarzów pokojowych;
- 18. mechaników (do wyrobów subtelnych), wyrabiających narzędzia i przyrządy chirurgiczno-medyczne, tudzież optyków;
- 19. mosiężników i bronzowników;
- 20. muzyczne instrumenty wyrabiajacych (fortepiany, organy, harmoniki itp. instrumenty blaszane; flety, klarnety, fagoty, oboje, skrzypce, basetle, gitary, cytry itd.);
- 21. odlewników metalu i konwisarzy;
- 22. oprawiaczy książek, puzderników, galanterników skórnych, pudełkarzy;
- 23. parasolników;
- żynowe, iglarzów, wyrabiających 24. pasamonników, wyrabiających sznurpłochy; ki i galony, pasamonnicze guziki i

krepinki, drutowników złota i sre- 37. szczotkarzów; bra, klepaczy złota i srebra i przedników, hafciarzów używajacych złota, srebra i pereł;

25. piekarzów;

26. piernikarzów i woskobójników;

27. platerowników;

28. pokostników i lakierników;

29. powroźników; 30. pozlotników:

31. rekawiczników i bandażystów;

32. rzeźników;

33. siodlarzów, powozowych;

34. sitarzów i wyrabiających kraty;

35. stelmachów;

36. stolarzów;

38. szewców;

39. szklarzów;

40. ślusarzów;

41. tapicerów, tudzież wyrabiających kołdry stebnowane, poduszki i materace;

42. tokarzów, rzeźbiarzów wyrobów z morskiej pianki, fajkarzów;

43. wedliniarzów;

44. zdunów;

45. zegarmistrzów;

46. złotarzów, wyklepujących srebro i inne metale;

47. złotników, srebrowników, klejnotników.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

111.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i handlu z dnia 3 lipca 1884,

zmieniające rozporządzenie ministeryalne z dnia 4 lutego 1859 (Dz. u. p. Nr. 30) we względzie używania chlorku potasu do wyrobu zapałek

Ze względu na ulepszenia w postępowaniu przy wyrobie mas palnych fosfor zawierających, zmienia się wydany rozporządzeniem z dnia 4 lutego 1859 (Dz. u. p. Nr. 30) bezwarunkowy zakaz używania chlorku potasu (chloranu potasu) do fabrykacyi zapałek ze zwykłym fosforem, w ten sposób, że Władze administracyjne krajowe będą miały moc udzielania przedsiębiorstwom, zapałki takie fabrycznie wyrabiającym, pozwoleń do używania chlorku potasu (chloranu potasu) w tym przypadku, jeżeli z opisaniem sposobu postępowania złożony będzie dowód, jako wyrabianie i zużywanie masy palnej poruczone jest biegłemu w swoim zawodzie odpowiedzialnemu kierownikowi.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 8 lipca 1884.

112.

Traktat z dnia 5 maja 1884,

pomiędzy monarchyą austryacko-węgierską a Saksonią, tyczący się kilku kolei łączących na granicy krajowej austryacko-saskiej (pod Kraślicami, Moldawą [Mulde], Reitzenhainem i Johann-Georgenstadtem).

(Zawarty w Dreznie dnia 5 maja 1884, przez Jego c. i k. Apostolską Mość ratyfikowany w Wiedniu dnia 9 czerwca 1884, ratyfikacye wymieniono w Dreznie dnia 14 czerwca 1884).

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Slawoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austryacki; Wielki Książę Krakowski; Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. wiadomo czynimy:

Gdy pomiędzy Naszymi pełnomocnikami z jednej a pełnomocnikami Najjaśniejszego Króla saskiego z drugiej strony, zawarty i podpisany został w Dreznie dnia 5 maja 1884 Traktat, tyczący się kilku kolei żelaznych łączących na granicy krajowej austryacko-saskiej pod Kraślicami, Johann-Georgenstadtem i Hrobem, który opiewa jak następuje:

(Polnisch.)

Najjaśniejszy Cesarz austryacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski, tudzież Najjaśniejszy Król saski, pragnąc uzupełnić dalej w duchu przyjaźni sąsiedzkiej połączenia kolei żelaznych na obszarach obu Państw, istniejących, mianowali pełnomocnikami Swymi do zawarcia w tym celu umowy:

Najjaśniejszy Cesarz austryacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski Swego szambelana

Barona Gabryela Herberta-Rathkeala,

nadzwyczajnego posła i pełnomocnego Ministra przy dworze królewsko saskim,

Najjaśniejszy Król saski Swego Ministra skarbu Barona Leonsa Könneritza,

którzy okazawszy sobie nawzajem swoje pełnomocnictwa i znalaziszy je w należytej formie, zgodzili się z zastrzeżeniem najwyższej ratyfikacyi na następujące artykuły:

Artykuł I.

Rząd cesarsko-królewsko austryacki i Rząd królewsko saski zgodziły się pozwolić na wybudowanie i popierać koleje łączące a mianowicie:

1. z Falkenowa na Kraślice do Klingenthalu i

2. z Hrobu na Moldawe do Bienenmühle.

Artykul II.

Ponieważ zaś za porozumieniem się obu Wysokich Rządów, dalsza kolej łącząca pomiędzy monarchyą austryacko-węgierską a Saksonią, a mianowicie zapowiedziana już w artykule V Traktatu z dnia 29 września 1869, kolej łącząca od Chomutowa a względnie Krzimowa na Reitzenhain do Marienberga została wybudowana, przeto obiedwie Wysokie Strony rokujące zgodziły się uregulować także umową niniejszą stosunki wzajemne, wynikające z istnienia tej kolei łączącej.

Artykul III.

Budowa części kolei łączącej, w artykule I, l. 1 wzmiankowanej, leżącej na obszarze austryackim, poruczona została wyłącznie uprzywilejowanej Spółce kolei busztiehradzkiej, nadaniem dokumentu koncesyjnego z dnia 30 października 1873 a budowa linii z Falkenowa do Kraślic jest już ukończona i oddana

na użytek publiczny.

Čześć od Klingenthalu do granicy austryacko-saskiej, która ma być wybudowana na obszarze saskim, będzie wybudowana przez Rząd królewsko saski kosztem Państwa, ile możności jak najrychlej i będzie skończona i otwarta jednocześnie ze skończeniem i otwarciem części austryackiej, najpóźniej zaś aż do dnia 31 grudnia 1885, który to termin wyznaczony być ma także Spółce kolei busztiehradzkiej do skończenia jej części od Kraślic do granicy austryacko-saskiej.

Artykuł IV.

Koncesya na budowe i utrzymywanie w ruchu części kolei w artykule I pod l. 2 wzmiankowanej od Hrobu do Bienenmühle na obszarze austryackim leżącej, nadana została dokumentem koncesyjnym z dnia 23 grudnia 1882 c. k. uprzyw. Spółce kolei prasko-duchcowskiej, która została oraz zobowiązana, aby

linia te skończyła i oddała na użytek najpóźniej w przeciągu dwóch lat od dnia

nadania koncesyi.

Cześć, która ma być wybudowana na obszarze saskim od granicy aż do Bienenmühle, wybuduje Rzad królewsko saski ile możności jak najrychlej, tak, iżby kolej mogła być w czasie jak najkrótszym skończona i otwarta.

Artykuł V.

Części kolei od Kraślic i od Klingenthalu do granicy austryacko-saskiej, wybudowane być mają, co się tyczy szerokości szlaku, urządzeń ruchu i wozów, z zachowaniem tych samych względów, których przestrzegano przy budowaniu kolei łaczącej z Krzimowa do Reitzenhainu, w artykule II wzmiankowanej, podług jednozgodnych norm technicznych w taki sposób, aby wozy mogły przechodzić nawzajem bez przeszkody.

Wozy, przez jeden z Wysokich Rzadów rokujących wypróbowane, mogą przechodzić bez powtórnej próby na linie kolei łączących tutaj wzmiankowa-

nych, leżące w obszarze drugiego Państwa.

Artykuł VI.

Miejsce, w którem kolej żelazna z Kraślic do Klingenthalu ma przecinać granice, oznaczone będzie na podstawie rokowań wspólnych przez komisarzy obu Stron, jak to stało się już dla oznaczenia punktu przecięcia kolei łaczacej, która z Hrobu do Bienenmühle ma być wybudowana, tudzież linii z Krzimowa do Reitzenhainu już wybudowanej.

Artykuł VII.

Na kolejach żelaznych, w artykułach I i II wzmiankowanych, przechód ruchu następuje:

- a) na kolei z Falkenowa na Kraślice do Klingenthalu na stacyi przechodniej, która będzie urządzona na obszarze saskim przez rozszerzenie istniejącego dworca pod Klingenthalem;
- b) na kolei łączącej z Hrobu do Bienenmühle, na stacyi granicznej i przechodniej pod Moldawa, która urządzona będzie na obszarze austryackim tuż przy granicy;
- c) na linii z Chomutowa a względnie z Krzimowa na Reitzenhain do Marienberga, w dworcu Reitzenhainskim leżacym na obszarze saskim.

W tym celu ruch na części kolei, która w obszarze saskim ma być wybudowana od stacyi granicznej i przechodniej w Klingenthalu aż do granicy krajowej, odstąpi królewsko saski zarząd kolei żelaznych rządowych Spółce kolei busztiehradzkiej, która to Spółka objęła także ruch na części kolei w obszarze saskim leżącej od granicy krajowej aż do wspólnej stacyi granicznej i przechodniej.

Stacye graniczne i przechodnie pod Klingenthalem, Moldawa i Reitzenhainem, urządzone będa podług zasad przyjętych w obszarze Państwa, w którem

leżą.

Urzadzenia sygnałowe części kolei, leżacych w obszarze saskim aż do Klingenthalu i Reitzenhainu powinny być zgodne z urzadzeniami, które do tego celu zatwierdzone zostały dla części leżacych na obszarze austryackim, na których ruch utrzymuje Spółka kolei busztiehradzkiej.

Artykuł VIII.

Co do szczegółowych warunków odstąpienia ruchu na części kolei od granicy aż do stacyi granicznej i przechodniej pod Klingenthalem, w artykule powyższym ustanowionego, jakoteż co do wynagrodzenia, które królewsko saskiemu zarządowi kolei żelaznych ma być za to płacone, porozumie się tenże zarząd ze Spółką kolei busztiehradzkiej.

Podobnież szczegółowe warunki odstąpienia ruchu na części kolei od granicy aż do stacyi granicznej i przechodniej pod Reitzenhainem, jakoteż warunki współużywania tego ostatniego dworca przez kolej busztiehradzką i wynagrodzenie, które za to właścicielowi kolei ma być płacone, uregulowano już umowami, zawartemi w tym celu między zarządami kolejowemi obu Stron.

Interesowane zarządy kolejowe obu Stron mają również zawrzeć ze sobą z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez ich Rządy umowę co do współużywania dworców w Klingenthalu i Moldawie i co do osobnego wynagrodzenia, które za to ma być płacone właścicielom a względnie koncesyonaryuszom.

Gdyby umowa nie przyszła do skutku, Wysokie Rządy rokujące porozumia się co do używania zagranicznych części kolei, współużywania przerzeczonych wspólnych stacyj granicznych i przechodnich, jakoteż wynagrodzenia, które za jedno i drugie ma być płacone a postanowienia, które na zasadzie tego porozumienia się zostana wydane, będą służyły za prawidło dla interesowanych zarządów kolejowych.

O ile interesowane zarządy kolei żelaznych nie zawrą lub nie zawarły już ze sobą za zezwoleniem obu Wysokich Rządów odmiennych układów, Spółka kolei busztiehradzkiej, utrzymująca a względnie obejmująca ruch na zagranicznych częściach kolei, będzie obowiązana objąć na własny koszt utrzymywanie w dobrym stanie podług przepisów linij, na których ruch ma utrzymywać, tudzież wszystkich przynależytości, wykonywanie odnowień, które według saskich zasad administracyjnych będą potrzebne, jakoteż utrzymywanie w dobrym stanie części dworców wspólnych stacyj granicznych i przechodnich w Klingenthalu i Reitzenhainie, które będą jej oddane na wyłączny użytek. Materyałów do budowy zwierzchniej potrzebnych do utrzymania linij kolejowych w dobrym stanie, dostarczać ma Spółce kolei busztiehradzkiej królewsko saski zarząd kolei rządowych na jej żądanie a to po cenach równych kosztom własnej produkcyi. Od kapitalu zakładowego, który będzie wyłożony na linie w mowie będące i udowodnione, ma Spółka kolei busztiehradzkiej płacić królewsko saskiemu zarządowi kolei rzadowych po pieć od sta rocznie od dnia otwarcia ruchu a kapital wyłożony na budynki na stacyach przechodnich wyłącznie jej oddane, zwrócić ma w gotówce.

Podobny obowiązek utrzymywania w dobrym stanie i spłacenia gotówką wyłożonego i udowodnionego kapitału zakładowego, bierze na siebie królewsko saski zarząd kolei rządowych co do części dworca na wspólnej i przechodniej

stacyi w Moldawie odstąpionych mu do wyłącznego używania.

Poniesione i udowodnione koszta budowy części dworców na przerzeczonych stacyach granicznych i przechodnich, przez interesowane zarządy kolejowe wspólnie używanych, mają być zwrócone gotówką zarządowi, który budował a mianowicie za dworce pod Klingenthalem i Reitzenhainem, przez Spółkę kolei busztiehradzkiej, za dworzec w Moldawie, przez królewsko saski zarząd kolei

rządowych, w stosunku użytkowania, w przypadkach zaś watpliwych, po połowie. Które budynki uważać należy za wspólne, określi osobna umowa interesowanych zarządów kolejowych.

Koszta utrzymania tych budynków wspólnie używanych, zwracać będzie stosunkowo zarzad współużywający temu zarzadowi, który budynki utrzymuje.

Koszta, które królewsko saski zarzad kolei rzadowych ponosić będzie na stacyach granicznych i przechodnich w Klingenthalu i Reitzenhainie a ces. król. uprzyw. kolej prasko-duchcowska na stacyi granicznej i przechodniej w Moldawie, w skutek przyjęcia w myśl artykułu X niniejszego Traktatu obowiązku stawiania i utrzymywania budynków (lokali urzędowych i mieszkań) na potrzeby zarzadu cłowego obszaru zagranicznego, winien zwrócić zarząd zagranicznej linii kolei przez spłacenie gotówka wyłożonego kapitału zakładowego.

Przez kapitał zakładowy, w duchu niniejszego artykułu, rozumieć się będzie tylko koszta rzeczywiście wyłożone, nie licząc kosztów zgromadzenia kapitału

lub straty na kursie.

Postanowienia powyższe stósowane będa także do budowli uzupełniajacych

i rozszerzeń, gdyby były potrzebne.

Gdyby interesowane zarządy kolejowe nie mogły się pogodzić co do potrzeby takich budowli uzupełniających i rozszerzeń, jakoteż w ogóle co do stósowania postanowień artykułu niniejszego, winny poddać się orzeczeniu, które oba Wysokie Rządy, po zniesieniu się z sobą, wydadzą.

Artykul IX.

Na kolei łaczącej z Falkenowa na Kraślice do Klingenthalu, w artykule I, l. 1 wzmiankowanej, ustanowia obie Strony aż do dalszego zarządzenia po jednej komorze granicznej a mianowicie Rząd austryacki w Kraślicach, Rząd saski w Klingenthalu, z upoważnieniami odpowiedniemi stosunkom obrotu, ile możności jednakowemi, co jednak nie ma wstrzymywać Wysokich Rządów od zawarcia według okoliczności dodatkowego układu co do złączenia ze sobą swoich komor.

Jednakowoż tak na stacyi kraślickiej jak i na stacyi przechodniej w Klingenthalu, mają być zaprowadzone potrzebne urządzenia, aby manipulacyą z towarami, oddawanemi na rzeczonych stacyach a przeznaczonemi do obszaru sasiedniego państwa i ich ekspedycyą załatwiać mogły czynniki cłowe tego ostatniego państwa, które w tym celu stósownie do potrzeby, w oznaczonych dniach tygodnia, a to, aż do dalszego zarządzenia, najmniej dwa razy na tydzień, wysyłane być mają do przerzeczonych stacyj sąsiednich.

Dla osiągnięcia celu wskazanego w artykule VIII Traktatu handlowego między monarchyą austryacko-węgierską a Niemcami z dnia 23 maja 1881, zaprowadzi każda z dwóch Stron na stacyi granicznej w Moldawie komorę graniczną, z upoważnieniami odpowiedniemi stosunkom obrotu a według okoliczności złączy ją z drugą komorą.

Na stacyi granicznej i przechodniej w Reitzenhainie załatwiać będą służbę cłowa komory ekspedycyjne, przez obie Strony tamże zaprowadzone i złączone.

Wysokie Rządy rokujące oświadczają, że gdyby i o ileby wzrost obrotu tego wymagał, rozszerzą upoważnienia przerzeczonych komor i pomnożą ilość

dni każdego tygodnia przeznaczonych na ekspedycyą towarów, oddawanych w Kraślicach i Klingenthalu.

Artykuł X.

Na ten zarząd kolejowy, który stósownie do niniejszego Traktatu ma wybudować dworzec pograniczny, włoży jego Rząd obowiązek, ażeby, o ile za zezwoleniem obu Wysokich Rządów interesowane zarządy cłowe i kolejowe nie zawrą odmiennego układu, urządził i utrzymywał budynki, które według artykułu IX mają być dla komor pogranicznych wzniesione, jakoteż, aby wybudował mieszkania dla urzędników cłowych potrzebne lub najął dla nich odpowiednie mieszkania, za co należy się mu wynagrodzenie w artykule VIII ustanowione, podczas gdy zarząd kolejowy, który to wynagrodzenie ma płacić, będzie pobierał należytości, odciągane urzędnikom według postanowień kraju rodzinnego w takich razach, gdy dostają mieszkania służbowe.

Zarządy cłowe obu Stron nie mają płacić żadnego wynagrodzenia za lokale urzędowe i składy, które będą im wyznaczone w dworcach kraślickim i klingelthalskim.

Spółka kolei busztiehradzkiej będzie obowiązana przewozić bezpłatnie na linii od Kraślic do Klingenthalu służbę cłową obu Stron, jadącą dla załatwienia w dworcach pod Kraślicami i Klingenthalem czynności urzędowych, w Traktacie niniejszym przewidzianych.

O ileby chodziło o wzniesienie nowych budowli tak na lokale urzędowe jak i na mieszkania, obadwa Wysokie Rządy ograniczą wymagania swoje w tym względzie do niezbędnej potrzeby.

Artykuł XI.

Wydanie szczegółowych postanowień, tyczących się uregulowania stosunków komor obustronnych, w artykule powyższym wzmiankowanych i wszelkich innych, tudzież urządzeń dla wspólnej korzyści zaprowadzić się mających, i formalności we względzie rewizyi celniczej i ekspedycyi czy to pakunku passażerów, czy też towarów wchodzących i wychodzących, będzie zależało od osobnego układu między delegatami zarządów cłowych obu Stron.

Dla poparcia obrotu zaprowadzone beda wszelkie ułatwienia i uproszczenia, na jakie tylko pozwalają ustawy w obu Państwach istniejące i oba Wysokie Rządy dają sobie zapewnienie, że rzeczone linie kolejowe będą doznawały wszystkich tych ulg, których doznają inne linie kolejowe za granicę przechodzące.

Artykuł XII.

Postanowienia, tyczące się sprawowania policyi nad paszportami i cudzoziemcami koleją żelazną podróżującemi, które pomiędzy Wysokiemi Rządami rokującemi zostały już umówione lub mają być umówione, będą stósowane także na kolejach łączących, których się tyczy Traktat niniejszy.

Jakie upoważnienia mają być nadane cesarsko-królewskim austryackim urzędnikom policyjnym na stacyach przechodnich w Klingenthalu i Reitzenhainie a jakie królewsko saskim urzędnikom policyjnym w dworcu pogranicznym w Moldawie, w tej mierze oba Wysokie Rządy porozumią się osobno.

Odnośne rokowania co do kolei łaczących, w artykule I wzmiankowanych, rozpocząć się mają najmniej na trzy miesiące przed przysposobieniem tych kolei do ruchu i powinny być ile możności całkiem skończone przed otwarciem ruchu.

Artykuł XIII.

We względzie urządzenia służby pocztowej i telegraficznej na kolejach łączących, których się tyczy Traktat niniejszy, porozumią się osobno zarządy pocztowe i telegraficzne obu Stron.

Jeżeli w skutek tego porozumienia się przechód ruchu pocztowego przeniesiony będzie także do stacyj przechodnich w Klingenthalu i Reitzenbainie, Spółka kolei busztiehradzkiej będzie obowiązana wykonywać na częściach kolei pomiędzy granicą a rzeczonemi stacyami te same czynności dla cesarsko-królewskiego austryackiego zarządu pocztowego, które mocą koncesyi obowiązana jest wykonywać na częściach leżących w obszarze austryackim.

Artykuł XIV.

Całkowita władzę majestatu zastrzega się co do części kolei leżacych na obszarze austryackim, wyłacznie Najjaśniejszemu Cesarzowi austryackiemu, Królowi czeskiemu itd. i Królowi Apostolskiemu węgierskiemu a co do części kolei leżacych na obszarze saskim, wyłacznie Najjaśniejszemu Królowi saskiemu.

Artykuł XV.

Z zastrzeżeniem prawa zwierzchniczego i prawa nadzoru Wysokich Stron rokujących nad częściami kolei leżącemi w ich obszarach i nad ruchem na tychże, wykonywanie prawa nadzoru nad zarządami kolejowemi, ruch utrzymującemi, zostawia się w ogólności temu Rządowi, w którego obszarze jest siedziba tych zarządów.

Artykuł XVI.

Policya kolejowa wykonywana będzie pod nadzorem Władz w obszarze każdego Państwa do tego upoważnionych, zgodnie z przepisami i zasadami w każdym obszarze obowiązującemi przez urzędników zarządu kolejowego, utrzymującego ruch na części kolei.

Artykuł XVII.

Poddani jednej z Wysokich Stron rokujących, których zarządy kolejowe przyjmują do służby ruchu na części kolei w obszarze drugiej Strony, nie wychodzą przez to ze związku poddańczego ze swoim krajem rodzinnym.

Wszakże posady urzędników miejscowych, z wyjatkiem naczelników dworcowych, urzędników telegraficznych i tych, którym poruczone jest odbieranie pieniędzy, winny być nadawane ile możności krajowcom.

Wysokie Rządy przyrzekają sobie nawzajem, że do służby, która w myśl niniejszego Traktatu w obszarze drugiego Państwa ma być sprawowana, tacy urzędnicy, słudzy i robotnicy, którzy za pospolite zbrodnie i przestępstwa, za przemytnictwo lub ciężkie przekroczenia defraudacyjne byli skazani, nie będą świadomie przypuszczani do służby lub pracy.

Wszyscy urzędnicy, w któremkolwiek miejscu siedzibę służbowa majacy, podlegają pod względem służbowym i porządkowo-karnym swemu przełożonemu zarządowi, pod innemi zaś względami ustawom i Władzom Państwa, w którem leży ich siedziba.

Wszakże zastrzega się Rządowi kraju rodzinnego urzędników i sług, pelniacych obowiazki na zagranicznych częściach kolei a w szczególności w dwor-

cach pogranicznych, za granica leżacych:

1. Śledztwa przeciwko przerzeczonym urzędnikom i sługom

a) o wykroczenia przeciw obowiązkom służbowym, z których wynikły przygody nieszczesne i uszkodzenia kolei,

b) o wszelkie zbrodnie lub przestępstwa przeciwko Państwu rodzinnemu;

jakoteż

2. we względzie orzecznictwa cywilnego:

a) regulacya spadków tych urzędników i sług,

b) uchwalanie ogłaszania upadłości co do ich majatku, jakoteż kierowania nią, przyczem jednak właściwej ze względu na miejsce zamieszkania rzeczonych urzedników i sług zagranicznej Władzy sadowej zostawia się ogłaszanie upadłości co do części takiego majatku, znajdującej się w obszarze Państwa zagranicznego.

Obadwa Wysokie Rzady wskaża Władze, majace wykonywać to zastrzeżone orzecznictwo.

Postanowienia powyższe stósowane będą także do tych zagranicznych urzędników i sług, którzy pełnia obowiązki na części kolei od Mittelgrundu do Deczyna, jakoteż w obu rzeczonych dworcach.

Artykuł XVIII.

Programy ruchu i taryfy dla części kolei łaczacych w obszarze królewskosaskim leżacych od Kraślic do Klingenthalu i od Krzimowa do Reitzenhainu proponować będzie zarząd kolejowy ruch utrzymujący a ich zatwierdzanie zastrzega się Rządowi, jednakowoż taryfy ustanowione być mają dla części kolei leżących w obszarach obu Państw według tych samych zasad.

Obie Wysokie Strony rokujące obowiązują się wpływać na to i tego się trzymać,

- 1. aby na każdej z kolei, których tyczy się Traktat niniejszy i na liniach, które się z niemi bezpośrednio łaczą, kursowały ile możności w związku z pociągami stykających się części kolei, dla przewozu passażerów najmniej dwa pociągi dziennie w obu kierunkach a dla przewozu towarów, tyle pociągów, ile do załatwienia go potrzeba, jakoteż, aby wszelkie inne postanowienia, tyczące się ruchu, uregulowane zostały ze względem na interesa obrotu;
- 2. aby zaprowadzeniu bezpośrednich ekspedycyj w obrocie passażerskim i towarowym do przechodu z kolei, w artykułach I i II wzmiankowanych, na stykające się z niemi części kolei, gdyby jeden zarząd kolejowy uznał zaprowadzenie tych bezpośrednich ekspedycyj za pożądane dla dobra obrotu, drugi zarząd, o ileby w tem miał udział, nie stał na przeszkodzie.

Zreszta istniejace i przyszłe postanowienia traktatowe, mające na celu ułatwienie wzajemnego obrotu kolejowego między monarchya austryacko-węgierską

a Niemcami a przeto obecnie w szczególności postanowienia artykułów XV aż do XVIII włącznie Traktatu handlowego z dnia 23 maja 1881 pomiędzy monarchyą austryacko-węgierską a Niemcami, dopóki Traktat ten będzie miał moc obowiązującą, stósowane będą także do kolei łączących, których tyczy się Traktat niniejszy.

Artykuł XIX.

Oba Wysokie Rządy rokujące zobowiązują się wpływać na to i do tego dążyć, aby na kolejach, których tyczy się Traktat niniejszy, w każdym takim przypadku, w którym jeden lub drugi zarząd łączących się kolei uzna to za pożądane dla publicznego obrotu, ustanawiane były taryfy towarowe z bezpośredniemi cenami przewozu przynajmniej dla głównych przedmiotów obrotu wzajemnie

przewożonych.

W przypadkach tych, zarząd królewsko saskich kolei rządowych, jeżeliby koleje austryackie, w takiej taryfie interesowane, te same zasade przyjęły, liczyć sobie będzie wtedy, gdy stacya oddawcza lub wydawcza leży na jego liniach, najwięcej połowę należytości ekspedycyjnej, przyjętej zwykle w stosunkach bezpośrednich między monarchyą austryacko-węgierską a Saksonią, wtedy zaś, gdy posyłka będzie jego liniami tylko przechodziła dalej, zadawalniać się będzie pod

warunkiem wzajemności jeszcze mniejszemi opłatami.

Podobnież, pod warunkiem wzajemności ze strony interesowanych kolei austryackich, zarząd królewsko saskich kolei rządowych, przy ustanawianiu bezpośrednich taryf towarowych dla Moldawy do tych stosunków, w których kierunek na Moldawe według zasad przyjętych w obrocie bezpośrednim między monarchyą austryacko-węgierską a Niemcami ma być uważany za uprawniony do konkurencyi, nie będzie liczył większych należytości jednostkowych, aniżeli ze strony saskiej są i będą liczone w takich samych stosunkach obrotowych od takichże przedmiotów, które pod temi samemi zresztą warunkami w innych miejscach granicę sasko-austryacką przechodzą.

Co się tyczy obrotu towarowego między stacyą Kraślice (loco), na Klingelthal a stacyami królewsko saskiego zarządu kolejowego i dalszemi stacyami zagranicznych przedsiębiorstw kolejowych, postanawia się w szczególności, że Kraślice w takim obrocie uważane będą pod względem taryf kolejowych za stacya

królewsko saskiego zarządu kolei rządowych.

W tym duchu mają być Kraślice wciągniete tak jak Klingenthal do wszystkich obrotów bezpośrednich, któreby okazały się rzeczywiście potrzebnemi a to w ten sposób, że tak na liniach królewsko saskiego zarządu kolei rządowych, jak i na linii klingenthalsko-kraślickiej nie mogą wcale mieć miejsca uciążliwsze warunki pod względem taryf opłat jednostkowych i należytości pobocznych, aniżeli gdyby Kraślice były istotnie stacyą królewsko saskiego zarządu kolei rządowych.

Artykuł XX.

Rząd cesarsko-królewsko austryacki nie obciąży ruchu, utrzymywanego przez królewsko saski zarząd kolei rządowych w stacyi pogranicznej w Moldawie na obszarze austryackim leżącej a Rząd królewsko saski ruchu, utrzymywanego przez Spółkę kolei busztiehradzkiej na częściach kolei od granicy aż do Klingenthalu i Reitzenhainu, ani innemi opłatami, prócz tych, które w ogólności ciężą w owych państwach na ruchu kolejowym, odbywającym się w takich samych stosunkach, ani też większemi.

Artykuł XXI.

Postanowienia Traktatu niniejszego zachowają moc swoje nawet i w tym razie, gdyby Rzad cesarsko-królewsko austryacki objał na siebie ruch na leżacych w obszarze austryackim częściach kolei, których się tyczy Traktat niniejszy, lub te ich części nabył na własność.

Artykuł XXII.

Zgodzono się, że wzmiankowana w artykule I, liczba 2 Traktatu niniejszego kolej żelazna z Hrobu na Moldawę do Bienenmühle zastępuje miejsce linii łaczacej duchcowsko-klingenberskiej (lub freiberskiej), w artykule II Traktatu z dnia 24 grudnia 1870 przewidzianej a przeto przyrzeczenie uczynione w powyższym Traktacie co do tej ostatniej kolei łaczącej, uważane być ma za spełnione.

Natomiast potwierdza się wyraźnie przyrzeczenia, zawarte w Traktacie powyższym co do wybudowania kolei łaczącej od Karłowych Warów do Johanngeorgenstadtu z uściem do kolei żelaznej z Schwarzenbergu do Johanngeorgenstadtu na obszarze saskim już wybudowanej.

Rząd królewsko saski oświadcza, że jak tylko budowa austryackiej części rzeczonej kolei będzie zapewniona a on uzyska przyzwolenie zgromadzenia stanów królestwa saskiego, przystapi do rozszerzenia istniejacej stacyi pod Johanngeorgenstadtem, która będzie wspólna stacya graniczna i przechodnia a oraz siedziba złączonej ekspedycyi celniczej, tudzież do budowania części kolei od stacyi pogranicznej i przechodniej aż do granicy krajowej i budowę tak przyspieszy, aby kolej oddana być mogła na użytek publiczny ile możności jednocześnie ze skończeniem i przysposobieniem do ruchu części austryackiej.

Gdy kolej łącząca, o której tu się mówi, przyjdzie do skutku, postanowienia zawarte w Traktacie niniejszym we względzie kolei łączących z Krzimowa do Reitzenhainu i z Kraślic do Klingenthalu, mają być do niej odpowiednio stósowane.

Artykuł XXIII.

Traktat niniejszy, gdy ciała reprezentacyjne, o ile to będzie potrzebne, zgodzą się na niego porządkiem konstytucyjnym, przedstawiony będzie obustronnie do Najwyższego zatwierdzenia a dokumenty ratyfikacyjne, które w tej mierze mają być wygotowane, zostaną wymienione w Dreznie, najpóźniej w ośm tygodni po wykonaniu Traktatu.

W dowód czego Pełnomocnicy obu Stron podpisali własnoręcznie Umowę niniejszą w dwóch egzemplarzach wygotowaną i wycisnęli na niej swoje pieczęci.

Drezno, dnia 5 maja 1884.

(L. S.) Baron Gabryel Herbert-Rathkeal r. w. (L. S.) Baron Leonce Könneritz r. w.

Tedy po zbadaniu wszystkich postanowień tego Traktatu, potwierdziliśmy go i przyrzekamy cesarskiem i królewskiem słowem Swojem za Siebie i za Swoich następców, że go w całej osnowie zachowywać wiernie będziemy i zachowywać każemy.

W dowód czego podpisaliśmy własnoręcznie dokument niniejszy i rozkazaliśmy wycisnąć na nim Naszą cesarską i królewską pieczęć.

Działo się w Wiedniu dnia dziewiątego miesiąca czerwca w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym czwartym, Naszego panowania trzydziestym szóstym.

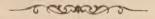
Franciszek Józef r. w.

Hrabia Gustaw Kálnoky r. w.

Z najwyższego rozkazu Jego c. i k. Apostolskiej Mości:

Adolf Plason r. w.
c. i k. radca sekcyjny.

Traktat powyższy, jako zatwierdzony przez obie Izby Rady państwa i obowiązujący w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 2 lipca 1884.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 15 lipca 1884.

113.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 1 lipca 1884,

dozwalające używania wyskokomierza V. Pricka systemu J. Weisera w gorzelniach opłacających podatek podług wyrobu i podające do wiadomości opis tegoż z rysunkiem i przepisem używania.

Poczawszy od 1 października 1884, gdy ustawa z dnia 19 maja 1884 (Dz. u. p. Nr. 63) o opodatkowaniu gorzałki nabędzie mocy, pozwala się odnośnie do rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 25 maja 1884 (Dz. u. p. Nr. 78) w porozumieniu z kr. węgierskiem ministerstwem skarbu, aby gorzelnie opodatkowane podług wyrobu na zasadzie §§. 25 i 61 ustawy z dnia 27 czerwca 1878 o podatku od gorzałki, używały także wyskokomierzy V. Pricka w Wiedniu systemu J. Weisera, urządzonych podług podanego tu opisu, z zachowaniem zasad przepisu używania poniżej zamieszczonego.

Dunajewski r. w.

A. Opis

wyskokomierza V. Pricka w Wiedniu systemu J. Weisera, przeznaczonego dla gorzelni opłacających podatek podług wyrobu.

Główne części składowe tego wyskokomierza, na dolączonej rycinie wyobrażonego są następujące:

1. Skrzynia zewnętrzna na wszystkie części przyrządu.

2. Stagiewka alkoholometru z ciepłomierzem maksymalnym.

3. Beben mierniczy z głównem liczydłem.

4. Liczydło w zamku skrzyni.

5. Przyrządy do kontroli spoczynku bebna mierniczego, jakoto: a) huśtawka sygnałowa, dzwonek sygnałowy i płyta spoczynkowa, b) tablica dat, c) zbiornik na wyskok do przekonania się o ruchu huśtawki, d) liczydło rezerwowe.

5. Szczególne przyrzady bezpieczeństwa.

Każdy przyrząd opatrzony jest firma i liczba bieżaca.

Ta sama liczba opatrzone sa wszystkie główne i większe części składowe.

1. Skrzynia zewnętrzna.

Skrzynia zewnętrzna D (Fig. 1) o 4 krawędziach zaokraglonych zrobiona jest z grubej blachy żelaznej, zbitej w ścianie tylnej i jest ściśle połaczona z podziurkowanym blatem spodnim z lanego żelaza. Cztery wystające nóżki opatrzone są dziurkami z gwintem na szrubki dla przytwierdzenia do płyty podstawowej.

Pokrywa jest z lanego żelaza i składa się z dwóch części przystajacych w środku do siebie na zakładkę, z których część tylna opatrzona jest nasadka, prosto stojaca, zamknięta z przodu bania szklana L (Fig. 2) w kształcie połowy dzwona, przeznaczona na pomieszczenie stagiewki alkoholometru. Przez tę banię szklana można obserwować alkoholometri ciepłomierz maksymalny.

Tylna część pokrywy skrzyni utrzymują dwa haki, które mają być zawie-

szone na wewnętrznych ścianach bocznych skrzyni.

Dopóki te haki nie sa zawieszone, przednia część pokrywy, która opatrzona jest dwoma wystającemi czopkami, nie może być włożona, chyba że te czopki posuwają haki naprzód i przez to sprawiają ich zawieszenie.

Na przedniej części pokrywy jest jeszcze kluba $u_{\parallel}$ (Fig. 10) mocno przynitowana, która służy do uskutecznienia zamknięcia skrzyni poniżej opisanego i

opatrzonego osobnem liczydłem.

2. Stągiewka alkoholometru.

Stągiewka alkoholometru A (Fig. 1, 2 i 4) zrobiona z metalu brytańskiego, składa się z dwóch przegród. Pierwsza przegroda przyjmuje wyskok, wchodzący z przyrządu do chłodzenia i doprowadza go za pomocą przelewnicy t (Fig. 2), opatrzonej czarką na przelew, do drugiej przegrody, kształt muszli mającej i opatrzonej wstawionem sitkiem n, skąd przez rurę kolankowatą M (Fig. 2) szrubami przytwierdzoną i na podpórce żelaznej spoczywającą, dostaje się do bębna mierniczego. Powyżej otworu przypływowego umieszczony jest otwór, pręcikami nakryty, którym wychodzić może w kierunku strzałki powietrze, wchodzące także z przyrządu do chłodzenia. W przedniej ścianie pierwszej przegrody powyżej przelewnicy, w której osadzona jest ważka na alkohol, umieszczony jest ciepłomierz f (Fig. 2 i 4).

Około górnego brzegu przegrody przedniej osadzona jest rynienka, która w razie nadto silnego przypływu, chwyta wyskok pryskający na banie szklana i otworami prowadzącemi do wnętrza, spuszcza go do tej przegrody i dalej do bębna mierniczego. Stągiewka alkoholometru połączona jest stale ze skrzynia

4 grubemi szrubami.

3. Beben mierniczy z głównem liczydłem.

Beben mierniczy B (Fig. 2, 3 i 5) zrobiony podobnież z metalu brytańskiego, ma średnicy 50 centymetrów i jest podzielony na 3 przegrody (przegrody miernicze) równej wielkości.

Pojemność wynosi za całym obrotem ściśle 20 litrów, z których na jedne

przegrode przypada cześć trzecia.

Wyskok przypływa ze stagiewki alkoholometru przez wzmiankowana wyżej rure M. Odpływa otworami l, $l_1 - l_2$ (Fig. 3) na obwodzie bebna. Oś jest stalowa i w miejscach oparcia osłonkami niklowemi a dalej metalem brytańskim powleczona i spoczywa z jednej strony na łożysku poprzecznem z niklu w rurze M, z drugiej strony w łożysku agatowem, które przytwierdzone jest do przedniej ściany skrzyni przyrządu; nad tem łożyskiem umieszczona jest bańka z oliwa, która sama przez się oś natłuszcza. Na końcu osi bebna po nad to łożysko wystającym, jest silnie zaklinione koło zebate j_1 , dla zabezpieczenia zaklinienia szrubą a (Fig. 8) przytwierdzone.

To koło zebate połaczone jest z liczydłem głównem, w przedniej ścianie skrzyni osadzonem, za pomocą zworki b (Fig. 8) a względnie za pomocą sztyfta

c (Fig. 8) na niem umieszczonego.

Liczydło G (Fig. 1, 2) składa się z płyty metalowej z odpowiedniemi otworami, w których umieszczonych jest 7 tarcz z cyframi szkłem zabezpieczonych,

z których 6 w wyższym rzędzie, leży w jednej linii a jedna głębiej.

Tarcza głębiej leżaca zaznacza wypróżnienia pojedynczych przegród mierniczych cyframi 6·66, 13·3 a za trzeciem wypróżnieniem, które oznacza się 0, przenosi ogólna pojemność bębna mierniczego, wynosząca ściśle 20 litrów do wyższego szeregu cyfr.

Zaznaczanie postępuje stopniowo aż do 999.980+13.3; zera po tej liczbie następujące na wszystkich tarczach (000.000) wyrażają liczbę 1,000.000. Szereg górny odczytywać należy w porządku arytmetycznym i doliczyć cyfrę pokazu-

jaca się na dolnej tarczy.

Na osi bebna umieszczona jest zastawka dla ochrony liczydła.

Z przegród bębna mierniczego dostaje się wyskok do niecułek odpływowych C (Fig. 2 i 5) zrobionych z metalu brytańskiego, następnie otworem, znajdującym się tuż przy dnie tych niecułek, do przedkomórki, poczem rurą odpływową a (Fig. 1, 2, 5 i 6) opuszcza przyrząd. Otwór ten zabezpieczony jest od wpływów zewnętrznych zasłoną, umieszczoną w przedkomórce.

Działanie i urzadzenie bębna poznać można łatwo z Fig. 3 dołaczonej ryciny, na której ściana przednia jest odjęta. Przegrody miernicze napełniaja się przez rozpory k z kanału środkowego, wypróżniają przez otwory l, l₁, l₂ na ob-

wodzie bębna.

Gdy pierwsza przegroda całkiem się napełni, wznosi się wyskok w kanale tak wysoko, aż się dostanie do rozporu wchodowego drugiej przegrody. Wyskok wchodzący odtąd do drugiej przegrody sprawia wkrótce znaczną przewagę i wprawia bęben w ruch obrotowy na lewo.

Wyskok pierwszej przegrody wychodzi otworem l a druga przegroda zaj-

muje to samo položenie, które wprzód miała przegroda I.

4. Liczydło w zamku skrzyni.

Do wewnętrznej ściany skrzyni przynitowane są dwie kluby u i u_1 (Fig. 10), pomiędzy które wchodzi trzecia kluba $u_{||}$ przynitowana do drugiej części pokrywy skrzyni.

Dražek x (Fig. 9 i 10) przesuwa przez te trzy kluby okrągła zasówkę v

(Fig. 10), która skrzynia zamyka.

Zasówka ta jest także w związku z liczydłem M (Fig. 10) w taki sposób, że za każdem otworzeniem skrzyni, t. j. za każdem obróceniem drążka w górę o 90°, skazówka widzialna z zewnątrz przez szkło, posuwa się o jednę jednostkę.

Gdy drażek obróci się znowu w prawo i zajmie miejsce spoczynku, zasówka

v przechodzi znowu przez trzy kluby i skrzynia jest zamknięta.

Drążek x, dający się wyjąć, ma spinkę b_1 (Fig. 9). Na tę spinkę b_1 i drugą do skrzyni przytwierdzoną spinkę, wsadzić można kapturek b (Fig. 10), przytwierdzony na łańcuszku do drążka.

Obie spinki i kapturek opatrzone sa otworem, przez który przeciąga się

drut skręcony celem położenia urzędowego zamknięcia.

W tarczy cyfrowej liczydła w zamku skrzyni znajduje się sztyft łatwo wyjąć się dający, który można ustawiać w pozycyach I, II i III i który nie pozwaja skazówce posunąć się dalej jak o 30 jednostek (Fig. 9).

Gdy więc skazówka zbliży się do jednej z tych pozycyj, w której właśnie sztyft stoi, trzeba szkło y_2 (Fig. 10) odjąć i sztyft na nowo ustawić a względnie

umieścić w innej pozycyi.

To daje się uskutecznić tym sposobem, że trzeba odszrubować szrubę c (Fig. 10) umieszczoną wewnątrz skrzyni, uwolniwszy ją od plomby zamykającej i wyjawszy sworzeń.

Po wyjęciu szruby c, szkło zamykające y_2 , które pokrywa tarczę cyfrową (Fig. 10) można odjąć, obróciwszy je nieco z prawej strony w lewą i ciągnąc od

ściany skrzyni (Fig. 9).

W podobny sposób, tylko w odwrotnym porządku, można szkło napowrót osadzić.

5. Przyrząd do kontrolowania spoczynku bębna mierniczego.

a) Gdyby bęben z jakiejkolwiek przyczyny stanał, wyskok znajdujący się w nim, spiętrzy się, aż zacznie wychodzić lejkiem przelewu d (Fig. 2) umie-

szczonym w środku ściany przedniej.

Pod tym lejkiem umieszczona jest na wewnetrznej stronie ściany przedniej niecułek odpływowych huśtawka K (Fig. 2) poziomo leżąca, z jednej przegrody złożona, obracająca się około osi, która napełnia się odchodzącym spirytusem i gdy nastąpi przewaga, wywraca się w prawą stronę. W skutek tego drążek, umieszczony po lewej stronie tejże, wprawia w ruch dzwonek sygnałowy H (Fig. 1 i 2) w przedniej ścianie skrzyni osadzony, który daje głośny sygnał kilka minut trwający. Jednocześnie ukazuje się przed szybą szklaną nad nim osadzoną, płyta s (Fig. 1 i 2) wyraźnym napisem "Spoczynek" opatrzona, która służy za dalszy sygnał. Zarazem tablica dat J (Fig. 1) z tąż płytą w związku będąca, która aż dotąd była ruchoma, zostaje zamknięta, tak, że nie może już być obrócona.

b) Ta tablica dat znajduje się na przedniej ścianie skrzyni przyrządu, zabezpieczona jest od zewnątrz grubem szkłem i składa się z dwóch tarcz, dających obracać się na osi za pomocą grubych kluczów na zewnątrz wystających, z których jedna zawiera cyfry dni miesiąca, druga liczbę każdorazo-

wego zapisku w ciągu dnia miesiąca.

Każda z tych tarcz opatrzona jest kółkiem hamulcowem zebatem i należącym do niego hamulczykiem dla przeszkodzenia ruchowi w tył. Ruch naprzód (ustawienie) tarczy dni odbywa się tym sposobem, że znajdujący

się na przedniej ścianie skrzyni, z klucza lejkowatego wystajacy klucz skrzydłowy trzeba obrócić z lewej strony w prawa, ustawienie zaś drugiej tarczy tym sposobem, że klucz obrotowy lejkowaty obrócić trzeba z prawej strony w lewa.

Gdy beben stanie, obadwa rzeczone kółka hamulcowe zostana zamkniete przez spadniecie drążka umieszczonego nad tablica dat, tak, że obie tarcze dopóty się nie będa mogły poruszyć, dopóki ten drążek nie zostanie podnie-

siony i na swojem opieradle położony (Fig. 2).

c) O spoczynku bębna przekonać się można jeszcze w następujący sposób:

Na przedniej ścianie niecułek odpływowych umieszczony jest od zewnatrz zbiornik, ściana środkowa na dwie części f_1 i f_2 (Fig. 5) podzielony, mający około 400 centymetrów sześciennych pojemności.

Część wyskoku po nad huśtawka płynacego, doprowadzona zostaje do tych naczyń za pomoca rurki rozprowadzającej g (Fig. 5) będącej z niemi

w związku.

Po napełnieniu, co następuje, gdy po nad huśtawka przepłynie około 10 litrów wyskoku, naczynia te zostają napełnione, dopóki ich czynniki skarbowe, do tego upoważnione, nie wypróżnią. Wypróżnia się za pomocą kurków 1 i 2 (Fig. 5), z których pierwszy urządzony do położenia na nim zamknięcia urzędowego, przeznaczony jest do stanowczej, drugi zaś do zwykłej kontroli.

Oba kurki dostępne są przez drzwiczki (Fig. 1) skrzyni, pamiętać tylko należy, że rurkę odpływowa tych kurków trzeba po wypróżnieniu przeło-

żyć znowu z dołu do góry.

Wyskok, który wszedł podczas spoczynku bębna mierniczego, wycho-

dzi także z przyrzadu otworem a (Fig. 1, 2, 5 i 6).

d) Gdyby przyczyna spoczynku bębna mierniczego było uszkodzenie głównego liczydła, natenczas szczególny przyrząd sprawia, że następuje automatyczne wysunięcie liczydła głównego i wsunięcie liczydła rezerwowego, po nad niem umieszczonego, lecz opatrzonego tylko 5 tarczami cyfrowemi. Konstrukcya tego liczydła z wyjatkiem mniejszej ilości tarczy cyfrowych jest taka sama jak i liczydła głównego. Jego zaznaczenie największe jest 9980+13²/₃, poczem następuje 0000—10.000.

Wysuniecie a względnie wsuniecie automatyczne dzieje się następuja-

cym sposobem:

Koło zębate ji (Fig. 8) pod 3 wzmiankowane, wprawia w ruch koło

zebate j, które biegnie wolno na wale liczydła rezerwowego.

Na wale liczydła głównego B_1 znajduje się zworka b, opatrzona sztyftem c a dwoma sztyftami przy d i e. Sztyft c chwyta koło zębate j_1 a każdy ze sztyftów d i e wchodzi w rowki d_1 i e_1 znajdujące się na osi bębna a które z kierunku prawie prostego przechodzą w zakręt szrubowaty.

Na zworce b wytoczony jest rowek f, w który wchodza dwa sztyfty g i k (Fig. 7) drażka wyzwalającego h_1 (Fig. 8) przy g_1 dającego się obracać; podobnież górna część drażka wyzwalającego h_1 ma do liczydła rezerwo-

wego dwa sztyfty $j_{\parallel \parallel}$ i k (Fig. 7), które chwytają zworkę l (Fig. 8).

Ta ostatnia ma także dwa sztyfty m i n, które poruszają się w rowkach prostych liczydła rezerwowego. Nakoniec umieszczony jest jeszcze drążek o (Fig. 8), którego przeznaczeniem jest zatrzymywanie zworki b, gdy wsunięcie nastąpi. Ten drążek o zostaje w związku z drążkiem p (Fig. 8).

Gdy zajdzie przeszkoda w liczydle głównem i ruch bebna zostanie przez to wstrzymany, hustawka przewracająca się w skutek tego cisnąć będzie drażek p w górę, przez co drażek o poruszy się na dół i zworka b

zostanie wyzwolona.

Przez siłę pociągową bębna sztyfty d i e chwytające rowek szrubowy wału liczydła głównego cisną zworkę b ku ścianie skrzyni a sztyft c zostaje wyciągnięty z koła zębowego j_1 ; jednocześnie zaś drążek wyzwalający h_1 porusza zworkę l liczydła rezerwowego na przód a sztyft g_1 w koło zębowe j i tym sposobem liczydło rezerwowe zostaje wprawione w ruch.

6. Szczególne przyrzady bezpieczeństwa.

a) Zabezpieczenie otworu odpływowego skrzyni przyrządu.

Ażeby się przekonać, czy przez otwór odpływowy skrzyni przyrządu nie wywierano z zewnatrz jakiego wpływu na działanie bębna, przylutowana jest naprzeciwko tego otworu w przedkomórce niecułek odpływowych, osłona od dołu otwarta.

Gdyby tu np. próbowano świdrować, chcac wpływać na działanie bębna, musianoby najprzód prześwidrować przednia i tylna ścianę kapturka, ale w takim razie, wyskok częściowo dostałby się zrobionym otworem przez przedziurawione ściany skrzyni na płytę podstawowa a stad spłynałby po podstawie.

b) Środki do zapobieżenia spiętrzaniu się wyskoku w niecułce odpływowej.

Gdyby przez spiętrzenie się wyskoku w niecułce odpływowej usiłowano wpłynąć na działanie bębna, w takim razie działanie bębna nie zostanie przerwane a wyskok przez przelewnicę l (Fig. 5) w przedkomórce osadzoną, odpłynie z płyty podstawowej.

c) Środki do zapobieżenia spiętrzaniu się wyskoku w skrzyni przyrządu.

Do przekonania się, czy nie usiłowano przeszkodzić odpływowi spiętrzonego wyskoku z samejże skrzyni przyrządu, dla przerwania tym sposobem działania bębna mierniczego, umieszczony jest wewnątrz niecułki odpływowej po przedniej stronie tejże w cylindrze pływak h (Fig. 5 i 6), na którego kierownicy k (Fig. 5 i 6) leży płyta j (Fig. 6) opatrzona napisem "Spiętrzenie".

Gdyby więc wyskok spiętrzył się wyżej niż po nad otwór rury odpływowej l (Fig. 5), pływak h podniósłby się w góre, płyta j (Fig. 6) opadlaby a napis jej "Spiętrzenie" dałby się widzieć przez szkło, umieszczone na przedniej ścianie

skrzyni.

Kierownica k opatrzona jest zebami hamulcowemi, w które za podniesieniem się w górę wpada hamulczyk l (Fig. 6), w skutek czego, chociaż spiętrzenie ustanie, pływak pozostaje w miejscu, do którego się był najwyżej wzniósł.

d) Termometr maksymalny.

Aby można poznać, czy wyskok, który zebrał się w naczyniach f_1 i f_2 (Fig. 5) w czasie spoczynku bębna mierniczego, nie został usunięty przez podwyższenie temperatury, np. za pomocą wprowadzania pary i wywołane tym sposobem

parowanie, umieszczony jest w stągiewce alkoholometru termometr maksymalny f (Fig. 2 i 4), który nadto służy jeszcze do tego, aby palaczowi wskazywał ciepłotę zawsze dokładnie w stopniach Celsiusza. Sztaba kompenzacyjna tego termometru stoi zawsze w płynie a połączona z nią czarna skazówka na tarczy cyfrowej dokładnie widzialna, stosuje się do podnoszenia się i opadania ciepłoty dopływającego wyskoku.

Gdy się ciepłota podnosi, skazówka zabiera z sobą drugą skazówkę żółtą

(kontrolującą) a gdy opada, zostawia ją w miejscu najwyższem.

Te skazówke kontrolującą można odwrócić na 15 stopni.

e) Ostona.

Pomiędzy przyrządami bezpieczeństwa umieszczonemi na przedniej ścianie skrzyni przyrządu a bębnem mierniczym, znajduje się osłona lśniąca z metalu brytańskiego, za pomocą dwóch haczyków przytwierdzona do ściany skrzyni przyrządu.

f) Plombowania.

Do urzędowego zamknięcia skrzyni przyrządu oprócz oplombowania liczydła w zamku skrzyni, już pod 4 wzmiankowanego (Fig. 9 i 10), potrzebne jest tylko oplombowanie przy drzwiczkach do kurków (Fig. 1).

B. Przepis

używania wyskokomierza V. Pricka w Wiednin systemu J. Weisera dla gorzelni opłaeających podatek podług wyrobu.

I. Wyskokomierz zgodny z opisem A, gdy ma być ustawiony w gorzelni opłacającej podatek podług wyrobu, powinien być do tego celu uwierzytelniony przez jeden z c. k. urzędów miar i wag w Wiedniu, Bernie, Pradze i Lwowie do tego upoważniony i opatrzony świadectwem uwierzytelnienia, tudzież znakiem urzędu miar i wag.

Nadto zamknięcia, które urząd miar i wag położył w zamku skrzyni i na drzwiczkach do skrzyni, winny być nieuszkodzone.

Także dalsze używanie wyskokomierza V. Pricka w Wiedniu już ustawionego, w opodatkowaniu podług wyrobu, zależy od tego, aby zawsze był pod zamknięciem urzędowem, wyjąwszy czas, w ciągu którego odbywały się dochodzenia urzędowe.

II. Wyskokomierz do opodatkowania gorzelni podług wyrobu, ustawiony być powinien pod dozorem dwóch wykonawców Władzy skarbowej do tego ustanowionych, t. j. wykonawcy kontroli stanowczej, którą sprawować ma Władza skarbowa I instancyi i powiatowy kierownik kontroli w obecności przedsiębiorcy gorzelni lub jego zastępcy.

Zanim się ustawianie zacznie, wykonawcy Władzy skarbowej zbadać mają, czy warunki w ustępie I wzmiankowane, są dopełnione.

Jeżeli w tym względzie nie zachodzi żadna watpliwość, wykonawcy skarbowi, odjawszy żamkniecia urzędowe, mają przyrząd otworzyć i usunawszy środki, które wnętrze podczas przewozu ubezpieczało, zbadać, czy która z części wewnętrznych nie uszkodziła się w przewozie.

Mianowicie przekonać się przez obracanie bębna z prawej strony w lewą, czy porusza się łatwo w tym kierunku i czy huśtawka sygnałowa obraca się łatwo około osi. Jeżeli i to badanie żadnych nie nasunie watpliwości, napełnić należy bańkę nad łożem osi bębna mierniczego czystą oliwą, której dostarczyć ma gorzelnia, huśtawkę sygnałowa ułożyć poziomo, t. j. na drążku (Fig. 2) prowadzącym do dzwonka sygnałowego i dzwonek sygnałowy ustawić, płytę z napisem "Spoczynek" podnieść i położyć na opieradle a względnie podnieść na prawo, skazówkę do kontroli u ciepłomierza maksymalnego postawić w miejscu ciepłoty normalnej.

Następnie pływak h w naczyniu na spiętrzony wyskok (Fig. 5 i 6) wprowadza się w najniższe położenie i kładzie na jego kierownicy płytę opatrzoną napisem "Spiętrzenie".

Pływak wciska się w najgłębsze położenie po podniesieniu hamulczyka c

(Fig. 6).

W szczególności zważać trzeba jeszcze na to, aby sztyft c (Fig. 8) zworki b chwytał całkowicie dolne koło zębate osi bębna i aby sztyft g zworki l wystawał wolno z górnego koła zębatego.

To osiagnać można łatwo cisnac ramie drażka p (Fig. 8) po wywróceniu

hustawki ku przedniej ścianie skrzyni przyrządu.

Nadto baczyć należy, aby skazówka w liczydle zamku skrzyni nie stała już blisko sztyfta ustawniczego.

Gdyby tak było, trzeba liczydło otworzyć w sposób wskazany w opisie i

sztyft ustawić na nowo.

Wreszcie liczydło w zamku skrzyni bierze się przy szrubie c (Fig. 10) wewnatrz skrzyni pod zamkniecie urzędowe, zamyka się wieko skrzyni, drażek do liczydła zamku skrzyni przekłada na prawo i kładzie na nim zamkniecie urzędowe.

III. Do ustawienia wyskokomierza przystąpić wolno tylko wtedy, gdy poprzedzające badanie nie wykryło nie zasługującego na zarzut.

Ustawiając zaś, trzymać się należy ściśle przepisów obowiązującej ustawy z dnia 19 maja 1884 o opodatkowaniu gorzałki §. 61, III, l. 2 i przepisu rozporządzenia wykonawczego do tejże ustawy.

Płyta podstawowa, łaczaca wyskokomierz z podstawa z cegieł wymurowana, majaca w środku miejsce próżne, zrobiona być musi z lanego żelaza i mieć nóżkę wydrażona z kotwica i powinna być tak wmurowana, ażeby umieszczony na niej znak w kształcie gwiazdy, wskazujący te strone przyrzadu, w której jest liczydło, był umieszczony od przodu.

Widzieć ja można na dołaczonej rycinie, równie jak utwierdzenie w podstawie.

Wyskokomierz, stojący na płycie podstawowej, trzeba do niej przyszrubować. Do tego celu znajdować się muszą w czterech rogach tejże płyty otwory, opatrzone krokiem szrubowym, które odpowiadają otworom w dnie skrzyni przyrządu, przeznaczonym na włożenie szrub utwierdzających.

Szruby te przykręcić trzeba mocno i zabezpieczyć je od nieupoważnionego zwolnienia żelaznemi pręcikami, opatrzonemi na jednym końcu główką a na drugim końcu uszkiem, przetykając taki pręcik przez każde dwie przewiercone głowy szrub i kładąc plombę urzędowa na końcu jego opatrzonym w uszko.

IV. Wyskokomierz łaczy się z oziębialnikiem przyrządu do pędzenia tym sposobem, że rurę łaczącą (§. 61, l. 7 ustawy o opodatkowaniu gorzałki) spaja się z jednej strony ze stagiewką wyskokomierza za pomocą krezy do przyrządu przydanej, z drugiej strony z oziębialnikiem za pomocą drugiej krezy, szrubami, których głowy przewiercone są do oplombowania.

Rurę łączącą osłonić należy rurą zwierzchnią, o czem traktuje §. 61, III, l. 7 ustawy o opodatkowaniu gorzałki i §. 16 przepisu wykonawczego do tejże. Rurę odpływowa, która wyskok z przyrządu wychodzi, łączy się z nim za pomocą mutry holenderskiej do przyrządu przydanej i bierze także pod zamknięcie urzędowe.

V. Cylinder zynkowy.

Cylinder zynkowy, którego wymaga §. 61, III, l. 1 ustawy o opodatkowaniu gorzałki, ma być zewnatrz całkiem gładki i nie polakierowany, wewnatrz zaś biała farba olejna polakierowany i powinien się składać w wyskokomierzu V. Pricka z trzech części a mianowicie z płaszcza z dwóch części złożonego i pokrywy, która go od góry zamyka. Obie części płaszcza sa w 4 krawędziach zaokraglone i schodza się w środku przyrządu ze spinkami i uszkami, umieszczonemi wewnatrz na ścianach bocznych. Przednia część ma cztery wycięcia.

1. Na rure odpływowa, 2. do odczytywania oznaczeń liczydła głównego, 3. do obserwowania tablicy dat i 4. do płyty na napisy, tudzież drzwiczki urządzone do oplombowania, które odpowiadają drzwiczkom w skrzyni przyrządu, prowadzącym do kurków upustowych dla zwyczajnej i stanowczej kontroli.

Pokrywa ma nasadkę odpowiadającą stągiewce alkoholometru, która od przodu, dla zabezpieczenia dzwonka szklanego, osadzonego w pokrywie przyrządu, zamknięta jest kratą drucianą, odpowiadającą kształtowi tego dzwonu. W miejscu przed alkoholometrem i ciepłomierzem maksymalnym, krata rzeczona jest wycięta, tak, że oba przyrządy można obserwować bezpośrednio przez banię szklaną.

W ścianie tylnej, zamykającej te nasadke, umieszczony jest u góry, w miejscu odpływu powietrza w stągiewce alkoholometru otwór, osłoniety kapą; od dołu wycięcie, którego brzegi otaczają rurę przypływową i zachodzą w zakładce na te cześć tylnej ściany płaszcza, która od dołu otacza rurę przypływową. Zresztą pokrywa zamyka na około płaszcz zewnątrz na zakładkę. Przy nakrywaniu przyrządu walcem, najprzód wysuwa się tylną część płaszcza od tyłu na płycie podstawowej aż ją ściana tylna zamknie; potem posuwa się część przednią od przodu w tył tak, że przylutowane spinki wejdą w uszka na tylnej części i brzegi ścian bocznych się zejdą.

Przez uszka na wewnetrznych ścianach bocznych ponad sobą przytwierdzonych, wsuwa się z góry sworzeń, przez co obie części zostają z sobą mocno połączone.

Pokrywa od góry położyć się mająca, zakrywa te sworznie i zamyka cylinder zwierzchni. Rozpór, znajdujący się w ścianie przedniej pod rurą odpływowa zasłania blacha ochronna, urządzona do położenia zamknięcia urzędowego.

Dla zapobieżenia bezprawnemu zdjęciu, płaszcz i pokrywa maja po dwa

uszka po prawej i lewej ścianie bocznej na zamknięcie urzędowe.

VI. Jak tylko wyskokomierz zostanie ustawiony w sposób, w ustępach powyższych I—IV przepisany, zapisuje się stan liczydła głównego, liczydła rezerwowego, liczydła w zamku skrzyni, tudzież ciepłomierza maksymalnego, następnie wkłada się cylinder zynkowy w sposób pod V przepisany i z tego co uczyniono spisuje się protokół, który ma także podpisać przedsiębiorca gorzelni lub jego zastępca.

W dniu otwarcia ruchu gorzelni zapisać należy w regestrze gorzelnianym stan przerzeczonych trzech liczydeł ciepłomierza maksymalnego, a nadto zanotować na podstawie oznajmienia ruchu, o której godzinie dnia kalendarzowego kierownik gorzelni lub jego zastępca wciągać ma do regestru pierwszy i drugi zapisek (co 12 godzin) przepisany w § 73, lit. c ustawy o opodatkowaniu

gorzałki.

VII. W celu oznaczenia, ile płynu wyskokowego pędzonego przepłynęło przez wyskokomierz, postępuje się w sposób następujący:

1. Najprzód bada się dokładnie, czy zamknięcia urzędowe na przyrządzie do pędzenia, oziębialniku, rurze zwierzchniej, osłaniającej rurę łączącą oziębialnik z wyskokomierzem, na cylindrze zynkowym tego ostatniego itd. są nienaruszone i czy cel ich nie został udaremniony.

Wszystko, co było do zarzucenia, będzie urzędownie stwierdzone.

2. Następnie ogląda się dokładnie podstawę, tudzież przestrzeń na około tejże i bada, czy niema śladów wyskoku, który spłynał po podstawie.

Gdyby coś takiego spostrzeżono, trzeba to niezwłocznie stwierdzić, zawez-

wawszy pomocy urzędowej.

3. Następnie wstrzymuje się na czas krótki ruch przyrządu do pędzenia, zapisuje się w regestrze gorzelnianym to co wskazuje liczydło wyskokomierza, jakoteż stan skazówki do kontroli u ciepłomierza maksymalnego i stan tablicy dat i odcjmuje się tak cylinder zynkowy od wyskokomierza jak i rurę zwierzchnią od rury łączącej. Ściany wewnętrzne cylindra zynkowego, jakoteż ściany zewnętrzne skrzyni przyrządu i jego połączenie z podstawą, tudzież części wewnętrzne rury zwierzchniej i części zewnętrzne rury łączącej obejrzeć należy z równą starannością i stwierdzić urzędownie wady, jeżeliby je znaleziono.

Również odczytuje się stan skazówki kontrolującej ciepłomierza maksymalnego, liczydła rezerwowego i porównywa z ostatniemi zapiskami a oraz sprawdza, czy nie opadły tarcze z napisami "Spiętrzenie" i "Spoczynek". Gdyby w tej

mierze miano co do zarzucenia, trzeba spisać wywód.

- 4. Teraz wklada się rurę zwierzchnią napowrót na rurę łączącą i jeżeli chodzi tylko o prostą kontrolę tak płaszcz cylindra zynkowego jak i jego pokrywę napowrót na skrzynią przyrządu a na rurze zwierzchniej, tudzież na cylindrze zynkowym kładzie się zamknięcie urzędowe.
- 5. Otwiera się potem w cylindrze zynkowym i w skrzyni przyrządu drzwiczki prowadzące do rurek odpływowych naczyń stwierdzających ruch hustawki i bada, czy naczynia te zawierają płyn czy nie.

Gdyby jedno z tych naczyń zawierało płyn, albo gdyby inne urzadzenia (A, l. 5), służace do sprawdzenia spoczynku bębna mierniczego, toż samo okazywały, a przeszkoda w działaniu bębna nie była oznajmiona, uczyniony będzie zarzut defraudacyi.

6. Kontrola zwyczajna kończy się po zbadaniu wzmiankowanem w powyż-

szym ustępie i po zamknięciu przystępu do kurków kontroli.

Zresztą przy kontroli zwyczajnej można zaniechać odejmowania cylindra zynkowego i rury zwierzchniej, jeżeli stosunki ruchu gorzelni lub inne okoliczności nie dają powodu do ściślejszego badania.

- 7. Całkowity wynik kontroli zwyczajnej zapisuje się w regestrze gorzelnianym.
- 8. Przy kontroli stanowczej wykonywa się najprzód czynności wzmiankowane pod 1 aż do 3 włącznie.

Czynność urzędowa, wskazana w ustępie 5, wykonywa się tylko co do

naczynia zastrzeżonego do kontroli stanowczej.

Dalsze postępowanie kontroli stanowczej obejmuje odjęcie pokrywy skrzyni przyrzadu, której część wewnętrzna dostępna jest tylko dla kontroli stanowczej i obejrzenie wewnętrznych części przyrzadu, mianowicie osłony, przyrzadu do zabezpieczenia przeciw spiętrzaniu się wyskoku w skrzyni przyrzadu, jakoteż przyrzadów do przekonania się o spoczynku bębna mierniczego.

Jeżeli oznaczenie stanu liczydła rezerwowego zmieniło się od czasu ostatniego zapisania w regestrze albo inne przyrządy do kontroli okazują spoczynek bębna mierniczego a od czasu ostatniej rewizyi gorzelnia nie uczyniła doniesienia lub taka przerwa nie była zarzucona, uczynić należy zarzut defraudacyi.

Jeżeli się okażą różnice pomiędzy ostatniem zapisanem a teraźniejszem oznaczeniem liczydła w zamku skrzyni, podobnież spisać należy wywód i odjęta tam plombę zachować a względnie do wywodu dołączyć. Jeżeli wreszcie przyrządy do kontroli świadczą o spiętrzeniu się wyskoku w skrzyni przyrządu, trzeba mianowicie przekonać się niewatpliwie, jakie miejsce zajmuje pływak w naczyniu na wyskok spiętrzony a względnie, czy i jak wysoko się wzniósł. — Także osłonę trzeba wyjąć i dokładnie zbadać. Gdyby była uszkodzona, należy to stwierdzić urzędownie.

Wewnetrzne części wyskokomierza o tyle tylko oglądać należy, o ile to da się uczynić bez odejmowanie i wyjmowania tych części. Gdyby się znalazły wady, należy je urzędownie stwierdzić, a gdyby te wady psuły dokładność oznaczeń wyskokomierza, zabronić należy używania nadal tego wyskokomierza do opodatkowania podług wyrobu. Gdyby zaś sito stągiewki alkoholometru było zatkane, wykonawca Władzy skarbowej sam je oczyści i bańkę na oliwę, umieszczona nad łożami osi bębna mierniczego, napełni odpowiednia oliwą, której dostarczyć ma gorzelnia.

Gdyby huśtawka sygnałowa była wywrócona, trzeba ją położyć poziomo i podnieść dzwonek sygnałowy; także płytę z napisem "Spoczynek", jeżeli spadła, trzeba położyć na opieradle a ciepłomierz maksymalny sprowadzić do ciepłoty normalnej, również pływak, jeżeli nie jest w najgłębszem położeniu, tamże umieścić, płytę opatrzona napisem "Spiętrzenie" położyć na jej kierownicy a drązek p oprzeć o ścianę skrzyni. Gdyby skazówka liczydła w zamku skrzyni zbliżała się już do sztyfta ustawniczego, trzeba ją inaczej ustawić.

Gdy w taki sposób zadanie kontroli stanowczej co do wyskokomierza będzie spełnione, wziąć należy napowrót pod zamknięcie urzędowe pokrywę skrzyni przyrządu, drzwiczki do kurków kontroli w skrzyni przyrządu i w cylindrze zynkowym, tudzież pokrywę tego ostatniego.

9. Także ogólny wynik kontroli stanowczej zapisać trzeba w regestrze gorzelnianym.

VIII. Przynajmniej raz w ciągu każdej kampanii rocznej, dwóch wykonawców Władzy skarbowej, mianowicie wykonawca kontroli stanowczej i powiatowy kierownik kontroli skontrolować mają w gorzelni oznaczenia ilości na wyskokomierzu, mierząc wyskok z niego wypływający i porównywając wynik tego

zmierzenia z oznaczeniem ilości na wyskokomierzu.

Z taż kontrolą łączy się także próba, czy przyrządy, które mają zapowiadać przerwę w działaniu bębna mierniczego a względnie o niej przekonywać, są jeszcze skuteczne, czy więc, gdy bęben mierniczy zatrzyma się podczas przypływu wyskoku, huśtawka i dzwonek poruszają się i czy odnośne naczynie do stwierdzenia służące, napełnia się wyskokiem, czy się płyta na napisy wysuwa i tablica dat zostaje zamknięta. Zarazem, czy działa przyrząd do wysuwania za przeciągnięciem drążka a mianowicie, gdy huśtawka jest wywrócona i czy pływak podnosi się w górę z łatwością.

Mała ilość wyskoku, która podczas próby nie zmierzona przez wyskokomierz przepłynie, ocenia się, zapisuje po ocenieniu w regest ze gorzelnianym i przy obliczaniu miesięcznem podatku od gorzałki, dolicze o ileści oznaczonej

za pomocą wyskokomierza.

IX. Przedsiębiorca gorzelni lub jego zastępca obowiązany j st w każdym dniu kalendarzowym oznajmionego ruchu razem z pierwszem zapismiem stanu liczydła (§. 73, lit. c ustawy o opodatkowaniu gorzałki) ustawić tabli st. znajdującą się w skrzyni przyrządu na dniu włast vym i tak przy pierv zom jak i przy drugiem zapisywaniu, ustawić drugą tarczę, która ilość tych zapisków podaje.

Który zapisek uważany być ma za pier zy a który za drugi w każdym

dniu kalendarzowym, powinno być zanotowane w estrze.

Zamkniecie kapy, zasłaniającej oba klucze, be i gorzelni oddane.

Jeżeli kierownik gorzelni lub jego zastępca za wład ustawić w czasie władciwym tablice dat a tymczasem bęben stanie, w skologo tablica dat zostanie zamknięta, domniemywać się będzie, że spoczynel boma nastąpił w ciągu 12 godzin od chwili ostatniego zapisania, które tablica dat wskazuje.

Ustawianie regestru dat przed czasem jest wzbronione.

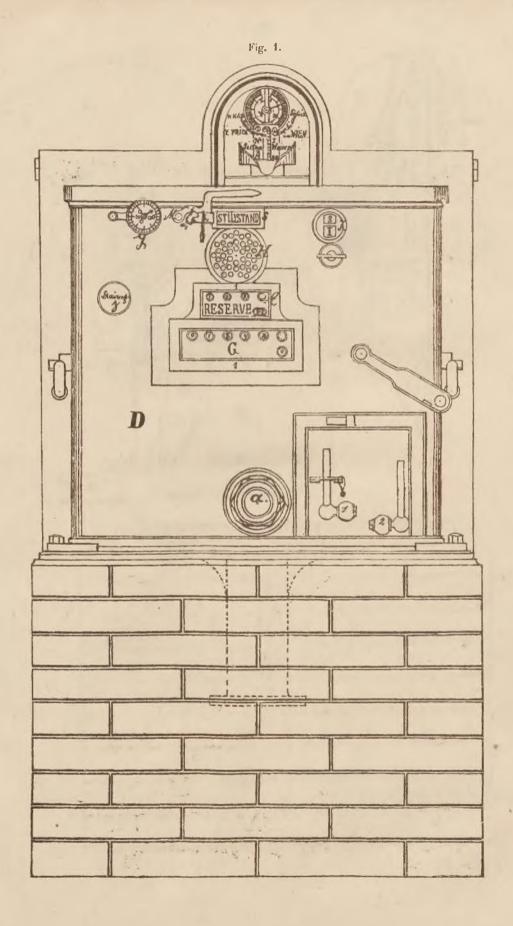
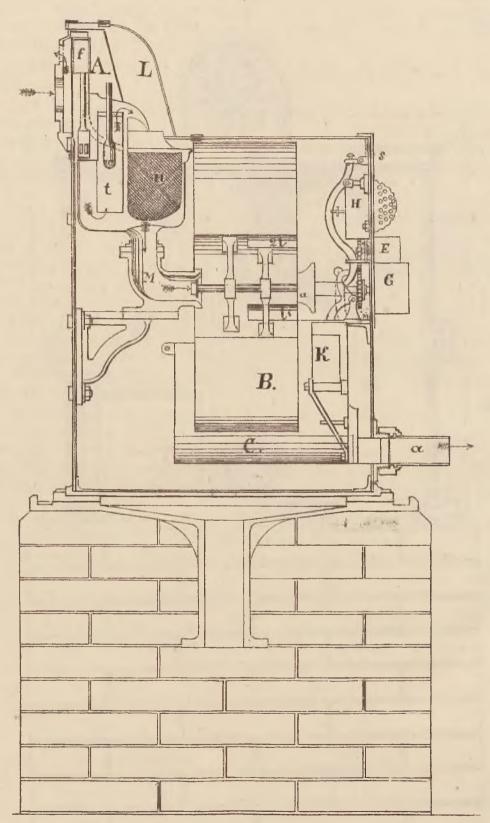
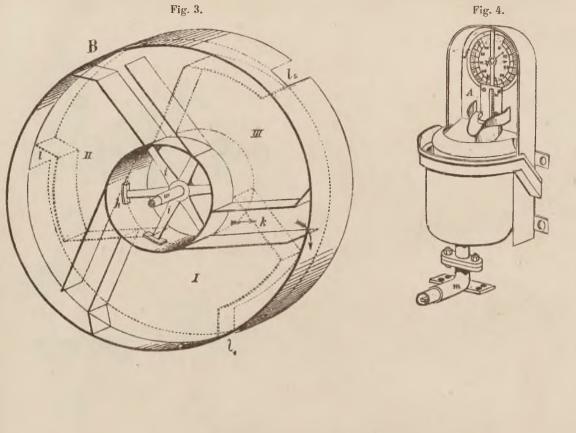
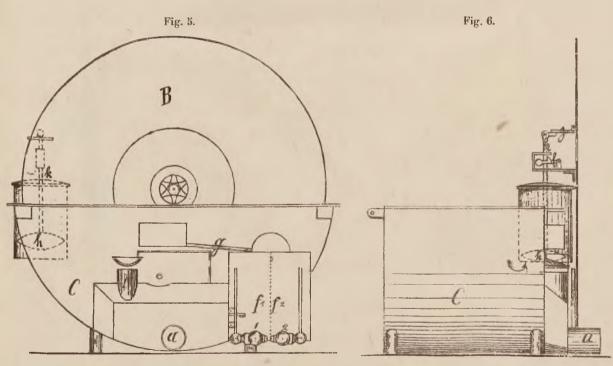
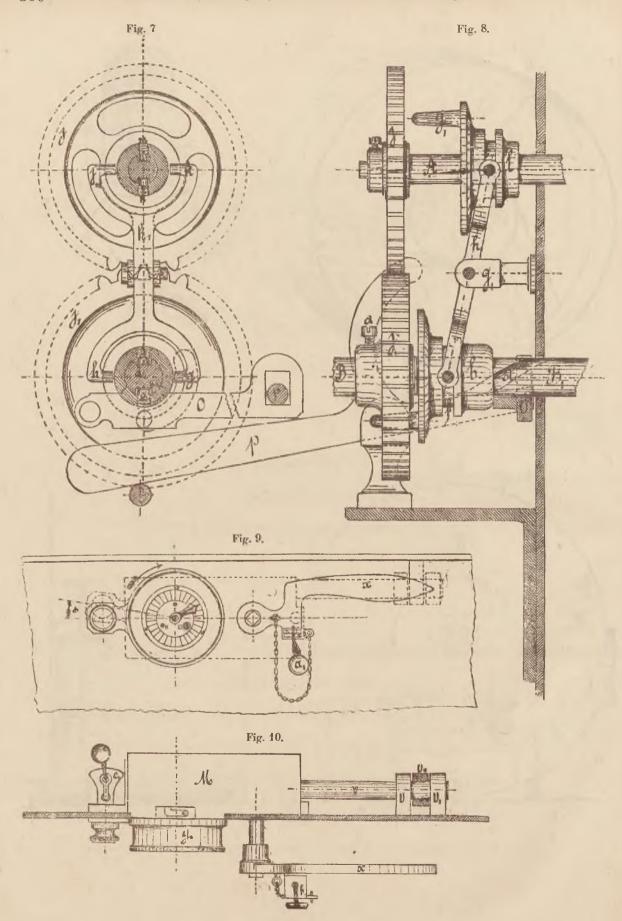

Fig. 2.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXV. — Wydana i rozesłana dnia 17 lipca 1884.

114.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 14 lipca 1884,

tyczące się wykonania ustawy o opodatkowaniu wyrobu gorzałki i połączonego z nim wyrobu drożdzy stałych.

Ku wykonaniu ustawy z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 72), zmienionej ustawa z dnia 19 maja 1884 (Dz. u. p. Nr. 63), wydają się na zasadzie Artykułu III a względnie §. 102 tejże ustawy, w porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu następujące przepisy we względzie opodatkowania wyrobu gorzałki i połączonego z nim wyrobu drożdzy stałych:

§. 1.

Do §. 2 ustawy.

Wyrób gorzałki uwolniony od podatku.

Wyrób gorzałki uwolniony od podatku, dozwolony będzie nadal w obrębie, w którym ma obowięzywać ustawa o podatku od gorzałki, tylko w tych krajach, w których obecnie jest dozwolony; w krajach zaś tych dozwolony będzie i nadal tylko osobom wyrabiającym gorzałkę z istót własnej produkcyi na własny użytek, jakoteż dla swoich domowników i sług, którzy u nich stołują się i mieszkają, ale nie trudniącym się ani handlem płynami wyskokowemi, ani przedażą cząstkową lub wyszynkiem tychże, ani rektyfikacyą gorzałki i wyskoku gorzałczanego na cudzy rachunek, albo też wyrabianiem rosolisów, likworów i innych płynów, rozmaitemi innemi istotami zaprawionych.

Największa ilość gorzałki, której wyrobienie w ciągu jednego roku bez opłaty podatku dozwolone być może, pozostaje również taka sama, mianowicie: 56 litrów, a dla Dalmacyi, Tyrolu i Vorarlbergu 112 litrów. Przez gorzałkę rozumieć się tu będzie jak dotychczas podlug Dodatku do § 14 ustawy o podatku

(Polnisch.)

konsumcyjnym z roku 1829 ten wyrób, który podług podziałki alkoholometru 40-dzielnego okazuje mniej niż 22 stopnie, to jest podług podziałki alkoholometru studzielnego mniej niż 55 stopni.

Przeto np. ilość alkoholu, zawarta w 40 litrach gorzałki wyrobionej bez opłaty podatku, nie powinna dochodzić aż do 22 stopni hektolitrowych (litrów)

alkoholu.

Moc obowiązującą zatrzymują nadal także inne rozporządzenia, tyczące się wyrobu gorzałki bez opłaty podatku, mianowicie zaś rozporządzenia dekretu izby nadwornej z dnia 23 września 1835, tudzież przepisy rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 23 lipca 1856 (Dz. u. p. 1856 Nr. 142) dla Tyrolu i Vorarlbergu i rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 21 grudnia 1879 Załączka II dla Dalmacyi.

Zaprowadzaja sie tylko następujące zmiany:

1. Władza skarbowa krajowa zmienić może dla całego swego okręgu albo dla niektórych części tegoż termin, aż do którego podawane być ma corocznie uwiadomienie o korzystaniu z pozwolenia na wyrób gorzałki bez opłaty podatku, z uwzględnieniem stosunków, w których bywa wyrabiana.

Postanowioną jednak zmianę ogłosić należy wcześnie.

2. Ilość gorzałki wolną od podatku, na rok jeden dozwoloną, wyrabiać należy zwyczajnie jednym ciągiem, pędząc w nim gorzałkę dzień w dzień z'wyjatkiem tylko niedziel i innych świąt. Jeżeli jednak kto do wyrobu ilości gorzałki wolnej od podatku użyć chce dwóch lub więcej rodzajów istót, któremi w jednym i tym samym czasie rozrządzać nie może, wyznaczony być może dla każdego rodzaju surowców osobny okres do pędzenia gorzałki z przerwami tylko w niedziele i inne święta.

O ile tego potrzeba, można też pozwolić, aby gorzałka wyrabiana była bez opłaty podatku z wytłoczyn winnych w dwóch lub trzech okresach, z istót mącznych w dwóch a z lagru winnego w trzech okresach tego samego roku.

3. Nikomu nie wolno wyrabiać gorzałki bez opłaty podatku po za obrębem

domu i gruntów, które posiada a względnie, gdzie gospodaruje.

4. Ulgi, niektórym okolicom gorskim Styryi i Karyntyi, co się tyczy uwiadomienia o wyrobie gorzałki bez opłaty podatku i kontroli nad nim, poczynione wyjatkowo dekretem izby nadwornej z dnia 19 grudnia 1838, l. 49590 a względnie rozporządzeniem ministerstwa skarbu z dnia 11 grudnia 1849, l. 23299, pozostawiają się jeszcze tymczasowo z tem postanowieniem, że okres, w którym wolno wyrabiać gorzałkę bez opłaty podatku, nie może trwać dłużej niż dwa miesiące w roku. Wszakże każdy z wyrabiających gorzałkę bez opłaty podatku pozbawiony będzie tych ulg, jeżeli ich nadużyje do wyrabiania bez opłaty podatku większej ilości gorzałki niż mu jest pozwolone, albo do innego pokrzywdzenia skarbu państwa.

§. 2.

Do §. 3 ustawy.

A. Wywóz płynu wyskokowego pędzonego za zwrotem podatku.

Co się tyczy wywozu za zwrotem podatku takiego płynu wyskokowego pędzonego, który nie jest osłodzony, w tej mierze obowiązują przepisy rozporządzeń ministerstwa skarbu z dnia 5 grudnia 1870, 30 kwietnia 1871 i 26 października 1871 (Dz. u. p. 1870 Nr. 139, 1871 Nr. 32 i 130), tudzież odnośny przepis

l. 6 rozporządzenia z dnia 12 czerwca 1875 (Dz. u. p. 1875 Nr. 91), jakoteż

przepisy rozporzadzenia z dnia 2 lutego 1880 Dz. u. p. 1880 Nr. 13).

Tylko do kwoty podatku konsumcyjnego, według tych przepisów wymierzonego, doliczyć jeszcze należy 10 od sta tejże za znikniecie powstałe przez osadzenie się, transport itp.

B. Wywóz likworu za zwrotem podatku.

Przepisy rozporządzeń powyższych (A) stósowane będą także do wywozu likworu (płynu wyskokowego pędzonego ale osłodzonego) za zwrotem podatku, jednakowoż z następującemi zmianami:

1. Pozwolenie do wywożenia likworu za linia cłowa z prawem zadania

zwrotu podatku, udzielane będzie tylko fabrykantom likworu.

- 2. Gdy się wysyła w beczułkach, powinny one mieścić w sobie najmniej 25 litrów. Gdy się zaś wysyła we flaszkach, każda wysyłka zawierać musi flaszki tego samego kształtu i wielkości po 1/4, 1/2 lub 1 litrze, albo też więcej całych litrów.
- 3. Fabrykant likworu złożyć ma w urzędzie ekspedyującym okazy flaszek, w których zamierza wywieźć likwor.

Na każdej flaszce okazowej przypieczętowane być musi oznaczenie pisemne

pojemności.

4. Flaszki napełnione likworem, należące do tej samej posyłki, najmniej 25 litrów zawierającej, zapakowane być powinny w pakach lub koszach, które dałyby się urzędownie zamknąć w sposób zupełnie ubezpieczający.

Wyjmują się tylko te przypadki, w których zamiast zamknięcia pak, dozwolone jest zamknięcie miejsca ładunku, koleją żelazną lub parowcem, przewożonego.

5. Płyn deklarowany jako likwor, powinien być czysty i słodki i zawierać w sobie najmniej 30 od sta alkoholu. Jeżeli smak płynu każe watpić, czy jest tyleż odsetków alkoholu, wezwać należy biegłych do przekonania się o tem.

6. W deklaracyi wywozu można nie podać odsetków alkoholu i sumy stopni

alkoholu.

Ilość likworu wywożonego we flaszkach oznaczyć należy przez podanie ilości i pojemności flaszek, np. 100 flaszek po ½ litra, 50 flaszek litrowych, 25 flaszek 2-litrowych.

7. Zwrót podatku liczyć się będzie od likworu wywożonego w beczułkach

lub flaszkach po 4 centy od litra.

Za ilość mniejszą niż 25 litrów nie zwraca się podatku, czy ilość ta jest całą

wysyłką czy tylko częścią wysyłki.

Flaszki, których pojemność wynosi więcej niż ½ litra lecz mniej niż ½ litra, albo więcej niż ½ litra lecz mniej niż 1 litr, albo więcej niż 1 litr ale mniej niż 2 litry, policzone będą za ¼ litra a względnie za ¼ litra i za 1 litr.

Także wtedy, gdy flaszki mają więcej niż 2 litry pojemno ci, ułamki litra

nie biorą się w rachunek.

§. 3.

Do §. 4 ustawy.

Zwrót podatku od gorzałki użytej do wyrobu pewnych fabrykatów.

Pozwala się tymczasowo, aby od gorzałki przeznaczonej do wyrobu octanu ołowiowego, ateru siarczanego, chloroformu i piorunianu rtęci, zwracany był podatek i w tej mierze, stanowi się co następuje:

I. Zwrót od gorzałki do wyrobu octanu ołowiowego.

1. Pozwolenie zwracania podatku od gorzalki przeznaczonej do wyrobu octanu ołowiowego, udzielane będzie każdemu fabrykantowi, octan ołowiowy wyrabiającemu, który

a) używa do wyrobienia go octu z gorzałki tylko własnej produkcyi;

b) nie był karany ani za przemytnictwo ani za ciężkie przekroczenie defraudacyjne przeciwko przepisom, tyczacym się postępowania opłatnego, ani też nie był uwolniony tylko z braku dowodów prawnych, i który nadto

c) utrzymuje podług przepisów książki handlowe i przemysłowe i zobowiąże się pozwolić każdego czasu czynnikom skarbowym przejrzeć te książki, tudzież wchodzić do wyrobni i składu zapasów, ile razy tego zażądają w celu ocenienia zapasów gorzałki, octu i octanu ołowiowego i porównania ich z książkami.

2. Pozwolenia tego (1) udzielać będzie na prośbę fabrykanta octanu ołowiowego Władza skarbowa I instancyi*), w której okręgu rządowym znajduje

sie fabryka octanu ołowiowego, zawsze na przeciąg jednego roku.

Fabrykanci octanu ołowiowego winni w prośbach o przyzwolenie na zwrót podatku, wyrazić w stopniach hektolitrowych (litrach) alkoholu ilość alkoholu, której w ciągu roku, na który przyzwolenie zwrotu podatków ma być wydane, prawdopodobnie do fabrykacyi potrzebować będa i która uczynić maja niezdatna do picia.

Władze skarbowe I instancyi obowiązane są przed wydaniem pozwolenia zasiągnąć wyjaśnienia w izbie handlowo-przemysłowej, w której okręgu znajduje się przedsiębiorstwo, czy wyrób odbywa się istotnie fabrycznie i czy podana w prośbie fabrykanta prawdopodobnie potrzebna ilość alkoholu odpowiada roz-

miarom fabrykacyi.

Gdyby izba handlowa przemysłowa uznała, że stósownie do rozmiarów fabrykacyi, dostateczną jest ilość alkoholu mniejsza od tej, którą podał fabry-

kant, wydać należy pozwolenie tylko na te mniejsza ilość.

3. Pozwalać się będzie na zwrót podatku tylko od gorzałki, mającej najwięcej 50 stopni alkoholu i najwięcej od 30 stopni hektolitrowych alkoholu na

wyrób każdych 100 kilogramów octanu ołowiowego.

4. Gorzałka przeznaczona do wyrobu octanu ołowiowego, uczyniona być musi przed użyciem niezdatną do picia a to w obecności dwóch czynników skarbowych, za pomocą zaprawy, której fabrykant octanu ołowiowego dostarczyć musi własnym kosztem.

Zaprawa ta ma być albo najmniej 80 gramów kamfory albo najmniej 160

gramów olejku smołowego zwierzecego na 1 hektolitr gorzałki.

Fabrykant octanu ołowiowego, chcąc wyskok, użyty do wyrobu octanu ołowiowego z zastrzeżeniem zwrotu podatku, uczynić niezdatnym do picia, postąpić sobie może według własnego wyboru, także biorąc na 1 hektolitr wyskoku, mający najmniej 80 stopni alkoholu, 3 hektolitry wody i 1 hektolitr octu, zawierającego 6% kwasu i dodając do mięszaniny jednę czterdziestą (1/40%) na sto części wyskoku, a więc na 1 hektolitr wyskoku 25 centymetrów sześciennych, surowego oleju zwierzęcego, wyraźnie surowego, t. j. oleum animale fotidum, zwanego także

^{*)} Władzami skarbowemi I instancyi do opodatkowania gorzałki są: w Górnej Austryi, Salzburgu, Szląsku, Bukowinie. Istryi, Gorycyi i Gradysce inspektorowie skarbowi i inspektorowie skarbowi starsi, w Karyntyi i Krainie dyrekcye skarbowe, w innych krajach dyrekcye skarbowe powiatowe.

oleum cornu cervi crudum lub fötidum (a nie oleju Dippla — Oleum Dippeli lub

cornu cervi rectificatum).

Również i tego środka do zakażenia wyskoku dostarczyć ma fabrykant octanu ołowiowego własnym kosztem. Olej zwierzęcy surowy nabywać trzeba, jeżeli władza skarbowa krajowa tak zarzadzi, w ekonomacie tejże Władzy. Wykonawcy Władzy skarbowej upoważnieni są trzymać pod zamknieciem urzedowem surowy olej zwierzęcy do zakażenia wyskoku dostarczony i brać z niego próbki do przekonania się, czy ma takie własności, jakie mieć powinien.

5. Fabrykant octanu ołowiowego obowiazany jest zapisywać osobno dla

kontroli podatkowej

a) ilość i odsetki alkoholu gorzałki, która uczyniono niezdatną do picia,

b) ilość wyrobu octanu ołowiowego i

c) odbyt tegoż octanu ołowiowego i zapiski te pokazywać czynnikom skarbowym na każde żadanie.

Również dozwalać ma bez oporu czynnikom skarbowym porównywania

tych zapisków z jego książkami przemysłowemi i handlowemi.

6. Do zaprawiania gorzałki w sposób, aby była niezdatna do picia, fabrykant octanu olowiowego umieścić ma w wyrobni własna kadź, majaca najmniej 6 hektolitrów pojemności i oznajmić o tem kontrolorowi powiatowemu, aby została urzędownie wymierzona i ocechowana.

W kadzi tej zrobiony będzie znak, do którego dochodzić ma 5 hektolitrów plynu, a jeżeli kadź ma więcej niż 6 hektolitrów pojemności, także jeszcze znaki po nad pierwszym, 5 hektolitrowym, aż do których dochodzić ma ilość gorzałki,

która każdym razem ma być uczyniona niezdatną do picia.

Atoli po nad znakiem najwyższym musi być w kadzi jeszcze tyle wolnego miejsca, ile potrzeba na dodanie środka przeistaczającego i pomieszanie go z gorzałka w razie, gdyby ilość gorzałki, która się ma przeistoczyć, dochodziła do tego najwyższego znaku.

7. Nie wolno wlewać na raz do przeistoczenia mniej gorzałki niż 5 hekto-

litrów.

Ilość wyskoku, zawierającego najmniej 80 stopni alkoholu, która ma być naraz użyta do zakażenia za pomocą octu i surowego oleju zwierzęcego, wynosić

powinna nie mniej niż 2 hektolitry.

Do uskutecznienia tego zakażenia, fabrykant octanu ołowiowego postawić ma w wyrobni własną kadź dostatecznej wielkości i uwiadomić o tem urzędnika kierującego kontrolą podatkową, celem wymierzenia jej i oznaczenia. Wysokości tej kadzi, do których dochodzić ma wyskok do zakażenia przeznaczony i mieszanina jej z octem i woda, będa urzędownie sprawdzone i ocechowane.

8. Fabrykant octanu ołowiowego obowiazany jest podać za każdym razem do kontrolora powiatowego, w którego okregu nadzorczym znajduje się fabryka octanu ołowiowego, oświadczenie w dwóch egzemplarzach podług dolaczonego wzoru Nr. 1 napisane, oznajmiające, ile gorzałki (ilość wyskoku) przeznacza wzór Nr. 1. z domaganiem się zwrotu podatku do wyrobu octanu ołowiowego a przeto do uprzedniego przeistoczenia.

Na podstawie tego oświadczenia, dwaj urzędnicy skarbowi sprawdza ilość i odsetki alkoholu gorzałki (wyskoku) w kadzi, w której ma być uczyniona nie-

zdatna do picia (l. 6 i 7).

Jeżeli nie będa mieli nic do zarzucenia, zarządza, aby w ich obecności dodano do gorzałki (wyskoku) środek przeistaczający w przepisanym stosunku i

aby go z nia należycie wymieszano. Następnie wpisza w obudwu egzemplarzach oświadczenia, ile gorzałki znaleźli i ile w niej odsetków alkoholu, potwierdzając

zarazem iż ją uczyniono niezdatną do picia.

Jeden egzemplarz oświadczenia (unikat), opatrzony tem potwierdzeniem i rzeczonym wywodem, doręczony będzie fabrykantowi octanu ołowiowego jako środek do uzasadnienia żądania, aby podatek konsumcyjny był mu zwrócony i dołączony być ma jako dowód do zapisków pod l. 5 zarządzonych. Drugi egzemplarz odeśle niezwłocznie kontrolor powiatowy do Władzy skarbowej I instancyi.

9. Gdyby siedziba urzędowa jednego lub obudwu czynników skarbowych, mających wykonać czynność urzędowa w przepisie powyższym 1. 8 wzmiankowana, nie znajdowała się w miejscu wyrobu octanu ołowiowego, przedsiębiorca wyrobu obowiązany jest złożyć w kasie rządowej, która będzie mu wskazana,

jezdne dla jednego lub dla obudwu czynników skarbowych.

10. Wypłacenie zwrotu podatku konsumcyjnego zarządza Władza skarbowa I instancyi półrocznie, w miarę ilości gorzałki do wyrobu octanu ołowiowego rzeczywiście użytej, podług przepisu przeistoczonej, tudzież jej odsetków alkoholu.

W tym celu kontrolor powiatowy zamykać będzie co pół roku zapiski pod l. 5 przepisane, porównawszy je poprzednio z ksiażkami handlowemi i przemysłowemi fabrykanta i łacznie z oświadczeniami (unikatami), służacemi za dowody,

przedstawiać je będzie Władzy skarbowej I instancyi.

Gdyby oświadczenia te wykazywały większą ilość gorzałki (wyskoku) od zużytej w zeszłem półroczu do wyrobu octanu ołowiowego, natenczas kontrolor powiatowy zanotuje w regestrze zapisków, na najbliższe półrocze przygotowanym, obok pozycyi przeniesionej, że i jaka ilość gorzałki (wyskoku) i o ilu odsetkach alkoholu pozostała do użycia.

II. Zwrót od gorzałki do wyrobu eteru siarczanego i chloroformu.

1. Wyskok przeznaczony do wyrobu eteru siarczanego i chloroformu, powinien zawierać najmniej 80 stopni wyskoku i przed użyciem trzeba go w obecności dwóch wykonawców Władzy skarbowej uczynić niezdatnym do picia (zakazić) przez zaprawienie go środkiem, którego fabrykant dostarczyć ma własnym kosztem.

Do tego celu użyć należy na każdy hektolitr wyskoku najmniej 25 centymetrów sześciennych surowego oleju zwierzęcego, mającego własności w dziale

poprzedzajacym I, l. 4 wzmiankowane.

Pod względem nabywania tego środka do zakażania, jakoteż pod względem upoważnienia wykonawców Władzy skarbowej do trzymania go pod zamknięciem urzędowem i brania z niego próbek, obowiązywać mają także przepisy zawarte w dziale I, l. 4.

2. W prośbie o pozwolenie, aby podatek był zwracany, podać ma fabrykant średnia ilość wyskoku potrzebnego do wyrobu każdych 100 kilogramów eteru

siarczanego lub chloroformu.

Za ilość największą przyjmować się będzie na każde 100 kilogramów eteru siarczanego najwięcej 193 stopni hektolitrowych a na każde 100 kilogramów

chloroformu najwięcej 130 stopni hektolitrowych wyskoku.

Podatek zwracany być może tylko od tej ilości, która fabrykant poda jako potrzebna, gdyby zaś podał większa niż ustanowiona jako największa, tylko od tej ostatniej.

3. W fabryce eteru siarczanego lub chloroformu, mającej prawo do zwrotu

podatku, nie wolno ustawiać żadnego przyrządu do rektyfikacyi wyskoku.

4. Zreszta do fabrykantów eteru siarczanego i chloroformu, stósowane być maja odpowiednio prawidła działu I, tyczace się zwrotu podatku od gorzałki do wyrobu octanu ołowiowego.

III. Zwrót od gorzałki do wyrobu piorunianu rtęci.

1. Gorzałka przeznaczona do wyrobu piorunianu rteci powinna mieć najmniej 88 stopni alkoholu i powinna być uczyniona przed użyciem, w obecności dwóch podwładnych Władzy skarbowej, niezdatna do picia (przeistoczona) za pomoca przymieszki, której fabrykant piorunianu rtęci dostarczyć ma własnym kosztem.

Celem przeistoczenia przymieszać należy pieć od sta wyskoku drzewnego. Za środek do przeistoczenia używać wolno tylko takiego wyskoku drzewnego, który był badany, uznany został za zdatny a od przyniesienia do fabryki aż do chwili przymięszania zostawał ciągle pod zamknięciem urzędowem.

Badać go beda znawcy, przeznaczeni do tego przez c. k. Władze skarbowa, kosztem fabrykanta piorunianu rteci, wykonywać zaś winni badanie podług do-

łączonej instrukcyi.

2. Do tego zbadania dwaj podwładni Władzy skarbowej wziąć mają w obeeności strony z każdej posyłki wyskoku drzewnego do fabryki nadchodzącej, która ma być zaraz potem urzędownie zamknięta, próbkę w ilości 500 centymetrów sześciennych (1/2 litra) i te, pieczęcia urzędowa i pieczęcia strony opatrzona, posłać do szkoły głównej technicznej, przeznaczonej do zajmowania się badaniem.

Dopiero po nadejściu wywodu badania, potwierdzającego, że wyskok drzewny ma odpowiednie własności, wolno wyskoku drzewnego, pod zamknięciem

urzędowem będącego, użyć do przeistoczenia.

3. Ilość gorzałki, najmniej 88 stopni alkoholu liczącej, która ma być wyskokiem drzewnym na raz przeistoczona, wynosić może najmniej dwa hektolitry.

Celem wykonania tego przeistoczenia, fabrykant piorunianu rtęci umieścić ma w lokalu fabrykacyi własną kadź dostatecznej wielkości i uwiadomić o tem kontrolora powiatowego straży skarbowej, iżby została urzędownie wymierzona i ocechowana. W kadzi tej wymierzone będą urzędownie wysokości, do których ma dojść gorzałka sama, do przeistoczenia przeznaczona i mieszanina tejże z wyskokiem drzewnym.

4. Fabrykant podać winien w prośbie o pozwolenie na zwrót podatku, średnią ilość alkoholu, potrzebną do wyrobu każdego kilogramu piorunianu rtęci.

Za ilość nieprzekraczalną przyjmuje się najwięcej dziesięć stopni hektolitro-

wych gorzałki do wyrobu jednego kilogramu piorunianu rteci.

W pozwoleniu na zwrót podatku nie wolno przekroczyć ilości, którą fabrykant poda jako potrzebną, lub powyższej nieprzekraczalnej, gdyby podał większa.

5. W fabryce piorunianu rteci, mającej prawo do zwrotu podatku od go-

rzalki, nie wolno ustawiać przyrządu do rektyfikacyi wyskoku.

6. Zresztą postanowienia działu I, tyczące się zwrotu podatku od gorzałki do wyrobu octanu ołowiowego, stósowane być mają odpowiednio także do fabrykantów piorunianu rtęci, roszczących sobie prawo do zwrotu podatku od gorzałki, użytej do fabrykacyi tego towaru.

Instrukcya do badania wyskoku drzewnego.

W badaniu wyskoku chodzi o rozpoznanie następujących własności:

1. ciężaru gatunkowego,

2. punktu wrzenia,

3. łatwości mieszania się z wodą,

4. łatwości mieszania się z ługiem sodowym,

5. zdolności przyjęcia bromu.

Do 1. Ciężar gatunkowy wyskoku drzewnego nie powinien wynosić więcej nad 0.840, t. j. tęgość jego, którą zbadać trzeba 100częściowym sprawdzonym alkoholometrem, po zredukowaniu do temperatury normalnej 12 stopni Reau-

mura, nie ma wynosić mniej niż 88%.

Do 2. Gdy się destyluje 100 centymetrów sześciennych wyskoku drzewnego, powinno w ciepłocie aż do 60 stopni Reaumura, przejść najmniej 90 centymetrów sześciennych. Celem sprawdzenia, czy wyskok ma tę własność, trzeba odmierzyć 100 centymetrów sześciennych wyskoku drzewnego w naczyniu szklanem, podzielonem na stopnie, obejmujące po 10 centymetrów sześciennych, wlać do alembika i tu ogrzewać.

Przez zatyczke alembika wpuszczony jest aż do środka alembika ciepłomierz podający stopnie ciepłoty od 58 aż do 62 stopni Reaumura. Przez drugi otwór zatyczki przechodzi rurka szklana, która tworzącą się w alembiku parę przeprowadza do tak zwanego chłodnika Liebiga a stad, zgęszczony napowrót wyskok

drzewny, do podzielonego na stopnie naczynia szklanego.

Do 3. Wyskok drzewny zmieszany z wodą, powinien zostać czystym, lub co

najwięcej, zabarwić się słabo opalowo.

W celu sprawdzenia tej jego własności, trzeba nalać do naczynia szklanego na stopnie podzielonego (jak do 2), 20 centymetrów sześciennych wyskoku drzewnego i tyleż wody, i skłócić.

Do 4. Wyskok drzewny nie powinien mięszać się zupełnie z ługiem sodowym. Celem sprawdzenia tej jego własności, trzeba się postarać o ług sodowy,

któregoby ciężar gatunkowy wynosił podług uwierzytelnionego urzędownie areometru 1:3.

Do naczy

Do naczynia szklanego, podzielonego na stopnie (jak do 2), wlewa się 20 centymetrów sześciennych do tego ługu sodowego i 10 centymetrów sześciennych wyskoku drzewnego i kłóci.

Po niejakim czasie jeszcze najmniej 1 centymetr sześcienny wyskoku drze-

wnego nierozpuszczonego powinien zebrać się po nad resztą płynu.

Znaczek zrobiony w naczyniu szklanem poniżej kreski, oznaczającej 30 centymetrów sześciennych, ułatwia dokładne ocenienie ilości nierozpuszczonej.

Do 5. Wyskok drzewny powinien odbarwiać pewną ilość rozczynu bromu, który przed przymięszaniem wyskoku drzewnego ma żywą czerwono-brunatną barwe.

Celem przekonania się o tej własności, trzeba sporządzić rozczyn bromu,

biorac jedne cześć bromu i 80 części 50procentowego kwasu octowego.

Wlewa się potem do bańki szklanej 10 centymetrów sześciennych wyskoku drzewnego i 20 centymetrów sześciennych wody i kłóci, nakoniec dodaje się 20 centymetrów sześciennych owego rozczynu bromu, w skutek czego mieszanina stać się powinna lezbarwna lub tylko żółtawo zabarwiona.

§. 4.

Do §§. 13 i 18 ustawy.

- I. Przestawianie przyrządów do wyrobu; zachowywanie w zakładzie gorzelnianym przyrządów i naczyń nienależących do fabrykacyi.
- 1. Ponieważ §. 13 ustawy zawiera postanowienia ogólne, zasadnicze, przeto, jak się samo przez się rozumie, powinien być stosowany także wgorzelniach opłacających podatek podług wyrobu.

Zatem i w tych także gorzelniach nie wolno używać, np. tak zwanych

toków (Aufsatzkranz).

2. Wypożyczanie przyrządów do pędzenia celem wyrabiania gorzałki jest dozwolone. Atoli właściciel przyrządu do pędzenia winien dopełnić obowiązku, który wkłada na niego §. 14 ustawy (uwiadomienie o zamierzonem wyniesieniu) a ten, który ma używać pożyczonego przyrządu do pędzenia, obowiązkom, które ustawa o opodatkowaniu gorzałki w ogóle wkłada na wyrabiających gorzałkę.

II. Wydawanie co miesiąc ceduł na podatek od gorzałki.

Przedsiębiorcy gorzelni wydawać mają po upływie każdego miesiąca czynnikom skarbowym nadzór nad wyrobem gorzałki sprawującym, ceduły na podatek od gorzałki z tegoż miesiąca do sprawdzenia rachunków.

Na żądanie czynniki skarbowe dawać im będą potwierdzenia odbioru, za-

wierające istotne szczegóły ceduł.

§. 5.

Do §. 24 ustawy.

Ugoda tycząca się podatku gorzałki.

We względzie dozwolonego wymierzania i opłacania podatku konsumcyjnego od wyrobu gorzałki na podstawie ugody, rozporządza się co następuje:

T.

W gorzelniach, używających nie więcej jak dwóch przyrządów dopędzenia a to z bezpośredniem ogniskiem, który nie ma innych części składowych, tylko jeden alembik, mięszadło, hełm, flasze do chłodzenia, wężownice do chłodzenia lub prosterury do chłodzenia i rurę łączącą pomiędzy hełmem a oziębialnikiem, a których alembiki mają razem nie więcej jak cztery hektolitry pojemności, jeżeli ich przedsiębiorcami są właściciele gruntu idowyrobu gorzałki używają tylko owoców własnej produkcyi albo wytłoczyn winogronowych i drożdży winnych z własnego zbioru, tudzież jagód albo korzeni, lub teżinnych owoców dziko rosnących.

1. Ugoda zawarta być może z pojedynczymi przedsiębiorcami takich gorzelni, albo z ogółem wszystkich przedsiębiorców znajdujących się w gminie, albo też z gminą za przedsiębiorców.

2. Okres czasu, w ciągu którego ugoda ma obowiązywać, oznaczyć należy tak, aby obejmował tylko tę część roku, w której gorzałka ma się rzeczywiście wyrabiać. Przeto, jeżeli gorzałka wyrabiana być ma w rozmaitych częściach roku nie łączących się z sobą, zawrzeć należy osobną ugodę co do każdego pojedynczego okresu.

3. Przedsiębiorca gorzelni, chcący opłacać podatek od gorzałki w granicach pozwolenia ustawowego na zasadzie ugody, najpóźniej na dni 14 przed rozpoczęciem się okresu na wyrób gorzałki przeznaczonego, zawiadomić ma ustnie lub pisemnie oddział straży skarbowej, w której okregu nadzorczym leży jego

gorzelnia:

a) o swojem nazwisku i mieszkaniu;

b) o miejscu i numerze konskrypcyjnym domu, w którym gorzałka ma być wyrabiana;

c) o lokalu przeznaczonym na wyrób gorzałki;

"d) o jakości przyrządu do pędzenia, pojemności alembika i okoliczności, czy przyrząd do pędzenia jest już urzędownie ocechowany;

e) o okresie czasu, w którym gorzałka ma być wyrabiana;

f) o rodzaju istót przeznaczonych do wyrobu gorzałki, jakoteż ilości tych istót w hektolitrach.

Ze względu na szczególne stosunki Władza skarbowa krajowa może skrócić

powyższy 14dniowy termin do wniesienia zawiadomienia.

Gdy przedsiębiorca gorzelni ma w tej samej gorzelni więcej niż dwa przyrzady do pędzenia tego rodzaju, który w §. 24 l. I ustawy jest wzmiankowany, nie stoi to na przeszkodzie zawarcia ugody, jeżeli przedsiębiorca używa tylko dwóch przyrzadów do pędzenia tego rodzaju, który w przerzeczonym przepisie ustawowym jest określony, a wszystkie inne przyrzady do pędzenia w jego posiadaniu będace, znajdują się pod bezpiecznem zamknięciem urzędowem.

Jeżeli przedsiębiorca gorzelni używa tylko jednego przyrzadu do pędzenia prostego składu powyżej opisanego, alembik jego może mieć 4 hektolitry po-

jemności.

4. Przepis powyższy (l. 3) odnosi się także do tych przypadków, w których wspólna ugodę zawierają wszyscy producenci gorzałki w gminie. Podać należy także i tę okoliczność, że zamierzonem jest zawarcie wspólnej ugody.

5. Okres czasu przeznaczony na wyrób gorzałki podać należy w dniach,

wymieniając dzień pierwszy i ostatni.

Okres ten nie powinien być dłuższy niż potrzeba do przetworzenia oznajmionej ilości i rodzaju surowców ze względu na jakość przyrządu do pędzenia a względnie dwóch przyrządow do pędzenia i na zwykłe w kraju postępowanie.

Przy zawieraniu ugody z gmina bierze się na uwagę wszystkie przyrządy do pędzenia w gminie będace a ugodą objęte, podług ich jakości i wielkości.

6. W skutek uwiadomienia pod 3 wzmiankowanego, rodzaj przyrządu do pędzenia będzie zbadany, pojemność alembika wymierzona i przyrząd do pędzenia urzędownie ocechowany. Zarazem sprawdzi się urzędownie, czy gorzelnia należy do tych gorzelni, które mogą być przypuszczone do opłacenia podatku od gorzałki na zasadzie ugody.

Wypadek tej czynności urzędowej spisany będzie w wywodzie oględzin i powinien być podpisany przez przedsiębiorcę gorzelni lub jego pełnomocnika, a gdyby jeden lub drugi nie umiał pisać, przez dwóch świadków bezstronnych.

Jeżeli już i tak w ciągu ostatnich trzech lat pojemność była wymierzona a przyrząd do pędzenia był urzędownie ocechowany i na czas ugody nie ma na-

stapić zmiana, ponowne spisanie wywodu może być zaniechane.

7. Rokowanie w przedmiocie ugody dopiero wtedy zamknąć się powinno, gdy uwiadomienie co do ilości surowców może być sprawdzone bądź przez bezpośrednie oznaczenie tejże ilości, bądź też na podstawie pewnych przedmiotowych oznak, np. co do wytłoczyn winnych podług urodzaju winogron.

8. Celem urzędowego wymierzenia ryczałtu ugodnego pomnożyć należy

przez siebie następujące ilości:

a) Ilość surowca odpowiednią przyrządowi do pędzenia i pospolitej w miejscu fabrykacyi, która stosownie do rodzaju surowca może być przetworzona w jednym dniu;

b) wydajność alkoholu z 1 hektolitra surowca wyrażoną w stopniach hekto-

litrowych podług alkoholometru 100dzielnego,

c) ilość dni pedzenia gorzałki,

d) stopę podatkową po 11 centów od każdego stopnia hektolitrowego alkoholu.

9. Ugody zawierane będą tylko pod tym warunkiem, że:

a) dopóki ugoda nie upłynie, nie będzie się używać ani więcej ani innego przyrządu do pędzenia, tylko oznajmionego do ugody i wziętego w rachunek, że nie będą przetwarzane żadne inne istoty, tylko oznajmione, co do których ustawa pozwala zawrzeć ugodę względem podatku od gorzałki, i że w ogólności ruch gorzelni nie będzie zwiększony ponad zakres w ugodzie umówiony, tudzież że

b) Władzom skarbowym i czynnikom skarbowym wolno będzie, ile razy uznają to za stosowne, zwiedzać i rewidować gorzelnią z zachowaniem odnośnych przepisów, a po upływie czasu fabrykacyi ugodą objętego, uczynić przyrząd do pędzenia nieużywalnym w taki sposób, aby pomimo tego, alembik mógł

być przydatnym do innych celów.

10. Odstapienie od zasad ugody, jeżeliby ułatwiało wyrób większej ilości alkoholu niż w ugodzie postanowiono, karane będzie jako defraudacya w sto-

sunku do możliwej nadwyżki wyrobu.

Jeżeli odstąpienie od zasad ugody jest tego rodzaju, że przez to gorzelnia przestaje należeć do rzędu gorzelni, które mogą być przypuszczone do zawarcia ugody, postąpić należy podług przepisów karnych ustawy o opodatkowaniu gorzałki, tyczących się ryczałtowego oznaczenia tego podatku.

Nadto, w tym ostatnim przypadku kontrakt tyczący się ugody uznać należy za uchylony, podczas gdy w innych przypadkach odstąpienia od zasad ugody Władza skarbowa I instancyi ma prawo uznać kontrakt ugodny za uchylony lub

pozostawić mu moc obowiązującą.

11. Umówiona kwotę opłaty ugodnej zapłacić należy zanim się rozpocznie okres czasu na wyrób gorzałki przeznaczony, w urzędzie do jej odebrania upoważnionym, za potwierdzeniem odbioru. Gdy zaś okres ten obejmuje dwa lub więcej miesięcy, należytość zapłacona być ma z góry w tyluż ratach miesięcznych równych, jeżeli przedsiębiorca gorzelni nie woli zapłacić raczej od razu z góry cała należytość ugodną.

W razie niezapłacenia należytości w czasie właściwym, Władza skarbowa

I instancyi uznać może kontrakt tyczący się ugody za rozwiązany.

12. Jeśli w czasie, w którym ugoda obowiazuje, zajdzie okoliczność przypadkowa, w skutku której zmniejszy się wyrób gorzałki w ugodzie zapowie-

dziany, nie zmienia to postanowień kontraktu ugodowego.

Atoli, jeżeli zdarzenie nieprzewidziane nie pozwoli zgoła wyrabiać gorzałki w całym okresie na to przeznaczonym, kwota ugodna za ten okres przypadająca będzie zwrócona a względnie odpisana pod warunkiem, że jeszcze przed rozpoczęciem się tego okresu czasu, Władza skarbowa I instancyi będzie pisemnie uwiadomiona o zajściu przeszkody.

13. W przedmiocie każdej ugody spisać należy protokół wolny od stępla

w dwóch egzemplarzach, który zawierać powinien:

a) Wymienienie osób, z któremi zawiera się ugodę oddzielnie lub solidarnie i zasady ugody (l. 3, 4, 5 i 6),

b) umówiona kwote ugodna,

c) postanowienia wzmiankowane pod liczbami 9, 10, 11 i 12. Zatwierdzanie ugód należy do Władzy skarbowej I instancyi.

Jeden egzemplarz protokołu ugody, opatrzony formułą zatwierdzającą a zastępujący miejsce kontraktu, wydać należy przedsiębiorcy gorzelni, a jeśli ugoda jest zawarta z gminą, przełożonemu gminy.

II.

W gorzelniach należących do I, których przedsiębiorcy używają do wyrobu gorzałki wytłoczyn winogronowych własnego zbioru.

1. Tym przedsiębiorcom, którzy do wyrobu gorzałki używają wytłoczyn winogronowych w miarę jak je mają do rozrządzenia przez ściąganie młodego wina i nie chcą zawrzeć ugody na zasadzie postanowień zawartych w dziale I paragrafu niniejszego, może być uczynione ułatwienie tego rodzaju, że wolno im będzie zawrzeć ugodę na więcej peryodów nie łączących się z sobą, dozwalającą oznajmiać w miarę potrzeby te peryody do wyrobu gorzałki przeznaczone.

Jednakowoż żaden z tych peryodów, wyjawszy ostatni, nie może trwać

krócej jak dwa dni; ostatni peryod może trwać tylko dzień jeden.

Podczas przerw w fabrykacyi pomiędzy jednym peryodem a drugim przy-

rząd do pędzenia będzie urzędownie zamknięty.

Całkowity czas, w którym te peryody przypadają, oznaczy Władza skarbowa krajowa ze względem na tę okoliczność, kiedy młode wino bywa zwykle ściągane.

- 2. Przedsiębiorcy ci (1) obowiązani są wygotować uwiadomienie pod I, 3 przepisane, podać w nim szczegóły pod a, b, d i f wzmiankowane, tudzież okoliczność, czy zamierzają pędzić gorzałkę tylko od 6 godziny zrana do 6 godziny wieczór, czyli też przez całe 24 godziny, t. j. we dnie i w nocy, i wnieść to uwiadomienie w terminie tamże wyznaczonym lub przez c. k. Władzę skarbową krajową skróconym. Czas, w którym gorzałka ma być wyrabiana, wolno przedsiębiorcom tym oznaczyć w przybliżeniu np. w miesiącu listopadzie, grudniu itp.
- 3. Sume ryczałtowa ugodną wymierzać należy przedsiębiorcom pod 1 wzmiankowanym tylko za każde dwa dni lub za każdy jeden dzień i ze względem na tę okoliczność, czy pędzenie będzie się odbywało tylko od 6 godziny zrana do 6 godziny wieczór, czy też we dnie i w nocy to jest przez 24 godziny dziennie.

4. Każdy peryod, w którym pędzenie ma się odbywać w ciągu okresu na który ugoda zostala zawarta (1), winien przedsiębiorca na 24 godziny wprzód oznajmić ustnie lub pisemnie oddziałowi straży skarbowej, któremu kontrola nad gorzelnia jest poruczona.

Każde takie oznajmienie zapisać winien czynnik skarbowy w arkuszu oznajmień do kontraktu ugody należacym. W tym celu strona ma za każdym razem

okazać czynnikowi skarbowemu arkusz oznajmień.

Używanie przyrzadu do pedzenia bez poprzedniego oznajmienia i zapisania tego w arkuszu oznajmień uważane będzie za uszczerbek dla skarbu.

5. Kwotę ryczałtowa przypadającą za każdy oznajmiony peryod pędzenia gorzałki, wymierzona za dwa dni lub według okoliczności za jeden dzień, opłacić winien przedsiębiorca jednocześnie z wniesieniem oznajmienia, jeżeli czynnik skarbowy do odbioru pieniędzy przeznaczony i oddział straży skarbowej, do którego trzeba wnosić oznajmienia, znajdują się w tem samem miejscu. Jeżeli tak nie jest, można kwotę ugodną zapłacić w urzedzie do jej odebrania upoważnionym, później, lecz trzeba to uczynić najpóźniej w 8 dni po upływie miesiąca, w którym była wyznaczona.

O zamiarze zapłacenia później trzeba przy wniesieniu każdego oznajmienia uwiadomić czynnika skarbowego, który okoliczność tę zanotuje w arkuszu oznajmień i zarazem uwiadomi o oznajmieniu czynnika przeznaczonego do odbioru

podatku.

6. Zresztą ugody, tyczące się wyrobu gorzałki z wytłoczyn winogronowych własnego zbioru, podlegają także przepisom w działe I zamieszczonym, o ile te nie zostały w cześci zmienione przepisami powyżej w dziale II pod 1 aż do 5 podanemi.

III.

W gorzelniach, w których przetwarzane są istoty mączne, jeżeli używają tylko jednego przyrządu do pędzenia, mianowicie przyrządu z bezpośredniem ogniskiem, który nie ma innych części składowych tylko jeden alembik najwięcej o 2 hektolitrach pojemności, mieszadło, hełm, flasze do chłodzenia, weżownice do chłodzenia lub proste rury do chłodzenia i rurę łączącą pomiędzy hełmem a oziębialnikiem i nadto czynią zadość warunkom §. 52 i jeżeli przedsiębiorcami są rolnicy, którzy dla tego trudnią się wyrobem gorzałki, aby otrzymywać brahe na pasze dla swego bydła, a to tylko na te kampania, która przypada w okresie ośmiomiesięcznym, zaczynającym się we wrześniu, październiku lub listopadzie.

- 1. Ugoda tycząca się używania robót mącznych zawarta być może tylko z każdym z osobna rolnikiem.
- 2. Okres ugody trzeba tak oznaczyć, ażeby obejmował tylko fabrykacya ośmiomiesięczną poczynającą się we wrześniu, październiku lub listopadzie.

Gdyby ruch gorzelni miał być otwarty jeszcze później jak w listopadzie,

okres ten bedzie liczony od listopada.

3. Rolnik, który chce korzystać z wolności opłacania sposobem ugodnym podatku od gorzałki wyrabianej z istót mącznych, winien najpóźniej na cztery tygodnie przed rozpoczęciem fabrykacyi uwiadomić ustnie lub pisemnie oddział straży skarbowej, w której okręgu nadzorczym leży jego gorzelnia, o szczegółach wzmiankowanych w dziale I lit a, b, c i d, tudzież o ilości i pojemności naczyń do fermentacyi, jakoteż naczyń przeznaczonych do wyrobu drożdży stałych i o tem, czy rzeczone naczynia są już urzędownie ocechowane.

Termin ten może Władza skarbowa I instancyi odpowiednio skrócić, jeżeli wywód oględzin, tyczący się przetwarzania istót mącznych i większa w takim razie praca czynników nadzorczych może być w krótszym czasie bez zarzutu dokonana.

Co się tyczy naczyń do fermentacyi, które mają być używane, nadmienia się jeszcze w myśl §. 52 ustawy:

a) Wszystkie naczynia, które mają być używane, powinny być urzędownie oce-

chowane i wymierzone.

b) Do przyrządzenia i umieszczenia zacieru nie wolno używać więcej jak trzech kadzi, których ogólna pojemnść nie powinna przenosić trzy razy wziętej wydajności dziennej przyrządu do pędzenia, oznaczonej według §. 48 ustawy.

Ta wydajność dzienna wynosi dla przyrządów do pędzenia owego rodzaju, który w S. 21 l. II ustawy jest wzmiankowany trzy razy wzięta

pojemność alembika zmniejszoną o 20 od sta.

Gdy więc np. alembik przyrządu do pędzenia ma 150 litrów pojemności, pojemność ogólna owych trzech kadzi do fermentacyi nie powinna wynosić więcej jak trzy razy po 360 litrów, t. j. 1080 litrów.

c) Przyrządzanie zacieru aż do przeniesienia na przyrząd do pędzenia odbywać się musi w tych samych naczyniach i zacier, który wyfermentował, przenieść

trzeba bezpośrednio z tych naczyń na przyrząd do pędzenia.

d) Gdy się wyrabia drożdże sztuczne, żadne z naczyń do tego przeznaczonych nie powinno mieć większej pojemności nad dziesiątą część pojemności kadzi do fermentacyi a wszystkie razem większej nad dziesiątą część ogólnej pojemności wszystkich kadzi do fermentacyi.

4. Jednocześnie z uwiadomieniem 1.3 winien przedsiębiorca, chcący sposobem ugodowym opłacać podatek od gorzałki wyrabianej z istót macznych, złożyć poświadczenie zwierzchności gminnej, jako rzeczywiście jest rolnikiem, tudzież że ma bydło, które musi utrzymywać i ile. Poświadczenie to trzeba dołączyć do protokołu ugody.

5. W skutek uwiadomienia pod 3 wzmiankowanego zbadana będzie jakość przyrządu do pędzenia i pojemność alembika, tudzież pojemność naczyń zacierowych, jakoteż naczyń przeznaczonych do wyrobu drożdży stałych, gdyby były i przyrząd do pędzenia, jakoteż przeznaczone naczynia zacierowe i drożdżowe zostaną urzędownie ocechowane.

Zresztą postąpić należy podług działu I, l. 6, ustęp 2 i 3 tego paragrafu.

6. Jednocześnie z wniesieniem uwiadomienia pod 3 wzmiankowanego, przedsiębiorcy gorzelni oznaczyć mają pojedyncze peryody, w których zamierzają wyrabiać gorzałkę z istót mącznych w ciągu przerzeczonego okresu ośmiomiesięcznego (l. 2) za opłatą podatku sposobem ugody.

Przedsiębiorcom gorzelni, którzyby tego nie mogli uczynić, pozwala się donieść naprzód tylko to, w których miesiącach i tygodniach i w których dniach

każdego tygodnia gorzałka będzie wyrabiana (zacier będzie pędzony).

Można także pozwolić, aby przedsiębiorca podawał uwiadomienia najmniej na 24 godzin przed każdym z osobna peryodem na wyrabianie gorzałki prze-

znaczonym.

Wykonawcy kontroli skarbowej do dozoru nad gorzelniami ustanowieni, winni za każda bytnościa w gorzelni przekonywać się o tem, czy przyrzad do pędzenia nie był używany do wyrobu gorzałki w innych peryodach prócz tych, które z góry oznajmiono lub które oznajmiano każde z osobna. Ażeby takiemu nadużyciu zapobiedz, przyrzad do pędzenia będzie urzędownie zamykany na cały ten czas, na który wyrób gorzałki nie był oznajmiony.

7. Ugoda może być zawarta w ten sposób, że

a) albo kwota ugodna, przypadająca za każdy z osobna peryod, w którym według uwiadomienia przedsiębiorcy gorzelni w ciągu ośmiomiesięcznego

okresu gorzałka ma być wyrabiana, z góry będzie oznaczona, albo

b) w ten sposób, że bez oznaczenia ilości dni fabrykacyi, w których gorzałka w ciągu ośmiomiesięcznego okresu ma być wyrabiana, ustanowiony będzie podług zasad niżej (l. 8, lit. a, b i d) podanych, ryczałt ugodny za każdy w szczególności dzień fabrykacyi z włożeniem na przedsiębiorce obowiązku, aby o każdem zamierzonym w tym okresie pędzeniu oznajmiał i zarazem donosił jak długi peryod na to przeznacza.

Każdy taki peryod liczyć trzeba w całych dniach i z wyjatkiem ostatniego w przeznaczonym ośmiomiesięcznym okresie, powinien obejmować najmniej dwa dni bezpośrednio po sobie następujące a oznajmić go trzeba na 24 godziny wprzód oddziałowi straży skarbowej, w którego okręgu nadzorczym gorzelnia leży.

Każde takie oznajmienie zapisać winien czynnik skarbowy w arkuszu oznaj-

mień do kontraktu ugody należacym.

W tym celu strona ma za każdym razem okazać czynnikowi skarbowemu arkusz oznajmień.

8. Celem urzędowego wymierzania ryczałtu ugodnego pomnożyć trzeba

przez siebie następujące wielkości:

a) ilość zacieru odpowiednia wielkości przyrządu do pędzenia i pospolitej w miejscu fabrykacyi, która może być przetworzona w jednym dniu;

b) wydajność alkoholu z jednego hektolitra zacieru, wyrażona w stopniach hektolitrowych podług 100dzielnego alkoholometru;

c) ilość dni pędzenia gorzałki;

d) stope podatkowa po 11 centów od każdego stopnia hektolitrowego alkoholu.

9. We względzie płacenia zawarowanego ryczaltu obowiązują przepisy zawarte w dziale I, l. 11.

Ułatwienie w płaceniu ryczałtu, przyzwolone w dziale II, l. 5 przedsiębiorcom wyrabiającym gorzałkę z wytłoczym winnych, może być pod temi samemi warunkami stosowane do przedsiębiorców tych gorzelni, którzy w każdym z osobna przypadku (l. 6) oznajmiają o zamierzonym wyrobie gorzałki z istot

macznych.

10. Zreszta ugody tyczace się wyrobu gorzałki z istót macznych podlegają także przepisom w dziale I paragrafu niniejszego pod l. 9, 10, 12 i 13 zamieszczonym, a tylko co do l. 9, lit. a nadmienia się jeszcze, że w ciągu okresu ugody nie wolno używać żadnych innych naczyń do zacieru i drożdzy stałych prócz tych, które zostały do ugody oznajmione i w rachubę wzięte.

IV.

W gorzelniach, w których przedsiębiorcy są zarazem piwowaramii używają do wyrobu gorzałki tylko odpadków pochodzących z własnej produkcyi piwa, wyjąwszy piwo zepsute.

1. Każdy piwowar chcący zawrzeć ugodę w przedmiocie podatku od gorzałki, którą wyrabia z przerzeczonych odpadków, uwiadomić ma pisemnie oddział straży skarbowej do nadzoru nad browarem i gorzelnia przeznaczony, o szczegółach w działe I, l. 3, lit a), b), c) i d) wzmiankowanych, tudzież o ilości i pojemności kadzi zacierowych, jakoteż o tem, czy one są już urzędownie ocechowane.

2. W skutku tego uwiadomienia (l. 1), spisany będzie wywód urzędowy podług przepisów w dziale I, l. 6 zamieszczonych, jeżeli to nie miało miejsca w ciągu ostatnich trzech lat, albo, jeżeli po spisaniu ostatniego wywodu zaszla

zmiana w urzadzeniu gorzelni.

3. Ryczałt ugodny wyznaczyć należy podług ilości piwa wyrabianego, mianowicie zaś w ten sposób, żeby od odpadków z każdych 100 hektolitrów piwa, które przedsiębiorca gorzelni w okresie ugodnym wyrobi, opodatkowany był odpowiedni wydatek alkoholu, lecz nie mniej niż 30 stopni hektolitrowych czyli litrów alkoholu podług stopy podatkowej po 11 centów za każdy stopień.

4. Przedsiębiorca gorzelni i browaru płacić ma ryczałt ugodny przy oznajmianiu każdej warki piwa, w okresie ugodnym przypadającej, w stosunku oznajmionej ilości brzeczki, w tym urzędzie, w którym opłaca podatek od piwa a przeto w rzeczonem oznajmieniu nadmienić ma o tem w formie uwagi, z odwo-

łaniem się do kontraktu ugodnego.

5. Kontrakt ugodny zawiera się na trzy lata z wzajemnem zastrzeżeniem, że każda strona może go kiedykolwiek wypowiedzieć. Można go wypowiedzieć tylko pisemnie. W miesiac po wypowiedzeniu kontrakt ugodny przestaje obowiazywać.

6. Zmniejszenie użycia odpadków browarnych do wyrobu gorzałki z jakiejkolwiek następowałoby przyczyny, nie zmienia zgoła postanowień kontraktu

ugodnego.

Wszakże, gdyby przeszkoda nie dająca się odwrócić, nie pozwoliła całkiem wyrabiać gorzałki najmniej przez miesiąc, natenczas, jeżeli oddział straży skarbowej do nadzoru nad browarem i gorzelnią przeznaczony, będzie uwiadomiony pisemnie o przeszkodzie fabrykacyi, pozwoli się na uwolnienie od ryczałtu ugodnego za sprawdzony czas trwania przeszkody, o ile odpadki browarne nie zostaną później użyte do wyrobu gorzałki, lecz rzeczywiście na inny cel będą obrócone.

7. Ugody, tyczace się wyrobu gorzałki z odpadków browarnych podlegają

zresztą przepisom podanym w dziale I, pod 9 i 10.

Również przepis działu I, l. 13, tyczący się protokołu w przedmiocie ugody, odnosi się także i do tych ugód. Rozumie się jednak samo przez się, że zasady ugody i ryczałt ugodny ustanowić należy podług przepisów powyższych (IV) l. 1 i 3, a przepisy podane w dziale I, l. 11 i 12 zastąpić temi, które znajdują się powyżej (IV) l. 4 i 6.

§. 6.

Do §. 25 ustawy.

I. Postanowienie przejściowe dla gorzelni rolnych, których opłatne miejsce zacieru wynosi 50 aż do 60 hektolitrów.

Te gorzelnie rolne, których opłatne miejsce zacieru wynosiło w kampanii 1883/84 ogółem nie więcej jak 60 hektolitrów i które w okresie przejściowym, w §. 25 ustawy wyznaczonym, to jest do końca sierpnia 1885, chca opłacać podatek od gorzałki ryczałtowo, a ich opłatne miejsce zacieru wynosi wprawdzie więcej niż 50, ale nie więcej jak 60 hektolitrów, winny oświadczenie swoje w tej mierze podać na piśmie do Władzy skarbowej I instancyi najpóźniej na cztery tygodnie przed otwarciem ruchu, przypadającego na okres od 1 października 1884 aż do końca sierpnia 1885.

Oświadczenie to zawierać winno szczegóły wymienione w §. 8, II, l. 11 i trzeba dołączyć do niego dowody wyszczególnione w tymże §. 8, III, l. 12.

Dopóki przedsiębiorca gorzelni nie otrzyma rezolucyi urzędowej, uwiadamiajacej go, że jego gorzelnia z opłatnem miejscem zacieru więcej niż 50 aż do 60 hektolitrów wynoszącem, może opłacać podatek sposobem ryczaltowym, nie wolno mu rozpoczynać od dnia 1 października 1884 pędzenia gorzałki z opodatkowaniem ryczałtowem podług wydajności miejsca zacieru.

Władze skarbowe I instancyi obowiązane sa rozstrząsnąć niezwłocznie wzmiankowane oświadczenia gorzelni, zbadać załączone dowody, wydać rezolucya i tę, czy jest odmowna czy przychylna, zakomunikować stronie jak można najrychlej.

W rezolucyi odmownej podać należy wyraźnie powody odmowy.

II. Opodatkowanie podług wyrobu bez zegaru kontrolującego.

Te gorzelnie, które przetwarzają odpadki od wyrobu wina (wytłoczyny itp.) i razem z płynem wyskokowym pędzonym, wyrabiają sole kwaśne, a ponieważ nie obrały ryczałtowego oznaczenia podług wydajności przyrządu do pędzenia, opłacać mają podatek podług ilości i tegości wyrobu bez zegaru kontrolującego, trzymać się mają przepisów następujących:

1. Przedsiębiorca gorzelni winien najpóźniej na cztery tygodnie przed kampania roczna, a w ciągu tejże najmniej na 14 dni nim się zacznie miesiąc, w którym ruch ma być otwarty, podać do Władzy skarbowej I instancyi w dwóch egzemplarzach opis zakładu gorzelnianego podług dołączonego wzoru Nr. 2 wzór Nr. 2. i wykaz przyrządów do fabrykacyi, jakoteż uwiadomienie kto jest kierownikiem ruchu.

Władza skarbowa postąpi z tem jak to w §. 31 ustawy jest przepisane.

2. We względzie ocenienia, jak długo protokół rewizyi jest ważny, zmiany w urządzeniu gorzelni, w składzie dozorców i w osobie kierownika, tudzież we względzie alkoholometrów, sakcharometrów i termometrów do użytku czynników skarbowych, stosują się przepisy §§. 63 i 64 ustawy.

3. Postępowanie opłatne zaczyna się od przeniesienia istót, do wyrobu go-

rzałki przeznaczonych (zacieru) na przyrząd do pędzenia.

(Polnisch.)

4. We względzie oznajmienia postępowania opłatnego, zmiany tego oznajmienia i we względzie wolnej przestrzeni w oznajmionej ilości alkoholu trzymać się należy przepisów podanych w trzech pierwszych ustępach §. 66, tudzież w §§. 67 i 68 ustawy.

Oznajmienia zawierać winny szczegóły podane w §. 66, lit. a, b, c, ustawy, tudzież przybliżona ilość wyrobu w stopniach hektolitrowych i przypadająca od wzór Nr. 13. niej kwotę podatku, wnosić je zaś trzeba ułożone podług wzoru Nr. 13.

- 5. Zanim oznajmienia ruchu, tyczace się opodatkowania podług ilości i tęgości wyrobu bez zegaru kontrolującego wolno będzie podać, trzeba uczynić zadość wymaganiom do opodatkowania podług wyrobu, wyszczególnionym w §. 61, III, l. 3, 4, 5, 6 i 8 ustawy.
- 6. Wyrób przechodzić musi bezpośrednio z oziębialnika przewodem rurowym do naczynia (zbiornika), które może być urzędownie zamknięte w sposób całkiem bezpieczny, a którego pojemność została urzędownie wymierzona i które, jeżeli nie jest metalowe, powinno być umieszczone w drugiem naczyniu (zwierzchniem).
- 7. Przewód rurowy, służący do połaczenia oziębialnika ze zbiornikiem powinien być opatrzony rurą zwierzchnią z blachy zynkowej gładkiej, niepolakierowanej, w taki sposób, ażeby pomiędzy obu rurami było ze wszystkich stron miejsce wolne, około 3 centymetry szerokości mające, i nadto powinien być zabezpieczony pieczęcią urzędową w taki sposób, aby bez jej naruszenia nie można płynu odprowadzić.
- 8. Zbiornik powinien mieć zwyczajnie taką pojemność, aby się w nim zmieścił prawdopodobny wyrób przynajmniej ośmiodniowego pędzenia.

Władza skarbowa I instancyi może ze względu na urządzenie fabrykacyi i stosunki nadzoru żądać, aby się zaopatrzono w większe takie naczynia lub pozwolić, aby używano mniejszych.

9. Zbiornik (l. 8) wolno wypróżniać tylko w obecności czynnika skarbowego, gdy tenże zbada tak ilość wyrobu jak i odsetki alkoholu i zapisze oboje w egzemplarzu oznajmienia postępowania opłatnego, przedsiębiorcy wydanym, tudzież na grzbiecie ceduły na podatek od gorzałki.

Tak samo ma się stać wtedy, gdy naczynie przeznaczone na zbieranie wyrobu (l. 8) ma być zmienione.

Przedsiebiorca gorzelni w §. 21, IV wzmiankowanej winien przeto uwiadomić wprzód czynnika skarbowego, przeznaczonego do bezpośredniego nadzorowania gorzelni, o każdem wypróżnieniu i każdej zmianie zbiornika.

- 10. Podczas wypróżniania zbiornika trzeba przerwać destylacya, iżby ilość wyrobu i odsetki alkoholu mogły być zbadane nieomylnie.
- 11. Gdy Władza skarbowa I instancyi uzna za potrzebne zaprowadzić w gorzelni nieustający nadzór urzędowy, przedsiębiorca obowiązany jest dać stosowne mieszkanie czynnikom ten nadzór sprawującym.
- 12. Dla zapobieżenia watpliwości nadmienia się jeszcze, że do tego wyjątkowego sposobu opodatkowania podług wyrobu nie odnosi się postanowienie,

według którego odsetki alkoholu wynosić mają średnio 75 stopni, lecz podatek wymierzony być ma zawsze podług rzeczywistej ilości zbadanych odsetek alkoholu.

13. Z końcem okresu miesiecznego oznajmienia, a jeżeliby ruch gorzelni miał być przed upływem tegoż na czas dłuższy wstrzymany, zaraz po wstrzymaniu ruchu, kontrolor powiatowy straży skarbowej wykona obliczenie w dwóch egzemplarzach w taki sposób, że każda ilość wyrobu przy wypróżnieniu zbiornika zbadaną, a w hektolitrach wyrażoną, pomnoży przez jej odsetki alkoholu, otrzymane iloczyny (stopnie hektolitrowe alkoholu) zsumuje (l. 9) i obliczy podatek po 11 centów od każdego stopnia hektolitrowego alkoholu.

Gdyby kwota podatku tak obliczona, była większa lub mniejsza od opłaconej za peryod oznajmienia, postąpić należy według dwóch ostatnich ustępów

§. 72 ustawy.

Jeden egzemplarz obliczenia wydaje się przedsiębiorcy gorzelni lub jego pełnomocnikowi, drugi zaś odsyła się niezwłocznie do urzędu, do którego przedsiębiorca podawać ma oznajmienie ruchu.

§. 7.Do §§. 26, 28 i 29 ustawy.

- A. Naczynia na zasadzie §. 30 ustawy bezwarunkowo i warunkowo opłatne i bezwarunkowo wolne od podatku.
  - B. Podgrzewacze zacierowe.
  - C. Przyrzad do brania próbek zacieru z przyrzadu do pędzenia.

A.

Oprócz naczyń wyszczególnionych w §. 26 ustawy jako bezwarunkowo opłatne, w §. 28 ustawy jako warunkowo opłatne a w §. 29 ustawy jako wolne od podatku, uznaje się na zasadzie §. 30 ustawy:

I. Za bezwarunkowo opłatne:

Flasze przyrządu próbnego do melasu, przeznaczone na melas, który poddany być ma na próbę fermentacyi.

II. Za warunkowo opłatne:

1. Naczynia do golej wody w gorzelniach używane, t. j. naczynia, do których wlewa się golą wodę, mianowicie zaś wolny od podatku, podług przepisów o opodatkowaniu piwa, dozwolony pod pewnemi warunkami nalew zimny na wytłoczyny wyrobu piwa, wliczają się w wydajność dzienną w celu oznaczenia ryczałtu, biorąc całkowitą ich pojemność, jeżeli woda, na którą są przeznaczone, fermentuje albo zaprawiona jest fermentem np. drożdżami piwnemi, albo wyfermentowała, lub też gdy naczynia te za pomocą rynien lub rur połączone są z naczyniami fermentacyjnemi, albo z przyrządem do pędzenia lub z tamtemi i z tym.

Jeżeli nie zachodzi żaden z tych warunków, natenczas, przy przerzeczonem oznaczeniu ryczałtu, albo nie ma się względu na te naczynia, albo doliczyć je należy do kadzi przedzacierowych a względnie do kadzi do rozczynienia melasu

(§. 28, 1. 3 ustawy o opodatkowaniu gorzałki) podług tego czy goła woda jest

z nich wlewana do tych kadzi dla przygotowania zacieru czy nie.

2. Kadzie przedzacierowe nawet wtedy, gdy mają wydrążone ruchadło do chłodzenia wody albo są urządzone do zraszania lub opatrzone ekshaustorem albo wentylatorem nie będą zaliczone do oziębiaczów zacierowych w §. 28, l. 5 ustawy o podatkowaniu gorzałki wzmiankowanych, lecz postąpi się z niemi

podług l. 3 tegoż paragrafu.

3. Bebny odśrodkowców używane w gorzelniach do wyciskania soku z buraków, tudzież zbiorniki na sok z buraków, t. j. zbiorniki, które w gorzelniach przeznaczone bywają na sok z buraków przed dodaniem fermentu i zanim się fermentacya rozpocznie, zaliczone być mają wtedy, gdy podatek od gorzałki oznaczany jest ryczałtowo, podług wydajności miejsca zacieru do kadzi przedzacierowych itp. przytoczonych w §. 28, l. 3 przerzeczonej ustawy.

4. Naczynia do rozmiękczania, t. j. naczynia w których maka kukurydzana i inne gatunki maki bywaja rozmiękczane, sa równie jak naczynia do maceracyi (§. 28, 1. 3 ustawy o opodatkowaniu gorzałki) warunkowo opłatnemi.

5. Naczynia czworoboczne płaskie w gorzelniach pod nazwa "chłodników do zacieru drożdżowego" używane, w których umieszczany bywa tylko dla ochłodzenia zacier drożdżowy przed dodaniem fermentu i zanim się fermentacya wyskokowa rozpocznie, uważane będa stosownie do §. 28, l. 4 ustawy o podatku

od gorzałki za opłatne warunkowo.

6. Również kadzie do zakwaszenia, t. j. naczynia, w których umieszcza się zacier oziębiony w chłodniku i aby się utworzył kwas mleczny zostawia się wnich pewien czas przed przeniesieniem do kadzi fermentacyjnych, uważane będą w opodatkowaniu gorzałki podług wydajności miejsca zacieru tak samo jak chłodniki stosownie do §. 28, l. 4 ustawy o opodatkowaniu gorzałki.

Wszelkie dodanie fermentu do tych kadzi do nakwaszenia, jakoteż naturalna (wyskokowa) fermentacya zacieru w tychże, podlega przepisom karnym §. 86,

l. 8 i 9 ustawy o opodatkowaniu gorzałki.

- 7. Naczynia do przenoszenia drożdży słodowych, t. j. naczynia za pomoca których zaczyn drożdżowy z naczyń do drożdży słodowych przenosi się do oziębialnika zacieru drożdżowego, a z niego do naczyń drożdżowych, zaliczone być winny jako warunkowo opłatne do naczyń na drożdże słodowe (§. 28, l. 7).
- 8. Bębny odśrodkowców, ustawionych w gorzelniach w tym celu, aby za ich pomocą usunąć ze słodu łuski zboża, zaliczyć należy do naczyń na drożdże słodowe w §. 28, l. 7 ustawy o opodatkowaniu gorzałki wzmiankowane.
- 9. Na czynia do drożdży piwnych używane w gorzelniach przetwarzających melas, t. j. naczynia, w których mieszczą się tylko drożdże piwne z dodatkiem lub bez dodatku wody (chłodniki do drożdży piwnych, stągwie na drożdże piwne itd.) mają być wliczone i to w całej swojej pojemności na wydajność dzienną, jeżeli za pomocą rynien lub rur są połączone znaczyniami fermentacyjnemi, lub z przyrządem do pędzenia albo zarazem i z niemi i z nim, atoli, gdy warunek ten nie zachodzi, nie mają być brane w rachubę.
- 10. Tak samo jak z przerzeczonemi naczyniami do drożdży piwnych postępować należy z naczyniami do drożdży stałych w gorzelniach używanemi, to jest naczyniami, w których umieszczone bywają tylko drożdże stałe z dodatkiem lub bez dodatku wody.

11. Całkowita pojemność naczyń przyrzadu rektyfikacyjnego, mieszczących w sobie płyn, który ma być destylowany, wciągnieta być powinna w wydajność dzienna, jeżeli naczynia te sa za pomoca rynew lub rur połaczone z jakiemkolwiek naczyniem do zacieru, albo jeżeli nie sa opatrzone przyrządem do ściągania próbek płynu, który ma być destylowany.

Jeżeli nie zachodzi żaden z tych warunków nie trzeba ich brać w rachubę.

III. Za wolne od podatku.

1. Lodówki, t. j. naczynia, które lodem napełnione zanurzają się w zacierze dla ochłodzenia go, nie będą brane w rachubę przy obliczaniu wydajności.

2. Toż samo tyczy się rur metalowych do chłodzenia, które w gorzelniach zawieszają się po nad kadziami fermentacyjnemi i przedfermentacyjnemi, są w miarę potrzeby spuszczane za pomocą sznurów do tychże kadzi i zostają

w związku z wodociągiem.

3. Do kadzi fermentacyjnych, przedfermentacyjnych i służących do fermentacyj drożdży, wolno używać tylko takich pokryw, które są zrobione z płaskich desek z miękkiego drzewa, mają najwięcej dwa centymetry grubości, są bez listew bocznych, tylko własnym ciężarem, bez żadnego środka pomocniczego tłoczą brzegi kadzi, a nadto po poprzedniczem obejrzeniu zostały urzędownie ocechowane i są w protokole oględzin gorzelni przytoczone.

4. Prasy reczne, przeznaczone do wyciskania wytłoczyn wyjetych z kadzi do fermentacyi za pomocą opodatkowanych naczyń do przenoszenia drożdży i w których płyn mieścić się nie może, są bezwarunkowo wolne od podatku.

R.

Ponieważ w przyspieszonem postępowaniu fermentacyjnem zaprowadzonem pospolicie w gorzelniach opodatkowanych ryczałtowo podług wydajności miejsca zacieru, także zacier, mogący jeszcze fermentować, przenoszony bywa na przyrząd do pędzenia, i ponieważ według § 86, 1.9 ustawy o opodatkowaniu gorzałki każda fermentacya zacieru w innych jak oznajmionych naczyniach, a jeżeli zostały już urzędownie ocechowane, cechą opatrzonych naczyniach fermentacyjnych, byłoby karane jako ciężkie przekroczenie defraudacyjne; przeto naczynie zacierowe przyrządu do pędzenia nie może być uważane za podgrzewacz zacierowy, jeżeli jego powierzchnia ogrzewalna nie jest taka, aby zacier znajdujący się w niem podczas prawidłowego ruchu przyrządu do pędzenia ogrzewał się aż do ciepłoty najmniej 30 stopni Reaumura, niszczącej fermentacyą alkoholową.

C.

Przyrządami służącemi do ściągania próbek z naczyń zacierowych przyrządu do pędzenia, mogą być pipy, kurki itp.

§. 8.

Do §. 27 ustawy.

Ustępstwo dla gorzelni rolnych.

- I. Znamiona gorzelni rolnej i oddzielnego gospodarstwa rolnego.
- 1. Za gorzelnia rolna uważa się w myśl §. 27 ustawy tę, która z pewnem oddzielnem gospodarstwem rolnem połaczona jest w ten sposób, że wyłącznie albo przynajmniej po większej części otrzymuje ze zbiorów tego gospodarstwa

istoty do wyrobu go załki, a natomiast zwraca temuż gospodarstwu otrzymaną przy wyrobie gorzałki brahę na paszę dla bydła albo przynajmniej nawóz od bydła opasowego, ta braha karmionego czy to na własny, czy na cudzy rachunek.

Gorzelnia uważana będzie za rolna w myśl powyższego także wtedy, gdy gospodarstwo rolne, z którem jest połaczona, jedynie z powodu nieurodzaju powszechnie wiadomego, nie może ani nawet powiększej części dostarczyć gorzelni surowców do wyrobu gorzałki z własnego zbioru.

Nieurodzaj uważany będzie za powszechnie wiadomy wtedy, gdy w gminie, w której gospodarstwo leży jest wiadomem, że na gruntach tego gospodarstwa nieurodziły się surowce do wyrobu gorzałki i gdy to zwierzchność gminy potwierdzi.

Jeżeli gospodarstwo rolne należy do obszaru dworskiego, wyłączonego ze związku gminy, nieurodzaj na surowce potrzebne do wyrobu gorzałki, będzie uważany za powszechnie wiadomy, gdy to potwierdzi właściwe starostwo.

Przedsiębiorca obowiązany jest zaraz po zbiorach uwiadomić Władze skarbowa I instancyi o nie urodzaju na surowce potrzebne do wyrobu gorzałki, i udowodnić to przerzeczonem potwierdzeniem.

- 2. Gorzelnia przetwarzająca melas nie może więc być uważana za rolną, chyba że melas przetwarzany jest tylko jako dodatek do surowców gorzałczanych, których dostarcza samo gospodarstwo rolne z gorzelnia połączone.
- 3. Ponieważ gospodarka rolna nie pozwala, aby grunt (role, łaki i pastwiska) w oddzielne gospodarstwo rolne połaczone, leżały w znacznej odległości od siebie i od budynków ekonomicznych (stajen, stodół), przeto wymaga się, aby te grunta, które moga być wzięte na uwagę dla stwierdzenia stosunku opłatnego miejsca zacieru do rozległości oddzielnego gospodarstwa rolnego z gorzelnia połaczonego, nie były od budynków ekonomicznych bardziej oddalone jak 7½ kilometra.

Gdyby na powierzchni gruntów łaczących się z sobą, przez tego samego przedsiębiorce uprawianych, budynki gospodarskie znajdowały się w więcej miejscach niż w jednym, nie będzie to stanowiło przeszkody do uważania całej powierzchni gruntów za należącą do oddzielnego gospodarstwa rolnego.

4. Ze względu na wzmiankowany powyżej związek gorzelni z oddzielnem gospodarstwem rolnem, żadna rola, której powierzchnia ma być policzona, nie powinna leżeć od gorzelni dalej jak o 7½ kilometra a żadna łaka lub pastwisko, których powierzchnia ma być policzona, dalej jak o 10 kilometrów.

Odległość tę mierzyć należy po najkrótszej drodze wozowej a względnie wygonowej od bramy wjezdnej gorzelni aż do odnośnego gruntu.

Jeżeli przedsiębiorca gorzelni i przedsiębiorca gospodarstwa rolnego nie sa ta sama osoba i pierwszy nie oddaje brahy w gorzelni otrzymanej, gospodarstwu rolnemu, z gorzelnia połaczonemu, na paszę dla bydła, lecz ta braha karmi bydło opasowe na własny lub cudzy rachunek, i tylko nawóz, od tego bydła pochodzacy, oddaje gospodarstwu rolnemu, odległość stajen dla tego bydła opasowego przeznaczonych od gorzelni, nie powinna wynosić więcej nad 7½ kilometra.

5. Wymaganie powyższe co do odległości pomiędzy gruntami i budynkami ekomomicznemi, tudzież pomiędzy gruntami a gorzelnia nie maja wcale miejsca, gdy gorzelnia i grunty, których ogólna rozległość bierze się na uwagę dla stwierdzenia stosunku do opłatnego miejsca zacieru gorzelni, należą do stanu posiadania tego samego oddzielnego gospodarstwa rolnego.

Jeżeli w takim razie ta sama osoba trudni się i gorzelnią i gospodarstwem rolnem, nie potrzeba wykazywać odległości pomiędzy stajniami bydlęcemi a gorzelnią.

6. Jeżeli grunty, brane na uwagę dla stwierdzenia stosunku opłatnego miejsca zacieru gorzelni do rozległości gruntów gospodarstwa rolnego, z nia połaczonego, nie sa własnościa przedsiębiorcy gospodarstwa rolnego, tenże powinien je dzierżawić.

Kontrakt dzierżawny opiewać powinien najmniej na dwa lata po sobie następujące i powinien obejmować okres, na który się żąda ustępstwa.

Ale jeżeli całe gospodarstwo rolne, na którego związku z gorzelnią opiera się żądanie ustępstwa, jest wydzierżawione, w takim razie uważany także będzie za dostateczny okres dzierżawny obejmujący tylko okres ruchu, na który rozciąga się żądanie ustępstwa, jeżeli

- a) gorzelnia z przyczyny związku z dzierżawionem gospodarstwem rolnem miała już przyznane ustępstwo na okres ruchu bezpośrednio poprzedzający i jeżeli
- b) kontraktem dzierżawnym, także zbiory rolnicze, dostarczające gorzelni surowców na odnośny okres ruchu, są dzierżawcy odstąpione, tak, że gdy np. chodzi o okres ruchu 1884/85 rozumie się zbiory 1884 roku.

Miejsce warunku b) zastępuje jednak na okres ruchu 1884/85 w gorzelniach, których opłatne miejsce zacieru wynosi więcej niż 45 hektolitrów, potwierdzenie przełożonego gminy, że wzmiankowany w następującym poniżej ustępie 12, lit. c) związek pomiędzy gorzelnią a dzierżawionem gospodarstwem rolnem istniał już w bezpośrednio poprzedzającym okresie ruchu.

Gdy gorzelnia nie jest własnością przedsiębiorcy gorzelni, tenże powinien ją dzierżawić najmniej na cały okres ruchu przypadający w czasie od 1 września do końca sierpnia, na który domaga się ustępstwo

7. Gdy nie ta sama osoba jest przedsiębiorcą gorzelni i oddzielnego gospodarstwa rolnego, względnie którego żąda się ustępstwa, natenczas pomiędzy przedsiębiorcą gospodarstwa rolnego a przedsiębiorcą gorzelni istnieć powinien na czas odnośnej kampanii gorzelnianej (l. 6) stosunek prawny, na mocy którego przedsiębiorca gospodarstwa rolnego ma dostarczać gorzelni surowców do wyrobu gorzałki np. ziemniaków, wyłącznie lub przynajmniej po większej części ze zbiorów rzeczonego gospodarstwa rolnego, a przedsiębiorca gorzelni oddawać ma temu gospodarstwu rolnemu brahę przy wyrobie gorzałki otrzymaną na paszę dla bydła, albo przynajmniej nawóz pochodzący od bydła opasowego, które on taż braha na własny lub cudzy rachunek karmi.

Gdyby grunty, tworzące oddzielne gospodarstwo rolne, nie były własnością przedsiębiorcy tego gospodarstwa rolnego, okres dzierżawny, jak się samo przez się rozumie, odpowiadać powinien przepisom powyższego ustępu 6.

II. Oznajmienie domagania sie ustępstwa.

8. Domaganie się ustępstwa w ilości 25 a względnie 20 lub 10 od sta wydajności alkoholu, ustanowionej w §. 26 ustawy dla gorzelni rolnych, oznajmić należy pisemnie Władzy skarbowej I instancyi, najpóźniej na cztery tygodnie przed rozpoczęciem fabrykacyi w odnośnej kampanii wyrobu gorzalki.

Oznajmienie to połaczone też być może z uwiadomieniem o przyrządach do wyrobu z opisaniem zakładu gorzelnianego, przepisanem w §. 31 ustawy o opodatkowaniu gorzałki.

9. Jeżeli uzyskanie ustępstwa i urzędowe uwiadomienie o wymierzonej wydajności dziennej nastąpi jeszcze przed upływem czterech tygodni od dnia podania oznajmienia o domaganiu się ustępstwa, przedsiębiorca gorzelni może zaraz po otrzymaniu odnośnych uwiadomień oznajmić ruch gorzelni z oparciem się na przyznanem ustępstwie.

Gdyby gorzelni, której objętość zacieru dziennie opodatkować się mająca, nie przenosi 35 hektolitrów, dane było zezwolenie na ustępstwa dopiero po upływie czterech tygodni, licząc od dnia wniesienia oznajmienia o domaganiu się ustępstwa, ustępstwo pomimo tego liczyć się będzie od dnia, w którym upłynał termin czterotygodniowy od wniesienia oznajmienia o domaganiu się ustępstwa, chyba że zezwolenie na ustępstwo opóźniło się z powodu braku dowodów uzasadniających toż ustępstwo.

Rozpoczęcie fabrykacyi gorzelnianej przed upływem czterech tygodni nie uchyla domagania się ustępstwa. Uzyskanie ustępstwa liczyć się będzie w takim razie z zastrzeżeniem powyższego warunku, od dnia, który nastąpi po czterotygodniowym okresie od oznajmienia domagania się ustępstwa.

- 10. Począwszy od dnia 1 października 1884 w gorzelni, w której miejsce zacieru dziennie opodatkować się mające wynosi nad 35 aż do 50 hektolitrów, ruch w kampanii z oznaczeniem ryczałtu podług wydajności miejsca zacieru rozpocząć wolno dopiero wtedy, gdy Władza skarbowa I instancyi uzna gorzelnią za rolną.
  - 11. W oznajmieniu domagania się ustępstwa trzeba podać:

a) siedzibę i numer konskrypcyjny gorzelni;b) nazwisko właściciela i przedsiębiorcy tejże;

c) wyraźne oznaczenie oddzielnego gospodarstwa rolnego, z którem gorzelnia domagająca się ustępstwa jest połączona;

d) nazwisko przedsiębiorcy tego gospodarstwa rolnego i

e) właściciela tegoż, jeżeli zaś grunty złączone w oddzielne gospodarstwo rolne nie należą do jednego właściciela, nazwiska właścicieli pojedyńczych gruntów;

f) rozległość gruntów (ról, łak i pastwisk) pojedynczo i razem;

g) miejsce zacieru, które dla gorzelni ma być dziennie opodatkowane;

h) rodzaj istót, które mają być w gorzelni przetwarzane;

i) skad te surowce beda nabywane;

k) czy stajnie gospodarstwa rolnego lub gorzelni są tak obszerne, aby w nich można postawić najmniej dwa razy tyle rogacizny (wołów, byków, krów), ile hektolitrów ma pojemność opłatnych naczyń zacierowych gorzelni.

W przypadku, jeżeli nie ta sama osoba trudni się gorzelnia i oddzielnem gospodarstwem rolnem z nia połączonem, wykazać trzeba stosunki kontraktowe pomiędzy przedsiębiorcą gorzelni a przedsiębiorcą gospodarstwa rolnego we względzie surowców do wyrobu gorzałki, jakoteż we względzie brahy otrzymywanej w fabrykacyi gorzałki, tudzież nawozu pochodzącego od bydła opasowego, karmionego ta braha na własny lub cudzy rachunek.

III. Dowody do domagania się ustępstwa.

- 12. Do oznajmienia o domaganiu się ustępstwa dołaczyć należy:
- a) Wyciągi z ksiąg gruntowych, udowadniające stosunki własności gorzelni i gospodarstwa rolnego z nią połączonego a względnie gruntów złączonych w oddzielne gospodarstwo, lub też jeżeli gorzelnia nie jest zapisana w księdze gruntowej, potwierdzenie przełożonego gminy co do stosunków własności gorzelni.
- b) Wyciągi katastralne, tyczące się gruntów złączonych w oddzielne gospodarstwo rolne, o ile rozległość lub okoliczność, czy są rolami, łąkami lub pastwiskami w wyciągach z ksiąg gruntowych nie jest wyjaśniona. Wyciągi katastralne, jakoteż wyciągi z ksiąg gruntowych (a), wygotowane w celu uzyskania ustępstwa na poprzedni okres ruchu, mogą być przyjęte za ważne także na następne okresy ruchu, jeżeli będzie do nich dołączone potwierdzenie ze strony właściwego sądu a względnie urzędu podatkowego, że szczegóły w nich podane nie zmieniły się od czasu ich wygotowania.
- c) Potwierdzenie przełożonego gminy, jako gorzelnia jest z pewnem oddzielnem gospodarstwem rolnem połaczona w taki sposób, że
  - aa) gorzelnia utrzymuje surowce wyłącznie lub przynajmniej po większej części ze zbiorów na gruntach gospodarstwa rolnego i że
  - bb) gorzelnia oddaje natomiast oddzielnemu gospodarstwu rolnemu z nia połączonemu brahę przy wyrobie gorzałki otrzymywana, na paszę dla bydła, lub przynajmniej nawóz pochodzący od bydła opasowego, karmionego ta braha na własny lub na cudzy rachunek.

Jeżeli nie ta sama osoba jest przedsiębiorcą gorzelni a oraz przedsiębiorcą gospodarstwa rolnego, z nią połączonego, potwierdzenie okoliczności bb zastąpią postanowienia kontraktu (lit. h), zawartego między obu przedsiębiorcami we względzie brahy i nawozu.

- d) Jeżeli nie zachodzą okoliczności pod l. 5 wzmiankowane, potwierdzenie gminy, jako grunty, które mogą być wzięte na uwagę dla stwierdzenia stosunku opłatnego miejsca zacieru do rozległości oddzielnego gospodarstwa rolnego, połączonego z gorzelnią, leżą nie dalej jak o 7½ kilometra od budynków ekonomicznych (stajen, stodoł), tudzież że żadna rola tych gruntów nie leży od gorzelni z gospodarstwem rolnem połączonej dalej jak o 7½ kilometra a żadna łąka lub pastwisko tego gospodarstwa rolnego, których rozległość może być policzona, dalej jak o 10 kilometrów.
- e) Jeżeli przedsiębiorca gorzelni nie jest oraz przedsiębiorca oddzielnego gospodarstwa rolnego z gorzelnia połączonego i w stajniach do gorzelni nale-

żących karmi braha z gorzelni otrzymywaną bydło opasowe na własny lub cudzy rachunek a tylko nawóz od tego bydła pochodzący oddaje gospodarstwu rolnemu z gorzelnia połaczonemu, potwierdzenie przełożonego gminy, że stajnie te nie sa od gorzelni bardziej oddalone jak na 71/2 kilometra.

f) Dowód wiarogodny co do obszerności stajen na bydło.

g) Dla udowodnienia trwających stosunków dzierżawnych, odnośne kontrakty, których podpisy muszą być uwierzytelnione, w pierwopisie lub w uwierzy-

telnionym odpisie.

Jeżeli nie wszystkie grunty (role, łaki i pastwiska), w oddzielne gospodarstwo rolne złaczone, których rozległość może być policzona, sa własnościa przedsiębiorcy tego gospodarstwa rolnego, dolaczyć trzeba także kontrakty, tyczace się gruntów przydzierżawionych.

Jeżeli gorzelnia nie jest własnościa przedsiębiorcy gorzelni, dołaczyć trzeba kontrakt dzierżawy, zawarty między właścicielem a przedsiębiorca

gorzelni.

h) Jeżeli przedsiębiorca gorzelni nie jest przedsiębiorca gospodarstwa rolnego, kontrakt pomiędzy nim a przedsiębiorca gorzelni zawarty, powinien dawać dokładne wyjaśnienie w tym względzie, że gorzelnia otrzymuje surowce do wyrobu gorzałki wyłacznie lub przynajmniej po większej części ze zbiorów tego gospodarstwa rolnego i że natomiast gorzelnia oddaje temu gospodarstwu rolnemu brahe otrzymywana przy wyrobie gorzałki na pasze dla bydła, albo przynajmniej nawóz, pochodzacy od bydła opasowego, karmionego ta braha na własny lub cudzy rachunek.

Każdy z rzeczonych kontraktów powinien rozciągać się przynajmniej na

czas w ustępie 6 oznaczony.

W tych okregach administracyjnych, w których istnieja osobne obszary dworskie, ze zwiazku gminnego wyłaczone, potwierdzenia, przepisane do uzyskania ustępstwa, wydawać może gorzelniom, znajdującym się na tych obszarach dworskich, właściwe starostwo.

IV. Załatwienie domagania się ustępstwa i odkad się ustępstwo poczyna.

13. Jeżeli oznajmienie domagania się ustępstwa wniesione zostało ze wszystkiemi potrzebnemi dowodami i nie brakuje żadnego warunku, zezwolenie na ustępstwo będzie dane na czas tej fabrykacyi w gorzelni rolnej, która w ciągu kampanii rocznej odbywa się w okresie ośmiomiesięcznym, poczynajacym się we wrześniu, październiku lub listopadzie. Na miestac wrzesień 1884 obowiazuje, jak się samo przez się rozumie, jeszcze ustawa o podatku od gorzałki z dnia 27 czerwca 1878 tak we względzie opłatnego miejsca zacieru, do którego, jak i we względzie wymiaru, w którym ustępstwo może być przyznane.

Gdyby ruch gorzelni miał być otwarty jeszcze później niż w listopadzie,

okres ten liczyć się będzie od listopada.

14. Gdyby oznajmienie domagania się ustępstwa nie było opatrzone wszystkiemi przepisanemi dowodami, nie będzie wzięte na uwagę, i zostanie podajacemu zwrócone.

Władza skarbowa I instancyi obowiazana jest przyczyny odmówienia ustęp-

stwa stronie w rezolucyi dokładnie oznajmić.

Jeżeli żadający ustępstwa usunie później wady w dowodach do ustępstwa potrzebnych w ciągu czasu, na który w ogółe ustępstwo może być uzyskane, ustępstwo będzie wprawdzie przyznane, ale tylko od dnia, w którym zezwolenie na ustępstwo było dane.

Gdyby zaś zezwolenie na ustępstwo dane być miało dopiero po upływie 4 tygodni, liczac od dnia wniesienia dowodów uzupełniających, uzyskanie ustępstwa liczyłoby się od dnia, który nastąpi bezpośrednio po tych 4 tygodniach.

15. Ponieważ jak już nadmieniono, (II) ruch gorzelni, której miejsce zacieru dziennie opodatkować się majace, wynosi nad 35 aż do 50 hektolitrów, wolno rozpoczać z opodatkowaniem ryczałtowem podług wydajności miejsca zacieru od dnia 1 października dopiero wtedy, gdy gorzelnia zostanie uznana za rolną i będzie dane urzędowe zezwolenie na ustępstwo, własny interes przedsiębiorców gorzelni, którzy chca żadać ustępstwa, wymaga tego, aby nietylko wcześnie, t. j. najpóźniej na 4 tygodnie przed otwarciem ruchu, to oznajmili, lecz także aby jednocześnie wnieśli wszystkie załaczki, wygotowane dokładnie podług postanowień powyższych.

Jeżeli domaganie się ustępstwa załatwione będzie przychylnie, przedsiębiorca gorzelni, której miejsce zacieru wynosi nad 35 aż do 50 hektolitrów, może oznajmić ruch zaraz po otrzymaniu urzędowego zawiadomienia o wymierzeniu

wydajności dziennej.

Władze skarbowe I instancyi sa obowiązane załatwiać także oznajmienia

o żadaniu ustępstwa spiesznie, nie czekając na spisanie wywodu.

W rezolucyi przychylnej podać trzeba najwiekszą w granicach wymiaru ustawowego pojemność ogólną naczyń zacierowych, dziennie opodatkować się mającą, aż do której gorzelnia na podstawie złożonych dowodów uzyskuje żądane ustępstwo.

V. Cofniecie ustepstwa.

16. Gdyby się później pokazało, że już pierwotnie warunku do uzyskania ustępstwa nie było, lub że później odpadł, dane zezwolenie na ustępstwo zostanie cofniete.

W przypadku tym przedsiębiorca gorzelni obowiązany jest wynagrodzić skarbowi państwa stratę poniesiona przez ustępstwo, z którego już korzystał, o ile opierało się na cofniętem przyzwoleniu.

W gorzelniach, których miejsce zacieru dziennie opodatkować się mające, wynosi nad 35 aż do 50 hektolitrów, dalszy ruch gorzelni, w razie cofnięcia ustępstwa, odbywać się może tylko za opłatą podatku podług oznaczeń zegaru kontrolującego (opodatkowanie podług wyrobu).

Jeżeli braha utrzymywana w gorzelni nie może być całkiem używana dla bydła, należącego do gospodarstwa rolnego z gorzelnia połączonego a względnie do gorzelni tylko dla tego, ponieważ z powodu zarazy lub w skutek klęski żywiołowej, np. spalenia się stajni, ilość bydła musiano zmniejszyć, Władza skarbowa I instancyi może na prośbę przedsiębiorcy gorzelni i na podstawie złożonego przezeń dowodu, jako zachodzi przypadek rzeczonego rodzaju, pozwolić, aby w czasie, w ciągu którego przedsiębiorca gorzelni na mocy §. 34go ustawy o opodatkowaniu gorzałki nie może zmienić rozmiarów fabrykacyi, braha używana była do innego celu.

17. Wykonawcy skarbowi kontroli nad podatkiem od gorzałki obowiązani są czuwać, czy trwają wszystkie warunki ustępstwa.

§. 9.

Do §§. 31, 34 i 36 ustawy.

I. Opisanie zakładu gorzelnianego i przeglad przyrzadów do wyrobu.

Opisanie zakładu gorzelnianego i przegląd przyrządów do wyrobu i naczyń potrzebne do ryczałtowego oznaczenia podatku podług wydajności miejsca zaWzory Nr. 2 cieru, ułożyć trzeba podług dołączonych wzorów Nr. 2 i 3 i podać do Władzy skarbowej I instancyi najpóźniej na cztery tygodnie przed rozpoczęciem fabrykacyi, odbywającej się od 1 września aż do końca sierpnia.

Gdyby zarządzone w skutek tego przez Władzę skarbową I instancyi urzędowe zbadanie i oznaczenie lokali, przyrządów do wyrobu i sprzętów, jakoteż wymierzenie pojemności naczyń i zbiorników, spisanie wywodu, nakoniec wydanie urzędowego uwiadomienia o wymierzeniu wydajności jeszcze przed upływem czterech tygodni, licząc od dnia wniesienia powyższego opisu, nie zostało dokonane, nie podlega watpliwości, że przedsiębiorca gorzelni może oznajmić ruch fabrykacyi zaraz po otrzymaniu urzędowego uwiadomienia o wymierzeniu wydajności.

II. Zmiana wydajności w ciągu kampanii.

Uwiadomienie pisemne o zwiększeniu lub zmniejszeniu wydajności dziennej w ciągu kampanii rocznej podać należy w dwóch egzemplarzach, jak to jest przepisane także dla opisania zakładu gorzelnianego i przegladu przyrzadów do wyrobu. Jeden egzemplarz, opatrzony potwierdzeniem urzędowem, iż był podany, będzie zwrócony przedsiębiorstwu.

Zarazem Władza skarbowa I instancyi zarządzi spisanie wywodu urzędowego, co do zmiany w przedsiębiorstwie zaprowadzonej i na podstawie tegoż wymierzy nowa wydajność dzienna.

Gdyby zmiana wydajności dziennej połaczona była z używaniem przyrzadów do wyrobu i naczyń, które jeszcze urzędownie wymierzyć i ocechować należy, i gdyby ta czynność urzędowa nie mogła być wykonana aż do czasu, w którym rozpoczać się ma fabrykacya z nowa wydajnościa dzienna, postapi się podług przepisu 2 ustępu §. 33 ustawy o opodatkowaniu gorzałki.

Dla ułatwienia zmiany wydajności dziennej w ciągu bieżacej kampanii rocznej w tych przypadkach, w których ta nastąpić ma bez jedno- lub kilkomiesięcznej przerwy fabrykacyi, Władza skarbowa I instancyi może pozwolić, ażeby przyrządy do wyrobu i naczynia, które w skutek tych zmian mają być w fabrykacyi używane, umieszczone były w lokalu gorzelnianym na 8 dni przed rozpoczeciem się miesiaca od którego mają wejść w użycie, pod tym warunkiem, że aż do tego czasu trzymane będą pod zamknięciem urzędowem. W przypadku zmiany tego rodzaju, Władza skarbowa I instancyi może również pozwolić, aby te przyrządy i naczynia, które przestają służyć do użytku i nie mają być pozostawione w lokalu gorzelnianym, uprzątnięte były z lokalu gorzelnianego dopiero w tym dniu, od którego rozpocznie się fabrykacya podług zmienionej wydajności.

III. Odmiana przyrządów do wyrobu.

Uwiadomienie o dozwolonem zastapieniu przyrządów do wyrobu i naczyń równie wielkiemi i do tych samych celów przeznaczonemi, podać należy na piśmie do Władzy skarbowej I instancyi.

Władza ta zarządzi spiesznie potrzebne spisanie wywodu.

Jeżeli wywód ten okaże, że przyrządy do wyrobu i naczynia, które w fabrykacyi mają być zaprowadzone, są rzeczywiście tej samej pojemności i służą do tego samego celu co te, które mają być usuniete, odmiana może nastąpić natychmiast na podstawie protokołu rewizyi.

§. 10.

Do S. 41 i 42 ustawy.

I. Uzupełniajace oznajmienia ruchu.

Na oznajmienie uzupełniające o ruchu w ostatnim miesiącu kampanii rocznej zezwala Władza skarbowa I instancyi na prośbę pisemną i jeżeli okoliczności nieprzewidziane, wymagające przedłużenia fabrykacyi, będą udowodnione.

II. Wzór oznajmienia ruchu.

Oznajmienia ruchu tych przedsiębiorstw, które opodatkowane są ryczałtowo podług objętości zacieru, układać należy podług dołączonego wzoru Nr. 4. wzór Nr. 4.

Blankiety do tych oznajmień wydawane będą przedsiębiorcom za zwrotem kosztów ich wyrobu w tych urzędach, do których oznajmienia ruchu mają być podawane.

§. 11.

Do §. 44 i 45 ustawy.

I. Dzień miesiaca.

Przez dzień miesiaca lub dzień rozumie się okres 24godzinny od 12 godziny w nocy aż znowu do 12 godziny w nocy.

Dla uniknienia watpliwości, czy określenie czasu wymieniające 12 godzinę w nocy pewnego dnia miesiąca oznacza początek czy koniec tego dnia, przydać zawsze należy wyraz "początek" lub "koniec".

Pisać przeto należy np. "12 godzina w nocy (początek) 7 października aż

do 12 godziny w nocy (koniec) 31 października 1884".

II. Używanie rozmaitych istót.

Do ocenienia, który rodzaj istót jest przetwarzany, wziać należy w rachubę także te surowce, z których wyrabiane sa tak zwane drożdże sztuczne, t. j. zacier fermentujący, służący za ferment. Przeto podatek ryczaltowy gorzelni przetwarzającej buraki, która wyrabia dla siebie drożdże sztuczne z istót macznych, musiałby być wymierzony i opłacany podług wydajności alkoholu ustanowionej dla istót tego rodzaju.

§. 12.

Do §. 46 ustawy.

Uwiadomienie o przerwie spowodowanej przez przeszkodę nie dającą się odwrócić i o rozpoczęciu na nowo przerwanego ruchu gorzelni.

Uwiadomienie o przeszkodzie ruchu podać należy do oddziału straży skar-

bowej tego okregu nadzorczego, w którym się gorzelnia znajduje.

Ażeby można było sprawdzić urzędownie, czy warunek przytoczony w §. 46, l. 2 ustawy o opodatkowaniu gorzałki, aby przyrząd do pędzenia zostawał w spoczynku najmniej przez 48 godzin itd. jest dopełniony, oznajmić należy odrazu przy urzędowem stwierdzeniu przeszkody ruchu, albo też oddzielnie czas, aż do którego przeszkoda będzie usunięta i ruch rozpocznie się na nowo.

Uwiadomienie oddzielne o rozpoczeciu ruchu na nowo podać należy w dwóch egzemplarzach do tego oddziału straży skarbowej, do którego podano uwiadomienie o przeszkodzie ruchu i postapi się z niem tak samo jak z tem ostatniem.

§. 13.

Do §. 50 ustawy.

Ustępstwo co do wydajności alkoholu dla gorzelni w końcowym ustępie §fu 50 ustawy wzmiankowanych, mączne istoty przetwarzających, których przedsiębiorcami są rolnicy.

Rolnicy, którzy jako przedsiębiorcy gorzelni przetwarzaja istoty maczne dla otrzymywania brahy i przy ryczałtowem oznaczeniu podatku podług wydajności przyrządu do pędzenia chca uzyskać ustępstwo 20 od sta z wydajności alkoholu ustanowionej w §. 50, lit. a ustawy, obowiązani są na dowód, iż mają prawo do tego ustępstwa, złożyć razem z przepisanem w §fie 54 ustawy uwiadomieniem o ruchu na każda kampania wyrobu gorzałki, potwierdzenie przełożonego gminy, jako są rzeczywiście rolnikami, tudzież że i ile bydła utrzymują.

Zezwolenie na ustępstwo będzie dane do tej fabrykacyi, która odbywa się w okresie ośmiomiesięcznym, poczynającym się we wrześniu, październiku lub

listopadzie.

Ale jeżeli zezwolenie będzie dane dopiero po rozpoczęciu się tej fabrykacyi, uzyskanie ustępstwa liczyć się będzie tylko od daty tego zezwolenia.

Gdyby ruch gorzelni miał być otwarty jeszcze później niż w listopadzie,

rzeczony okres ośmiomiesięczny liczyć się będzie od listopada.

Po upływie tego okresu, fabrykacya odbywać się może dalej, jak się samo

przez się rozumie, tylko bez ustępstwa co do wydajności alkoholu.

Zreszta także do tych przedsiębiorców gorzelni stosowane będą w zupełności wszystkie postanowienia trzeciej części ustawy, jakoteż postanowienia §§. 14 i 15 rozporządzenia niniejszego.

§. 14.

Do §. 54 ustawy.

Uwiadomienie o ruchu do ryczałtowego oznaczenia podatku podług wydajności przyrządu do pędzenia.

Uwiadomienie o ruchu w celu oznaczenia wydajności przyrządu do pędzenia podać należy do oddziału straży skarbowej, w którego okręgu nadzorczym gorzelnia się znajduje; uwiadomienie pisemne ułożyć należy podług dołączonego wzór Nr. 5. wzoru Nr. 5 a i ustne podług niego ma być spisane.

§. 15.

Do §. 55 ustawy.

Wzór oznajmienia ruchu dla gorzelni opodatkowanych ryczałtowo podług wydajności przyrządu do pędzenia.

Dla gorzelni opodatkowanych ryczałtowo podług wydajności przyrzadu do pędzenia, przepisany jest do oznajmień ruchu dołaczony tutaj wzór Nr. 6. Co się wzór Nr. 6 tyczy blankietów na te oznajmienia w tej mierze stosuje się odnośny przepis §fu 10, II niniejszego rozporządzenia.

Dodatkowo do wniesionego oznajmienia ruchu wolno jest oznajmić czas ruchu mniej niż 24 godziny wynoszący, łączący się bezpośrednio z oznajmionym

czasem ruchu najmniej 24godzinnym.

Jeżeli np. ruch pierwotnie oznajmiony aż do dnia 20. 11 godzina przedpołudniem, wypadałoby przedłużyć ze względu na niewyrobioną ilość surowców prawdopodobnie aż do 5 godziny popołudniu, oznajmienie uzupełniające powinno obejmować czas od dnia 20. 11 godziny przedpołudniem aż do 5 godziny popołudniu.

§. 16.

Do §. 61 i 62 ustawy.

Opodatkowanie podług wyrobu.

I. Ustępstwo co do odsetek alkoholu, które maja być opodatkowane.

Każda gorzelnia rolna, roszczaca sobie prawo do zapowiedzianego w §. 61, II, a i b ustawy ustępstwa co do odsetek alkoholu, które maja być opodatkowane, winna prośbę o to podać na piśmie do Władzy skarbowej I instancyi najpóźniej na 4 tygodnie przed kampania roczna a w ciągu tejże najmniej na 14 dni przed zaczęciem się miesiąca, w którym ruch ma być otwarty.

Prosba ta zawierać powinna szczegóły, wyrażone w §. 8, II, l. 11 niniejszego rozporządzenia z ta jedna zmianą, że zamiast miejsca zacieru pod lit. g wzmiankowanego, które ma być dziennie opodatkowane, podać trzeba średnia ilość wyrobu płynu wyskokowego pędzonego na każdy dzień miesięcznego okresu oznaj-

mienia.

Stosunek pomiędzy średnią dzienną ilością wyrobu płynu wyskokowego pędzonego a rozległością ról, łąk i pastwisk, do gospodarstwa rolnego należących, powinien być taki, aby średni dzienny wyrób w okresie miesięcznym oznajmienia wynosił na każde 5 hektarów tej rozległości nie więcej jak 10 litrów płynu wyskokowego pędzonego, czyli, co jedno jest, na każdy 1 hektar tej rozległości nie więcej jak 2 litry płynu wyskokowego pędzonego.

Prosba o przyznanie ustępstwa co do odsetek alkoholu, które mają być opodatkowane, winna być nadto zaopatrzona także dowodami, wzmiankowanemi

w sfie 8, III pod l. 12.

2. Od chwili, w której stósownie do przepisów §fu 8, 1. 9 niniejszego rozporządzenia, ustępstwo ustawowe zaczyna się liczyć, potrącane będzie toż ustępstwo za pozostały jeszcze czas fabrykacyi, odbywającej się w czasie od 1 września aż do 31 sierpnia a to przy obliczeniach, mających się wykonywać z końcem odnośnych okresów miesięcznych oznajmienia, w ilości 20 albo 10 od sta z od-

setek alkoholu o 75 stopniach, które maja być opodatkowane, podług tego, czy średnia ilość wyrobionego płynu wyskokowego pędzonego wynosi najwięcej 3½ hektolitra albo wprawdzie więcej niż 3½ hektolitra, lecz najwięcej 5 hektolitrów na każdy dzień miesięcznego okresu oznajmienia, nie przekraczając ilości, która w stosunku do policzalnej rozległości gruntu jest dozwolona.

Przy obliczaniu tego średniego wyrobu dziennego będa brane w rachube

tylko te dni, w których rzeczywiście odbywał się ruch w gorzelni.

3. W gorzelniach, których wyrób, biorac średnia na każdy dzień miesięcznego okresu oznajmienia nie przenosi 3½ hektolitra płynu wyskokowego pędzonego i które nie mają prawa do ustępstwa 20 od sta, potrącone będzie przy obliczeniu miesięcznem ustępstwo pięciu od sta z odsetek alkoholu o 75 stopniach, które mają być opodatkowane.

4. Władze skarbowe I instancyi obowiązane są roztrząsać i załatwiać niezwłocznie prośby gorzelni rolnych o przyznanie ustępstwa co do odsetek alko-

holu, które maja być opodatkowane.

II. Wymagania do opodatkowania wyrobu.

Do opodatkowania wyrobu opisanie zakładu gorzelnianego wygotować nawzory Nr. 2 leży podług załaczonego wzoru Nr. 2 a wykaz przyrzadów do wyrobu podług załaczonego wzoru Nr. 7 i zarazem dokładne opisanie urządzenia pojedynczych części składowych i sposobu fabrykacyi, tudzież wykonany podług tej samej skali rysunek każdego, do odpędzania zacieru przeznaczonego, przyrządu do pędzenia z oziębialnikami w dwóch egzemplarzach podać do Władzy skarbowej I instancyi.

W rysunku tym wyobrażone być winny mianowicie także rury, któremi witka odpływa do kanalu nieczystości gorzelnianych z kolumny na witkę, gdyby

istniała albo z oddzielacza.

Oznajmienie o ruchu gorzelni wyrażające ten sposób opodatkowania, nie może być podane dopóty, dopóki oprócz dopełnienia warunków w §fie 61 III ustawy przepisanych, zegar kontrolujący nie będzie ustawiony i dopóki nie będzie urzędownie zabezpieczone, aby płyn wyskokowy przepędzony, albo para alkohol zawierająca nie była wbrew zakazowi z przyrządu do pędzenia, oziębialnika itp. odprowadzana.

Co w tych względach ma być uczynione, zależy to od rodzaju przyrządów

do pędzennia i oziębialników.

W ogóle wymagać się będzie co następuje:

1. Pod każdy zegar kontrolujący, który ma być ustawiony, obowiazany jest przedsiębiorca gorzelni kazać postawić w miejscu oznaczonem podług §. 61, III, l. 2 ustawy o opodatkowaniu gorzałki na bezpiecznym fundamencie podwalinę z cegieł i cementu zewnątrz nie otynkowaną i wmurować w nią kotwicę płyty podwalinowej, należącej do zegaru kontrolującego w ten sposób, aby bez widocznego uszkodzenia muru nie mogła być wyjęta, ani nawet tylko w pochyłe położenie wprowadzona.

Jeżeli przyrząd do pędzenia (oziębialnik), który ma być połączony z zegarem kontrolującym, nie jest ustawiony na dole, podwalina może być wzniesiona na sklepieniu dość silnem, jeżeli jest, albo na płytach żelaznych, przytwierdzo-

nych niewzruszenie do poprzecznic żelaznych lub takichże konsoli.

Poprzecznice lub konsole winny mieć silną podstawe (mur lub żelazo) zabezpieczoną od wszelkiego wstrzaśnienia.

2. Każdy oziębialnik spoczywać ma na bezpiecznej podstawie. Jeżeli tenże, jak np. tak zwana chłodnica składa się ze zbiornika na wodę z zanurzona w nim rura do chłodzenia (weżownica do chłodzenia), natenczas i dno zbiornika na wode powinno być od zewnatrz zbadaniu dostępne. Nadto zbiornik na wode opatrzony być musi pokrywa, dającą się urzędownie zamknać, która oprócz otworów potrzebnych do doprowadzania pary zawierającej alkohol, tudzież do doprowadzania i odprowadzania wody chłodzacej, może mieć tylko wentylatory najwięcej 1 centymetr średnicy majace i na wypadek, gdyby do wody chłodzacej lód miał być wrzucany, tylko jeszcze otwór do tego potrzebny; ten ostatni jednak tylko wtedy, gdy przez założenie rury lub w inny sposób jest zapobieżone, aby przez ów otwór nie można było naruszyć wewnętrznego urządzenia oziębialnika.

Nakoniec naczynie na wodę musi być także szczelnie spojone a rura do chłodzenia nie powinna ani leżeć na dnie naczynia wodę zawierającego, ani przylegać do jego ścian bocznych w innem miejscu prócz tego, gdzie destylat wychodzi.

Zastosowanie rury parowej do oziębialnika przyrządu do pędzenia w celu czyszczenia tegoż jest dozwolone tylko pod tym warunkiem, aby miała uście do najwyższej części oziębialnika i była połaczona tylko ze zbiornikiem na wodę tego przyrzadu.

- 3. Rektyfikator i każda inna część składowa przyrzadu do pędzenia, w której płyn wyskokowy przepędzony (witka, flegma itp.) podczas destylacyi zbiera się lub zbierać się może, musi być albo ze wszystkich stron dostępna zbadaniu zewnętrznemu, albo opatrzona otworem ułatwiającym zbadanie wewnętrzne, którego zamknięcie zabezpieczone być może pieczęcia urzędowa.
- 4. Wszystkie kurki znajdujące się u przyrzadu do pędzenia i jego rur, które zamykaja lub przepuszczają płyn wyskokowy przepędzony lub też parę zawierajaca alkohol, urzadzone być musza w ten sposób, aby można było położyć na nich zamknięcie urzędowe, wymaganiom ustawy odpowiednie.

Załaczka A podaje opis i rycine urządzenia rzeczonych kurków odpowie- Zalączka A. dniego tym wymaganiom.

- 5. Rury przyrzadu do pędzenia, służace do przewodzenia pary zawierającej alkohol lub płynu wyskokowego pędzonego, połaczone być powinny ze soba szczelnie. Załaczka B zawiera opis i rysunek odpowiedniego zabezpieczenia załaczka B. kryz i szrub holenderskich.

6. Rura łaczaca pomiędzy zegarem kontrolującym a oziębialnikiem osłonięta być powinna wzdłuż całej swojej długości rura zwierzchnia.

Opis w załaczce C zawarty łacznie z rysunkiem, podaje odpowiednie urza- Załączka C. dzenie rury zwierzchniej i jej ubezpieczenia.

Dla zapobieżenia wszelkim watpliwościom nadmienia się, że rura łacząca może także od oziębialnika biedz pionowo i mieć dwa kolana do połaczenia z oziebialnikiem z jednej a z zegarem kontrolujacym z drugiej strony, które to zboczenie od kierunku prostego jest zreszta już ustawa (§. 61, III, l. 7) dozwolone.

Chociaż w stagiewce alkoholometru wyskokomierza Dolaińskiego, którego używanie do kontroli podatkowej jest dozwolone (Dz. u. p. Nr. 78), sa umieszczone otwory, któremi powietrze i gazy, z oziębialnika przyrządu do pędzenia wchodzące, uchodzić moga, to jednak, gdyby w której gorzelni otwory te okazały się niedostatecznemi, można pomiędzy oziębialnikiem przyrządu do pędzenia a ustawionym wyskokomierzem Dolaińskiego osadzić w rurze łaczacej skrzynie załączka D. powietrzna o takiem urządzeniu i własnościach, jak to w załączce D jest opisane i rysunkiem wyjaśnione i tejże używać z zastósowaniem środków ubezpieczają-

cych, w tymże rysunku i dalszym opisie podanych.

7. Gdy witka idzie do oddzielacza, to jest do alembika, przeznaczonego do oddzielnego odpędzania witki a zasilanego bezpośrednio z przyrządu do pędzenia przez rurę witki i z którego para wywięzująca się przy odpędzaniu witki, wchodzi bezpośrednio do tego przyrządu do pędzenia, jak również, gdy witka idzie do osobnej kolumny na witkę z przyrządem do pędzenia połączonej, szczególnie baczyć trzeba na to, ażeby płyny odpływały z oddzielacza lub z kolumny na witkę do gorzelnianego kanału nieczystości.

Rura odpływowa w całej swojej długości powinna być dostępna badaniu i najmniej na 15 centymetrów tkwić w zagłębieniu, znajdującem się w dnie kanału nieczystości, tak, żeby uście odpływowe tej rury zawsze zasłonięte było od od-

chodów i wszelkich innych nieczystości gorzelnianych.

Rzeczona rura odpływowa powinna też być zabezpieczona przeciw odprowadzaniu płynu na bok i jeżeliby się w niej znajdował kurek, powinien być tak urządzony, aby odprowadzanie płynu za jego pomocą gdzieindziej prócz do ka-

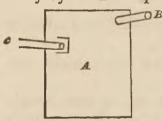
nalu nieczystości, było niemożebne.

Gdyby pomiedzy alembikiem zacierowym a oddzielaczem lub pomiedzy kolumną zacierową a kolumną witki był osadzony przyrząd jakiejkolwiek nazwy, mogący służyć do zgęszczania pary alkohol zawierającej, z zacieru idacej, przyrząd ten byłby uważany za oziebialnik i stósownie do §. 61, III, l. 1 ustawy, musiałby być opatrzony osobnym zegarem kontrolującym.

8. Dla zbadania, czy w kolumnie zacieru lub witki nastapiło zupełne odparowanie, rura służąca do odprowadzania pary nie powinna mieć większej średnicy wewnętrznej nad 20 milimetrów i powinna wychodzić u alembika zacierowego (kolumny zacierowej) z najniższego lub przedostatniego oddziału alembika

a u kolumny witki z najniższego oddziału.

9. Gdy witkę wprowadza się do alembika, ale rura do odpływu brahy ani nie wchodzi pionowo w miejsce alembika najmniej na 8 centymetrów, ani też rura ta nie jest otoczona pierścieniem równie wysokim, szczelnie przylegającym, natenczas zbiornik, do którego rurę odpływowa brahy poprowadzić należy, urządzony być moż ew sposób następujący:

A jest naczynie nieprzemakalne drewniane lub metalowe, mające najmniej ½ hektolitra pojemności a wysokości wewnatrz od dna aż do pokrywy najmniej 30 centymetrów a którego ściany i pokrywa sa tak zrobione, że naświdrowanie lub jakiekolwiek inne uszkodzenie ich celem odprowadzenia płynu nie mogłoby nastąpić bez zostawienia widocznych śladów. Rura metalowa B bezpo-

średnio pod pokrywa wpuszczona i z otworem odpływowym alembika połaczona, dostaje się braha do naczynia. Odpływa zaś rura metalowa C, która od wewnatrz zasłonięta jest cylindrem a oddalona jest nie więcej jak o trzecia część całkowitej wysokości naczynia od jego pokrywy. Połaczenie rur B i C z naczyniem, jakoteż pokrywy zamykającej, tudzież połaczenie rury B z otworem odpływowym brahy w alembiku, musi być całkiem szczelne. To ostatnie połaczenie i pokrywa naczynia powinny nadto nadawać się do zamknięcia urzędowego, rury zaś B i C powinny być dość szerokie, aby ich nie zatkały części składowe stałe, znajdujące się w braże.

10. Tak do pierwotnego zbadania, jakoteż do późniejszego nadzoru, czy warunki ustawowe opodatkowania podług wyrobu, co się tyczy przyrządu do pędzenia, oziębialnika itd. zostały dopełnione, przedsiębiorca gorzelni obowiązany jest mieć w pogotowiu przyrządy, np. schody, drabiny, galerye, potrzebne czynnikom skarbowym, aby wszelkie części składowe przyrządu do pędzenia i oziębialnika można było z bliska obejrzeć dokładnie, a według okoliczności zabezpieczyć.

§. 17.

Do §. 66 ustawy.

Wzór oznajmienia ruchu do opodatkowania podług wyrobu.

1. Blankiety na oznajmienia ruchu gorzelni przypuszczonych do opodatkowania podług wyrobu na podstawie oznaczeń zegaru kontrolującego, wygotowane podług wzoru Nr. 8, wydawane będą za zwrotem kosztów wyrobu w tych urzę- wzór Nr. 8.

dach, do których oznajmienia te mają być wnoszone.

2. Jeżeli w gorzelni, która już dawniej obrała opodatkowanie podług wyrobu, ostatnie przed 1 października oznajmienie ruchu, ze względu na ustanowiony dla gorzelni przez Władze skarbową I instancyi miesięczny okres obliczenia, obejmuje także część miesiąca października, tylko część aż do ostatniego września 1884 oznajmić trzeba podług dotychczasowych postanowień ustawowych, i wykonać obliczenie za tę część oddzielnie.

Oznajmienie, tyczące się owej części miesięcznego okresu oznajmienia, która przypada na październik, wnieść trzeba osobno podług przepisów ustawowych,

obowiązujących od dnia 1 października 1884.

3. Tym gorzelniom, które aż do końca września 1884 opłacały podatek podług wydajności miejsca zacieru a chca fabrykować dalej bez przerwy od dnia 1 października 1884 z opodatkowaniem podług wyrobu, pozwala się wziąć do użytku przeznaczone do tej fabrykacyi naczynia od drożdży słodowych (naczynia zaczynowe) na 48 godzin a przeznaczone do tego celu naczynia drożdżowe na 12 godzin przed dniem 1 października 1884.

§. 18.

Do §. 67 i 68 ustawy.

Uwiadomienie o dozwolonej zmianie oznajmienia ruchu do opodatkowania podług wyrobu.

I. Uwiadomienie o zmianie w oznajmionej ilości lub rodzaju surowców, albo w oznajmionej ilości wyrobu albo też w zasobie lub pojemności kadzi fermentacyjnych, podać należy na piśmie w dwóch egzemplarzach do tego oddziału straży skarbowej, w którego okręgu nadzorczym znajduje się gorzelnia.

Jeden egzemplarz uwiadomienia opatrzony potwierdzeniem, jako był podany, zostanie gorzelni do zasłonięcia się zwrócony.

- II. Oznajmienia dodatkowe o zamiarze zmiany oznajmionego wprzódy rodzaju i ilości istót, które mają być przetwarzane, albo zmniejszenia lub powiększenia oznajmionej ilości alkoholu, lub też obojgu razem, zawierać mają:
  - 1. nazwisko przedsiębiorcy gorzelni, siedzibę i liczbę konskrypcyjną gorzelni; 2. miesiąc, dzień i godzinę, od której nastąpić ma zmiana później oznajmiona;

3. rodzaj i ilość istót, które od oznaczonej chwili (2) aż do końca miesięcznego okresu oznajmienia mają być przetworzone i

4. ilość alkoholu, która prawdopodobnie w tym czasie (3) będzie wyrobiona.

III. Ponieważ na mocy §. 68 ustawy o opodatkowaniu gorzałki, przy miesięcznem obliczaniu ocenia się, czy przestrzeń wolna 15 od sta nie została przekroczona, zawsze tylko na podstawie wyrobu jednego oznajmienia, przeto w przypadkach, w których podane będzie oznajmienie późniejsze, tyczące się oznajmionej ilości alkoholu, wyrób przypadający na czas, aż póki oznajmienie późniejsze nie stanie się ważnem, policzyć należy w takiej ilości alkoholu, która wypadnie w stosunku czasu ruchu pierwotnie oznajmionego do tego przeciągu czasu, przez który pierwotne oznajmienie było ważne. W pozostałej części miesięcznego okresu oznajmienia, służyć ma oczywiście za podstawę obliczenia ilość alkoholu, podana w późniejszem oznajmieniu.

§. 19.

Do §. 69 ustawy.

Uwiadomienie o przerwie w prawidłowem działaniu zegaru kontrolującego.

Uwiadomienie o przerwie w działaniu zegaru kontrolującego podać należy do tego oddziału straży skarbowej, w którego okręgu nadzorczym znajduje się gorzelnia.

W uwiadomieniu tem, jak niemniej w zapisku, który ma być zaciągniety do regestru gorzelnianego, podać trzeba kiedy (pora dnia i godzina) spostrzeżono

przerwę.

§. 20.

Do §. 70 ustawy.

Sposób opłacania podatku podczas przerwy w prawidłowem działaniu zegaru kontrolującego, ustawienie zegaru rezerwowego.

1. Jeżeli zegar kontrolujący podczas przerwy w prawidłowem działaniu swojem daje dodatkowe oznaczenia co do ilości płynu wyskokowego pędzonego, która przez niego podczas tej przerwy przepłynęła (jak np. wyskokomierz Dolaińskiego za pomocą huśtawki), trzeba oznaczenia te wziąć na uwagę do wykazania czasu, od którego podatek ma być obliczany.

2. Jeżeli gorzelnia rozporządza drugim zegarem kontrolującym, który czyni zadość przepisanym wymaganiom kontroli nad podatkiem od gorzałki i jeżeli przedsiębiorca gorzelni zażąda, aby został ustawiony, Władza skarbowa I instan-

cyi zarzadzi to niezwłocznie.

W gorzelni, która stanowczo musi podlegać opodatkowaniu podlug wyrobu, pędzenie odbywać się może tylko pod warunkami w §. 70, I, II i IV ustawy podanemi, aż do ustawienia zegaru rezerwowego, gdyby był, a według okoliczności aż do usunięcia przerwy, najdłużej przez dni dziesięć od chwili, jak przerwa nastapiła, jeżeli okres ten na mocy przepisu §. 70, III ustawy nie został skrócony lub całkiem uchylony.

3. Jeżeli zaś przedsiębiorca gorzelni chce przejść do ryczałtowego oznaczenia podług wydajności miejsca zacieru w rozmiarach fabrykacyi (opłatnego miejsca zacieru), które do tego sposobu opodatkowania są mu według §§. 21 i 27 ustawy, dozwolone, natenczas, jak tylko potrzebny do tego przeglad przyrza-

dów do wyrobu zostanie podany, spisany będzie niezwłocznie urzędowy wywód

i według możności przyspieszy się wymierzenie wydajności.

Rozumie się samo przez się, że przedsiębiorca gorzelni nawet bez poprzedniego spisania wywodu urzędowego, rozpoczać może pod odpowiedzialnościa stósownie do §. 33 ustawy o opodatkowaniu gorzałki, ruch gorzelni opodatkować się mający podług wydajności miejsca zacieru, a gdy się na to zdecyduje, wydajność ta wymierzona będzie natychmiast na podstawie podanego przeglądu przyrzadów do wyrobu.

W każdym jednak razie wywód urzędowy spisany będzie w pierwszych

tygodniach fabrykacyi, odbywajacej się z oznaczeniem ryczałtowem.

Gdyby wymierzeniu wydajności stała na przeszkodzie taka okoliczność, że oznajmiono używanie do fabrykacyi przyrzadów, które ani w ustawie o opodatkowaniu gorzałki, ani w niniejszem rozporządzeniu wykonawczem inie zostały jeszcze uznane ani za wolne od podatku, ani też za opłatne warunkowo lub bezwarunkowo, przedsiębiorca gorzelni zostanie o tem natychmiast uwiadomiony, a jednocześnie zarządzone będzie co potrzeba z powodu, iż owe przyrządy do wyrobu nie są jeszcze poklasyfikowane.

Jeżeli zaś przedsiębiorca gorzelni chce prowadzić fabrykacyą z ryczałtowem oznaczeniem podług wydajności miejsca zacieru, nim jeszcze ministerstwo skarbu owe przyrządy poklasyfikuje, wydajność wymierzona być może z zastrzeżeniem późniejszego sprostowania w ten sposób, że przyrządy jeszcze nie poklasyfiko-

wane, uważane będą za opłatne bezwarunkowo.

4. Do osiągnięcia celu, wzmiankowanego w S. 70, IV ustawy, urzędnik skarbowy, któremu poruczona jest kontrola nad gorzelniami, opłacającemi podatek podług oznaczeń zegaru kontrolującego, obowiązany jest obserwować dokładnie co jakiś czas zwykła wydajność przyrządu do pędzenia.

Wynik tej obserwacyi zapisać trzeba w regestrze gorzelnianym a nadto no-

tować go winien kontrolor powiatowy na wypadek potrzeby.

5. Ministerstwo skarbu zastrzega sobie, że w takim razie, gdyby przepisane w §. 70, I i II ustawy oznaczanie kwoty podatku za czas przerwy w prawidłowem działaniu zegaru kontrolujacego, okazało się niedostatecznem, zarzadzi obliczanie ilości płynu wyskokowego pędzonego, która ma być opodatkowana za czas przerwy w prawidłowem działaniu zegaru kontrolujacego podług ilości, koncentracyi i attenuacyi fermentacyjnej zacieru i w porozumieniu z królewskowegierskiem ministerstwem skarbu wyda potrzebne do tego przepisy.

§. 21.

Do §. 71 ustawy.

Zmiana ruchu gorzelni oznajmionego do opodatkowania podług wyrobu, w skutek przeszkody nie dającej się odwrócić.

1. Gdy w skutek przeszkody nie dającej się odwrócić, nastąpić ma tylko zmienione postępowanie opłatne, natenczas podać należy przepisane nowe oznajmienie na pozostała jeszcze część czasu fabrykacyi, już oznajmionego, z dołączeniem potwierdzenia co do przeszkody, które wydać ma gorzelni czynnik skarbowy do zbadania przeszkody ruchu przeznaczony i z odwołaniem się do pierwotnego oznajmienia ruchu, tak samo jak tamto na piśmie, w trzech egzemplarzach na blankietach drukowanych.

Jeżeli postępowanie zmienione polega na tem, że ma być puszczony w ruch przyrzad do pędzenia (rezerwowy), pod zamknięciem urzędowem będący, którego oziębialnik, jak się samo przez się rozumie, musi być połaczony z zegarem kontrolujacym (§. 61, III, l. 1 ustawy), zdjęcie pieczęci urzędowej powinno nastąpić w obecności czynnika skarbowego i trzeba to zapisać w regestrze gorzelnianym. Jeżeli w skutek zmienionego postępowania, przyrzad do pędzenia ma wyjść z użycia, trzeba wziać go pod zamknięcie urzędowe i zapisać to w regestrze gorzelnianym.

2. Co się tyczy kwoty podatku w zmienionem postępowaniu, odróżniać tu

należy trzy przypadki:

Za pozostała jeszcze część czasu ruchu pierwotnie oznajmionego, przypada albo a) większy albo b) równie wielki albo c) mniejszy podatek od gorzałki niż według pierwotnego oznajmienia, gdy suma podatku w temże oznajmieniu podana, rozdzielona będzie w stosunku oznajmionego czasu ruchu przed zajściem przeszkody ruchu i po jej zajściu.

W przypadku a) nadwyżka wzięta będzie na przepis za wydaniem ceduły podatkowej, albo ma być natychmiast zapłacona, podług tego, czy przedsiębiorcy

gorzelni służy pozwolenie kredytowania podatku czy nie.

W przypadku b) ceduła podatkowa nie bedzie wydana.

Podobnież w przypadku c) nie będzie wydana ceduła podatkowa a kwota, o którą zmniejsza się należytość podatkowa, wyrównana zostanie przez odpisywanie co miesiąc podatku od gorzałki.

W każdym przypadku egzemplarz oznajmienia ruchu zmienionego zwrócony

będzie gorzelni z urzędowem potwierdzeniem jako był podany.

§. 22.

Do §. 72 ustawy.

Obliczenie miesięczne do opodatkowania podług wyrobu. Wzór jego. Zrealizowanie wyników.

Obliczenie miesięczne wygotować ma kontrolor powiatowy lub urzędnik

Władzy skarbowej I instancyi w dwóch egzemplarzach a mianowicie:

W gorzelniach, które według §. 25, I (§. 21, I, lit. c i III) stanowczo pod-Wzór Nr. 9. legają opodatkowaniu podług wyrobu, podług dołączonego wzoru Nr. 9, w gorzelniach, którym w myśl §. 61, II ustawy służy ustępstwo co do odsetek alko-Wzór Nr. 10. holu, które maja być opodatkowane, według dołączonego wzoru Nr. 10 a wzglę-Wzór Nr. 11. dnie Nr. 11.

Każde obliczenie podpisać ma także przedsiębiorca gorzelni lub jego pełnomocnik.

Jeden egzemplarz obliczenia wydany będzie przedsiębiorcy gorzelni lub jego pełnomocnikowi, drugi zaś odesłany zostanie niezwłocznie do tego urzędu,

do którego przedsiębiorca gorzelni podawać ma oznajmienie ruchu.

Co się tyczy miesięcznego obliczenia w gorzelniach rolnych nadmienia się, że takiej gorzelni, która ze względu na policzalna rozległość gospodarstwa rolnego z nia połaczonego może domagać się ustępstwa 10 od sta, gdy średni wyrób dzienny wynosi przeszło $3^{1}/_{2}$ aż do 5 hektolitrów płynów wyskokowych pędzonych, należy się ustępstwo 20 od sta, jeżeli średni wyrób płynu wyskokowego pędzonego w jednym dniu ruchu miesięcznego okresu oznajmienia a względnie obliczenia nie przenosi $3^{1}/_{2}$ hektolitra.

§. 23.

Do §. 73 ustawy.

Regestr gorzelniany.

1. Ponieważ zegar kontrolujący, już przez to, że jest według przepisu połączony z oziębialnikiem, służy do kontroli nad podatkiem od gorzałki, przeto w gorzelni, w której są dwa lub więcej przyrządów do pędzenia, opatrzonych własnemi oziębialnikami, a więc w myśl §. 61, III, l. 1 ustawy, tyleż także zegarów kontrolujących jest ustawionych, kierownik gorzelni i wykonawcy kontroli zapisywać winni w regestrze gorzelnianym oznaczenia również każdego takiego zegaru kontrolującego, którym oziębialnik przyrządu do pędzenia, nie będącego w ruchu (rezerwowego), jest opatrzony. Gdyby w ogóle nie był oznajmiony ruch tego przyrządu do pędzenia, który przeto byłby urzędownie zamknięty, wykonawca kontroli powinien nadmienić o tem w każdym zapisku.

2. Regestra gorzelniane ułożone być powinny podług wzoru Nr. 12.

Wzór Nr. 12.

Władza skarbowa I instancyi wydawać będzie za zwrotem kosztów wyrobu druki do tych regestrów w zeszytach z ponumerowanemi stronicami i parafowanych, których nić przyciśnięta jest pieczęcią urzędową. Przed wydaniem wpisane będzie na każdym zeszycie nazwisko przedsiębiorcy i siedziba gorzelni, dla której zostaje nabyty.

Przy miesięcznem obliczeniu odbiera się regestra gorzelniane razem z od-

nośnemi cedułami podatkowemi.

§. 24.

Do §. 74 ustawy.

Podatek konsumcyjny od wyrobu zapraw octowych i octu.

Zawarte w §. 74 ustawy odwołanie się do §§. 20, l. 1, 21, 22, 23, 26 aż do 60 włącznie, uwiadamia tylko, że do wyrobu zapraw octowych i octów, który na mocy §. 1 ustawy podlega opodatkowaniu, stósować trzeba zawsze tylko ryczałtowe opodatkowanie jakiejkolwiek wielkości byłoby opłatne miejsce zacieru.

§. 25.

Do §. 76 ustawy.

Uwolnienie od obowiązku oznajmiania rektyfikacyi i przekształcania płynu wyskokowego pędzonego już opodatkowanego.

Od obowiązku oznajmiania rektyfikacyi lub wszelkiego innego przekształcania drogą destylacyi płynu wyskokowego pędzonego już opodatkowanego, uwolnione są na zasadzie ostatniego ustępu §. 76:

1. Zakłady publiczne naukowe i nauczające (uniwersytety, szkoły główne, gimnazya, szkoły realne itd.), o ile rzeczonem postępowaniem zajmują się jedynie

w celach nauki lub nauczania.

2. Także probiernie chemiczne nie należące już do zakładów wzmiankowanych pod 1, które płynu wyskokowego przepędzonego nie wyrabiają i nie przedają, co do destylacyi płynu wyskokowego przepędzonego wykonanej tylko na próbę lub w celach badawczych.

Czy i pod jakiemi warunkami także inne zakłady publiczne i probiernie chemiczne uzyskać mają uwolnienie od przerzeczonego obowiązku, orzekać będzie ministerstwo skarbu w każdym z osobna przypadku.

§. 26.

Do §. 80 ustawy.

Opłacanie podatku od gorzałki ratami miesięcznemi z góry.

Pozwolenie do opłacania należytości podatkowej ratami z góry, odnośnie do oznajmień ruchu, obejmujących okres całomiesięczny, udzielać będzie na prośbę przedsiębiorcy Władza skarbowa I instancyi na jednę kampania, jeżeli zachodzą warunki ustawowe.

Co się tyczy terminów płacenia podatku w tym sposobie, pierwszą ratę zapłacić należy natychmiast przy odebraniu ceduły podatkowej miesięcznej, we względzie zaś reszty należytości podatkowej stanowi się, że w przypadkach, w których należytość ta zapłacona być może w dwóch ratach, drugą ratę zapłacić należy piętnastego dnia oznajmionego okresu miesięcznego a w przypadkach, w których zapłacona być może w czterech ratach, drugą ratę zapłacić należy siódmego, trzecią piętnastego a czwartą dwudziestego drugiego dnia oznajmionego okresu miesięcznego. Gdy zaś chodzi o należytość podatkową za miesiąc luty albo za okres oznajmienia miesięcznego, obejmujący koniec tego miesiąca, natenczas, jeżeli się ma płacić w dwóch ratach, drugą ratę zapłacić należy czternastego lutego a względnie czternastego dnia oznajmionego okresu miesięcznego a gdy się płaci w czterech ratach, zapłacić należy drugą ratę 7 lutego, trzecią 14 lutego a czwartą ratę 21 lutego a względnie siódmego, czternastego i dwudziestego pierwszego dnia oznajmionego okresu miesięcznego.

Gdy termin płacenia przypada w niedziele lub święto, zapłacić należy ratę

w następnym dniu powszednim.

§. 27.

Do §. 81 ustawy.

Kredytowanie podatku od gorzałki.

O udzielenie kredytu do opłaty podatku od gorzałki, prosić należy Władzę skarbową I instancyi.

Udzielany będzie tylko na jedne kampania.

Celem odnowienia kredytu nie potrzeba odnawiać za każdym razem także rękojmi na kwotę podatku, która ma być zakredytowana; lecz rękojmia już dana, o ile w tym względzie nie podlega ograniczeniu, pozostawiona być może także na drugą kampania i następne, jeżeli nie zajdą okoliczności, które zdaniem Władzy skarbowej zmieniają wartość danej rękojmi w sposób zagrażający skarbowi państwa.

Co się tyczy sposobu zabezpieczenia kredytu na podatek od gorzałki, zachowują się w mocy obowiązującej przepisy rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 5 lutego 1852 (Dz. u. p. 1852, Nr. 43) a we względzie papierów publicznych, które wolno składać jako rękojmię zabezpieczenia, przepisy rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 18 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 73).

Wartość jednak, w której wyskok przyjęty być może jako zastaw rekojemczy, ustanawia się w kwocie 11 centów za każdy stopień hektolitrowy alkoholu. W przypadkach, gdy zapis hipoteczny stanowić ma zabezpieczenie kredytowanego podatku od gorzałki, natenczas, tak samo jak do wymierzenia opłat bezpośrednich, krotna podatku, która może być przyjęta za równoważnik wartości hipoteki wolnej od długów, o ile jest nia realność, podatkowi gruntowemu podlegająca, obliczana być ma według odnośnych przepisów artykułu III ustawy z dnia 7 czerwca 1881 o sumie ogólnej podatku gruntowego (Dz. u. p. Nr. 49).

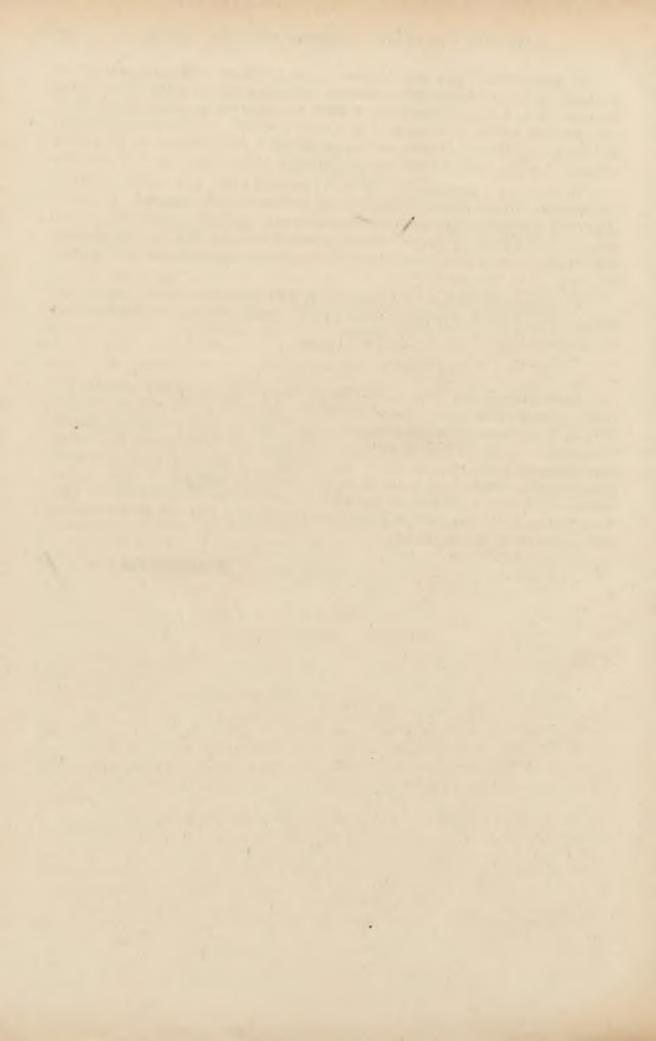
W czasie od 1 stycznia 1883 aż do 31 grudnia 1898, gdy chodzi o obliczenie wartości nieruchomości podatkowi gruntowemu podlegających, mających służyć za rękojmią hipoteczną na zabezpieczenie podatku od gorzałki, wolno przyjmować podatek gruntowy, bez potrącenia kwoty darowanej, siedmdziesiąt razy wzięty, za wartość nieruchomości, podatkowi gruntowemu podlegającej (Dz. u. p. 1884, Nr. 18).

Zabezpieczenie może także stanowić poreka instytutów kredytowych, pod nadzorem rządowym zostających, stósownie do przepisów rozporządzenia z dnia 15 listopada 1880 (Dz. u. p. Nr. 139).

§. 28.

Postanowienia powyższe, o ile tycza się oznajmiania ze strony gorzelni rolnych, udowadniania i załatwiania roszczeń do ustępstwa co do wydajności alkoholu (§. 8) i opłacania podatku sposobem ugodnym w razie przetwarzania istót niemacznych (§. 5, I i II) nabywaja mocy od kampanii, poczynającej się 1 września 1884, o ile zaś tycza się innych przedmiotów, od kampanii poczynającej się 1 października 1884, a zarazem traca moc swoję teraźniejsze przepisy wykonawcze do ustawy o podatku od gorzałki, mianowicie zaś przepis z dnia 3 lipca 1878 (Dz. u. p. Nr. 95), o ile w postanowieniach powyższych nie sa wymienione jako prawidła nadal zatrzymane.

Dunajewski r. w.

Do §. 3.

Wzór Nr. 1.

Kraj:	Dowód do Nr. bież
Okrag skarbowy:	zapisków.
Okrąg kontroli:	
	0świadczenie
tyczące się gorzałki, przezn	aczonej w skutek pozwolenia
	z dnia 18 l
z zadaniem zwrotu podatku	konsumcyjnego, do wyrobu
	Podpisany oznajmia c. k
	w że ilość gorzałki
	wewnątrz wymienioną użyje do wyrobu
	z domaganiem się
	zwrotu podatku konsumcyjnego.
	dnia 18
	Podpis.

Do §§. 6, 9 i 16.

Wzór Nr. 2.

Kraj	
IXLa	

Okrag kontroli:

Okrąg urzędu podatkowego:

Opisanie

Nr.						
1	Kotlarnia w dziedzińcu na prawo; z niej prowadzą drzwi do					
11	Izby na kadzie zacierowe z 3 oknami wychodzącemi na podwórze.					
111	Palarnia, znajdująca się przed wchodem do kotlarni. Na prawo od niej jest					
1V	Izba do płókania ziemniaków, mająca jedno okno i drzwi wychodowe, prowadzące do dziedzińca we wnętrznego. Na lewo od palarni prowadzą z dziedzińca drzwi do					
V	Słodowni z 2 oknami, łączącej się za pomocą drugich drzwi z drewutnią. Przy wchodzie do domu znajdują się drzwi spuszczane prowadzące do					
VI	Piwnicy na ziemniaki i do piwnicy zawierającej zapas gorzałki, które są od siebie oddzielone prze- pierzeniem a łączą się za pomocą drzwi w temże umieszczonych.					
VII	lzba dla pomocników przytykająca do drewutni ma drzwi prowadzące na dziedziniec i okno z kratą wychodzące na ulicę.					
VIII	Izba na przygotowywanie zaciern z drzwiami do sieni i oknem wychodzącem na dziedziniec, łączy si za pomocą drugich drzwi z					
IX	Izbą na słód z jednem oknem od dziedzińca. Przez nią przechodzi się drzwiami do					
X	Pokoju starszego palacza, który ma 2 okna od ogrodu i wychód na dziedziniec. Na schodach prze sienią jest wchód na					
XI	Strych, składający się z trzech oddziałów.					
XII	Izba do chłodzenia znajduje się w dziedzińcu obok izby do przygotowywania zacieru, składająca s z rusztowania nakrytego dachem.					
XIII	Komunikacyj skrytych niema.					

w ykaz przyrządow do wyrodu zatączu się.	
Ruchem kicruje	
Dozór nad służbą gorzelnianą sprawuje N N	
Do udzielania wyjaśnień, gdy czynniki skarhowe ich zażądają, upoważniony jest N. N	
dnia	
N N	

N. N., Kierownik fabrykacyi. Przedsiębiorca gorzelni.

N. N., Komisarz straży skarbowej. N. N., Członek rady gminnej. Do §. 9.

Wzór Nr. 3.

Kraj:	Okrag kontroli:
	Okrąg urzędu podatkowego:

Wykaz

Wryczałto- wem oznacze- niu podatku	Nr.	N a z w a	Pojemność	W ryczałto- wem oznacze- niu podatku	Nr.	Nazwa	Pojemność Jitry Iltry	Uwaga
Bezwarunkowo opłatne				Warunkowo op?ntne				
Wolne od podatku				Warut				

N. N., Przedsiębiorca gorzelni.

Wywód rewizyi.

Podpisani znalaziszy naczynia i przyrządy do wyrobu powyżej wyszczególnione, wymierzyli je, policzbowali i ocechowali urzędownie, z czego nadto spisany został przepisany protokół.

N. N., Komisarz straży skarbowej. N. N., Przełożony gminy. Do §. 10.

Wzór Nr. 4.

Kraj:	Okrag kontroli:
	Okrag urzedu podatkowego.

Oznajmienie ruchu

. . . . l. konsk. . . . utrzymywanej przez . . . . a opodatkowanej ryczałtowo podług wydajności miejsca zacieru.

Ruch o	Ruch opłatny			Poda	Podatek ryczałtowy			
zaczyna się		Rodzaj surowców przeznaczo- nych do wy- robu gorzałki	Data i liczba załatwienia urzędowego	dzienny do ruci opłatne		niony Uwaga		
Rok, mies	iąc, dzień, zina			zł.	c.	zł.	c.	

N. N.

Uwaga. 1. Na pierwszy miesiąc kampanii rocznej, jakoteż w przypadkach poprzedniej przerwy w ruchu gorzelni, gdyby w ciągu rocznej kampanii przez jeden lub kilka miesięcy trwała, podać należy w rubryce "Uwaga" dzień i godzinę, w której zaczęto używać naczyń do drożdzy słodowych a w gorzelniach, w których naczynia służące do gotowania zaprawy zacierowej albo naczynia, przeznaczone do maceracyi kukurudzy lub zboża nie mają być uważane za naczynia przedzacierowe, także dzień i godzinę przeniesienia istót do tychże naczyń.

2. Jeżeli gorzelni jako rolnej przyznane zostało ustępstwo z wydajności dziennej, w rubryce "Uwaga"

przytoczyć należy datę i liczbę tego ustępstwa.

3. Gdyby w ciągn miesiąca chciano także wyrabiać drożdze state a w skutek tego miano opłacić dodatek 30 procentowy od wyrobu drożdzy stałych, trzeba o tem nadmienić w rubryce "Uwaga" i przypadający dodatek 30procentowy zapisać osobno obok ryczaktu podatkowego.

Do §. 14.

Wzór Nr. 5.

Kraj:	Okrag kontroli:
	Okrąg urzędu podatkowego:
Uwiadom	ienie o ruchu
podane przez przedsiębiorcę gorzelni	
tyczące się gorzelni w	l. konsk
Celem oznaczenia wydajności dzi	ennej gorzelni w
l. konsk podpisany uwiac	damia, że wyrób gorzałki w tejże gorzelni
zamierza rozpocząć dnia	188
,	
dı	nia
	N. N.

Do §. 15.

Wzór Nr. 6.

Kraj:	Okrag kontroli:
	Okrąg urzędu podatkowego:

Oznajmienie

Rodzaj	Przyrząd do pędzenia w fabrykacyi używać się mający z ustanowioną	Przenoszenie surowców na przyrząd do pędzenia zaczyna się Miesiąc, dzień i godzina		Czas pędzenia Ilość		Uwaga	
surowców	Liczba wydajnością dzienną w hekto- litrach zacieru			dni	godzin		
dnia							

Podpis.

Uwaga. 1. Gdy się przetwarza istoty mączne (zboże, strączywo, ziemniaki), buraki i melas lub istoty będące z nim na równi, w rubryce "Uwaga" podać należy liczby i pojemność naczyń do zacieru i drożdży, które mają być użyte.

 Gdy gorzelni przetwarzającej istoty maczne przyznane będzie jako rolnej ustępstwo co do wydajności alkoholu, w §. 50 a ustanowionej, zanotować trzeba w rubryce "Uwaga" datę i liczbę tego ustępstwa.

(Polnisch.)

Do §. 16.

Wzór Nr. 7.

Kraj:		Okrag kontroli:		
		Okrąg urzędu podatkowego:		

Wykaz

Nr.	N a z w a	Pojemnos	ść	Nr.	N	Pojemnoś	ć
IVI.	IA II Z. W. II	hektolitry	litry	INF.	N a z w a	hektolitry	litry
		-					
			:				
	N	dn	ia		18		

N. N., Przedsiębiorca gorzelni.

Stwierdzenie rewizyi.

Podpisani znalaziszy naczynia i przyrządy do wyrobu powyżej wyszczególnione, wymierzyli je, policzbowali i ocechowali urzędownie, z czego uadto spisany został przepisany protokół.

N. N., Komisarz straży skarbowej. N. N., Członek rady gminnej. Do S. 17. Wzór Nr. 8.

Kraj

Okrag kontroli:

Okrąg urzędu podatkowego:

. I. konsk. . . . która podatek od gorzałki opłacać ma według 0 znajmienie

gorzelni utrzymywanej przez .

oznaczeń zegarów kontrolujących.

Postepowanie opłatne	Do wyrobu gor	Do wyrobu gorzałki używa się	Nazzynia do formentacyte, (kadzie fernentacytne, nazcynia do formentacyt decédży Idd.), które mają decédży Idd.), które mają	Numera Numera	Zegary kontrolujące połączone z przyrządami do pędzenia	Przybliżona ilość płynu	Należytość podatkowa od tego wyrobu	
zaczyna kończy się się	stodu	innych surowców		do pedzenia przeznaczo-	0	wyskokowego pędzonego,	przypadająca po 11 c. od każdego sto-	Uwaga
niesiąc, dzień godzina	Rok, mlesiąc, dzień (skód zie- kilo- i godzina lony lub gram.	rodzaj kilo- gram.	Nr. hekto- litry litry	nych do fabrykacyi	Rodzaj Nr. czenie		pnia nekto- litrowego alkoholu zł. c.	

nach dziennych. Rubryke "oznaczenie zegaru" wypedniać należy tylko w tych oznajmicniach ruchu, które podaje się po przerwie ruchu. Jeżeli w oznajmionym okresie także drożdże stale mają być nyrabiane, trzeba o tem nadmienić w rubryce "Uwaga" i przypadający od tego 30procentowy dodatek Uwagl. 1. W rubryce "postępowanie opłatne zaczyna się, keńczy" podać takke trzebe, czy przyrząd do pędzenia jest w ruchu we dnie i w nocy, czyli też wyłącznie w godzi-

CV 00

do podatku od gorzażki osobno obliczyć i zapisac. Jeżeli gorzelni jako rolnej przyznane zostało podług §. 61, II. lit. a i o ustapstwo z odsetek alkobolu, które mają być opodatkowane, natenezas w rubryce "Uwaga" przytoczyć trzeba datę i numer odnośnego załatwienia Wrodzy skarbowej i instancyl. 4

Do §. 22.

Wzór Nr. 9.

Kraj:	Okrag kontroli:
	Okrąg urzędu podatkowego:

Obliczenie podatku od gorzałki

dla gorzelni . . . . l. konsk. . . Zegar Ilość stopni hekto-Poczatek Koniec kontrolujący okresu obliczenia okresu obliczenia Różnica litrowych (litrów) pomiędzy alkoholu, które oznaczeniami mają być opodat-Liczba przyrzadu do zegaru na kowane, przyjmu-Uwaga z oznaz oznapoczątku i na jąc średnią odczeniem czeniem miesiac, dzień miesiac, dzień setków alkoholu końcu okresu rodzai liezba 7.2 za obliczenia w ilości 75 stopni i godzina i godzina pomocą pomoca w litrach 100dzielnego zegaru zegaru alkoholometru 3 grudnia ? listopada 188. 188 8.085 I 2 006750 014835 6.063.75 8 godzina 8 godzina zrana zrana IJ 5 035425 046830 11.405 8.553.75 Suma. 14.617.50

Do tego dodatek 30procentowy od wyrobu drożdży stałych połączonego z wy-482 " 38 Gdy na podstawie oznajmienia ruchu ddo. . . . . stósownie do cednły podatkowej ddo. . . . . wzięto na przepis zapłacono tylko od wyrobn 14.000 stopni hektolitrowych podatku z 30procentowym dodatkiem razem 2002 zł., przeto urząd podatkowy w . wzięć ma jeszcze na przepis (zapłacić należy w ciągu trzech dni) kwotę 88 zł. 301/2 c. N. N., N. N., Kontrolor powiatowy. Przedsiębiorea gorzelni.

Uwaga. Jeżeli w okresie miesięcznego obliczenia zdarzyła się przerwa w regularnem działaniu zegaru kontrolującego i w skutek tego ma nastąpić częściowo dodatkowe obliczenie podatku w myśl §. 70 ustawy, obliczenie to wykonać należy oddzielnie, z wyszczególnieniem istotnych okoliczności i wynik jego doliczyć do wyniku otrzymanego podług oznaczeń zegaru kontrolującego.

Do §. 22. Wzór Nr. 10.

Kraj:

Zegar

kontrolujący

Początek

okresu obliczenia

Okrag kontroli:

Okrag urzędu podatkowego:

przypada śre-

dnio na jeden

llość stopni hekto-

alkoholu, które

mają być opodat-

Z tego wyrobu litrowych (litrów)

Obliczenie podatku od gorzałki

Różnica pomiedzy

oznaczeniami

dla gorzelni rolnej . . . . l. konsk. domagającej się ustępstwa co do odsetek alkoholu, które mają być opodatkowane.

Koniec

okresu obliczenia

Nume przyrządu	rodzaj	liczba	miesiąc, dzień i godzina	z ozna- czeniem za pomocą zegaru	miesiąc, dzień i godzina	z ozna- czeniem za pomocą zegaru	obliczenia	dzień fabry- kacyi okresu oznajmionego hektolitrów	kowane przymu- jąc średnią od- setków alkoholu w ilości 75 stopni 100dzielnego alkoholometru	Uwaga	
1		6	2 paź- dziernika 188 8 godzina zrana	000900	2 listo- pada 188 8 godzina zrana	013800	129	4·16	9.675		
legå śred wyn hekt z ob wyr	ato	dzieni Iług pe Przec ch pow	. hektar nego, ustę . hektoli owyższego dsiębiorcy yżej w ilo	Inspekt ów, dla k pstwu po trów. obliczeni gorzelni ści	tórej niepi odlegające ia przypad należy się sto 	owego gorzelnia rzekracza go wyro a średnio więc wec pni hekto stopni hel	uznana została lna ilość (10 li bu płynu wysl na jeden dzień lług §. 61, II, l litrowych odse ktolitrowych (1:	trów na 5 hekta kokowego pęd: i fabrykacyi ozi it ustaw tków alkoholu, itrów) alkoholu	zącą do gruntu polic rów czyli 2 litry na zonego, w okresie o najmionego okresu y, ustępstwo a przeto od a, opłacić ma (11 c.	1 hektar) oznajmieni odsetków od stopnia	a a
	Do	tego do	odatek 30p	rocentow	y od wyr	obu droż	dży stałych poł	łączonego z wy	robem płynu wyskol	cowego pe-	-

zapłacono a względnie po odliczeniu strąconego zaraz przy oznajmieniu ustępstwa.....odsetek, od .... stopni hektolitrowych podatek (z 30procentowym dodatkiem od wyrobu drożdży stałych) w kwocie .

ma być do zwrotu zaasygnowana

. . . . dnia . . . . 18 . .

N. N., Przedsiębiorca gorzelni.

podatkowa wynosi . . . .

N. N.. Kontrolor powiatowy.

Uwaga. 1. Przy obliczeniu zdarzyć się mogą następujące przypadki:

a) Gorzelnia rolna należąca do gruntu, którego policzalna rozległość wynosi np. 160 hektarów, w której przeto największa ilość średniego dziennego wyrobu płynu wyskokowego pędzonego może wynosić 320 litrów, wyrabia średnio w jednym dniu fabrykacyi okresu oznajmionego 300 albo 330 litrów. W pierwszym razie (300 litrów) może być przyznane ustępstwo w ilości 20 od sta, w drugim razie 330 litrów wcale nie może być przyznane.

b) Gorzelnia rolna należąca do gruntu, którego policzalna rozległość wynosi np. 248 hektarów, w której przeto największa ilość średniego dziennego wyrobu płynu wyskokowego pędzonego może wynosić 496 litrów, wyrabia średnio w jednym dniu fabrykacyi okresu oznajmionego np. 496 lub 345 albo 497 litrów, w pierwszym razie (496 litrów) przyznane być może ustępstwo w ilości 10 od sta, w drugim (345 litrów) w ilości 20 od sta, w trzecim (497 litrów) ustępstwo wcale nie może być przyznane.

2. Jeżeli w okresie miesięcznego obliczenia zdarzyła się przerwa w regularnem działaniu zegaru kontrolującego i w skutek tego ma nastąpić częściowo dodatkowe obliczenie podatku w myśl §. 70 ustawy, obliczenie to wykonać należy oddzielnie z wyszczególnieniem istotnych okoliczności i wynik jego doliczyć do wyniku otrzymanego podług oznaczeń zegaru kontrolującego.

Do §. 22.

Wzór Nr. 11.

Kraj:	Okrag kontroli:
	Okrąg urzędu podatkowego:

Obliczenie podatku od gorzałki

pędzenia		gar lujący	Począ okresu ob		Kon okresu ob		Różnica pomiedzy	Z tego wyrobu przypada śre-	llość stopni hekto- litrowych (litrów) alkoholu, które	
Numer przyrzadu do 1	rodzaj	liczba	miesią c, dzień i godzina	z ozna- czeniem za pomocą zegarn	miesiąc, dzień i godzina	z ozna- czeniem za pomocą zegaru	oznaczeniami zegaru na początku i na końcu okresu obliczenia w hektolitrach	dnia na jeden dzień fabry- kacyi okresu oznajmionego hektolitrów	mają być opodat- kowane przyjmu- jąc średnią od- setków alkoholu w ilości 75 stopni 100dzielnego alkoholometru	Uwaga
I		7	2 listo- pada 188 8 godzina zrana	000200	2 gru- dnia 188 8 godzina zrana	010400	102	3-4	7.650	

Ponieważ średni wyrób dzienny oznajmionego okresu nie przeno nego, przeto według końcowego usiępu §. 61, II ustawy należy si z odsetek alkoholu policzonych w ilości 7.650 stopni hektolitrowych, a siedm tysięcy, dwieście sześćdziesiąt siedm i ⁵⁰ / ₁₀₀ stopni hektolit hektolitra alkoholu) w kwocie	e przedsiębiorcy gorzelni ustępstwo 5 od sta przeto ma opłacić tylko od 7267.5, wyraźnie: rowych (litrów) alkoholu należytości (11 c. od 799 zł. 42½ c. ołączonego z wyrobem płynu
przeto całkowita należytość podatkowa wynosi	stósownie do ceduły podatkowej
ustępstwa w ilości 5 odsetek, tylko od 7220 stopni hektolitrowych po 1032 zł. 46 c., przeto urząd podatkowy w	datek (z 30 procentowym dodatkiem w kwocie wziąć ma jeszcze na przepis (zapłacić należy
dnia	
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	
N. N.,	N. N.,
Przedsiębiorca gorzelni.	Kontrolor podatkowy.

Uwaga. Jeżeli w okresie miesięcznego obliczenia zdarzyła się przerwa w regularnem działaniu zegaru kontrolującego i w skutek tego ma nastąpić częściowo dodatkowe obliczenie podatku w myśl §. 70 ustawy, obliczenie to wykonać należy oddzielnie, z wyszczególnicniem istotnych okoliczności i wynik jego doliczyć do wyniku otrzymanego podług oznaczeń zegaru kontrolującego.

Do §. 23.

Wzór Nr. 12.

Kraj:	Okrag kontroli:
	Okrąg urzędu podatkowego:

Regestr

wyrobu gorz	ałki w go	rzelni					
w				N	r. konskr.		. w której
używany jest	t zegar ko	ntrolujacy	Nr	2	z okresu mi	esięcznego	od
			, aż d	lo		. 4	

Uwaga. Kierownik gorzelni osobiście lub jego zastępca obowiązany jest utrzymywać regestr urzędownie przysposobiony, w którym od rozpoczęcia postępowania opłatnego aż do jego skończenia zapisywać należy szczegóły następnjące:

- a) przed nkończeniem każdego zacieru rodzaj i wagę surowców do tego użytych;
- b) jak tylko kadź fermentacyjna świeżym zacierem napełniona zostanie, liczbę kadzi i ilość zacieru w niej zawartego;
- c) co 12 godzin oznaczenie zegaru kontrolującego. Jeżeli się używa więcej zegarów kontrolujących, przy każdym zapisku oznaczenia zegaru przydać należy także liczbę zegaru kontrolującego, od którego pochodzi. Zapisywać trzeba oznaczenia każdego zegaru kontrolującego, którym jest opatrzony oziębialnik przyrządu do pędzenia nie będącego w ruchu (rezerwowego);
- d) dzień i godzinę każdego zapisku.

Czynniki nadzorcze skarbowe zapisują także w tym regestrze wynik swojej rewizyi. Regestr ten zamknąć należy co miesiąc po dokonaniu obliczenia poczem zabiera go czynnik skarbowy, wykonywający obliczenie, razem z należącem do niego oznajmieniem i potwierdzonemi uwiadomieniami o przeszkodach ruchu, jeżeli były, przerwach lub wadach zegaru kontrolującego (§. 73 ustawy o opodatkowaniu gorzałki).

Uwiadomienie o przerwie w regnlarnem działanin zegaru kontrolującego w użyciu będącego, wpisać należy zaraz, gdy się je odsyła w całej osnowie do regestru gorzelnianego w taki sposób, aby pismo zajmowało całą szerokość stronicy regestru. Przerwy w regularnem działanin zegaru kontrolującego, nie zapisane we właściwem miejscu regestru w sposób powyższy, uważać należy za takie, o których nie doniesiono (§. 69 nstawy o opodatkowaniu gorzałki).

W podobny sposób zapisać należy w regestrze gorzelnianym uwiadomienie, iż w skutek przeszkody nie dającej się odwrócić, ruch gorzelni był tamowany lub przerwany. Przeszkody fabrykacyi nie zapisane w regestrze w taki sposób, uważane będą za nieoznajmione (§. 71 ustawy o opodatkowaniu gorzałki).

Zaniedbanie zapisania w regestrze w czasie właściwym oznaczeń zegaru kontrolnjącego, lub innego z pnnktów w §. 73 wzmiankowanych, jakoteż wszelkie niedokładne zapisanie w niem, ulegnie jako niedokładne utrzymywanie ksiąg karze pieniężnej od 5 aż do 200 złotych (§. 96 ustawy o opodatkowaniu gorzałki).

		Chwila	zapisania	Istoty użyt	e na zacier	Zacier świ	eży, nalany	Zeg kontro	gar olujący	
	dzień miesiąca	pora dnia	godzina	słód zielony suchy kilogramów	inne istoty	do kadzi Nr.	ilość w hekto- litrach	liezba	oznaezenie zegaru	Uwaga
ı	P			Knogramow	Touzaj Knogi.					
ı							1			
١					77 = 5	4.3				
ı										
ı										
							-			
			_ 11							
										į
							1			
										•
			1	41						

Do §. 6. Wzór Nr. 13.

Kraj:	Okrag kontroli:
	Okrąg urzędu podatkowego:

Oznajmienie

Postępowanie opłatne	Istoty, które mają być przetwarzane	Numer i pojemność	Przybliżona ilość alkoholu	Należytość	
rok, miesiąc, dzień i godzina "	Rodzaj Ilość	przyrządu do pędzenia gorzałki przeznaczo- nego	wyrobu w stopniach hekto- litrowych	podatkowa	Uwaga
, Bonner				zł. c.	
			Ŧ		
	7				

Załaczka A.

Opisanie i wyobrażenie

kurka, który wziąć należy pod zamknięcie urzędowe dla przeszkodzenia odprowadzeniu płynu

Rysunek.

Figura 1 wyobraża przekrój takiego kurka a figura 2 widok jego boczny

skręcony o 90° od figury 1.

Zrobiony jest z mosiądzu, od dołu całkiem zamkniety, od góry zaś opatrzony jest puszką c c i sprężyną i i i, z których ostatnia przyciska stożek p p i utrzymuje we właściwem położeniu.

Stożek można według upodobania obracać w puzdrze za pomocą klucza

przystającego do jego czworobocznej głowy o.

Dla przeszkodzenia wyjeciu stożka jest on poniżej głowy przy l okrągło wytoczony i w tem miejscu obejmuje go ucho kabłąka k, utwierdzonego za pomocą szyi szruby m.

Na położenie zamknięcia urzędowego przystosowana jest do czworobocznej głowy tej szyi szruby kapa n, której podstawę stanowi tarcza, opatrzona 8 dziur-

kami.

Także kablak k jest prześwidrowany.

Gdy więc przez otwór kabłaka i przez dziurkę rzeczonej tarczy, tamtej najbliższą, przeciągnięty będzie sznur na plombę i plombą opatrzony, natenczas szyja szruby ściskająca kabłak, zabezpieczona jest przeciw skręceniu a w skutek tego ubezpieczone jest także położenie kabłaka, który utwierdza stożek kurka w ten sposób, że ręka nie upoważniona wyjąć go nie może. To jednak nie przeszkadza obracaniu się stożka.

Nadto, przez dowolne obrócenie głowy szruby a naciskającej sprężynę i i może on być nieco podniesiony lub spuszczony; niemniej pakuł b b daje się każdego czasu odnowić, ponieważ puszkę zeszczelnioną czyli zeszczelniczkę c można

bez przeszkody wyjąć.

Zatrzymują bowiem ją wyobrażone na figurze 2 kawałki metalowe r s za pośrednictwem szruby d. (Na figurze 1 opuszczone są inne części kurka, aby opisane uczynić widoczniejszemi). Gdy trzeba puszkę (zeszczelniczkę) wyjąć, odkręca się najprzód szruby d d, a potem wyjmuje podstawkę 5.

Załaczka B.

Zabezpieczenie krez i szrub holenderskich.

Całe czyli pełne ubezpieczenia krez, to jest takie, które zabezpieczać mają Rysunek. krezę ze wszystkich stron zamknietą (figura 1, 2, 5 i 6) składają się z kapy walcowej, która osłania kreze i z dwóch połów A i A¹.

Polowy te sa z jednej strony polaczone ściśle zawiasa (e) i maja z drugiej

strony platy f do utwierdzenia plomb.

Sztyft zawiasy — drut mosiężny — jest z jednego kawałka i przylutowany do połowy kapy.

Sciany boczne czyli dna obu kap mają okrągłe wycięcia o nieco większej

średnicy niż średnica kawałków rury połaczonych za pomoca krezy.

Do tych wycięć przylutowane są przysadki walcowe h i h, które muszą mieć najmniej dwa centymetry długości a przeto na tę odległośc zasłaniają same kawałki rury a na końcach opatrzone są pierścieniami g g, które przylegają do rury i ubezpieczają położenie kapy.

Podobnież do ubezpieczenia szrub holenderskich (figura 3 i 4) służą puszki podobnej formy i urządzenia; tylko przysadki h i h¹ muszą być zawsze dłuższe

niż części holendra, tak, że pierścienie g i g¹ zamykają holendra całkiem.

Kapy są zrobione z blachy cynkowej i są wewnątrz powleczone białą farbą

olejna, która powinna się stać brunatna tam, gdzie się lutuje.

Zresztą każda kapa ubezpieczająca jest tak urządzona, że powierzchnie zetkniecia się obu jej części są zasłonięte i że przeto nie można przy nich dostać się do krezy lub szruby holenderskiej leżącej pod kapą.

Zaďaczka C.

Rura zwierzchnia i jej ubezpieczenie.

Rysunek.

Rura zwierzchnia, która otaczać musi ze wszystkich stron rure przewodnia miedziana, łaczaca oziębialnik z zegarem kontrolujacym, zrobiona jest z gładkiej blachy cynkowej, niepomalowanej, i składa się z części następujacych:

a) z połowicznego ubezpieczenia krezowego o,
b) z całkowitego ubezpieczenia krezowego p,

c) z prostego kawałka rury c, który ma u góry szrubę holenderska q, nakoniec

d) z szruby holenderskiej s, która ze swoja przysadka s i s² dochodzi prawie

aż do tylnej ściany zegaru kontrolującego.

Ubezpieczenia krezowe pod a) i b) wzmiankowane, opisane sa i wyobrażone powyżej przy szrubach holenderskich i krezach; co się tyczy kawałka rury c, składa się w całej długości z dwóch części, do których wzdłuż ich spojenia przylutowane sa do osłonięcia go paski blaszane a a (obacz rysunek "przekrój c d").

Krok szruby holenderskiej, przylutowanej do górnego końca tej rury, jest

podobnież przekrojony na dwie połowy.

Kapa czyli mutra tej szruby holenderskiej składa się z jednego kawałka, spaja przeto dwie części rury zwierzchniej; drugi koniec obu części rur wchodzi pod szrubę holenderską s.

Tym sposobem dwie części rur są spojone i trzymają się mocno dla tego, że przysadki v v znajdujące się na ich końcach, przylegają do zamkniętej rury

łaczacej.

Zwrócony w górę kawałek rury szruby holenderskiej s składa się podobnież z dwóch połów z blachą okrywającą i przekrojoną przysadką kroku, którą chwyta pełna (nieprzekrojona) mutra; podobnież kawałek rury s¹ i s² składa się z dwóch części i ma kształt taki, że osłania holendra na zegarze kontrolującym.

Pomiędzy rurą łaczącą a rurą zwierzchnią, która ją otacza, jest ze wszyst-

kich stron wolne miejsce mniej wiecej na 3 centymetry.

Załaczka D.

Opis skrzyni powietrznej i należącego do niej płaszcza zynkowego.

Skrzynia powietrzna zrobiona jest z blachy miedzianej, wewnatrz pobielonej Rysunek. i składa się z dwóch części:

a) ze skrzyni A (Figura I) i

b) z kapy e (Figura I) z zamknietym w niej kapturem g (Figura I).

Skrzynia A ma prawie 18½ centymetra szerokości, 10½ centymetra głębokości a 20 centymetrów wysokości, w razie potrzeby jednak może być większa. Wewnatrz skrzyni przymocowana jest ukośnie blacha miedziana, pobielana d w taki sposób, że około 1½ centymetra do dna niedochodzi, w skutek czego wyskok wchodzący rura przypływowa b do skrzyni, dostaje się po pod tę blachę do odpływu c.

Przez nia powietrze i gaz wychodza do góry a przez kapę e (Figura I) na

zewnatrz.

Kapa e składa się z dna e (Figura III), które opatrzone jest otworem około 6 centymetrów szerokim a 14 centymetrów długim do wychodzenia powietrza.

Do tego otworu g (Figura III) przystaje kaptur około 8 centymetrów wysoki, od góry otwarty, który kapa e (Figura I) do tego samego dna przylutowana, 10 centymetrów wysoka tak jest nakryty, że kapa ta od kaptura g wszędzie na 2 centymetry odstaje.

Kapa e jest od dna w górę mierzac aż do 7 centymetrów wysokości, gesto

podziurkowana, reszta zaś onejże nie podziurkowana.

Srednica dziurki nie powinna mieć więcej nad 1/2 centymetra.

Do skrzyni A kapa e przytwierdzona jest 4 szrubami, mającemi przedziurawione głowy, przez które przeciąga się sznur druciany do położenia zamknięcia urzędowego.

Figura II przedstawia szersza stronę skrzyni A.

Podpora rury przypływowej i odpływowej w skrzyni powietrznej powinna mieć najmniej 9·5 centymetrów długości, aby złaczenie z oziębialnikiem i z ze-

garem kontrolujacym mogło być uczynione podług przepisu.

Miejsce, w którem skrzynia powietrzna ma być osadzona w rurze łaczacej pomiędzy oziębialnikiem przyrzadu do pędzenia a zegarem kontrolującym, oznaczyć trzeba ze względem na miejscowe stosunki, w żadnym jednak razie nie powinna być przytwierdzona bezpośrednio do chłodnicy.

Także na to baczyć trzeba, aby rura łaczaca od skrzyni powietrznej ku zega-

rowi kontrolującemu miała spadek albo przynajmniej położenie poziome.

Głębokość skrzyni powietrznej wlicza się w długość największa rury łaczacej. Przez oplombowanie krez zabezpieczyć należy skrzynie powietrzna od wszelkiego działania z zewnatrz.

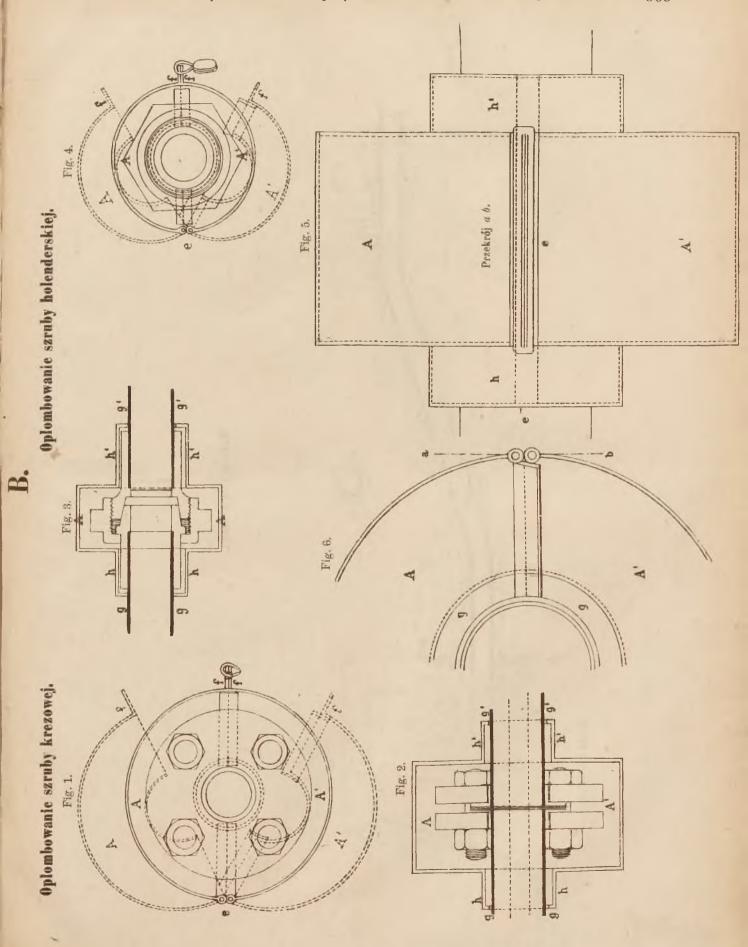
Figura IV wyobraża płaszcz zynkowy skrzyni powietrznej, który zrobiony jest z blachy zynkowej odpowiedniej grubości, zewnatrz wypolerowanej, wewnatrz powleczonej białym pokostem, i wszędzie odstaje na 3 centymetry od

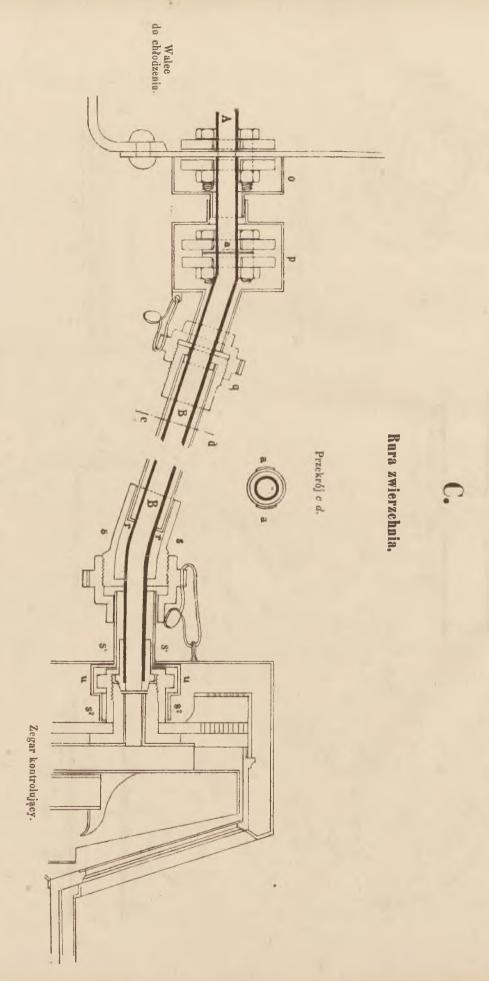
skrzyni powietrznej.

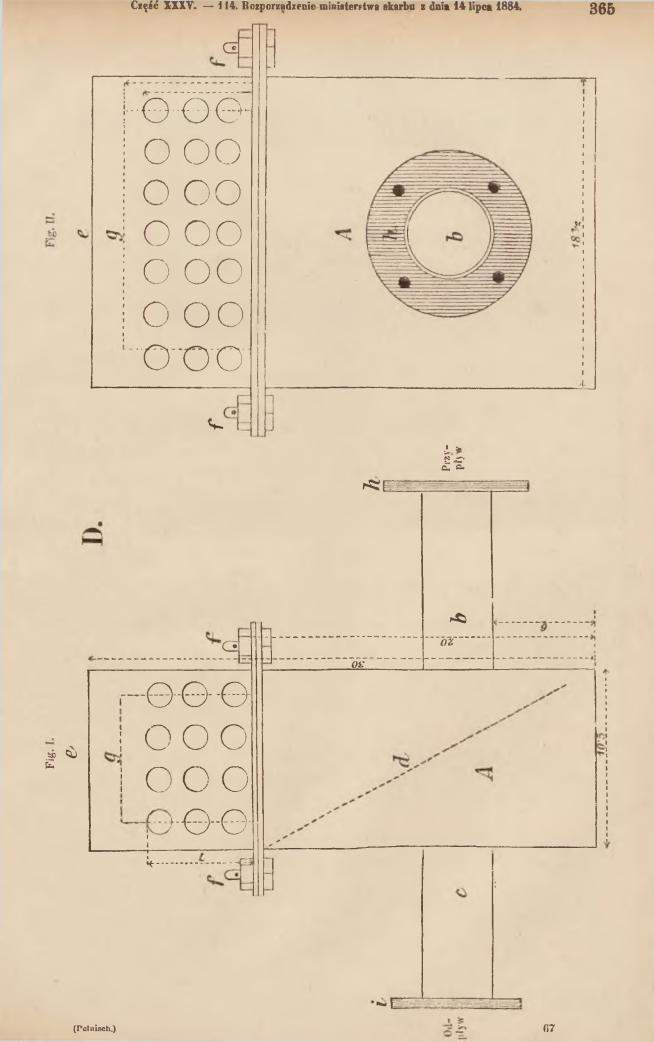
Ażeby płaszcz składający się z dwóch części zamykał się na spojeniach tak, iżby żadne ciało nie mogło być wprowadzone wewnatrz pomiędzy płaszcz a skrzynia powietrzna, jedna powierzchnia płaszcza u rury zwierzchniej powinna mieć

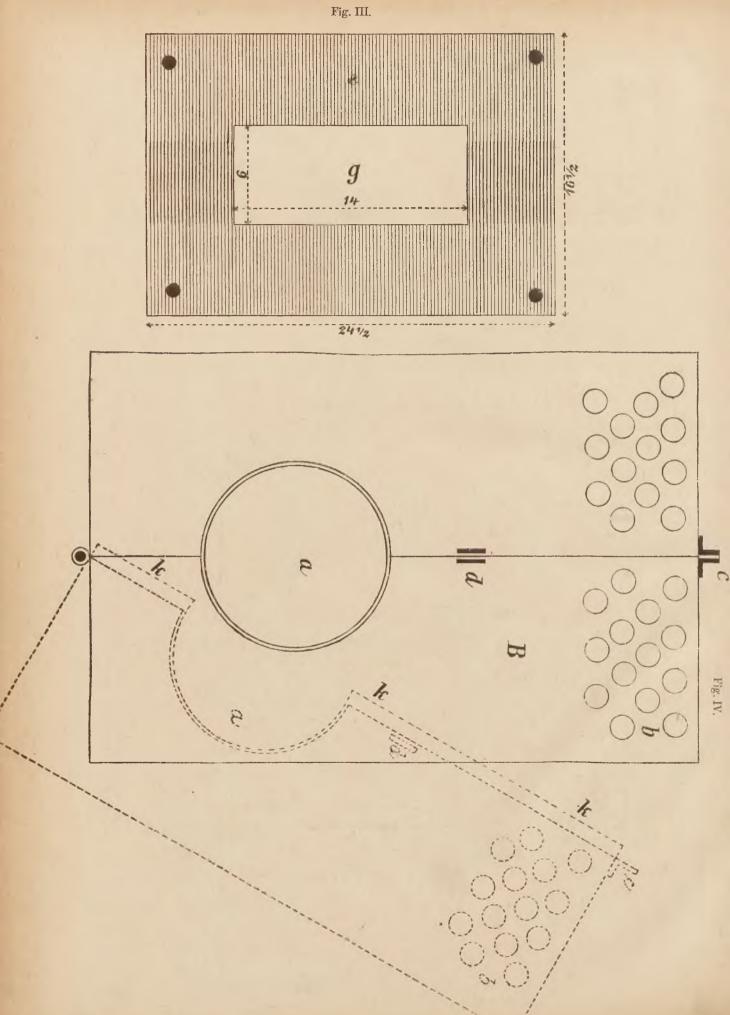
obramowanie (K, Figura IV), 1 centymetr szerokie.

Powłoki płaszcza zynkowego, otaczające przypływ i odpływ, muszą mieć około 9 centymetrów długości, brzegi chwytające i średnice o 6 centymetrów większą niż rura, ażeby pomiędzy niemi a rurą było na 3 centymetry wolne miejsce.

Starostwo górnicze ma moc pozwalania w razie nadzwyczajnych wypadków lub czasowej nagłej potrzeby na zaprowadzenie szycht nadzwyczajnych ograniczonej ilości i długości.

§. 4.

W niedziele prace górnicze maja być zawieszone. Wyjmuja się tylko roboty tego rodzaju, że ich przerwać nie można, albo które podejmować można tylko wtedy, gdy bieg kopalni jest wstrzymany, np. ściąganie wód, przewietrzanie, bieg pieców dymarskich, prazelnych i koksowych, straż w kopalni i roboty w pokładach piasczysto-wodnistych, jakoteż czyszczenie kopalni i prace konserwacyjne na powierzchni i pod powierzchnia ziemi, tudzież utrzymanie w biegu warzelni i prace w związku z tem będące, nakoniec za zezwoleniem Władzy górniczej, ładowanie nie cierpiące zwłoki.

Wypoczynek niedzielny zaczynać się ma najpóźniej w niedziele o godzinie 6 zrana a to dla całego pocztu jednocześnie i ma trwać od zaczęcia się przez całe

24 godziny.

§. 5.

Gdy bezpieczeństwo życia, zdrowia i własności jest gwałtownie zagrożone, przepisy §S. 3 i 4 nie będą stósowane.

§. 6.

Władze górnicze czuwać mają nad przestrzeganiem przepisów niniejszych. Wykroczenia przeciwko przepisom ustawy niniejszej karane będą grzywną aż do 200 złotych.

§. 7.

W ciągu pierwszych pięciu lat od zaprowadzenia ustawy niniejszej, Władza górnicza może pozwolić używania kobiet i dziewcząt do robót w kopalni w tych przypadkach, w których używanie ich do takich robót było dotychczas w zwyczaju.

§. 8.

Ustawa niniejsza nabywa mocy w trzy miesiące od ogłoszenia w Dzienniku ustaw państwa.

Wykonanie onejże poleca się Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Monachium, dnia 21 czerwca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Falkenhayn r. w.

116.

Ustawa z dnia 30 czerwca 1884,

o popieraniu kultury ziemi w związku z budownictwem wodnem.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowie co następuje:

Postanowienia finansowe.

§. 1.

Dla poparcia przedsiębiorstw, mających na celu ochronę własności gruntowej od pustoszenia przez wody albo podwyższenie intraty z gruntów przez odwodnienie lub nawodnienie i których przywiedzenia do skutku wymaga dobro publiczne, może Rząd udzielać podług przepisów ustawy niniejszej zapomóg

pieniężnych z funduszu melioracyjnego (§. 2).

Gdy takie przedsiębiorstwo, dla dobra publicznego potrzebne, wymaga z powodu swojej znaczniejszej doniosłości lub kosztowności, zasiłku, różniącego się od wskazanych w ustawie niniejszej, albo tak znacznego, że przez to fundusz melioracyjny ze szkodą innych przedsiębiorstw, niepomiernie byłby nadwerężony, wyznaczenie zapomogi rządowej dla tego przedsiębiorstwa jest rzeczą prawodawstwa.

§. 2.

Celem utworzenia funduszu melioracyjnego, w §fie 2gim wzmiankowanego, przedewszystkiem odkazywać się będzie przez lat dziesięć, 1885 do 1894, po 500.000 zł. z funduszów państwa. Suma ta będzie corocznie w preliminarzu państwa (ministerstwo rolnictwa) zamieszczona. Odsetki, jakoteż raty spłacanych pożyczek, z tego funduszu udzielanych, wpływają napowrót do niego. Sumy nie wydane w ciągu roku administracyjnego zostają własnością funduszu i będą tymczasowo lokowane korzystnie.

Funduszem melioracyjnym zawiaduje Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem skarbu. Sumami do wydania przeznaczonemi rozrządzają ci Ministrowie podług preliminarza rocznego, przez Radę państwa zatwierdzonego. Wykaz rachunkowy stanu i zawiadowstwa funduszu składany będzie corocznie

Radzie państwa do zatwierdzenia.

§. 3.

Zasiłki lub pożyczki z funduszu melioracyjnego mogą być udzielone tylko takim przedsiębiorstwom melioracyjnym, które czynią zadość wymaganiom wzmiankowanym w §§. 4 i 5. Z tem zastrzeżeniem wspierane będą przedsiębiorstwa każdego kraju w taki sposób, aby ta gałęź kultury krajowej ile możności wszędzie jednakowo była popierana.

§. 4.

Przedsiębiorstwo powinno być uznane osobną ustawą krajową albo

1. za przedsiębiorstwo, które ma być przywiedzione do skutku kosztem funduszów krajowych z jednoczesnem ograniczeniem dopłat, które na podstawie §. 26 ustawy państwa z dnia 30 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 93). mają płacić przy-

legli mieszkańcy — czy te dopłate bezpośrednio czy pośrednio płacić mają powiaty, gminy lub spółki wodne — aż do najwięcej trzydziestu od sta preliminowanego wydatku; albo

2. za przedsiębiorstwo, które pewne powiaty, gminy lub spółki wodne przywieść maja do skutku i które ma być kosztem funduszów krajowych wspierane

a tem wsparciem bedzie:

a) gdy chodzi o ochrone gruntów od spustoszenia przez wode (od obrywania brzegów, od zasypania żwirem, od zalewów) niezwrotny datek w kwocie

najmniej trzydzieści od sta preliminowanego wydatku; lub

b) gdy chodzi o podwyższenie intraty z gruntów przez odwodnienie lub nawodnienie, zasiłek niezwrotny, wynoszący najmniej dwadzieścia od sta, albo pożyczka najwięcej na cztery od sta udzielona, w stósownych ratach zwrócić się mająca, w kwocie najmniej trzydziestu od sta preliminowanego wydatku.

§. 5.

Nadto:

1. sposób wykonania przedsiębiorstwa i kosztorys opierać się winien na umowie z Rządem zawartej;

2. Rzadowi ma być dozwolony stósowny wpływ na wykonanie przedsię-

biorstwa;

3. przyszłe utrzymanie zakładów powstać mających powinno być dostatecznie zabezpieczone odpowiedniemi postanowieniami ustawy krajowej, wzniesie-

nie tych zakładów regulujących; nakoniec

4. w przypadkach, wzmiankowanych w §. 4, l. 2, zasiłek krajowy powinien być zapewniony przedsiębiorstwu pod warunkiem dotrzymania szczególnych zobowiązań, gdyby według prawa wodnego ciężyły na kraju jako posiadaczu nieruchomości lub zakładów wodnych.

§. 6.

Zasilki, które takim przedsiębiorstwom melioracyjnym moga być przez Rzad zapewnione z funduszu melioracyjnego, z zastrzeżeniem zatwierdzenia porzadkiem konstytucyjnym preliminarza rocznego tego funduszu, sa następujące:

1. w przypadkach, wzmiankowanych pod l. 1 §fu 4go, zasiłek nie zwrotny, wynoszacy najwięcej trzydzieści od sta preliminowanego wydatku; jeżeli zaś przedmiotem przedsiębiorstwa takiego sa wyłacznie lub po części środki do nieszkodliwego odprowadzenia wód górskich, zasiłek na takie przedsiębiorstwo lub na ten udział jego może być podwyższony aż do 50 od sta preliminowanego wydatku;

2. w przypadkach, wzmiankowanych pod l. 2 §fu 4go, zasiłek nie zwrotny lub pożyczka najwięcej na 4 od sta, która w stósownych ratach ma być zwró-

cona, w kwocie najwięcej sto od sta sumy przez kraj wyznaczonej.

§. 7.

W okolicznościach, na szczególne względy zasługujących, oprócz zasiłku dla przedsiębiorstw, w §fie 6 wzmiankowanych i pod zastrzeżeniem tamże wzmiankowanem, może wyjatkowo być zapewniona krajowi pożyczka z funduszu melioracyjnego, zwrotna ratami, w każdym z osobna przypadku oznaczyć się mającemi,

aż do 50 od sta tej sumy, która kraj w przypadku, w §. 4, l. 1 wzmiankowanym, podług kosztorysu ma sam ponieść, albo która w przypadkach, wzmiankowanych w §. 4, l. 2, daje przedsiębiorstwu jako niezwrotny zasiłek lub pożyczkę.

§. 8.

Gdy Rzad jako posiadacz ruchomości albo zakładu wodnego jest podług ustaw prawa wodnego do składania pewnej dopłaty obowiązany, udzielanie zapomogi na zasadzie §fu 6go ani nie uchyla, ani nie zmniejsza tego obowiazku.

§. 9.

Gruntu, który przez regulacyą będzie uzyskany i w myśl ustaw prawa wodnego tym się ma dostać, którzy ponoszą koszta przedsiębiorstwa lub też części tego gruntu, odpowiedniej zasilkowi danemu z funduszu melioracyjnego, może Rzad zrzec się całkiem lub w części na rzecz funduszu, przeznaczonego na utrzymanie tych budowli.

W przypadkach, wzmiankowanych w Sfie 4, l. 2, może to zrzeczenie się nastapić tylko wtedy, gdy przy regulowaniu przedsiębiorstwa ustawa krajowa takie samo zrzeczenie się ze strony kraju będzie zapewnione.

§. 10.

Gdy spółka wodna zaciągnęła pożyczkę przez wypuszczenie obligacyj udziałowych a wypadki żywiolowe w obszarze spółki sprawia, że spółka stanie się przemijająco niewypłatna, może Rzad zaliczyć jej z funduszu melioracyjnego na uczynienie zadość zobowiazaniom z tej pożyczki wynikłym, stósowna kwotę, najwiecej na cztery od sta i pod warunkiem zwrotu w najwięcej pięciu równych ratach rocznych.

§. 11.

Te przedsiębiorstwa, które otrzymały zasiłki z funduszu melioracyjnego, gdy przychodza do skutku, sa wolne od opłacania stępli i należytości, którym podlegaja podania, akty urzędowe, kontrakty i wszelkie inne dokumenty, majace na celu zgromadzenie potrzebnych funduszów, dokumenty do utrzymania ewidencyi lub potwierdzenia kwot wpływających od uczęstników i kwot przez spółkę wypłacanych, tudzież czynności urzędowe, potrzebne do ściągnięcia udziałów od członków, jakoteż czynności prawne i dokumenty, tyczace się kupna gruntów, gdyby to było potrzebne.

Gdy fundusze potrzebne do tych przedsiębiorstw zgromadzane są przez wypuszczenie obligacyj udziałowych, może Rzad uwolnić odsetki tej pożyczki od podatku dochodowego, jakoteż od podatku, któryby mocą przyszłych ustaw na

jego miejsce był zaprowadzony a kupony od podatku stęplowego.

Gdy kraje, powiaty, gminy lub spółki wodne przedsiębiora ulepszenia, do których nie otrzymały zasiłku z funduszu melioracyjnego, może Rząd w zakresie powyższym uwolnić je od stępli, należytości lub podatków.

§. 12.

Postanowienia ustawy niniejszej nie maja wpływu na te zapomogi, które z dotacyj, wyznaczonych ministerstwu rolnictwa pod tytułem subwencyj bywaja udzielane na pomniejsze melioracye.

II. Postanowienia co do prawa wodnego.

§. 13.

Gdy w zastósowaniu §fu 26go ustawy państwa z dnia 30 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 93) będzie stwierdzone porządkiem administracyjnym, z zastrzeżeniem odwołania się do zwyczajnego sędziego, że posiadacz nieruchomości lub budowli wodnej ma przyczynić się do kosztów przedsiębiorstwa w oznaczonym wymiarze lub w pewnym tymczasowym wymiarze, który stanowczo ma być oznaczony po częściowem lub zupełnem skończeniu budowy, kwoty częściowe tej należytości, do zapłacenia której posiadacz będzie w swoim czasie prawomocnie obowiązany, moga być od niego ściągane, w razie potrzeby przymusowo porządkiem administracyjnym.

W tym względzie nie stanowi różnicy okoliczność, czy dla przerzeczonego posiadacza już z robót najprzód rozpoczętych, czy dopiero z późniejszych, zatwierdzonym projektem objętych, wyniknie przewidziane w przerzeczonym

sfie 26 pozyskanie korzyści lub odwrócenie szkody.

§. 14.

Gdy nawodnienie lub odwodnienie gruntów bez całkowitego lub częściowego odwrócenia wody publicznej, do innych celów prawomocnie używanej, nie może być osiągnięte lub tylko z niepomiernie wielkim nakładem a przedsiębiorstwo to ze względu na jego rozmiary i wszystkie inne stosunki, ma niewatpliwie większe znaczenie ekonomiczne niż ów użytek wody, który ma być odjęty, odwrócenie wody, o ile do stósownego wykonania nawodnienia lub odwodnienia jest potrzebne, może być porządkiem administracyjnym według następujących postanowień zarządzone:

1. Częściowe odwrócenie wody może nastapić tak na rzecz kilku posiadaczy gruntowych jak i jednego, jeżeli jednocześnie przez zmianę przyrzadów do użytkowania wody, która na koszt przedsiębiorców nawodnienia lub odwodnienia ma być wykonana, poprzednia siła wody nie zmniejszy się, a za nadwyżkę kosztów ruchu lub utrzymania z tej zmiany wynikające, będzie zapłacone stósowne

wynagrodzenie.

2. Częściowe zaś odwrócenie wody, bez zmiany pod l. 1 wzmiankowanej, albo całkowite odwrócenie wody może nastąpić tylko na rzecz spółki wodnej za

wynagrodzeniem uprawnionych do używania wody.

Pod względem ustanowienia wynagrodzenia i w ogólności postępowania, obowiązują w tych przypadkach te same postanowienia, co w przypadkach wywłaszczenia wzmiankowanego w Sfie 15 ustawy państwa z dnia 30 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 93).

§. 15.

Do zaciągnienia pożyczek przez wypuszczenie obligacyj udziałowych potrzebują spółki wodne osobnego pozwolenia Rządu, który przytem może położyć za warunek utworzenie i utrzymywanie stósownego funduszu zasobowego na wypadek potrzeby natychmiastowego pokrycia zaległych wypłat spółki.

§. 16.

Gdy spółka wodna zaciąga pożyczkę przez wypuszczenie obligacyj udziałowych albo otrzymuje ją badź z funduszu melioracyjnego badź od kraju, albo

zaciąga ją od publicznego zakładu kredytowego, upoważnionego statutami do udzielania takich pożyczek, stósowane być mają oprócz ogólnych przepisów prawa wodnego, po części zmianie ulegających, przepisy szczególne poniżej w §§. 17 aż do 19 zawarte.

§. 17.

Kwoty częściowe, przypadające na grunty do spółki wodnej należące, ściągane być mają w terminach płatności przez Urzędy podatkowe bez prośby lub też zezwolenia przełożonego spółki, tak jak podatki monarsze, aż do kwoty następnej należytości z pożyczki wynikającej i odsyłane do kasy, dla tejże pożyczki oznaczonej, w którym to celu przełożony spółki dostarczyć ma Urzędowi podatkowemu wcześnie potrzebnych wykazów.

Rząd ma prawo ściągać od spółki zwrót nadwyżki kosztów, którą Urząd

podatkowy przez to ponosi.

§. 18.

Gdyby członek spółki dłużej niż przez rok zalegał z zapłaceniem swojej kwoty częściowej, Urząd podatkowy ma postarać się niezwłocznie o zahipotekowanie zaległej wierzytelności spółki na nieruchomościach dłużnika.

§. 19.

Gdy spółka zaniedba obmyśleć wcześnie w statucie sposób dopełnienia zobowiązań swoich z zaciągnięcia pożyczki wynikających, jakoteż utrzymywanie funduszu zasobowego (§. 15), Władza administracyjna może rozłożyć kwoty potrzebne do uczynienia zadość tym zobowiązaniom, na posiadłości gruntowe, do związku spółki wciągnięte a to podług postanowień ową spółkę obowiązujących.

Postanowienia końcowe.

§. 20.

Wykonanie ustawy niniejszej polecam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i handlu.

Wiedeń, dnia 30 czerwca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w. Falkenhayn r. w. Dunajewski r. w. Pražák r. w. Pino r. w.

117.

Ustawa z dnia 30 czerwca 1884,

o robotach, mających na celu nieszkodliwe odwrócenie wód górskich.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowie co następuje:

§. 1.

Obszar, na którym rozciągać się mają roboty potrzebne do odwrócenia, ile możności nieszkodliwego, pewnej wody górskiej, nazywa się "polem roboczem" (Perimeter, obszar budowy) i ma obejmować oprócz ścieku samego, te parcele kotliny stokowej, których grunty wymagają postarania się o nagromadzenie lub odpływ wody; obszar ten ustanowić trzeba w każdym z osobna przypadku trybem w ustawie niniejszej przepisanym.

Przy postanawianiu i wykonywaniu wzmiankowanych robót, przepisy ustaw prawa wodnego a według okoliczności ustawy leśnej stósowane będą o tyle, o ile

ustawa niniejsza nie zawiera odmiennego prawidła.

§. 2.

W obrębie pola roboczego mogą być postanowione wszelkie takie budowle i roboty, które stósownie do zachodzących okoliczności są potrzebne do osiągnięcia nieszkodliwego, ile możności, odwrócenia wody górskiej a mianowicie: w ścieku, oprawa, wały, tamy i groble, w innych częściach pola roboczego umocnienia gruntu urządzeniami ściekowemi, ogrodzenie, odarnienie, oplecienie lub zalesienie i uchylenie lub zaprowadzenie pewnych rodzajów użytkowania lasów, pastwisk i innych gruntów, jakoteż produkowania płodów.

§. 3.

Materyały, potrzebne do wykonania robót w §. 2 wzmiankowanych a znajdujące się na gruntach, do pola roboczego należących lub sąsiednich, winni właściciele do tego celu wydać.

Właściciele gruntu winni odstąpić parcele gruntowe potrzebne do zwiezienia, złożenia i przysposobienia materyałów, jakoteż do wzniesienia lokali na po-

mieszczenie zawiadowców budowy i robotników.

Właściciele gruntów mają prawo do stósownego wynagrodzenia za szkody, poniesione przez wydanie materyałów i przerzeczone odstąpienie parcel.

§. 4.

Parcele gruntowe, do pola roboczego należące, mają być zajęte przez wywkaszczenie na rzecz przedsiębiorcy w tych przypadkach, gdy zachodzi uzasadniona watpliwość, czy przy zostawieniu ich w dotychczasowem posiadaniu, stan ich, potrzebny do celu przedsiębiorstwa, będzie całkowicie i w czasie właściwym

urządzony i później utrzymany.

Trzecie osoby, posiadające prawa użytkowania na gruntach pola roboczego, mają być całkiem lub po części z tychże wywłaszczone, o ile zostawienie ich tymże nie da się pogodzić ze stanem, w którym grunt obciążony ma być utrzymywany albo tylko z szczególnemi ostrożnościami, które byłoby trudno nadzorować.

§. 5.

Za wywłaszczenie, gdy nastąpi stósownie do §fu 4go, zapłacić należy stósowne wynagrodzenie, przyczem trzeba mieć na względzie nie tylko wartość gruntu lub prawa, z którego posiadacza wywłaszczono, lecz także zmniejszenie wartości, któremu ulega część posiadłości gruntowej, jeżeli się ja posiadaczowi zostawia, lub realność uprawniona przedtem do użytkowania.

Gdy zaś ma być uchylone wykonywanie takich praw użytkowania na gruntach pola roboczego, zamiast których uprawnionym do użytkowania będą przez interesowane gminy lub właścicieli gruntów nadane dobrowolnie na innych gruntach takież same prawa użytkowania lub takiej samej wartości, upoważnieni do użytkowania mogą żądać wynagrodzenia za tę zmianę tylko o tyle, o ileby przez nią i tak jeszcze szkodę ponieśli.

§. 6.

O ile posiadacz gruntu, należącego do pola roboczego, nie zostaje wywłaszczony, obowiązany jest pozwolić, aby roboty postanowione dla nadania temu gruntowi stanu, celowi odpowiedniego (np. urządzenie rowów ściekowych lub innych środków do odprowadzenia wody, zalesienie, odarnienie itp.) uskuteczniono a nadto każdy posiadacz obowiązany jest czynić w zupełności zadosyć poleceniom wydanym we względzie przyszłego użytkowania gruntu i produkowania płodów.

Jeżeli te roboty lub polecenia pociągają za sobą trwałe zmniejszenie czystego dochodu z gruntu w porównaniu z jego dotychczasowem użytkowaniem, albo ubytek jakiegoś użytkowania ważnego dla gospodarstwa osoby uprawnionej, osobie tej należy się za to stósowne wynagrodzenie.

Gdy chodzi o osądzenie, czy się należy wynagrodzenie posiadaczowi, mianowicie gruntu leśnego, za ograniczenie jego prawa własności przez uchylenie użytkowania pastwiska lub innego użytkowania albo też formy użytkowania, trzeba mieć wzgląd na okoliczności, czy i o ile dalsze wykonywanie uchylonego użytkowania lub formy użytkowania byłoby zgodne z przepisami ustawy leśnej w ogólności a mianowicie z temi, których przedmiotem jest konserwacya samego lasu.

§. 7.

Przy ustanawianiu wynagrodzeń, wzmiankowanych w §§. 3, 5 i 6, nie trzeba brać w rachubę tych stosunków, co do których jest jasne, że je sprowadzono w celu oparcia na nich roszczeń do większego wynagrodzenia a mianowicie takich rodzajów użytkowania gruntu, które ze względu na wszystkie przeważające okoliczności nie są stanowi rzeczy odpowiednie.

§. 8.

Jeżeli przy dokonywaniu przedsiębiorstwa grunt nie zabrany sposobem wywłaszczenia, do zalesienia którego posiadacz na zasadzie ustawy leśnej był obowiązany, zostaje na koszt przedsiębiorstwa zalesiony (§. 6), natenczas z wynagrodzenia, gdyby temu posiadaczowi gruntu należało się stósownie do postanowień powyższych, potrącić należy na żądanie przedsiębiorcy te koszta, któreby mu sprawiło zalesienie.

§. 9.

Jako przedsiębiorcy robót, które z zastósowaniem ustawy niniejszej wykonane być mają w celu ile możności nieszkodliwego odwrócenia wód górskich, moga występować: Rzad, kraje interesowane, powiaty, gminy i inne osoby interesowane, pojedynczo lub wspólnie.

Przedsiębiorca winien przedstawić proponowane granice pola roboczego i projekt ogólny robót, które maja być wykonane; szczegoły, tyczące się układu i przedstawienia projektu ogólnego, postanowione będą osobnem rozporządzeniem.

§. 10.

Na podstawie projektu ogólnego, Minister rolnictwa w porozumieniu z innymi Ministrami, gdyby byli interesowani, orzeka o publicznej użyteczności zamierzonego przedsiębiorstwa ogólności, jakoteż o tem, czy mianowicie przedstawiony projekt ogólny kwalifikuje się do dalszej pertraktacyi.

§. 11.

Gdy Minister rolnictwa uzna, że projekt ogólny w formie swojej pierwotnej albo w porozumieniu z przedsiębiorca zmienionej, kwalifikuje się do dalszej pertraktacyi, przedsiębiorca winien najprzód uzupełnić go przez dokładne oznaczenie granic pola roboczego, tudzież wszystkich pojedynczych robót, tamże poczynić się majacych a zarazem uzupełnić odpowiednio plan sytuacyjny i przedstawić właściwej Władzy administracyjnej powiatowej, z szczegółowem wymienieniem parcel gruntowych, co do których zamierzone sa środki w §§. 4 lub 6 wzmiankowane, jakoteż osób uprawnionych do użytkowania wody, których prawa będa przez projektowane środki naruszone.

§. 12.

Projekt, uzupełniony w myśl §fu 11go, wystawiony będzie przez Władzę administracyjną powiatowa na widok publiczny w gminie najbardziej interesowanej przez dni najmniej 30. Tamże, jakoteż w innych gminach, gdyby były interesowane, ogłosić należy, sposobem w miejscu używanym, także poczatek i koniec tego terminu, z tem nadmienieniem, że reprezentacyom gmin, jakoteż osobom pojedynczym, pod jakimbadź względem interesowanym, wolno wnosić do Władzy administracyjnej powiatowej w ciągu tego terminu zarzuty, badź przeciw całemu projektowi w ogólności, badź przeciw pojedynczym jego częściom.

Najmniej przez pięć dni tego okresu, które również ogłosić należy, winien przebywać w gminie reprezentant przedsiębiorcy, dla udzielania ustnie wyjaśnień co do wystawionego projektu, gdyby ich żądano.

W ogłoszeniu wyrazić należy nadto dzień i miejsce pertraktacyi komisyjnej co do wystawionego projektu, która się ma odbyć po upływie przerzeczonego terminu trzydziestodniowego.

Treść ogłoszenia zakomunikować należy do rak tym wszystkim, których prawa własności i użytkowania gruntu lub wody maja być dotkniete robotami w projekcie wyłuszczonemi, o ile osoby te sa znane Władzy administracyjnej powiatowej, tudzież — jeżeli projekt dotyka kolej żelazna — także Inspekcyi głównej kolei żelaznych.

§. 13.

Zadaniem pertraktacyi komisyjnej jest przedewszystkiem zupełne wyjaśnienie prawdopodobnego wpływu zamierzonego przedsiębiorstwa na interesa tak ogółu jak i osób prywatnych, poprawienie tego, coby ze względu na dobro publiczne zarzucano, przez odpowiednie zmiany i uzupełnienia w projekcie i nakłonienie do dobrowolnej zgody tych, którzyby czynili zarzuty ze względu na interesa prywatne. Nie cofniete zarzuty przeciw całemu przedsiębiorstwu lub przeciw pewnym jego częściom trzeba wyczerpujaco roztrzasnać i dochodzenia, gdyby były potrzebne, wykonać niezwłocznie, przyzwawszy do tego biegłych.

Zarazem wziać należy pod rozwagę wynagrodzenia, z zamierzonem przedsiębiorstwem połaczone i jeżeliby między przedsiębiorca a uprawnionymi do wynagrodzenia, ugoda nie przyszła do skutku, zbadać wszystkie okoliczności, majace istotne znaczenie do wydania w tej mierze decyzyi. Mianowicie dażyć należy do tego, aby osobom, których prawa użytkowania na gruntach pola roboczego musza być według projektu uchylone, nadane zostały na innych gruntach takież same prawa i takiej samej wartości (§. 5).

Pertraktacya komisyjną ze stronami odbyć należy ustnie, wezwawszy z urzędu biegłych, gdyby to było potrzebne. Należy też spisać protokół całej pertraktacyi, który zawierać ma wszystkie ważniejsze okoliczności rozprawy, mianowicie zawarte umowy, wszelkie wyniki ustnego roztrząśnienia rzeczy, z wyłuszczeniem pobudek za projektem i przeciw niemu przytoczonych, tudzież zbadane okoliczności we względzie wynagrodzeń.

§. 14.

Protokół pertraktacyi, a oraz wszystkie załaczki, przesyła Władza powiatowa, z dołaczeniem swojej opinii, do Władzy administracyjnej krajowej, która wydaje decyzya co do projektu w ogólności i co do jego pojedynczych części a przeto też co do wywłaszczeń, które, celem urzeczywistnienia go, mają być dokonane, jakoteż co do wszelkich robót i połaczonych z niemi wynagrodzeń, z oznaczeniem terminów płatności dla pojedynczych kwot wynagrodzenia i decyzye te przesyła interesowanym za pośrednictwem Władzy powiatowej. Przeciwko decyzyom Władzy krajowej wolno odwołać się do Ministra rolnictwa, który, o ile chodzi o projekt a mianowicie o wywłaszczenia do wykonania go potrzebne, i o wszelkie roboty, orzeka stanowczo, co się zaś tyczy wynagrodzeń z niemi połaczonych, z pozostawieniem wolności udania się na drogę prawa w myśl §fu 15go.

O ileby przedmiot odwołania się wchodził w zakres innych Ministrów, Minister rolnictwa wyda orzeczenie w porozumieniu z interesowanemi Ministrami.

§. 15.

Każdemu, ktoby się niezaspakajał decyzya Ministra rolnictwa co do wynagrodzenia, wolno w ciągu dni trzydziestu od doręczenia decyzyi, żądać sądowego docieczenia i ustanowienia wynagrodzenia, od tego Sądu powiatowego, w którego okręgu leży przedmiot robót, na których opiera się roszczenie do wynagrodzenia.

Docieczenie i ustanowienie wynagrodzenia droga sadowa odbywać się ma z odpowiedniem zastósowaniem przepisów ustawy z dnia 18 lutego 1878 (Dz. u. p. Nr. 30), o wywłaszczaniu w celu budowania kolei żelaznych i utrzymywania na nich ruchu; przepisane jednak w §fie 24 przerzeczonej ustawy układanie i ogłaszanie osobnej listy biegłych ma być do przedmiotów ustawy niniejszej zaniechane.

§. 16.

We względzie ustanawiania wynagrodzenia drogą umowy, składania go w sądzie, jakoteż we względzie pieczy o dobro trzecich osób, które na podstawie służących im praw rzeczowych, domagają się, aby je z wynagrodzenia zaspokojono, stósować należy odpowiednio przepisy ustawy z dnia 18 lutego 1878 (Dz. u. p. Nr. 30).

Do wykonania wywłaszczeń, mających nastąpić na zasadzie ustawy niniejszej, stósować należy odpowiednio także przepisy §§. 35 do 38 przerzeczonej ustawy.

§. 17.

Gdy w toku wykonywania przedsiębiorstwa okażą się potrzebnemi nowe roboty, w projekcie nie przewidziane, Władza administracyjna powiatowa winna co do tychże odbyć z interesowanymi pertraktacyą, poczem zastósowane będą przepisy §fu 14go.

Gdy jednak chodzi o nieprzewidziane w projekcie roszczenia do właścicieli gruntów w myśl §fu 3go, Władza administracyjna powiatowa wyda decyzyą natychmiast w pierwszej a Władza krajowa w drugiej i ostatniej instancyi administracyjnej, z pozostawieniem wolności udania się na drogę prawa, stósownie do §. 15 co do wynagrodzeń z takiemi sprawami połączonych.

§. 18.

Koszta połączone z dokonaniem przedsiębiorstwa, jakoteż wynagrodzeń i wydatków administracyjnych, ponosić ma przedsiębiorca. Na nim ciężą także koszta utrzymania budowy w przyszłości, jeżeli obowiązek utrzymania ich nie będzie w inny sposób uregulowany.

Ustawa niniejsza nie narusza przepisów prawa wodnego, tyczących się pociągania innych do dopłat na wykonanie i utrzymanie budowy.

§. 19.

Jeżeli nie sam Rząd wykonywa przedsiębiorstwo, Władza administracyjna krajowa winna do każdego z osobna przypadku wyznaczyć ukwalifikowane osoby, do doglądania, aby przedsiębiorstwo wykonane zostało w sposób odpowiedni przepisom ustawy niniejszej i zatwierdzonemu projektowi.

Palszy nadzór nad utrzymaniem w dobrym stanie stosunków, zaprowadzonych w celu odwrócenia wody górskiej, należy do technika leśnego, przydanego Władzy administracyjnej dla owego obszaru, albo któremu Władza administracyjna krajowa zadanie to poruczy. Szczególny nadzór nad utrzymaniem w dobrym stanie pewnych budowli poruczyć należy w razie potrzeby technikowi budownictwa rządowego. Technicy ci są upoważnieni domagać się potrzebnej pomocy od zwierzchności gminnej i od Władzy administracyjnej.

§. 20.

Gdyby do dobrego i należytego utrzymania budowy okazały się później potrzebnemi jeszcze dalsze roboty, zastósowane będa do tychże robot przepisy, tyczace się wykonania samejże budowy; jeżeli ze względu na szczupłe stosunkowo rozmiary robot jeszcze potrzebnych, naczelnik krajowy uzna wystawienie projektu w myśl §fu 12go na widok publiczny za zbyteczne, postępowanie odbyć się ma w myśl §fu 17go.

§. 21.

Rekursy w sprawach ustawy niniejszej od decyzyj Władzy administracyjnej lub krajowej, podawać należy do Władzy administracyjnej powiatowej w przeciągu dni 14 od doręczenia decyzyi.

§. 22.

Uszkodzenia robót na ściekach lub innych częściach pola roboczego, jakoteż wykroczenia przeciw wydanym nakazom we względzie postępowania z gruntami, użytkowania ich i produkowania płodów, o ile nie należałoby zastósować w takich razach powszechnej ustawy karnej, karać będą Władze administracyjne grzywnami od £ aż do 200 złotych lub aresztem od jednego aż do 40 dni, a nadto może być zawyrokowany całkowity lub częściowy przepad uzyskanych lub wyprodukowanych płodów.

Gdy przekroczenie połaczone jest ze znaczna szkoda, grzywna może być podwyższona aż do 500 złotych a kara aresztu aż do trzech miesięcy i zarazem może być zawyrokowany nie tylko wzmiankowany przepad płodów, lecz także utrata prawa produkowania.

Gdy winny nie może zapłacić, zmieniać trzeba grzywny na areszt a mianowicie grzywny aż do 5 zł. na areszt 24godzinny a większe, w stosunku po 24 godziny aresztu za każde 5 zł., z ograniczeniem aż do trzech miesięcy.

Grzywny i płody przepadające, czyli dochód z sprzedaży tych ostatnich, obracać należy na utrzymanie budowli i aż do tego czasu ma niemi zawiadywać Władza administracyjna.

§. 23.

Minister rolnictwa w porozumieniu z Ministrem spraw wewnetrznych może czynności urzędowe, w ustawie niniejszej Władzy administracyjnej powiatowej i krajowej przekazane, jakoteż wydawanie decyzyj, jednak z wyłaczeniem Władzy karnej i wykonawczej, poruczyć osobnym komisyom miejscowym lub też krajowym i postępowanie tychże uregulować osobnem rozporządzeniem.

Komisya krajowa może także być ustanowiona do rozpoznania miejscowości, w których przedsiębiorstwa w ustawie niniejszej wzmiankowane, są potrzebne lub pożadane i przedstawiania Rządowi, krajowi lub innym interesowanym, środków stósownych do wykonania przedsiębiorstwa. Komisya taka ma być ustanowiona w każdym razie, gdy sejm ustanowienie jej uchwali i wyznaczy potrzebne fundusze.

Również ustanowiona być ma komisya krajowa, gdy chodzi o wykonanie znacznych lub licznych przedsiębiorstw tego rodzaju.

Przerzeczone komisye mają prawo domagania się od zwierzchności gminnych i Władz administracyjnych pomocy do wykonania obowiązkowych czynno-

ści urzędowych.

Gdy pewne przedsiębiorstwa wymagają, aby komisye krajowe działały w porozumieniu, Minister rolnictwa wydać ma stósowne rozporządzenie, aby interesowane komisye porozumiały się ze sobą pisemnie lub się wspólnie ze sobą naradziły albo członków do odbycia narady wydelegowały.

§. 24.

Komisya krajowa, której przewodniczącym będzie naczelnik krajowy lub zastępca tegoż, przez Rzad wyznaczony, składać się ma:

1. z urzędników administracyjnych i technicznych rzadowych i innych osób,

które Rzad na członków powoła;

2. z członków, których Wydział krajowy do komisyi wydeleguje;

3. z członków, których wydeleguje Rada kultury krajowej, albo, gdzie jej niema, Towarzystwo rolnicze lub leśnicze, przez Ministra rolnictwa do tego powołane.

Jeżeliby przedsiębiorstwo dotykało kolej żelazna, wzmocnić należy komisya krajowa reprezentantem c. k. Inspekcyi głównej kolei żelaznych, którego Minister handlu do tego przeznaczy.

Komisye lokalne tworzyć będzie naczelnik krajowy w każdym z osobna

przypadku stósownie do okoliczności.

§. 25.

O ile ustawa niniejsza będzie zastósowana do wykonania robót, zamierzonych według §fu 3go ustawy z dnia 13 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 31) o zapomogach z funduszów państwa dla Tyrolu z przyczyny powodzi w r. 1882, komisya krajowa, określona w §. 8 tejże ustawy, urzędować będzie także jako komisya krajowa w duchu ustawy niniejszej, z tem zastrzeżeniem, iż w przypadku wzmiankowanym w §. 24, wzmocniona być ma reprezentantem c. k. Inspekcyi głównej kolei żelaznych.

§. 26.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Moim Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych, handlu i sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 30 czerwca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w. Falkenhayn r. w. Pino r. w. Pražák r. w.

118.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 5 lipca 1884,

tyczące się zmiany niektórych urządzeń celniczych w Istryi.

C. k. delegacya portowa, sprawująca służbę cłową w Plominie, zamieniona została na delegacya celniczą, sprawującą służbę portową, c. k. delegacya celnicza w Moszczenicy, sprawująca służbę portową, otrzymała upoważnienia celnicze c. k. komory pomocniczej II klasy a w Gnivicy (okrąg urzędowy poljeński), utworzona została c. k. delegacya cłowa.

Upoważnienia celnicze obu delegacyj w Plominie i Gnivicy sa takie same, jakie służa w ogólności delegacyom cłowym w Istryi istniejącym, na podstawie wykazu c. k. komor i ich upoważnień celniczych (Dz. u. p. z r. 1883 Nr. 10).

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

119.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 15 lipca 1884,

tyczące się podziału powiatu administracyjnego karlińskiego w Czechach, tudzież ustanowienia nowego starostwa w mieście "Hory vinicne" pod Pragą i zwinięcia zarazem starostwa polniańskiego.

Jego c. k. Apostolska Mość Najwyższem postanowieniem z dnia 24 marca b. r. raczył najmiłościwiej zmienić po części podział administracyjny królestwa czeskiego, ogłoszony rozporządzeniem Ministra spraw wewnętrznych z dnia 10 lipca 1868 (Dz. u. p. Nr. 101) i pozwolić, aby teraźniejszy powiat administracyjny karliński podzielony został na dwa powiaty administracyjne: karliński i horskovinicny, tudzież, aby ustanowiono nowe starostwo w mieście Hory vinicne i aby zarazem zwinięto starostwo polniańskie, w ten sposób, że okręgi sądowe karliński i brandyski mają należeć nadal do powiatu administracyjnego karlińskiego a okręgi sądowe horsko-vinicny i gilovski tworzyć mają powiat horsko-vinicny, ze starostwa zaś polniańskiego, które ma być zwinięte, okręgi sądowe polniański i stocki przyłączone być mają do starostwa niemiecko-brodzkiego a okrąg sądowy przybyslawski do starostwa chotieborskiego.

Starostwo horsko-vinicne rozpocząć ma urzędowanie dnia 1 października 1884 a starostwo polniańskie zawiesić swoje czynności z końcem września 1884.

Taaffe r. w.

As a sum of the contract of th

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 22 lipca 1884.

120.

Dokument koncesyjny z dnia 2 czerwca 1884, na kolej żelazną parową od Spielfeldu do Radkersburga.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Slawoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austryacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd.

Gdy uprzywilejowana Spółka kolei południowej podała prośbę o udzielenie jej koncesyi na budowę i utrzymywanie w ruchu kolei miejscowej od stacyi w Spielfeldzie na linii wiedeńsko-tryestyńskiej do Radkersburga, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsiębiorstwa, widzimy się spowodowani nadać rzeczonej Spółce koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56) i z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy uprzywilejowanej Spółce kolei południowej prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako miejscowa ze szlakiem normalnym od stacyi kolei południowej w Spielfeldzie na Mureck do Radkersburga.

(Polnisch.)

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, tyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, tyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;

b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisyi akcyj i obligacyj pierwszorzędnych, tudzież kwitów tymczasowych i wpisu hipotecznego obligacyj pierwszorzędnych, jakoteż od opłat za przeniesienie własności zakupionych

gruntów;

c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego

dokumentu koncesyjnego;

d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Spółka kolei południowej zobowiazuje się rozpoczać budowę kolei natychmiast, ukończyć ja najpóźniej do 1 lipca 1885, gotowa kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rekojmie dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć ma Spółka na żądanie Administracyi państwa kaucyą stósowną w gotówce lub w tych papie-

rach, w których wolno lokować fundusze sieroce.

§. 4.

Do wybudowania tej kolei koncesyonowanej nadaje się Spółce kolei południowej prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiazujących.

Takież samo prawo nadane będzie Spółce do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał potrzebę

wybudowania takich kolei ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinna Spółka kolei południowej do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, jakie ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejacych w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa przepisanych w porządku ruchu kolei żelaznych o ile ze względu na zmniejszenie chyżości największej, ministerstwo handlu uzna to za możliwe, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda mini-

sterstwo handlu.

§. 6.

Gdyby Spółka kolei południowej zamierzała wypuścić w obieg akcye i obligacy z prawem pierwszeństwa kolei miejscowej, na która niniejsza koncesya opiewa, w takim razie tak suma imienna jak formularze akcyj i obligacyj z prawem pierwszeństwa podlegałyby zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Co się tyczy transportów wojskowych i wszelkich obowiązków dla Administracyi wojskowej, postanowienia, jakie kiedykolwiek obowiązywać będą na innych liniach uprzyw. Spółki kolei południowej, stosowane być mają także na kolei miejscowej, niniejszem koncesyonowanej, o ile to da się wykonać ze względu, iż jest to kolej drugorzędna, która z tego powodu uzyskała ułatwienia co się tyczy budowy, urządzenia i ruchu, o czem stanowić będzie ministerstwo handlu.

Spółka zobowiązuje się mieć na względzie przy obsadzaniu posad wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy

z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

Spółka jest nadto obowiązana w razie uruchomienia wojska lub wojny wstrzymać ruch na kolei koncesyonowanej bez pretensyi do wynagrodzenia o tyle i na tak długo, o ile Władza wojskowa uzna to za potrzebne z przyczyny ruchów wojskowych lub jakichkolwiek innych czynności wojennych na drogach publicznych, któreby kolej przecinała.

§. 8.

Koncesya nadaje się z obrona przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9go lit. b) ustawy o koncesyach na koleje zelazne, aż do dnia 31 grudnia 1968,

po upływie zaś tego czasu traci ona moc swoję.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §. 11 lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrząśnieniami politycznemi i finansowemi.

§. 9.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu w każdym czasie, a w tym razie wynagrodzi Spółkę gotówką.

Dla oznaczenia ceny odkupu obliczone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu lat siedmiu przed rzeczywistą chwila odkupu, z tego strącone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych i policzony będzie średni

dochód czysty pozostałych lat pięciu.

Gdyby jednak średni dochód czysty, w ten sposób obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, która potrzebna jest do oprocentowania po 5 od sta i umorzenia kapitału zakładowego imiennego, przez Rząd zatwierdzonego, w przeciągu okresu koncesyjnego, natenczas ta suma roczna uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu. W przerzeczony sposób postąpi się także w tym przypadku, gdyby kolej odkupiona być miała przed upływem siódmego roku ruchu.

Celem wynagrodzenia Spółki, administracya państwa, podług własnego wyboru, albo płacić jej będzie rentę, równająca się powyższym dochodom średnim a względnie najmniejszym, a to z dołu, w ratach półrocznych dnia 1 stycznia i dnia 1 lipca każdego roku aż do upływu okresu koncesyjnego, albo zapłaci jej jednorazowo sumę, odpowiadająca policzalnej, na podstawie oprocentowania po pięć od sta wymierzonej wartości kapitałowej rent rocznych, które od chwili odkupu kolei wypadałoby płacić aż do upływu okresu koncesyjnego.

Suma kapitalu zakładowego rzeczywistego podlega zatwierdzeniu Rządu.

W tym względzie przyjmuje się za zasadę, że oprócz kosztów na sporzadzenie projektów, budowę i urządzenie kolei, jakoteż na zakupienie parku rzeczywiście wykożonych i należycie wykazanych, łacznie z odsetkami interkalarnemi po pięć od sta w ciągu czasu budowy rzeczywiście zapłaconemi, żadne wydatki jakiegobadź rodzaju, mianowicie na zebranie funduszów nie moga być liczone.

Jeżeli jednak w myśl §fu ©go niniejszego dokumentu koncesyjnego wypuszczone będa w obieg za osobnem pozwoleniem Rzadu akcye lub obligacye z prawem pierwszeństwa celem zebrania rzeczywistego kapitału zakładowego, natenczas do ceny odkupu powyżej ustanowionej, wolno doliczyć koszta zebrania kapitału dowodnie poniesione a to najwyżej aż do dziesięć od sta rzeczywistego kapitału zakładowego.

Gdyby po upływie pierwszego roku ruchu jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta stąd poniesione moga być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłata ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia, w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei, niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkiemi do niej należącemi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów.

§. 10.

Gdy koncesya utraci moc swoję i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależytości, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów (§. 9).

Tak wtedy, gdy koncesya moc swoje straci, jak i w razie odkupienia kolei zatrzyma Spółka na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa fundusz zasobowy i należące się jej aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majatku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił ja z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależytości kolejowej.

§. 11.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo polecić komisarzowi dla Spółki kolei południowej ustanowionemu, aby wglądał w zarząd, o ile ten tyczy się kolei niniejszem kon-

cesyonowanej.

Za nadzór nad przedsiębiorstwem kolei niniejszem ustanowiony, Spółka nie jest obowiązana placić do skarbu państwa wynagrodzenia; podobnież uwalnia się Spółkę od przepisanego w Sfie 89ym Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1, z r. 1852), obowiązku co do zwracania nadwyżki kosztów dozoru policyjnego i akcyzowego, jakoteż od obowiązku dostarczania i utrzymywania bezpłatnie lokali urzędowych.

§. 12.

Spółka kolei południowej zobowiązuje się utrzymywać dla kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, oddzielny rachunek budowy i ruchu.

Dla zaradzenia jednak trudnościom, połączonym z osobnem układaniem oddzielnego rachunku wydatków ruchu, pozwala się, aby wydatki ruchu zapisywane były na podstawie średniej sumy z całej sieci kolei południowej podług klucza podlegającego zatwierdzeniu ministerstwa handlu.

§. 13.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia, ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającemi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nie przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sadów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesya i wszystkiemi postanowieniami w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Nasza większa pieczęcia, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia drugiego miesiąca czerwca, w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym czwartym, Naszego

panowania trzydziestym szóstym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

121.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 11 lipca 1884,

tyczące się dalszego używania pocztowych kart oszczędności z wyciśniętym znaczkiem listowym pięciocentowym emisyi 1867 roku.

Rozporządzenie ministeryalne z dnia 19 czerwca b. r., tyczące się wycofania z obiegu znaczków pocztowych emisyi 1867 roku (Dz. u. p. Nr. 108), nie odnosi się wcale do pocztowych kart oszczędności z wyciśniętym znaczkiem listowym pięciocentowym emisyi 1867 roku i przeto tych kart oszczędności, aż do ich zupełnego wyczerpania można używać tak samo jak i kart z wyciśniętym znaczkiem pięciocentowym emisyi 1883 roku.

Termin wycofania z obiegu pocztowych kart oszczędności dawniejszej emisyi

będzie w swoim czasie podany do wiadomości powszechnej.

Pino r. w.

122.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 15 lipca 1884,

tyczące się uregułowania stosunków Dyrekcyi głównej kolei anstryackich rządowych do Inspekcyi głównej kolei anstryackich.

Przywodząc do skutku §. 9 organizacyi zarządu kolei rządowych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, rozporządzeniem ministerstwa handlu z dnia 23 czerwca 1884 (Dz. u. p. Nr. 103) ogłoszonej, wydają się we względzie uregulowania stosunków c. k. Dyrekcyi głównej kolei austryackich rządowych do c. k. Inspekcyi głównej kolei austryackich, następujące przepisy:

§. 1.

Z zakresu działania Inspekcyi głównej kolei austryackich, ustanowionego rozporządzeniem ministerstwa handlu z dnia 26 sierpnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 116) odpadają w stosunkach służbowych tejże do Dyrekcyi głównej kolei austryackich rządowych wszelkie czynności urzędowe i sprawy, które w Porządku ruchu kolei żelaznych z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852) lub w innych ustawach nie są wyraźnie Inspekcyi głównej zastrzeżone także w obec kolei rządowych i stósownie do §fu 8go przerzeczonej organizacyi nie zostają w związku z przestrzeganiem bezpieczeństwa i porządku ruchu na kolejach żelaznych.

W szczególności Inspekcya główna nie ma się zajmować badaniem i nadzo-

rowaniem zarządu ekonomicznego Dyrekcyi głównej.

§. 2.

Stósownie do §fu 8go organizacyi zarządu kolei rządowych do Inspekcyi głównej należy i nadal:

a) nadzór nad konserwacyą linij kolejowych i przynależytości;

b) nadzór nad utrzymywaniem w dobrym stanie środków do ruchu;

c) nadzór nad ruchem pod względem technicznym, nad sygnalizacyą i obrotem transportów, tudzież

d) nadzór nad urzędnikami i sługami kolejowemi w myśl Porzadku ruchu na kolejach żelaznych.

§. 3.

Dyrekcya główna, o ile w pewnym przypadku nie ma odwołać się do decyzyi Ministra handlu (§. 16 organizacyi zarządu kolei rządowych), ma prawo decydowania imieniem Ministra handlu w sprawach tyczących się wykonania budowy, które podług istniejących przepisów, mianowicie rozporządzeń z dnia 25 stycznia 1879 (Dz. u. p. Nr. 19) i z dnia 29 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 59) były dotychczas ministerstwu handlu a względnie Inspekcyi głównej zastrzeżone, zarządzania, aby przepisane do tego komisye zostały zwołane i odprawione, tudzież nadzorowania robót budowniczych tak na liniach budujących się jak i na tych, na których ruch się odbywa.

W owych komisyach ma jednak uczęstniczyć tak jak dotąd reprezentant Inspekcyi głównej, przeto przed odprawieniem komisyi odnośne akta i plany projektów trzymać należy w pogotowiu przez dni 14, aby Inspekcya główna

mogła je przejrzeć.

Dyrekcya główna przesyłać będzie Inspekcyi głównej do zaopiniowania plany budowy, do których zastósowano nowy rodzaj konstrukcyi lub nowy system i udzielać jej będzie do zachowania w archiwum celem utrzymania w ewidencyi urządzeń kolejowych austryackich kolei żelaznych po jednej kopii planów wykonania urządzeń stacyjnych i torowych, jakoteż wszystkich innych urządzeń do ruchu na nowych liniach kolejowych.

Plany takich urządzeń, znajdujące się w archiwie Inspekcyi głównej, winna Dyrekcya główna w pierwszych miesiącach każdego roku uczynić zgodnemi z rzeczywistym stanem rzeczy przez wyrysowanie zmian, które w ciągu poprze-

dniego roku nastapily.

Dyrekcya główna jest nadto upoważniona zaprowadzać i przyzwalać na zaprowadzenie w ruchu handlowym i technicznym, odpowiednio do zachodzących stosunków a według okoliczności po zasiągnieciu przyzwolenia Ministra handlu, wszelkich takich wyjatków i ułatwień, co do których w istniejących przepisach a mianowicie w regulaminie ruchu kolei żelaznych z dnia 10 czerwca 1874 (Dz. u. p. Nr. 75), w Zasadach przepisów służby obrotowej na kolejach żelaznych do ruchu normalnego (rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 18 października 1876, l. 30084), w rozporządzeniu ministerstwa handlu z dnia 12 marca 1879 (Dz. u. p. Nr. 38), tyczącem się ogłaszania refakcyj i wszelkich innych ulg w obrocie towarowym na kolejach żelaznych, w rozporządzeniu ministerstwa handlu z dnia 31 grudnia 1879 (Dz. u. p. Nr. 3), którem powyższe rozporządzenie z dnia 12 marca 1879 (Dz. u. p. Nr. 38) zostało zniesione, tudzież w Zasadach przepisów ruchu na kolejach miejscowych (rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 1 sierpnia 1883, l. 24932) itd. decyzya zastrzeżona jest ministerstwu handlu a względnie Inspekcyi głównej; Dyrekcya główna winna jednak, o ile co innego nie jest przepisane, w każdym z osobna przypadku zawiadomić odręcznie Inspekcya główną o wydanych zarządzeniach.

Również komunikować należy Inspekcyi głównej wcześnie porządki kursów, ułożone po poprzedniem zniesieniu się z zarządem pocztowym, taryfy dla obrotu pasażerskiego i towarowego razem z odnośnemi obwieszczeniami i dodatkami,

rozkazy służbowe zawierające zarządzenia co do taryf, tudzież przyzwolenia na refakcye i wszelkie inne ulgi w obrocie towarowym, które nie są ogłaszane a

w których także prywatne Spółki kolejowe są interesowane.

Podobnież komunikować należy Inspekcyi głównej umowy z krajowemi lub zagranicznemi zarządami kolejowemi, tyczące się w ogóle oznaczania drogi, podziałów obrotu lub spraw taryfowych, tudzież tabelle udziałowe, jakoteż wszelkie takie refakcye, które tyczą się tylko kolei rządowych i według decyzyi, przez Dyrekcyą główną wydanej nie mają być ogłoszone.

§. 4.

Wszystkie sprawy kolei żelaznych, które mają być regulowane według wspólnych przepisów dla wszystkich kolei austryackich, będą traktowane w ministerstwie handlu a względnie przez Inspekcyą główną; jednakowoż w przypadkach takich trzeba wprzód zasiągnąć zdania Dyrekcyi głównej.

§. 5.

Przepisy powyższe nabywają mocy od dnia 1 sierpnia 1884.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 26 lipca 1884.

123.

Patent cesarski z dnia 22 lipca 1884, tyczący się zwołania sejmu krajowego vorarlberskiego.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, slawoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austryacki; wielki książę toskański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyjski, kraiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacencki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski, uksiążęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohennemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd., pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchyi; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm krajowy vorarlberski zostaje zwołany na dzień 11 sierpnia do miejsca na jego zebrania ustawa przepisanego:

(Polnisch.)

Dan w Ischlu dnia dwudziestego drugiego lipca w roku tysiąc ośmset ośmdziesiątym czwartym, Naszego panowania trzydziestym szóstym.

Franciszek Józef r. w.

Falkenhayn r. w.

Taaffe r. w. Pražák r. w. Ziemiałkowski r. w. Conrad r. w.

Conrad r. w. Welsersheimb r. w. Dunajewski r. w. Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXXIX. - Wydana i rozesłana dnia 31 lipca 1884.

124.

Traktat z dnia 19 stycznia 1884,

z księstwem liechtensteinskiem, tyczący się zarządu sprawiedliwości w tem księstwie.

(Zawarty w Dreznie dnia 19 stycznia 1884, przez Jego c. i k. Apostolską Mość ratyfikowany w Schönbrunnie dnia 22 czerwca 1884, ratyfikacye wymieniono w Wiedniu dnia 26 czerwca 1884).

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki:

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Slawoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austryacki; Wielki Książę Krakowski; Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. wiadomo czynimy:

Gdy przez Naszego pełnomocnika i pełnomocnika księcia panującego na Liechtensteinie zawarty został w Wiedniu dnia 19 stycznia 1884 Traktat, tyczący się zarządu sprawiedliwości w księstwie liechtensteinskiem następującej osnowy:

Najjaśniejszy Cesarz austryacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski, tudzież

72

Jego Wysokość ksiażę panujący liechtensteinski zamierzywszy zawrzeć z sobą Traktat, tyczący się zarządu sprawiedliwości w księstwie liechtensteinskiem, mianowali do tego Swymi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz austryacki, Król czeski itd. i Król Apostolski we-

gierski:

JMPana Władysława Szögyény-Marich Magyar-Szögén i Szolgaegyhaza, Swego tajnego radcę, szambelana i naczelnika sekcyjnego w ministerstwie cesarskiego domu i spraw wewnętrznych,

Jego Wysokość ksiażę panujący liechtensteinski:

JMPana hrabiego Westphalena,

którzy, przejrzawszy pełnomocnictwa swoje i znalazłszy je w należytym porządku, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł I.

C. k. Sad krajowy wyższy dla Tyrolu i Vorarlbergu będzie wykonywał nadal w dotychczasowym sposobie czynności trzeciej instancyi do interesów prawnych księstwa liechtensteinskiego w sprawach cywilnych i karnych, poruczone mu dekretem nadwornym z dnia 13 lutego 1818 Z. u. s. Nr. 1418.

Artykuł II.

C. k. Rzad austryacki będzie w miarę potrzeby udzielał podlegającym sobie urzędnikom sądowym urlopy na czas pełnienia służby w księstwie liechtensteinskiem a mianowicie wstępującym w służbę księstwa liechtensteinskiego, albo wysłanym przez swoich przełożonych do objęcia czasowo posady urzędnika sądowego księstwa liechtensteinskiego, lub też, w razie utworzenia kolegium sędziowskiego w księstwie liechtensteinskiem mającym współdziałać w takiem kolegium.

Artykuł III.

Rząd księstwa liechtensteinskiego będzie zwracał koszta, które wynikną z zastósowania na jego rzecz postanowień niniejszego Traktatu.

Do kosztów tych zaliczają się:

1. Wynagrodzenie ryczałtowe, które obadwa Rządy za wspólna zgodą postanowią na pokrycie wydatków biurowych c. k. Śądu krajowego wyższego w Innsbrucku.

2. Nadwyżka wydatków, na która c. k. Rzad austryacki będzie wystawiony w tym razie, gdy w skutek udzielenia urlopów w myśl Artykułu II niniejszego Traktatu, potrzebni będa w Austryi zastępcy na miejsce urzędników otrzymuja-

cych urlop.

3. Dopłata do emerytury należącej się od c. k. Rządu austryackiego urzędnikowi sądowemu, opatrzonemu urlopem dla wstapienia do służby sprawiedliwości w księstwie liechtensteinskiem, która to dopłata stanowić ma część emerytury, odpowiednią czasowi służby sądowej w księstwie liechtensteinskiem, stopniowi służbowemu jaki urzędnik w ciągu tego czasu miał w Austryi, jakoteż płacom, połaczonym z tym stopniem służbowym.

Artykuł IV.

Traktat niniejszy zawiera się na lat pięć, nabędzie zaś mocy w miesiac po wymianie ratyfikacyj.

Gdy jedna ze Stron rokujacych nie wypowie tego Traktatu na dwanaście miesięcy przed upływem rzeczonego okresu, będzie on obowiązywał nadal aż do upływu roku od chwili, w której zostanie wypowiedziany.

Artykuł V.

Ratyfikacye Traktatu niniejszego wymienione będą w Wiedniu jak można najrychlej.

W dowód czego Pełnomocnicy Stron rokujacych podpisali Traktat niniejszy

i wycisneli na nim swoje pieczęci.

Działo się w Wiedniu, dnia 19 stycznia 1884.

(L. S.) Hrabia Westphalen r. w.

(L. S.) Szögyény r. w.

Tedy po zbadaniu wszystkich postanowień tego Traktatu, potwierdziliśmy go i przyrzekamy cesarskiem i królewskiem słowem Swojem za Siebie i za Swoich następców, że go w całej osnowie zachowywać wiernie będziemy i zachowywać każemy.

W dowód czego podpisaliśmy własnoręcznie dokument niniejszy i rozkazaliśmy wycisnąć na nim Naszą cesarską i królewską pieczęć.

Działo się w Schönbrunnie dnia 22 miesiąca czerwca w roku pańskim tysiąc ośmset ośmdziesiątym czwartym, Naszego panowania trzydziestym szóstym.

Franciszek Józef r. w.

Hrabia Gustaw Kálnoky r. w.

Z najwyższego rozkazu Jego c. i k. Apostolskiej Mości:
Franciszek **Riedl Riedenau** r. w.
c. i k. radca nadworny i ministeryalny.

Traktat powyższy, zatwierdzony przez obie Izby Rady państwa, ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 19 lipca 1884.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

125.

Rozporządzenie ministerstwa rolnictwa z d. 11 lipca 1884,

tyczące się przypuszczania do egzaminu kandydatów do służby technicznej w zarządzie lasów rządowych.

Ku uzupełnieniu rozporządzeń ministerstwa rolnictwa z dnia 13 lutego 1875, §. 2 (Dz. u. p. Nr. 9) i z dnia 4 lutego 1883 (Dz. u. p. Nr. 16) stanowi się, że aspiranci służby leśnej rządowej, którzy, począwszy od lipca 1885, skończą c. k. szkołę główną rolniczą, chcąc zdawać egzamin do służby technicznej w zarządzie lasów rządowych, winni oprócz dowodów tamże przepisanych, złożyć dowód, jako uczęszczali w rzeczonej szkole głównej na wykłady systemu leśnego regulacyi dzikich potoków i zdali przed docentem z dobrym skutkiem egzamin z tego przedmiotu. Wynik tego egzaminu będzie zapisany w świadectwie, tyczącem się drugiego teoretycznego egzaminu rządowego.

W myśl pierwszego ustępu §fu 5go rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27 lipca 1883 (Dz. u. p. Nr. 137), postanowienia te obowiązują także aspirantów

do służby leśnej przy Władzach administracyjnych.

Falkenhayn r. w.

126.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 28 lipca 1884,

o rozszerzeniu upoważnień celniczych c. k. komory pomocniczej II klasy w Fazanie.

C. k. komora pomocnicza II klasy w Fazanie w Istryi, okrąg urzędowy poljeński, opatrzona została upoważnieniami celniczemi komory pomocniczej I klasy.

To rozszerzenie jej atrybucyj nabywa mocy od dnia 1 sierpnia 1884.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XL. — Wydana i rozesłana dnia 7 sierpnia 1884.

127.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 8 lipca 1884, tyczące się składania opłaty stęplowej od podań z Bośnii i Hercog owiny nadsyłanych w formie telegramów.

We względzie składania opłaty stęplowej od podań do Władz, urzędów itd. tutejszego obszaru monarchyi, oddawanych w formie telegramów w urzędach telegraficznych bośniackich i hercogowińskich, tudzież od tych podań, które w formie telegramów oddane w urzędach telegraficznych tutejszego obszaru monarchyi, wystósowane są do Władz, urzędów itd. bośniackich i hercogowińskich, stósować należy odpowiednio przepisy rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 19 kwietnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 42), według którego odpowiednią kwotę stęplu dołączać można do podania później wniesionego także w gotówce zamiast w znaczkach stęplowych.

Dunajewski r. w.

128.

Ustawa z dnia 11 lipca 1884,

o przyczynieniu się ze strony skarbu państwa do kosztów regulacyi rzeki Glan w Karyntyi.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Do pokrycia kosztów regulacyi rzeki Glan, która według ustawy krajowej dla Karyntyi ma być wykonana, 195.000 zł. wynoszących, przyczyni się skarb (Polnisch.)

państwa kwota 58.500 zł. Kwota ta wniesiona będzie do funduszu, na wykonanie regulacyi przeznaczonego w równych ratach rocznych w ciągu okresu budowy.

Zasiłek ten zawiera w sobie dopłaty, do których Rząd mógłby być obowiązany jako mieszkaniec przyległy lub strona interesowana.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Memu Ministrowi rolnictwa i Memu Ministrowi skarbu.

Ischl, dnia 11 lipca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w. Falkenhayn r. w. Dunajewski r. w.

129.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 27 lipca 1884,

objaśniające ustęp 2gi Sfu 16go przepisu wykonawczego do powszechnej taryfy cłowej.

W porozumieniu z c. k. ministerstwem spraw wewnetrznych i handlu, tudzież z c. k. Rządem król. węgierskim stanowi się, że przez piększydła, których obrót w ustępie 2gim §fu 16go przepisu wykonawczego do powszechnej taryfy cłowej (Dz. u. p. Nr. 49 z r. 1882) jest ze względów policyjno-lekarskich ograniczony, rozumieć się mają tylko te piększydła, które w napisach, etykietach, obwinięciach, ogłoszeniach itp. są podawane za skuteczne do usunięcia wad piękności (nieczystości skóry, piegów, plam wątrobianych, łysiny itp.) i przeto mają uchodzić za środki lekarskie.

Przepisane w powyższem rozporządzeniu ograniczenie obrotu co do przyrządzonych lekarstw nie stosuje się do bandażów chirurgicznych i medycznych, bez względu, czy są chemicznie przyrządzone czy impregnowane.

Dunajewski r. w.

130.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 28 lipca 1884,

tyczące się udzielenia zapomóg z funduszów państwa okolicom Galicyi, Lodomeryi i Krakowskiego powodziami dotkniętym.

Na zasadzie §fu 14go ustawy zasadniczej państwa z dnia 21 grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 141), postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Upoważniam Rząd Mój, aby celem poratowania podupadłej ludności owych okolic Mego królestwa galicyjsko-lodomeryjskiego i Wielkiego księstwa krakow-

skiego, które powódź w miesiącu czerwcu b. r. nawiedziła, wydał z funduszów państwa zasiłki w miarę rzeczywistej potrzeby aż do sumy 800.000 zł.

§. 2.

Rząd użyć może części tej sumy w kwocie 440.000 zł. na zapomogi niezwrotne a częścią w kwocie 60.000 zł. pokryć koszta zakupu soli spiżowej dla podupadłych gospodarzy wiejskich na utrzymanie bydła i ochronienie go od chorób zaraźliwych.

Także tej części w kwocie 60.000 zł. gospodarze wiejscy solą obdarzeni nie

będą obowiazani zwrócić.

§. 3.

Część w kwocie 300.000 zł. wydana być może z funduszów państwa jako zaliczka bezprocentowa celem kupienia zboża na zasiew ozimy dla podupadłych gospodarzy wiejskich pod tym warunkiem, że fundusz krajowy weźmie na siebie odpowiedzialność za zwrót całkowitej zaliczki w sumie 300.000 zł.

§. 4.

Zaliczki zwrócone być mają w sześciu ratach rocznych, począwszy od 1 stycznia 1886.

§. 5.

Dokumenty prawne, podania i protokoły, tyczące się udzielonych zapomóg

i zaliczek, są wolne od stępli i opłat.

O ileby Wydział krajowy uznał za potrzebne zarządzić hipoteczne zabezpieczenie zaliczek danych pojedynczym gospodarzom wiejskim pod odpowiedzialnościa funduszu krajowego, nie będzie pobierana opłata od takiego zabezpieczenia.

§. 6.

Zaległe raty zaliczek ściągane będą od tych, którzy je otrzymali, porządkiem administracyjnym.

§. 7.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia, które nabywa mocy od dnia ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Ischl, dnia 28 lipca 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w. Ziemiałkowski r. w. Falkenhayn r. w. Pražák r. w. Conrad r. w. Welsersheimb r. w. Dunajewski r. w. Pino r. w.

131.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 1 sierpnia 1884,

zawierające wyjaśnienie do rozporządzenia z dnia 14 marca 1884 (Dz. u. p. Nr. 34), urządzającego sprzedaż w aptekach bez przepisu lekarskiego.

Ponieważ przepisy rozporzadzenia ministerstwa spraw wewnetrznych z dnia 14 marca b. r. (Dz. u. p. Nr. 34), mianowicie we względzie wyłączenia pewnych lekarstw od sprzedaży w aptekach bez przepisu lekarskiego, niewłaściwie zostały pojete, przeto wydaja sie następujące wyjaśnienia do powyższego rozporządzenia:

1. Przerzeczone rozporządzenie nie tyczy się tych wytworów leczniczych i przetworów farmaceutycznych, co do przyrządzania których niema szczególnych przepisów w farmakopei z r. 1869 a względnie w Dodatku do tejże z r. 1878 i które nie są oznaczone krzyżykiem ani w farmakopei, ani w obowiązującym pod porę cenniku lekarstw a oraz nie są podług nazw wymienione w wykazie dawek największych do cennika lekarstw przydanym i przedmioty te nie są wyłączone od sprzedaży w aptekach bez przepisu lekarskiego.

Nie podlega więc bynajmniej zarzutowi wydawanie bez przepisu lekarskiego Acetum i Oxymel Scillae, Emplastrum cantharidum, Oleum hyoscyami foliorum coctum, Spiritus sinapis, Pilulae laxantes, Pulvis Doveri, Trochisci Ipecacuanhae i Santonini itd., o ile przedmioty te zrobione są ściśle podług przepisów, które

podaje Pharmacopoea austriaca editio VI.

2. Również wolno sprzedawać bez przepisu lekarskiego kwas karbolowy i inne przedmioty w wykazie dawek największych wymienione, np. Cuprum sulfuricum, Zincum sulfuricum, o ile nie mają być użyte jako lekarstwa, lecz bądź same, bądź rozpuszczone lub z czemś zmięszane, jedynie jako środek odwietrzający, jednakowoż naczynie powinno być opatrzone sygnaturą "Do odwietrzania" o tem ich przeznaczeniu ostrzegającą.

3. Pozwala się wydawać bez przepisu lekarskiego chloroform w postaci maści lub balsamu; wszakże ilość chloroformu nie powinna wynosić więcej nad

20 od sta całej mieszaniny.

4. Co do środków leczniczych nie wymienionych w farmakopei austryackiej, w cenniku lekarstw i w wykazie dawek największych, trzymać się należy przy ich wydawaniu ściśle przepisów §§. 16 i 17 dekretu kancelaryi nadwornej z dnia 3 listopada 1808, l. 16135.

5. Do wydawania leków dla zwierząt, rozporządzenie ministeryalne z dnia

14 marca b. r. (Dz. u. p. Nr. 34) nie stósuje się wcale.

Taaffe r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLI. – Wydana i rozesłana dnia 13 sierpnia 1884.

132.

Patent cesarski z dnia 8 sierpnia 1884, tyczący się zwołania sejmu krajowego galicyjsko-lodomeryjsko-krakowskiego.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, slawoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austryacki; wielki książę toskański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyjski, kraiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacencki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski, uksiążęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohennemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd., pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchyi; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm krajowy królestwa Galicyi i Lodomeryi oraz Wielkiego księstwa krakowskiego postanowieniem Naszem z dnia 14 października 1883 odroczony, zwołuje się na dzień 2 września 1884 do sprawowania znowu czynności.

(Polnisch.)

Dan w Ischlu dnia ósmego sierpnia w roku tysiąc ośmset ośmdziesiątym czwartym, Naszego panowania trzydziestym szóstym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w. Pražák r. w.

Ziemiałkowski r. w. Conrad r. w. Dunajewski r. w.

Falkenhayn r. w. Welsersheimb r. w. Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLII. — Wydana i rozesłana dnia 15 sierpnia 1884.

133.

Dokument koncesyjny z dnia 2 lipca 1884, na kolej żelazną parową z Fehringu do Fürstenfeldu.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Slawoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austryacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd.

Gdy Juliusz Krepesch, Ludwig Kranz i Jan Dettelbach w Gradcu podali prośbę o udzielenie im koncesyi na budowę i utrzymywanie w ruchu kolei miejscowej od stacyi w Fehringu na kolei zachodniej węgierskiej do Fürstenfeldu, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsiębiorstwa, widzimy się spowodowani nadać proszącym koncesya niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56) i z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy koncesyonaryuszom prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako miejscowa ze szlakiem normalnym od stacyi w Fehringu na kolei zachodniej węgierskiej do Fürstenfeldu z koleją podjazdową do tamtejszej skarbowej fabryki tytoniu.

(Polnisch.)

§. 2.

Kolei, na która wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia sie na-

stepujace ulgi:

a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, tyczacych się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, tyczacych się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;

b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisyi akcyj (zakładowych i pierwszorzędnych), tudzież kwitów tymczasowych, jakoteż od opłat za przeniesienie

własności zakupionych gruntów;

c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego

dokumentu koncesyjnego;

d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Koncesyonaryusze obowiązani są rozpocząć budowę kolei w §. 1 wzmiankowanej natychmiast, ukończyć ją najpóźniej w przeciągu dwóch lat, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rekojmie dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć maja koncesyonaryusze kaucya w sumie tysiac (1.000) złotych w tych papierach, w któ-

rych wolno lokować fundusze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być

może za przepadła.

Kaucya — wyjąwszy ten przypadek — zwrócona być powinna w ciągu trzydziestu dni po otwarciu ruchu na kolei koncesyonowanej.

§. 4.

Do wybudowania tej kolei koncesyonowanej, jakoteż mającej się wybudować wzmiankowanej w §. 1 kolei podjazdowej do skarbowej fabryki tytoniu w Fürstenfeldzie, nadaje się koncesyonaryuszom prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszom do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał

potrzebę wybudowania takich kolei ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinni koncesyonaryusze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, jakie ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa przepisanych w porządku ruchu kolei żelaznych o ile ze względu na zmniejszenie chyżości największej, ministerstwo handlu uzna to za możliwe, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda ministerstwo handlu.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które tenże ustanowi, Spółki akcyjnej, która wchodzi we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszów.

Wypuszczenie obligacyj pierwszorzędnych jest wzbronione.

Natomiast upoważnia się koncesyonaryuszów do wypuszczenia w obieg akcyj pierwszorzędnych, które oprocentowane i umorzone być mają pierwej niż akcye zakładowe, w sumie najwięcej aż do sześćset pięć tysięcy (605.000) złotych.

Dywidenda, należąca się akcyom pierwszorzędnym, zanim akcye zakładowe nabędą prawa do pobierania dywidendy, nie może wynosić więcej nad pięć (5) od sta.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obrębie okresu koncesyjnego

podług planu podlegającego zatwierdzeniu Rzadu.

Statut Spółki, jakoteż formularze na akcye zakładowe i akcye pierwszorzędne, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Transporty wojskowe przewożone być musza po cenach taryfowych zniżonych, a to stósownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na kolei zachodnio-węgierskiej kiedykolwiek obo-

wiazywać beda.

Postanowienia te stosowane beda także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko gdy podróżuja kosztem skarbu, lecz także gdy jada po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sadów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Koncesyonaryusze zobowiazuja się przystapić do zawartej przez spółki kolei austryackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyj dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystąpienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem pomagania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych

na kolejach żelaznych.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei koncesyonowanej jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwolonemi ułatwieniami a orzeka o tem ministerstwo handlu.

Koncesyonaryusze zobowiazują się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

Koncesya nadaje się z obrona przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, na lat dziewięćdziesiat (90), licząc od dnia dzisiejszego, po upływie zaś tego czasu traci ona moc swoję.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §. 11 lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrząśnieniami politycznemi i finansowemi.

§. 9.

Ruch na kolei koncesyonowanej będzie utrzymywał Rząd na rachunek koncesyonaryuszów.

Warunki utrzymywania ruchu określone będą w umowie, którą Rząd zawrze z koncesyonaryuszami.

§. 10.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu w każdym czasie, a w tym razie wynagrodzi Spółkę gotówką.

Dla oznaczenia ceny odkupu obliczone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu lat siedmiu przed rzeczywistą chwilą odkupu, z tego strącone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych i policzony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

Gdyby jednak średni dochód czysty, w ten sposób obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, która potrzebna jest do oprocentowania po 5 od sta i umorzenia kapitału zakładowego imiennego, przez Rząd zatwierdzonego, w przeciągu okresu koncesyjnego, natenczas ta suma roczna uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.

W przerzeczony sposób postąpi się także w tym przypadku, gdyby kolej odkupiona być miała przed upływem siódmego roku ruchu.

Celem wynagrodzenia Spółki, administracya państwa, podług własnego wyboru, albo płacić jej będzie rentę, równającą się powyższym dochodom średnim a względnie najmniejszym, a to z dołu, w ratach półrocznych dnia 1 stycznia i dnia 1 lipca każdego roku aż do upływu okresu koncesyjnego, albo zapłaci jej jednorazowo sumę, odpowiadającą policzalnej, na podstawie oprocentowania po pięć od sta wymierzonej wartości kapitałowej rat rocznych, które od chwili odkupu kolei wypadałoby płacić aż do upływu okresu koncesyjnego.

Suma kapitału zakładowego rzeczywistego podlega zatwierdzeniu Rządu.

Gdyby po upływie pierwszego roku ruchu jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta stąd poniesione

moga być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłata ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia, w posiadanie wolne od cieżarów i używanie kolei, niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkiemi do niej należacemi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobowe z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były całkiem lub cześciowo użyte, stósownie do swego przeznaczenia.

§. 11.

Gdy koncesya utraci moc swoje i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od cieżarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależytości, liczac tu także park wozowy i zapasy materyałów, jakoteż funduszów zasobowych i obrotowych, z kapitału zakładowego utworzonych, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już całkiem lub cześciowo użyte, stósownie do swego przeznaczenia.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoje straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 10), zatrzymaja koncesyonaryusze na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa fundusz zasobowy i należące się im aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majatku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił ich z tym wyraźnym dodatkiem, że nie maja stanowić przynależytości kolejowej.

§. 12.

Rzad ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i urządzenia ruchu sa we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Ze względu na to, że w myśl §. 10 służy Rzadowi prawo odkupienia kolei, koncesyonaryusze obowiazani sa przedstawić Rzadowi do zatwierdzenia umowy, tyczące się budowy i dostaw. Rzad ma także prawo wydelegowania komisarzy do wglądania w zarząd, a mianowicie wydelegowania na koszt koncesyonaryuszów komisarzy, którzyby w sposób, jaki uznają za stósowny, czuwali nad tem, by kolej wybudowana została zgodnie z projektem i umowami.

Komisarz przez Rząd ustanowiony, ma prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi, przedstawiającej dyrekcyą Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach, ile razy uzna to za potrzebne i zawieszania wszelkich takich uchwał i zarządzeń, któreby się ustawom lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru.

Za nadzór niniejszem ustanowiony, koncesyonaryusze nie są obowiązani płacić skarbowi państwa wynagrodzenia. Również uwalnia się koncesyonaryuszów od przepisanego w Sfie 89ym Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852) obowiązku wynagradzania nadwyżki kosztów dozoru policyjnego i akcyzowego, jakoteż od obowiązku wystawienia bezpłatnie i utrzymywania lokali urzędowych.

76

§. 13.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia, ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającemi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nie przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkiemi postanowieniami w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia drugiego miesiąca lipca, w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym czwartym, Naszego pano-

wania trzydziestym szóstym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIII. — Wydana i rozesłana dnia 19 sierpnia 1884.

134.

Traktat z dnia 2 kwietnia 1884,

pomiędzy monarchyą austryacko-węgierską a cesarstwem rossyjskiem, tyczący się zaprowadzenia bezpośredniej korespondencyi.

(Zawarty w St. Petersburgu dnia 2 kwietnia 1884, ratyfikowany przez Jego c. i k. Apostolską Mość dnia 25 maja 1884, ratyfikacye wzajemne wymienione zostały w St. Petersburgu dnia 9 lipca 1884.)

Nos Franciscus Josephus Primus,

divina favente clementia Austriae Imperator;

Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae, superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Posteaquam a Plenipotentiario Nostro et illo Majestatis Suae, Imperatoris Russiae praevie collatis consiliis conventio eum in finem, ut inter tribunalia territorii judiciali Leopolitanis et Cracoviensis, atque illa territorii judicialis Varsoviensis Commercium literarum mutuum introducatur, Petropoli die secunda mensis Aprilis anni currentis inita et signata fuit, tenoris sequentis:

(Polnisch.)

Pierwopis.

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohème etc. et Roi Apostolique de Hongrie, et

Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies, désirant faciliter et régler la correspondance entre lés tribunaux des arrondissements judiciaires de Lemberg et de Cracovie d'un côté et ceux de l'arrondissement de Varsovie de l'autre, dans les affaires civiles et pénales, ont résolu d'un commun accord, de conclure dans ce but une Convention et ont nommé à cet effet pour leurs Plenipotentiaires savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche:

Son Conseiller Intime Actuel. Comte de Wolkenstein-Trostburg, Son Ambassadeur Extraordinaire et Plénipotentiaire près Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies, et

Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies:

Son Conseiller Privé Actuel Secrétaire d'Etat Nicolas de Giers, Son Ministre des Affaires Etrangères, —

lesquels après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs respectifs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article I.

Les tribunaux et les ministères publics — des arrondissements de Lemberg et de Cracovie d'un côté et les tribunaux et les ministères publics de l'arrondissement judiciaire de Varsovie de l'autre corresponderont dorénavant — sans intervention diplomatique pour toutes les réquisitions, en matière civile

Przekład.

Najjaśniejszy Cesarz austryacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski, tudzież

Najjaśniejszy Cesarz wszech Rossyj, pragnąc ułatwić i urzadzić korespondencya w sprawach cywilnych i karnych pomiedzy Sadami, w okregach Sadów krajowych wyższych, lwowskiego i krakowskiego, istniejącemi z jednej a Sadami okregu jurysdykcyi warszawskiej z drugiej strony, postanowili za wspólną zgodą zawrzeć w tym względzie traktat i mianowały pełnomocnikami swymi do tego, jakoto:

Najjaśniejszy Cesarz austryacki:

Swego rzeczywistego Radce tajnego hrabiego Antoniego Wolkensteina-Trostburga, Swego nadzwyczajnego Ambasadora i Pełnomocnika przy dworze Najjaśniejszego Cesarza Rossyj, a

Najjaśniejszy Cesarz wszech Rossyj:

Swego rzeczywistego Radce tajnego Mikołaja Giersa, Ministra spraw zewnetrznych, -

którzy, okazawszy sobie nawzajem swoje pełnomocnictwa i znalazlszy je w dobrej i należytej formie, zgodzili się na następujące artykuły:

Artykul I.

Sądy i prokuratorye rządowe w okręgach c. k. Sadów krajowych wyższych lwowskiego i krakowskiego istniejące z jednej strony, tudzież Sądy i prokuratorye rządowe okręgu jurysdykcyi warszawskiej z drugiej strony, korespondować będą odtąd ze sobą bez pośrednictwa Władz dyplomatycznych, co do et pénale, en tant qu'elles ne tombent wszelkich żądań, tyczących się pomocy Convention d'extradition du 3./15. Octobre 1874.

Article II.

Seront admis au droit de correspondance directe du côté de l'Autriche: les Cours d'Appel (Oberlandesgerichte) de Lemberg et de Cracovie, les cours de première instance, savoir: les tribunaux provinciaux (Landesgerichte) de Lemberg, de Cracovie et de Czernowitz, et les tribunaux de district (Kreisgerichte) de Przemyśl, de Złoczów, de Sambor, de Tarnopol, de Stanislau, de Kolomea, de Tarnów, de Rzeszów, de Neu-Sandec et de Wadowice, enfin les tribunaux d'arrondissement (Bezirksgerichte) ressortissants aux cours précitées, les Presidents de ces dernières, les Procureurs près les Cours d'Appel de Lemberg et de Cracovie et les Procureurs près les cours de prémière instance (Tribunaux provinciaux et Tribunaux de district) précitées.

Du côté de la Russie: la Chambre de Justice de Varsovie (Варшавская Судебная Палата), les Tribunaux d'arrondissement (Окружніе Суды) de Varsovie, de Kalisch, de Kielce, de Lomza, de Lubline, de Pietrków, de Płock, de Radom, de Souvalky et de Siedlice. Les assises de Juges de Paix (Съвзды Мировыхъ Судей) des arrondissements susindiqués et par leur intermediaire, les Juges de Paix de leur ressort, les Présidents de ces tribunaux, le Procureur de la Chambre de Justice de Varsovie et les Procureurs près les tribunaux d'arrondissement precités.

La dénomination des tribunaux et magistrats susmentionnés pouvant subir des modifications, les Hautes Parties contractantes se réservent de s'en faire réciproquement part en temps utile afin de prévenir les malentendus qui pourraient en résulter.

pas sous les articles IX, X et XIII de la prawnej w sprawach cywilnych i karnych, o ile do żądań takich nie odnoszą się przepisy artykułów IX, X i XIII Traktatu z dnia 3/15 października 1874, tyczacego się wydawania zbrodujarzów.

Artykuł II.

Do utrzymywania korespondencyi bezpośredniej upoważnione sa ze strony Austryi: Sady krajowe wyższe lwowski i krakowski, Sady krajowe lwowski, krakowski i czerniowiecki, Sądy obwodowe przemyski, złoczowski, samborski, tarnopolski, stanisławowski, kołomyjski, tarnowski, rzeszowski, nowo-sandecki, wadowicki, c. k. Sądy powiatowe w okręgach przerzeczonych Trybunałów, prezesi tych Trybunałów, prokuratorowie starsi lwowski i krakowski i prokuratorowie przy rzeczonych Sądach krajowych i obwodowych.

Ze strony Rossyi: Izba sądowa warszawska, Trybunały warszawski, kaliski, kielecki, lomżyński, lubelski, piotrkowski, płocki, radomski, suwalski i siedlecki; kolegia sedziów pokoju przerzeczonych okręgów a za ich pośrednictwem sędziowie pokoju ich okręgu; prezesi tych Trybunałów, prokurator przy Izbie sądowej w Warszawie i prokuratorowie przy przerzeczonych Trybunałach:

Gdyby nazwy przerzeczonych Sądów i Władz uległy zmianie, Wysokie Strony rokujące nie omieszkają przesłać sobie nawzajem uwiadomienia o tem, dla zapobieżenia nieporozumieniom, któreby stad mogły wyniknać.

Article III.

Les relations ou les correspondances directes entre les tribunaux et les magistrats susmentionnés comprendront:

- a) Les réquisitions relatives aux enquêtes sommaires et instructions des crimes et délits commis sur le territoire de deux pays respectifs, aux interrogatoires, descentes sur les lieux, visites domiciliaires, saisies, visites medicales, etc.;
- b) Les demandes pour la remise des pièces de conviction, des valeurs et des documents ayant trait à l'instruc tion des affaires poursuivies devant les tribunaux;
- c) La correspondance des procureurs dans les affaires de détenus;
- d) La transmission des citations, des mandats de comparution, des exploits, notifications, sommations et autres actes de procédure tant dans les affaires civiles que pénales.
- e) L'assermentation des parties en matière civite, les expertises et les dépositions des témoins sous la foi ou sans la prestation de serment.

Les récepissés des citations, exploits, notifications et autres actes seront délivrés réciproquement munis des légalisations requises.

Article IV.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent à faire exécuter les réquisitions ou commissions décernées par les tribunaux et les magistrats admis par la présente convention à la correspondance directe en tant que les lois du pays, où l'exécution devra avoir lieu, ne s'y opposeront pas.

Article V.

Les réquisitions que les tribunaux et les magistrats désignés dans l'article II wartykule II Umowy niniejszej wzmian-

Artykul III.

Przedmiotem bezpośredniej korespondencyi pomiędzy przerzeczonemi Sadami i Władzami będa:

- a) zadania, tyczace się dochodzeń przygotowawczych i śledztw z powodu zbrodni i przestępstw popełnionych w obszarach obu Państw, przesłuchiwania, oględzin miejscowych, rewizyi domu, zaaresztowania, wywodów lekarskich itd.;
- b) zadania, tyczace się przesłania środków dowodowych, wartości i dokumentów będacych w związku ze sprawami, toczacemi się przed Sadem:
- c) sprawy więźniów wymagajace korespondencyi prokuratorów;
- d) przesłanie pozwów, wezwań, rezolucyj, uwiadomień i wszelkich innych aktów, których wymaga postępowanie w sprawach tak cywilnych jak i karnych;
- e) odbieranie przysięgi od stron w sprawach cywilnych, wywody znawców i przesłuchanie świadków pod przysiega lub bez tejże.

Dowody doręczenia pozwów, rezolucyj, uwiadomień i innych aktów, wzajemnie sobie przesyłane, będą opatrzone potrzebnemi uwierzytelnieniami.

Artykuł IV.

Wysokie Strony rokujace zobowiazuja się czynić zadość zadaniom i zleceniom Sadów i Władz, które stósownie do Umowy niniejszej sa do bezpośredniej korespondencyi upo zażnione, o tyle, o ile nie sprzeciwiaja się ustawom tego kraju, w którym maja być spełnione.

Artykuł V.

Zadania, które Sady i Władze, de la présente convention s'adresseront kowane, beda sobie wzajemnie nadsyłały

réciproquement seront rédigées par les spisane byé maja przez Sady i Władze tribunaux et magistrats autrichiens en langue allemande et par ceux de l'arrondissement judiciaire de Varsovie langue russe.

Les réponses provoquées par les dites réquisitions seront rédigées en langue russe du côté de la Russie et en langue allemande du côté de l'Autriche.

Article VI.

Dans le cas où, par des considérations spéciales, il aura été reconnu inopportun d'appliquer à une affaire quelconque le mode de la correspondance directe, il sera loisible aux Hautes parties contractantes de se transmettre réciproquement les réquisitions judiciaires y relatives par la voie diplomatique.

Article VII.

Les frais occasionnés par la remise des significations et des citations ou par l'exécution des commissions rogatoires resteront à la charge de l'Etat requis.

Article VIII.

Toutes les correspondances et tous les envois expédiés par l'un des tribunaux respectifs seront affranchis, quant aux frais de poste, par celui de ces tribunaux, dont émanera une commission rogatoire; les expéditions et les envois faits en réponse à cette réquisition seront affranchis par les tribunaux requis.

Article IX.

La présente convention sera ratifiée et les ratifications en seront échangées à St. Petersbourg aussitôt que faire se pourra.

Elle sera exécutoire à dater du 30me jour après sa promulgation, faite la der- dziestego dnia po ogloszeniu jej w obu nière dans les formes préscrites par lés Państwach, w myśl istniejących ustaw,

austryackie w jezyku niemieckim, a przez Sądy i Władze rossyjskie w języku rossyjskim.

Odpowiedzi na takie żądania, pisane beda w Rossyi w jezyku rossyjskim, w Austryi w języku niemieckim.

Artykuł VI.

Gdyby ze względu na szczególne okoliczności, bezpośrednia korespondencya w jakiejś sprawie okazywała sie niewłaściwa, wolno będzie Wysokim Stronom rokujacym przesłać sobie odnośne żądania sądowe drogą dyplomatyczna.

Artykuł VII.

Koszta doręczenia aktów sądowych i pozwów, jakoteż wykonania poruczonych zleceń, ponosić będzie Państwo przesyłające żadanie.

Artykuł VIII.

Wszelkie korespondencye i posyłki, wysyłane przez Sądy i Władze na zasadzie Umowy niniejszej, będą frankowane a koszta opłaty pocztowej ponoszą te Sady i Władze, które dają zlecenie; korespondencye i posyłki, będące odpowiedziami na takie żądania, frankować mają Sądy i Władze, od których były żądane.

Artykuł IX.

Umowa powyższa będzie ratyfikowana a ratyfikacye zostana wymienione w St. Petersburgu jak można najrychlej.

Nabedzie mocy obowiazującej trzylois en vigueur dans les deux Pays et a gdy ja jedna ze Stron rokujacych wyelle continuera à être en vigueur jusqu'à powie, zatrzyma moc swoje jeszcze przez six mois après déclaration contraire de la 6 miesiecy. part de l'une des Hautes Parties contractantes.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs l'ont signée et y ont apposé le cachet de leurs armes.

Fait en double à St. Pétersbourg le vingt un Mars deux Avril quatre.

(L. S.) Comte A. de Wolkenstein-Trostburg m. p. Hrabia A. Wolkenstein-Trostburg r. w.

> (L. S.) Giers m. p.

W dowód czego Pełnomocnicy Stron obudwu podpisali Umowe niniejsza i wycisneli na niej swoje pieczeci herbowe.

Spisano w dwóch egzemplarzach mil huit cent quatre vingt w St. Petersburgu dnia 2 kwietnia 1884.

(L. S.)

(L. S.) Giers r. w.

Nos visis et perpensis conventionis hujus articulis, illos omnes et singulos ratos hisce confirmatosque habere profitemur ac declaramus, verbo Nostro Caesareo et Regio promittentes, Nos omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandaturos esse.

In quorum fidem majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus sigillogue Nostro Caesareo et Regio adpresso firmari jussimus.

Dabantur Budapestini die vigesima quinta mensis Maji anno millesimo octingentesimo octogesimo quarto, Regnorum Nostrorum trigesimo sexto.

Franciscus Josephus m. p.

Gustavus Comes Kálnoky m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium: Franciscus Eques Riedl a Riedenau m. p., c. et r. consiliarius aulicus et ministerialis.

Traktat powyższy, jako obowiązujący w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 10 sierpnia 1884.

Taaffe r. w.

Prazák r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIV. — Wydana i rozesłana dnia 20 sierpnia 1884.

135.

Obwieszczenie ministerstwa obrony krajowej i ministerstwa skarbu z dnia 15 lipca 1884,

o dodatkowem zaliczeniu gminy Niepołomic do 7 klasy Taryfy czynszów wojskowych (Dz. u. p. Nr. 140 z r. 1881).

Ku dalszemu uzupełnieniu obwieszczenia z dnia 18 grudnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 140), zalicza się w porozumieniu z wspólnem ministerstwem wojny gminę Niepołomice w Galicyi do siódmej klasy Taryfy czynszów za pomieszczenia dla wojska, obowiązującej do końca 1885 roku.

Dunajewski r. w.

Welsersheimb r. w.

136.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 18 sierpnia 1884,

rozciągające na Włochy zakaz przywozu i przewozu szmat, starych lin, tudzież przeznaczonej do obrotu handlowego starej odzieży, używanej bielizny wdziewalnej i używanej pościeli, pochodzących z Francyi, Algieru i Tunetu (Dz. u. p. Nr. 107 z r. 1884).

Dla zapobieżenia roznoszeniu chorób zaraźliwych, rozciąga się na Włochy w porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim, zakaz wydany rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 1 lipca 1884 (Dz. u. p. Nr. 107) przywozu i przewozu z Francyi, Algieru i Tunetu szmat, starych lin, tudzież starej odzieży, używanej bielizny wdziewalnej i używanej pościeli, o ile przedmioty te przeznaczone są do obrotu handlowego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia, w którym właściwe komory

a względnie Władze zdrowotne morskie otrzymają o niem wiadomość.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

Dziennik aslaw państwa.

and the second s

The state of the s

The transfer of the state of th

The second secon

The second secon

3057

The Court to the Court of the C

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XLV. — Wydana i rozesłana dnia 26 sierpnia 1884.

137.

Umowa z dnia 8 stycznia 1884,

pomiędzy monarchyą nustryacko-węgierską a Szwajcaryą, tycząca się przyznania prawa ubóstwa.

(Zawarta w Bernie dnia 8 stycznia 1884, ratyfikowana przez Jego c. i k. Apostolską Mość dnia 17 czerwca 1884, ratyfikacye obustronne wymienione zostały w Bernie dnia 3 sierpnia 1884.)

Nos Franciscus Josephus Primus, divina favente clementia Austriae Imperator;

Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae, superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Posteaquam a Plenipotentiario Nostro et illo Confoederationis Helveticae eo fine, ut beneficium auxilii judicialis nationalibus partium contractantium vicissim praebeatur, conventio Bernae die 8 mensis Januarii 1884 inita et signata fuit, tenoris sequentis:

Pierwopis.

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. etc. et Roi Apostolique de Hongrie et

le Conseil fédéral de la Confédération Suisse,

également animés du désir d'assurer aux citoyens indigents de l'autre Partie contractante le droit au bénéfice du pauvre devant les tribunaux, soit dans les causes civiles, soit dans les causes pénales, se sont résolus à conclure une convention à cet effet et ont nommé dans ce but pour leurs plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. etc. et Roi Apostolique de Hongrie,

le Sieur Maurice Baron d'Ottenfels, Son Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près la Confédération Suisse, et

le Conseil fédéral de la Confédération Suisse,

le Sieur Adolphe Deucher, Conseiller fédéral, Chef du Département des Postes et des Chemins de fer, remplaçant du Chef du département de Justice et Police,

lesquels, après s'être communiqué leurs pouvoirs et les avoir trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article I.

Les ressortissants autrichiens et hongrois jouiront en Suisse et les Suisses jouiront en Autriche et en Hongrie du droit au bénéfice du pauvre dans tous les cas où ce droit serait accordé aux nationaux eux-mêmes, en se conformant aux lois qui sont ou seront en vigueur dans les pays où l'assistance sera réclamée.

Przekład.

Najjaśniejszy Cesarz austryacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski, tudzież

Rada związkowa Federacyi szwajcarskiej,

przejęci zarówno życzeniem zapewnienia obywatelom swoich państw dobrodziejstw praw ubóstwa w sprawach cywilnych i karnych, postanowili zawrzeć w tym celu Traktat i mianowali do tego Swoimi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz austryacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski:

JMPana barona Maurycego Ottenfelsa, Swego posła nadzwyczajnego i pełnomocnego Ministra przy Federacyi szwajcarskiej, a

Rada związkowa Federacyi szwajcarskiej

JMPana Adolfa Deucher, członka Rady związkowej, naczelnika wydziału poczt i kolei żelaznych, zastępce naczelnika wydziału sprawiedliwości i policyi,

którzy okazawszy sobie nawzajem swoje pełnomocnictwa i znalaziszy je w dobrej i należytej formie, zgodzili się na następujące artykuły:

Artykuł I.

Obywatele austryaccy i węgierscy używać będa w Szwajcaryi a obywatele szwajcarscy w Austryi i w Wegrzech dobrodziejstwa prawa ubóstwa we wszystkich takich przypadkach, w których prawo to służyłoby także krajowcom, pod warunkiem zachowywania obowiazujących i obowiazywać mających ustaw tego kraju, w którym do prawa ubóstwa będa się odwoływali.

Article II.

Dans tous les cas, le certificat d'indigence devra être délivré à l'etranger qui demande le bénéfice du pauvre par les autorités de sa résidence habituelle.

Si l'étranger ne réside pas dans le pays où la demande est formée, le d'indigence certificat sera légalisé gratuitement par un agent diplomatique du pays où le certificat doit être produit.

Par contre, lorsque l'étranger réside dans le pays où la demande est formée, des renseignements pourront être pris auprès des autorités de la nation à laquelle il appartient.

Article III.

autrichiens Les ressortissants hongrois admis en Suisse, ainsi que les Suisses admis en Autriche et en Hongrie au bénéfice du pauvre y seront dispensés, de plein droit, de tout cautionnement ou dépôt qui, sous quelque dénomination que ce soit, peut, en vertu de la législation, en vigueur dans le pays, où l'action sera introduite, être exigé des étrangers plaidant contre les nationaux.

Article IV.

La présente Convention restera en

vigueur pendant cinq années.

Dans le cas où aucune des deux hautes Parties contractantes n'aurait notifié, une année avant l'expiration de ce terme, son intention d'en faire cesser les effets, la convention continuera à demeurer en force jusqu'à l'expiration d'une année, à compter du jour où l'une des Parties l'aura dénoncée.

Article V.

La présente Convention sera soumise à la ratification des autorités compéten- na przez Władze właściwe jak można tes, aussitôt que faire se pourra.

Artykuł II.

We wszystkich przypadkach świadectwo ubóstwa wydawać mają cudzoziemcowi, odwołującemu się do prawa ubóstwa, Władze jego zwykłego zamieszkania.

Jeżeli cudzoziemiec nie mieszka w kraju, w którym odwołuje się do prawa ubóstwa, świadectwo ubóstwa powinno być bezpłatnie uwierzytelnione przez agenta dyplomatycznego kraju, w którym ma być okazane.

Jeżeli cudzoziemiec mieszka w kraju, w którym odwołuje się do prawa ubóstwa, można nadto zażadać dalszych wyjaśnień od Władz państwa, do któ-

rego należy.

Artykuł III.

Obywatele austryaccy i wegierscy, przypuszczeni w Szwajcaryi, jakoteż obywatele szwajcarscy, przypuszczeni w Austryi i Wegrzech do dobrodziejstw prawa ubóstwa, uwalniani beda z mocy prawa od wszelkiej kaucyi i zaręki, jakie na mocy prawodawstwa tego kraju, w którym skargę podano, pobierane być moga pod jakakolwiek nazwa od cudzoziemców prawujących się z obywatelami krajowymi.

Artykuł IV.

Umowa niniejsza obowiazywać ma

przez lat pięć.

Gdyby na rok przed upływem tego okresu, żadna z Wysokich Stron rokujacych nie objawiła zamiaru uchylenia mocy obowiazującej Umowy, będzie ona obowiązywała nadal aż do upływu roku liczac od dnia, w którym ja jedna z Wysokich Stron wypowie.

Artykuł V.

Umowa niniejsza bedzie ratyfikowanajrychlej.

Elle entrera en vigueur le jour où les ratifications en seront échangées.

En foi de quoi, les plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et y ont apposé leurs sceaux.

Fait à Berne, le huit janvier mil huit cent quatre-vingt-quatre (1884).

(L. S.) Ottenfels m. p.

(L. S.) Deucher m. p.

Nabywa mocy od dnia wymiany ratyfikacyj.

W dowód czego Pełnomocnicy podpisali Umowę nin ejszą i wycisnęli na niej swoje pieczęci.

Działo się w Bernie dnia ósmego stycznia, roku tysiąc ośmset ośmdziesiątego czwartego.

(L. S.) Ottenfels r. w.

(L. S.) Deucher r. w.

Nos visis et perpensis conventionis hujus articulis illos omnes et singulos ratos hisce gratosque habere profitemur ac declaramus, verbo Nostro Caesareo et Regio promittentes, Nos omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandaturos esse.

In quorum fidem praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus sigilloque Nostro appresso firmari jussimus.

Dabantur Feldafingi Bavariae die decima septima mensis Junii anno Domini millesimo octingentesimo octogesimo quarto, Regnorum Nostrorum trigesimo sexto.

Franciscus Josephus m. p.

Gustavus Comes a Kálnoky m. p.

Ad mandatum Saerae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Franciscus eques Riedl a Riedenau m. p.,

Caes. et Reg. Consiliarius aulicus ac ministerialis.

Umowę powyższą, przez obiedwie Izby Rady państwa zatwierdzoną, ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 18 sierpnia 1884.

Taaffe r. w

Prazak r. w.

138.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 19 sierpnia 1884,

zawierające postanowienia dodatkowe do przepisu używania wyskokomierza Dolainskiego.

W porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu uzupelnia się rozporządzenie z dnia 25 maja 1884 (Dz. u. p. Nr. 78), jak następuje:

1. Termometr maksymalny, wzmiankowany w oddziale II, ustępie 4 przepisu używania wyskokomierza Dolainskiego, zanim zostanie umieszczony w skrzyni przyrządu, poddać należy jeszcze takiej próbie, że trzeba włożyć go poziomo w wodę wrzącą, po 2 minutach wyjąć i zostawić w położeniu poziomem, póki nie ochłódnie.

Powinien on okazywać 95 aż do 105 stopni Celsiusza i to statecznie przez 3 minuty. Następnie za pomocą kilku wstrząśnień sprowadzić należy kolumnę rtęciową w najniższe miejsce i próbę ponowić.

Gdy termometr stanie się niezdatnym do użytku, wykonawca kontroli stanowczej może go zastąpić termometrem sprawdzonym, oplombowanym.

- 2. Gdy wyskokomierz z jakiejbądź przyczyny nie znajduje się już pod zamknieciem urzędowem, wykonawca Władzy skarbowej, któremu poruczona jest kontrola stanowcza w gorzelni, winien odjąć i osobno zachowywać plombę urzędu miar i wag, którą termometr maksymalny był opatrzony.
- 3. Gdyby przyrząd do pędzenia, ustawiony w gorzelni, podlegającej opodatkowaniu podług wyrobu, dostarczał średnio więcej niż 10 litrów wyskoku na minutę, przedsiębiorca gorzelni winien postarać się albo o dwa sprawdzone wyskokomierze do chyżości przypływu po 1 aż do 15 litrów na minutę albo o sprawdzony wyskokomierz do chyżości przypływu po więcej niż 15 litrów na minutę.

Gdy dwa wyskokomierze mają być zastósowane do jednego przyrządu do pędzenia a względnie do jego oziębialnika, wyskokomierze te winny być połączone z oziębialnikiem w taki sposób, aby rozdzielanie się wyskoku, wychodzącego z oziębialnika, na dwa wyskokomierze, odbywało się w skrzyni powietrznej, według przepisu wykonawczego do ustawy o opodatkowaniu gorzałki (Dz. u. p. Nr. 114 z r. 1884) dozwolonej, której nadać trzeba odpowiednio większe rozmiary.

Przy ustawianiu obu wyskokomierzy i łączeniu ich z oziębialnikiem, trzeba mieć wzgląd zwłaszcza na to, aby wyskok odpływał jednostajnie ze skrzyni powietrznej do obudwu wyskokomierzy, a czy się tak dzieje, o tem czynnik skarbowy przekonywać się powinien podczas rewizyi w gorzelni, jakoteż podczas obliczenia miesięcznego.

Dunajewski r. w.

139.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 21 sierpnia 1884,

o zaprowadzeniu delegacyi cłowej w dworcu król. węgierskich kolei państwa w Zemuniu.

Według doniesienia król. węgierskiego ministerstwa skarbu, zaprowadzona została w dworcu kr. węgierskich kolei państwa w Zemuniu delegacya król. komory głównej zemuńskiej, której nadano atrybucye komory głównej II klasy z upoważnieniem do postępowania awizacyjnego w obrocie kolejowym i która rozpoczęła juz urzędowanie.

Zarazem delegacya komory w przystani parowców w Zemuniu, zwanej "Aviso piquet" upoważniona została do ekspedyowania posyłek cukru, piwa i gorzałki, wywożonych za zwrotem podatku.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVI. — Wydana i rozesłana dnia 26 sierpnia 1884.

140.

Patent cesarski z dnia 20 sierpnia 1884,

zwołujący sejmy krajowe czeski, dolno- i górno-austryacki, salzburski, styryjski, karyntyjski, kraiński, szląski, tudzież sejm miasta Tryestu i jego okręgu.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, slawoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austryacki; wielki książę toskański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyjski, kraiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacencki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski, uksiążęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohennemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd., pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchyi; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Następujące sejmy krajowe zwołują się na dni poniżej wyznaczone do miejsc na ich zebranie ustawami wskazanych:

(Polnisch.)

424

Sejmy krajowe królestwa czeskiego, księstwa styryjskiego, księstwa kraińskiego i księstwa górno- i dolno-szląskiego na dzień 9 września 1884;

sejmy krajowe arcyksięstw dolno-austryackiego i górno-austryackiego, tudzież księstwa styryjskiego na dzień 15 września 1884;

sejm krajowy księstwa karyntyjskiego na dzień 22 września 1884;

sejm krajowy miasta Tryestu i jego okręgu na dzień 6 października 1884.

Dan w Naszej rezydencyi letniej Schönbrunnie dnia dwudziestego sierpnia w roku tysiac ośmset ośmdziesiatym czwartym, Naszego panowania trzydziestym szóstym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w. Pražák r. w. Ziemiałkowski r. w. Conrad r. w. Falkenhayn r. w. Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w. Pino r. w.

141.

Rozporządzenie Ministrów spraw wewnętrznych handlu i rolnictwa z dnia 24 sierpnia 1884,

mocą którego przepisy przejściowe Porządku targowego dla głównego wiedeńskiego targowiska na bydło w St. Marx, zawarte w artykule III §§. 1—3 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 3 września 1883 (Dz. u. p Nr. 145), tracą moc obowiązującą dla targowiska na rogaciznę, dla targowiska świńskiego i dla targowiska owczego.

W myśl artykułu IV rozporządzenia ministeryalnego z dnia 3 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 145) stanowi się, że przepisy przejściowe Porządku targowego dla głównego wiedeńskiego targowiska na bydło w St. Marx, zawarte w artykule III §§. 1—3 tegoż rozporządzenia ministeryalnego, tracą moc swoję od 12 września b. r. dla targowiska na rogaciznę, dla targowiska świńskiego i dla targowiska owczego (II., IV. i V. rozdział Porządku targowego).

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Falkenhayn r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla.

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVII. — Wydana i rozesłana dnia 4 września 1884.

142.

Traktat z dnia 21 maja 1884,

pomiędzy monarchyą austryacko-węgierską a cesarstwem brazylijskiem, tyczący się wzajemnego wydawania sobie zbrodniarzów.

(Zawarty w Rio de Janeiro dnia 21 maja 1883, przez Jego c. i k. Apostolską Mość ratyfikowany dnia 14 marca 1884, ratyfikacye wzajemne wymienione zostały dnia 29 czerwca 1884.)

Nos Franciscus Josephus Primus,

divina favente clementia Austriae Imperator;

Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae, superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus ac singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Posteaquam a Plenipotentiario Nostro atque illo Majestatis Suae Brasiliae Imperatoris, praeviae collatis consiliis mutuisque deliberationibus, Conventio de mutua maleficorum extraditione in Urbe Rio de Janeiro die vigesima prima mensis Maji anni millesimi octingentesimi octogesimi tertii inita et signata fuit, tenoris sequentis:

Pierwopis.

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohème, etc. et Roi Apostolique de Hongrie, et

Sa Majesté l'Empereur du Brésil, ayant résolu d'un commun accord, de conclure une Convention pour l'extradition des malfaiteurs, ont nommé pour leurs Plénipotentiaires à cet effet, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi Apostolique de Hongrie,

Monsieur le Baron Seiller, Chevalier de Son Ordre de la Couronne de Fer, 3ème classe, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté l'Empereur du Brésil.

Sa Majesté l'Empereur du Brésil;

Monsieur Lourenço Cavalcanti de Albuquerque, de Son Conseil, Député à l'Assemblée Générale, Ministre et Secrétaire d'Etat des affaires étrangères;

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article I.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent à se livrer réciproquement, en conformité des stipulations de cette Convention, les individus prévenus, poursuivis ou condamnés par les autorités judiciaires de l'une des Hautes Parties contractantes pour un des actes punissables, mentionnés à l'article III ci-après, pourvu que ces actions punissables aient été commises hors du territoire de l'Etat auquel l'extradition est demandée.

Lorsque l'action punissable motivant la demande d'extradition aura été com-rego jedno z Państw domaga się wydamise hors du territoire de l'Etat requé- nia, spelniony byl po za granicami

Przekład.

Najjaśniejszy Cesarz austryacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski, tudzież

Najjaśniejszy Cesarz brazylijski postanowili za wspólna zgoda zawrzeć traktat, tyczący się wydawania zbrodniarzów i w tym celu mianowali pełnomocnikami swymi:

Najjaśniejszy Cesarz Król apostolski wegierski:

JMPana barona Seillera, kawalera orderu żelaznej korony 3 klasy, Swego posła nadzwyczajnego i pełnomocnego Ministra przy Najjaśniejszym Cesarzu brazylijskim.

Najjaśniejszy Cesarz brazylijski:

JMPana Wawrzyńca Cavalcanti Albuquerque, Swego Radce, deputowanego Zgromadzenia ogólnego, Ministra i sekretarza spraw zewnętrznych,

którzy, okazawszy sobie nawzajem swoje pełnomocnictwa i znalazłszy je w dobrej i należytej formie, zgodzili się na nastepujące artykuły:

Artykuł I.

Wysokie Strony rokujace zobowiazuja się wydawać sobie nawzajem, zgodnie z przepisami niniejszego Traktatu, osoby ścigane lub skazane przez Sady jednej z Wysokich Stron rokujacych za jeden z czynów karygodnych, poniżej w artykule III wyszczególnionych, jeżeli ten czyn karygodny spełniony został po za granicami Państwa, które domagać się będzie wydania.

Gdy czyn karygodny, z powodu którant, il pourra être donné suite à cette | Państwa domagającego się wydania, demande, pourvu que la législation de zadaniu temu može stać się zadosyć, l'Etat requérant et de l'Etat requis autorise dans ce cas la poursuite des mêmes faits commis à l'étranger.

Article II.

Ne seront livrés ni un sujet autrichien ou hongrois par l'Autriche ou la Hongrie au Gouvernement Brésilien, ni un sujet brésilien par le Brésil au Gouvernement de l'Autriche ou de la Hongrie.

Lorsque l'action punissable motivant la demande d'extradition aura été commise hors du territoire des Parties contractantes et que l'extradition est également demandée par le Gouvernement du pays dans lequel l'infraction a été commise, il pourra être donné suite à l'extradition de l'individu réclamé et à sa remise au Gouvernement de ce dernier pays.

Article III.

L'extradition sera accordée pour les actions punissables ci-dessous indiquées, à savoir:

1º Meurtre et tout autre homicide

volontaire;

2º coups et blessures volontaires ayant causé la mort sans l'intention de la donner ou une maladie probablement inguérissable ou une incapacité de travail personnel permanente; la destruction ou la privation de l'usage absolu d'un membre ou d'un organe ou une mutilation grave;

3º viol ou autres attentats à la pudeur

s'ils sont commis avec violence;

4º polygamie, bigamie;

5° recel, suppression, substitution ou

supposition d'enfants;

6º incendie volontaire, dérangement volontaire d'une voie ferrée, ayant causé des lésions ou la mort d'une ou de plusieurs personnes;

jeżeli ustawy Państwa domagającego się wydania i proszonego o wydanie dozwalaja ścigania za czyny karygodne tego rodzaju nawet w razie popełnienia ich za granica.

Artykuł II.

Austrya i Wegry nie wydadza nigdy poddanego austryackiego lub węgierskiego Brazylii, ani Brazylia poddanego brazylijskiego Austryi lub Wegrom.

Jeżeli czyn karygodny, na którym opiera się żadanie wydania, spełniony został po za granicami Stron rokujących a wydania domaga się także Państwo, na którego obszarze czyn karygodny spełniono, można przystać na wydanie osoby reklamowanej i wydać ja Rzadowi tego ostatniego Państwa.

Artykuł III.

Wydawani będą przestępcy, którzy popełnili następujące czyny karygodne:

1. morderstwo i wszelkie rozmyślne

zabójstwo;

- 2. rozmyślne zranienie lub uszkodzenie, które sprowadziło śmierć bez zamiaru jej zadania lub chorobę prawdopodobnie nieuleczalna, albo trwała niezdolność do pracy; uszkodzenie lub ubezwładnienie członka lub organu, lub ciężkie kalectwo;
- 3. zgwałcenie lub inne targniecie się przemoca na wstydliwość;

4. poligamia, dwużeństwo;

5. zatajenie, usuniecie, zamiana lub

podsuniecie dziecka;

6. rozmyślne podłożenie ognia, rozmyślne uszkodzenie kolei żelaznej, które sprowadziło śmierć lub zranienie jednej lub więcej osób;

7º contrefaçon ou falsification des monnaies, d'assignations ou obligations de l'Etat, de billets de banque ou d'autres billets de crédit public, ayant cours comme monnaie; introduction, émission, ainsi que l'ussage en connaissance de cause de ces valeurs contrefaites ou falsifiées; falsification et contrefaçon de documents officiels, de timbres-poste, sceaux, poinçons et toutes marques de l'Etat; usage en connaissance de cause, de ces objets falsifiés ou contrefaits;

8º vol commis avec violence envers les personnes (Raub);

9° vol commis avec violence envers les choses ou avec des fausses clefs (Diebstahl) pourvu que la valeur de la chose volée surpasse, si le pays réclamant est l'Autriche ou la Hongrie, la somme de mille florins où celle d'un conto de reis (1:000\$000) lorsque le

pays réclamant est le Brésil;

10° escroquerie et fraude (Betrug); soustraction et détournement; faux en écriture publique et privée ou dans les lettres de change et d'autres papiers de commerce, usage en connaissance de cause de ces fausses écritures; pourvu que dans les cas ci-dessus indiqués la valeur du préjudice causé surpasse la somme de mille florins, si le pays réclamant est l'Autriche ou la Hongrie, ou la somme d'un conto de reis (1:000\$000) lorsque le pays réclamant est le Brésil;

11º faux serment en matière criminelle au préjudice de l'accusé;

12º actes volontaires et coupables dont aura résulté la perte, l'échouement, la destruction ou le dégât de vaisseaux ou autres anavires (baraterie);

13º émeute et rebellion des gens de l'équipage à bord d'un vaisseau contre le capitaine ou contre leurs supérieurs;

14° banqueroute frauduleuse.

Paragraphe unique: Dans tous ces

- 7. falszowanie (podrabianie) pieniedzy, asygnacyj i zapisów dłużnych rządowych; biletów bankowych lub innych papierów kredytowych publicznych, które maja taki obieg jak pieniadze; wypuszczanie, wprowadzanie w obieg i używanie świadomie takich przedmiotów fałszywych; fałszowanie dokumentów publicznych, znaczków pocztowych, pieczęci, cech i marek rządowych; używanie przedmiotów takich świadomości, iż są falszywe;
  - 8. rabunek;
- 9. kradzież z użyciem siły lub wytrycha, gdy wartość rzeczy skradzionej przenosi 1000 zł., jeżeli Austrya lub Wegry żądają wydania a "Conto de reis" (1:000 \$ 000), jeżeli Brazylia domaga się wydania;
- 10. oszustwo; sprzeniewierzenie i przywłaszczenie podstępne; falszowanie dokumentów publicznych i prywatnych, weksli i papierów handlowych; używanie świadomie dokumentów fałszywych; gdy szkoda przenosi 1000 zł. jeśli Austrya lub Wegry a "Conto de reis" (1:000 \$ 000), jeżeli Brazylia domaga się wydania;
- 11. krzywoprzysięstwo w sprawach karnych na szkode obżałowanego;
- 12. rozmyślne i karygodne uczynki sprowadzające zatonięcie, utkniecie, rozbicie, uszkodzenie okrętów i statków;
- 13. bunt i opór załogi okretowej na pokladzie okrętu przeciw kapitanowi lub zwierzchnictwu;

14. upadłość oszukańcza.

We wszystkich tych przypadkach cas les tentatives ainsi que les faits de przestępcy wydawani będa także za complicité et de participation suffiront usilowanie, wspólwinę i wspóludział,

pour entraîner l'extradition, lorsque ces jeżeli uczynki te są karygodne według tentatives et ces faits de complicité et ustaw Państwa domagającego się wydade participation sont punissables d'après nia i proszonego o wydanie. la législation de l'Etat requérant et de l'Etat requis.

Article IV.

L'extradition sera demandée par voie diplomatique et ne sera accordée que sur la production, soit en original soit en expédition authentique d'un jugement ou d'un acte d'accusation ou d'un mandat d'arrêt (sentença de condemnação, despacho de pronuncia, ou mandado de prisão) ou bien de toute autre acte ayant la même force que cet arrêt ou jugement.

Ces actes, qui seront délivrés dans les formes prescrites par la législation de l'Etat requérant, contiendront la désignation de l'action punissable dont il s'agit, l'indication de la peine dont elle est passible et seront accompagnés, autant que possible, du signalement de l'individu réclamé ou, s'il y a lieu, d'autres données pouvant servir à vérifier son identité.

Article V.

En cas d'urgence chacun des Gouvernements contractants pourra, sur avis de l'existence d'un mandat d'arrêt, demander et obtenir par la voie la plus directe, l'arrestation du prévenu ou du condamné, à la condition toutefois que l'acte servant d'appui à la demande sera produit dans le terme de deux mois à partir du jour où l'arrestation aura eu lieu.

Article VI.

Si, dans les trois mois à compter du jour ou le prévenu ou le condamné aura od dnia, w którym ścigany lub skazany éte mis à sa disposition, l'agent diplomatique qui l'a réclamé ne s'est pas dyplomatycznemu, żadajacemu wydachargé de lui au nom du pays réclamant, nia, tenze agent nie odbierze go w imie-

Artykuł IV.

Zadanie, tyczące sie wydania, przesyłać trzeba droga dyplomatyczna a spełnione być może tylko wtedy, gdy bedzie poparte wysokim aktem oskarżenia, rozkazem uwięzienia, lub aktem takiej samej mocy jak wyrok lub rozkaz uwiezienia, w pierwopisie lub w odpisie uwierzytelnionym.

W aktach tych, które wygotowane być winny w formie przepisanej ustawami Państwa żądającego wydania, wyrażona być ma nazwa czynu karygodnego o który chodzi, kara, która tenże jest zagrożony i ma być do nich dołaczony opis osoby reklamowanej lub inny dowód, służacy do stwierdzenia tożsamości tej osoby.

Artykuł V.

nagłych przypadkach każdy z Rzadów rokujących może za uwiadomieniem o istnieniu rozkazu uwięzienia żadać droga bezpośrednia, aby ściganego lub skazanego aresztowano i może to uzyskać, wszakże pod warunkiem, że akt, na którym opiera się żądanie wydania, będzie nadesłany w ciagu dwóch miesięcy od dnia uwięzienia.

Artykuł VI.

Jeżeli w przeciagu trzech miesięcy był oddany do dyspozycyi agentowi il sera mis en liberté et ne pourra être niu Rzadu reklamujacego, uwieziony

de nouveau arrêté pour le même motif. Dans ce cas les frais seront à la charge du Gouvernement réclamant.

Article VII.

Si l'individu, dont extradition est demandée par l'une des Hautes Parties contractantes, en vertu de la présente Convention, est aussi réclamé par une autre ou plusieurs autres Puissances du chef d'autres actes punissables, il sera livré au Gouvernement de l'Etat sur le territoire duquel aura été commise l'infraction la plus grave et, en cas de gravité égale, il sera livré au Gouvernement de l'Etat dont la demande est parvenue la première au Gouvernement requis.

Si toutefois ces demandes ont été présentées simultanément, il sera remis au Gouvernement dont la demande porte

la date antérieure.

Article VIII.

Dans aucun cas l'extradition ne sera accordée lorsqu'il s'agira de crimes ou délits politiques du bien d'actions ou omissions connexes à de semblables crimes et délits.

Ne sera pas réputé délit politique, ni fait connexe à un semblable délit l'attentat contre la vie du Souverain ou des membres de sa famille.

Article IX.

L'individu qui aura été livré ne pourra dans aucun cas être poursuivi ou puni dans l'Etat auquel il a été livré pour un crime ou délit politique antérieur à l'extradition, pour acune action ou omission connexe à une semblable infraction, ni pour acune infraction non prévue par la présente Convention.

będzie wypuszczony na wolność i nie może być z tego samego powodu powtórnie więziony. W przypadku tym koszta ponosi Rząd, który domagał się wydania.

Artykuł VII.

Gdy wydania osoby, której wydania domagała się na podstawie umowy niniejszej jedna ze Stron rokujących, domaga się także inne państwo, lub kilka innych państw, z przyczyny innych przestępstw, osoba ta wydana będzie Rządowi, w którego obszarze popełniła najcięższe przestępstwo a jeżeli popełniła wszędzie równie ciężkie przestępstwa, temu Rządowi, który do Rządu proszonego o wydanie zgłosił się najprzód ze swojem ządaniem.

Jeżeli żadania nadejda równocześnie, wydana będzie temu Rządowi, którego

zadanie ma wcześniejsza datę.

Artykuł VIII.

W żadnym razie nikt nie będzie wydany za zbrodnie lub przestępstwo polityczne, albo za czyny lub zaniechania, będace w związku z takiemi zbrodniami lub przestępstwami.

Zamach na życie panujacego lub członków jego rodziny nie będzie uważany za zbrodnia polityczna ani za czyn będacy w związku z taka zbrodnia.

Artykuł IX.

Wydany nie może być w żadnym razie ścigany ani karany w Państwie, któremu został wydany, za zbrodnia lub przestępstwo polityczne, przed wydaniem popełnione, ani też za czyn lub zaniechanie, będace w związku z takiem przestępstwem, jak niemniej za czyn karygodny, w umowie niniejszej nie wymieniony.

Article X.

L'extradition n'aura pas lieu si la prescription de la poursuite ou de la peine est acquise d'après les lois du pays auquel l'extradition est demandée.

L'extradition ne pourra également avoir lieu lorsque l'individu dont l'extradition est demandée a déjà été poursuivi et absous dans le pays requis, en raison de la même action punissable, qui a motivé la demande d'extradition, ou bien si l'enquête s'y poursuit encore ou qu'il a déjà subi sa peine.

Article XI.

Dans le cas où l'individu dont l'exengagé dans un procès ou serait retenu à raison d'obligations par lui contractées envers des particuliers son extradition aura lieu néanmois, sauf à la partie lésée à poursuivre ses droits devant l'autorité compétente.

Article XII.

Si l'individu réclamé est poursuivi ou se trouve détenu dans l'Etat requis pour une infraction autre que celle qui a motivé la demande d'extradition, son extradition devra être differée jusqu'à ce que les poursuites soient terminées et, en cas de condamnation, jusqu'à ce qu'il ait subi la peine ou que celle-ci soit remise.

Article XIII.

Les objets ayant servi à la perpétration de l'action punissable ou qui ont été obtenus au moyen de cette action ainsi que ceux qui peuvent servir de pièce de conviction seront remis en même tems que l'individu réclamé.

Cette remise aura lieu même dans le cas ou l'extradition ne pourrait être effectuée par suite de la mort ou de la powodu nie może być wydany. fuite du coupable.

Artykuł X.

Jeżeli według ustaw Państwa, od którego wydania zadano, ściganie lub kara ulega przedawnieniu, reklamowany nie będzie wydany.

Nie bedzie wydany także i wtedy, gdy w Państwie, które o wydanie jest proszone, był już ścigany za ten sam czyn karygodny, na którym opiera się żądanie wydania i został uwolniony lub jest jeszcze ścigany albo już odbył kare.

Artykuł XI.

Wydany bedzie nawet wtedy, gdy tradition est demandée se trouverait jest zawikłany w sporze prawnym albo gdy go zatrzymuja zobowiazania, które przyjał względem osób prywatnych, przyczem zastrzega się poszkodowanemu prawo dochodzenia swojej szkody przed Sadem właściwym.

Artykuł XII.

Jeżeli reklamowany jest ścigany lub przytrzymany w Państwie o wydanie proszonem z powodu nie tego samego czynu karygodnego, dla którego ma być wydany, natenczas wydanie będzie odłożone aż do ukończenia ścigania, albo gdyby został skazany, póki nie odbędzie kary lub póki mu nie bedzie darowana.

Artykuł XIII.

Przedmioty, które służyły do popelnienia czynu karygodnego lub które reklamowany nabył za pomoca tego czynu i te które mogą służyć za środek dowodowy, będa posłane razem z osoba wydana.

Rzeczy te poslane będa i wtedy, gdy reklamowany umrze lub ucieknie i z tego

Elle comprendra tous les objets de la même nature que le prévenu aurait cachés ou déposés dans le pays, dans lequel il s'est réfugié et qui seraient découverts ultérieurement. Sont cependant réservés les droits des tiers sur les objets mentionnés, qui doivent leur être rendus sans aucun frais dès que le procès sera terminé.

Article XIV.

Les frais occasionnés par l'arrestation, la détention, la nourriture et le transport de l'individu dont l'extradition aura été accordée, ainsi que le transport des objets mentionnés à l'article précédent resteront à la charge des deux Gouvernements dans les limites de leurs territoires respectifs. Les frais de transport par mer seront supportés par le jacy sie wydania. Gouvernement réclamant.

Article XV.

Lorsque, dans la poursuite d'une affaire pénale non politique, l'un des Gouvernements contractants jugera nécessaire l'audition de témoins domiciliés dans l'autre Etat ou tout autre acte d'instruction, une commission rogatoire sera envoyée à cet effet par la voie diplomatique et il y sera donné suite en observant les lois du Pays requis.

Les deux Gouvernements contractants renoncent réciproquement à toute réclamation des frais résultant de l'exécution de la commission rogatoire, à moins qu'il ne s'agisse d'expertises criminelles, commerciales ou médicolégales.

Article XVI.

La présente Convention sera exécutoire à dater du jour de sa promulgation, dnia jej ogloszenia w formie przepisanej qui aura lieu dans les formes prescrites par les lois en vigueur dans les territoires des Hautes Parties contractantes.

Poslane będą wszystkie te przedmioty, które ścigany ukrył lub złożył w Państwie, do którego sie schronił, jakoteż i te, które dopiero później beda znalezione. Zastrzegaja sie jednak prawa trzecich osób do tych przedmiotów, które też winny im być zwrócone bez kosztów, gdy się skończy postępowanie

Artykuł XIV.

Koszta przytrzymania, więzienia, wyżywienia i odsyłania osoby, której wydanie będzie przyzwolone, jakoteż koszta posłania przedmiotów w artykule poprzedzajacym wzmiankowanych, ponosić beda Strony rokujące każda w obrębie swego obszaru. Koszta odesłania morzem ponosić będzie Rząd domaga-

Artykuł XV.

Jeżeli w śledztwie sądowo-karnem lecz nie politycznem, jedna ze Stron rokujacych uzna za potrzebne, aby w drugiem Państwie przesłuchano świadków albo wykonano inna czynność śledczą, żądanie, tyczące się tego, przesłane będzie drogą dyplomatyczną a Państwo o taka pomoc prawną proszone, udzieli ja zgodnie ze swemi ustawami.

Oba Rządy rokujące zrzekają się zwrotu kosztów, które w skutek tych żądań będą musiały ponieść, wyjąwszy, gdyby chodziło o opinia biegłych w sprawach kryminalnych, handlowych lub sadowo-lekarskich.

Artykuł XVI.

Umowa niniejsza nabędzie mocy od ustawami obowiązującemi w krajach Wysokich Stron rokujących.

Cette promulgation aura lieu dans le delai de 6 mois au plus tard après

l'échange des ratifications.

La Convention pourra être dénoncée par chacune des Hautes Parties contractantes; cependant elle continuera à être en vigueur jusqu'à l'expiration d'une année à compter du jour ou elle aura été dénoncée.

Elle sera ratifiée et les ratifications seront échangées a Rio de Janeiro aussi-

tôt que faire se pourra.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et y ont apposé le cachet de leurs

Fait à Rio de Janeiro, le vingt et un du mois de mai de l'année mil huit cent quatre-vingt-trois.

(L. S.) Seiller m. p.

(L. S.)

Ogłoszona bedzie najpóźniej w 6 miesięcy po wymianie ratyfikacyj.

Każda ze Stron rokujacych ma prawo wypowiedzieć umowę niniejsza, która w takim razie obowiazywać bedzie jeszcze aż do upływu roku, licząc od dnia wypowiedzenia.

Umowa niniejsza będzie ratyfikowana a ratyfikacye zostana wymienione w Rio de Janeiro jak można najrychlej.

W dowód czego Pełnomocnicy obudwu Stron podpisali Umowę niniejsza i wycisneli na niej swoje pieczęci.

Działo się w Rio de Janeiro, dnia 21 maja 1883.

(L. S.) Seiller r. w.

(L. S.)

Lourenço Cavalcanti de Albuquerque m. p. Wawrzyniec Cavalcanti Albuquerque r. w.

Nos visis et perpensis Conventionis hujus articulis, illos omnes et singulos ratos hisce confirmatosque habere profitemur ac declaramus, Verbo Nostro Caesareo et Regio promittentes, Nos omnia quae in illis continentur fideliter executioni mandaturos esse.

In quorum fidem majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus, sigilloque Nostro Caesareo et Regio adpresso firmari jussimus.

Dabantur Viennae die decima quarta mensis Martii, anno Domini millesimo octingentesimo octogesimo quarto, Regnorum Nostrorum trigesimo sexto.

Franciscus Josephus m. p.

Gustavus Comes a Kálnoky m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Franciscus Eques Riedl a Riedenau m. p. Caes. et Reg. consiliarius aulicus ac ministerialis.

Traktat powyższy, jako obowiązujący w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 21 sierpnia 1884.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

(Polnisch.)

143.

Rozporządzenie ministerstw handlu, spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 28 sierpnia 1884,

tyczące się zaliczenia przemysłu kupczenia szmatami w powiatach pogranicznych Czech, Morawii, Szląska, Galicyi, Górnej Austryi, Salzburga, Tyrolu i Vorarlbergu do rodzajów przemysłu wymagających konsensu.

§. 1.

Na zasadzie ustępu 1go §fu 24go ustawy z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39), zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową, przemysł kupczenia szmatami w powiatach pogranicznych krajów powyżej wymienionych, zalicza się (w myśl ustawy o cłach i monopoliach) do rodzajów przemysłu wymagających konsensu.

§. 2.

Zamierzający rozpocząć ten przemysł, winni dopełnić warunków przepisanych w ogólności dla przemysłów konsensowych (§§. 22 i 23 ustawy z dnia 15 marca 1883 [Dz. u. p. Nr. 39]) a konsens udzielony być może tylko w tym razie, jeżeli Władza skarbowa powiatowa nie uczyni żadnego zarzutu przeciw osobie kandydata pod względem zasługiwania na zaufanie w sprawach podatkowych, ani przeciw obranej siedzibie przemysłu.

§. 3.

Postanowienia rozporządzenia niniejszego nie naruszają przepisów zarobkowych i policyjnych, tyczących się samego zbierania szmat.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVIII. — Wydana i rozesłana dnia 10 września 1884.

144.

Patent cesarski z dnia 7 września 1884, tyczący się zwołania sejmu krajowego galicyjsko-lodomeryjsko-krakowskiego.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, slawoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austryacki; wielki książę toskański i krakowski; książę lotaryński, salcburski, styryjski, karyntyjski, kraiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacencki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski; uksiążęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohennemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchii; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm krajowy królestwa Galicyi i Lodomeryi oraz Wielkiego księstwa krakowskiego zwołuje się na nową kadencyą na dzień 12 września 1884 do miejsca na jego zebrania ustawą wyznaczonego.

Dan w Wiedniu dnia siódmego września w roku tysiąc ośmset ośmdziesiątym czwartym, Naszego panowania trzydziesi, m szóstym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w. Pražák r. w.

Ziemiałkowski r. w. Conrad r. w. Dunajewski r. w. Falkenhayn r. w. Welsersheimb r. w. Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIX. – Wydana i rozesłana dnia 13 września 1884.

145.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia z d. 20 sierpnia 1884, wydane w porozumieniu z Ministrem rolnictwa,

tyczące się zaprowadzenia w c. k. szkole głównej ziemiaństwa w Wiedniu egzaminów teoretycznych rządowych z przedmiotów technicznych ziemiaństwa.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 18 lipca 1884, wydaję we względzie egzaminów teoretycznych rządowych z przedmiotów technicznych

ziemiaństwa, następujące przepisy:

§. 1. Dla przekonania się o wykształceniu naukowem uczniów szkoły głównej ziemiaństwa lub równorzędnego zakładu (§§. 6 i 12) w technice ziemiaństwa będą się odbywały egzamina rządowe, a mianowicie pierwszy czyli ogólny z przedmiotów zasadniczych; drugi czyli techniczny z przedmiotów traktujących wyłącznie o technice ziemiaństwa.

§. 2. Przedmiotami pierwszego egzaminu rządowego są: fizyka i mechanika, — klimatologia, — chemia, — mineralogia i geologia, — matematyka, —

geodezya, — gospodarstwo społeczne.

§. 3. Przedmiotami drugiego egzaminu rządowego są: uprawa roślin, — nauka melioracyi, — budownictwo drogowe i wodne, — nauka administracyi i

prawa.

§. 4. Do egzaminów rządowych potrzebne są świadectwa postępu, a mianowicie do pierwszego "z geometryi wykreślnej", — do drugiego "z zastósowania geodezyi do techniki ziemiaństwa", — z nauki "o machinach rolniczych", — "z budownictwa wiejskiego", — "z gospodarki rolniczej", wszystkie ze stopniem najmniej "dobrym".

Biegłość w "rysowaniu planów i terrenu", w "wykreślaniu budowli drogowych i wodnych", w "układaniu planów technicznych kultury" udowodnić winien kandydat złożeniem wszystkich swoich rysunków, uznanych przez docenta

przedmiotów przynajmniej za "dobre".

Pierwszy egzamin rządowy.

§. 5. Pierwszy egzamin rządowy zdać należy przy końcu trzeciego lub w ciągu czwartego późrocza. Zwyczajne terminy tych egzaminów przypadają w ostatnich tygodniach późrocza zimowego i pierwszych tygodniach późrocza letniego, termin nadzwyczajny w pierwszych tygodniach późrocza zimowego.

W terminie nadzwyczajnym przypuszczeni być mogą zwyczajnie tylko ci kandydaci, którzy poddali się egzaminowi w terminie zwyczajnym i zostali oddaleni a którym wtedy nie dłuższy termin do ponowienia egzaminu naznaczono.

Wyjatkowo przypuszczani będa do egzaminu w tym terminie także ci kandydaci, którzy zgłosili się w porę do złożenia go w poprzedzającym zwyczajnym terminie, wszakże bez własnej winy nie mogli stanąć w owym terminie, z zastrzeżeniem, aby kandydaci usprawiedliwili przed egzaminem swoje niestawienie się i zarazem prosili o przypuszczenie do egzaminu w terminie nadzwyczajnym. Na takie wyjatkowe przypuszczenie może jednak pozwolić tylko Minister oświecenia na wniosek komisyi egzaminacyjnej.

- §. 6. Prośbę o przypuszczenie do pierwszego egzaminu rządowego podać ma kandydat pisemnie do prezesa właściwej komisyi egzaminacyjnej i dołączyć winien do prośby następujące dokumenty:
  - 1. świadectwo wpisu,

2. świadectwo dojrzałości lub dokument, któryby je zastapił,

3. ksiażeczke legitymacyjna a według okoliczności dowód, że kandydat był zapisany najmniej przez trzy półrocza w szkole głównej ziemiaństwa, lub w zakładzie będacym z nia na równi, jako uczeń zwyczajny i uczeszczał na wszystkie przedmioty potrzebne do pierwszego egzaminu rządowego, jakoteż na ćwiczenia praktyczne z niemi połączone. Oddzielne wykłady i ćwiczenia, o które tu chodzi, wyszczególnione są w zaleconym programie nauk szkoły głównej ziemiaństwa,

4. świadectwa postępu z przedmiotów wyznaczonych w §. 4 do pierw-

szego egzaminu rzadowego.

Wszystkie te dowody złożyć należy w pierwopisach i komisya musi mieć je przed sobą w czasie egzaminu.

§. 7. Prosby o przypuszczenie do egzaminów rządowych ogólnych, odbywających się przy końcu zimowego półrocza, podawać trzeba najmniej na sześć tygodni przed końcem tego półrocza, do egzaminów zaś odbywających się na początku półrocza letniego, zgłaszać się należy najpóźniej aż do końca półrocza zimowego.

Prezes winien zbadać prośbę i załączki i jeżeli przypuszczeniu do egzaminu nie nie stoi na przeszkodzie, przychyla się do prośby samodzielnie, pisząc na niej krótka rezolucya.

§. 8. W razie mniejszych przeszkód, które kandydat może zaraz uchylić, dać mu należy odpowiednie wskazówki. W przypadkach watpliwych, mianowicie co do kandydatów, którzy na wykłady oddzielne, w ustępie 3 §fu 6go wzmiankowane, uczęszczali po części lub całkiem do innego zakładu, będącego na równi z szkoła główną ziemiaństwa, przypuszczenie do pierwszego egzaminu rządowego zależy od pozwolenia komisyi egzaminacyjnej.

Gdyby komisya odmówiła przypuszczenia do pierwszego egzaminu rzadowego, wolno odwołać się do Ministra oświecenia.

Drugi egzamin rządowy.

- §. 9. Egzaminu technicznego nie można zdawać wcześniej aż dopiero w ostatnich tygodniach szóstego półrocza, zresztą egzamina techniczne nie mają oznaczonego terminu, lecz można je zdawać przez cały rok z wyjątkiem feryj jesiennych i tych, które wśród roku szkolnego przypadają.
- §. 10. Prosbę o przypuszczenie do drugiego egzaminu rządowego (technicznego) podać ma kandydat na piśmie do prezesa właściwej komisyi, dołączając potrzebne dokumenty.

Potrzebne są następujące załączki:

1. Książeczka legitymacyjna a według okoliczności dowód, że kandydat ogółem najmniej przez sześć a od złożenia z dobrym skutkiem pierwszego egzaminu rządowego, najmniej przez trzy a według okoliczności przez dwa półrocza uczeszczał do szkoły głównej ziemiaństwa albo do zakładu będącego z nią na równi, na wszystkie przedmioty, wchodzące do egzaminu technicznego z nauk jego wydziału, jakoteż na ćwiczenia praktyczne z niemi połączone.

Oddzielne wykłady i ćwiczenia, o które tu chodzi, wyszczególnione są

w zaleconym programie nauk szkoły głównej ziemiaństwa.

2. Świadectwo złożenia pierwszego egzaminu rządowego.

3. Świadectwa postępu z przedmiotów przeznaczonych w §. 4 do egzaminu technicznego, jakoteż po jednem wypracowaniu graficznem z przedmiotów, graficznego ćwiczenia się wymagających (plany, konstrukcye itd.), które to wypracowania winny być opatrzone uwierzytelnieniem jako kandydat wykonał je samodzielnie.

Wszystkie te dowody złożyć trzeba w pierwopisach i komisya musi

mieć je przed soba podczas egzaminu.

§. 11. Dni egzaminu wyznacza w każdym z osobna przypadku prezes.

W oznaczaniu kolei egzaminowania kandydatów winien tenże trzymać się

porządku, w jakim zgłaszali się do egzaminu.

§. 12. Gdyby prezes a według okoliczności komisya egzaminacyjna odmówiła przypuszczenia do drugiego egzaminu rządowego, wolno kandydatowi odwołać się do Ministra oświecenia.

Wspólne przepisy dla obu egzaminów rządowych.

§. 13. Do słuchania egzaminów rządowych ustanawia Minister oświecenia

osobne komisye egzaminacyjne.

Zwyczajnie w każdej z nich zasiadają jako egzaminatorowie głównie profesorowie a w miarę potrzeby także docenci szkoły głównej rolniczej do tych przedmiotów, z których kandydaci mają być egzaminowani.

Jednakowoż Minister oświecenia, po wysłuchaniu grona profesorów, powoływać będzie do komisyi także egzaminatorów nie należących do tego zakładu.

Każdy profesor lub urzędnik powołany do komisyi obowiązany jest przyjąć wybór.

Gdy dwoch lub więcej egzaminatorów jest ustanowionych do jakiegoś przed-

miotu, zmieniają się na egzaminach.

§. 14. Minister oświecenia mianuje do każdego z dwóch egzaminów rzadowych osobnego prezesa, wybierając ich z grona egzaminatorów.

W razie nieobecności prezesa obejmuje przewodnictwo najstarszy w służbie własny członek komisyi.

Komisye do słuchania egzaminu składa prezes według własnego uznania.

- §. 15. Minister oświecenia i Minister rolnictwa mogą wydelegować osobnych komisarzy do obudwu egzaminów.
- §. 16. Każdy kandydat winien stanać do egzaminu w dniu oznaczonym. Jeżeli nie stanie, poddać się musi wynikłym stad szkodliwym następstwom. Wszyscy kandydaci, którym ten sam dzień do złożenia egzaminu wyznaczono, przybyć mają w tymże dniu, zanim się egzamin rozpocznie i być obecni póki go nie zdadzą.
- §. 17. Dwóch lub więcej kandydatów zamienić się może z sobą na dni egzaminu tylko za zezwoleniem przewodniczącego a jeżeli są komisye specyalne, tylko pod tym warunkiem, aby z zamianą dni nie zamieniono także oddziału komisyi kandydatom wyznaczonego.
  - §. 18. Egzamina rządowe odbywać się będą ustnie, publicznie.

Przewodniczący i większość egzaminatorów powinni być obecni przez cały czas egzaminu.

Egzaminowanie jednego kandydata nie powinno ogółem trwać dłużej nad trzy godziny.

Ze względem na przedstawione świadectwa postępu, prócz tych, które stwierdzają postęp tylko dostateczny, i stósownie do podanej w nich cenzury z przedmiotów egzaminu rządowego, można na obu egzaminach rządowych skrócić odpowiednio egzamin z odnośnych przedmiotów.

§. 19. Komisya naradza się nad rezultatami odbytego egzaminu i głosuje nie jawnie.

Wynik egzaminu z pojedynczych przedmiotów klasyfikowany będzie w stopniach: "celująco", "bardzo dobrze", "dobrze", "dostatecznie" i "niedostatecznie". Kandydat zdał egzamin, jeżeli otrzymał na egzaminie ustnym z każdego przedmiotu stopień przynajmniej "dostateczny". Nie zdał go, jeżeli z jednego lub więcej przedmiotów otrzymał stopień "niedostateczny".

Z rezultatów egzaminu z pojedynczych przedmiotów wydany będzie w końcu sąd ogólny, czy kandydat okazał się w skutek egzaminu "uzdolnionym", czy "znakomicie uzdolnionym". W tej mierze należy mieć wzgląd także na stopnie, uzyskane w skutek egzaminów postępu (§. 4).

- §. 20. Jeżeli kandydat nie zadowolnił komisyi tylko z jednego przedmiotu, przypuszczony być może do poprawienia bezskutecznego egzaminu z tego przedmiotu po upływie dwóch miesięcy. Jeżeli otrzyma powtórnie stopień "niedostateczny", przypuszczony być może jeszcze raz do egzaminu poprawczego po czterech miesiącach. Każdy taki egzamin poprawczy odbywać się ma w ciąglej obecności przewodniczącego odnośnej komisyi egzaminacyjnej, a jeżeli na pierwszym egzaminie rządowym zasiadał osobny komisarz rządowy (§. 15), także w obecności tego ostatniego.
- §. 21. Jeżeli kandydat nie zadowolnił komisyi z więcej niż jednego przedmiotu, przypuszczony być może tylko do ponowienia całego egzaminu, do którego termin wyznaczy komisya.

Termin ponowienia pierwszego egzaminu rzadowego, który nie powiódł się w terminie zwyczajnym (§. 5), wyznaczony być może albo na najbliższy termin nadzwyczajny (październikowy) albo na najbliższy termin zwyczajny; termin ponowienia egzaminu rzadowego, który nie powiódł się w terminie nadzwyczajnym, podobnież albo na najbliższy termin zwyczajny albo na najbliższy termin nadzwyczajny.

Gdyby kandydat, ponawiając egzamin, nie zadowolnił komisyi choćby tylko z jednego przedmiotu, przypuszczony być może podobnież tylko do ponowienia

jeszcze raz całego egzaminu.

Przeciwko orzeczeniu komisyi we względzie wyznaczenia terminu do ponowienia egzaminu rządowego nie ma odwołania.

- §. 22. Jeżeli kandydat na pierwszym egzaminie rządowym oddalony został na cały rok szkolny, komisya może wskazać kandydatowi wykłady lub ćwiczenia, na które winien uczęszczać w ciągu tego roku.
- §. 23. Wynik ostateczny egzaminu ogłoszony będzie publicznie jak tylko się skończy narada i zapisany będzie w ksiażeczce legitymacyjnej kandydata, w razie oddalenia, z podaniem terminu ponowienia egzaminu i wyłuszczeniem wszystkich warunków, pod któremi oddalony ma być przypuszczony do ponownego egzaminu, przyczem wyciska się pieczęć.

§. 24. W dowód złożenia pomyślnie egzaminów rzadowych, wydawane

beda świadectwa.

Świadectwa egzaminów rządowych zawierać mają prócz rodowodu kandydata i szczegółów biegu jego nauki, tudzież daty złożenia egzaminu, tak stopnie z każdego przedmiotu egzaminowego, według okoliczności wyjęte ze świadectw oddzielnych, uzyskanych przed egzaminem ogólnym (§. 4) jak i stopień ostateczny.

Świadectwa winny być podpisane przez przewodniczacego i wszystkich egzaminatorów a według okoliczności także przez komisarza rządowego i po-

twierdzone pieczęcia komisyi egzaminacyjnej.

- §. 25. Jeżeli uczeń, zanim zdał z powodzeniem pierwszy egzamin rzadowy, uczeszczał na wykłady lub ćwiczenia, które podług planu nauk jego wydziału należą do wyższego niż trzeciego półrocza, może mu to być policzone w celu przypuszczenia go do drugiego egzaminu rzadowego tylko w tym razie, jeżeli w najbliższym terminie nadzwyczajnym zdał z powodzeniem pierwszy egzamin rządowy.
- §. 26. Każdy kandydat do egzaminu opłacić ma taksę, która ustanawia się w kwocie dziesięć (10) złotych za każdy z dwóch egzaminów rządowych; złożyć ją trzeba przed zdaniem egzaminu. Taksę razem z kwotą na stępel do świadectwa egzaminu składa się w biurze rektoratu za potwierdzeniem odbioru.
- §. 27. Od opłacenia taksy za egzamin można być uwolnionym tylko w skutek uchwały właściwej komisyi egzaminacyjnej. Prośby o uwolnienie trzeba podawać na piśmie do jej prezesa.

Gdy się egzamin ponawia, nie można być uwolnionym od taksy.

§. 28. Taksy będą dzielone między egzaminatorów w równych częściach, których przewodniczący otrzymać ma dwie.

146.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28 sierpnia 1884,

dozwalające cukiernikom używania do niektórych robót naczyń miedzianych niepobielonych.

Ponieważ do pewnych robót cukierniczych, wymagających wyższych stopni gorąca, naczynia miedziane pobielane nie są odpowiednie, gdyż nie można przeszkodzić topieniu się i mechanicznemu ścieraniu powłoki cynowej, w skutek czego otrzymywane w nich wyroby, na pokarm dla ludzi przeznaczone, mięszając się z cyną, stają się jako zawierające metal, niezdrowemi, przeto ministerstwo spraw wewnętrznych, po wysluchaniu najwyższej Rady zdrowia, uznało za stósowne zmienić w części rozporządzenie ministeryalne z dnia 19 września 1848, L. 3075 (Zbiór ustaw administracyjnych Nr. 121) i dozwolić cukiernikom używania naczyń miedzianych niepobielonych do gotowania karmelków, do pocukrzania jąder owocowych i do smażenia soków owocowych pod warunkiem jak najściślejszego dopełniania następujących przepisów:

1. Naczynia miedziane niepobielone, które mają być używane, powinny być zawsze starannie wyszorowane, całkiem suche i tak chowane, aby były zabezpieczone od wpływu pary kwaśnej, tudzież płynów zawierających kwas lub sole.

2. Przed każdem użyciem tych naczyń trzeba uważać, aby były całkiem czyste, mianowicie, aby powierzchnia wewnętrzna i wylew miały połysk lśniacy, metaliczny.

3. Wyroby, w tych naczyniach otrzymane, jak tylko będą gotowe, trzeba przelać jeszcze gorące do ogrzanych naczyń glinianych, kamionkowych lub porcelanowych.

Inne przepisy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 19 września 1848, L. 3075 zatrzymuja moc swoje.

Taaffe r. w.

147.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d.31 sierpnia 1884,

tyczące się zaprowadzenia w obrocie pocztowym austryacko-węgierskim przekazów pocztowych wolnych od opłaty.

Od 15 września 1884 można w obrocie pocztowym austryacko-węgierskim przesyłać pieniądze za pomocą przekazów pocztowych wolnych od opłaty w sposób następujący:

1. Przekazów pocztowych wolnych od opłaty, które opiewać moga każdy na sumę aż do 200 zł., pozwala się używać tylko w tych przypadkach, w których stósownie do artykułu VIII ustawy z dnia 2 października 1865 (Dz. u. p. Nr. 108) wolno pieniądze bezplatnie posyłać.

2. Na przekazy pocztowe wolne od opłaty używać należy wyłącznie blankietów, wydanych przez Zarząd pocztowy a sprzedawanych po ½ centa za sztukę.

3. Władza posylająca (urząd) winna nietylko wypełnić należycie w blankiecie na przekaz pocztowy to, co wskazuje tekst odcinka i część po nad "zapiskiem pocztowym", lecz nadto dla kontroli napisać w miejscu, którego tekst opiewa "miejsce do przylepienia znaczków listowych", liczbę dziennika, nazwę Władzy

posyłającej (urzędu) i uprawnienie do posłania bezpłatnie, słowami: "sprawa służbowa", lub "pieniądze zebrane na rachunek państwa (kraju)".

Tekst "Nr. Dziennika wydawczego . . . . " przeznaczony jest dla urzędu

pocztowego.

4. Przekaz pocztowy wydany będzie Władzy (urzędowi), na która opiewa, z zachowaniem przepisów o doręczaniu listów z pieniędzmi. Rewersy odbiorcze na przekazy pocztowe do kas podpisać mają obadwaj urzędnicy przeznaczeni do odbierania posyłek pieniężnych, kwit zaś na odwrotnej stronie przekazu pocztowego podpisać może tylko jeden urzędnik, ponieważ podstawą odpowiedzialności zakładu pocztowego jest tylko prawdziwość i dokładność podpisów na rewersach odbiorczych.

Władza (urząd) odbierająca może odcinek odłączyć i zatrzymać jako dowód

rachunkowy itp.

5. Przekazana kwotę wypłaca się w urzędzie pocztowym okazicielowi pokwitowanego przekazu pocztowego a to bez sprawdzania legitymacyi okaziciela, przeto Władza adresowa (urząd) winna nad tem czuwać, aby doręczony jej przekaz pocztowy nie dostał się przed wypłaceniem w niewłaściwe ręce.

6. Gdy Władza (urząd) posyła przekazowo kwoty, które w myśl rzeczonej ustawy podlegają opłacie, przekazy takie powinny być frankowane, to jest opa-

trzone przelepionemi znaczkami listowemi podług taryfy.

Pino r. w.

148.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia z d. 1 września 1884, wydane w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych,

tyczące się załatwiania spraw parafii rzymsko-katolickiej bielskiej.

Sprawy parafii rzymske-katolickiej bielskiej, które były dotychczas załatwiane przez reprezentacye gmin miejscowych, upoważnione do tego rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 31 grudnia 1877 (Dz. u. p. Nr. 5 z r. 1878), załatwiać będzie istniejący w myśl ustaw krajowych szlaskich z dnia 15 listopada 1863 (Dz. u. kr. Nr. 2) i z dnia 18 stycznia 1867 (Dz. u. kr. Nr. 5) komitet udziałowy a to, o ile nie chodzi o sprzeczne interesa beneficium lub patronatu na prawie cywilne n oparte, z współuczestnictwem proboszcza i opiekuna kościoła.

Nadzór rządowy nad komitetem w sprawach parafialnych, jakoteż prawo decyzyi w tychże sprawach, służące w myśl ustawy z dnia 7 maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 50) Władzom wyznaniowym rządowym, wykonywać będzie w I instancyi c. k. starostwo w Bielsku. Należytości (§. 36 ustawy z dnia 7 maja 1874 Dz. u. p. Nr. 50) uchwalone na pokrycie wydatków parafialnych, mogą być ściągane egzekucyjnie porządkiem administracyjnym tylko za zezwoleniem Zarządu wyznaniowego rządowego.

Poborem należytości uchwalonych podług przepisów i oddawaniem ich komitetowi udziałowemu, obowiązani są zajmować się nadal ci sami wykonawcy,

którzy zajmować się mają ściąganiem podatków gminnych.

149.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 8 września 1884,

zaprowadzające doręczanie adresatom w Wiedniu i niektórych przedmieściach wiedeńskich posyłek pocztowych wozowych i zmieniające §§. 22 i 23 Porządku poczt wozowych z r. 1838.

Począwszy od 1 października 1884 posyłki poczty wozowej, nadchodzące do Wiednia i adresowane do osób zamieszkałych w dziesięciu dzielnicach wiedeńskich, tudzież na przedmieściach: Fünfhausie, Sechshausie, Rudolfsheimie, Neulerchenfeldzie, Ottakringu, Hernalsie i Währingu będą odbiorcom odstawiane do mieszkania.

Za odstawienie płaci się:

a) od posyłek ważących aż do 1 k 500 gr kwotę 5 c.

b) " " więcej niż 1 k 500 gr az do 5 k " 10 "

c) " " " " " " 5 k " 15 "
Posylki wozowe adresowane do Władz, urzędów i kas, do c. k. wojska i do uwię-

zionych, odbierać należy jak dotąd w urzędach pocztowych.

Aby ułatwić doręczanie, zmienia się §. 22 Porządku poczt wozowych z r. 1838 w ten sposób, że posyłki poczty wozowej, których wartość nie jest podana, lub wynosi aż do 20 zł. włącznie, mogą być doręczane w nieobecności adresata dorosłym członkom rodziny, domownikom, sługom adresata lub innym osobom przez tychże wskazanym, np. wynajmującemu mieszkanie, gospodarzowi i że odpowiedzialność zakładu pocztowego ustaje od chwili, gdy osoby te podpiszą dokument odbiorczy w formie: "N. N. za...... (adresat).

Gdy jednak adresat zastrzeże sobie naprzód w c. k. urzędzie doręczania pakietów pocztowych w Wiedniu, aby tego nie czyniono, jakoteż gdy chodzi o doręczenie gotowki, kosztowności, papierów publicznych lub dokumentów, bez względu na wartość, posyłki takie doręczane być mogą wyłącznie samymże adre-

satom lub ich właściwym pełnomocnikom.

Począwszy od 1 października 1884, urząd doręczania pakietów pocztowych w Wiedniu zajmuje się także odbieraniem posyłek podlegających podatkowi konsumcyjnemu, które mają być odbiorcom odstawione do mieszkania, płaci sposobem zaliczki podatek konsumcyjny i ściąga ją razem z opłatą manipulacyjną po 10 c. od sztuki przez posłańców doręczających.

O nadejściu posyłek podlegających cłu, odbiorca będzie jak dotąd uwiadamiany; gdy jednak oclenie może nastąpić bezzwłocznie, dołączona będzie do uwiadomienia kartka, za pomocą której adresat może urzędowi pocztowemu zlecić załatwienie oclenia. Za manipulacyą w tem pośrednictwie płacić będzie adresat po 5 c. od sztuki (prócz kwoty cła i należytości dla przysięgłych celniczych).

Od przerzeczonego dnia zmienia się także dla Wiednia i wzmiankowanych przedmieść §. 23 Porządku poczt wozowych z r. 1838, mocą którego wolno było adresatom odbierać posyłki w urzędzie pocztowym, w ten sposób, że każdy odbiorca, który chce sam odbierać w swoim urzędzie pocztowym posyłki do niego nadchodzące, winien opłacić z góry magazynowe po 5 zł. miesięcznie a nadto, od każdej posyłki, której nie odbierze w ciągu 48 godzin po otrzymaniu uwiadomienia, składowe, a to od każdej posyłki ważącej aż do 5 k 1 c., od cięższych po 2 c. za każdy dzień.

Uwalnia się od opłaty magazynowego lecz nie oraz i od składowego, tylko posyłki podlegające cłu, adresowane poste restante, gdy adresaci nie mieszkają stale w Wiedniu lub w wzmiankowanych przedmieściach, nakoniec te posyłki, których adresat zastrzega sobie w poszczególnych przypadkach za pomocą oso-

bnej prosby, że wyjatkowo sam je odbierze.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część L. — Wydana i rozesłana dnia 14 września 1884.

150.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 30 sierpnia 1884,

tyczące się upoważnienia komory głównej w Lublanie do ekspedyowania oliwy popsutej.

C. k. komora główna w Lublanie upoważniona została do ekspedyowania oliwy popsutej podług Uwagi do Nr. 72 Taryfy cłowej.

Dunajewski r. w.

151.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 10 września 1884,

tyczące się przyłączenia gminy Troubek do okręgu Sądu powiatowego przerowskiego w Morawii.

Na zasadzie ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) oddziela się gminę Troubek od okręgu Sądu powiatowego kojetyńskiego i przyłącza do okręgu Sądu powiatowego przerowskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 stycznia 1885.

Pražák r. w.

152.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 11 września 1884,

zabraniające przywozu i przewozu z Hiszpanii szmat, starych lin, tudzież przeznaczonej do obrotu handlowego starej odzieży, używanej bielizny wdziewalnej i używanej pościeli.

Dla zapobieżenia roznoszeniu chorób zaraźliwych, zabrania się w porozumieniu z Rządem król. węgierskim przywozu i przewozu z Hiszpanii szmat, starych lin, tudzież starej odzieży, używanej bielizny wdziewalnej i używanej pościeli, o ile przedmioty te przeznaczone sa do obrotu handlowego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia, w którym właściwe komory a względnie Władze zdrowotne morskie otrzymają o niem wiadomość.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LI. – Wydana i rozesłana dnia 1 października 1884.

153.

Dokument koncesyjny z dnia 15 lipca 1884, na kolej żelazną parową z Aszu do Rossbachu.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Slawoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austryacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy Wilhelm Rzizek w Wiedniu podał prośbę o udzielenie mu koncesyi na budowę i utrzymywanie w ruchu kolei miejscowej z Aszu do Rossbachu, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsiębiorstwa, widzimy się spowodowani nadać proszącemu koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56) i z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy Wilhelmowi Rzizekowi w Wiedniu prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako miejscowa ze szlakiem normalnym od stacyi w Aszu na kolei rządowej królewsko bawarskiej do Rossbachu.

Gdyby kolej koncesyonowana miała być przedłużona aż do kolei rządowych królewsko saskich, postanowienia, tyczące się tego, zostaną zastósowane do traktatu, który w tej mierze będzie zawarty z Rządem królewsko saskim, a koncesyonaryusz jest obowiązany poddać się tym postanowieniom, jakoteż ciężarom, które na niego będą włożone.

(Polnisch.)

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się na-

stepujace ulgi:

uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, tyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, tyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;

b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisyi akcyj (zakładowych i pierwszorzędnych), tudzież kwitów tymczasowych, jakoteż od opłat za przeniesienie

własności zakupionych gruntów;

c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego

dokumentu koncesyjnego;

d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Koncesyonaryusz obowiązany jest rozpocząć budowę tej kolei miejscowej natychmiast i ukończyć ją najpóźniej aż do 31 października 1885.

Gotowa kolej oddać ma niezwłocznie na użytek publiczny i utrzymywać

w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć ma koncesyonaryusz kaucya w sumie dziesięć tysięcy (10.000) złotychw tych papierach, w których wolno lokować fundusze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być

może za przepadła.

8. 4.

Do wybudowania tej kolei koncesyonowanej, nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszowi do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał potrzebę wybudowania takich kolei ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinien koncesyonaryusz do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, jakie ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszowi prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które tenże ustanowi, Spółki akcyjnej, lub przeniesie-

nia praw i obowiązków z koncesyi niniejszej wynikających, na Spółke akcyjną już istniejącą.

Spółka akcyjna, gdy będzie utworzona, wejdzie we wszystkie prawa i obo-

wiazki koncesyonaryusza.

Obligacyj z prawem pierwszeństwa, których suma ogólna nie może wynosić więcej jak dwieście tysiecy złotych wal. austr. imiennie, wypuszczać nie wolno dopóty, dopóki wykazami, które maja być Rzadowi do sprawdzenia przedstawione, nie bedzie udowodnione, że czyste dochody kolei rzeczywiście osiagniete i które można uważać za zapewnione, wystarcza na opłatę odsetek i amortyzacya.

Natomiast upoważnia się koncesyonaryusza do wypuszczenia w obieg akcyj pierwszorzędnych, które oprocentowane po pięć od sta i umorzone być maja pierwej niż akcye zakładowe, w sumie najwięcej aż do dwustu tysięcy złotych wal.

austr.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obrębie okresu koncesyjnego

podług planu podlegającego zatwierdzeniu Rządu.

Statut Spółki, jakoteż formularze na akcye zakładowe i akcye pierwszorzędne a według okoliczności na obligacye pierwszorzędne, które maja być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Transporty wojskowe przewożone być musza po cenach taryfowych zniżonych, a to stósownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na kolei Cesarza Franciszka Józefa kiedykolwiek

obowiązywać będa.

Postanowienia te stosowane beda także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko gdy podróżuja kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sadów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży

bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przystapić do zawartej przez spółki kolei austryackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyj dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiazek przystapienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem pomagania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych

na kolejach żelaznych.

Zobowiązania te cieża na koncesyonaryuszu tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei koncesyonowanej jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwolonemi ułatwieniami a orzeka o tem ministerstwo handlu.

Koncesyonaryusz zobowiazuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

Koncesya nadaje się z obrona przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, na lat dziewięćdziesiat (90), liczac od dnia dzisiejszego, po upływie zaś tego czasu traci ona moc swoję.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §. 11 lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrząśnieniami politycznemi i finansowemi.

§. 9.

Ruch na kolei koncesyonowanej będzie utrzymywał Rząd na rachunek koncesyonaryusza.

Warunki utrzymywania ruchu określone będą w umowie, którą Rząd zawrze z koncesyonaryuszem.

§. 10.

Rzad zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu w każdym czasie, a w tym razie wynagrodzi Spółkę gotówką.

Dla oznaczenia ceny odkupu obliczone będa czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu lat trzech przed rzeczywistą chwilą odkupu, z tego strącony będzie czysty dochód roku najniepomyślniejszego i policzony będzie średni dochód czysty pozostałych lat dwóch.

Gdyby jednak średni dochód czysty, w ten sposób obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, która potrzebna jest do oprocentowania po 5 od sta i umorzenia kapitału zakładowego imiennego, przez Rząd zatwierdzonego, w przeciągu okresu koncesyjnego, natenczas ta suma roczna uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawe do wymierzenia ceny odkupu.

W przerzeczony sposób postąpi się także w tym przypadku, gdyby kolej odkupiona być miała przed upływem trzeciego roku ruchu.

Tytułem wynagrodzenia, administracya państwa płacić będzie rentę, równająca się powyższym dochodom średnim a względnie najmniejszym, a to z dołu, w ratach półrocznych dnia 30 czerwca i dnia 30 grudnia każdego roku aż do upływu okresu koncesyjnego.

Rząd zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie zamiast rent jeszcze nie spłaconych zapłacić zdyskontowana wartość kapitalowa tychże, liczac po pięć od sta na rok i doliczając odsetki do odsetek.

Gdyby Rząd zamierzał w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego gotówki lub obligacyj długu państwa. Obligacye liczone będą po kursie średnim obligacyj rządowych tego samego rodzaju, notowanych urzędownie na gieldzie wiedeńskiej w ciągu półrocza bezpośrednio poprzedzającego.

Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei, niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkiemi do niej należacemi ruchomościami i nieruchomościami, liczac tu także

park wozowy i zapasy materyałów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobowe z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były całkiem lub częściowo użyte, stósownie do swego przeznaczenia.

§. 11.

Gdy koncesya utraci moc swoje i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależytości, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów, jakoteż funduszów zasobowych i obrotowych, z kapitału zakładowego utworzonych, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już całkiem lub cześciowo użyte, stósownie do swego przeznaczenia (§. 10).

Tak wtedy gdy koncesya moc swoje straci, jak i w razie odkupienia kolei zatrzyma koncesyonaryusz na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa fundusz zasobowy i należące się mu aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił go z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależytości kolejowej.

§. 12.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Ze względu na to, że w myśl §. 10 służy Rządowi prawo odkupienia kolei, koncesyonaryusz obowiązany jest przedstawić Rządowi do zatwierdzenia umowy, tyczące się budowy i dostaw przed ich zawarciem.

Rząd ma także prawo wydelegowania komisarzy do wglądania w zarząd, a mianowicie wydelegowania na koszt koncesyonaryuszów komisarzy, którzyby w sposób, jaki uznają za stósowny, czuwali nad tem, by kolej wybudowana została zgodnie z projektem i umowami.

W razie utworzenia Spółki akcyjnej, komisarz przez Rząd ustanowiony ma prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi, przedstawiającej dyrekcyą Spółki, ile razy uzna to za potrzebne i zawieszania wszelkich takich uchwał i zarządzeń, któreby się ustawom lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru.

Za nadzór niniejszem ustanowiony, koncesyonaryusz nie jest obowiązany płacić skarbowi państwa wynagrodzenia; również uwalnia się koncesyonaryusza od przepisanego w §fie 89ym Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852) obowiązku wynagradzania nadwyżki kosztów dozoru policyjnego i akcyzowego, jakoteż od obowiązku wystawienia bezpłatnie i utrzymywania lokali urzędowych.

§. 13.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia, ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającemi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesya jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nie przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sadów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesya i wszystkiemi postanowieniami w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Nasza większa pieczęcia, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia piętnastego miesiąca lipca, w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym czwartym, Naszego

panowania trzydziestym szóstym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w

154.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 4 września 1884,

o upoważnieniu komory pomocniczej l klasy w Bernaticach do pobierania cła od olejów kopalnych wymienionych w Taryfie pod Nr. 119 a) i 121 a).

C. k komora pomocnicza I klasy w Bernaticach upoważniona została do pobierania cła od olejów kopalnych wymienionych pod Nr. 119 a) i 121 a).

Dunajewski r. w.

155.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 10 września 1884,

o upoważnieniu c. k. komory głównej w Görlitz do ekspedyowania oliwy popsutej.

C. k. komora główna w Görlitz upoważniona została do ekspedyowania oliwy popsutej podług Uwagi do Nr. 72 Taryfy cłowej, jednak tylko w miesiącach letnich, t. j. w czasie od 1 kwietnia do 30 września każdego roku.

Dunajewski r. w.

156.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 13 września 1884,

uchylające warunek, aby wszystkie bale cukru w głowach, wywożonego beczkami za zwrotem podatku, miały tę samą wagę czystą.

Postanowienie §fu 3go, l. III 5 przepisu wykonawczego o opodatkowaniu cukru burakowego z dnia 28 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 83), według którego wszystkie bale cukru tłuczonego, kostkowego, w głowach, ziarnistego lub krystalicznego, wywożonego za zwrotem należytości, powinny mieć te sama wage czystą, uchyla się w porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu dla cukru w głowach, zapakowanego w beczkach i stanowi się, że pojedyncze bale posyłki wywozowej cukru w głowach wywożonego beczkami, mogą także mieć niejednakową wagę czystą.

Urząd ekspedyujący winien jednak oznaczyć oddzielnie wagę ryczałtową i wagę tak tary jak i czystą każdej z osobna bali (beczki) takich posyłek wywo-

zowych.

Dunajewski r. w.

157.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 14 września 1884,

tyczące się zaprowadzenia w obrocie pocztowym austryacko-węgierskim hezpłatnych kart listowych.

Te władze, urzędy itd., którym ustawa z dnia 2 października 1865 (Dz. u. p. Nr. 108) o bezpłatnem posługiwaniu się c. k. Zakładem pocztowym, pozwala, aby we wzajemnych stosunkach przesyłały sobie listy swoje bezpłatnie, mogą, począwszy od 15 października 1884, używać bezpłatnych kart listowych pod następującemi warunkami:

- 1. Na karty listowe bezpłatne wolno używać tylko blankietów białych, wydanych nakładem zarządu pocztowego; dostać ich można we wszystkich c. k. urzędach pocztowych a mianowicie pojedyncze po 4 c. za 25 sztuk a podwójne (tam i napowrót lub z odpowiedzią) po 8 c. za 25 sztuk.
- 2. Na stronie adresowej wypełnić trzeba co tekst wskazuje a mianowicie kładzie się tu: nazwę i pieczęć Władzy (urzędu) oddającej, adres i miejsce przeznaczenia, nakoniec podstawę do posługiwania się bezpłatnie zakładem pocztowym, w sposobie już teraz dla listów bezpłatnych przepisanym.
- 3. Strona odwrotna kart listowych przeznaczona jest na uwiadomienia, które mogą być pisane lub drukowane, albo częścią pisane, cześcią drukowane.
- 4. We względzie oddawania i odbierania, tudzież polecania kart listowych bezpłatnych, stósowane będą przepisy, tyczące się korespondencyj urzędowych w ogólności. Pieczęci pocztowe wyciskane będą w sposób przepisany dla zwyczajnych kart listowych.
- 5. Gdyby kart listowych bezpłatnych użyto do korespondencyj, nie uwolnionych od opłaty pocztowej, odmówić należy ich przyjęcia, a gdyby to postrze-

żono dopiero w biurze odkartowania lub wydawczym, odesłać je trzeba z oznaj-

mieniem powodu do poczty przyjmujacej, celem zwrócenia oddawcy.

6. C. k. urzedy pocztowe pobierać maja pojedyncze karty listowe bezpłatne w pakietach po 250 sztuk, podwójne zaś w pakietach po 250 sztuk lub też w mniejszych ilościach ale podzielnych przez 25 bez reszty a to w sposób przepisany do poboru wszelkich znaczków pocztowych.

7. Tekst wydrukowany będzie na tych kartach w języku niemieckim albo

w dwóch językach.

Pino r. w.

158.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 16 września 1884,

tyczące się ważności dokumentów do zasłonięcia dla niektórych towarów podlegających kontroli w okręgach pogranicznych.

Ważność dokumentów do zasłonięcia dla następujących towarów, które rozporządzeniem ministerstw skarbu i handlu z dnia 9 lipca 1882 (Dz. u. p. Nr. 102) uznane zostały za podlegające kontroli w okręgu pogranicznym obszaru cłowego (z wyłączeniem granicy krajowej od strony Włoch) a względnie w okręgu pogranicznym bukowińskim, ustanawia się jak następuje:

dla kardamom, anyżu gwiaździstego i szafranu na rok;

dla jagód winnych, koryntek i rodzynek suszonych na sześć miesięcy.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

159.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 16 września 1884, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych,

tyczące się upoważnień agentów handlowych podróżujących.

Z przyczyny nie jednakowych decyzyj Władz niższych we względzie wykonywania postanowień §§. 9 i 10 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 3 listopada 1852 (Dz. u. p. Nr. 220), o upoważnieniach agentów handlowych podróżujących tak krajowych jak i zagranicznych, obowiązującemi są następujące postanowienia rzeczonego rozporządzenia:

§. 9.

"Pozwolenie trudnienia się agencyą daje agentowi prawo zawięzywania z kupcami, fabrykantami i przemysłowcami interesów w przedmiotach wspólnego przemysłu, pokazywania im w tym celu próbek i uwiadamiania ich o cenach

towarów swoich mocodawców, przyjmowania od nich zawiadomień na takie towary i przekazywania swoim mocodawcom otrzymanych zamówień, jakoteż czynienia zakupna na ich rachunek.

Odsyłanie zamawiającemu towarów zamówionych nie należy do agenta."

§. 10.

"Nie wolno mu używać zastępcy, lecz winien załatwiać czynności osobiście i nie wolno mu wozić ze sobą prócz próbek jeszcze i innych towarów, utrzymywać składy towarów lub magazyny, trudnić się jakabadź sprzedaża towarów i wchodzić w interesa agencyjne z osobami, nie należącemi do stanu kupców lub fabrykantów."

Przy tej sposobności przypomina się, że agenci handlowi podróżujący obo-

wiązani są wozić zawsze z sobą kartę legitymacyjną przemysłowa.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

160.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 23 września 1884,

wyznaczające Sądowi powiatowemu bieckiemu w Galicyi termin rozpoczęcia urzędowania.

Sąd powiatowy biecki, który stósownie do rozporządzenia ministerstwa sprawiedliwości z dnia 30 stycznia 1884 (Dz. u. p. Nr. 19) będzie zaprowadzony, rozpocząć ma urzędowanie od dnia 1 stycznia 1885.

Pražák r. w.

161.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 26 września 1884,

zawierające postanowienia do opisu i przepisu używania wyskokomierza V. Pricka.

W porozumieniu z król. wegierskiem ministerstwem skarbu uzupelnia się a po części zmienia rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 25 lipca 1884

(Dz. u. p. Nr. 113), jak następuje:

1. Termometr maksymalny metalowy, w opisie wyskokomierza V. Pricka w ustępie 6 lit. d) wzmiankowany, w stągiewce alkoholometru umieszczony, zastąpiony będzie zwykłym szklanym termometrem maksymalnym Celsiusa, rtęcią napełnionym i opatrzonym sztyftem metalowym a umieszczonym po prawej stronie skrzyni przyrządu.

Zanim ten termometr maksymalny zostanie umieszczony w skrzyni przyrządu, trzeba poddać go jeszcze próbie, polegającej na włożeniu go poziomo w wodę wrzącą, wyjęciu po dwóch minutach i zostawieniu w położeniu poziomem, póki

nie ochłódnie

Powinien on okazywać 95 aż do 105 stopni Celsiusza i to statecznie przez trzy minuty.

89

Następnie za pomocą kilku wstrząśnień sprowadzić należy kolumnę rtęciową w najniższe miejsce i próbę ponowić.

Gdy termometr stanie się niezdatnym do użytku, wykonawca kontroli sta-

nowczej może go zastąpić termometrem sprawdzonym, oplombowanym.

Gdy wyskokomierz z jakiejbadź przyczyny nie znajduje się już pod zamknieciem urzędowem, wykonawca Władzy skarbowej, któremu poruczona jest kontrola stanowcza w gorzelni, winien odjać i osobno zachowywać plombę urzędu miar i wag, która termometr maksymalny był opatrzony.

2. Gdyby przyrzad do pędzenia, ustawiony w gorzelni, podlegającej opodatkowaniu podług wyrobu, dostarczał średnio więcej niż 10 litrów wyskoku na minutę, przedsiębiorca gorzelni winien postarać się albo o dwa sprawdzone wyskokomierze do chyżości przypływu po 1 aż do 15 litrów na minutę albo o sprawdzony wyskokomierz do chyżości przypływu po więcej niż 15 litrów na minutę.

Gdy dwa wyskokomierze mają być zastósowane do jednego przyrządu do pędzenia a względnie do jego oziębialnika, wyskokomierze te winny być połączone z oziębialnikiem w taki sposób, aby rozdzielanie się wyskoku, wychodzącego z oziębialnika, na dwa wyskokomierze, odbywało się w skrzyni powietrznej, według przepisu wykonawczego do ustawy o opodatkowaniu gorzałki (Dz. u. p. Nr. 114 z r. 1884) dozwolonej, której dać trzeba odpowiednio większe rozmiary.

Przy ustawianiu obu wyskokomierzy i łączeniu ich z oziębialnikiem, trzeba mieć wzglad zwłaszcza na to, aby wyskok odpływał jednostajnie ze skrzyni powietrznej do obudwu wyskokomierzy, a czy się tak dzieje, o tem czynniki skarbowe przekonywać się winny podczas rewizyi w gorzelni, jakoteż podczas mie-

siecznego obliczenia.

Dunajewski r. w.

162.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 28 września 1884,

tyczące się zaprowadzenia komor pomocniczych II klasy w Katarzynkach (na gościńcu pilczańskim) i w Przywozie.

Począwszy od 1 października 1884 zaprowadza się w Szląsku w Katarzynkach (na gościńcu pilczańskim) i w Przywozie komory pomocnicze II klasy.

Od tego dnia oddział straży skarbowej w Katarzynkach przestanie załatwiać tamże ekspedycyą celniczą.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LII. — Wydana i rozesłana dnia 1 października 1884.

163.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 16 września 1884,

dozwalające używania wyskokomierza A. M. Beschornera w gorzelniach opłacających podatek podług wyrobu i podające do wiadomości opis tegoż z rysunkiem i przepisem używania.

W porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu i odnośnie do rozporządzeń ministerstwa skarbu z dnia 25 maja 1884 i z dnia 1 lipca 1884 (Dz. u. p. Nr. 78 i 113), pozwala się, aby gorzelnie opodatkowane podług wyrobu, używały do kontroli podatkowej, począwszy od 1 października 1884, gdy ustawa z dnia 19 maja 1884 (Dz. u. p. Nr. 63) nabędzie mocy, wyskokomierza A. M. Beschornera, urządzonego podług dołączonego tutaj przepisu, z zachowaniem zasad przepisu używania, poniżej zamieszczonego.

Dunajewski r. w.

A. Opis

wyskokomierza A. M. Beschornera przeznaczonego do używania w gorzelniach opłacających podatek podług wyrobu.

Główne części składowe tego wyskokomierza, na dołączonej rycinie wyobrażonego, sa następujące:

1. skrzynia zewnętrzna na wszystkie części przyrządu;

2. stągiewka alkoholometru;

3. bęben mierniczy główny z liczydłem;

4. przyrządy do kontroli spoczynku bębna mierniczego głównego, jakoto:

a) beben zasobowy z liczydłem;

b) dzwonek sygnatowy;

c) tarcza sygnałowa;

5. szczególne przyrządy bezpieczeństwa.

Każdy przyrząd opatrzony jest firmą i liczbą bieżącą.

Ta sama liczba opatrzone sa wszystkie główne i większe części składowe.

1. Skrzynia zewnętrzna.

Skrzynia zewnętrzna A (Fig. 1, 2, 3, 4 i 5) składa się ze ścian bocznych z kutego żelaza, silnie wzmocnionych, połączonych ściśle z podziurkowanym spodkiem, który jest z lanego żelaza.

Pokrywa skrzyni przystaje szczelnie do ścian skrzyni za pomoca podwójnej zakładki u brzegów i tworzy nad stągiewką alkoholometru baniaste sklepienie.

Banie zamyka z przodu grube szkło, przez które można obserwować alkoholometr, tudzież przyrzad do kontrolowania spoczynku bebna mierniczego głównego (tarczę sygnałowa), opisany pod 4, lit. c.

Do zamkniecia skrzyni przy pokrywce służa po dwa prety a i a_1 (Fig. 1), w kształcie litery u zgięte, urządzone do położenia na nich zamkniecia urzędo-

wego, schodzace się po nad temże.

Podziurkowany spodek ma po czterech rogach nóżki a_2 (Fig. 1, 2, 3, 4 i 5), opatrzone dziurkami na śruby, za pomoca których przytwierdza się skrzynia do podstawy.

2. Stagiewka alkoholometru.

Stagiewka alkoholometru B (Fig. 1, 3 i 14) zrobiona jest z metalu brytańskiego i składa się z dwóch przegród, z których jedna b, b₃ (Fig. 14) doprowadza wyskok do przyrządu a druga b₅ (Fig. 14) odprowadza go do bębna mierniczego.

Stagiewka alkoholometru przytwierdzona jest niewzruszenie za pomoca swojej tylnej ściany bronzowej i dwóch skrzydeł bezpośrednio do tylnej ściany skrzyni a z przodu osadzona jest na wznoszącej się pionowo rurze krzyżownicy

 b_4 (Fig. 3, 5 i 14).

Wyskok wychodzi z rury łaczącej przy b (Fig. 2, 4, 5, 14) wprost do przegrody b, b_3 (Fig. 14), stad do rury b_1 (Fig. 14) przeznaczonej na alkoholometr i przez dziób przelewniczy do przegrody b_5 (Fig. 14), skad dostaje się przez wiszące sitko do krzyżownicy b_4 (Fig. 3, 5 i 14) a przez nia do głównego bębna mierniczego.

Przednia część stągiewki alkoholometru daje się odjać i zawiera przewód

do tarczy sygnalowej, wzmiankowanej pod l. 4 lit. c.

Para i gazy maja uchodzić przez mocna kratę podwójna b_1 (Fig. 2, 4, 5 i 14) umieszczona w tylnej ścianie stagiewki alkoholometru.

3. Główny bęben mierniczy z liczydłem.

Główny beben mierniczy C (Fig. 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 15) zrobiony podobnie z metalu brytańskiego, podzielony jest ściana na dwie równe połowy, z których każda zawiera dwie równie wielkie przegrody miernicze, tak, że cały beben mierniczy składa się z czterech całkiem równych przegród I, II, III, IV (Fig. 6, 7, 10, 11).

Każda z tych 4 przegród mieści w sobie 5 litrów, tak, że za jednym obro-

tem bębna przepłynać musza 20 litrów.

Powietrze i gazy uchodza małemi otworkami u (Fig. 6, 7, 10 i 11) znajdu-

jacemi się na bocznej ścianie bębna mierniczego.

Wyskok przypływa do środka bębna rura b_4 (Fig. 3 i 5), na której spoczywa stagiewka alkoholometru a której część pozioma przytwierdzona jest do przedniej i tylnej ściany skrzyni przyrzadu, odpływa zaś czterema otworami c_1 na obwodzie bębna (Fig. 6, 7, 8, 10, 11, 12, 15).

Oś głównego bębna mierniczego, zrobiona z odlewu twardego, przytwierdzona jest do ściany pośredniej bębna mierniczego za pomocą dwóch krzyżów mosiężnych i obraca się w łożyskach agatowych, z których jedno leży na poziomej części rury przypływowej $b_{\star}$ (Fig. 3 i 5) a drugie na ścianie niecułek odpływowych.

Nad tem ostatniem łożyskiem umieszczona jest bańka z oliwą do natłuszcza-

nia, osłonięta kapa.

Lewy koniec osi bebna połaczony jest za pomocą zwory widełkowatej z osią liczydła D (Fig. 3) leżącego na lewej ścianie skrzyni przyrządu.

Główny beben mierniczy obraca się ku tylnej ścianie skrzyni przyrządu;

zastawka nie pozwala mu obracać się w przeciwnym kierunku.

Liczydło ma 6 tarczy z cyframi, widzialnych od zewnątrz pod rama meta-

lowa i nakrytych szkłami.

Ponieważ każdy wylew z bebna wynosi 5 litrów, a nawet każdy pojedynczy wylew bywa oznajmiony, przeto oznajmione liczby wzrastają o 5 jednostek, z których każda oznacza jeden litr aż do 999.995.

Liczba 1,000.000 następująca bezpośrednio po 999.995 podana jest w sze-

ściu zerach (000.000).

Przegrody bębna wypróżnieją się do niecułek odpływowych E (Fig. 3, 5 i 15) zrobionych z metalu brytańskiego; z nich płynie wyskok rurą d do naczynia F (Fig. 5 i 18) a dopiero stąd rurą odpływową e (Fig. 1, 2, 3, 4, 5) wychodzi z przyrządu.

Urządzenie i działanie bębna mierniczego poznać można z rysunków (Fig. 6,

7, 10, 11) wyobrażających obie połowy bebna.

Wyskok wchodzi rurą b. (Fig. 3 i 5) do kwadratowego kanału średniego w bębnie mierniczym a stąd do I przegrody jednej połowy bębna. Gdy się to napełni, płynie wyskok do II przegrody drugiej połowy bębna; to sprawia, iż się bęben obraca a przegroda bezpośrednio przedtem napełniona, wypróżnia.

W podobny sposób napełniają się i wypróżniają przegrody III i IV.

4. Przyrządy do kontrolowania spoczynku głównego bębna mierniczego.

a) Beben rezerwowy z liczydłem.

Gdyby główny bęben mierniczy z jakiejkolwiek przyczyny stanał, dolna połowa jego napełni się zwolna wyskokiem, który w końcu wchodzi szyją bębna z prawej strony do rynny t (Fig. 15) a przez nią do bębna mierniczego zasobowego G (Fig. 3).

Ten beben mierniczy zrobiony również z metalu brytańskiego, leży z prawej strony skrzyni aparatu i opiera się z lewej strony na rurze b_4 (Fig. 3 i 5) a z prawej na niecułkach odpływowych E_2 (Fig. 4). Łoża jego osi są agatowe i każde

z nich opatrzone bańka na oliwe do natłuszczania i kapa osłoniete.

Beben mierniczy zasobowy jest tej samej wielkości, tak samo urządzony i tak samo działa jak główny beben mierniczy, tylko obraca się w przeciwnym kierunku.

Prawy koniec jego osi połączony jest za pomocą zwory widełkowatej z osią

liczydła D₁ (Fig. 1, 2 i 3), leżącego na prawej ścianie skrzyni.

Liczydło to jest tak samo urządzone jak liczydło głównego bębna mierniczego.

Z bebna mierniczego zasobowego wylewa się wyskok do niecułek odpływowych E₂ (Fig. 4), stad rura d₁ (Fig. 4) do nasady F (Fig. 3, 4, 5), skad rura odpływowa e (Fig. 1, 2, 3, 4, 5) wychodzi z wyskokomierza.

b) Sygnał dzwonkowy.

Po lewej stronie bebna mierniczego zasobowego umieszczone są 4 sztyfty i (Fig. 3 i 9), które podnosząc drążek K₁ (Fig. 4 i 5) przyrządu dzwonkowego K (Fig. 4 i 5) sprawiaja, że dzwonek K2 (Fig. 4 i 5) wydaje dźwięk.

W skrzyni przyrządu przy q (Fig. 1) jest kilka wywierconych otworów,

ułatwiających obserwowanie sygnału dzwonkowego.

Dla zapobieżenia, aby przez te wywiercone otwory nie usiłowano dostać się do bębnów mierniczych, przytwierdzona jest do wewnętrznej ściany skrzyni przyrządu osłona blaszana, sięgająca aż do wewnętrznego wydrążenia dzwonka.

c) Tarcza sygnałowa.

O spoczynku bębna mierniczego głównego uwiadamia nietylko sygnał dzwonkowy wyraźnie słyszeć się dający, lecz nadto jeszcze tarcza sygnałowa P

(Fig. 1, 3 i 15).

W tym celu po za rynną t (Fig. 15) umieszczona skrzyneczka, za pomocą otworu m (Fig. 15) z ta rynna komunikująca, w której znajduje się pływak, opatrzony od dołu próżna kula l (Fig. 15), od góry zaś biało-czerwonym blatem (tarczą sygnałowa) P (Fig. 1, 3, 15).

Jak tylko beben mierniczy główny stanie, a w skutek tego wyskok wejdzie do rynny t, napełni się także skrzyneczka wyskokiem, pływak z tarczą sygnałowa podniesie się w górę i położenie to będzie dopóty zajmował, dopóki skrzyneczka będzie napełniona płynem.

Do przyrządu dodaje się smoczek, którym się skrzyneczkę wypróżnia.

5. Szczególne przyrządy bezpieczeństwa.

a) Zabezpieczenie otworu odpływowego skrzyni przyrządu.

Ażeby ułatwić przekonywanie się, czy przez otwór odpływowej skrzyni przyrzadu, nie wywierano od zewnatrz wpływu na działanie bebna mierniczego, zaprowadzono takie urządzenie, że wyskok nie wchodzi bezpośrednio z nieculek odpływowych E i E_2 (Fig. 3) do rury odpływowej, lecz przez rury d i d_1 do naczynia (przedkomórki) F (Fig. 3 i 18) i dopiero z niego do rury odpływowej.

Gdyby np. próbowano świdrować przy otworze odpływowym dla wpłyniecia na działanie bebna, musianoby najprzód prześwidrować ściany przedkomórki a według okoliczności także ściany niecułek odpływowych a w takim razie wyskok dostałby się częściowo zrobionemi tak otworami przez przedziurawione dno skrzyni na płyte podstawowa a stad spłynałby po podstawie.

Gdyby zatamowano odpływ wyskoku rurą odpływową, przepełniłaby się przedkomorka F (Fig. 3 i 18) i wyskok spłynałby podobnież przez dno skrzyni

po podstawie.

b) Środki do zapobieżenia spiętrzaniu się wyskoku w skrzyni przyrządu.

Do przekonywania się, czy nie usiłowano przeszkodzić odpływowi spiętrzonego wyskoku z samejże skrzyni przyrządu, dla przerwania tym sposobem dzialania bebna mierniczego głównego lub zasobowego, albo obu bebnów, umieszczone jest pomiedzy obu bebnami na ścianie zewnętrznej niecułki bebna mierniczego głównego E, naczynie podwójne wyjmować się dające p (Fig. 3 i 15) z 2 przegrodami, z których górna h napełnia się wyskokiem a dolna n (Fig. 3) opatrzona jest otworem z boku umieszczonym.

W razie spiętrzenia się wyskoku w skrzyni wyskokomierza, przegroda ta

napełni się wyskokiem.

c) Termometr maksymalny i kule topiące się w rozmaitych stopniach goraca.

Aby można poznać, czy wyskok, który w skutek wzmiankowanego właśnie (l. 5 lit. b) spiętrzenia się, dostał się do dolnej przegrody naczynia p a względnie ten, który napełniał górną przegrodę h, nie został usunięty przez podwyższenie temperatury, np. za pomocą wprowadzenia pary i wywołane tym sposobem parowanie, umieszczony jest na przedniej ścianie skrzyni przyrządu w zamkniętem puzdrze termometr maksymalny Reaumura o_1 (Fig. 1 i 16), który łatwo wyjąć się daje, za rozsunięciem szpąg przytrzymujących kulę rtęciową termometru.

Obok termometru maksymalnego w tem samem puzdrze leży rurka szklana o (Fig. 1 i 16) zawierająca pieć kul, czerwona, biała, zielona, czarna i żółta, potrzebujących do stopienia się rozmaitych stopni goraca, mianowicie czerwona około 40° R., biała około 50° R., zielona około 60° R., czarna około 70° R. a żółta

około 80º R.

W jakim stopniu goraca topi się każda z tych kul, podane jest na rurce

szklanej.

Podwyższenie temperatury w wyskokomierzu zdradza więc termometr maksymalny a oprócz tego jeszcze stopienie się za każdym razem kul, usiłowanie zaś odparowania płynu wyskokowego zdradza następujące jednocześnie ulotnienie się wyskoku, napełniającego górną przegrodę h naczynia wstawionego p (l. 5 lit. b).

d) Przyrzad do stwierdzenia spoczynku bębna zasobowego.

Gdyby nietylko bęben mierniczy główny, lecz także bęben zasobowy w skutek jakiejkolwiek przeszkody stanał, natenczas skrzyneczka r (Fig. 3 i 15) umieszczona pomiędzy obu bębnami na zewnętrznej stronie niecułek odpływowych E_2 (Fig. 3 i 15) napełni się za pomocą małej rury kolankowej wyskokiem spływającym z bębna mierniczego zasobowego a pływak s (Fig. 3 i 15) w tem naczyniu umieszczony, będzie zajmował wyższe położenie dopóty, dopóki rzeczone naczynie nie zostanie wypróżnione.

Kierownica tego pływaka widzialna jest tylko wewnątrz wyskokomierza

i to tylko wtedy, gdy się pływak podniesie.

e) Plombowania.

Do urzędowego zamkniecia skrzyni przyrządu potrzebne jest tylko zamknie-

cie za pomoca pary pretów a i a_1 wzmiankowane już pod A_1 .

Szruba krezowa przy rurze przypływowej i szruba holenderska przy rurze odpływowej zabezpieczone już są dostatecznie cylindrem zynkowym a względnie rurą zwierzchnią rury, łączącej przyrząd do pędzenia z wyskokomierzem.

B. Przepis

używania wyskokomierza A. M. Beschornera w Wiedniu w gorzelni opłacającej podatek podług wyrobu.

I. Wyskokomierz zgodny z opisem A, gdy ma być ustawiony w gorzelni opłacającej podatek podług wyrobu, powinien być do tego celu uwierzytelniony przez jeden z c. k. urzędów miar i wag w Wiedniu, Bernie, Pradze i Lwowie i opatrzony świadectwem uwierzytelnienia, tudzież znakiem urzędu miar i wag.

Nadto zamknięcia, które urząd miar i wag położył na zamku skrzyni, po-

winny być nienaruszone.

Także dalsze używanie wyskokomierza A. M. Beschornera w Wiedniu już ustawionego, do opodatkowania podług wyrobu, zależy od tego, aby zawsze był pod zamknięciem urzędowem, wyjawszy czas, w ciągu którego odbywały się dochodzenia urzędowe.

II. Wyskokomierz do opodatkowania gorzelni podług wyrobu ustawiony być powinien pod dozorem dwóch wykonawców Władzy skarbowej w obecności przedsiębiorcy gorzelni lub jego zastępcy.

Zanim się ustawianie zacznie, wykonawcy Władzy skarbowej zbadać maja,

czy warunki w ustępie I wzmiankowane sa dopełnione.

Jeżeli w tym względzie nie zachodzi zadna watpliwość, wykonawcy skarbowi, odjawszy zamknięcia urzędowe, maja przyrząd otworzyć i usunawszy środki, które wnętrze podczas przewozu ubezpieczały, zbadać, czy która z części wewnętrznych nie uszkodziła się podczas przewozu.

W szczególności trzeba obadwa bebny obracać w kierunkach w opisie

wzmiankowanych, dla przekonania się, czy się latwo poruszaja.

Termometr maksymalny trzeba ostrożnie wyjać i poddać próbie polegającej na włożeniu go poziomo w wode wrzaca, wyjęciu po dwóch minutach i zostawieniu w położeniu poziomem póki nie ochłódnie.

Powinien on okazywać 76 do 84° Reaumura i to statecznie przez trzy minuty. Następnie za pomoca kilku wstrzaśnień sprowadzić należy kolumnę rtęciowa

w najniższe miejsce i próbe ponowić.

Gdy wyskokomierz z jakiejkolwiek przyczyny nie znajduje się już pod zamknieciem urzędowem, wykonawca Władzy skarbowej, któremu poruczona jest kontrola stanowcza, winien odjąć i osobno zachowywać plombę urzędu miar i wag, którą termometr maksymalny był opatrzony. Jeżeli powyższe badanie termometru maksymalnego nie nasunie żadnej watpliwości, trzeba ułożyć go napowrót poziomo, zwracając kulkę rtęciową na lewo.

Następnie trzy bańki nad łożami osi obu bębnów trzeba napełnić świeża oliwa, której gorzelnia ma dostarczyć, położyć na nich osłony, napełnić wyskokiem górna przegrodę naczynia wstawionego p do stwierdzenia spiętrzenia w skrzyni przyrządu, a wreszcie zamknąć skrzynia przyrządu i położyć na niej

zamknięcie urzędowe.

III. Do ustawienia wyskokomierza przystapić wolno tylko wtedy, gdy poprzedzające badanie nie zasługującego na zarzut nie wykryło.

Ustanawiając przyrząd, trzymać się należy ściśle przepisów §. 61, III l. 2 ustawy z dnia 19 maja 1884 o opodatkowaniu gorzałki i przepisu rozporządzenia wykonawczego do tejże ustawy.

Płyta podstawowa, łaczaca wyskokomierz z podstawa, z cegieł wymurowana, zrobiona być musi z lanego żelaza i mieć nóżkę wydrażona z kotwica i powinna być tak wmurowana, ażeby umieszczony na niej znak w kształcie gwiazdy wskazujący przednią stronę przyrządu, to jest te, po której leży rura odpływowa, był umieszczony od przodu.

Plyte podstawowa widzieć można na dołaczonej rycinie Fig. 1, równie jak utwierdzenie onejże w podstawie.

Wyskokomierz, stojący na płycie podstawowej trzeba do niej przyszrubować. Do tego celu znajdować się muszą w czterech rogach tejże płyty otwory opatrzone krokiem szrubowym, które odpowiadają otworom w dnie skrzyni przyrządu przeznaczonym na włożenie szrub utwierdzających.

Szruby te przykręcić trzeba mocno i zabezpieczyć je od nieupoważnionego zwolnienia żelaznemi precikami, opatrzonemi na jednym końcu główką a na drugim końcu uszkiem, przetykając taki precik przez każde dwie przewiercone głowy szrub i kładąc plombę urzędowa na końcu jego opatrzonym w uszko.

IV. Wyskokomierz łączy się z oziębialnikiem przyrzadu do pędzenia tym sposobem, że rurę łączącą (§. 67 l. 7 ustawy o opodatkowaniu gorzałki) spaja się z jednej strony ze stagiewka alkoholometru za pomoca krezy do przyrzadu przydanej, z drugiej strony z oziębialnikiem za pomoca drugiej krezy, szrubami, których głowy przewiercone są do oplombowania.

Rurę łączącą osłonić należy rurą zwierzchnia, o czem traktuje §. 61 III l. 7, ustawy o opodatkowaniu gorzałki i §. 16 przepisu wykonawczego do tejże.

Rurę odpływowa, przez która wyskok z przyrządu dalej odchodzi, łaczy się z przyrządem za pomocą mutry holenderskiej do przyrządu przydanej.

- V. Cylinder zynkowy, którego wymaga §. 61, III, l. 1 ustawy o opodatkowaniu gorzałki, ma być zewnatrz całkiem gładki i nie polakierowany, wewnatrz zaś biała farba olejną powleczony i powinien się składać w wyskokomierzu A. M. Beschornera
  - 1. z płaszcza i
  - 2. z pokrywy, która go od góry zamyka.
- Do 1. Płaszcz składa się z dwóch części, z których jedna osłania ścianę przednia i dwie ściany boczne skrzyni przyrządu, druga zaś ścianę tylną skrzyni przyrządu.

Część tylna opatrzona jest po obu stronach zakładką, która obejmuje obie przylegające ściany boczne przedniej części.

Tak na tylnej części jak i na obu ścianach bocznych płaszcza sa ku wewnatrz uszka do włożenia pręcika metalowego, co służy do połaczenia obu części płaszcza.

Przednia część płaszcza musi mieć wycięcie do odczytywania oznaczeń termometru maksymalnego i do obserwowania kul topliwych, tudzież wycięcie na rurę odpływowa wyskokomierza.

Pierwsze wycięcie opatrzone być powinno drzwiczkami tak urządzonemi, ażeby zamknięcie urzędowe można na nich położyć a część drugiego wycięcia,

rura odpływowa nie wypełniona, powinna dawać się zamykać blacha ochrania-

jaca, zdatna do polożenia na niej zamkniecia urzędowego.

Na tej blasze ochraniającej znajdują się do tego celu dwa uszka, którym odpowiadają dwa uszka cylindra zynkowego. Przez obie pary uszek przetyka się pręcik metalowy, urządzony do położenia na nim zamknięcia urzędowego.

Nadto na przedniej części płaszcza, a mianowicie przed tem miejscem skrzyni przyrządu, gdzie jest umieszczony dzwonek, znajduje się otwór kratą opatrzony,

ułatwiający obserwowanie sygnału dzwonkowego.

W obu ścianach bocznych przedniej części płaszcza musza być wycięcia do odczytywania oznaczeń obu liczydeł, których krawędzie, wewnatrz zagięte, winny przylegać mocno do płyty mosiężnej obu liczydeł a które moga być tylko tak wielkie, jak to jest potrzebne do odczytywania cyfr.

Wycięcie prowadzące do liczydła bębna rezerwowego powinno być opa-

trzone drzwiczkami, na którychby można położyć zamkniecie urzędowe.

Dolne brzegi cylindra zynkowego przystosowane są do płyty podstawowej a do stałego połaczenia z nią mają po obu ścianach bocznych przewiercone wyskoki, którym odpowiadają wyskoki płyty podstawowej, również przewiercone.

Do tego służą jeszcze sworznie, które wtyka się w otwory wyskoków a

urządzone tak, aby można położyć na nich zamknięcie urzędowe.

Do 2. Pokrywka cylindra zynkowego powinna mieć kape odpowiednia kształtowi stągiewki alkoholometru z wycięciem służącem do obserwowania alkoholometru i tarczy sygnałowej, tudzież nad podziurkowana częścia stągiewki alkoholometru otwór osłonięty blachą i zamykać powinna obie części płaszcza jak wieko pudełka.

Celem zabezpieczenia płyty szklanej przed stągiewką alkoholometru prze-

rzeczone wycięcie pokrywki opatrzone jest drzwiczkami z kratą.

Tak cztery górne rogi płaszcza jak i cztery rogi pokrywki winny być opatrzone uszkami sobie odpowiadającemi, do położenia na nich zamkniecia urzędowego.

VI. Jak tylko wyskokomierz zostanie ustawiony w sposób, w ustępach powyższych przepisany, zapisuje się stan liczydeł bębna mierniczego głównego i zasobowego, tudzież stanu ciepłomierza maksymalnego, kładzie się zamknięcie urzędowe na cylindrze zynkowym i z tego co uczyniono spisuje się protokół, który ma także podpisać przedsiębiorca gorzelni lub jego zastępca.

VII. W celu oznaczenia, ile płynu wyskokowego pędzonego przepłynęło przez wyskokomierz, postępuje się w sposób następujący:

1. Najprzód bada się dokładnie, czy zamknięcia urzędowe na przyrządzie do pędzenia, oziębialniku, rurze zwierzchniej, osłaniającej rurę łączącą oziębialnik z wyskokomierzem, na cylindrze zynkowym tego ostatniego itd. są nienaruszone i czy cel ich nie został udaremniony.

Wszystko, coby było do zarzucenia, będzie urzędownie stwierdzone.

2. Następnie ogląda się dokładnie podstawe, tudzież przestrzeń na około tejże i bada, czy niema śladów wyskoku, który płynał po podstawie.

Gdyby coś takiego spostrzeżono, trzeba to niezwłocznie stwierdzić, zawezwawszy pomocy urzędowej.

3. Następnie wstrzymuje się na czas krótki ruch przyrządu do pędzenia, zapisuje się w regestrze gorzelnianym to, co wskazuje liczydło głównego bębna

mierniczego i odejmuje się tak cylinder zynkowy od wyskokomierza, jak i rurę zwierzchnia od rury łaczącej. Ściany wewnętrzne cylindra zynkowego, jakoteż ściany zewnętrzne skrzyni przyrzadu i jego połaczenie z podstawa, tudzież części wewnętrzne rury zwierzchniej i części zewnętrzne rury łaczącej obejrzeć należy z równą starannością i stwierdzić urzędownie wady, jeśliby je znaleziono.

Również odczytuje się urzędownie stan liczydła bębna mierniczego zasobowego i termometru maksymalnego i porównywa z ostatniemi zapiskami w regestrze. Nadto bada się, czy jedna lub kilka kul w rurze szklanej obok termometru maksymalnego nie stopiły się i czy tarcza sygnałowa, oznajmująca o spoczynku bębna mierniczego głównego jest widzialna przez szkło stągiewki alkoholometru.

Gdyby w tej mierze miano co do zarzucenia, trzeba spisać wywód.

Podobnież postąpi się wtedy, gdy się okaże różnica między stanem liczydła bębna mierniczego zasobowego a ostatniem zapisaniem.

4. Teraz wkłada się w rurę zwierzchnia napowrót na rurę łącząca i jeżeli chodzi tylko o prosta kontrolę, tak płaszcz jak i pokrywkę cylindra zynkowego napowrót na skrzynia przyrządu a na rurze zwierzchniej i cylindrze zynkowym, jakoteż na drzwiczkach tego ostatniego, kładzie się zamknięcie urzędowe.

5. Kontrola zwyczajna kończy się na czynności urzędowej, wzmiankowanej

w powyższym ustępie.

Zreszta przy kontroli zwyczajnej można zaniechać odejmowania cylindra zynkowego i rury zwierzchniej, jeżeli stosunki ruchu gorzelni lub inne okoliczności nie dają powodu do ściślejszego badania.

6. Całkowity wynik kontroli zwyczajnej zapisuje się w regestrze gorzelnianym.

7. Przy kontroli stanowczej wykonywa się najprzód czynności wzmianko-

wane pod 1 aż do 3 włacznie.

Dalsze postępowanie obejmuje odjęcie pokrywy skrzyni przyrządu, której część wewnętrzna dostępna jest tylko dla kontroli stanowczej i obejrzenie wewnętrznych części przyrządu, mianowicie środków do stwierdzenia spoczynku bębnów mierniczych głównego i zasobowego, jakoteż środka do zabezpieczenia

przeciw spiętrzaniu się wyskoku w skrzyni przyrzadu.

Jeżeli się okaże różnica pomiędzy oznaczeniem liczydła bębna mierniczego zasobowego a ostatniem zapisaniem, albo jeżeli tarcza sygnałowa daje się widzieć przez szkło stągiewki alkoholometru a od czasu ostatniej rewizyi gorzelnia nie uczyniła doniesienia lub taka przerwa w działaniu bębna mierniczego głównego nie była zarzucona, albo jeżeli z oznaczenia zegarowego liczydła zasobowego okaże się, że doniesienia o przerwie nie uczyniono w czasie właściwym, albo jeżeli dolna przegroda naczynia wstawionego p jest napełniona płynem wyskokowym albo z górnej przegrody tegoż wyskok, którym była napełniona, zniknał a termometr maksymalny silnie wzburzony, jakoteż jedna lub kilka kulek w rurce o stopiły się, uczynić należy zarzut defraudacyi. Spisawszy istotę czynu, trzeba dolna przegrodę naczynia wstawionego p całkiem wypróżnić, górna zaś jego przegrodę napełnić świeżym wyskokiem.

Należy się także przekonać, czy pływak s nie oznajmuje spoczynku bębna

mierniczego zasobowego.

Gdyby skrzyneczki, w których poruszają się pływaki przeznaczone do uwiadamiania o spoczynku bębnów mierniczych głównego i zasobowego były napeł-

nione płynem wyskokowym pedzonym, należy je wypróżnić za pomoca smoczka do wyskokomierza przydanego.

Według okoliczności trzeba za pomoca wstrzaśnień sprowadzić sztyft stalo-

wy termometru maksymalnego w najniższe położenie.

Zamiast termometru, który stanie się niezdatnym do użytku, wykonawca kontroli stanowczej osadzić może termometr sprawdzony opłombowany. Gdyby jedna lub kilka kul stopiły się, trzeba rurkę z temi kulkami wyjąć i wziąć pod zamknięcie urzędowe.

Wykonawca kontroli stanowczej może także osadzić nowa wypróbowana i

oplombowana rurke szklana z kulkami topliwemi.

Wewnetrzne części wyskokomierza o tyle tylko ogladać należy, o ile to da

się uczynić bez odłaczania i wyjmowania tych części.

Gdyby się znalazły wady, trzeba je urzędownie stwierdzić a gdyby psuły dokładność oznaczeń wyskokomierza, zabronić należy używania tegoż do opo-

datkowania podług wyrobu.

Gdyby sito stagiewki alkoholometru było zatkane, wykonawca Władzy skarbowej sam je oczyści i bańki na oliwe, umieszczone nad łożami osi obu bebnów mierniczych, napełni odpowiednia oliwa, której dostarczyć ma przedsiębiorca gorzelni.

Gdy w taki sposób zadanie kontroli stanowczej co do wyskokomierza będzie spełnione, wziać należy napowrót pod zamknięcie urzędowe pokrywę skrzyni przyrządu, cylinder zynkowy z pokrywka, jakoteż drzwiczki cylindra zyn-

kowego.

8. Ogólny wynik kontroli stanowczej zapisać trzeba w regestrze gorzel-

nianym.

VIII. Przynajmniej raz w ciągu każdej kampanii, dwóch wykonawców Władzy skarbowej, mianowicie wykonawca kontroli stanowczej i powiatowy kierownik kontroli skontrolować mają w gorzelni oznaczenia ilości na wyskokomierzu, mierząc wyskok z niego wypływający i porównywając tę ilość zmierzoną

z ilościa oznaczona wyskokomierzem.

Z taż kontrola łaczy się także próba, czy przyrzady, które maja zapowiadać przerwę w działaniu bębna mierniczego głównego, tudzież bębna mierniczego zasobowego, a względnie o niej przekonywać, sa jeszcze skuteczne, czy więc, gdy podczas przypływu wyskoku zatrzyma się bęben mierniczy główny, porusza się bęben zasobowy z dzwonkiem, czy pływak z tarczą sygnałową podnosi się w górę i czy w takim razie, gdy się zatrzyma także bęben mierniczy zasobowy, porusza się przyrzad do stwierdzenia tego służacy.

Rozumie się samo przez się, że po zrobieniu tej próby skrzyneczki, w któ-

rych mieszcza się oba pływaki, trzeba napowrót wypróżnić.

Mała ilość wyskoku, która podczas próby nie zmierzona przez wyskokomierz przepłynie, oznacza się, o ile tylko bęben mierniczy główny był zatrzymany w biegu, podług wskazówki liczydła bębna mierniczego zasobowego a o ile i ten był w biegu zatrzymany, ocenia się ja tylko, zapisuje w regestrze gorzelnianym i przy obliczaniu miesięcznem podatku od gorzałki, dolicza do ilości oznaczonej za pomoca wyskokomierza.

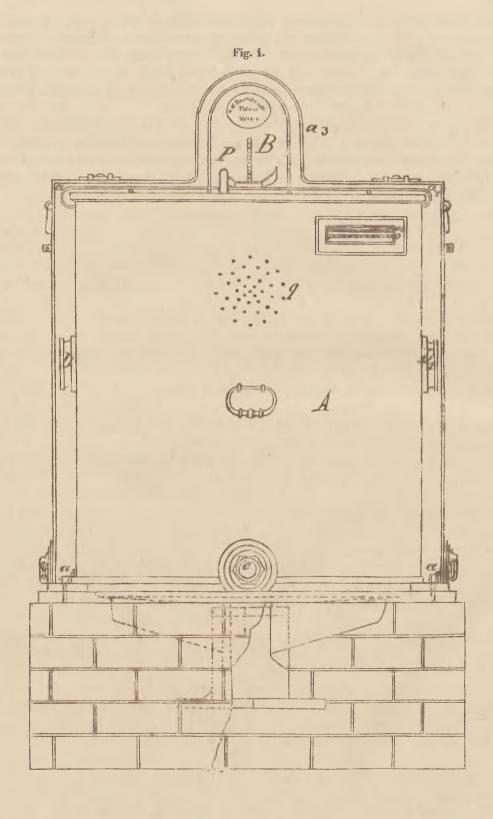
IX. Gdyby przyrząd do pędzenia, ustawiony w gorzelni podlegającej opodatkowaniu podług wyrobu, dostarczał średnio więcej niż 10 litrów wyskoku na minutę, przedsiębiorca gorzelni winien postarać się albo o dwa sprawdzone wyskokomierze do chyżości przypływu po 1 aż do 15 litrów na minutę, albo o

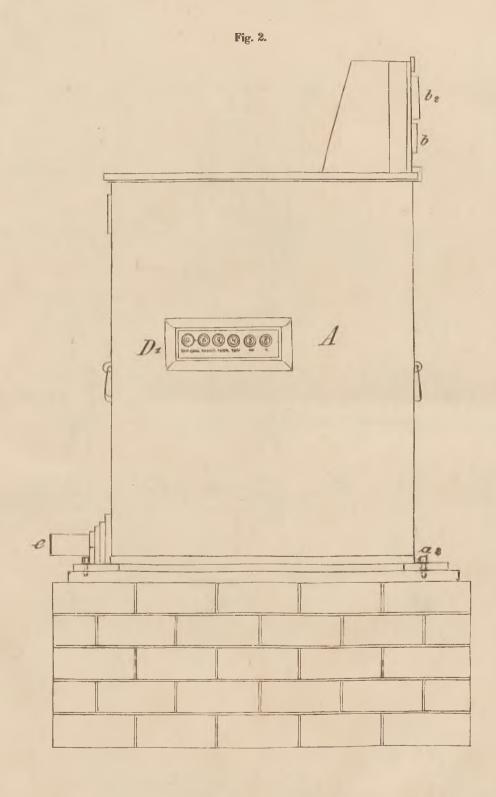
sprawdzony wyskokomierz do chyżości przypływu po więcej niż 15 litrów na minute.

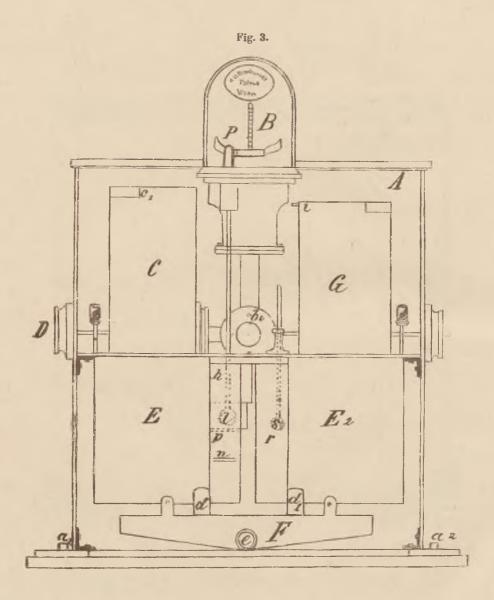
Gdy dwa wyskokomierze maja być zastósowane do jednego przyrzadu do pędzenia a względnie do jego oziębialnika, wyskokomierze te winny być połączone z oziębialnikiem w taki sposób, aby rozdzielanie się wyskoku, wychodzącego z oziębialnika na dwa wyskoksmierze, odbywało się w skrzyni powietrznej, według przepisu wykonawczego do ustawy o opodatkowaniu gorzałki, dozwolonej, której dać trzeba odpowiednio większe rozmiary.

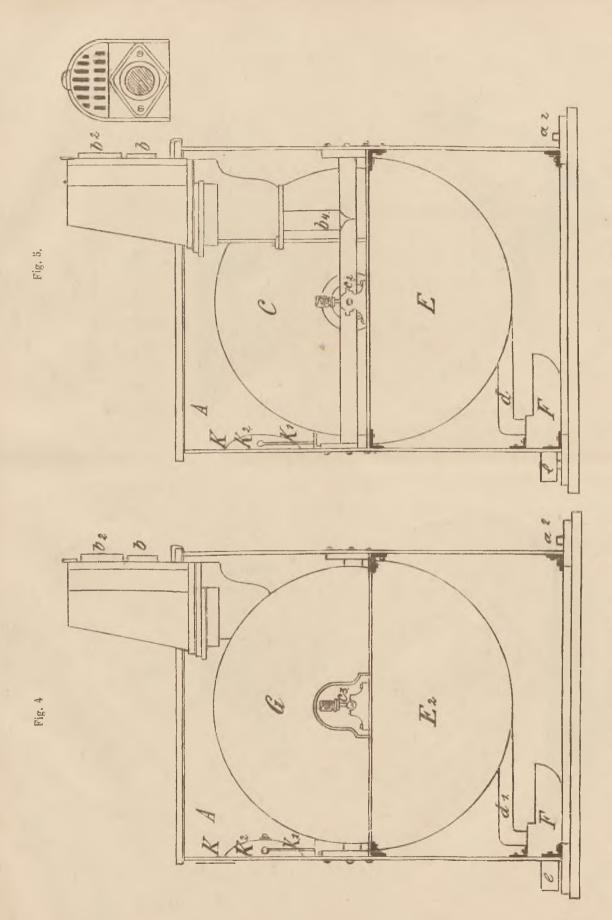
Przy ustawianiu obu wyskokomierzy i łaczeniu ich z oziebialnikiem, trzeba mieć wzglad zwłaszcza na to, aby wyskok odpływał jednostajnie ze skrzyni powietrznej do obudwu wyskokomierzy, a czy się tak dzieje, o tem czynnik skarbowy przekonywać się powinien podczas rewizyi w gorzelni, jakoteż podczas

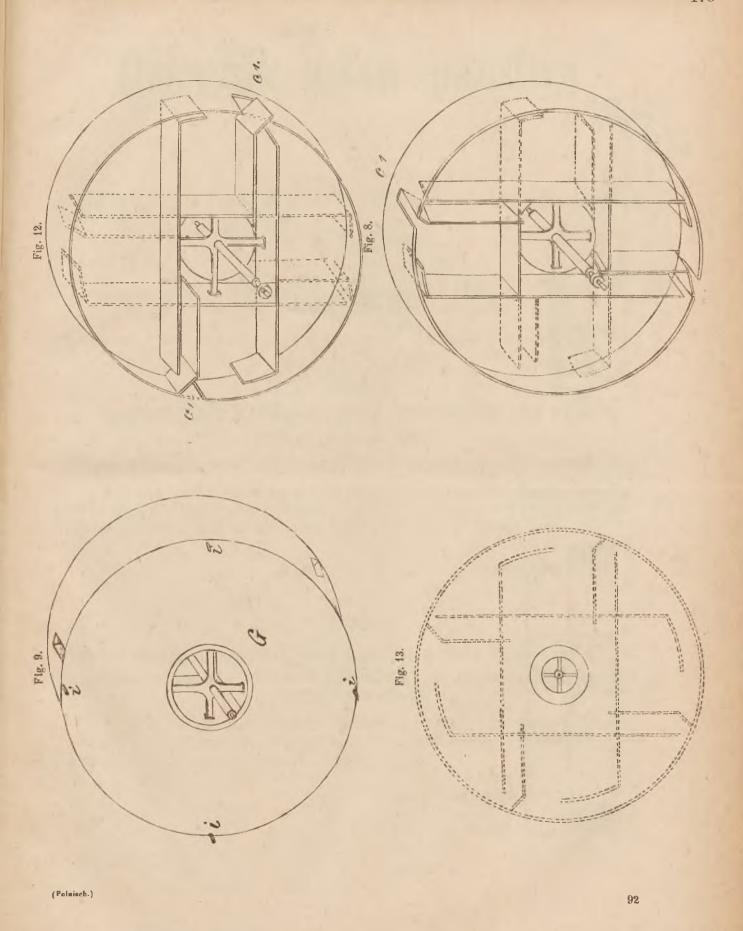
obliczenia miesięcznego.

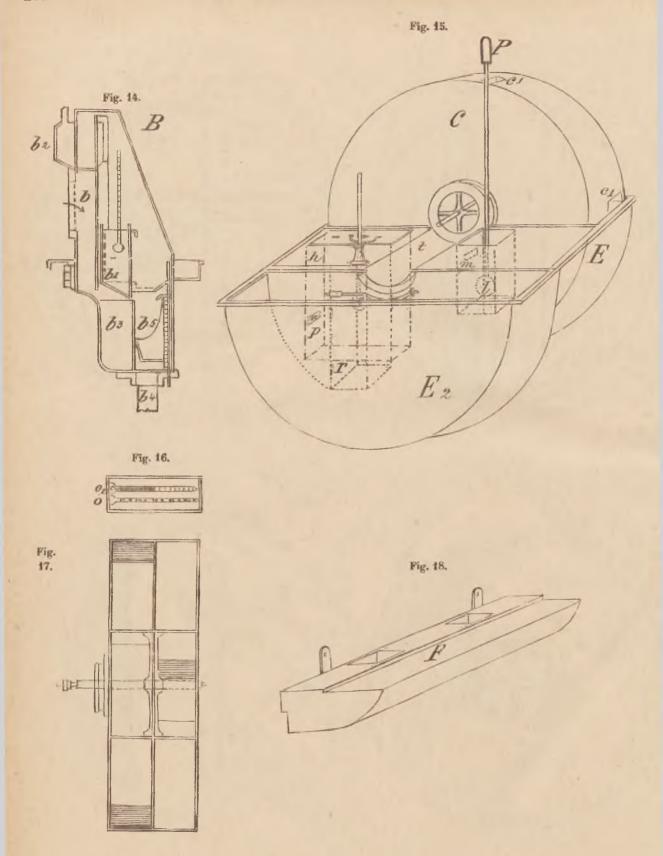

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIII — Wydana i rozesłana dnia 25 października 1884.

164.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 29 września 1884,

stanowiące, kiedy sąd powiatowy dolno-meidlinski w Dolnej Austryi rozpocząć ma urzędowanie.

Sąd powiatowy, który stósownie do rozporządzenia ministerstwa sprawiedliwości z dnia 20 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 176), bedzie w Dolnym Meidlingu zaprowadzony, rozpocząć ma urzędowanie swoje dnia 1 stycznia 1885.

Pražák r. w.

165.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 11 paźdz. 1884, o upoważnieniu komor głównych bregenckiej, buchskiej i st. margaretheńskiej do postępowania wywozowego z cukrem.

W myśl istniejących przepisów upoważnia się komory główne brogencką, buchską i st. margaretheńską do postępowania wywozowego z cukrem, wysyłanym za linią cłową z zastrzeżeniem zwrotu opłat.

Dunajewski r. w.

166.

Rozporządzenie Ministra handlu z d. 14 października 1884, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych,

tyczące się wypiekania chleba czarnego przez młynarzy.

Rozporządzenia ministeryalne z dnia 17 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 148) i z dnia 30 czerwca 1884 (Dz. u. p. Nr. 40), tyczące się oznaczenia rodzajów przemysłu rękodzielniczego, uzupełnia się a po części zmienia i stanowi się:

Liczba 25. tego rozporządzenia: "piekarzów" ma opiewać: "25. piekarzów (z wyjątkiem wyrobu chleba czarnego, który według dotychczasowych zwyczajów krajowych bywa rzemiosłem pobocznem młynarzów, wykonywanem przy pomocy domowników lub własnych pomocników)".

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

167.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 19 paźdz. 1884, o upoważnieniu kr. węgierskiej komory pomocniczej l klasy w Csik Gyimes do ekspedyowania bez opłaty cła beczek używanych znaczonych.

Według doniesienia król. węgierskiego ministerstwa skarbu nadane zostało król. węgierskiej komorze pomocniczej I klasy w Csik Gyimes upoważnienie do ekspedyowania bez opłaty cła beczek używanych znaczonych, które służyły do opakowania posyłek wywozowych krajowych, z zagranicy wracających, albo przychodzą próżne i mają być po napełnieniu napowrót wywiezione, a to w myśl przepisów uwagi do wyrazu "beczki" w urzedowym abecadłowym wykazie towarów.

Dunajewski r. w.

168.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 19 paźdz. 1884,

o rozszerzeniu upoważnień celniczych komor w Zworniku. Wardyszczu i Czajnicy.

Upoważnia się, począwszy od 15 października 1884, komory pomocnicze w Zworniku, Wardyszczu i Czajnicy w Bośnii do pobierania cła od towarów bawełnianych, wełnianych i jedwabnych numerów 128, 129, 130, 131, 158, 169 i 170 Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882 aż do kwoty po 150 zł. od towarów naraz wchodzących.

Dunajewski r. w.

169.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 25 paźdz. 1884,

tyczące się regestrowania jachtów.

Odnośnie do §fu 10go ustawy z dnia 7 maja 1879 (Dz. u. p. Nr. 65) o regestrowaniu okrętów handlowych, postanawia się co następuje:

§. 1.

Za jachty, mające prawo i obowiązek używania bandery, przepisanej ustawą dla okrętów handlowych, uważane będa te okręty, które przeznaczone są wyłącznie do przejażdzek dla rozrywki, do celów naukowych, do służby publicznej lub do niesienia pomocy.

Jachtom nie wolno brać towarów przeznaczonych do obrotu handlowego, ani przewozić pasażerów za opłata a tak samo jak inne okręty podlegają one obowiązującym ustawom i rozporządzeniom morskim, zdrowotnym i skarbowym.

W portach monarchyi austryacko-wegierskiej jachty uwolnione sa od opłat.

§. 2.

Każdy jacht powinien być stósownie do przepisów niniejszego rozporządzenia (Załączka A) zapisany w regestrze jachtów lub opatrzony paszportem tymczasowym.

§. 3.

Do regestru jachtów zapisany być może tylko ten okręt, który jest całkowicie własnością Austryaków.

Za równe tym osobom uważane będa Spółki akcyjne, o ile utworzone sa w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych i w nich maja siedzibe.

Podług art. VI. ustawy z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 62), obywatele krajów korony węgierskiej, dopóki trwać będzie przymierze cłowe i handlowe, również są we względzie wykonywania żeglugi morskiej, obywatelom królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, gdy więc własność jachtu ma być w regestrze zapisana, postępować się będzie względem nich tak samo, jak względem Austryaków.

Czy jacht zapisany być ma do regestru Władzy austryackiej, czy do regestru Władzy węgierskiej, o tem orzekać się będzie podług krajowości właściciela, gdy jest więcej właścicieli, podług krajowości tych właścicieli, którzy posiadaja większa ilość udziałów, a gdy jednych jest tylu co drugich, podług wyboru stron i podług tej samej zasady nastapi przeniesienie z regestrów jednego państwa do regestrów drugiego, gdy stosunki krajowości lub własności później się zmienia.

§. 4.

Dowódca każdego jachtu austryackiego powinien być Austryak, który, gdy jacht używany być ma do kursów po za granica żeglugi nadbrzeżnej wielkiej, winien posiadać stopień c. k. oficera marynarki lub upoważnienie na szypra do żeglugi dalekiej.

Co do obywateli krajów korony węgierskiej, dopóki trwać będzie przymierze cłowe i handlowe (Dz. u. p. Nr. 62 z r. 1878), trzymać się należy postanowień artykułu VI, ustępu 4 tegoż przymierza.

93*

B.

C.

§. 5.

Każdy jacht austryacki powinien mieć swojszczyznę w obrębie królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Wybór portu swojszczyzny zostawia się właścicielowi.

§. 6.

Regestr jachtów utrzymywany będzie u Władzy morskiej w urzędzie do regestrowania okrętów i każdemu wolno go przeglądać w godzinach urzędowych.

8. 7.

Świadectwo wpisu (Załaczka B) wydawać będzie jachtom Władza morska, zaraz po ich wpisaniu do regestru.

Świadectwo wpisu służy do udowodnienia krajowości jachtu. Wydatki na

przesłanie świadectwa wpisu ponosić ma właściciel.

Bandery przeznaczonej dla jachtów austryackich nie wolno używać, dopóki jacht nie otrzyma świadectwa wpisu, wyjawszy ten przypadek, że jest opatrzony paszportem tymczasowym.

§. 8.

Gdy w porcie obcokrajowym Austryacy nabędą na własność okręt zagraniczny i chcą używać go jako jachtu, właściwy urząd konsulowski wydać ma na pisemną prośbę właścicieli paszport tymczasowy (Załączka C) dla tego jachtu.

§. 9.

Od każdego jachtu używanego wyłacznie do wycieczek dla przyjemności (§. 1), gdy mu zostaje wydane świadectwo wpisu bądź pierwotne, bądź którekolwiek następne, na podstawie ponownego wpisania jachtu do regestru jachtów, opłacić należy u właściwej Władzy portowej, jeszcze przed wygotowaniem świadectwa wpisu, regestrowe, wynoszące po dwadzieścia centów od beczki. Regestrowe wpływa do funduszu administracyj portowej.

W razie powiekszenia pojemności, nie wymagającego wydania nowego świadectwa wpisu, lecz które tylko ma być zanotowane w świadectwie wpisu już wydanem, opłacić należy regestrowe tylko w takiej kwocie, która jest potrzebna, aby całkowita opłata od jachtu przypadająca, odpowiadała skali powyższej.

§. 10.

Postanowienia §§. 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 31, 33, 2 ustęp 34, 35, 36 ustawy z dnia 7 maja 1879 (Dz. u. p. Nr. 65) o regestrowaniu okrętów handlowych, jakoteż odpowiednie postanowienia rozporządzenia ministerstwa handlu z dnia 1 października 1879 (Dz. u. p. Nr. 122), stósowane będą odpowiednio także do jachtów.

§. 11.

Rozporzadzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

§. 12.

Pozwolenia, wydane jachtom, zanim rozporządzenie niniejsze nabyło mocy, będa nadal ważne; atoli przepisy rozporządzenia niniejszego, tyczące się nie wyłacznie tylko świadectwa wpisu dla jachtu, odnosza się także do okrętów opatrzonych jeszcze takiemi pozwoleniami.

Pino r. w.

2 strona.

gingaleszinas Miejsce Waseielel arodzenia (reprezentant włalmię i nazwisko \$cicieli) Udziały Załaczka A. Port swojszezyzny Edzie i kiedy wybudowany Pojemnosé w beczkach brutto i netto wysokość Wymiary szerokosé qqn&oae i sika koni przyrzad ruchodawczy Оргама і сетьгоміпа, sygnal właściwy jachtu Nazwa, rodzaj budowy

Tytul nabycin okrętu lub jego części

Krajowose

	8		
Swindectwo wpisu (lub też paszport tymezasowy)		Liczba	
Świadectwo w		Data	
	Dzień wpisania	jachtu do regestru	
	Det. Je	100000000000000000000000000000000000000	
	Miejsce	nrodzenia - swojszezy-	
Szyper		lmie i nazwisko	
Die		llesse normaln:	

1 strona.

Zařaczka B.

L Sygnał właściwy
Swiadectwo wpisu dla jachtu.
C. k. Władza morska w Tryeście poświadcza niniejszem, jako w myśl
rozporządzenia c. k. Ministerstwa handlu z dnia
opisany poniżej jacht
do używania bandery, przepisanej dla okretów handlowych austryackich i
doznawania wszystkich tych korzyści, które stósownie do istniejacych ustaw
i rozporządzeń okrętom tej kategoryi sa zapewnione.
I. Nazwa jachtu
II. Sposób budowy (rodzaj), oprawa i cembrowina, przyrząd rucho- dawczy
(Sila koni)
(długość
III. Wymiary szerokość
(wysokość
III. Wymiary długość
V. Gdzie i kiedy wybudowany
VI. Port swojszczyzny w okręgu urzędu portowego
VII. Ilość normalna załogi (nie licząc szypra)
VIII. Ilość dział

2 strona Załączki B.

	IX. Stosu	nki wł	asności.
Liezba bleżąca	N zwisko, miejsce urodzenia i zamieszkania, tudzież krajowość właściciela	Udziały	Tytuď nabycia

3 strona Załączki B.

	IX. Stosu	nki wďa	asności.
Liczba bieżąca	Nazwiska, miejsce urodzenia i zamieszkania, tndzież krajowość właścicieli	Udziały	Tytuľ nabycia

. . . . d nia . . . .

(L. S.)

Władzy regestrowej.

N. N.

4, 5, 6, 7 strona Załączki B.

	Późniejsze z	zmiany	własności.
Llczba bieżąca	Nazwisko, miejsce urodzenia i zamieszkania, tudzież krajowość właściciela	Udziały	Tytuł nabycia

8, 9, 10 strona Załączki B.

Liezba bieżąca	U w a g i (Zajęcia, przelewy i wykreślenia zajęć jachtu lub udziałów itd., których zanotowania żądano)

11, 12 strona Załączki B.

Inne uwagi	4

Zalaczka C.

Paszport tymczasowy.

raszport tymczasowy.
C ik angte magiaraki kangulat te
C. i k. austr. węgierski konsulat w
poświadcza niniejszem, jako w myśl rozporządzenia z
jacht na podstawie mającego nastąpić wpisania go do regestru
jachtów upoważniony został do używania bandery, przepisanej dla okrętów
handlowych austryackich.
Uprasza się wszystkie Władze cywilne i wojskowe mocarstw zaprzy-
jaźnionych, jakoteż wszystkie Władze cywilne i wojskowe monarchyi au-
stryacko-węgierskiej i dowódców c. ik. okrętów wojennych, ażeby puszczały
wolno jacht powyższy, jego załogę, podróżnych i ładunek, ażeby go nie
zatrzymywały i przeszkód mu nie czyniły i aby innym nie pozwalały tego
czynić, owszem, aby w razie potrzeby dawały mu wszelką możliwą pomoc
i opiekę.
Wyjawszy przypadki siły większej, okręt odbyć ma kurs z
interpretation of the contract
i w tym ostatnim porcie czekać na formalne świadectwo wpisu.
Szyper przyrzec ma położeniem swego podpisu za siebie i za swoich
następców w dowództwie okrętu, że tego zobowiązania się dopełni.
Niniejszy paszport tymczasowy jest ważny aż do
dnia
C. i k konsul:
N. N.
(L. S.)
austr. węg. urzędu konsulowskiego. Szyper: N. N.

2 strona.

	Nazwa i sposóh budowy (rodzaj) jachtu
brutto	Pojemność w beezkach
	Działa
	llość załogi (nie licząc szypra)
	Stosunki własności
	Uwagi

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIV. — Wydana i rozesłana dnia 6 listopada 1884.

170.

Ustawa z dnia 11 kwietnia 1884,

o zawarciu umowy z reprezentacyą krajową karyntyjską w przedmiocie uregulowania stosunku Państwa do funduszu indemnizacyjnego karyntyjskiego.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykul I.

Upoważnia się Rząd do zawarcia z reprezentacyą krajową karyntyjską umowy do niniejszego dołączonej.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 11 kwietnia 1884.

Franciszek Józef r. w.

Dunajewski r. w.

Taaffe r. w.

Umowa

między c. k. ministerstwem skarbu w imieniu c. k. Rządu a Wydziałem krajowym księstwa karyntyjskiego w imieniu reprezentacyj krajowej, tycząca się uregulowania stosunku Państwa do funduszu indemnizacyjnego karyntyjskiego.

1. Na lata 1884 aż do 1895 włącznie wyznacza się funduszowi indemnizacyjnemu księstwa karyntyjskiego zaliczki bezprocentowe ze skarbu państwa po sto trzydzieści tysięcy (130.000 złotych wal. austr. rocznie.

2. Na pokrycie potrzeb funduszu indemnizacyjnego pobierane będą w latach 1884 do 1895 włacznie dodatki do podatków stałych w takim wymiarze odsetkowym, ażeby dochód z tych dodatków wynosił rocznie najmniej sumę dwieście jedenaście tysiecy (211.000) złotych wal. austr.

3. Jeżeli obrót roczny funduszu indemnizacyjnego wykaże nadwyżki, użyć ich należy przedewszystkiem na spłacenie zaliczek rzadowych w §. 1 wzmian-

kowanych.

4. Te sume długu zaliczkowego, któraby już w okresie losowania obligacyj indemnizacyjnych nie została spłacona, zobowiązuje się kraj zwrócić skarbowi państwa w dziesięciu ratach rocznych równych od 1897 aż do 1906 włącznie.

5. W tym celu kraj będzie pobierał w latach 1897 aż do 1906 włacznie dodatki do podatków stałych w takim wymiarze, iżby dopełnienie zobowiązania

w ustępie 4 umówionego było zapewnione.

6. Preliminarz i zamknięcie rachunków funduszu indemnizacyjnego przedstawiać należy corocznie c. k. ministerstwu skarbu przed wniesieniem na sejm.

7. Umowę niniejsza spisano w dwóch egzemplarzach jednobrzmiacych, niestęplowanych, podpisami Ministra skarbu tudzież starosty krajowego i dwóch członków Wydziału krajowego opatrzonych, z których jeden zachowywany będzie w c. k. ministerstwie skarbu, drugi zaś u reprezentacyi krajowej księstwa karyntyjskiego.

Wiedeń, dnia 24 października 1884.

Celowiec, dnia 17 października 1884.

C. k. Minister skarbu:

(L. S.) Dunajewski r. w.

Starosta krajowy:
(L. S.) Dr. Józef Erwein r. w.
(L. S.) Dr. Wiktor Rainer r. w.
Członek Wydziału krajowego.
(L. S. Karol Ubl r. w.
Członek Wydziału krajowego.

171.

Dokument koncesyjny z dnia 30 sierpnia 1884, na kolej żelazną parową z Budjejowie (Porzicza) do Zelnawy.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Slawoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austryacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy Spółka austryacka kolei miejscowych w Pradze podała prośbę o udzielenie jej koncesyi na budowę i utrzymywanie w ruchu projektowanej kolei miejscowej od pewnego punktu linii linzko-budjejowickiej kolei Cesarzowej Elżbiety, będącej w administracyi rządowej, pod Porziczem na Krumlow pod Zelnawę, przeto ze względu na powszechna użyteczność tego przedsiębiorstwa, widzimy się spowodowani nadać wymienionej Spółce koncesya niniejsza na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56) i z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy Spółce austryackiej kolei miejscowych w Pradze prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej; która wybudowana być ma jako miejscowa ze szlakiem normalnym od pewnego punktu linii linzko-bud-jejowickiej kolei Cesarzowej Elżbiety będącej w administracyi rządowej pod Porziczem na Krems, Goldenkron, Krumlow, Horzyce, Stein, Schwarzbach, Horni Planę do Zelnawy.

§. 2.

Kolei, na która wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się na-

stepujace ulgi:

a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, tyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, tyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;

b) uwolnienie od stepli i opłat pierwszej emisyi akcyj i obligacyj pierwszo i drugorzędnych (udziałowych), tudzież kwitów tymczasowych i wpisu hipotecznego rzeczonych obligacyj, jakoteż uwolnienie od opłat za przenie-

sienie własności zakupionych gruntów;

c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego

dokumentu koncesyjnego;

d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości moca ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Spółka obowiązuje się rozpocząć budowę kolei w §. 1 wzmiankowanej natychmiast, ukończyć ją w przeciągu najpóźniej półtrzecia roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rekojmie dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć ma Spółka kaucya stosowna w tych papierach, w których wolno lokować fundusze sieroce.

8. 4.

Do wybudowania tej kolei koncesyonowanej, nadaje się Spółce austryackiej kolei miejscowych prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiazujących.

Takież samo prawo nadane będzie Spółce do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał potrzebę wybudowania takich kolei ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinna Spółka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, jakie ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa przepisanych w Porządku ruchu kolei żelaznych, o ile ze względu na zmniejszenie chyżości największej, ministerstwo handlu uzna to za możliwe, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda ministerstwo handlu.

§. 6.

Cyfra rzeczywistego i imiennego kapitału zakładowego koncesyonowanej kolei żelaznej, jakoteż formularze obligacyj pierwszo- i drugorzędnych (kwitów udziałowych), które mają być wypuszczone celem zgromadzenia kapitału, pod-

legaja zatwierdzeniu Rzadu.

Gdyby po upływie pierwszego roku ruchu jeszcze jakie nowe budowle wystawione, lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta przez to poniesione moga być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

§. 7.

Ruch na kolei koncesyonowanej będzie utrzymywał Rząd na rachunek Spółki.

Warunki utrzymywania ruchu określone będą w umowie, którą Rząd zawrze

ze Spółka.

Rzadowi służy prawo ustanawiania taryf a względnie udziałów taryfowych przypadających na koncesyonowaną kolej miejscową, w czem będzie miał wzgląd na to, aby kapitał włożony w tę kolej miejscową niósł odpowiednie odsetki.

§. 8.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych, a to stósownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na kolei Cesarzowej Elżbiety kiedykolwiek obo-

wiazywać będa.

Postanowienia te stosowane beda także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko gdy podróżuja kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sądów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Spółka zobowiazuje się przystąpić do zawartej przez spółki kolei austryackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyj dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystapienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem pomagania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych

na kolejach żelaznych.

Zobowiazania te cięża na Spółce tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei koncesyonowanej jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwolonemi ułatwieniami a orzeka o tem ministerstwo handlu.

Spółka zobowiazuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 9.

Koncesya nadaje się z obrona przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, na lat dziewięćdziesiat (90), licząc od dnia dzisiejszego, po upływie zaś tego czasu traci ona moc swoję.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §. 11 lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrząśnieniami politycznemi i finansowemi.

§. 10.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu w każdym czasie, a w tym razie wynagrodzi Spółkę gotówką.

a) Dla oznaczenia ceny odkupu obliczone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu lat pięciu przed rzeczywistą chwilą odkupu, z tego strącony będzie czysty dochód dwóch lat najniepomyślniejszych i policzony będzie średni dochód czysty pozostałych lat trzech.

Renta roczna wyrównywająca temu średniemu czystemu dochodowi płatna aż do upływu okresu koncesyjnego (renta odkupu) będzie stanowiła

cene odkupu.

b) Gdyby średni czysty dochód kolei w sposób powyższy obliezony, nie wynosił najmniej tyle, co stała matematyczna kwota, która, licząc roczną stopę procentową po 4½ od sta, jest potrzebną do umorzenia w ciągu lat 90 kapitału zakładowego imiennego kolei koncesyonowanej (§. 6) przez Rząd zatwierdzonego, natenczas ta kwota roczna wypłacona być ma aż do upływu okresu koncesyjnego jako renta odkupu.

c) Ustanowiona w taki sposób minimalna renta odkupu wypłacana będzie i wtedy, gdyby kolej miała być odkupiona przed upływem piątego roku ruchu.

d) Rzad będzie wypłacał Spółce rentę odkupu w ratach półrocznych z dołu dnia 30 czerwca i 31 grudnia każdego roku aż do upływu okresu koncesyj-

nego.

Renta odkupu zastępować będzie miejsce czystego dochodu, osiągniętego z ruchu kolei, mianowicie gdy będzie potrzebne odpowiednie zastosowanie postanowień, tyczących się spłaty i oprocentowania pożyczki skarbowej, która Spółce ma być na zasadzie ustawy z dnia 8 kwietnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 53) udzielona.

Również ręczy także Spółka należącą się jej rentą odkupu za spłacenie w myśl odnośnych postanowień kapitału, a według okoliczności odsetek od obligacyj drugorzędnych (kwitów udziałowych) na kolej koncesyonowaną

wydanych.

e) Rząd zastrzega sobie, że wolno mu będzie w każdym czasie, zamiast nie płatnych jeszcze rat renty odkupu, zapłacić tytułem ceny kupna wartość kapitałową tychże rat, zdyskontowaną przez potrącenie odsetek od odsetek.

Stanowi się, że stopa procentowa do obliczenia wartości kapitałowej wynosić będzie 5 od sta, a gdyby miała być wypłacona minimalna renta

odkupu, 41/2 od sta.

Gdyby Rzad zamierzał w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego podług własnego wyboru gotówki lub obligacyj długu państwa. Obligacye liczone będą po kursie średnim obligacyj rządowych tego samego rodzaju, notowanych urzędownie na giełdzie wiedeńskiej w ciągu półrocza bezpośrednio poprzedzającego.

Gdyby w chwili spłacenia kapitału zalegała jeszcze jaka część pożyczki skarbowej, część ta będzie stracona z kapitału który Spółce ma być zapłacony, przez co umorzone oraz zostanie roszczenie Rządu do zaległych od-

setek.

f) Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei, niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkiemi do niej należacemi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów.

Spółka zobowiązuje się oddać Rzągowi kolej, gdyby ja odkupił, bez żadnych ciężarów i w tym celu postarać się, aby na jej koszt wykreślone zostały w hipo-

tece wszelkie ciężary i długi, któreby w chwili odkupu na kolei ciężyły.

Jednocześnie z wykreśleniem tych ciężarów, za które spółka jest odpowiedzialna, renta odkupu należąca się Spółce będzie na kolei hipotecznie zabezpieczona.

§. 11.

Gdy koncesya utraci moc swoję i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależytości, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów (§. 10).

Tak wtedy gdy koncesya moc swoję straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 10), zatrzyma Spółka na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa fundusz zasobowy i aktywa należące się jej po zamknięciu rachunków ostatniego okresu ruchu, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majatku

wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił ja z tym wyraźnym dodatkiem, że te zakłady i budynki nie maja stanowić przynależytości kolejowej.

§. 12.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo polecenia komisarzowi swemu przy Spółce austryackiej kolei miejscowych ustanowionemu, aby wglądał w zarząd kolei.

Za nadzór niniejszem ustanowiony, Spółka nie jest obowiązana płacić skarbowi państwa wynagrodzenia; również uwalnia się Spółkę od przepisanego w Sfie 89ym Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852) obowiązku wynagradzania nadwyżki kosztów dozoru policyjnego i akcyzowego, jakoteż od obowiązku wystawienia bezpłatnie i utrzymywania lokali urzędowych.

§. 13.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia, ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającemi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesya jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nie przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesya i wszystkiemi postanowieniami w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia trzydziestego miesiąca sierpnia w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym czwartym, Naszego panowania trzydziestym szóstym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

172.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 8 paźdz. 1884,

tyczące się zmiany znaczków stęplowych.

Począwszy od dnia 1 stycznia 1885 sprzedawane będą odmienne znaczki stęplowe wszystkich kategoryj z wyjątkiem znaczków stęplowych gazetowych po 1 c. i 2 c.

Różnią się one od znaczków obecnie sprzedawanych i w rozporządzeniach z dnia 8 października 1878 i z dnia 19 września 1882 (Dz. u. p. Nr. 132 i 134) opisanych, barwa, tudzież tem, że w barwistem polu dolnem wydrukowana jest liczba (1885) roku emisyi.

Barwy rycin na stęplach i tła tychże są następujące: Barwy rycin Barwy tła. w znaczkach steplowych na 4 błękitna brunatna 10 77 2 5 zielona czerwona 12 21/2 brunatna zielona 6 לל 15 zielona 3 szara מ 7 czerwona jasnoszara 20 fioletowa pomarańczowa C. 27 4 27 błękitna czerwona 12 50 27 1 5 7) zielona fioletowa 15 60 2 7 99 99 brunatna błękitna 25 75 3 7) 10 zielona szara 36 90

Sprzedaż znaczków stęplowych obecnie w obrocie będących ustanie calkiem od dnia 28 lutego 1885.

brunatna

czerwona.

6

w znaczkach kalendarzowych "

Przeto przylepianie po dniu 28 lutego 1885 znaczków stęplowych, które wyszły z używania, poczytane będzie za niedopełnienie powinności stęplowej i pociągnie za sobą skutki szkodliwe, wynikające z tego na zasadzie ustawy o należytościach.

Znaczki stęplowe wychodzące z używania a jeszcze nie użyte, wymieniane będą bezpłatnie za nowe znaczki stęplowe z zachowaniem postanowień i przepisów ustawowych a to od dnia 1 marca aż do dnia 30 kwietnia 1883 włącznie w urzędowych składach stępli.

Trudniący się sprzedażą znaczków stęplowych, zostawiwszy sobie zapas potrzebny na miesiące styczeń i luty 1885 resztę znaczków wychodzących z uży-

wania wymienić mają wcześnie na nowe.

Po dniu 30 kwietnia 1885 ustaje wymiana znaczków stęplowych z obiegu

wycofanych i za nie żadnego nie daje się wynagrodzenia.

Książki przemysłowe i handlowe, blankiety wekslowe, rachunki itp. z dawniejszemi znaczkami stęplowemi, na których przed dniem 1 marca 1885 pieczęć urzędową podług przepisów wyciśnięto, używane być mogą bez przeszkody i po dniu 28 lutego 1885.

Także na znaczkach stęplowych, któremi opatrzone są adresy przesyłkowe pocztowe, wyciśnięta będzie liczba roku 1885; wszakże teraźniejsze zapasy tychże

używane być mogą póki całkiem nie będą spotrzebowane.

Dunajewski r. w.

173.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 8 paźdz. 1884, tyczące się sprzedaży blankietów wekslowych ze stęplami centowemi o tekście sloweńskim.

Począwszy od dnia 1 stycznia 1885 sprzedawane będą blankiety wekslowe urzędowe podług skali I ostęplowane z tekstem sloweńskim na 5 c., 10 c., 20 c., 30 c., 40 c., 50 c., 60 c., 70 c., 80 c. i 90.

Zewnętrzny układ tych blankietów jest taki sam, jak urzędowych blankietów wekslowych stęplowanych odpowiednich kategoryj wartości z tekstem nie-

mieckim-

Dunajewski r. w.

174.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 8 paźdz. 1884,

zaprowadzające zmienione znaczki do pieczętowania kart do grania.

Począwszy od 1 stycznia 1885 zaprowadzone będą zmienione znaczki do pieczętowania kart do grania, które w następujący sposób różnią się od opisanych w ustępie 6 rozporządzenia z dnia 27 października 1881 (Dz. u. p. Nr. 127).

Sa one wydrukowane na cienkim papierze w dwóch barwach i maja 16.6 cm.

długości a 4 cm. szerokości.

Na tle pstro wydrukowanem, gwiloszowanem i pantografowanem znajduje się c. k. orzeł w polu środkowem 7.2 cm. wysokości a 3.6 cm. szerokości mającem, delikatną bordiurą obwiedzionem. Na prawo i na lewo pola środkowego znajduje się szesnaście listewek ½ cm. wysokości mających, rozmaitemi ornamentami opatrzonych, przedłużonie pola środkowego stanowiących, na których wyrazy: "Verschlussmarke" wydrukowane są ośm razy biało w tle a ośm razy czarno.

W polu środkowem znajduje się napis: "Verschlussmarke für Spielkarten" i liczba roku "1885". Poniżej wydrukowany jest czerwono w ośmiu wierszach następujący tekst:

"Wer ungestämpelte oder mit der ämtlichen Verschlussmarke nicht geschlossene Karten feil hält, veräussert, vertheilt, erwirbt, solche wissentlich im Gewahrsam hat oder mit ungestämpelten Karten spielt, wird mit dem 50fachen der verkürzten Gebühr bestraft.

Andere Uebertretungen des Gesetzes über den Spielkartenstämpel vom 15. April 1881 werden im Sinne der §§. 14, 15 und 16 dieses Gesetzes mit den darin festgestellten Strafen geahndet."

Pod tym tekstem wydrukowana jest w środku kwota wartości głoskami a w lewym i w prawym rogu pola środkowego cyframi arabskiemi czarno.

Na tle barwistem pola środkowego z prawej i lewej strony obok c. k. orła umieszczone są medaliony zawierające kwotę wartości białej barwy.

Znaczki do pieczętowania

15 centowe maja tło brunatne, 30 " " zielone, 60 " " czerwone.

We względzie wymiany znaczków wyjętych z używania i używania nowych obowiązują przepisy zawarte w ustępach 6, 7 i 8 przerzeczonego rozporządzenia.

Dunajewski r. w.

175.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z dnia 10 października 1884, wydane w porozumieniu z ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu,

zabraniające handlu obnośnego na obszarze okręgu leczniczego merańskiego.

Odnośnie do obwieszczenia z dnia 26 grudnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 4 z roku 1882) i dodatków do niego zabrania się na zasadzie §. 10 patentu cesarskiego z dnia 4 września 1852 (Dz. u. p. Nr. 252) i §. 5go przepisu wykonawczego do tego patentu, handlu obnośnego także na obszarze okręgu leczniczego merańskiego (obszar gmin Gratsch, Meran, Górny i Dolny Mais) w okresie corocznej pory leczniczej, t. j. od dnia 1 września do dnia 31 maja każdego roku.

Zakaz niniejszy nie tyczy się mieszkańców okolic, których handel obnośny zostaje pod szczególna opieka a wymienionych w §. 17 rzeczonego patentu ce-

sarskiego i w rozporzadzeniach dodatkowych.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

176.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 26 paźdz. 1884,

rozszerzające zakres działania c. k. Głównego Urzędu wymiaru taks i opłat, jakoteż c. k. Urzędów wymiaru opłat w Pradze i Lwowie.

W myśl Najwyższego postanowienia z dnia 11 października 1884 rozszerza się zakres działania c. k. Głównego Urzędu wymiaru taks i opłat w Wiedniu, jakoteż Urzędów wymiaru opłat w Pradze i Lwowie, które oddaje się jednocześnie pod bezpośrednie zwierzchnictwo właściwej dyrekcyi skarbowej krajowej, w ten sposób, że od 1 stycznia 1885 odstępuje się tym urzędom wymiaru opłat także czynność urzędowa co do wszystkich spółek, zakładów i osób, według §§. 5 i 12 ustawy z dnia 13 grudnia 1862 (Dz. u. p. Nr. 89) i powyższych odnośnych przepisów ustawowych, tudzież na zasadzie udzielonego w myśl §. 28 ustawy z dnia 9 lutego 1850 pozwolenia, do bezpośredniego składania opłat obowiązanych, które mają siedzibę lub mieszkają w obszarze stołecznego i rezydencyonalnego miasta Wiednia, a względnie w gminie królewskiego stołecznego miasta Pragi, tudzież w obszarze królewskiej stolicy krajowej Lwowie lub w powiecie administracyjnym Lwowa (okręgu).

Przeto od tego terminu spółki, zakłady, stowarzyszenia i osoby, które są obowiązane do bezpośredniego składania opłat, lub którym to wyraźnie zostało pozwolone, winny na przyszłość wnosić u wia do mienia ustawami o opłatach przepisane, nie do Dyrekcyi skarbowej powiatowej, lecz do Głównego Urzędu wymiaru taks i opłat w Wiedniu a względnie do Urzędu wymiaru opłat w Pradze i Lwowie i składać o płaty w c. k. kasie Urzędu taks w Wiedniu a względnie w Urzędzie dochodów skarbowych w Pradze i w Urzędzie podatkowym głównym we Lwowie.

Co się podaje do wiadomości powszechnej.

Dunajewski r. w.

177.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 31 paźdz. 1884,

o zaprowadzeniu delegacyi cłowej w porcie naftowym w Mlace pod Rjeką.

Według doniesienia król. węgierskiego ministerstwa skarbu zaprowadzona została w porcie naftowym w Mlace pod Rjeka delegacya król. węgierskiej komory głównej rjekskiej z upoważnieniami komory głównej II klasy, która rozpoczęła urzędowanie dnia 15 września 1884.

Dunajewski r. w.

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1885 w jezyku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, sloweńskim, illiryjsko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1885 w którymkolwiek z ośmiu języków 2 zł. 50 c. i można go odbierać osobiście lub będzie posyłany bezpłatnie.

Roczniki 1849 aż do 1863 włącznie kosztują 30 zł.; roczniki 1864 aż do 1884 włącznie kosztują 42 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujących cenach:

Rocznik	1849 za							2 :	zł.	10	e.		Rocznik	1867	za					. 2	24	0	
	1850 "													1863									
"	1851 "													1869									
19	18,2 ,													1870									
99																							
99	1853 "													1871									
74	1854 "	_						4	n	20	21			1872	23					. :	٠,,	20 ,	,
22	1855 "							2	-	35	71		99	1873	90						3 ,,	30 ,	,
"	1856 "													1874									
75	A harden									0.11			"										
99	1857 "											- 1	37	1875									
27	1858	٠	٠	-	٠	۰	٠	2	59	40	39	1	99	1876	99	٠	-			. 1	99	90 %	,
77	1859 "							2	27	-	99		99	1877	н					. 1	- 99	- ,	,
	1860 "							1	99	70	21		71	1878	90					. 2	3	30 .	
77	1861 "									44.45				1879									
77								-					77										
79	1862 "											1	99	1880									
22	1863 "			٠		-	٠	1	27	40	99		99	1881	99					. 7	, ,,	20 ,	,
79	1864 "							1	27	40	77	A.	99	1882	39					. :	27	- ,	,
	1865 "							2	-	-	91		22	1883						. %	3	50 .	
75	1866 "											1	27	1884									
77	1000 %	-				-		10	77	WU	59	1	22	1003	27				*		22	91	9

Roczniki wydań w innych 7 językach z lat 1870 do 1884 włacznie, dostać możn., po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niezupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po upływie tego terminu reklamujący zapłacić winni należytość han-

dlowa (1/4 arkusza za 1 c.).

Po cenie handlowej (½ arkusza za 1 c.) dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedynczo każda część roczników 1864 aż do 1884 włącznie; natomiast części roczników 1849 aż do 1863 włącznie można dostać pojedynczo, po powyższej cenie handlowej jedynie o ile zapas wystarczy.

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LV. – Wydana i rozesłana dnia 25 listopada 1884.

178.

Obwieszczenie ministerstwa obrony krajowej i ministerstwa stwa skarbn z dnia 9 października 1884,

którem podaje się do wiadomości dodatkowe zaliczenie gminy Hohenthurm do 5 klasy Taryfy czynszów wojskowych (Dz. u. p. Nr. 140 z r. 1881).

Ku uzupełnieniu obwieszczenia z dnia 18 grudnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 140) zalicza się w porozumieniu z wspólnem ministerstwem wojny gminy Hohenthurn w Karyntyi do piątej klasy Taryfy czynszów za pomieszczenia dla wojska obowiązującej do końca 1885 roku.

Dunajewski r. w.

Welsersheimb r. w.

179.

Dokument koncesyjny z dnia 22 października 1884, dla kolei z Schimitz do granicy krajowej nad wąwozem Wlarą według okoliczności z odnogami do Koriczin i Strażnicy.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Slawoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austryacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński. Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążecony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd.

(Polulach.)

Gdy uprzyw. Spółka austryacko-węgierskiej kolei państwa podała prośbę o udzielenie jej koncesyi na budowę i utrzymanie w ruchu kolei z Schimitzu, za wcieleniem istniejacych kolei miejscowych Kyjovsko-Bzeneckiej i Węgiersko-Hradysko-Węgiersko-Brodzkiej aż do wawozu Wlary, według okoliczności z odnogami do Koriczan i do Strażnicy (granicy krajowej), przeto ze względu na powszechna użyteczność tego przedsiębiorstwa, widzimy się spowodowani nadać rzeczonej Spółce koncesya niniejsza na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56) i z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180) w sposób następujący:

§. 1

Nadajemy uprzyw. Spółce austryacko-węgierskiej kolei państwa prawo wybudowania z wcieleniem istniejacych linij miejscowych z Bzenecu do Kyjova i z Węgierskiego Hradyszcza do Węgierskiego Brodu, tudzież utrzymywania w ruchu kolei, która z jej linia północna ma się stykać, a winna być urzadzona i w ruchu utrzymywana jako drugorzędna ze szlakiem normalnym, z Schimitz na Sławków, Buczowice, Nemotice, Kyjov, Bzenec, Kunovice pod Węgierskiem Hradyszczem i Węgierskiem Brodem aż do granicy morawsko-węgierskiej nad wawozem Wlara według okoliczności z odnogami:

a) z Nemotic do Koriczan;

b) od pewnego miejsca linii na lewym brzegu Morachowy pod Ostra do Strażnie, według okoliczności do granicy krajowej.

Odnogi powyższe wybudowane być mają tylko w takim razie, jeżeli strony interesowane przyczynia się do tego odpowiedniemi kwotami.

S. 2.

Liniom kolei, na która wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, z wyłaczeniem kolei miejscowych z Bzenecu do Kyjova i z Węgierskiego Hradyszcza do Węgierskiego Brodu, którym służa i nadal korzyści wzmiankowane w §. 2 dokumentu koncesyjnego z dnia 13 sierpnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 128) a względnie w §. 2 dokumentu koncesyjnego z dnia 22 sierpnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 108), zapewnia się następujące ulgi:

Kolei, na która wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się

nastepujace ulgi:

1. uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, tyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, tyczących się napycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;

2. uwolnienie od stepli i opłat pierwszej emisyi akcyj i obligacyj z prawem pierwszeństwa, tudzież kwitów tymczasowych i wpisu hipotecznego obligacyj z prawem pierwszeństwa, jakoteż od opłat za przeniesienie własności

zakupionych gruntów;

3. uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego

dokumentu koncesyjnego;

4. uwolnienie od opłat stęplowych, którym podlegają kupony od podatku zarobkowego i dochodowego, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Uprzyw. Spółka austryacko-węgierska kolei państwa obowiązana jest rozpocząć budowę nowych koncesyonowanych linij kolei natychmiast po otrzymaniu pozwolenia na budowę, ukończyć ją najpóźniej w przeciągu półtrzecia roku licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rekojmie dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć ma Spółka na żądanie Administracyi państwa odpowiednia kaucya w gotówce albo w tych papierach, w których wolno lokować fundusze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 4.

Do wybudowania tej kolei koncesyonowanej nadaje się Spółce prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie Spółce do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Spółka zamierzyła później budowę takich kolei a Rząd uznał je za potrzebne ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinna Spółka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, jakie ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa przepisanych w porządku ruchu kolei żelaznych o ile ze względu na zmniejszenie chyżości największej, ministerstwo handlu uzna to za możliwe, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda ministerstwo handlu.

§. 6.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach tarytowych zniżonych a to stósownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na linii berneńsko-prasko-podmokielskiej uprzyw. austryackiej Spółki kolei państwa kiedykolwiek obowiązywać będą.

Postanowienia te stósowane będą także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko, gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także, gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sądów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Spółka zobowiazuje się przystapić do zawartej przez Spółki kolei austryackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyi dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiazek przystapienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem pomagania sobie nawzajem swoja służba w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych na kolejach żelaznych.

Zobowiazania te cieża na Spółce tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na tej kolei koncesyonowanej jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwolonemi ułatwieniami, a orzeka o tem ministerstwo handlu.

Spółka zobowiazuje się przy obsadzaniu posad mieć wzglad na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i Obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 7.

Rachunek kolei żolaznej będacej przedmiotem niniejszego dokumentu koncesyjnego, podlegać będzie kontroli i zatwierdzeniu Rzadu i utrzymywany być ma oddzielnie, w taki sposób, aby wykazywał kapitał zakładowy, wyłożony rzeczywiście na budowę i urządzenie kolei, tudzież ciężary roczne, które przez zebranie tego kapitału Spółka ponosi.

§. 8.

Rzad ma prawo przekonywania się, czy budowa kolei i urzadzenia ruchu sa we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale i zarzadzenia, aby wadliwościom w tym względzie zapobieżono lub je usunięto.

Rząd ma także prawo polecenia komisarzowi swemu przy uprzyw. austryackowegierskiej Spółce kolei państwa, aby wglądał w zarząd kolei.

Za nadzór komisarza nad przedsiębiorstwem kolei, Spółka nie jest obowiazana płacić do skarbu państwa wynagrodzenia, również uwalnia się ją od przepisanego w Sfie 89 ym Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1, z r. 1852), obowiązku co do zwracania nadwyżki kosztów dozoru policyjnego i akcyzowego, jakoteż od obowiązku dostarczania i utrzymywania bezpłatnie lokali urzędowych.

§. 9.

Na liniach kolei niniejszem koncesyonowanych aż do miejsca, w którym kiedyś łączyć się z nia będa koleje rządowe lub zostające w administracyi rządowej, tworzące za pośrednictwem przerzeczonych linij związek między północnym wschodem monarchyi z Bernem a względnie z Okrziżkiem (Iglawa), służy Rządowi prawo współużywania z wolnością ustanawiania taryf, w taki sposób, że Rząd będzie miał prawo przewozić po tychże liniach kolei całe pociągi lub po-

jedyncze wozy za opłatą stałych należytości, które zgodnie z odnośnemi warunkami koncesyjnemi będą ustanowione lub za wynagrodzeniem a to albo na własną rękę albo za pośrednictwem uprzyw. Spółki austryacko-węgierskiej kolei państwa jako koncesyonaryusza.

§. 10.

Koncesya nadaje się z obrona przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl śru 9go lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, aż do dnia 31 grudnia 196,

po upływie zaś tego czasu traci ona moc swoję.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiazania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będa dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §. 11 lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrzaśnieniami politycznemi i finansowemi.

§. 11.

Rzad zastrzega sobie prawo odkupienia kolei ukoncesyonowanej po jej wybudowaniu w każdym czasie tym sposobem, że płacić będzie Spółce rentę roczna, odpowiadająca pod względem wielkości i czasu ciężarowi rocznemu, który Spółka ponosi w skutek wybudowania kolei koncesyonowanej a w żadnym razie nie ma przewyższać sumy potrzebnej na odsetki po 5 od sta i na umorzenie w okresie koncesyjnym rzeczywistego i należycie wykazanego kapitału zakładowego.

Postanowienia powyższe nie naruszaja bynajmniej prawa służacego Rzadowi na mocy §fu 6go umowy z 12 listopada 1882, mianowicie, iż gdyby kiedykolwiek po 1 stycznia 1895 nastapiło odkupienie linij węgierskich, natenczas Rzad odkupi również przed terminem odkupienia ustanowionym w artykule I umowy z dnia 1 grudnia 1866 (Dz. u. p. Nr. 7 z r. 1867), wszystkie linie austryackie Spółki, liczac do nich także kolej niniejszem koncesyonowana, za opłata renty rocznej wymierzonej na podstawie jej czystych dochodów. Atoli także i w tym przypadku, jeżeliby linie austryackie miały być odkupione przed dniem 1 stycznia 1900, postanowienie, zawarte w pierwszym ustępie niniejszego paragrafu będzie wykonane, w którymto razie czyste dochody kolei obecnie koncesyonowanej oznaczone będą na podstawie oddzielnego rachunku ruchu i odłaczone od czystych dochodów linij austyackich.

Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za opłata renty rocznej, stosownie do postanowień powyższych, jakoteż w myśl umowy protokolarnej z dnia 12 listopada 1882 obliczonej, bez dalszego wynagrodzenia, w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkiemi do niej należacemi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wywozowy i zapasy materyałów, w którym to względzie stanowi się, że wartość parku wozowego koncesyonowanej kolei Rządowi oddać się mającego,

wynosić ma najmniej 6000 zł. na kilometr.

§. 12.

Gdy koncesya utraci moc swoję i od tego dnia, w którym to nastapi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności (§. 11, ustęp końcowy).

Tak wtedy, gdy koncesya moc swoje straci jak i w razie odkupienia kolei (§. 11), zatrzyma Spółka na własność utworzony z własnych dochodów przedsię-

biorstwa, fundusz zasobowy i należace się jej aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majatku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił ja z tym wyraźnym dodatkiem, że nie maja stanowić przynależytości kolejowej.

§. 13.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzezenia ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków, w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającemi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesya jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

§. 14.

O ile postanowienia powyższe różnią się od postanowień koncesyjnych zawartych w dokumentach koncesyjnych z dnia 13 sierpnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 128) i z dnia 22 sierpnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 108) na koleje miejscowe z Bzenecu do Kyjova i z Węgierskiego Hradyszcza do Węgierskiego Brodu, te ostatnie tracą moc swoją.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nie przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sadów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesya i wszystkiemi postanowieniami, w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Nasza większa pieczecia, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia 22 miesiąca października, w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym czwartym, Naszego

panowania trzydziestym szóstym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

180.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 30 października 1884,

stanowiące, że gmina miejscowa Strzemeniczko z Jaworziczkiem należeć ma do okręgu Sądu powiatowego littowelskiego w Morawii.

Gmina miejscowa Strzemeniczko z Jaworziczkiem nowo utworzona w myśl obwieszczenia c. k. Namiestnika w Morawii z dnia 12 czerwca 1884 (Dz. u. p. Nr. 58) podlegać ma od dnia 1 stycznia 1885 Sądowi powiatowem littowelskiemu.

W skutek tego dwie dotychczasowe gminy rzeczone przestają od tego terminu należeć do okręgu Sądu powiatowego konickiego.

Pražák r. w.

181.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu zdnia 2 listopada 1884,

tyczące się przedłużenia terminu wyznaczonego w rozporządzeniu ministerstw skarbu i handlu z dnia l kwietnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 41) do obowiązkowego zaprowadzenia listów przewozowych dla kolei żelaznych z wydrukowanym znaczkiem stęplowym.

Termin obowiązkowego zaprowadzenia listów przewozowych dla kolei żelaznych z wydrukowanym znaczkiem stęplowym, wyznaczony w ustępie 1 rozporządzenia ministerstw skarbu i handlu z dnia 1 kwietnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 41) na dzień 1 stycznia 1885, przedłuża się do dnia 1 lipca 1885.

Inne postanowienia rzeczonego rozporządzenia zatrzymują moc swoję.

Dunajewski 1. w.

Pino r. w.

182.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 14 listop. 1884,

tyczące się oddzielenia okręgów kontrolnych straży skarbowej hainspachskiego, rumburskiego szluknowskiego od libereckiej sekcyi straży skarbowej i przyłączenia do deczyńskiej sekcyi straży skarbowej.

Zmienia się częściowo rozkład sekcyi straży skarbowej do kierowania służbą nadzorczą pograniczną i kontroli nad nią, ogłoszony obwieszczeniem z dnia 28 stycznia 1883 (Dz. u. p. Nr. 14) i okręgi kontrolne straży skarbowej hainspachski, rumburski i szluknowski oddziela od libereckiej sekcyi straży skarbowej a przyłącza do deczyńskiej sekcyi straży skarbowej.

Dunajewski r. w.

183.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z dnia 14 listop. 1884,

o przeniesieniu Najwyższej koncesyi kolei miejscowej szwechacko-mannersdorfskiej z d. 19 maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 74) na uprzyw. austryacko-węgierską spółkę kolei państwa.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia pozwala się przenieść Najwyższą koncesyą do budowy i utrzymywania w ruchu kolei miejscowej schwechackomannersdorfskiej, nadaną dnia 19 maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 74) baronowi Oskarowi Lazariniemu w Wiedniu na uprzyw. austryacko-węgierską Spółkę kolei państwa, z tem postanowieniem, że wzmiankowana w §. 1 ustęp 2 b) rzeczonego Najwyższego dokumentu koncesyjnego odnoga kolei miejscowej szwechackomannersdorfskiej do Hainburga prowadzona ma być teraz do Hainburga, a według okoliczności do tamtejszej granicy kraju, od linii Spółki, idącej z Götzendorfu do granicy kraju, a mianowicie z miejsca obranego w okolicy Brucku nad Litawą.

Pino r. w.

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1885 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, sloweńskim, illiryjsko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1885 w którymkolwiek z ośmiu języków 2 zł. 50 c. i można go odbierać osobiście lub będzie posyłany bezpłatnie.

Roczniki 1849 aż do 1863 włącznie kosztują 30 zł.; roczniki 1864 aż do 1884 włącznie kosztują 42 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujacych cenach:

Roczni	ik 1849	za							2	zł.	10	e.		(1)		Rocznik	1867	za					_	2	zł.	www.	C.
	1850													0			1868										
29	1851	99						۵	1	37	30			1		29	1869	37						3	99		**
77	1852	97		-	-				2	37	60	79		-		22	1870	27						1	99	4()	99
97	1853	22							3	99	15	22				29	1871	99		٠				2	22		P
14	1854													1		72	1872										
27	1855								-				*	1			1873										
29	1856													3		99	1874										
99	1857													î		77	1875										
27	1858								_					1		99	1876										
29	1859													1		22	1877										
99	1860								-		Sec. 21.					27	1878										
77	1861													Ì		22	1879										
99	1862								_			-,				29	1880										
70	1863															22	1881										
93	1864								-	-,				1			1882										
27	1865																1883										
99	1866	77	•	•	٠	•	•	•	2	77	رات	22		1		99	1884	97	•	•	•	-		d	99	_	

Roczniki wydań w innych 7 językach z lat 1870 do 1884 włącznie, dostać można po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posylki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły nie zupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po upływie tego terminu reklamujący zapłacić winni należytość han-

dlowa (1/4 arkusza za 1 c.).

Po cenie handlowej (½ arkusza za 1 c.) dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedynczo każdą część roczników 1864 aż do 1884 włącznie; natomiast części roczników 1849 aż do 1863 włącznie można dostać pojedynczo, po powyższej cenie handlowej jedynie o ile zapas wystarczy.

- CLEONS DU

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LVI. – Wydana i rozesłana dnia 30 listopada 1884.

184.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia z dnia 15 listopada 1884,

stanowiące ile wynosić ma szkolne wszkołach pośrednich rządowych z wyjątkiem wiedeńskich.

Na zasadzie §. 9 Ustawy z dnia 9 kwietnia 1870 (Dz. u. p. Nr. 46) zmienia się częściowo §. 4 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 19 kwietnia 1870 (Dz. u. p. Nr. 63) i stanowi, że począwszy od roku szkolnego 1885/6 we wszystkich szkołach pośrednich rządowych, z wyjątkiem wiedeńskich, szkolne wynosić będzie w czterech klasach niższych dwadzieścia (20) złotych a w czterech wyższych dwadzieścia cztery (24) złote.

Conrad r. w.

185.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 25 listopada 1884,

o zaprowadzeniu Urzędu podatkowego i depozytowego sądowego w Dolnym Meidlingu w Dolnej Austryi.

Z powodu zaprowadzenia Sądu powiatowego w Dolnym Meidlingu (Dziennik ustaw państwa rok 1882 Nr. 176 i rok 1884 Nr. 164), ustanawia się tamże na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 18 listopada 1884 Urząd podatkowy i depozytowy sądowy, który rozpocznie urzędowanie dnia 1 stycznia 1885.

Od tego terminu gminy Górny i Dolny Meidling, tudzież Gaudenzdorf, które dotychczas należały do okręgu Urzędu podatkowego głównego w Sechshausie, oddzielone będą od okręgu tego Urzędu podatkowego i przyłączone do okręgu Urzędu podatkowego w Dolnym Meidlingu.

Dunajewski r. w.

186.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 27 listopada 1884,

o wydaniu dodatku do abecadłowego wykazu towarów z r. 1882 (Dz. u. p. Nr. 173).

W porozumieniu z c. k. ministerstwem handlu i interesowanemi król. wegierskiemi ministerstwami wydany został w myśl Art. IV ustawy z dnia 25 maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 47) Dodatek do abecadłowego wykazu towarów powszechnej Taryfy cłowej austryacko-węgierskiego okregu cłowego (Obwieszczenie z dnia 19 grudnia 1882, Dz. u. p. Nr. 173), który nabywa mocy od dnia 1 grudnia 1884.

W myśl ostatniego ustępu Art. IV ustawy z dnia 25 maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 47) osnowa tego Dodatku nie będzie ogłoszona w Dzienniku ustaw państwa.

Dunajewski r. w.

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LVII. — Wydana i rozesłana dnia 5 grudnia 1884.

187.

Obwieszczenie ministerstwa skarbn z d. 28 listopada 1884, o zaprowadzeniu delegacyi komory głównej w zakładzie składowym krajowym w Innsbrucku.

W zakładzie składowym krajowym w Innsbrucku zaprowadzona została w myśl przepisu z dnia 18 września 1857 (Dz. u. p. Nr. 175) delegacya komory głównej innsbruckiej z atrybucyami komory głównej I klasy i do stosowania uproszczonego postępowania cłowego upoważniona, która rozpoczęła urzędowanie od dnia 18 listopada 1884.

Dunajewski r. w.

188.

Rozporządzenie ministerstw handlu i rolnictwa z dnia 5 grudnia 1884, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych,

tyczące się rybołostwa morskiego.

I. Postanowienia ogólne.

§. 1.

Za granica między morzem i rybołostwem morskiem a wodami śródziemnemi i rybołostwem śródziemnem uważa się do celów rozporządzenia niniejszego tę linią, przy której kończy się mięszanina stale trwająca wody słodkiej z morską.

Granice te wytykać bedzie na miejscu, w miare potrzeby Władza administracyjna powiatowa w porozumieniu z kapitanatem portowym i zdrowotnym morskim.

Granica morskiego rybołostwa.

§. 2.

Przypuszczenie w obrębie mili morskiej od brzegu rybaków nie należących do gminy.

Zabrania się gminom wydzierżawiania rybołostwa, do którego, w myśl postanowienia §. 1 rozporządzenia o rybołostwie morskiem z dnia 6 maja 1835, wyłączne prawo mają mieszkańcy nadbrzeżni w obrębie jednej mili morskiej od brzegu.

Władza morska będzie jednak pozwalała po wysłuchaniu interesowanych reprezentacyj gminnych, aby właściwy kapitanat portowy i zdrowotny morski przypuszczał do rybołostwa także rybaków nie należących do gminy, gdy się

przekona, że zachodzą następujące okoliczności, jakoto:

a) że w gminie rybaków nie ma, lub że ilość ich jest niedostateczna ze względu na ważność rybołostwa i na rozciągłość wybrzeża do gminy należącego;

b) że rybacy, należący do gminy, nie trudnią się temi szczególnemi rodzajami połowu, które są potrzebne do wyzyskania przestrzeni morza, graniczącej z obszarem gminnym;

c) że to potrzebne jest dla zaopatrzenia targów.

Władza morska ustanowi takse za przypuszczenie, wartości konsensu odpo-

wiadającą, która dostawać się będzie gminie nadbrzeżnej.

Dowody przypuszczenia wystawiane być mają tak dla pojedynczych rybaków, jak i dla kilku gdy tworzą Spółkę.

§. 3.

Szczególne zakłady w obrobie pierwszej mili morskiej od brzegu. Pomimo zastrzeżenia rybołostwa w obrębie mili morskiej na rzecz mieszkańcow nadbrzeżnych, pojedynczy mieszkańcy nadbrzeża, jakoteż inne osoby mogą za uzyskaniem pozwolenia od Władzy zaprowadzać w obrębie mili morskiej szczególne zakłady do hodowania ryb, miękczaków, skorupiaków lub gąbek.

Pozwolenie to dawać będzie Władza morska.

Gdyby dla ochrony tych zakładów w czasie połowu ryb potrzebne były jakie środki, Władza morska ustanowi je w każdym z osobna przypadku na żądanie przedsiębiorcy i zarządzi ogłoszenie ich w gminie nadbrzeżnej.

Gdy chodzi o pozwolenie do zaprowadzenia takich zakładów, jakoteż

o środki ochronne dla zabezpieczenia tychże, wysłuchać należy gminę.

II. Postanowienia, tyczące się ikry, narybku i szczególnych gatunków ryb.

§. 4

kra i narvhek.

Łowienie i sprzedawanie ikry i narybku jest wzbronione.

Do narybku zaliczają się ryby dopóty, dopóki nie przejdą owego peryodu rozwoju, w którym według przyjętego zwyczaju bywają osadzane w sadzawce i do połowu których przeznaczone są osobne narzędzia.

§. 5.

Na wyjątki od zakazu w §. 4 wzmiankowanego pozwalać mają kapitanaty portowe i zdrowotne morskie wtedy, gdy ikra lub narybek potrzebne są do celów naukowych, do osadzania w sadzawkach, do hodowli ostryg, do innej hodowli sztucznej lub na przynętę.

Pod względem dawania tych pozwoleń, jakoteż korzystania z nich zachowy-

wać jednak trzeba przepisy następujących §§. 6 i 7.

§. 6.

Kapitanat portowy i zdrowotny morski oznaczyć ma corocznie dzień, w którym w miesiacu marcu rozpocząć wolno połów ikry i narybku.

Połowu tego nie wolno jednak rozpoczynać przed 15 kwietnia:

- a) w kanalach, laczacych laguny z morzem,
- b) w odległości na 400 metrów od wewnętrznych i zewnętrznych otworów przerzeczonych kanałów i od uść wód słodkich do morza lub do lagunów.

Narybku nie wolno poławiać w odległości mniejszej niż na 40 metrów od otworów (szluz, przekopów), któremi ryby mają wchodzić do sadzawek napelnionych woda słona. Jeżeli jednak odmienny zwyczaj opiera się na nabytem prawie prywatnem według przepisów udowodnionem, prawo to należy szanować.

W żadnym razie połów ten nie może odbywać się nocą.

Wszczególności połów i sprzedawanie narybku złotopstragów (Chrysophrys Narytek złotopst agó. aurata) zabroniony jest od dnia 1 września do 15 kwietnia następnego roku.

Gdyby zostało udowodnione, że wskutek połowu ikry lub narybku, ubywa ryb rozwinietych, Władza morska może na oznaczony czas wstrzymać dla pewnych miejsc wydawanie osobnych pozwoleń w §. 5 wzmiankowanych.

Z zastrzeżeniem praw prywatnych, w §. 6 wzmiankowanych, postanowienia Sadzawki pry-SS. 4-8 stosuja się także do połowu ryb w tych sadzawkach prywatnych, które łacza się z wodami publicznemi.

§. 10.

Połów kiełbiowek (gobius ophiocephalus) ręka, widłami (fossenin) i koszami Kiełbiowki. (nasse, cestelle o chebe) jest zakazany od 15 marca aż do końca czerwca.

§. 11.

Polów ociężników pospolitych (Palinurus vulgaris) i raków morskich ociężniki i raki (Homarus marinus) jest od 1 lutego do końca kwietnia zakazany.

W żadnej porze nie wolno sprzedawać ociężników lub raków nie mających najmniej dwadzieścia centymetrów długości od końca oka aż do tylnego końca ciala.

§. 12

Połów ostryg zakazany jest od dnia 1 kwietnia do końca sierpnia a omulek ostrygi i omulki jadalnych (cozze nere, pedoci, mussoli) od 1 marca do końca kwietnia.

W żadnej porze roku nie wolno sprzedawać ostryg mających mniej niż pięć i omułek jadalnych mających mniej niż trzy centymetry długości.

Zakazy te nie stosuja się do ostryg i omułek jadalnych pochodzacych z sadzawek lub innych zakładów do hodowli ostryg lub omułek, przeznaczonych do takich zakładów.

§. 13.

Zakazy sprzedaży, zawarte w §§. 4, 7, 11 i 12 rozciagaja się na okręgi administracyjne namiestnictw w Tryeście i Zadarze.

III. Postanowienia, tyczące się szczególnych miejsc i rodzajów rybołostwa.

§. 14.

Druty telegra ficzne.

W miejscach, zapomoca obwieszczenia, oznaczonych, w których znajduja się druty telegraficzne podmorskie, nie wolno łowić ryb sieciami, tudzież narzedziami sięgającemi dna, jakoteż zarzucać kotwicy w tych miejscach.

§. 15.

Ru wjazdu do portów i w obrębie zresztą połowu ryb u wjazdu do portów i w obrębie tychże, jeżeli utrudnia żegluge lub ja znacznie tamuje.

§. 16.

Zakaz całkowitego zamknięcia

Umieszczanie w poprzek kanałów morskich i zatok przyrzadów do rybokanalów i natok. łostwa badź stałych badź ruchomych, któreby przechód rybom całkiem zamykały, jest zakazane.

§. 17.

Zakaz połowu

W odległości aż do 200 metrów od uść tych jezior, sadzawek, lagun i zatok, ryb w obrębie
wów, lagunów w których na mocy prawa prywatnego lub szczególnego pozwolenia właściwej
wów, lagunów
i zatok.
Władzy uprawiana bywa hodowla ryb, połów ryb w jakiejkolwiek porze i wszel-Władzy uprawiana bywa hodowla ryb, połów ryb w jakiejkolwiek porze i wszelkiego rodzaju sieciami lub narzędziami jest zakazany.

Zakaz ten nie odnosi się do połowu ryb zapomoca jednej wedki lub dwóch.

§. 18.

Dynamit, árodki rozsadzajace jitd.

Do połowu ryb nie wolno używać dynamitu, innych środków rozsadzających, tudzież ogłuszajacych lub rażacych.

Nie wolno też zabierać zwierzat w taki sposób zabitych.

§. 19.

Plecionki, clerzeńce, małe niewody itd.

Kapitanat portowy i zdrowotny morski po wysłuchaniu interesowanych reprezentacyj gminnych może zabronić połowu ryb za pomoca plecionek w ciagu tego czasu, który ze względu na szczegolne stosunki i zwyczaje uzna za najwłaściwszy do rozciągniecia opieki nad rozpłodkiem ryb.

§. 20.

Połów ryb cierzeńcami (cogolle), małemi niewodami do klosownic (trattoline d'anquelle), jakoteż sieciami do kiełbiówek (quatte, vatte) jest od 1 stycznia do końca lipca zakazany.

IV. Postanowienia, tyczące się połowu ryb włokami i Innemi włóczydłami.

§. 21.

Lowienie ryb włokami lub innemi włóczydłami ciagnionemi przez łodzie parowe w odległości mniej niż pieciu mil morskich od brzegu jest w każdej porze zakazane.

Zapomoca pa-

Łowienie ryb włokami ciagnionemi przez dwie barki żaglowe, w miejscach, zapomoca dwóch barek żaglowych. w których morze ma mniej niż ośm metrów głębokości, jest w każdej porze za-

W obrębie pierwszej mili morskiej od ladu taki połów ryb jest zakazany bez względu na głębokość wody w czasie od dnia 1 maja do końca listopada, w czasie zaś od 1 grudnia do końca kwietnia następnego roku, stosownie do ogólnego prawidła pierwszego ustępu następującego §. 23go nie ma miejsca o tyle, o ile na zasadzie drugiego lub trzeciego ustępu §. 24go nie może być dozwolony.

Zreszta odnosza się i do tego połowu osobne p. zepisy §§. 25 aż do 27 a nadto stosuje się do niego przepis zawarty w §. 28 o przedłużeniu czasu połowu

w każdym z osobna przypadku.

§. 23.

Łowienie ryb włokami i innemi włóczydłami ciągnionemi przez barkę ża- zagomoca bark glowa lub kilka takich barek w obrębie mili morskiej od któregokolwiek, miejsca wiosłowych lub z lądu. wybrzeża, jest od 1 grudnia do końca kwietnia następnego roku zakazane.

Po za ta granica rzeczony sposób łowienia ryb jest zakazany w ciągu tegoż samego okresu a odnośnie do §. 22 w każdej porze, w miejscach, gdzie morze ma mniej niż ośm metrów głębokości.

Zakazy powyższe nie odnosza się do małych łodzi wiosłowych, pojedynczo

na połów ryb wyjeżdżających.

Kapitanatowi portowemu i zdrowotnemu morskiemu zostawia się zakazanie łowienia ryb włokami, ciagnionemi z ladu rękami, lub za pomoca małych łodzi wiosłowych, pojedynczo na połów ryb wyjeżdzających, w tych miejscach i w ciągu tego czasu, w którym dowodnie szkodziłoby to mnożeniu się gatunków ryb ważnych pod względem ekonomicznym.

§. 24.

Ze względu na szczególna potrzebę zaopatrywania targów, zakaz zawarty w pierwszym ustępie §. 23 nie będzie stosowany do połowu ryb odbywającego się sieciami tartana, bragagna, grippo za pomoca bark z wykładaczem (a spuntiere) lub bragozzi na wodach kapitanatów portowych tryestyńskiego i równieńskiego.

Wyjatki od za-kazu podanego w pierwszym ustępie §. 28go.

Nadto ze względu na głębokość wody i na okoliczność, że niektóre gatunki ryb łowione być moga z powodzeniem nie inaczej, tylko włokiem ciagnionym przez dwie barki żaglowe, zakaz zawarty w pierwszym ustępie §. 23 nie stosuje się do wschodniego wybrzeża Istryi od Volovska do przyladku Ubas, na wschodniem wybrzeżu wyspy Kres od przyladka Jablanac do przyladka Kolovrat, i na zaehodniem wybrzeżu wyspy Kerk od przyladka Negrit do Skały św. Marka.

Władzy morskiej zostawia się także dozwolenie wyjatków od zakazu zawartego w pierwszym ustępie §. 23 dla wszelkich innych miejsc, w których uzna to

za odpowiednie i ogłoszenie odnośnego rozporządzenia.

§. 25.

Wody na których polów ryb włokami przez cały rokjest zakazany. cały rok:

Lowienie ryb włokami ciągnionemi przez barki żaglowe zakazane jest przez cały rok:

a) w kanale kasztelańskim,

b) dla ochrony tak zwanego "Miladuru" w obrębie dwóch mil morskich od wybrzeżu baczwickiego aż do wyżyny Postrany,

c) w obrębie dwóch mil morskich od wybrzeża wysp Vis i Buszeva.

§. 26.

Wody, na których polów ryb włokami w ciagu pewnej części roku jest zakazany.

Połów ryb włokami ciagnionemi przez barki żaglowe jest zakazany od 15 marca do końca września:

a) wzdłuż dalmackiego wybrzeża stałego ladu od kanału Murterskiego aż do Dołu Siekiery w obrębie dwóch mil morskich od brzegu;

b) na wodach, które sa zamknięte liniami pomiędzy Omiszem na stałym ladzie a Pucisczem na wyspie Braczu, pomiędzy Żywogoszczem na stałym ladzie a przyladkiem św. Jerzego na Hvarze i między przyladkiem Kabal na Hvarze a Dracevica na Braczu;

c) na wodach, które są zamknięte liniami prostemi od przyladka św. Jerzego na Hvarze do Trapanj na podwyspie Peljeszac i do przyladka Koszje na

Hvarze do przyladka Guminje na Peljeszacu;

d) od wysokości przyladka Kabal wzdłuż wybrzeża Hvaru około przyladka św. Pellagrina i Spalmadoru aż do Pokajnego dołu w obrębie dwóch mil morskich od wybrzeża wyspy Hvaru i Spalmadoru.

§. 27.

Od Dołu Siekiery na wybrzeżu stałego ladu dalmackiego wzdłuż północnego wybrzeża wysp Maślenicy i Bracza aż do Puciszcza; od Dołu Siekiery wzdłuż południowego wybrzeża wysp Dervenika, Maślenicy i Bracza aż do wysokości przyladka Kabalu i w kanale Korczuli aż do przyladka Guminja; w kanale Neretwy; wzdłuż półwyspu Peljeszaca i w kanale pomiędzy wyspami Szypanem, Lopudem i Koloczepem z jednej a stałym ladem z drugiej strony, łowienie ryb włokami ciągnionemi barkami żaglowemi po za obrębem jednej mili morskiej od wybrzeża jest zakazane od 15 kwietnia do końca września.

§. 28.

Wyjatki na wielkanoc.

W tych przypadkach, w których stosownie do postanowień niniejszych rybołostwo powinnoby ustać w marcu lub kwietniu, kapitanat portowy i zdrowotny morski, po wysłuchaniu gmin może dozwolić wykonywania go aż doświat Wielkanocnych.

§. 29.

Zapewnienie bezpieczeństwa sieci pozycyjnych.

Dla zapobieżenia, aby rybołostwo wykonywane sieciami pozycyjnemi, mianowicie połów sardeli, nie doznawał uszczerbku, zabronione jest łowienie ryb włokami ciągnionemi przez barki żaglowe w odległości mniej niż 30 metrów od sygnałów każdej sieci pozycyjnej działającej a mniej niż 60 metrów od szczególnych sygnałów sieci pozycyjnych na sardele.

Sieci pozycyjnych nie wolno jednak ustawiać w taki sposób, ażeby tamowały obrót w kanalach i zatokach albo nie pozwalały łowić ryb w inny sposób

po za obrębem jednej mili morskiej.

Szczegółowe przepisy we względzie przerzeczonych sygnałów wyda Władza morska.

V. Regestr dla statków rybackich.

§. 30.

Każdy statek austryacki, przeznaczony do wykonywania rybołostwa na morzu powinien być zapisany w regestrze dla statków rybackich i opatrzony rybackiem świadectwem wpisu.

ckich.

Postanowienie to nie rozciaga się na łodzie używane jedynie do pomocy w rybołostwie wykonywanem z ladu na brzegu lub będące stanowiskiem dla wedkarzy.

Tylko ten statek może być wpisany do regestru, który jest wyłącznie wła-

snościa Austryaków.

§. 31.

Regestr dla statków rybackich utrzymywany będzie podług dołaczonego wzoru A przez kapitanat portowy i zdrowotny morski, w którego okręgu urzędowym leży port swojszczyzny statku, t. j. ten port, z którego tym statkiem rybołostwo ma być wykonywane.

Urzadzenie i utrzymy wanie regostru.

§. 32.

Wpis statku do regestru ma podawać:

1. nazwę lub liczbę i rodzaj budowy statku;

2. pojemność w beczkach;

3. port swojszczyzny;

4. nazwisko i mieszkanie właściciela;

5. ilość normalna załogi, t. j. ilość najmniejsza załogi, która statek winien być opatrzony według deklaracyi właściciela przyjętej bez zarzutu przez kapitanat portowy i zdrowotny morski;

6. dzień zapisania statku;

7. date i liczbe świadectwa wpisu.

Oprócz tego znajdować się powinna wolna rubryka na inne zapiski np. co do dokonywanego zajęcia, przelewu własności lub wykreślenia zajęć statku itp. Każdy statek zapisuje się w regestrze pod osobną liczbą porządkową.

§. 33.

Swiadectwo wpisu wydaje podług dołączonego wzoru B kapitanat portowy Rybackie świai zdrowotny morski, który statek w regestr zapisał.

В.

Świadectwo wpisu służy do udowodnienia krajowości statku i prawa trudnienia się rybołostwem na morzu.

§. 34.

Wszelka zmiana w stosunkach statku, która po wydaniu świadectwa wpisu zmiana wpisu nastąpi i w regestrze statków rybackich będzie zanotowana, ma być zapisana w świadectwie wpisu, mianowicie zaś uczyni to Władza utrzymująca regestr, lub, na jej wezwanie urząd portowy lub konsulowski, w którego okręgu statek właśnie przebywa. Także bez otrzymania wezwania od Władzy regestr utrzymującej, jednakże pod warunkiem uwiadomienia tejże niezwłocznie, urząd portowy lub konsulowski zapisywać ma zmiany którym statek ulega pod względem rodzaju i pojemności.

Treść wpisu.

Oprócz tych urzędowych dodatków nie wolno nie dopisywać w świadectwie wpisu.

§. 35.

Wykreślenie w regestrze, Gdy statek przestanie być używany w rybołostwie lub całkiem albo w części zostanie sprzedany cudzoziemcowi, trzeba go wykreślić z regestru, przez co i świadectwo wpisu staje się nieważnem i dotychczasowi posiadacze obowiązani są zwrócić go w przeciągu sześciu tygodni Władzy utrzymującej regestr, do unieważnienia lub wiarogodnie potwierdzić, że się to stać nie może.

§. 36.

Duplikat áwiadeetwa wpisu.

Gdyby postradano świadectwo wpisu, natenczas, jeżeli to będzie wiarogodnie udowodnione, owemu statkowi może być wydane nowe świadectwo wpisu, które oznaczone być ma wyraźnie jako duplikat.

§. 37.

Lista zalogi.

Gdy statek ma zawijać do wybrzeża zagranicznego, powinien zaopatrzyć się w listę załogi wzmiankowaną w §. 26 ustawy z dnia 7 maja 1879, (Dz. u. p. Nr. 122, o zapisywaniu okrętów handlowych morskich do regestru.

§. 38.

Godlo atatków rybackich. Statki rybackie winny być opatrzone godłami, po którychby każdy z nich można łatwo poznać.

Szczegółowy przepis w tym względzie wyda Władza morska.

VI. Wykroczenia i kary.

§. 39.

Wykroczenia kary. Wykroczenia przeciwko postanowieniom niniejszego rozporządzenia o ile czyny takie nie podlegają ustawom karnym powszechnym, karane będą w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 30 września 1857 (Dz. u. p. Nr. 198) grzywnami aż do stu złotych lub aresztem od sześciu godzin aż do dni 14.

§. 40.

Postępowenie karne. Postępowanie karne odbywać się ma w ogólności podług tych przepisów, które obowiązują we względzie karania wykroczeń policyjnych morskich.

Władza portowa, która według przepisów o karaniu wykroczeń policyjnych morskich, jest do tego właściwą, stanowi I, Władza morska II a ministerstwo handlu III instancyą.

Rekurs przeciwko wyrokowi wnieść należy w ciągu dni 15.

Gdy II instancya zatwierdzi wyrok I instancyi, chociażby zarazem zmniejszyła wymiar kary, dalsze odwołanie się miejsca mieć nie może.

Grzywuy ściągnięte wpływają do funduszu zapomóg dla marynarzy.

§. 41.

O ile zakazana sprzedaż ryb stanowi przekroczenie, a ryby sprzedawane były nie z łodzi, właściwemi do ukarania w myśl §. 39 są Władze administracyjne, i w takim razie stosowane będą przepisy tyczące się postępowania karnego administracyjnego.

§. 42.

Termin przedawniania się czynów w rozporządzeniu niniejszem wzmianko- Przedawnienie. wanych wynosi trzy miesiace.

Wytoczenie postępowania karnego przerywa ten termin.

VII. Postanowienia końcowe.

§. 43.

Jako ciało doradcze do wszelkich spraw rybackich utworzona będzie przy Władzy morskiej komisya centralna złożona z referenta wybranego z grona urzędników tej Władzy, z najmniej jednego specyalisty naukowo wykształconego, który będzie stale powołany i z'dwóch biegłych, praktycznie wyćwiczonych, pod przewodnictwem prezesa Władzy morskiej.

Prezesowi Władzy morskiej zostawia się wolność wzmacniania komisyi we-

dług potrzeby.

Przy każdym kapitanacie portowym i zdrowotnym morskim, a według potrzeby przy innych ważniejszych dla rybołostwa urzędach portowych i zdrowotnych morskich ustanowiona bedzie, jako ciało doradcze do spraw rybackich wybrzeża, komisya miejscowa złożona z jednego lub więcej biegłych praktycznie wyćwiczonych, i jeśli można, z specyalisty naukowo wykształconego, pod przewodnictwem dyrektora urzędu.

Władza morska, jakoteż urzędy portowe i zdrowotne morskie zasięgać będa we wszystkich ważniejszych sprawach rybołowskich zdania komisyj przy nich ustanowionych, które nadto moga także roztrząsać i podawać wnioski, tyczące się wydania nowych rozporzadzeń, jakoteż majace na celu podniesienie ryboło-

stwa i gałęzi przemysłu będacych z nim w zwiazku.

Bliższe szczegóły we względzie składu komisyj rybackich, zwoływania ich w razie potrzeby, jakoteż trybu postępowania w tychże określi Władza morska.

§. 44.

Zarzadzenie niższej Władzy, którego wydanie było rozporzadzeniem niniejszem rozsadkowi onejże zostawione, może wyższa Władza zmienić lub uchylić, względzie z arza jeżeli wydane zarzadzenie uzna za niestosowne.

Przez niższą Władzę.

Komisye rybackie.

§. 45.

Co do odległości od brzegu, których rybacy, stosownie do niniejszego roz- wymierzanie odporzadzenia, maja przestrzegać, owe małe skały, które, chociaż stercza nad wodą, nie sa zamieszkałe i nie dostarczają ani płodów rolniczych, ani paszy, nie biora się na uwagę, przeto owe przepisane odległości mierzyć trzeba od brzegów stałego ladu lub wysp, po za temi skałami leżacych.

§. 46.

Rozporzadzenie niniejsze obowiązuje od dnia 12 grudnia 1884.

Zatrzymuja nadal moc swoja postanowienia §. 1go Regulaminu rybolostwa morskiego z dnia 6 maja 1835, Regulamin rybołostwa morskiego z dnia 15 kwietnia 1808 wydany przez naczelnego zawiadowce Dalmacyi z wyjatkiem art. 14 (Polnisch.)

i 15 tytułu IV i tytułu IX, zamiast którego nabywaja mocy §§. 39 i 40 niniejszego rozporządzenia, nakoniec rozporządzenie namiestnictwa dalmatyńskiego z dnia 10 listopada 1880, Nr. 15461, tyczace się połowu sardeli sieciami zwanem voighe (Dz. u. kr. Nr. 59).

Miejsce Władz administracyjnych, wymienionych w artykułach 9, 28 i 58 przerzeczonego regulaminu z dnia 15 kwietnia 1808 i w artykułach II, III i IV przerzeczonego rozporządzenia namiestnictwa, zajmą Władze zarządu morskiego.

Wszystkie inne przepisy administracyjne, tyczące się rybołostwa morskiego, niezgodne z niniejszem rozporządzeniem, traca moc obowiązującą od dnia,

w którym toż rozporzadzenie zacznie obowiazywać.

Certyfikaty do trudnienia się rybołostwem morskiem, wydane na zasadzie dotychczasowych przepisów, beda ważne jeszcze przez sześć miesięcy od dnia, w którym rozporządzenie niniejsze nabędzie mocy obowiązującej.

Falkenhayn r. w.

Pino r. w.

Wzór A.

Regestr statków rybackich.

Lewa strona.

Swiad	ectwo wpisu	V	rkach			zalogi
Numer	Dzień wydania	Nazwa lub liczba, sposób budowy i godła statków rybackich	Pojemność w beczkach	Miejsce i czas wybudowania	Port swojszezyzny	Ność prawid owa za oci

Prawa strona.

W∤aściciel												
	Mie	jsce	Trutuk kusi-									
Imię i nazwisko	urodzenia	zamieszkania	Tytu≀ nabycia	Uwagi								
11												
17 -11 3												
			. = -									
79												
			100									
				21								

Wzór B.

7.0										
No.	•	•			Godło ·	•	•	•	•	

Rybackie świadectwo wpisu.

C. k. kapitanat portowy w .				poświ	iadcza	nini	ejszem,
że w myśl rozporządzenia c. k. minie	sterstwa	a hand	lu i c. k	. mini	sterstv	va rol	nictwa
z dnia			!	statek	poniże	ej wy	rażony
został wpisany dnia .			. pod l	iczba .		do re	gestru
rybackiego a przeto jest uprawniony	do pol	łowu ry	b na n	orzu.			
I. Nazwa lub liczba statku							
II. Sposób budowy tegoż							
III. Pojemność w beczkach							
IV. Miejsce i czas wybudowania .							
V. Port swojszczyzny							
VI. Ilość normalna załogi						. /-	

2 strona wzoru B.

	. Stosunk	i w ł	a s n o ś c i
Liczba bieżąca	Nazwisko, miejsce nrodzenia i zamieszkania właściciela	Udziały	Tytuł nabycia
		h at	

. . . . . dnia . . . . 18 . . .

C. k. kapitanat portowy i zdrowotny morski.

(L. S.) (Podpis).

3 Strona Wzoru B.

Pőźniejsze	stosi	unki własności											
v													
Nazwisko, miejsce urodzenia i zamieszkania właścicieli	Udziały	Tytu≀ nabycia											
		Udziaty	1 Zamieszanija włascjelen										

4 Strona Wzoru B.

Liczba bieżąca	1	Jwa	gi
zba l			
Lie			
			4 1
	- 14		
			71 / All 19
			3/10/19/19
	* * * *	100	
			1 - 1 - 11
			Nº 1 / 1 / 1 / 1 / 1 / 1
	- 1 - 1		

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Czesć LVIII. — Wydana i rozesłana dnia 16 grudnia 1884.

189.

Rozporządzenie Ministra wyznań i oświecenia z dnia 26*listopada 1884,

którem w porozumieniu z c.k. ministerstwem skarbu podwyższa się taksy pobierane od kandydatew egzaminów rządowych teoretycznych.

W porozumieniu z c. k. ministerstwem skarbu zmieniaja się §§. 2 i 3 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 10 marca 1856 (Dz. u. p. Nr. 37) o pobieraniu taks od kandydatów egzaminów rządowych teoretycznych i opiewać będą na przyszłość jak następuje:

§. 2. "Od egzaminu rządowego historyczno-prawniczego, sędziowskiego i od egzaminu z umiejętności politycznych pobierana będzie taksa po dwanaście (12)

złotych."

§. 3. "Kandydaci, którzy na podstawie rozporzadzenia ministeryalnego z dnia 2 października 1855 (Dz. u. p. Nr. 172) uzyskali od ministerstwa wyznań i oświecenia pozwolenie do zdawania egzaminów rzadowych teoretycznych bez poprzedniego prawidłowego uczęszczania do uniwersytetu jako uczniowie prywatni, opłacić mają od każdego egzaminu taksę w kwocie trzydzieści sześć (36) złotych."

Conrad r. w.

190.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 1 grudnia 1884,

tyczące się cennika lekarstw na rok 1885.

Pod tytułem "Cennik lekarstw na rok 1885 do farmakopei austryackiej z r. 1869 i Dodatku do niej z r. 1878 (Dz. u. p. Nr. 139)", wyszedł nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej spis cen lekarstw, ułożony na podstawie najnowszych cenników materyałów aptecznych, który nabywa mocy od dnia 1 stycznia 1885.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnetrznych z dnia 6 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 175), tyczące się austryackiego cennika lekarstw, zatrzymuje zresztą moc obowiązującą. Postanowienie §fu 2go tegoż rozporządzenia, tyczące się przedmiotów, które aptekarze wydawać mają tylko na podstawie prawidłowego przepisu lekarza, chirurga lub weterynarza, do tego uprawnionego, rozszerza się także na te przedmioty, których według rozporządzeń ministeryalnych z dnia 14 marca i z dnia 1 sierpnia 1884 (Dz. u. p. Nr. 34 i 131) nie wolno sprzedawać bez przepisu lekarskiego i które w cenniku lekarstw na rok 1885 są również oznaczone krzyżykiem.

Wszyscy aptekarze bez wyjatku, jakoteż lekarze i chirurdzy upoważnieni do posiadania apteki domowej, trzymać się maja, poczawszy od d. 1 stycznia 1885 tego nowego cennika lekarstw i zaopatrzyć się w drukowany jego egzemplarz.

Taaffe r. w.

191.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 1 grudnia 1884,

zmieniające §. 35 rozdziału Igo Przepisów tymczasowych o żegludze i nadzorze rzecznym na części Dunaju przecinającej Górną i Dolną Austryą [rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 31 sierpnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 122)].

W porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych i ministerstwem rolnictwa zmienia się §. 35 rozdziału Igo (Przepisy ogólne) rozporządzenia ministerstwa handlu z dnia 31 sierpnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 122), zawierającego Przepisy tymczasowe o żegludze i nadzorze rzecznym na części Dunaju przecinającej Górną i Dolną Austryą, który opiewać ma na przyszłość jak następuje:

"§. 35. Tak zwane łodzie domowe młynów pływających i wszelkie inne budowle pływające powinny być nie mniej jak 8 metrów odsuniete od miejsca, gdzie fale biją o brzeg, a tam, gdzie budowli takich jest więcej obok siebie, miejsce wolne pomiędzy niemi wynosić powinno 8 aż do 12 metrów. Od tego prawidła odstępować można tylko w szczególnych przypadkach lub wyjatkowych okolicznościach po uzyskaniu pozwolenia od Władzy nadzorczej rzecznej."

Pino r. w.

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIX. — Wydana i rozesłana dnia 20 grudnia 1884.

192.

Rozporządzenie całego ministerstwa z d. 19 grudnia 1884,

tyczące się zawieszenia działalności Sądów przysięgłych w okręgu Trybunału Wiener-neustadzkiego w Dolnej-Austryi.

Na zasadzie §fu 1go ustawy z dnia 23 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 120), całe ministerstwo po wysłuchaniu najwyższego Trybunału, uznaje za stósowne roz-

porzadzić:

Od dnia 1 stycznia aż do dnia 31 grudnia 1885 włącznie, zawiesza się działalność Sądów przysięgłych w okręgu Trybunału wiener-neustadzkiego w Dolnej Austryi co do następujących zbrodni i występków, ich orzecznictwu odkazanych, w artykule VI ustawy wprowadczej z dnia 23 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 119) do ustawy o postępowaniu karnem wyszczególnionych a mianowicie co do:

zbrodni i występków popełnionych osnową pisma drukowego, o ile nie są

przedmiotem skargi prywatnej (lit. A);

zdrady głównej (lit. B, l. 1);

zaburzenia spokojności publicznej (lit. B, l. 2);

buntu i rozruchu (lit. B, l. 3);

gwaltu publicznego (lit. B, l. 4, lit. a, b, c);

falszowania publicznych papierów kredytowych (lit. B, l. 6);

falszowania monety (lit. $\hat{B}$, $\hat{l}$. 7);

obrazy religii (lit. B, l. 8);

morderstwa i zabójstwa, o ile nie chodzi o zbrodnie dzieciobójstwa (§. 139)

kodeksu karnego (lit. B. l. 12);

ciężkiego uszkodzenia ciała (lit. B, l. 15);

podpalenia (lit. B, l. 17);

kradzieży (lit. B, l. 18);

rabunku (lit. B, 1. 20);

oszczerstwa (lit. B, l. 22);

dania pomocy zbrodniarzom (lit. B, l. 23);

poniżenia rozporządzeń władz i podburzania (lit. B, l. 24);

podniecania do nienawiści (lit. $\hat{B}$, l. 25).

Taaffe r. w. Ziemiałkowski r. w. Fal

Falkenhayn r. w.

Pražák r. w. Conrad r. w. Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1885 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, sloweńskim, illiryjsko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1885 w którymkolwiek z ośmiu języków 2 zł. 50 c. i można go odbierać osobiście lub będzie posyłany bezpłatnie.

Roczniki 1849 aż do 1863 włącznie kosztują 30 zł.; roczniki 1864 aż do 1884 włącznie kosztują 42 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujacych cenach:

Rocznil	1849 za						2	zł.	10	c.		1	Rocznik	1867	za							2 2	d. —	C.
-	1850 "						5	22	25	29				1868										
	1851 "						1	27	30	99		i	99	1869	37							3	₂₉ —	77
20	1852 "						2	27	60	37			29	1870	77							1	,, 40	77
20	1853 "				٠		3	22	15	59			95	1871	20				~			2	" —	25
29	1854	4					4	27	20	33		Ī	. 99	1872	29	-						3	,, 20	**
77	1855 "						Z	23	35	20		1	,,	1873	29						-	3	, 30	99
	1856 "	٠	۰		٠		2	29	45	27		1		1874	29							2,	, 30	20
	1857											İ	27	1875										
n	1858						2	97	40	29			99	1876										
	1859 "											1	99	1877										
- 70	1860 "											-	99	1878										
77	1861 "												59	1879										
29	1862 "											i	29	1880										
20	1863											1	59	1881										
29	1864											į	~~79~~	1882										
	1865 "												77	1883										
39	1866 ,		*		-	•	2	27	20	29			29	1884	59		-	•		-		3,	"	29

Roczniki wydań w innych 7 językach z lat 1870 do 1884 włacznie, dostać można po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posylki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niezupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po upływie tego terminu reklamujący zapłacić winni należytość han-

dlowa (1/4 arkusza za 1 c.).

Po cenie handlowej (¼ arkusza za 1 c.) dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedynczo każdą część roczników 1864 aż do 1884 włacznie; natomiast części roczników 1849 aż do 1863 włącznie można dostać pojedynczo, po powyższej cenie handlowej jedynie o ile zapas wystarczy.

- COORDS

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rzadowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1885 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, sloweńskim, illiryjsko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1885 w którymkolwiek z ośmiu języków 2 zł. 50 c. i można go odbierać osobiście lub będzie posyłany bezpłatnie.

Roczniki 1849 aż do 1863 włącznie kosztują 30 zł.; roczniki 1864 aż do 1884 włącznie kosztują 42 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujących cenach:

Rocznik 1849 za 2 zł. 10 c. 1850 " 5 " 25 " 1868 " 2 " - " 1851 " 1 " 30 " 1869 " 3 " - " 1870 " 1 " 40 " 1871 " 2 " - "	Bocznik 1849	7.9	2	zł 10 e.	Rocznik	1867 29	2 zł. – e.
1851 " 1 " 30 " 1869 " 3 " — 1852 " 2 " 60 " 1870 " 1 " 40 "							
1852 " 2 " 60 " " 1870 " · 1 " 40 "							
	1851	99 " "	1	, 30 ,	-20	1869 , .	 3 , "
	_ 1852		2	, 60 ,	- 1	1870	 1 40
29 2000 39							
1024 5 20 1079 9 20							
1854 , 4 , 20 , 3 , 20 ,							
1855 , 2 , 35 ,	1855	29 - *	2	, 35 ,	20	1873 " .	 3 , 30
1856 , 2 , 45 , , , 1874 , 2 , 30 ,	1856		2	. 45	91	1874	 2 _ 30 _
1857 2 85 , 1875 , 2 , -							
1888 2 , 40 , , 1876 , 1 , 50 ,							
1859 , 2 , - , , 1877 , 1 , - ,	1859	99		" "	99	1877 , .	 1 " — n
1860 , 1 , 70 , 1878 , 2 , 30 ,	_ 1860		1	. 70 .		1878	 2 30
1861 1 , 50 , , 1879 , 2 , 30 ,							
1862 1 , 40 , , 1880 , 2 , 20 ,							
# 1863 _" 1 _" 40 _"	1863	99	1	, 40 ,	99	1881 " .	 2 , 20 ,
1864 , 1 , 40 , , 1882 , 3 , -	1864		1	" 40 "	21	1882	 3 , - ,
1865 " 2 " = " 1883 " 2 " 50	10000			" "			
		**		" "			
, 1866 , 2 , 20 , , 1884 , 3 , - ,	» 1000	27 " "	A	n 20 n	33	1004 %	 0 %

Roczniki wydań w innych 7 językach z lat 1870 do 1884 włacznie, dostać można po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niezupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po upływie tego terminu reklamujący zapłacić winni należytość han-

dlowa (1/4 arkusza za 1 c.).

Po cenie handlowej (¼ arkusza za 1 c.) dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedynczo każdą część roczników 1864 aż do 1884 włącznie; natomiast części roczników 1849 aż do 1863 włącznie można dostać pojedynczo, po powyższej cenie handlowej jedynie o ile zapas wystarczy.

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXII. — Wydana i rozesłana dnia 31 grudnia 1884.

201.

Ustawa z dnia 26 grudnia 1884,

o odkupieniu kolei Arcyksięcia Albrechta na rzecz państwa.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, aby linie kolejowe, stanowiące przedsiębiorstwo c. k. uprzyw. kolei Arcyksięcia Albrechta, odkupił na rzecz państwa w myśl postanowień zawartych w §. 33 dokumentu koncesyjnego z dnia 22 października 1871 (Dz. u. p. Nr. 135), zobowiązując się płacić Spółce kolejowej aż do upływu okresu koncesyjnego rentę roczną, która nie może wynosić więcej jak zagwarantowany czysty dochód w sumie 954.136 zł. 91 c. wal. austr. srebrem.

Artykul II.

Gdyby z renty rocznej, która według artykulu I Spółce kolei Arcyksięcia Albrechta ma być płacona, po zaspokojeniu wydatków Spółki na spłacenie pożyczki pierwszorzędnej i wszelkich innych, nie zostało na dywidendę roczną po 3 zł. wal. austr. biletami od każdej z 35.599 akcyj w obiegu będących, mocen jest Rząd dawać Spółce zaliczki, które jednak nie mogą wynosić w jednym roku więcej niż pięć od sta majatku pozostałego w chwili odkupienia kolei, który od tego terminu w myśl §. 21 dokumentu koncesyjnego służyć ma do zaspokojenia części wierzytelności państwa z tytułu zaliczek gwarancyjnych i odsetek.

Zaliczka, która Rzad dać może, nie powinna wynosić w jednym roku wiecej nad 20.000 zł. wal. austr. i nie ma być podwyższana nawet wtedy, gdyby nie wystarczała na zapłacenie całkowitej dywidendy rocznej po 3 złote wal. austr.

Artykul III.

Zaliczki udzielone na podstawie upoważnienia w artykule II zawartego, mają być zwrócone z odsetkami po 4 od sta rocznie a to w następujący sposób:

Jeżeli z renty rocznej, która w myśl artykułu I będzie Spółce płacona, po zaspokojeniu wydatków na spłacenie pożyczki pierwszorzędnej i wszelkich innych, liczac tu także umorzenie programowe kapitału akcyjnego, jakoteż dywidendy rocznej od 1.5 od sta akcyj pod porę w obiegu będących, pozostanie nadwyżka, użyć jej należy na spłacenie Rządowi zaliczek w myśl artykułu II udzielonych, z odsetkami.

Opłata odsetek ma pierwszeństwo przed umorzeniem zaliczek.

Artykuł IV.

Na liniach kolejowych, których się tyczy ustawa niniejsza, będzie Rząd utrzymywał ruch na własny rachunek i tylko na zasadzie osobnej ustawy mógłby to poruczyć osobie prywatnej lub Spółce.

Artykuł V.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi handlu i Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 26 grudnia 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

202.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 26 grudnia 1884,

stanowiące, który dzień ma być uważany za dzień wydania i rozesłania XIV części Dziennika ustaw państwa z roku 1859.

W artykule XI Patentu cesarskiego z dnia 24 kwietnia 1859, tyczącego się nowej ustawy gminnej, postanowionem zostało, że przepisy tej ustawy o należeniu do gminy (§§. 32 do 51 i 55 do 57) nabywają mocy od dnia ich ogłoszenia w Dzienniku ustaw państwa i że przez to wszystkie poprzednie ustawy i rozporządzenia tyczące się należenia do gminy a z temi postanowieniami niezgodne, tracą moc swoją.

Rzeczony patent cesarski i ustawa gminna, jednocześnie wydana, zawarte

są w XIV części Dziennika ustaw państwa z roku 1859 pod Nr. 58.

Jako dzień wydania i rozesłania tej części Dziennika ustaw państwa, która miała kilka wydań, wymieniony jest na niektórych egzemplarzach dzień 27 kwietnia 1859, na innych zaś dzień 4 maja 1859.

Ponieważ i teraz jeszcze zachodzi potrzeba stosowania powyższego postanowienia artykułu XI Patentu cesarskiego z dnia 24 kwietnia 1859, przeto na podstawie ścisłego dochodzenia stwierdza się, że XIV część Dziennika ustaw państwa z roku 1859, zawierająca pod Nrem 58 Patent cesarski z dnia 24 kwietnia

1859, tyczący się nowej ustawy gminnej, wydana i arozesłana została dowodnie 27 kwietnia 1859 i że przeto dzień 27 kwietnia 1859 w myśl §§. 7 i 8 Patentu cesarskiego z dnia 27 grudnia 1852 (Dz. u. p. Nr. 260) jest dniem ustawowego ogłoszenia ustawy gminnej.

Co się niniejszem ogłasza do zachowywania powszechnie.

Taaffe r. w.

203.

Ustawa z dnia 28 grudnia 1884,

przedłużająca ponownie moc obowiązającą ustawy z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56) o ułatwieniach i ulgach dla kolei miejscowych.

Za zgoda obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykuł I.

Przedłuża się aż do 1 lipca 1886 moc obowiązującą postanowień artykułów I aż do VIII włącznie ustawy z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56), o ułatwieniach i ulgach dla kolei miejscowych, przedłużoną artykułem I ustawy z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180).

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej, nabywającej mocy dnia 1 stycznia 1885 poruczam Memu Ministrowi handlu, Memu Ministrowi spraw wewnętrznych i Memu Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 28 grudnia 1884.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1885 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, sloweńskim, illiryjsko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1885 w którymkolwiek z ośmiu języków 2 zł. 50 c. i można go odbierać osobiście lub będzie posyłany bezpłatnie.

Roczniki 1849 aż do 1863 włącznie kosztują 30 zł.; roczniki 1864 aż do 1884 włącznie kosztują 42 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujacych cenach:

Rocznik	1849 za								1	Rocznik	1867	za			. 2	Z zł	. —	e.
99	1850 "									29	1868							
19	1851 "									**	1869							
99	1852 "									27	1870							
5:38	1853 "									20	1871							
	1854 -,,										1872							
n	1855 "								 1	27	1873							
**	1856 "									20	1874	77			 . 2	2 77	30	99
91	1857 "								1	37)	1875							
27)	1858 "									20 4	1876							
29	1859 "									10	1877							
.00	1860 "									201	1878							
n	1861 "									-	1879				 . %	,,	30	99
19	1862 ,									-	1880							
.11	1863 "									99	1881	99			 . 2	,,	20	20
n	1864 "									99	1882							
	1865 ,									77	1883							
20	1866 ,				2	27	20	99		99	1884	99			 . 3	*	-	77

Roczniki wydań w innych 7 językach z lat 1870 do 1884 włącznie, dostać można po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niezupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po upływie tego terminu reklamujący zapłacić winni należytość han-

dlowa (1/4 arkusza za 1 c.).

Po cenie handlowej (¼ arkusza za 1 c.) dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedynczo każdą część roczników 1864 aż do 1884 włącznie; natomiast części roczników 1849 aż do 1863 włącznie można dostać pojedynczo, po powyższej cenie handlowej jedynie o ile zapas wystarczy.

- CLOCOLO -